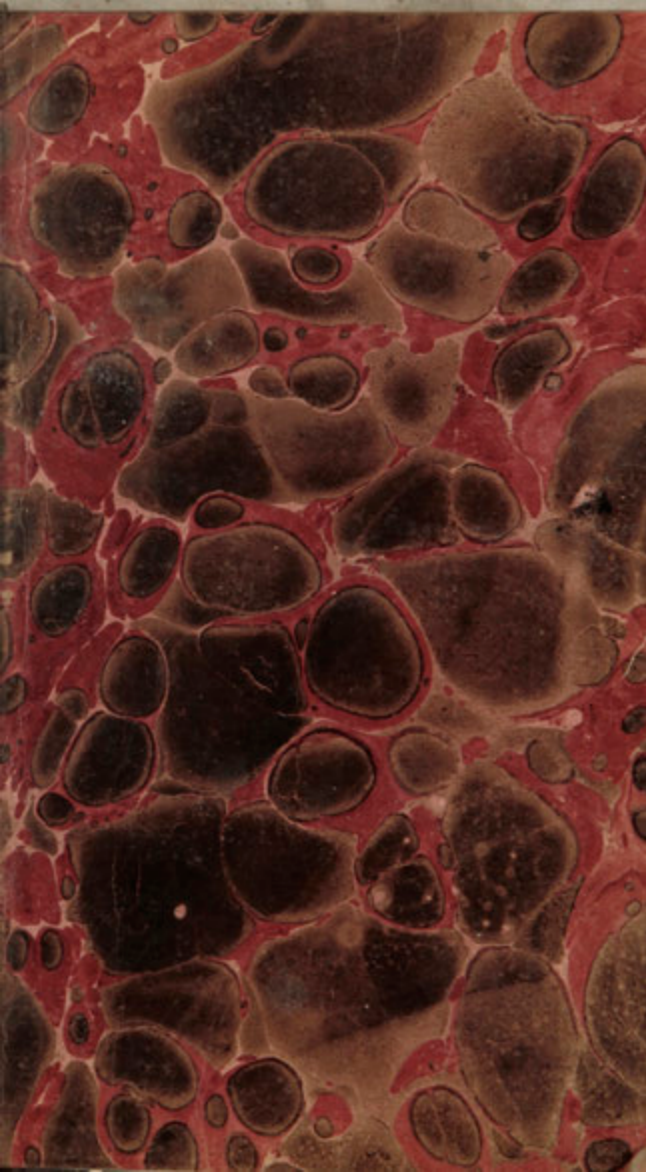
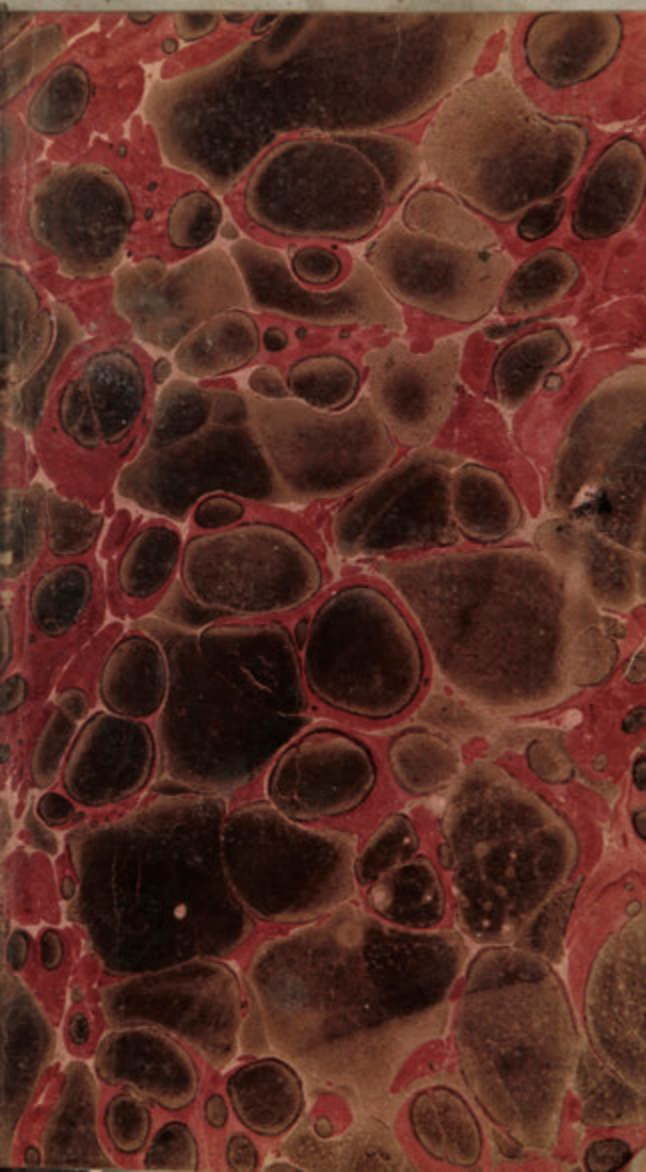

MA

7

12004

277

5

277

57

5-99 Ն Ո Ր Ա Ն Ի Ս

ԵՓԻՄԵՐՏԵ

ՏՊԱԳՐԵԱԼ

Ի Հայրապետութեան Տեառն
Տեառն ԵՓՐԵՍՆԱՅ Արժան
ընտիր և Աստուածարեալ Կաթու-
ղիկոսի ամենայն Հայոց և Ասպետի:

Յառաջնորդութեան Ռուստիաբնակ Հայոց
Առաքելաշաւիղ Տեառն Ներսէսի Սրբա-
ղան Արքեպիսկոպոսի և Ասպետի:

1834 Ի Մ Ո Ս Կ Ո Վ ու մ ձ : 1831
Ի տպագրատան Հայկական Ճեմարանի
Տեալց Լազարեանց :

52-8891

1975

1944-1949

28207-42

1944-1949

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

19277-52

187

187

Գ Ի Ր Ք

ԼՅՖԻՄԵՐՏԷ

ԿՈՉԵՑԵԱԼ

Յորում պարունակին համառօտ աստեղա-
բաշխական տեղեկուիք, դուշակուիք փոփոխ-
մանց եղանակայ, բուն տօմար հայոց և հռով-
մայեցւոյ, երազահան, զանազան իմաստուն ա-
ռածք, օգտակար դեղորայք և ծանօթուիք
Ռուսսիաքնակ արքեմիսց հայոց և Յահաչակ
Ճեմարանին Ա Եհազնեայ Տեարց
Լազարեանց :

Ի լոյս ընծայեալ էրիտաւրոմեմէ, արդեմէս
և ծախիւս էրիտայ էղէարց Ա արդան սարիտաւգի
և հանգուցեալ Յովհաննէսի Տէր Յովհաննէսեանց
Կիւմիցայ :

ՀՐԱՄԱՅՆՑԱԹՒ ՏՊԱԳՐԵԼ :

Դատարանն իւր զրոյ Միքայէլ ծայրա-
դոյն Աւրդաստ Սալանթեանց Աս-
տանդնուպօլսեցի Միտքան և Նուիրակ
սրբոյ Էջմիածնի :

Ի 45 Նոյեմբերի . 1830 ամի ,

ի Մոսկուէ :

Ահրել յամենայն սրտէ զհայրենիս իւր, ցանկալ նմին բարիս և տարածել զլոյս նորանոր գիտուեց ՚ի սահմանս նորին, է գործ և պարտաւորուի իւրաքանչիւր ուրուք, որ վայել է զբարիս ազգին իւրոյ : Չէ ինչ՝ եթէ մին կանխադրեալ ՚ի շարս ընտրելոց զառաւել ազնուագոյնն ՚ի ծառայուեց և զմեծագինն ՚ի նպաստից մատուոցէ հայրենեացն . իսկ միւսն զոչ այնչափ սրանճալիս և արժանաւորս իմաստից խոհականաց և գիտնական անձանց : Քանզի յայնժամ, ուն առաջինն ունիցի տեղի ընդունել յազգակցաց զերախոտագիտուի վն մեծիմաստ բանից իւրոց, նոյննս և երկրորդն համարձակի ակն ունիլ թերեւս բարեմասնաւորիլ իւրք վտոն տաժանական ճգանացն : Յայս հայեցեալ և մեր և հաւաստի լեալ թէ ոչ ՚ի դերեւ ելցենն աշխատանք մեր կամեցաք յայսմ նուագի օգնել համազգեացմերոց՝ յայն ինչ յոր հասանէր զօրուի կարեացս, և որ՝ գոլով յոչ վերնագունից, ունէր դարձեալ բերել նոյ գլաւական օգուտս : Առ ՚ի կատար բերել զայս դիտաւորուի մեր, ձեռնամուխ եղաք մեծաւ ջանիւ վերստին ՚ի տալ մուծանել էջիմերտէ

անուանեալ գրքոյկն, որ յաղգի մերում յոգումբք պիտանի լեալ սակաւ յոյժ գտանէր՝ վսյ և փափագողք նորին կամ ոչ կարէին գտանել զայն, կամ թէ և ՚ի ձեռս բերէին սակայն բազում գրամօք: Առաւել ևս առիթ ձեռն ՚ի գործ արկանելոյն մեր եղնն թախանձանք ոմանց իմաստուն հայրենասիրաց, սակս հազուադիւտ լինելոյ վերոյիշեալ էֆիմերտէին: Յայս գործ շարժեաց զմեզ և նորաշէն ապագրատունն հանրահռչակ ճեմարանին Ահազնէից մերոց՝ որ այժմ օրէյօր պայծառացեալ յամ կողմանց և ոչ պակասել իւրք, մատուցանէր զամենայն հարկաւորեալս առ յառաւել գեղեցիկ տիպս արձանացուցանել զմատեանս ՚ի զուարճուի մերազնէից:

Բայց սրնրտ է մեզ յայսմ վայրի առաջի առնել վերձանողաց էֆիմերտէիս, և զփոփոխութիւնս և զյաւելուածս ինչ, որք շահաւէտ թուեցան մեզ մուծանել յայս երկրորդ նուազի տպագրուի նորին: Չի էր բազում ինչ՝ որ գոլով յօրինեալ ՚ի բազում ժամանակաց հետէ, անցեալ էր քան զսահման իւր և ոչ կարէր բերել ՚ի մերում դարու և ոչ մի օգուտս. և էր ևս ինչ ինչ, որ ամենևին չէր յիշատակեալ յայն հին էֆիմերտէի, բայց որ ՚ի մէնջ հարկաւոր համարեցաւ վասն համբալկաց: Յայսպիսի փոփոխուեց առաջինն էր նախ

Մշակույթի նախարար Գրիգորյանի աստիճանի հոգեւորականաց, որ 'ի հին Եփրատեի ձգէր մինչ ցաֆն 1908 . այլ մեք թուեալ զայն զգուշուլ գտաք զգուշա կուֆն մինչ ց1936 ամն և 'ի նորումն եղաք ևս այնպէս : Երկրորդ՝ յաւելաք զՅայանու-թիւն խաւարման արեգակնն և շո-սնի յաֆ 1830 մինչ ցաֆն 1995 . որով ամ որ հեշտեալ կարէ իմա-նալ առանց սխալելոյ զխաւարումն արեգական և լուսնի : Երրորդ՝ ոչ անտեղի համարեցաք մուծանել Եփրատեիս զզանազան դեղորայս վասն ցաւոց որ ստէպ ստէպ պատահին մարդ-կան . զի ամ որ որ ունիցի զգիրս զայս անվրէպ կարասցէ փութով օգնել ախտայելոյն . քանզի և դեղորայքն են այնպիսիք , զոր իւրաքանչիւր որ առանց բժշկի անձամբ անձին օգտիւ կարէ 'ի գործ ածել : Առ այս վերաբերի ևս խրա-տըն վասն խօլերա ցաւոյն , որ 'ի մերձակայ ժա-մանակս անչափ մահուս գործեաց յեւրոպիա : Չորրորդ՝ Համառօտ ծանօթու-թիւն վա-նք երկոց Ռուսոթիւնի հայոց . յորում ամ որ կա-րէ տեսանել զպարզևս շնորհեալս յամենու-ղորմաէրուէն Ռուսաց՝ արժաննտիր Հովուա պետաց մերոց : Հինգերորդ՝ 'ի վախճանի մատե-նիս տպեցաք զՀամառօտ ծանօթու-թիւն վա-նք Հայ-հակն ճեմարանին Տեարց Լազարեանց . և կարի իսկ քաջ . քանզի ում որ մեք 'ի ճշմարիտ հայ-րենասիրաց ոչ է ցանկալի գիտել զհանգամա-

նրա Յահուչակ ճեմարանին՝ յորում քաղմաց որ
 դիք կամ արենակիցք սպայժառանան լուսով
 գիտութեան և Աստուածպաշտութեան . և
 կամ ո՞րք ո՞չ փախազիցէ գիտել զերախտիս քա
 բերարաց բոլոր ազգին հայոց , որք միայն թեր
 ևս ՚ի համայն ծագս երկրի հանդիսացեալ են
 արք ճշմարիտ մեծահոգիք : Որոց առատուի
 բարերարունն ՚ի նորումս ևս ընծայեաց ճեմա
 րանին ՚ի լուսաւորութի ազգին զպանծալի տպա
 րան , որ յեա ժամանակաց ինչ յուսամք թէ
 առաւել քան զառաւել կատարելագործեսցի :

Ահա ամենայն փոխութիւնք և յաւել
 ուածք զոր պատշաճ համարեցաք մեք առնել
 ՚ի նոր տպագրութեան էֆիմերտէիս : Առ
 ջի առնեմք զայս խոնարհաբար սիրելի ազգին
 մերոյ առ ՚ի քաղել ՚ի սմանէ օգուտ ինքեան
 սեփհական :

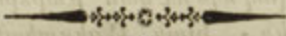
Եօթն են Աստղք մոլորա
 Կենդանակերպք Երկոտա
 Յորոց հոսին յամենե
 Պէտէս արարք զարմանա

կան ,
 սան ,
 սեան ,
 զան :

Շ Ր Զ Ա Ն

ՄՇՏՆԶԵՆԱՒՈՐ ՏԱՐԵԿԱՆ
ԳՈՒՇԱԿՄԱՆՑ :

Նախնիքսն Բնիկն

Ք Ս Ե Լ Ի Է Զ Բ Ա Յ Բ
Բանասէր՝ զի յայսմ Լստեղաբաշխա-
կան զխոռէ՛ր եղան այլ և այլ աստեղաց ան-
ուանք, քանզի են՝ որք մօլորականք ասին, և են՝
որք անմօլար առձայնին : Մօլորական աստեղք
ասին, որք միշտ փափոխին, և մօլորին ՚ի սեպհա
կան տեղեացն. երբեմն զէսլ ՚ի հիւսիս, և եր-
բեմն զէսլ ՚ի հարաւ . և են թուով եօթն .

Չօհալ .	♄	Երեւակ . արձիճ .
Մուշթարի .	♃	Լուսնթագ . կլայեկ .
Մառեխ .	♂	Հրատ . երկաթ .
Շհմս .	☉	Արեգակն . ոսկի .
Չօհրէ .	♀	Լուսաբեր . պղինձ .
Օտարիտ .	♁	Փայլածու . սնդիկ .
Ղամէր .	♁	Լուսին . արծաթ .

Եօթն այսպիսի մոլորակք ունին ինքեանց
 ղևակահան ակթոռս, և տուն. ուր ասին գոլ
 հզօրագոյն և իշխանաւոր: Տունք եօթն մոլո-
 րակաց են այսպիսի:

Արեգական տուն է Աբիւճն: Լուսնոյն՝
 Խեցդեակինն: Երևակին՝ Զրհոսն և Այծեղ-
 ջիւրն. Լուսնթաղին՝ Աղեղնաւորն և Չուկն:
 Հրատին՝ Խոյն և կարիճն: Լուսաբերին՝
 Աշխոն և Յուլն: Փայլածուին՝ Երկաւորն
 և Այսն: Իսկ ակթոռ կամ բարձրութիւք Մո-
 լորակաց են. Խոյն Արեգական: Յուլն՝
 Լուսնոյն: Աշխոն Երևակին: Խեցդեակինն
 Լուսնթաղին: Այծեղջիւրն Հրատին: Չուկն
 Լուսաբերին: Այսն Փայլածուին:

Երևակն է արձըճագոյն, յոյժ ցուրտ, և
 միջակօրէն չոր: Ի՛ սկստ այծեղջեր. ուր իսկա-
 պէս իշխէ: Թապաւորէ ընկշոռջ: Տիրէ հո-
 ղայնոց, փայծեղաց, ոսկերաց, ճերուլթն, աշ-
 նան եղանակին, թանձր, թթու և ցուրտ
 լաց: Ի՛ բարեկամ լուսնթաղին, արեգա-
 կան, և լուսնոյն. թշնամի հրատին, և լու-
 սաբերին: Եթէ միայն իշխէ, պտտճառէ զըրժ-
 նեաց ցրտուի, թանձրուի ամառոյ. ուստի մառա-
 խուղ, ձիւն, հողմահոսուի, ալէկոծուի ծովու,
 ֆնաս մրգաց, ճնունդ ղեանոց, սողնոց, որդանց
 և գորտանց. զամս 30 լնու զընթաց իւր:

Լուսնթաղն, որև՛ ֆայլածու ասի, է պայ-
 ճառ, բարեխառն, միջակ խոնաւ, և ջերմ:

Մանաւանդ՝ իշխէ, երբ է՛ յաղեղնաւոր կեն-
դանակերպոջ : Տիրէ արեան, շնչոյ, երկա-
սարդուէ, թորին, կողիցն, անուշուէ, և կար-
մրուէ . ՚ի հնդեաասան աստիճանի խեցեանին
ունի զիւր բարձրուի : Ա՛ բարեկամ երեակին,
արեգական, լուսաբերին և լուսնոյն . թշնամի
հրատին : Աթէ միայն իցէ Տանուտէր տարւոյ՝
նշանակէ զառողջուի՝ դարնան, մրգայ, ան-
դորրուի՝ ծալու, և զաջող նաւարկութիւն .
կատարէ զընթաց իւր զամս իբր 12 :

Հրասն է՛ կարմրուշող, ջերմ և չոր . իշխէ՛
մանաւանդ՝ երբ է՛ ՚ի կարիճ կենդանակերպոջ .
ունի զբարձրագահուի իւր ՚ի 28 աստիճանի
ցլոյն : Ա՛ բարեկամ լուսաբերին միայն : Արբ
տիրէ ուր Տանուտէր տարւոյ՝ պատճառէ սակս
ջերմուէ, և չորուէ՝ զջերմ քամիս, զկայլատա-
կունս, կայծակս, զկատաղուի ալից, զցամաքուի
ջրոյ, և գնուաղուի սրտոյ, կամ վասն խոր-
շակահարուէ, կամ չորուէ և ցամաքուէ, և կի՛
սակս մարտխահարուէ . կատարէ զընթացս
իւր զամս իբր 2 :

Արեգակն, որև (☉), ունի ջերմուի և
չորուի . զբարեխոսն, զլուսաւոր, արական և
բարեբախտ բնուի : Արբ ունի զվեցանկիւնի
և զեռանկիւնի հայեցուած ի լուսնոյն՝ է բա-
րեբախտուի . իսկ երբ հայի ՚ի լուսինն մու-
ղաբիլոյ, թարբիլ, կամ քառանկիւնի հայեց-
ուածով, ևս՝ ծննդեամբն, նշան է վատաբախ-

տուէր : Երբ է՛ ՚ի Խոյն , ՚ի Յուլն , և յԵրկա-
 ւորն , յաւելու զտամհութիւն և զջերմու-
 թիւն . յայսմանէ է Գարունն : Երբ է ՚ի Խեց-
 գեախնն , յառիւծն և ՚ի կոյսն պատճառէ զջեր-
 մութիւն և զչորութիւն այս է ամառն :
 Երբ շրջի յինկշիւս , ՚ի կարիճ և յԱղեղ-
 նաւոր կենդանակերպոջ , պատճառէ զչո-
 բուի , և զցրտուի . և լինի Աշուն : Իսկ երբ է
 յայծեղջիւրն , ՚ի ջրհոսն , և ձուկն յաւելու զցրտ-
 ւուի , և զխոնաւուի , ուստի յառաջանայ Չմե-
 ալն : Իշխէ արիուէ , սրտի , կենդանուէ , աջ
 աչաց , շնչերակաց , և մեղրագունոց . Երբ է
 յիննետաներորդ տատիճանի Խոյնն , տսի լինիլ
 ՚ի Գահոյի իւրում : Բարեկամ է լուսնթա-
 գին , և լուսաբերին , թշնամի հրատին , փայլա-
 ծուին և լուսնոյն : Ունի կենդանագործ բնուի ,
 և երբ բարձրանայ յերկնամիջակ կէտն՝ ամ
 արարածք զուարթանան , կայտալին , ընձիւղին ,
 շառաւիղին , բուսանին , և բողբոջին : Իսկ երբ
 ՚ի սուզական կէտն ցածանայ՝ ամբն թալկա-
 նան , թարշամին , թառամին , նքթին , և նուա-
 զին : Ուղղի՛ չ և լուսաւորի՛ չ է երկնից , ժամա-
 նակաց և տատեղաց , է մեծադոյն Ք զերկիր իբր
 466 անգամ , թանձրուի գնտի Արեգակն ու-
 նի զմղոնս , իբր 339,202 : Շրջան և պարտառուի
 արեգական պարունակէ զմղոնս 2,7364,875 :
 ՚ի բաց կայ յերկրէ իբր զմղոնս՝ 4,353,025 :
 Չիւրաբան չիւր ամ կատարէ զընթաց իւր :

Լուսաբերին, որև՝ արեւելեաց ձայնի, է ցուրտ
և գէջ բարեխառնօրէն: Իշխէ սերմանց, ցան-
կուհց, համոց հոտոց և շօշախմանց, կանաչուե-
և սպխտակուե. թշնամի միայն Երեւակին. է փոք-
րագոյն քան զերկիր, կատարէ զընթաց իւր ընդ-
արեգական, յորմէ ոչ հեռանայ առաւել քան
զՎէ կամ 60 աստիճանս:

Փայլածուն է երկաքնակ. քի ընդ բարեաց
է բարի, և ընդ վատթարացն՝ վատթար. ի
Քաջաբախտից է բարեբախտ, և ընդ Աւ-
տաբախտիցն՝ թշուառաբախտ: Երբ է յա-
րեւելս, ջեռուցանէ. երբ է յարեւմուտս՝ ջո-
րացուցանէ: Իշխէ փոխխմանց օդոյն, և մարմ-
նոյն, և ս յիշողուե, երեւակայուե, լեղուի,
կոկորդի և ջւից: Ե՛ բարեկամ երեւակին,
լուսնթագին և լուսաբերին. թշնամի է արե-
գական և լուսնոյն: Եթէ միայն իշխէ՝ սպա-
ճառէ յամուս զորոտս, զփայլակս, և զկայծակս:
' Ի ծագիլ Փայլածունն՝ առատանան ջուրք-
խակ յաներեւութանայն՝ նուաղին: Ատարէ
զընթաց իւր ի լուսաբերին. ոչ հեռանայ յա-
րեգականէ առաւել քան զերեսուն աստիճանս:

Լուսինն է ցուրտ, և խոնաւ, ջրային, զի-
շերային, խգական և չարահար: Իշխէ մաղ-
ձին, ուղղոյ, կղակին, ձախ աչոյն, փոքրա-
փորին, և այլ տամուկ և ցուրտ իրաց: յԵր-
րորդ աստիճանի Յլոյն ունի զիւր գահ: Ե՛
բարեկամ Երեւակին, Լուսաբերին, և Լու-

սընթաղին. իսկ Հրատին Փայլճոււին, և Արե-
գական՝ է թշնամի: Յաճիլ Լուսնոյն մինչև
ցհնդեասասանն, աճին հիւթք ՚ի ծառս, ՚ի
բոցս և ՚ի կենդանիս. վերանայ, ուռի և վերա-
նայ ծովն. և ՚ի նուաղիլն լուսնոյն, նուաղին
ուռջայեալք: Լ՛հեռի յերկրէ եբբ զմզանս
229,687: Լ՛նու զընթաց իւր եբբ ՚ի 27
աւուրս և յեթն ժամս:

Յազգո անճուրը Լաւեղաց:

ն ևս անմոլար Ատեղք, որք ոչ
փոխոխին, ոչ մոլորին, և ոչ թիւ-
րին ՚ի սեպհական շաւղացն ուղ Մոլորակք.
այլ միշտ՝ զմի և զնոյն ճանապարհ ընթանալով
կատարեն զընթացս իւրեանց: Յայսցանէ կը
կոտասանքն են Գլխաւորք, և ասին Կենդա-
նակերպք. որոց անուանքն են.

Խոյ	Համէլ.	Մ Գլուխ:
Յուլ	Սէվեր.	Յ Պարանոց:
Երկաւոր	Ճեվղա.	Ո Բաղուկ և ուս:
Խեցդեալին	Սէրէթան.	Չ Կուրծ և լծամոր:
Առիւծ	Էսէտ.	Տ Սերտ, փայծեղ:
Կոյս	Սիւմպիւլէ.	ՈՔ Փոքրափոր:
Կշիռ	Միզան.	Ռ Երկիամուկք:
Կարիճ	Աքրէպ.	Ր Ամորձեք:
Աղեղնաւոր	Գալիս.	Տ Ղուռք:
Այծեղջիւր	Ղէտի.	Ծ Ծունկք:
Զրհոս	Պուրջի տէլլ.	Ս Ուղք:
Չուկն	Հութ.	Կ Ոտք:

Խոյն է ջերմ և չոր, հրային, մաղձոտ, արևելեան, արական, ցերեկեայ և դառն ։

Յուշն է ցուրտ և չոր, հողային, սևամաղձ, իզական, միջօրեայ, գիշերային, սուր և թիւր ։

Երկաւորն է ջերմ և խոնաւ, օդային, արիւնտար, արական, արևմտեայ, ցերեկեայ, հասարակ, քաղցր և թիւր ։

Խեցղեաինն է ցուրտ և խոնաւ, ջրային, հիւսիսային, շարժուն, մաղձոտ, իզական, գիշերային, անհամ և ուղիղ ։

Լուսեծն է ջերմ և չոր, հրային, շեկամաղձ, արևելեան, արական, սևեռուն, ուղիղ, ցերեկեայ, գիշերային և դառն ։

Արցան է ցուրտ և չոր, հողային, սևամաղձ, գիշերային, հասարակ, իզական, սուր, միջօրեայ և ուղիղ ։

Աշիւն է ջերմ և խոնաւ, օդային, արիւնտոտ, արևմտեան, արական, դժուար, շարժելի, ուղիղ և քաղցր ։

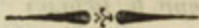
Աարիճն է ցուրտ և տամուկ, ջրային, մաղձոտ, հիւսիսային, իզական, սևեռուն, գիշերեայ, անհամ և ուղիղ ։

Լղեղնաւորն. ջերմ և չոր, հրային, շեկամաղձ, արևելեան, արական, ցերեկեայ, հասարակ, ուղիղ և դառն ։

Լյճեղջիւրն՝ ցուրտ և չոր, հողային, սևամաղձ, միջօրեայ, իզական, շարժուն, թիւր, գիշերեայ և սուր ։

Զրհան՝ ջերմ և տամուկ, օդային, արիւնտտ, արեւմտեան, արտեան, ցերեկեայ, սեւեռն, թիւր և քաղցր :

Չուկն է ցուրտ և խոնավ, ջրային, մաղձոտ, իգական, գիշերեայ, հասարակ, անհամ և թիւր :

Յաղագս հայեցութեաց Մուշրահաց :

Մրդ՝ Հայեցուած, կամ Նաղագ Մուշրահայն՝ նչ այլինչ է, եթէ ոչ կերպ իմն, որով Մուշրահան Աստեղք յերեարս հային մերձաւորուի իւրք, կամ հեռաւորուի : Հինգ են թուով հայեցուածքն. յի Ծնունդ. Լրումն, Աւցանկիւնի, Քառանկիւնի և Եռանկիւնի հայեցուածք :

Ծնունդն է մերձաւորուի, զուգաւորուի, և կտարակցուի, երբ մի, կամ յոլով Աստեղք ը այլում Աստեղ ՚ի մի և ՚ի նոյն տեղւոջ, ՚ի մի և ՚ի նոյն աստիճանի գտնին. և նշանակի այսն Յ :

Լրումն, կամ Հակադիր, Տրամաչափ, և լրական հայեցուածն հանդիպի. երբ Աստեղք 180 աստիճանօք ՚ի միմեանց հեռանան. Արն. Մուշրահաց ձայնի, որև՛ այսն նշանակի Տ :

Աւցանկիւնի հայեցուածն, որև թասողի տաի, է յարժամ Աստեղք 60 աստիճանօք հեռի կան ՚ի միմեանց :

Քառանկիւնի, Կամ Թարբէշ Կաղար, ասի՝ երբ
90 աստիճանօք ՚ի միմեանց հեռի կան աստեղք:

Եռանկիւնի, կամ Թարբէշ հայեցուած, երբ
120 աստիճանօք ՚ի միմեանց հեռանան աստեղք:

Յայսցանէ Քառանկիւնին է անկատար Թըշ-
նամուէր, և ատելուէ հայեցուած: Իսկ Լըուճի
կատարեալ Թշնամուէր և ատելուէ: Եռան-
կիւնին կատարեալ բարեկամուէր: Ակցան-
կիւնին՝ անկատար սիրելուէ: Ծնունդն՝ եր-
կաբնակ • չԲարեայն է բարի, և չԷ Ատ-
Թարայն վատ:

՚ի հայեցուածոց ոմանք ասին Աջակողմանք
և ոմանք Չախակողմանք: Աջակողմանքն
հային առ յիրեարս ընդդէմ կարգի կենդանա
կերպից • ուղ յԵրկաւորէն ՚ի Խոյն հայել: Չա-
խակողմանքն հային առ յիրեարս ըստ կարգի
կենդանակերպից • ուղ յԵրկաւորէն յառիւծն,
կիմ ՚ի կոյն և ՚ի կշիռն: Աջակողմանքն ու-
ժեղագոյնք են Ք ղ ձախակողման հայեցուածս:

Հայեցուածս 12. Աենդանակողմէն •

Խոյն հայի ՚ի ջրհուն վեցանկիւնի, յայժեղ-
ջիւրն քառանկիւնի, յաղեղնաւորն եռան-
կիւնի հայեցուածով: ՚ի ձախ կոյս՝ յերկա-
ւորն վեցանկիւնի, ՚ի խեցգեղնն քառանկիւնի •
և յառիւծն եռանկիւնի հայեցուածով • Իսկ
՚ի կշիռն հակադիր և լրական հայեցուածով:

Յոււլն հայի յաջկոյս՝ ՚ի ձուկն վեց, ՚ի ջրհոսն՝
քառանկիւնի, և յայժեղջիւրն եռանկիւնի հա-
յեցողութիւն : ՚ի ձախ կոյս հայի ՚ի խեցդեակնն
վեց. յառիւծն, քառ. և ՚ի կոյսն եռանկիւնի .
խիկ ՚ի կարիճն հակադիր հայեցուածով :

Երկաւորն հայի յաջկոյս՝ ՚ի խոյն վեց, ՚ի ձուկն
քառ, և ՚ի ջրհոսն եռ : ՚ի ձախկոյս՝ յառիւծն
վեց, ՚ի կոյսն քառ, և ՚ի կշիռն եռ. խիկ յաղեղնա-
ւորն լրական հայեցուածով :

Խեցդեակնն հայի յաջկոյս՝ ՚ի ցուլն վեց, ՚ի
խոյն քառ. և ՚ի ձուկն եռ : ՚ի ձախկոյս՝ ՚ի կոյսն
վեց, ՚ի կշիռն քառ. և ՚ի կարիճն եռ. խիկ յայ-
ժեղջիւրն հակադիր և լրական հայեցուածով :

Առիւծն հայի յաջկոյս՝ յերկաւորն վեց,
՚ի ցուլն քառ. և ՚ի խոյն եռ. ՚ի ձախկոյս՝
՚ի կշիռն վեց. ՚ի կարիճն քառ. և յաղեղնա-
ւորն եռ. խիկ ՚ի ջրհոսն լրական հայեցուածով :

Աոյսն հայի յաջկոյս՝ ՚ի խեցդեակնն վեց, յեր-
կաւորն քառ. և ՚ի ցուլն եռ : ՚ի ձախկոյս՝ ՚ի կա-
րիճն վեց. յաղեղնաւորն քառ. և յայժեղջիւրն
եռ. խիկ ՚ի ձուկն լրակի և Մո-շ-Էն-Յ հայեց-
ուածով :

Աշիռն հայի յաջկոյս՝ յառիւծն վեց, ՚ի խեց-
դեակնն քառ, և յերկաւորն եռ : ՚ի ձախկոյս՝
յաղեղնաւորն վեց, յայժեղջիւրն քառ, և ՚ի
ջրհոսն եռ. խիկ ՚ի խոյն հակադիր և լրական
հայեցուածով :

Կարիճն հայի յաջկոյս՝ ՚ի կոյսն վեց, յառիւծն

քառ և ՚ի խեցդեակնն եռ: ՚ի ձախկոյս՝ յայժեղջիւրն վեց, ՚ի ջրհուն քառ և ՚ի ձուկն եռ. խկ ՚ի ցուլն լրակի և հակադիր հայեցուածով:

Աղեղնաւորն հայի յաջկոյս՝ ՚ի կշիռն վեց, ՚ի կոյսն քառ և յառիւծն եռ. ՚ի ձախկոյս՝ ՚ի ջրհունն վեց, ՚ի ձուկն քառ, և ՚ի խոյն եռ. խկ յերկաւորն լրական հայեցուածով:

Այժեղջիւրն հայի յաջկոյս՝ ՚ի կարիւճն վեց, ՚ի կշիռն քառ, և ՚ի կոյսն եռ: ՚ի ձախկոյս՝ ՚ի կոյսն վեց, ՚ի խոյն քառ, և ՚ի ցուլն եռ. խկ ՚ի խեցդեակնն լրական հայեցուածով:

Ջրհուն հայի յաջկոյս՝ յաղեղնաւորն վեց, ՚ի կարիւճն քառ, և ՚ի կշիռն եռ: ՚ի ձախկոյս՝ ՚ի խոյն վեց, ՚ի ցուլն քառ, և յերկաւորն եռանկիւնի. խկ յառիւծն լրական հայեցուածով:

Չուկն հայի յաջկոյս՝ յայժեղջիւրն վեց, յաղեղնաւորն քառ, և ՚ի կարիւճն եռ: ՚ի ձախկոյս՝ ՚ի ցուլն վեց, յերկաւորն քառ, և ՚ի խեցդեակնն եռ. խկ ՚ի կոյսն լրական և **Մ**արտիկն հայեցուածով:

Խոյն՝ **Ա**ռիւծն և **Ա**ղեղնաւորն՝ հրայինք են. արականք և ցերեկեայք, ջերմ և չոր. են ընդ իշխանութիւնս **Ա**րեգական և **Լ**ուսնթաղին:

Ցուլն, **Ա**րոյսն և **Ա**յժեղջիւրն՝ են հողայինք, խգականք և գիշերեայք, ցուրտ և չոր. թ իշխանութիւնս **Լ**ուսնոյն, և **Լ**ուսաբերին:

Երկաւորն, **Ա**շիռն և **Ջ**րհունն՝ են օդայինք. արականք և ցերեկեայք, ջերմ և խո-

նաւ . Ը իշխանուք Երեւակին և Փայլածուն :
 Խեցզեւոն, Կարիճն և Չուկն՝ են ջրայինք ,
 Եղականք , և գիշերեացք , զուրտ և խոնաւ . Ը
 իշխանուք Հրատին, Լուսաբերին և Լուսնոյն :
Անդանատեսակ Գօտին յերկոտասան զու-
 գահաւատար մասունս բաժանի . և այսոքիկ մա-
 սունք՝ կոչին նշանք , և կենդանակերպք , զի ձեա
 կերպնն զպատկերս կենդանեաց : Իւրաքանչիւր
 կենդանակերպ ունի զերեսուն մասունս բա-
 ժինս , կամ աստիճանս , և զԵրիս Տասնապետ
Մոլորակս՝ այսու կարգաւ , սկսեալ ՚ի Խոյէն :
 Խոյի առաջի 10 աստիճանք՝ են Հրատին .
 երկրորդ 10 աստիճանքն՝ արեգական . երրորդ
 10 աստիճանք՝ են Լուսաբերին :

Ցուլն ունի առաջի Տասնապետ զՓայլա-
 ծուն . երկրորդ՝ զԼուսինն . երրդ՝ զԵրեւակն :
Երկաւորին առաջի տասնապետն է՝ Լուսն-
 թագն . երկրորդ՝ Հրատն . երրդն՝ Արեգակն :
 Խեցզեւանոյն առաջինն է Լուսաբերն . 2 Փայ
 Լածուն . 3 Լուսինն :

Առիւծոյն առաջինն է՝ Երեւակն . 2 Լուսն-
 թագն . 3 Հրատն :

Կուսին առաջինն է՝ արեգակն . 2 . Լուսա-
 բերն . 3 . Փայլածուն :

Աշուն առաջինն է՝ Լուսին . 2 Երեւակն . 3
 Լուսնթագն :

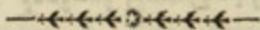
Կարճին առաջինն է՝ Հրատն . երկրորդ՝
 արեգակն . 3 Լուսաբերն :

Աղեղնաւորի առաջին Տաննապետն է՝ Փայ-
լածուն . 2 Լուսինն . 3 Երեւակն :

Այժեղջեր առաջին է՝ Լուսնթագն . 2 Հրա-
տըն . 3 Արեղակն :

Զրհստի առաջին է՝ Լուսաբերն . 2 Փայ-
լածուն . 3 Լուսինն :

Չկան առաջին Տաննապետն է՝ Երեւակն .
Երկրորդ՝ Լուսնթագն . Երրորդ՝ Հրատն :

Յ-ը-4- Երէն-յն Համասեղո-թեան :

ամատեղութիւն և Աստեղաբաշխակն ձեւա-
կերպութիւն բեւեռել աստեղաց առ հինս
էին 48 . խկ առ նորս՝ են 73 : Որոց երկուստ-
սանքն ասին Չողխակոսեանք, զորս մեք կոչեմք
(Անդան-էրոյ) : Երեսուն երեքն կոչին Հարս-
ւայինք . և քսանեութիւն Հիւսիսայինք : Ան-
ուանք իւրաքանչիւրոց, կարգն և ՚ի քանի ա-
տեղաց բաղադրելն ցուցանին յետակայք :

Երէնստան Համասեղո-թեան Չողխակո-
սեանք . որս նա կոչին Անդան-էրոյ :

Խոյն Պ կազմի և բաղադրի ՚ի 20 աստեղաց-
որոց վեցքն են պայծառք և երեւելիք : Յուլն
Ց կազմի ՚ի 53 աստեղաց, որոց 12 են պայ-
ծառք : Երկաւորն Ո՛ 33 . պայծ . 43 : Խեցդե-

տինն Տ 44. պայծ. 8: Առիւծն Ո 44. պայծ.
 12: Կոյսն ՊՔ 50. պայծ. 9: Կշիւն Ռ 17. պայծ.
 8: Կարիճն Մ 36. պայծ. 14: Աղեղնաւորն Ճ
 32. պայծ. 12: Այծեղջիւրն Շ 35. պայծ. 12:
 Զրհոսն Ձ 86 պայծ. 10: Չուկն Կ 66. պայծ. 9:

Ի Թողեալ 64 Համարեղոր-Թեանց 33 Հո-
 շին Հարա-այլնք. ինչ 28՝ Հիւսիսայինք. Խ Թե
 ՚ի Կանի ասեղաց Էսղէմնան, ցուցանի ՚ի Թուագրոց:

Հարա-այլնք	33 .	Հիւսիսայինք	28 .
Ահա Չուկն .	38 :	Փոքր արջ .	48 :
Հայկ .	63 :	Մեծ արջ .	39 :
Երասխ .	45 :	Ալիշապ .	38 :
Նապաստակ .	43 :	Կեփէոս .	33 :
Մեծ շուն .	49 :	Ընձուղտ .	29 :
Աղաւնի .	44 :	Յորդանան .	34 :
Շնիկ .	44 :	Արջական .	37 :
Միեղջերու .	23 :	Պաա կ հիւս .	49 :
Օձ ջրային .	55 :	Աահազն .	53 :
Տակառ .	44 :	Քնար .	47 :
Ագռաւ .	44 :	Տիգրիս գետ .	37 :
Խաչ .	4 :	Կարապ .	44 :
Չիացուլ .	35 :	Գաւազան .	45 :
Գայլ .	24 :	Կասսիոպէ .	38 :
Սեղան .	9 :	Պէրսէոս .	45 :
Պասկ հարաւ .	42 :	Կառալար .	44 :

Չուկն հարաւ .	17 :	Օձակալ .	27 :
Կուսնկն .	43 :	Օձ .	44 :
Փիւնիկ .	45 :	Նեա .	8 :
Հնդիկ .	43 :	Լրծուի .	24 :
Սիրամարդ .	45 :	Լնտինոս .	42 :
Հնդկացի .	42 :	Դլբին .	44 :
Ճանջիւն .	5 :	Փոքր ձի .	7 :
Գետնառիւծ .	40 :	Երկար .	22 :
Եւանկիւնի հւ .	5 :	Լորոմեղ .	34 :
Չուկն թուոյ .	8 :	Եւանկիւնի հիւս .	15 :
Թրածուկն .	6 :	Շուշան .	7 :
Լմոյ մեծ .	3 :	Բերինիկեան .	42 :
Հաւալուսն .	9 :		
Հիդրայ .	43 :	Ուրեմն ամ Համաս .	
Լմոյ փոքրիկ .	3 :	տեղու թիւնք այսօրիկ	
Քառանկիւնի .	4 :	կողմին ՚ի 1332 աւ .	
Նաւ արդոսեան .	56 :	տեղաց :	

Յազմօ խաւարմանն Լրեփմէն եւ Լուսնոյ .

Որ ոք ցանկաց զխտել զխաւարուքն արեւ-
դական եւ լուսնոյ, թէ զընչ իցէ . զի-
տասցէ նախ՝ զի արեգակն մեծադոյն է քան
զերկիր 466 անգամ, կի՞ փոքր ինչ աւելի: Լու-
սինն է փոքրոգոյն ք զերկիր 39 անգամ, կի՞ աւելի:
Երկրորդ՝ արեգակն է լուսաւոր եւ լուսա-

տու մարմին 'ի մէջ վեց մուրակաց' բաշխէ
 զլացս աստեղաց, մանաւանդ լուսնոյ . որ է լու-
 տագօտ, լուսազուրի, և լուսառու յարեգականէ:

Երրորդ գիտացիք՝ զի նմ լուսատու մարմին՝
 երբ լուսաւորէ զայլ քան զինքն փոքրագոյն
 մարմին, որ իցէ անլուսանցոյց և խաւարամած .
 որքան մերձ գայ առ խաւարչուտ մարմին՝ այնք
 մեծ բաժին խաւարչուտ մարմնոյն լուսաւորի .
 և 'ի յետկոյս անլուսանցոյց մարմնոյն պատճա-
 ռի նուրբ պիրամիդեաց ստուէր : Իսկ որքան
 'ի միմեանց հեռանան մարմինքն երկօքեան՝ լու-
 սատուն և լուսաւուն . այնքան փոքր մասն խա-
 ւարչուտ մարմնոյն լուսաւորի . և այլ թանձր
 ստուերածուծիւն պատճառի : Իսկ երբ լուսա-
 տու մարմին ինչ լուսաւորէ զայլ քան զինքն
 մեծագոյն մարմին, որ իցէ լուսառու և անլու-
 սանցոյց . որքան միմեանց մերձ կան մարմինքն
 երկօքեան, այնքան փոքր մասն անլուսանցոյց
 մարմնոյն լուսաւորի, և յետուտ լուսառու
 մարմնոյն պատարուն և թանձր ծայրսուր ըստ-
 ուեր պատճառի . Ե. ԵԼ՝ որքան յիրերաց հեռա-
 նան լուսատու և լուսառու մարմինքն, այն-
 քան մեծ բաժին խաւարչուտ մարմնոյն լուսա-
 ւորի . իսկ յետկոյս անլուսանցոյց մարմնոյն
 լինի սուղ նուրբ և պիրամիդեաց ստուեր . ցի
 հրաձև, բոցաձև և ծայրատուր շուք :

Երգ՝ արեգակն ուրեք ուրեք 'ի ժամու
 ճննդեան լուսնոյն՝ ստուերածին խաւարու

ըմբռնի երբեք մասամբ իւրիք. բայց ոչ ուրեք և ոչ երբեք բոլորովումբ. Չի լուսինն փոքրագոյն դուրս քան զերկիր ոչ կարէ բոլորովին բառնալ յերկրէ զշառաւիղս արեգական. Արեգակն ուրեքն (որ է ակն լուսնոյ և արեու), ինքն ինքնն ոչ երբեք խաւարի. այլ յորժամ լուսինն՝ ՚ի ժամ ծննդնն հուսլ Գըլտոյ, կի՞ Տոյ Ա իշապին, տրամադծօրէն, և ուղղակի ՚ի ներքոյ արեգական գտանի՝ զիւր թանձրամած և զանլուսանց մարմինն միջարկէ չգէմ արեգական և երկրաբնակաց. որով նոյն ինքն խաւարչուա լուսինն՝ ինքնաբուն խաւարուն խաւանէ զանց արեգակնային շառաւիղացն ՚ի վր երկրաբնակաց ոմանց, բայց ոչ երբեք ՚ի վր ամնն. և այսն՝ արեգակն մ թանայ, նսեմանայ, ստուերանայ և խաւարի, ոչ ինքն լւ ինքնն այլ միայն ելևի երկրաբնկց ոմանց: Խաւարումն ուրեքն արեգական է ուղղագից միջարկուի լուսնոյ ՚ի մէջ մեր, և արեգական: Խաւարումն լուսնոյ է ուղղագիծ միջարկուի երկրի ՚ի մէջ արեգական և լուսնոյն: Քանզի լուսինն ՚ի ժամանակի իւրոյ լուման երբ տրամադծօրէն և ուղղակի ՚ի ներքոյ արեգական և երկրի գտանի. երբեքն բոլորովին, և երբեքն մասամբ իւրիք խաւարի: Չի արեգակն, որ միշտ անշեղօրէն թաւալի ընդ կենդանակերպեայ գօտուջ, լուսաւորէ զկիսագունդն երկրի. երբեքն առաւել և երբեքն նուազ: Իսկ այլ մնայնլ կիսագունդն

երկրի որ է հսկակայ, և դէմ յանդիման շա-
 ռաւիլայն արեգական, արձակէ զպիրամիտեայ,
 բոյաձև, և զծայրասուր ստուերն իւր մինչ
 ցկամարն լուսաբերի: Արդ՝ լուսինն հեռա-
 ցեալ յարեգականէ վեց կենդանակերպիւք. իմ՝
 180 սասիճանօք, եթէ իցէ ուղղակի հանդէպ
 արեգական, բայց չիցէ մերձ գլխոյ, կամ տոոյ
 վիշապին՝ ոչ խաւարի: Եթէ իցէ լուսինն մերձ
 գլխոյ, կիմ՝ տոոյ վիշապին՝ խաւարի: Որքան մերձ
 գլխոյ կիմ՝ տոոյ վիշապին իցէ, այնքն մեծ երևի
 խաւարումն լուսնոյն: Ի ձմերան եղանակին՝
 սուղ, և յամարան ժամանակին երկար լինի
 խաւարումն. և յորժամ արեգակն իցէ ի գլխոջ
 և լուսինն ի տոոջ վիշապին և հակադարձօրէն
 արեգակն ի ընդ տոոջ և լուսինն ի գլխոջ վի-
 շապին. յայնժամ լուսինն բոլորովին խաւարի:
 Չի լուսինն բոլորովին մտանէ, ընկզմի, և սու-
 զանի ՚ի թանձրմիճ տոուերն կիսագնդի զորև, իմ.
 զկողմն կիսագնդին, որ է դէմ ի դէմ շառաւի-
 ղայն արեգական, ձգէ, արձակէ, և հասուցանէ
 մինչև ցկիմն լուսաբերի: Երկքն չիւր ստուերն
 խաւարումն, եթէ արեգական և թէ լուսնոյն
 ոչ հանդիպի, եթէ ոչ մերձ գլխոյ, կամ տոոյ
 վիշապին. իմ՝ յերկուս կէտս, ՚ի կիրճս և ՚ի կասր
 արեգակն շաւղին, զորս կարէ ի մէջ հաւասար-
 ընթաց բոլորակն լուսնոյ: Ահան այն՝ զոր
 լուսնոյ անուաձև բոլորակն կարէ ի մէջ, և
 բարձրանայ ՚ի հիւսիս կոյս՝ ասի, կիրճ, կասր, և

սօղքն կն պատրելք, և կամ տեսեալքն ոչ էին ճշմարիտ տտաւարք, այլ միայն նոր երևեալ աստեղք ոմանք :

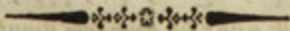
Արդ՝ չորս իւրք նկատին ՚ի տտաւորն. յի ձև, շարժուեալ, գոյն և նշանակութիւն: Չեն այլայլի լի լի տրամադրուէն նիւթոց, որք յատկանց հաշուին երեք: Քանզի նրբագոյն նիւթն՝ որ կացուցանէ զերկար հերս տտաւորին, մինչ միակերպ կարկառի, յայնժամ ասի տտաւոր: Եւ մինչ տարածեալ ՚ի գոլորշեաց ՚ի մի կողմն՝ հանգոյն մորուաց, յայնժամ ասի մորուաւոր: (Թէպէտ ոմանք զայսօսիկ զերկուս ոչ զանազանեն ՚ի միմեանց): Նաև երբեք շուրջ զմարմնով տտաւորին ամբին յամենայն կողմանց նրբագոյն գոլորշիք ըստ կերպի հերաց. յայնժամ ասի վարսաւորել, կի՞ գլխաւորել: Գոն նաև այլ բաղում ձևք տտաւորաց. ոն ասեն աստեղագետք:

Շարժուեալ տտաւորաց մանաւանդ է՝ յարևելից յարևմուտ: Քանզի որովհետև կն ՚ի վերնագոյն մասն օդոց, յախշտակին մշտկաց շարժմամբն հաստատուէ, որոց ուժգնուին հասանի մինչ ցգաւառն օդոց: Բայց երբեք վերանան և կորնան, նաև հակին առ բևեռան. լի որում պահանջէ յօժարուի նոցին՝ առ ՚ի խնդրել զնիւթ: Գոյնն տտաւորաց՝ է զանազան լի յատկուէ նիւթոց նոցին. ոն և ՚ի մեզ զանազան է գոյնն բոցոց, լիմ այլի ՚ի զանազան

նիւթոյ: Ուստի ունի բոցն իերևի ՚ի ծծմբոյ
 կապոյտ. ՚ի ռեանոյ՝ սեւաւ. և ՚ի մաքուր իւզոյ՝
 սպիտակ: Այսպէս և ս՝ այն տառուորք, որք ունին
 զհաստ և զմառախլոնցոս նիւթս, երևին տգեղ:
 Որք ունին վնիւթ անօսր՝ երևին արծաթագոյն:
 Եւ այնք՝ որք թէն ունին զնաւք նիւթս, բայց
 խառնել զոլով լի միգական գոլորչնց՝ տեսնին
 արիւնայինք. լի նշանակուեն Փլինոս կողէ զնս
 զարհուրելի ասակոք, որք նշանակեն զալէկո-
 ծուխ, զհողմունս, զվախամունս կացուեց, և
 զայլ ձախողակի ստոսհմունս: Եւ այսորիկ գու-
 շակիլ կարեն ՚ի յերևիլն տառուորին. մասն ինչ
 բնականաբար, և մասն ինչ ՚ի բարեհաճուի ան:

Բնականաբար. քանզի տառուոր աստղն սնու-
 ցանի ՚ի յոլովուի պարարտ տամկացուեց և
 գոլորչնց: Եւ նովին ծծէ զպարարտուի երկ-
 ըի. նաև ծախէ և վառնէ զայն տամկացուխ,
 որք լի ամպոյ և լի սնծրեային ջուրոյ խառնեալ՝
 պարտ էին սրաղաբեր առնել զերկիր, յազազո
 որոյ պատճառէ զամլուի: Եւ չորագոյն մո-
 սունք այսպիտի տամկացուեց և գոլորչեաց
 դառնան ՚ի հողմունս և ՚ի մրրիկս, յորոյ ծնա-
 նին ալէկոծուիք: Իսկ այն գոլորչիք, որք են
 հաստագոյնք՝ ապականեն զօդն, յորմէ հիւան-
 դուիք և մահք հետևին: Նաև յորժմ՝ յառաջ-
 ածի տառուորն, նշան է՝ թէ լիլիկ ջերմ և չոր
 տառ, յորմէ գրգռին մաղձոտ մարդիկ. վն ծը
 նանին կռիւք և պատերազմունք: Եւ զի այնքան

այլայլուքն բնուէր ածէ ևս ՚ի մարդիկ զայլայլ-
մունս և զփոփոխմունս խոնաւուրց, յօժարուրց
և ջանից. ուստի հետևի ցանկուի փոխելոյ զկա-
ցուին, նաև ճնանին փոփոխուիք թագրուրց բա-
րուց. և ՚ի բարեհաճուէն ան, որ զայսպիսի գիտ
ուածս նախագուշակեն տաւորքն, և մանա-
ւանդ զմահս մեծամեծաց, որք գուշակեն
թարց ուրուք ճշմարիտ բնական հիման :
Աս զի այս ներհակ է օրինաց բնուրց, թէ վս
էր արդեօք մահաբեր գոլորշիք՝ մանաւնդ ըզ
թագաւորս և զիշխանս մեռուցանէն, ք զայլ
մարդիկ : Չի որպէս ընտրեաց Աճ զերկ-
նային աղիզն ՚ի նշան հաշտուէր և ուստի ՚ի մէջ
երկնի և երկրի. այսն պնշաճ տեսանի, զի զայն
նշանս զարհուրելիս, որպիսիք են տաւոր աս-
տեղքն, աւնու ՚ի նշան բարկուէր իւրոյ, և
սաստիկ պատժոցն : Չորև ցուցանէ մար-
գարէն Դաւիթ յասելն. (Սաղ. 59. 6):
Երբ ք իրէն զմծոց հոց նշան. զի սպրեոցն յե-
րեոց աղէշան : Նաև ասէ Յօհան Դամասկա-
ցին թէ՛ յառաջ քան զաւերումն երուսաղէ-
մի՛ երևեցաւ տաւոր աստղ ինչ, որև տեւաց
երկար ժամանակս, նախագուշակ սպաւնի
սրածու թեան :

У С Т В Р З Д Е Ж З

Ազգի՛ հարգեցողութեամբ զՄշտնջեն-
 անք Տարեհան քրդոն՝ յանց Գուշահան:

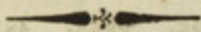
՝ Ի Թ Ո Ւ Ի Ն Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ս Ի :

1797: 1825: 1853: 1884: 1909:

Երբ ՚ի 24 Մարտի Արեգակն յառաջին
 կէտն խոյլն մտանէ, Տարւոյ իշխանն
 լինի Մուշթարին լը նշանաւ առիւծոյ, որ է
 տուն արեգկն: Յառաջիկայ տարին լինի յոյժ
 պարարտ և առատ ցորենով, ձիթով, դինեաւ,
 սպրշմու, ձկամք և այլ ամ մրդօք: Սկիւզն
 ձմերան լինի ցուրտ լը կարկտովք մէջն ջերմ.
 վերջն բարեխառն: Գարունն ցուրտ և անձ-
 րեային մինչ ցյունիս ամիսն: յԱմառան անձ-
 րեք և որոտք սրահասին ջուրք յաղբերաց. վնկ
 մեռանին բզի՞ կղինք: Աշունն առատացուցանէ
 զգետս: Ասէ Գեմակրիտոս՝ թէ երևին հիւան-
 դուիք: զԱ՛ճ աղաչեացուք՝ զի չիցէ մահարժմ.
 Լեր սակաւակեր և սրբ առատօրէն զգինի:
 Ասէ ևս նոյն իմաստասէրն՝ թէ լինի կռիւ:
 Յայտմ ամի ցուցանի ևս թէ՛ Թագաւորն

այլադրեաց 'նեղի և վշտագ'նի յոյժ 'ի թշնամեաց, գուցէ և 'ի նոցանէ մեռանիցի հանդերձ մեծաւ հարուժով և կորստեամբ զինուորացիս Երեւակն յերաներն իւր և քառանկիւնի հացեցողութեն ը Մուշթարւոյն ցուցանէ զարիւնահեղ պատերազմունս, վնկ մարդիկ անձկանան և սրանեղին 'ի թագաւորէն իւրինց. ցուցանէ ևս զվտանդս թագբոյ, զվէճս, զխռովութիս և տարածայնութիս. նաև զփասս 'ի վաճառականուն :

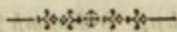

1798: 1826: 1854: 1882: 1910:

Իմտանել արեդական յառաջին կէտն իոյի 'ի մարտի 21. իշխան տարւոյն լինի լուսաբերն ընդ կոյս նշանաւ, որ է տուն վայլածութիւն: Տարիս այս լիցի ամէնուստ և յոյժ պարարտ. առաւել 'ի դաշտաւէտ տեղիս՝ ք թէ 'ի լեռնայինս. զի մայրնց սպառնայ կոյսն զժանկ և զթրթուր: Գինին տարկանի և պակասի. 'իմաւ անատակն գինւոյ՝ բարւոք է յետի քաղել զխաղողն. Միք զբք ծառոց առատանան. թռչունք պակասին: Սկիզբն ձմերան լինի միջակ և անձրևային. մէջըն մնայլ. վերջն ցուրտ: Գարունն բարեխտան և գէջ: Ամառն յոյժ ջերմ: Աշունն ցրտապաղ և ցուահար, մանուանդ տղայոյ աչա ցաւուի հանդիպի: Աս նաւարկուէ տջողակ է

և լաւ • լինին պատերազմուէք, հարուածք ծե-
րոց և չորքոտաւի անտանոց: Դիմեկըխաէս ասէ
թէ՛, եզիցին մնասակար կարկտահարուիք: Աղա-
ջեացուք զԱ՛ճ, զի մի լիցի երկրաշարժութիւն:

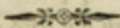
Յայսմ ամի երևին դառնաշունչ կոխք և կո-
տորած մարդոց: Թաղաւորն և իշխանք անիրա-
ւութիւն զիցեն ՚ի վր ռամկաց զճննելիք հարկս. յա-
րիցեն բզի՞ արք վատթարք և փճուէք, ըստ
նշանակեն արեգակն հակադէիր հայեցուածով ի
Հրատին, և Չօհալն յանկնն տաննելի տան
երկնից: Աւ Քզի Հրատն դտանի հակադէիր հա-
յեցուածով ի արեգական, և յերբորդում տան
երկնից, և թաւղուքն է յերեկնայ, վնկ յուցնի
լինիլ արիւնհակ պատերազմի և անհնազան-
դուէր առ թագըս, և կորստնն միոյ ուրուք թա-
ղաւորուէ: Տեսնին ևս վէճք, խռովուիք և վե-
ճաբանուիք, որք լինին ՚ի մէջ եղբարց և բա-
ցեկամայ, ընկերաց և բոլոր տան նոցա:

1799: 1827: 1855: 1883: 1914:

Իշխան տարւոյս լինի Երևակն ի Աոյս նշա-
նաւ, որ է տուն Փայլածուին. երբ ՚ի 21 մարտի
արեգակն մտանէ յառաջին կէտ խոյին: Միջակ
լինի այս տարի ամ ինչ • բայց վն զօրուէ կու-
սին՝ ասկանի ժանկ և թրթուր ՚ի սերմանիս, է
վտանգ, և կասկած ՚ի նաւարկուէ: Ակիբն ձմե-

րան լինի ցուրտ կարկառու հանդիճ. մէջն ջերմ,
վերջն քաղցր: Գարունն լինի ցուրտ մինչև
ցտենիս ամիսն: Գեմոկրիտոս ասէ՝ թէ յաշ-
նան թանձրանան գետք, և լինին հիւանդուէր,
յի երեքօրեայ տենդք: Յայսմ ամի բաղմանան
աւազակք, և որք ծնան ՚ի ներքոյ զօհալին, ու-
նիցին գիտքք հաւատ և բարեպաշտուի. ուն զօ-
հալն յիններդում ասն երկնից ցուցանէ: Աւս
հրատն կցել չ մուշթարւոյն, և յեօթներորդ
տան երկնից՝ ցուցանէ լինիլ սաստիկ կռուոյ և
կատրածոյ. մեռանին մեծահամբւ և հարուստ
որք. բայց տարին լինի քաղցր: Գարձնէլ՝ լու-
սաբերն յեօթներորդում անկեն երկնից՝ ցու-
ցանէ զաջողուի կանանց, և իղաբարոյ արանց:

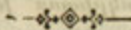

1800: 1828: 1856: 1884: 1912:

Յայսմ ամի՝ երբ ՚ի մարտի 24 արեգակն մտա
նէ յառաջին աստիճան խոյին, իշտէ արեգակն
չ Աշիւ նշանաւ, որ է տուն լուսաբերին: Յա-
ռաջիկայ ամի լինի ամէնառատ. բայց վս զօրուն
կշտին՝ գուշակի սպականուի պտղոյ. հարուստ
մարդկային մտքոյ և սրտերաղմ: Իսկ առա-
տուի մեծ ցորենոյ, ձիթոյ, գինւոյ, սպրշմի և
այլ ամ մրդայ. սկիզբն ձմերան լինի ցուրտ
հանդերձ կարկառու, և վերջն բարեխառն: Գա-

բունն ցուրտ մինչ ց յ յունիս ամիսն. լինին անձ-
 րեք, կարկուտք, և չորուի. մեռանին բազում
 եղինք: Ասէ Դեմոկրիտոս՝ թէ գիտին լաւ և
 մաշտական լինի: Տարին աջողակ ջրելոյ զորթս
 և պճնելոյ զսարտեղս: Ըստնայ մարտին. գու-
 շակի սրտերազմ: Յայսմ ամի՝ տեսանին պա-
 տերազմունք, ամբօրք. հրկիզուէք, տարածայ-
 նուիք և չարուիք. թշուարուէք և պղտօրուի-
 կրօնից, և կրօնաւոր կարգաց, ՚ի մարդիկ այլև-
 այլ տրտմուէք. ըստմ՝ ցուցանէ մեծ կցորդուին
 զօհայլին և մուշթարւոյն, որ եղև ՚ի 24 գեկ-
 տեմբեր ամսոյն, ՚ի հրացին կենդանակերպն
 Այստքիկ կցորդուէք, կմ՝ ճնունդք զմեծ վնաս
 նշանակեն, և զիսիւս հաստատու. ուրախ մարդց
 վատթար մահս: Աշանակի ևս այսու ճննդեմք
 այլևայլ ատելուի և դաւ ՚ի մէջ իշխանաց,
 որով փոփոխին իշխանուէք նոյս: Ալ այս
 լինի ՚ի փոփոխուէ յիշեալ ճննդոց ՚ի ջրայ-
 ին եռապատկուէ ՚ի հրայինն. որ է յոյժ չա-
 բափնաս, զի մարդոց լինին բազում և զանազան
 վնասք: Ալ զի ֆրանցիս է ը իշխանուք մուշ-
 թարւոյ, այսր տղապաւ՝ անկինի նա ՚ի յոյով վը-
 նաստ: Ալ զի հրտան գտանի յառաջնում տան
 երկնից, է նշան՝ զի յայսմ ամի լինի՝ մեծ ա-
 րիւնհեղուի: Առսինն մերձենայ ՚ի մարմին զօ-
 հայլին. ցուցանի մահ մեծ ի տիկնոջ. հիւադուի
 Եսկայ՝ պատճառել ՚ի ջերմուէ և ՚ի խանաուէ,
 զլիսայաւուի. ցաւ կանանց և այլ ամին նման

ցաւք: Թողաւորք և իշխանք յարկցեն ըդէմ
միմեանց և ռամկաց, ժողովուրդք ամբոխին.

1801: 1829: 1857: 1885: 1913:

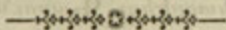
Երբ արեգակն 'ի 21 մարտի մտանէ յառա-
ջին կէտն Խոյլի. իշխան տարւոյն լինի հը-
րանն ի կշիռ նշանաւ, որ է տուն լուսաբերին:
Այ տարին երևի ցամաք և ստերջ: Սկիզբն
ձմեռան լինի ցուրտ, ջրային ի սաստիկ հողմով,
յորնէ արմատարի խլին ծառք. մէջն բարեխա-
ռըն. վերջն ցուրտ: Գարունն անձրևոտ: Յա-
մառան չորանան գետք և սգակտին խոնաւուիք.
Աշունն եղեմնխտր: Պարտ է սակւ հայ ուտել
և շատ գինի խմել. զի ստէ Դեմոկրիտոս՝ առա-
տանան գինիք և ձիթուկք: Տարին է աջողակ
անկելոյ զորթ և զայգիս, ոչ զծառա: Մեռանին
մեծամեծ անասունք և ընտնի կենդանիք: Հա-
տանայ տենդն: Ազաչեսցնւք զԱ՛ճ, զի մի հան-
դիպեսցի երկրաշարժուի: Յայսմ խոռոչուն Տի
տեսանի զօհալն յերկոտասաներոյդմ տան երկ
նից քառանկիւնի հայեցուածով ի արեգական.
ևս՝ լուսինն կցել ի հրտաին յերորդում տան
երկնից, ուր են վատարախտք: Եւս՝ ցուցանի
ազդի մարդոյ մնաս, նեղուի և ձախորդուի, մինչ
զի ոչ ևս տեսանի սէր, ոչ բարեկամուի և ոչ
ճշմարտուի, սլլ հասարակ աւերուի: Յայսմ

ամի ՚ի 12 Հոկտեմբերի ՚ի 21 և կէս ժամու՝
 խաւարի արեգիկն, երբ ը լուսնոյն շքշի յուժե-
 րորդ տան երկնից, ՚ի ներքոյ կշիւ կենդանակեր-
 պի. վայ՝ գուշակի մահ մեծ և հզօր թագա-
 ւորի ուրուք, կամ իշխանի. լինի սով և հասա-
 րակ մահտարածամ: Ասի թագաւորք և իշ-
 խանք, որք ը իշխանուք Աշուն կի՛ խոյին ճնան,
 կրեացն զանձկութիս և առուել ներկային քղայլս:

1802: 1830: 1858: 1886: 1914: 1942

Ի 21 Մարտի ՚ի մտանել արեգիկան յառա-
 ջին աստիճան խոյին, իշխան տարւոյն լինի Փայ-
 լածուն ը կշիւ նշանաւ: Առաջիկայ տարին լի-
 նի ամուլ և ստերջ. աւերումն ստորոյ, հար-
 ուածք մարդոց, մահ պիծակայ և մեղուաց.
 և ժանտաբեր ցաւ: Սկիզբն ձմերան ցուրտ.
 մէջն բարեխաւն. վերջն գարնանային, յոյժ-
 վապաղ, սաւնամանուտ, անձրեայորդ, և
 թանձրուի գետորէից: Գարունն անձրեւոտ.
 ծառք վնասին յանձրեաց. վերջն ՚ի տեղիս տե-
 դիս կորկաահարի: Ամառն անձրեային և մա-
 ռախլապատ. պարտ է փութով վճարել ըլ-
 հունձն, զի մի աւերեցի: Աշունն քամահար և
 առողջարար. որթք գոյլով խաղողս առնեն.
 բարւոք և աջողակ է անկելն դրոյս և տեղափո-
 խել զորթս. ցարեանն դիւրաւ ապականի. աս-

րին անցանի առանց հիւանդուէ : Եղաչեցյուք
 զՄ. Ծ վս սրտոց. տարիս է առատանձրև. և լինի
 տարածայնուի ՚ի մէջ իշխանաց : Յայսմ ամի
 տեսանի աւերուի գաւառ ի կամ քաղաքի միոյ.
 այլև անաջողուի, նեղուի, և այլ բազմ վնաս
 մարդոց : Եւ զի Մառեկն գտանի յեօթներդ
 տան երկնից քառանկիւնի հայեցուածով ընդ
 վայլածուին, և Չօհալն յութերորդմ տան
 երկնից ևս քառանկիւնի հայեցուածով ընդ
 արեգական. վսյ գուշակի մահ բիւր մարդոց,
 առաւել ևս տեսանի նրբուի և խորամանկուի
 ոմանց, որք այլոց զխորխորատ վտրելով ինքննք
 անկցին ՚ի նոյնն : Հանդիպի գերուի և բանտար
 կուի մարդոց՝ առաւել ք զչափն. ՚ի մէջ սրտո-
 նաց, և ՚ի մէջ այլևայլ նահանգաց երևին տա-
 րածայնուիք, կռիւք և խռովուիք, մինչ զի ոչ
 ևս ճանաչի հաւատարիս և բարեկասի : Չօ-
 հալն ձախակի հայեցել ՚ի հրատն, ցուցանէ ըղ-
 նենդուիս, մասնուիս և զտուա խորհրդս, յորմէ
 ՚ի բզմ տեղիս հանդիպի աւերուի և խանդիս :

1803: 1834: 1859: 1887: 1915:

Յայսմ ամի՝ երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի
 մտանէ յառաջին կէտն խոյն, իշխէ Մուշթա-
 րին ի կարիճ նշանաւ, որ է տուն Հրատին : Յա-
 ռաջիկայ տարիս է առատուի ցորենոց, գինւոց,

ձիթոյ, ապրշմի և ձկան: Իսկ վս զօրուք կարճին
 ձմեռն լինի բազմաձիւն և կոտորած անասնոց,
 որք յանդեացս արածին. մէջն ձմեռան բարե-
 խառն և քամոտ. վերջն գէջ, եղեմնոտ, խաւար
 չուտ և խառն ցաւագորուք: Ամառն լինի նման
 գարնան: Տարիս է կասկածոտ վս յղի կանանց.
 առատուի մրգոց: Առէ Դեմոկրիտոս՝ թէ յայ-
 սրմ ամի շտատնան գետք, կարկուտք նօսրանան:
 Աշունն ջրայլն. ձիթուեր լինին բաւելն, պսակ
 ման և վաւշն. գուշակի սրտերազմ, որոտ-
 մուեր ևս յամառան եղանակին: Հրասն գտա-
 նի՝ ՚ի տաննէրդ տան երկնից. ուտտի բզի՝ կոտ-
 րածք, ստատիկ սրտերազմ և հիւանդուի, սա-
 կաւ հաւատարմութի՝ ՚ի մէջ մարդոց: Առուաբե-
 րնն ՚ի մէջ երկնից, և ՚ի շաւաւիղոց յարեզա-
 կան, ցուցանէ զմահ թաղաւորի. զնոյնն ցուցա-
 նէ և Հրասն ի նշանին ՚ի մէջ երկնից: Մուշ-
 թարին յութեյրդ տան երկնից՝ թուի թէ ցու-
 ցանէ զյանկարճէն մահ. և զի նոյն մուշթարին
 է կցել ի վայլուծուին՝ ուտտի ցուցանէ զխովովսա
 կան բարս վաճառակնաց: Մահուամբ հարին
 երեսայք, լամ նշանակէ Փայլածուն յութե-
 րորդ տան երկնից. լինին զանազան հիւան-
 դուեր, հարուածք անասնոց, մնասք ծառոց և
 ստղոց: Ժողովուրդք զաւժանս կրեացնն ՚ի
 տեարց. հոգն ոչ բարւոք ստղաբերէ, և ամ
 խաղանուի երեւի միջակօրն, լնորում ցուցանէ
 լուսինն կցեալ ի երեւակին, երեւակն ՚ի վեցե-

բորդ տան երկնից, ևս լուսաբերն յիննեբորդ
տան երկնից, և առիւծ կենդանակերպն ՚ի ժա-
մագէտ տեղւոջ :

1804: 1832: 1860: 1888: 1916:

Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի մտանէ յառա-
ջին ատտիճան խոյին, լուսաբերն լինի իշխան
տարւոյն ի կարճին, որ է տուն հրատին: Յա-
ռաջիկայ տարիս լինի յոյժ պարարտ և առատ
ցորենով և այլ պտղովք: Սկիզբն ձմերան լինի
ցուրտ ի կարկախ. մէջն ջերմ, և վերջն բա-
րեխան. Գարունն մինչ յյունիս ամիսն ցուրտ,
ցուցանէ ևս զանձրևս և զորոտմունս. բայց յե-
տպ պակասին ջուրք յաղբերաց, վսյ մեռանին
բզմ կղերք: Ասէ Դեմոկրիտոս՝ թէ յաշնան
ածին գետք և լիցին հիւանդութիք. աղաչեսցանք
զԱ՛ծ, զի չիցէ մահաարածամ: Պարտ է լինել
տակաւակեր, և շատ ըմբել զղինի. ՚ի սկիզբն
ձմերան անձրևէ, և ձիւնէ աւելի քան զչափն:
Յայտմ ամի՛ շատանայ տենդն, և այլ հիւան-
դութի՛ պատճառել ՚ի ջերմութի, լմ նշանա-
կէ լուսնթագն ՚ի վեցեբորդ տան երկնից: Գար
ձեալ՝ տեսանի մեծ հարուած՝ մանաւանդ ճե-
րոց և երեսայից. կանանց աւերումն, ուր դուշա
կեն հրտան կցեալ ի երեակին, և քառանկիւ-
նի հայեցուածով ի շմսին, վայլածուն բոր.

բորեալ ՚ի շառաւիղաց արեղական, և քառա-
կուսի հայեցուածով ի մառեխին, այլ և ՚ի վեցե-
րորդմ տան երկնից. լուսաբերն կցիլ ի տուտ
վիշապին, և լուսինն եղեալ յուժերորդ տան
երկնից: Յարիցեն վիճմունք և կուրք, այլևայլ
տրանց լըդէմ թագընն իւրենց: Աւս անկանի
տարածայնուի ՚ի մէջ եղբարց և սիրելից, ուց
յուցանէ հրատն կցեալ ի երևակին, և քառա-
կուսի հայեցուածով ի արեղական յերրորդում
տան երկնից: Տիրեն նենդուիք և խաբէուիք ՚ի
մէջ գրողրաց և վաճառականաց, որ աղաղաւ
հանդիպի նց մեծ դժուարուի և նեղուի, լւմ
յուցանէ վայլածուն բորբորել ՚ի շառաւիղաց
արեղական, և քառանկիւնի հայեցուածով ի
հրատին: Արքունի սպասաւորաց լինի մեծ վնաս
և նեղուի, զի տէ՛րն տասնբորդ տան է վայլա-
ծուն, որ քառանկիւնի հայեցուածով և մա-
սամբ հայի ՚ի հրատն:

1805: 1833: 1864: 1889: 1947:

Յորժամ ՚ի 21 մարտի արեղակն յառա-
ջին կէտն խային մտանէ, իշխան տարւոյն լի-
նի նոյն արեղակն ի աղեղնաւորին, որ է տուն
լուսնթաղին: Յառաջիկայ տարւոջ լինի սա-
րարտուի ցորենոց և այլ թեթեալին իրաց:
Սկիզբն ձմեւան բարեխաան լինի և ջրային.

մէջն յորդուի գետորէից. վերջն ցուրտ, և քա-
 մի: Գարունն հարաւային և անձրեւային: Աման
 բարեխառն՝ հով և զով. կանուխ հաւաքել
 պարտիս զսլտուղս, զի մի տւերեսոյին յանձրեւոյ:
 Յաշնան հաւաստի հնչեն տարեկան հողմք
 պտուղք լինին բարեհամք և դիւրահասք. ճաւ
 քաղուին է մնացական, և այլ ճաւք պարար-
 տաբերք լինին: Տնկել զտունկս լաւ է. մեռա-
 նին մեծամեծ անասունք և շատ շունք: Ծովն
 տէ՛ծ փի. տկարուի երեսայից. յետի քայլէ շք-
 ջան տարւոյս: Յայսմ ամի տեսանի բաղում՝ ա-
 ըխնհեղուի, և զանաղան մնասահարուի. զի զօ-
 հալն զտանի չ տուտ վիշապին, և նոյն երևակն
 երևի յառաջնում տան երկնից, վնյ լինին պտ-
 տերաղմունք, սպանուիք, և վտանգ թագաւորից.
 վիճմունք, խռովուիք, տարածայնուիք, և մնայք
 ՚ի վաճառականուի: Չ նոյնն զուշակէ հրտոն
 չ լուսնթաղին կցեալ՝ և քառանկիւնի հայե-
 ցուածով չ երևակին եղեալ յանկեան երկրի:
 Մարդիկ պտորաստեցեն զճանապարհս առ-
 նել ՚ի հեռի Յ, և շուեցեն ՚ի հայրենեցն յան-
 վտանգս վաճառականուի, լամ փայլածուն յեր-
 բորդում տան, և լուսինն յիններորդ տան երկ
 նից նշանեն. զի փայլածուն և լուսին իշխեն ՚ի
 վերայ ճանապարհորդաց, նաւորդաց, և վա-
 ճառական տրանց:

1806: 1834: 1862: 1890: 1918:

Իմասնեւ արեգական յառաջին տրոիճան
 խոյին ՚ի 24 մարտի՝ իշխան տարւոյն լինի լուսի-
 նըն չէ աղեղնաւորիս, որ է տուն լուսնթագին:
 Յառաջիկայ ամի է պարտա միջակօրէն. զի անձ-
 րեւէ քան զչափն աւելիւ Չմեռն լինի բարեխա-
 ռըն. մէջն գէջ, աղմոտ և քամոտ. վերջն յոր-
 դուի ջրոց. կարկուտք և ձիւնք. զինի ելանելոյ
 շնիկ աստեղն, երևի ջերմուի և ցաւահարուի:
 Տարեկան քամիք հնչեացեն: Գուշակի երկրա-
 շարժուի. դաշտայինք առաւել պարտաբերք
 իցեն՝ ք զմայրիտ, ցորենուլ, ձիթուլ, դինեաւ, և
 այլ պողովք: Տարիս է աջողակ վսփաքք անաս-
 նոց, բայց ձախորդ երևի վս մեծամեծ անասնոց:
 Յաշան ժամանակի երևին գլխացաւուիք և
 աչացաւուիք: Աղաչեա՛ զԱ՛Տ, զի սառնամանիք
 ոչ մնասեացեն պողոց. և մի յամառան իցեն հի-
 ւանդուիք: Լուսնթագն յառաջին տան երկ-
 նից նշանակէ զառողջուի մարդկային անդամի:
 Երևակն ՚ի տասներորդ տան, և տուտ վիշտային
 կցեալ չէ հրատին, և հրատս ՚ի շարժուն կենդա-
 նակերպն, են նշան արիւնահեղ պատերազմաց
 և կոտորածոց: Թագաւորք և իշխանք զանտա-
 նելի հարկս դիցեն ՚ի վր ժողովրդեն, և զանհա-
 ճոյ և զանիրաւ արարս ցուցցեն: Երևին աւա-
 զակք և դողք սյնքոն, մինչ զի ճանապարհորդք

օչ իցեն անկասկածք . որպէս հրատն յին .
 ներորդ տան երկնից ի տուտ վիշապին ցուցնէ :
Եւ զի տասցել հրատն գտանի ՚ի տանն երեւ-
 կին, և երեւակն օչ հայի ՚ի հրատն . ուստի կար-
 ծի թէ՛ բանտք բռնուի բացցին, և բազումք
 ելցեն ՚ի բանտից : Փայլածուն յերկոտտանե-
 րորդ տան երկնից նշանակէ զանկումն լաճառա
 կանաց և իմաստնոց յաւաջին փառայն և ՚ի
 պատւոյն :

1807: 1835: 1863: 1891: 1919:

Յորժամ արեգակն ՚ի 24 մարտի մասնէ յա-
 աւջին կէտ խոյին՝ իշխան տարւոյն է մառեկն
 ի սցծեղջեր, որ է տուն երեւակին : Տարիս յա-
 աւջիկայ լինի ցամաք . անհուն պատերազմունք :
Չմեռն անձրեւային, և առատուի մարտից . աճի
 բոլոր հիւսիսային և քամոտ ՚ի տեղիս տեղիս :
Չկնի դարնանամաին երևի մահատարածամ .
 մշտակայ անձրեք . յորդուի և թանձրուի գե-
 տոց : **Մ**մառն բարեխառն և առողջարար : **Մ**շու-
 նըն քամոտ և ջերմ . ցաւահարուիք, գլխացա-
 ւուիք և իջուածք . հայք՝ մանաւանդ ՚ի լեռնա-
 յին տեղիս : **Մ**ղայեացուք զ**Մ**ծ, զի չիցէ պատե-
 րազմ : **Մ**սէ Դեմոկրիտոս, թէ գիւնիք լինին
 բարեհամք, և բոլոր տարին աջողակ . կանխեալ
 հաւաքել զպտուղս սակս անձրեւաց . երեւակն է
 յանկեան եօթնեթո տան երկնից . ուստի թուի

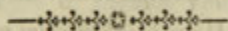
Թէ լինին կռիւք և կոտորածք. նոյն երևակն
կցեալ չէ լուսաբերին ցուցանէ զմահ անուանի
և հարուստ տիկնոջ: Լուսինն կցեալ չէ զլուս
վիշապին գուշակէ մահ արանց դոլուէ արժա-
նեաց. աւերուի, և մնաս պտղոյ. շէմնն է յին-
նեբորդ տան երկնից, ուստի Թագաւոր մի արաս
ցէ զճանապարհ. լինին՝ ուղ կարծի, ահագին երկ
բաշարժք, զի հրատն է չէ լուսնոյն:

1808: 1836: 1864: 1892: 1920:

Յարժամ 'ի 21 մարտի արեգակն յառաջին
կէտն խոյն մտանէ. իշխան տարւոյն լինի փայ-
լածուն չէ այժեղքեր, որ է տուն զօհալին: Յա-
ջիկաց աճի է երաշտ և ցամաք. խոսվուի մար-
դոց, կոտորածք մեծամեծ անասնոց, աջողակ մա-
նրո չորբոտանի կենդանեաց. սակաւ ձէթ, շատ
զինի և միրգ: Սղլն ձմերն ցուրտ, մէջն անոյշ,
վերջն հողմակոծ: Գարունն ջրառատ, ցուրտ և
եղեճասար: Լմաուն անձրևոտ վասն սաստիկ
հողմահոսուեն. բաժին ինչ ցորենոց և արտորէ
իցն մնասի. ուղիք և հեղեղք ջրոց: Յաշնան
հնչեն ջրածին քամիք: Հայցեսցուք յսի զի մի
լիցի սաստիկ տենդ տղայոց և արանց: Եղեամն,
որ է սառուցել ցող 'ի բզմ տեղիս մնասէ խա-
ղողոյ. յարտորայս գայցեն գազանք անտառի և
Թռչունք: Եղթեսցուք առ Ե՛ճ, զի մի երևի-

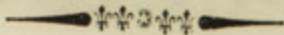
յի մահտարածամբ, երկրաշարժուի և կայծակ-
 նահարուի: Յայսմ ամի արեգակն է ՚ի վեցե-
 րորդ տան երկնից. ուստի սաստիկ հիւանդուի,
 ցաւազարուի, մանաւանդ յաչս. հարուածք և
 կոտորածք անասնոց. սրահասուի ձիթոյ, զի կշի-
 ւքն է ժամադէտ: Փայլածուն արեւելեան, և
 կցեալ ի երեւակին՝ ցուցանէ մեծի վնասուց և
 տուժանաց հանդիպիլ թագաւորին, և արքու-
 նի գրագրոց. սաւատանան և ցնձան երաժիշտք
 ի կուսանաց: Լուսաբերն յեօթներորդ տան
 երկնից նշանակէ զաջողուի կանանց, և իգաբա-
 րոյ արանց. բայց լրակի ցուցանէ զհարուածս
 աամկաց, զոր և զօհալն հինգերորդ տան երկնից
 նշանակէ: Եղիցի մեծ կռիւ, սպանուի և հեղու-
 մըն արեան. բազումք ՚ի բանտարդելոցն փախի-
 ցնն, իբրմ՝ ցուցանեն հրատն յանկեն երկնի, ՚ի
 զօհալին, և զօհալն աւանց հայեցծոյն ՚ի հրատն:

1809: 1837: 1865: 1893: 1921:

Երբ արեգակն ՚ի 24 մարտի. մտանէ յառա-
 ջին աստիճան խոյին. իշխան տարւոյն լինի լու-
 սաբեր մոլորակն ի այժեղջեր կենդանակերպին,
 որ է օթեան երեւակին: Յայս առաջիկայ աֆն
 լիցի յոյժ առատուի ցորենոյ, գինւոյ, մետաքսի,
 (սպրշմի) և այլ մրգաց: Սկիզբն ձմերան լիցի
 ցուրտ և կարկտախտուն. մէջն ջերմ. իսկ վերջն

բարեխառն: Գարունն՝ ցուրտ մինչև ցՁԱ յու-
նխի: Ամառն երբեքն անձրևեացէ և երբեքն
որտայցէ: Ասէ Գեմոկրիստոս. թէ յաշնան ժա-
մանակի լիցի առատուի աղբերաց, և շարժեացին
հիւանդուիք: Պարտիմք զդուշանալ յորկրա-
մոլուէ, և առաւել ևս յարբեցուէ: Յայսմ
աթի՛ զի լուսնի թագն յետարայլ, և «ըջ» գա-
նի, և վտտաբախտ յերևակէն. է նշան՝ թէ թա-
գաւորն պատժիցէ զիւր հպատակս, և ևս՝ թե
լինելոց են մեծամեծ պատերազմունք. զի լուսնն
թագն գտանի յուր թերորդ տան երկնից: Գար-
ձեալ՝ հրտան քաւնիկունի հայեցողուն լեւրեա-
կին և լուսնի թագին, նշանիկէ յուր պատերազ-
մունս, և զինուորական կործանմունս: Աւս և
քանզի ասացիլ հրտան լեւրեալ լուսնի թագին ախրեն
տասներորդ տան երկնից, է նշան՝ թէ թագաւո-
րը՛ վա պատերազմի՛ ելցէ յիւր երկրէն և արա-
ցէ ճանապարհս: Գարձիլ՝ զի հրտան է հայե-
ցեալ ՚ի լուսնոյն քաւնիկունի հայեցողուն, ցու-
ցուցանէ լինել զանուան հիւանդուիս մարդոց,
հանդիպիլ ջերմուն և չորուն. ևս՝ սով և մահ
տարածամ, սատակումն կենդանեաց: Ասմկա-
կան ժողովուրդք մնասին յիշխանաց, լըրի՛ ցու-
ցանէ լուսինն կցեալ լեւրեակին: Աւս՝ զի արե-
գակն գտանի յերրորդ տան երկնից, նշանակէ՛
թէ թագաւորն աւեալ լեւրեան զարս քաջս,
առնելոց է ճանապարհս:

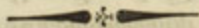

1810: 1838: 1866: 1894: 1922:

Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի. մտանէ յառաջին աստիճան խոյն, իշխան տարւոյն լինի երեակն չ ջրհոսին : Յառաջիկայ ամի լիցի առատաւ ընչից, ուրախաւ ՚ի մէջ մարդկան. մահանասնոց և թռչնոց. ՚ի բոլոր տարին հնչեացեն հարւային հողմունք : Սկիզբն ձմերան լիցի քամա. մէջն բարեխառն. վերջն սառնամանիք և հողմունք : Գարունն լիցի բարեխառն և սակաւանձրեառ : Լմառն լիցի նոյնպէս բարեխառն, և հնչեացեն հողմունք բարեհամբոյրք. սրտուղբ լիցի առատ, բայց միբոք ստրականեալք : Յաշնան երեւոցին տկարուիք, մանուանդ ՚ի մէջ երիտասրդաց, իսկ ՚ի մէջ կանանց՝ ջրհոսուիք աչաց, յորմէ մեռանիցին ոչ սակէք : Լիցին ևս՝ լը կարծեաց դեմնկրխոտի, Ֆնասաբեր կարկուտք : Տի Լճ փրկեացէ զմեզ ՚ի տարածամ մահուանէ :

Յայսմ ամի թուի թէ՛ ասմիկք կրեացեն յիշխանաց իւրենց բազմ՝ ծանրուիս և բռնուիս Եւս և՛ ծանր տկարուիս սակա արեան՝ սպաւանուե : Մահ արանց այնոցիկ որք լը երեւակաւըն ծնան, և որք անցել են զամօք. լըբի՛ ցուցանէ երեակն կցեալ լը արեգական և մերձ ՚ի գլուխ վիշապին. ոյր աղագաւ նշանակէ զոչխարաց, և զայլ անասնոց մահս : Գարձեալ՝ լուսն թաղին դտանի լը տուտ վիշապին և լը Ֆնասակար

դիրս զևտեղնէ՛ և այս ցուցանէ՛ զմահ մարդոց,
 զտկարուի, զանհաւատարմուի, զաղքատուի, ըլ
 տենդ և զճերմեռանդն ախտ: Եւս՝ և զի արեգա-
 կըն գտանի յերկոտասաննրդ տան երկնից, նշա-
 նակէ՛ թէ թագաւորք ունիցին զնեղուիս, և ըն
 տանիքն զանպան խորհուրդս դիմակացուի ընդ
 թագաւորաց: Ի վախճանի՛ զի վայլածուն գտա
 նի Ի մետասաննրդ տան երկնից, նշանակէ՛ թէ
 թագաւորն հրաւիրէ և պատուէ զարմ իմաստնս:

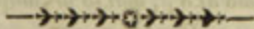
1814: 1839: 1867: 1895: 1923: 1951

Յորժամ արեգակն ՚ի 24 մարտի. մտանէ յա
 աջին առախճան խոյին. իշխան տորւոյն լինի
 արեգակն ը ջրհոս կենդանակերպին: Տարին լի-
 նի առատ ցորենով, զինեաւ, և այլ թեթեալին
 ընչիւք. յորդ անձրև. մահ թռչնոց յարևելին
 ձմեռնային կողմունս. զի յայնոսիկ կողմունս լի-
 ցին ցուրտ մառախլապատ, և հեղեղք ջուրց:
 Ձկնի դարնանամտին ՚ի խիստ և լեռնային տե-
 ղիս երևեացին կարկուտք. բայց պողպեքերուին
 լիցի առատ: Բոլոր տարին լիցի առողջարար՝
 բայ յաշնանային եղանակէն: Պարտ է կանխու-
 քաղել զպտուղս զի մի մնասիցին յանձրևաց:

Յայսմ ամի պտուղք և միրգք լիցին բարե-
 համք, հոլովածուծք, փութահասք և մնայալիք
 զկնի պողպաղուեն. ծառք պարարտք և պողա-

լիցք. բարեւոք է անկեւլն. մահ մեծամեծ կենդա-
նեաց. ոչ սակաւ ալէկոծուի ծովու. ուժղին և
սաստիկ հողմունք: Ծանրագնաց թուի յառա-
ջիկայ տարիս՝ ք զհասարակն և զսոլորականն:

Յայսմ ամի երևեսցին բզմ՝ աւազակք, և բա-
րեզաշտուի բարձցի՝ ի մարդկանէ, լըմ՝ երևա-
կըն ցուցանէ լեալ յիննեքդ տան երկնից: Աւ-
ղի է հայեցել քառանկիւնի հայեցողութի ի հրա-
տէն՝ զինուորք վիճեսցեն լըմմանս, և վտիտ-
խեսցին ի տեղւոջէ՝ ի տեղիս: Աւղի վերցիշէլ
հրատն դտանի յերկոտասանեքդ տան երկնից,
նշանակէ զըսզմնց դանակաւ և սրով սպանուի:
Աւս և՛ զի արեգակն դտանի յիննեքդ տան երկ-
նից, և կցել լը գլուխ վիշապին, ցուցանէ՝ թէ
թագաւոր մի առնէ ճանապարհ. ցուցանէ ևս՝
զմահ հղօր արանց և զայլ մարդոց: Չքասցին
թագաւորքն, որք բռնութի կամիցին թագաւո-
րել, և զայլ իշխանուի լըտէրութի ամել: Դար-
ձեալ՝ լուսաբերն և վայլածուն բախտազուրկք
և այրեցելք, նշան է՝ վնաս ինչ հանդիպելոց
ուամկայ ի թագաւորէն, և թագաւորին ի բամ-
կաց: Ի վախճանի՝ իշխօղն տասնեքդ տան է
անբախտ, և մինչ այրեցել ևս դտանի յանկել
տան, ցուցանէ զանձկուիս, վշտակրուիս, և վնա-
սըս արքունական պաշտօնէից:

1842: 1840: 1868: 1896: 1924:

Երբ արեգիկն 'ի 21 մարտի մասնէ՛ յառաջին
առտիճան խոյին, իշխօզ տարւոյն լինի լուսինն:
Եւ զի լուսինն գտանի 'ի մէջ երկնից, 'ի ասն
լուսնթաղին, որ է ձուկն, յառաջիկայ ամի լինի
առատուի ցորենոց և զինւոց, յաճախ կարկուտ՝
'ի լեռնային կողմունս. սրտուղք առատանան.
զետք յորգանան. տարին բոլոր լինի առողջա-
բար՝ բաց յաշնան եղանակէն, յորում գուշա-
կի մահ կանանց: Ասէ Գեմնկրխոտ՝ ճնանին
շուրջ զբերանոփն ծորակք. ուստի սարտին մա-
'նաւանդ երխտասարդք՝ ըմպել զգինի, և ոչ ըզ
ջուր միայն՝ 'ի գարնան եղանակին. ձիթենիք ոչ
առատ երևին: Յայսմ ամի՝ զի լուսնթաղն զը-
տանի յերբօրդ ասն երկնից, նշանակէ զբարե-
խախտուի և զաջողուի մարդկան: Եւ զի կշիւն
գտանի ընբախտի կխտումի, նշան է ձիթոյ նը-
ուաղուն: Եւս՝ զի հրտան կցեալ երևի չ զլուխ
վիշապին, երևի թէ մարդիկ առցեն զգէնս, և չ
միմեանս մարանչիցին: 'ի վախճանի՝ զի երևակն
գտանի յանկեան անդ, նշան է սաստիկ սլատե-
րազմի և ուժգին կոտորածի:

1843: 1844: 1869: 1897: 1925:

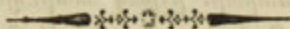
Յորժամ 'ի 21 մարտի, մտցէ արեգակն

յառաջին տատիճան խոյին իշխօղ տարւոյն
 լիցի փայլածուն, վասն զի գտանի ՚ի մէջ երկ-
 նից ՚ի տան լուսն[ժագին, (որ է ձուկն), յիւրում
 բարձրուն, և յիւրում յառաջնում հայեցո-
 ղուն: Այ տակի է. յայտ ամի գուշակի կա-
 տարեալ հաւաքումն ցորենոց և մահ մեզուաց.
 ախտ ժանտաբեր և ստղոց սպակինուի: Սկիզբն
 ձմերան լիցի անձրեացին՝ ցուրտ և որտախառն.
 մէջն բարեխառն. խոկ ՚ի վերջն սաստիկուի սառնա
 մանեաց, անձրեաց և գետոց: Գարունն անձ-
 րեացին և վնասակար ծառոց մինչև ցաւրան. ՚ի
 տեղիս տեղիս լինին կարկուտք: Լմառն անձ-
 րեացին և մառախլապատ. սարտիւք կանխաւ
 քաղել զհունձսն, զի մի սպականիցին: Լշունն՝
 լիցի հողմաշատ և առողջարար. որ[ժք բազմա-
 խաղողք. անկելն զճառս, և զարմատս շահաւէտ
 է, ցորեանն զիւրաւ սպականի: Պարտ է ազա-
 չել զԼճ վս ստղոց. ևս՝ զի չիցէ խառնուի ՚ի
 մէջ իշխանաց: Յայտ ամի տեսցի տատիկ մահ
 մեծանուն և հարուստ կանանց. զի երեակն և
 լուսաբերն գտանին կցելք: Գարձել՝ լուսըն-
 ժագն յառաջնում տան երկնից՝ նշանակէ զա-
 զատուի մարդոց յսմ հիւանդուէ. սրտահե-
 ցին սաստիկ սրտերազմունք՝ և սպանմունք.
 մանաւանդ ՚ի ժագաւորս, և ՚ի յօգնիչս իւ-
 րեանց. ըտողում ցուցանեն երեակն յանկն
 և հրասն յուժերորդ տան երկնից:

1814: 1842: 1870: 1898: 1926:

Ի մտանել արեգական յառաջին ստաիճան
 խոյնն 'ի 24 մարտի. իշխող տարւոյն լինի լու-
 սընթազն: Քանզի սա գտանի 'ի միջի երկնից՝
 'ի տան հրատին, որ է խոյն, ուր գոյ իւր բարձ-
 րուին յիւր առաջին հայեցողութեան: Այ
 կարելի է ասել, թէ յառաջիկայ տարիս լինի
 պողաբեր, և առատ ցորենով, գինեաւ, մեղրով,
 ձիթով, վշով, ապրշմաւ, ձկամբ, և ամ բարե-
 համ պտղովք: Ամբ բոլոր լինի բարի և խա-
 ղաղ՝ բաց 'ի պատերազմէ: Սկիզբն ձմե-
 րան ցուրտ, հանդերձ կարկտովք. մէջն ջերմ.
 վերջն հանդարտ: Գարունն ցուրտ՝ մինչ 'ի 22
 յունիսի. նշան է անձրեաց՝ և որոտմանց. պա-
 կասին ջուրք յաղբերաց. մեռցին եզինք ոչ սա-
 կաւք: Չկնի աշնան աճին գետորայք. լինին
 հիւանդուիք: Աղաչեսցուք զԱՅ, զի շիցէ
 մահտարածամ: Պարտիմք լինել սակաւակերք
 և զդուշանալ 'ի ջրոց: Արդ՝ զի յայամ ամի ա-
 րեգակն գտանի յերկոտասաներդ տան երկնից՝
 ի հրատին, ցուցանէ թէ թագաւորն այլազգեց
 յոյժ նեղիցի յիւրոց թշնամեաց, գուցէ ևս 'ի
 նոցանէ սպանցի ի սատկամբ բզմ՝ զինուորաց
 Եւս՝ զի երեւակն է յելն, և 'ի քառակուսի հա-
 յեցողուի ի լուսնթագին, ցուցանին արիւնա-
 հեղ պատերազմունք. վսյ՝ 'ի կողմանէ թագա-

ւորին հասանելիին մարդոց սաստիկ ներդուլք և
տրամուլք: Եւս՝ նշանակին վտանգ թագաւո-
րաց, վէճք, տարածայնուլք, և վնասք ի՛ վաճա-
ռականուլթեան:

1845: 1843: 1874: 1899: 1927:

Յայսմ ամի՝ երբ արեգակն յառաջին սաստի-
ճան խոյին՝ ՚ի 21 մարտի մտանէ. իշխօղ տար-
ւոյն լինի վայրժուէն, որ դտանի ՚ի մէջ երկնից.
յի՛ ՚ի մէջ խոյին, որ է տուն հրտին, ևս յառաջ-
նում հայեցողուէ: Ուստի ՚ի յառաջիկայ ա՞ն լիցի
լիուլի ամ իրաց. ցորենոց, խաղողոց, ձիթապտղոց,
կտաւահատի, ապրշմի, մնոց և ձկան: Սկիզբն
ձմերան լինի ցուրտ և կարկուտ. մէջն ջերմ.
վերջն քաղցր: Գարունն ցուրտ մինչև ցսկիզբն
ամառան: Ամառն յոյժ ջերմ: Աշնան լիցի
սառնամանիք, սնձրե և հեւանդուլթիւն. ման-
կամարդաց հանդիպին ցաւք աչաց: Գաշտային
տեղիք լինին առաւելապտուղք, քան թէ լեւնա-
յինք: Գինիք վնասին և նուաղին. սո՞րտ է յե-
տի քաղել զխաղողն: Պտուղք ծառոց առատու-
ցին. բարւոք է նաւարկուք ուղեորիլ. առէ՛ Գե
մսկրխոտ՝ թէ յաճախին կարկոք և հողմունք
ուժգնակի հնչեացեն: Պո՞րտ է աղաչել զԱ՛ծ
զի՛ մի երեւոցին երկրաշրթուլք: Յուցանին սոս-
տիկ սպաւերազմունք և մարդատպանուլք: Թա-

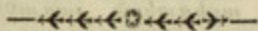
գաւորք և իշխանք դիցեն հարկս ծանունս ՚ի վրձ
 ժողովրդին, զի կատրեսցեն զարարս անիրաւս:
 Յարկեն մարդիկ վատթարք և փճուէք, ըմ
 ցուցանէ արեգակն ներհակ հայեցողութիւն ի հրա-
 տին և երեւակին, յանկին տասներդասն երկ-
 նից: ՚ի վախճանի՝ ևս հրատն ներհակ հայեցո-
 ղութի հայի յարեգակն երդ տան երկնից, և թա-
 ւալուսն է ցերեկեայ, վախ ցուցանի մեծ և արիւ-
 նահեղ պատերազմ, անհնադանդութիւն ռամկաց
 առ թագաւորն, և կորուստ թագաւորուն իւրք:
 Երեւսցին ևս վէճք, խռովութիւն և խնդիրք ՚ի մէջ
 եղբարց և սիրելեաց, ընկերաց և ընտանեաց:

1816: 1844: 1872: 1900: 1928:

Ի մտանել արեգական յառաջին տառիճան
 խոյն՝ ՚ի 24 մարտի, իշխող տարւոյն լինի երեւալ.
 կըն: Արդ՝ զի երեւակն՝ գտանի ՚ի մէջ երկնից՝
 և ՚ի մէջ խոյն, որ է տուն հրատին, ուր է բարձ-
 րութի իւր. ևս գտանի յառաջին հայեցողութիւն.
 վսի ասելի է, թէ ՚ի յառաջիկայ ամի լինի միջակ
 առատութիւն ցորենոյ. ՚ի բարութենէ խոյն
 առատանան ոչխարք, բայց պակասին ձկունք.
 միջակ իւղ ձիթապտոյ, և մեղր. երեքօրեայ և
 քաւօրեայ տենչք անրեսցեն. զամի ողջոյն, հըն-
 չեն հարաւային հողմուէք: Սիզն ձմերան հող-
 մառատ. մէջն բարեխառն. վերջն ջրառատ և
 սառնամանեայ: Գարունն թեթեւ անձրաւ և

լինի բարեխաւն. նոյնպէս և տմառն. բայց թը-
ուի թէ՛ հողմ անոյշ փնասեսցէ մրգաց: Աշու-
նըն գուշակէ զտկարուէ մանաւանդ վաւաշոտ
կանանց. որոց ոչ սակաւ լիցի մահ: Գոյ կաս-
կած կարկտահարուի, և տարածամ մահու:

Յայտմ ամի երևեսցին բազում աւազակք.
որ ընդ երևակաւն է ծնեալ՝ լինի սակաւահա-
ւատ և անգութ. լըորում երևակին յիններդ
տան երկնից ցուցանէ: Եւս՝ հրատն կյորդ ընդ
լուսնթուղին (և ընդ հեռահեռ) յեթններդ տան
երկնից, է նշան արիւնահեղ պտտերազմաց և
մահու փարթամ արանց և մեծահամբա-
ւաց: Լուսաբերն յեթններդ տան երկնից
յանկերն՝ զեկուցանէ զաջողուէ կանանց և երկ-
շոտ արանց:

29

1817: 1815: 1873: 1901 1929:

Երբ ՚ի 21 Մարտի. արեգակն մտանէ յառա-
ջին աստիճան խոյին. իշխող տարւոյն լինի լու-
սինն: Արդ՝ լուսինն գտանի ՚ի մէջ երկնից, ՚ի
ցուլ կենդանակերպի, որ է տուն լուսաբերին,
ուր գոյ իւր բարձրուին, առաջին սահման, և
առաջին հայեցողուին: Այ՛ս՝ ասելի է, թէ տա-
րիս այս լինի առատ ցորենով, գինեաւ, պողով,
ձիթով, ապրշմաւ, քթանիւ, և ձկամբ. եղա-
նակն յոյժ մեղմ և անոյշ. առատուի ջրոց ոյր
աղապաւ ոչխարք, և մեղուք ոչ ապականին:

Ամսան կղկղի բաղմանն՝ և խօթարերու
 Չմեռն հասարիկ: Գարունն բարեխառն: Աշու-
 նին ջրառատ: Յարևելին կողմանէ ապահանին
 որայք ՚ի կալիս: Առողջութի է մարմնոց, զի լու-
 սինթազն գտանի յառաջին տան երկնից: Աւա-
 երևակն ՚ի տաննե՛րդ տան, տուտ վիշապին կը-
 ցորդ չէ հրատի, և ՚ի շարժելի նշանն ցուցանեն
 զարիւնահեղութի և զկատորւծ: Թագա՛րք և իշ-
 խանք ՚ի վի՛ հպատակաց և պաշտօնէիցն դիպեն
 զճանր հարկս, և զսլլ ինչ հրաման, և զկարգ
 զանհաճոց ուսմկաց: Արևին աւազակք հզօրք
 և գողք. մինչ զի ճանապարհորդք կասկածանօք
 ուղևորին, լամ յայանէ հրատն յիննե՛րդ տան
 երկնից հազը՛ձ տտով վիշապին: Աւղի սաայնլ
 հրատն գտանի յերևակի տան և լուսնթագն
 ոչ հայի առ նա, նշմարի՛ թէ զբանաս բռնուք
 բացցեն և բզմք ՚ի բանտարկելոցն ելցեն: Աւա
 զի փայլածուն յերկտտասանե՛րդ տան գտանի,
 գուշակի՛ թէ վաճառի՛նք և իմատտասէրք անկ-
 ցին յաստիճանաց իւրեանց:

1818: 1846: 1874: 1902: 1930:

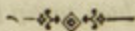
Երբ արեգակն ՚ի 21 մարտի յառաջին առ-
 տիճան խոյին մտանէ, իշխօղ տարւոցն լինին հը-
 բտան: Արդ՝ սա գտանի ՚ի մէջ երկնից չէ ցլոցն,
 և առաջին հայեցողութն ցուցանէ մեզ՝ թէ
 առաջիկայ ամի լիցի ցամաքութի, ցրտութի և ձիւն.

միջակ պատուղ, ապրշում, ձէթ, գինի և ձուկն: Գարունն և ամառն գէջ: Աշունն չոր և ցամփ: Չմեռն առատ և պտղաբեր, բայց բազմահողմ, ցորեանն մեծաղին. ոչխարք սակաւածնդ. իսկ մեղուք, վուշն, միան թանկաղինք. և ունդք միջակք: Հրտան գուշակէ զկռիւ. Աճ ազատեայէ զմեղ յերկրաշարժուէ: Երևակն է յանկեանն եօթննը տան. վսյ լինին պատերզմունք և կտտորածք: Երևակն է կցորդ ի լուսաբերին, որ աղագաւ լիցի մահ հարուստ և մեծահամբաւ տիկնոջ ուրուք. Լուսինն լծորդ ի գլուխ վշապին ցուցանէ զմահ գովելի արանց, և զմեծ վնաս պտղոց: Արեգակն յինննը տան երկնից նշանակէ զճանապարհ թագաւորի միոյ. հրտան ի լուսնին պատճառեայեն զմեծամեծ երկրաշարժութիւնս:

1849: 1847: 1875: 1903: 1934:

Երբ արեգակն ՚ի 24 մարտի մտանէ յառաջին աստիճան խոյին. իշխող տարւոյն լինի փայլածուն հանդերձ երկաւորաւն, որ է տուն և օթեան առանձին փայլածու մոլորակին: Ասյ պտղաբաղուի տարւոյս լինի նուազ. գուշակի ևս կռիւ, և հարուած չորքոտանեց, պիծակաց, մեղուաց, և ցաւ ժանտամահ: Սկիզբն ձմերան լինի ցրտային. մէջն բարեխառն. վերջն յոյժ սառն, անձրեային և առատաջուր: ՚ի գարնան լիցին

անձրեք՝ ճառոց փեսասկարք. ՚ի վերջն՝ ՚ի տեղիս տեղիս անկյին կարկուտք: Ամառն անձրեռոս և մառսխլապատ. պարտ է փութալ քաղել զցորեանս, զի մի սարսկանեացին: Աշունն եղևցի քամոտ և առողջարար. որթք զըզմ՝ խաշողս բերցեն: Տարիս այս է բարի անկեւոյ, տեղախլսեւոյ և պատուաստեւոյ. ցորենն դիւրաւ ապահանի: Աղաչեացուք զԱ՛ծ վա՛ պողոց: Յայսմ ամի ցուցանի աւերումն և խանդարումն դաւառի կմ՝ քաղաքի միոյ, և վատաբախտութի ազգի մարդկան: Եւ զի հրաան դաանի յեօթներորդ տան երկնից և քառակուսի հայեցուծով չ փայլածուն, և զօհալն յութեքտան երկնից, և քառանկիւնի հայեցողութ չ արեգական. նշանա կեն զմահ անթիւ մարդոց: Առաւել ևս բազմանան նենգադործք, որք այլոց զխորխորատ փորեն, բայց ինքեանք անկյին ՚ի նոյնն. տեսանի անթիւ գերութի մարդոց: Խռոխութի և կռիւք ՚ի մէջ մեծամեծաց, և զանազան դաւառաց. այնո՞ զի ՚ի մէջ սիրելեւ և բարեկամաց՝ հաւատարմազոյնն ոչ ճանաչեացի:

1820: 1848: 1876: 1904: 1932:

Երբ արեգակն ՚ի 24 մարտի յառաջին կէտն խցին մոսնէ. իշխող տարւոյն լինի մուշթարին չ երկաւոր նշանաւն, որ է տուն փայլածուն:

Եւ զի գտանի սա 'ի մէջ երկնից 'ի բարձրուի
 իւրում և յառաջին հայեցողութեան՝ վնորոյ
 ամս այս լինի առատ 'ի մեղմուէ մուշթարւոյն
 Սկիզբն ձմերան ջրաւէտ. մէջն բարեխառն և
 քամոտ. վերջն դէջ և եղեմնախարս Գարունն
 լինի խառն թ հիւանդուի: Ամառն նմանի գար-
 նան: Աշունն դէջ և 'ի սկզբան անդ սակա ինչ
 հիւանդուի: Տարիս այս լինի կասկածոտ վն յղի
 կանանց: Չիթեմնիք լինին բուսական: Միան և
 քաթանն սակա ինչ թանկղին երեխն: Յայսմ
 ամի՝ որովհետև արեգակն յերկոտասանեքո տան
 գտանի թ հրատին, նշան է սաստիկ նեղելոյ այ-
 լտողից թագաւորին 'ի թշնամեաց իւրոց. յու-
 րոց գուցէ մեռանիցի հանդերձ արիւնասեղ
 կոտորածովք զինուրոյն: Չօհալն 'ի բարձրա-
 նալ և քառանկիւնի հայեցողութի լուսնթա-
 դին ցուցանէ զաստիկ սրտերազմ, որով նե-
 ղին և արամին մարդիկ 'ի թագաւորէն իւրնոց.
 ցուցանէ ևս՝ զվտանդ ինչ թագաւորաց. զվէճս,
 զխռովութիւն և զանկուսն վաճառականուի: Եւ
 զի գտանի 'ի սեւեռլ նշանն, տարին լինի միջակ-
 բազմացին կռիւք, ցաւք ինչ և ծաղիկք:

1824: 1849: 1877: 1905: 1933:

Յորժամ արեգակն 'ի 24 մարտի մտանէ
 յառաջին առօրեան խոյն. իշխող տարւոյն լի-

նի զօհալն, որ գտանի 'ի մէջ երկնից, 'ի կշիւ
 կենդանիբային, որ է տուն լուսաբերին, ուր է 'ի
 բարձրուէ իւրի՞ և յառաջին հայեցողուն: Այ
 առաջիկայ տարիս լինի միջակ և ուրախուի 'ի
 մէջ մալից, և զտարին բոլոր հարուային հողմն
 փչէ: Սկիզբն ձմերան լինի քամոտ. մէջն բարե-
 խառն. վերջն սառն և հողմ: Գարունն լինի
 միջակ և անձրեային: Ամառն միջակ և բարե-
 խառն, և վս անուշ հնչելոյ հողմոց պտուղք
 տպականին: Աշունն գուշակէ զհիւանդուի 'ի
 մէջ վաւաշոտ կանանց, յորոց բզմք ամուսնաս-
 ցին: Ասէ Դեմոկրիտոս՝ թէ լինի ֆնասակար
 կարկուտ. աղաչեացնէք զԱՃ, զի մի երևեսցի
 մահտարածամ: Յայսմ ամի բազմանան տւա-
 զակք, և որք ծնան 'ի ներքոյ զօհալին՝ ունիցին
 զիօքր հաւատ և զբարեպաշտուի. զոր ցուցանէ
 զօհալն յիննեքոյ տան երկնից: Աւս հրատն կրոյ
 եալ լը մուշթարւոյն, և յեօթնեքոյ տան երկ-
 նից ցուցանէ զտատիկ կախւս և զկոտորածս,
 և զմահ մեծահամբաւ և հարուտ արանց.
 Բայց տարին լինի քաղցր: Գարձել՝ լուսաբե-
 րըն յեօթնեքոյ անկեն երկնից ցուցանէ զաջո-
 դուի կանանց և իգարարոյ արանց:

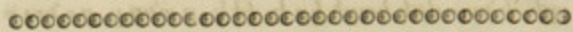

1822: 1850: 1878: 1906: 1934:

Երբ 'ի 21 մարտի արեգակն մտանէ յառա-
 ջիւս աստիճան խոյին. իշխան տարւոյն լինի արե-

դակն չէ խեղդեալին կենդանափերայի, որ է տուն
 լուսնին: Արեգակն դասնի ՚ի մէջ երկնից, ուր
 ունի զիւր բարձրուի և զիւր առօջին հայեցուած:
 Այլ ցուցանի թէ ասրիս այս լինի յոյժ առատ
 բերրի, և պարարտ ամ թեթեալին ընչևբ-
 լաւ ճառքաղուի. շատ սրտուղ, գինի, ապրչում,
 ձէթ, միս և ձուկն: Ահի բոլոր լինի առողջ և
 խաղաղ: Չմեռն ջերմ: Գարունն գէջ: Ամա-
 ռնն և Աշունն քամոտ: Առատուի ոչխարաց,
 մեղեր և ընտոց: Ապականին սրտուղք պարտի-
 զաց. մահ և հարուած երախայից: Յայմ ամի
 դասնին գողք բզմք, և ՚ի մարդիկ ոչ տեսնի
 բարեպաշտուի. լամ ցուցանէ զօհալն յիններդ-
 տան երկնից: Աւ զի զօհալն ունի քառանկիւնի
 հայեցծ չէ հրատին. ուստի գինուորք ունիցին ըզ-
 խառլուի չէ իրնրա, և փոխեցեն զառօջին տեղին:
 Աւ զի ասացել հրատն դասնի յերկաասաներդ-
 տան երկնից, է նշան անկանելոյ զանախաւ և
 թրով: Աւս արեգակն յիններդ տան երկնից,
 և կցեալ չէ զլիոյ վիշապին, ցուցանէ զառնել
 թագաւորին զճանապարհս, զմահ մեծամե-
 ծաց և փոքունց. երևիլ նոր թագաւորաց,
 որք բանուի կամեցին իշխել և տիրել այլոց:
 Առտաբերն և փայլածուն վատաբախտ և
 կիպեալ նշանակեն զՊնաս ժողովրդեան և թա-
 գաւորին, նմանապէս և զՊնաս թագաւորին
 ՚ի ժողովրդենէ: ՚Ի վախճանի տասներդ տա-
 նուտէրն վատաբատ, և յանկեն տան գողով, և

կիզակալ և ս' ցուցանէ զցաւս, զնեղութիս, զվիշտաւրս և զմեծս արքունի սաշտօնէից։

1823: 1851: 1879: 1907: 1935:

Յորժամ'ի 24 մարտի արեգին մտանէ յառաջին կէտ խոյին. իշխան տարւոյն լինի լուսինն, որ գտանի 'ի մէջ երկնից յառիւծ կենդանակերպի, որ է տուն արեգական. վնյ տարիս լինի պարսրտ։ Յամառան ժամանակին բզմ' ջուրք և հիւանդութիք։ Չմեռն շատ ցուրտ և մուսլ։ Գետք թանձրանան զկնի դարնանամաին։ Յապառաժ և 'ի լեռնային տեղիս յուով կարկուտ, բայց տայցեն զբզմ' պտուղս ծառք լեռնայինք։ Լ. քն բոլոր լինի առողջ՝ բայց յաշնն։ Լ. սէ Գեմակրխոսս՝ թէ շուրջ զքերանովն ճնանին վրշարակք, և թէ մանաւանդ երխտասարդք պարտին խմել զդարնան զինի. և զէյթունն յայսմ ամի լինի բաւակայն։ Եւ զի մուշթարին յառաջին տան երկնից գտանի, նշանակէ զառողջութի մարդկային մարմնոյ։ Եւ տուտ վիշապին կցեալ լի հրատն, և հրատն 'ի շարժուն կենդանակերպի, ցուցանեն զմեծ պատերազմ՝ և զկտորած։ Թագաւորն և իշխանքն դիցեն ծանր հարկըս հնալանդելոց և ռամկաց, և արասցեն զայլ անիրաւութիս։ Տեսնին շատ աւազակք և գողք, այնպս' զի ճաննպրհք իցեն երկիւղալի և կասկածոտ, լւմ' ցուցանէ հրատն յիննեքի տան երկ-

նից ը ատոյ վիշապին: Եւ զի ասացեալ Տրաան
 դասնի ՚ի տան զօհալին. և մուշթարին ոչ հա-
 այի ՚ի նա. վսկ կարծէք է, թէ բանդք բանուք
 բացեալ լինին և բզմք ՚ի բանտարգելոյն ել-
 ցեն: Փայլած ուն յերկոսասաներդ տան երկնից
 ցուցանէ թէ վաճառականք անկցին յաստիճա-
 նաց և ՚ի պատուոյ իւրեանց:

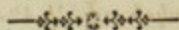
1824: 1852: 1880: 1908: 1936:

Իշխան տարւոյն լինի Տրաան, երբ ՚ի 21 մար-
 տի արեգակն մտանէ յառաջին աստիճան խոյին,
 և Տրաան ունիցի ը ինքնն զառիւծն, որ է տուն
 արեգական: Եւ մուլ և ցամաք երևի տարիս այս:
 Սկիզբն ձմեբան ցուրտ, ջրային և քամոտ. այնչ
 զի ծառք արմատաքի խլեացին. մէջն բարեխա-
 ուրն. վերջն ցրտիկ: Գարունն անձրևոտ. նման
 սին լիցի ամառն: Եւ շունն թուի լինել ջերմ,
 ցաւագար. իջուած, հազ, և անձկուի կրծոց.
 վսյ հարկ է ուտել սակաւ զհաց, և բմակել շտո
 զգինի: Եւ սէ Դեմոկրիտոս՝ թէ զեյթունն լինի
 առատ. տարին աջողակ որթոց. բայց չէ՛ պարտ
 ջրել. մեռանին բզմ՝ մեծամեծ կենդանիք տան.
 գազանք առտտանան, հիւանդուի կանանց, ձայն
 բօթալի զօրաց: Պարտ է ազաչել զԵ՛ծ, զի մի
 երևեացին երկրաշարժուիք: Չօհալն յանկնն
 եօթներդ տան երկնից ցուցանէ զարիւնահեղ

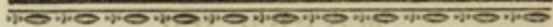

պատեր սղմունս և զկոտորած: Եւս նոյնն է կը-
ցեալ ը լուսաբերին, վնյ տիկին մի մեծ՝ անուա-
նի և հարուստ մեռանի: Լուսինն կցեալ է ընդ
գլուխ վիշապին. վնյ մարդիկ գովուե արժանիք
մեռանին. սրտուղք մնասին յոյժ և ապականին
Թաղաւորն ուղղեւորեսցի՝ զի հրատն է ը լուս-
նոյն, ուստի սատիկ երկրաշարժք գուշակին:

Լուսաբերու զայս 28 մաս, և զմէրոյ գրէլ Թուա-
հանն, որ ինչեւ յաւանճախն յըսէ զմեծն, զի յշան ընկաւոր
ըբըն արեգահանն է. մայն զորնէ՛մ՝ զԹուահանն Բնի
ասելովն 1937. և զայնն ըստ հարգին:

Մշան ընկաւոր գուշակունն հոյճոց և էշանա-
հոց արեւոյն ըստ իւրահան շէւք մասոց:

Յ Ո Ւ Ն Վ Ա Ր

(xxxx)

Առաջին օրն Յունարի ցուցնէ զօղ և զե-
ղանակ Օգոստոս ամսոյ. եթէ իցէ օղն սրարդ
և մարաբ, առաջիկայ տարին լիցի սրարւտ. ե-
թէ հնչէ քամին արեւելին, լիցի մահ անասնոյ.
Թէ արեւմտեան, մահ մեծամեծ արանոյ. եթէ
հարաւ, մահ աամկայ. և եթէ հիւսիս հնչէ, տա-
րին լիցի անբեր՝ ամուլ՝ և ստերջ: Որպիտի իցէ
երկրորդ օրն, նոյնպիսի Սեպտեմբեր ամիսն. և

այսօր օղն երևի անհաստատ Երրորդ օրն օղն
 փոխախի և ցուցանէ զընուի Հոկտեմբեր ամ-
 սոյն. ՚ի 4. կէս ձմերան. հարաւ փչէ. անձրև, և
 գուշակէ զեղանակ Նոյեմբեր ամսոյն. 5. ցուցա-
 նէ զորպիսուի Գեկտեմբերի. երևի ևս հողմա-
 խառն մըրիկ ՚ի 6. 7. 8. երբեքն արեմուտ հնչէ,
 ՚ի 9. հարաւ և անձրև, ՚ի 10. 11. 12. օղն փո-
 խի, ՚ի 13. հողմակոծուի. ՚ի 14. 15. 16. 17. հա-
 րաւ և անձրև. ՚ի 18. 19. ձմերան եղանակ. ՚ի
 20. 21. արեգակն մտանէ ՚ի ջրհոսն. ՚ի 22. ամ-
 սիկ, ՚ի 23. մինչ ց27. ալէկոծուի: ՚ի 28. 29. հա-
 րաւ: ՚ի 30. 31. մըրկախառն օղ :

Փ Ե Տ Ր Վ Լ Ե Ր

(Ք)

Յառաջին աւուր Փետրվարի փչեն քամիք
 արևելեան. երբեքն հարաւ չեղեմամբ: ՚ի 2.
 3. առիւծն և քնարիկն բոլորովին ցածանան.
 հնչէ արեմուտ կամ հիւսիս: ՚ի 4. 5. դլփինն չ
 ջրհոսին ցածանայ. անձրև. մըրիկ. կայծակ.
 հնչեն արեմոնն քամիք: ՚ի 6. 7. հողմային: ՚ի 8.
 9. հողմակոծուի: ՚ի 10. 11. փչէ արեմուտն քա-
 մին: ՚ի 12. 13. աղեղնաւորն ցածանայ և հողմ.
 ՚ի 14. յերեկոյին երևի ըմպանակ ասողն. քամիք
 մինչ ց19. 20. 21. արեգակն մտանէ ՚ի ձուկն.
 երբեքն հողմիկոծուի, երբեքն փչէ հիւսիս մինչ

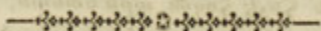
յերեսուն օր: ՚ի 22. երևի տուտ արջին. օրն
 ցուրտ. զանազան քամիք. անձրևային: ՚ի 23 սը-
 լաք աստղն երևի. է ժամանակ անկելոյ գորթ ս.
 ձիթ կնիտ. ծնե բեկս և զայլ ունդա: ՚ի 24. ջըբ-
 հոսն փասէ և անձրևէ: ՚ի 25. տուտ արջին ելա-
 նէ. օրն անձրևային: ՚ի 26 մինչ ցլերջ ամայն
 առատօրէն հնչէ հողմն արևմտեան, որ բարե-
 խաանօրէն է գէջ ջըային և անձրևածին, և որո
 տաբեր ըստ եզանակին:

Մ Ա Ր Տ

(Պ)

Յառաջին օր Մարտի փչէ հարաւ. երբեքն
 և ս եղեմամբ և ձեամբ: ՚ի 2. ճապրաղ աստղն
 երևի. հնչեն հիւսիսայիւք: ՚ի 3. 4. հոսէ հա-
 ըաւ. երբեքն արևմուտ. օրն է ցուրտ. ՚ի 5. քը-
 նարիկն չէ հողմով երևի: ՚ի 6. արծիւ աստղն չէ
 ուժգին հողմով ցածնայ: ՚ի 7. արծիւն կանուխ
 ելանէ: ՚ի 8. 9. այժեղջիւրն երևի, անձրև և
 հողմ: ՚ի 10. 11. 12. փէգաղ աստղն է. հնչէ
 հիւսիս. հղի՞ և անձրև: ՚ի 13. ձուկն հիւսիսային
 երևի. քամիք հիւսիսոյ փչեն: ՚ի 14. ելանէ նա-
 լապեա աստղն. սկանդիտի ծիծեան. փչեն զանա
 զան քամիք. յայսմ ժամանակի զայգիս, և զբու
 բաստանս յօրինեն: ՚ի 15. 16. կարիջն ցածնայ.
 նշան ալէկոճուէ. արևմտեան քամին փչէ: ՚ի 20
 21. արեգակն ՚ի խոյն մտանէ. հիւսիս փչէ: ՚ի

22. 23. սկսանի երևիլ խոյն. անձրևային օդ, երբ քեֆն ձիւնէ, և է դարնանային հասարակածու: ՚ի 24. 25. ձկուհր երևին, ձիւնէ: ՚ի 26. հողմամակոծուի հանդերձ որոտմամբ: ՚ի 27. 28. կարիճն ցածնայ. քամի, անձրև, և որոտ: ՚ի 29. 30. հարաւ հնչէ, անձրևի: ՚ի 31. քամի և անձրև:

Ա Պ Ր Ի Լ

(8)

Յ առաջին օր Ապրիլի կարիճն ցծնայ, և է նշան ալէկոծուի: ՚ի 2. 3. օդ մառխտալաւան. վերջիլեայ աստեղքն սչ երևին: ՚ի 4. 5. հնչէ հրւ: ՚ի 6. անձրևէ: ՚ի 7. փչէ արևմուտ և հարաւ չե կղեմամբ: ՚ի 8. վերջիլեայքն ցածանան և լինի ցուրտ: ՚ի 9. 10. 11. հարաւայինք հնչեն, լինի հողմակոծուի: ՚ի 12. ցուրտ: ՚ի 13. կշիւն ցածանայ և ցրտէ: ՚ի 14. հողմ, մրրիկ և ջուր: ՚ի 15. 16. 17. 18. 19. ջրային: ՚ի 20. 21. մուտ աբեգական ՚ի ցուլն. մէջ դարնան, ջրային: ՚ի 22. վերջիլեայքն երևին. հարաւային քամիք հնչեն: ՚ի 23. քնարիկ աստղն երևի, և է նշան ալէկոծուի: ՚ի 24. 25. 26. 27. լաւ օդ: ՚ի 28. հարաւ և անձրև: ՚ի 29: երևի այծիկն. հնչէ հարաւ. երբեք անձրևէ: ՚ի 30: խեցդեակինն ցածանայ յերեկոյի, և է նշան ալէկոծուի: Յայսմ աւուրբարի է սրանուատելոյ զձիթենիս և զայլ բոյսս:

Մ Լ Յ Ի Ս

(II)

Ի 1. 2. Մայիսի ասի թէ՛ արեգակն կայ ՚ի սիուժ տեղւոջ. հնչեն հիւսիսային քամիք: յ3. շէնտավժ աստղն երևի, է նշան ալէկոճուե: ՚ի 4. 5. նոյն աստղն գուշակէ զանձրև: ՚ի 6. 7. կէս կարճի ցածանայ. է նշան հողմակոճուե. յառաւօտու երևին վերջիլեայ աստղքն. փչեն արևմտեան քամիք, երբեմն անձրևէ: յ8. 9. ՚ի 10. ցածնուն վերջիլեայքն. հնչեն արևմտեն հողմք. բզի՛ անզի՛ անձրևէ: ՚ի 11. 12. 13. 14. քնարիկն յառաւօտու երևի, է նշան ալէկոճուե է լաւ ժամանակ սրբելոյ զկահս և զսպաս. չորացնելոյ զհնձեալ խոտս, և անկելոյ զոտս ծառոյ: ՚ի 15. 16. քնարիկն երևի և յառաւօտու. հնչեն հարաւային, կժ՛ արևմտեն հողմք. երբեմն անձրևէ: ՚ի 17. 18. 19. 20. նոյն հողմք հնչեն հնգրձ ջրով: ՚ի 21. է մուտք արեգի՛ն յերկաւոր կենդանակերպն. հիւսիսային քամիք հընչեն. երբեմն հարաւայինքն ը ջրով: ՚ի 22. 23. 24. յառաւօտու ցածանայ տուտ արջին, և է նշան ալէկոճուե: ՚ի 25. 26. 27. երևի այծիկն յառաւօտու, հնչեն հիւսիսայինք: ՚ի 28. հնչէ հարաւ: ՚ի 29. երևին վերջիլեայքն: յ30. 31. հողմակոճուի. է լաւ եղանակ՝ կրկին բրելոյ զայգիս և ստիրելոյ զորթս:

Յ ՈՒՆ Ի Ս

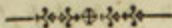
(Ծ)

Ի 1. 2. Յունիսի արծիւ աստղն երևի. հողմ. յ3. 4. 5. փչեն հարաւային հողմք. հանդերձ անձրևաւ: 'ի 6. հնչէ հիւսիս և անձրևէ: յ7. ցածանայ տուտ արջին, և տիրեն արևմտեն քամիք: յ8. դլփին աստղն սկսանի երևիլ: յ9. հնչէ հիւսիս և անձրևէ: 'ի 10. յերեկոյի երևի դլփինն. հոսէ արևմուտ. երբեմն թեթև անձրևէ. է ժամանակ անկելոյ զորթս, առաքելոյ յարօտ զանասունս: 'ի 11. 12. հնչէ յարևմուտ, օդն մըրկի լը որօտիւք: 'ի 13. սկսանի ջերմ, երևի դլփինն. հնչէ հարաւ: 'ի 14. երևի հայկն, որ է շամփուրն: 'ի 15. մըրկաօդ. հնչէ հարաւ: 'ի 16. ալէկոծուի. փչեն հիւսիսային քամիք: 'ի 17. արևմտեան կի՞ հարաւային քամիք: 'ի 18. 19. հարաւ և արևմուտ փչեն: 'ի 20. 21. արեգակըն մտանէ 'ի խեցդետինն. ալէկոծուի. է ամանային արևակցուի. ցերեկն սկսանի կարճանալ, զիշերն երկարիլ: 'ի 22. 23. օձ և շամփուրն երևին, և է նշան ալէկոծուի: 'ի 24. 25. 26. իշխէ արևմտեան քամին, շոք: 'ի 27. 28. 29. ալէկոծուի. շուն աստղն երևի: յ30. ցածանայ տուն արջին ալէկոծուք հանդերձ: Եթէ յունիսի 24. անձրևէ. ֆնասին ընկուզք, և հետևին 40. աւուրք անձրայինք և 'ի պակասիլն անձրևաց առատանան հունձք:

Յ ՈՒ Լ Ի Ս

(Ջ)

Ի 1. 2. 3. Յուլիս ամսոյ. տիրէ արեւմուտ, և
 լինի շոք: Ի 4. յառաւօտու ցածնայ սրակ աստ
 ղըն: Ի 5. 6. կէս խեցդեանի ցածանայ: Եւ 7. 8.
 կէս սցծեղջեր ցածանայ: Եւ 9. յերեկոյի ձիուկ
 աստղն երևի: Ի 10. իշխեն քամիք: Ի 11. 12.
 հնչէ հարաւ: Ի 13. 14. հիւսիս և հարաւ փչեն:
 Ի 15. նաւապետ աստղն երևի. հարաւ և արեւ-
 մուտ փչեն: Ի 16. 17. հնչէ հիւսիս: Ի 18. փչէ
 արեւմուտ: Ի 19. անհաստատ քամիք: Ի 20. 21.
 արեգակն մտանէ յառիւծն. հնչէ արեւմուտ: Ի
 22. հնչեն արեւմտեան քամիք. իշխէ շնիկ աստղն
 որ Ի հնոց կոչեցաւ շնիկ աստղ արամազդայ: Ի
 23. արծուին ցածանայ: Ի 24. փայլածու աստ-
 ղըն երևի, Ի կուրծ առիւծոյ, երբեքն ալէկո-
 ծուի: Ի 25. ջրհոսն սկսանի ցածանալ, հարաւ
 կամ արեւմուտ հնչէ: Ի 26. շնիկ աստղն երևի.
 ջերմ եղանկք: Ի 27. արծուին երևի: Ի 28. 29.
 30. 31. երևին փայլուն աստեղք Ի կուրծ առ-
 իւծոյ, խոնարհի, ալէկոծուի:

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս

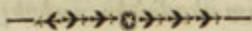
(ՈՔ)

Յաւաջին օր Օգոստոս ամսոյ հնչեն տարեկան քամիք. հիւսիս ևւ: յ2. յ3. փչեն հարաւաջինք: ՚ի 4. 5. կէս առիւծոյ երևի, ալէկոծուի: ՚ի 6. քնարիկն երևի ջերմ է: յ7. կէս ջրհասին ցածանոց: յ8. 9. 10. 11. առիւծն երևի. ջերմ և մաւր: ՚ի 12. քնարիկն ցածանոց. քամի: ՚ի 13. 14. դլփինն հնդրձ նապաստիկ աստեղք ցծանան. հողմակոծուի: ՚ի 15. 16. մթնապատ օդ: ՚ի 17. սկիզբն աշնան: ՚ի 18. քնարիկն ցածանոց: ՚ի 19. դլփինն խոնարհի, ջերմ միջակ: ՚ի 20. 21. մուտ արեգական ՚ի կոյսն. հողմակոծուի: ՚ի 22. 23. քնարիկն ցածանոց. սրբալ լինի: ՚ի 24. երևին վերջիկայքն. փչէ հիւսիս: ՚ի 25. փչեն տարեկան քամիք: ՚ի 26. երևի դլփինն: ՚ի 27. ճաքսոյն երևի, փչէ հարաւ. ալէկոծի, առտարջին խոնարհի: ՚ի 28. երևին վերջիկայքն: ՚ի 29. փչէ արեմտեան: 30. երևին ուր կուսին և վերջանան տարեկան քամիք: յ31. երևի անդրօմէգա աստղն. լինի հով: ՚ի 15. յուլիս ամսոյ մինչ ցայսօր՝ պատուստին, և աղբին բոցք: Եթէ ՚ի 10 օգոստոսի լինի օդն պարզ, ցուցանի լաւ առատուի դինուոյ. նոյնպէս և ՚ի 15. որ պիտի օդ իցէ ՚ի 24. նոյնպիտի լինի աշունն:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Ի Ե Բ

(—)

Յ առաջին օր Սեպտեմբերի լինի ջերմ :
 յ2. երևի բերէնիչ աստղն հարաւային, ջերմ :
 յ3. անձրեւէ, որոտայ : 4. ՚ի երևի տուտ արջին լը
 ճաքաղին : ՚ի 5. իշխենն քամիք. անձրեւէ : ՚ի 6.
 ձիուկ աստղն երևի : յ7. ձուկն և արծիւն ոչ
 ևս խոնարհի. երևի այծն, ալէկոծի : յ8. երևի
 տուտ արջին լը քամոյ. որոտուին : յ9. 10. 11.
 փչէ հարաւ կամ արեւմուտ : ՚ի 12. 13. երևի
 տուտ արջին, անձրեւէ : ՚ի 14. ճեճեռնիկն չուէ
 յայլ երկիր : ՚ի 15. 16. 17. երևի տուտ արջին,
 փչէ հարաւ կի՞ արեւմուտ : ՚ի 18. երևի սում-
 պուլ կուսին. փչէ արեւմուտ : ՚ի 19. երևին ձը-
 կունք : ՚ի 20. 21. մուտ շէմսին ՚ի կշիռն. հասս
 բակուլի աւուրց. երևի յառաւօտու ըմպանակ
 աստղն. յաշնանամուտ, անձրեւէ : ՚ի 22. խոնար-
 հի խոյն, ցհարաւ անձրեւաւ, կի՞ փչէ արեւմուտ
 ՚ի 23. խոնարհին աւ աստղն : ՚ի 24. կէնտաւրն,
 հողմակձի հնդրձ ջրով : ՚ի 25. ջուր : ՚ի 26. 27.
 երևին այճեմունք, հնչէ արեւմուտ : ՚ի 28. 29.
 խոնարհին վերջիլեայքն, ոչ ևս երևին : յ30.
 երևի այճիկն, լինի հողմակոծութիւն :

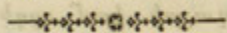
Հ Ո Կ Տ Ե Մ Ի Ե Ր

(Մ.)

Յ առաջին օր Հոկտեմբերի հնչէ հողմ, երևին վերջիլեայք: յ2. նոյնի. յ3. խոնարհի կառավարն. դառնայ արծիւն: ՚ի 4. երևի անձրևաբեր բազմաստեղն. անձրևէ: ՚ի 5. երևի սլըսակն: ՚ի 6. ցածանայ կէս խոյի լը կարճին: յ7. երևին այժեմունք: յ8 երևի վայլուն ասող պսակին. ամբոխի օդն: յ9. 10. երևին վերջիլեայք հանդերձ հողմով: ՚ի 13. 14. երևի սասկն բոլոր առաւօտ. փչէ ձևեանային հարաւ և անձրևէ: ՚ի 15. 16. 17. հողմիկոճուի, երբեքն անձրևէ: ՚ի 18. 19. փչէ հողմ արևմտեան: ՚ի 20. 21. մուտ արեգական ՚ի կարիճն. ՚ի ծագել արևու մտանեն վերջիլեայք. ալէկոճուի: ՚ի 22. ցածանայ տուտ ցլոյն. հնչէ հարու. երբեքն անձրևէ: ՚ի 23. իջանէ կարիճն: ՚ի 24. 25. խոնարհին ջերջիլեայք լը չհտաւրին յառաւօտուն: ՚ի 26. քամի. ալէկոճուի ծովու. երևի ճակտ կարճին: ՚ի 27. 28. խոնարհի տուտ արջին լը քամով: ՚ի 29. ծածկի սևադէմ աստղն, որ է կասիօպէն: ՚ի 30. 31. սկսանի ցածանալ, հայկն կամ շամփուրն: երևի քնարիկն յերեկոյն, ալէկոճուի:

Լ լաւ ժամանակ սպտուտաստեղոյ. մարբեղոյ ըզբոյս, ցանեղոյ սերմանիս, սափրեղոյ զօրթս, վա

րելոյ, անկեւելոյ, և սոցին նմանս գործւոյ: Աթէ
 յայսմ աւայ ոչ կանուխ ցցուին տերևք ծառոյ,
 լինի ձմեռն ցրտային: Աւ թէ տերևք ծառոց
 իցեն յիրցանք, յաւաջիկայ տարին լինի տերջ
 և անցանի ամուլ: Իմն ևս՝ արևելեան քամին
 է առողջարար, ջերմ և չոր: Արևմտեան՝ ցուրտ
 և խոնավ: Հարուային՝ ն ջերմ, խոնավ և զնասա
 րար: Հիւսիսային հողմ է միշտ ցուրտ և չոր:

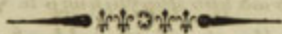

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Բ

(7)

Յառաջին օր՝ Նոյեմբերի յառաւօտուն՝ ցա
 ծանան վերջիւեայքն ի տուտ արջին. ամբոխի
 օդ, անձրևէ: յ2 վշեն ցուրտ քամիք, անձրևէ:
 յ3. երևի քնարիկն: ՚ի 4. 5. հնչեն քամիք.
 անձրևէ: ՚ի 6. ծածկի տուտ արջին. օդն մռայլա
 սլատ: յ7. ծածկին վերջիւեայք և հայկ. քամի.
 յ8. 9. խռովի օդն: ՚ի 10. սկիզբն ձմերան: ՚ի
 11. ծածկին վերջիւեայք: ՚ի 12. երևի փայլուն
 աստղն կարճին: ՚ի 13. ծածկին վերջիւեայք և
 շամփիւրն յառաւօտու: ՚ի 14. ցածանայ կարի
 ճին յառաւօտու: ՚ի 15. 16. երևի քնարիկն
 յառաւօտուն, հնչէ հողմ: ՚ի 17. օր հողմակո
 ծուէ: ՚ի 18. երևին հայկ և քնարիկն հողմակո
 ծուք: ՚ի 19. ցածանան եղջիւրք ցլոյն ի արեգա
 կան. հողմակոծի: ՚ի 20. 21. մուտք շէմսին յա

ղեղնաւորն. սաստիկ հողմակոծուի: ՚ի 22. ջրհոսի և ձիւնէ: ՚ի 23. ցածնայ եղջիւր ցոյն: ՚ի 24. ծագի շնիկն յառաւօտուն: ՚ի 25. 26. հնչեն ցուրտ քամիք: ՚ի 27. 28. 29. ցածնայ շունն, մալլապատ օգն. հողմ. ջուր: յ30. ցածնայ շախիւրն. քամի. անձրևէ: Եւ լաւ ժամանակ ցանելոյ, և ջրելոյ զորթս. բայց յաւուրս ջերմայինս, և թէ գիշերայն ջեռէ՝ բայց յոյժ լաւ է զործել ՚ի դաշտի, կամ այդեաց ՚ի կատար ամելն յառաջ քան զկազանդ դեկտեմբերին: Եւ թէ յետ մտանելոյ արեգական յողեղնաւորն շրտաց ամպն, լինի առատուի մրգաց ՚ի լեռնահանս, և պակասուի ՚ի ձորային տեղիս: Որպիսի իցէ չորեքուսանեւթօրն, նոյնպի լիցի հետեւել մարտ ամիսն: Եւ թէ ՚ի 11. նոյեմբերի անձրևէ, կամ ամպէ, անհաստատ ձմեռն հետեւի. եւ թէ իցէ պարզ, է նշան ցրտուի, և թէ գինի անձրևին ցրտի օգն՝ նշանակէ զստերջութիւն:

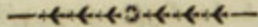
Դ Ե Վ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

(Ճ)

Յաւաջին օր Գեկտեմբերի լինի պղտոր. յառաւօտու աներևութանայ բոլոր հայկն: յ2. ցածնայ շունն յերեկոյին, քամի: յ3 ալէկոծի և ամպէ: ՚ի 4. 5. հնչէ քամի. անձրևէ խաւարհի աղեղնաւորն: երևի ՚ի կէս կարճին: յ7.

18. երևի արձիւն, կարճի բոլորն ևս. քամի :
 19. 10. 11. երևի յառաջառ շունն. ոչ գոյ քա-
 մի. մասլ : ՚ի 12. 13. 14. 15. 16. 17. հնչէ քա-
 մի. անձրևէ : ՚ի 18. երկինք խաւարչուտ. հնչեն
 զերկուս հակառակ քամիս : ՚ի 19. երևի այժիկն :
 ՚ի 20. բարձրանան արձիւն ի այժեղջեր. մուտք
 արեգական յայժեղջիւրն. աճի ցերեկն : ՚ի 21.
 22. քամի. երևի արձիւն յերեկոցեան : ՚ի 23.
 երևի այժիկն յառաջառուն : ՚ի 24. խոնարհին
 արձիւ և պսակն. լինի հողմակոծուի : ՚ի 25. 26.
 երևի գլխինն յառաջառուն : ՚ի 27. ալէկոծի.
 ցրտէ : ՚ի 28. 29. 30. խոնարհի շնիկն. յերեկո-
 յեան. ալէկոծուի : 31. քամի ալէկոծուի :
 Յայսմ ամսոյ վերջանան ամ հողագործուիք :

Արախի է դեկտեմբերի չորրորդ օրն, նոյնն
 և բոլոր ամսն : Հինգերորդ օրն նմանի Յուն.
 վարին. վեցերորդ՝ Փետրվարին. այսն և այլն :
 Եթէ որտան երկինք, լինի քամի : Անա-
 չուի առուր ծննդենն Քսի՝ գուշակէ զտակային
 զձիւնս : Եթէ ՚ի 24 և 25, այսօրիկ ամսոյ ամսի
 ցնն, նշանակէ առատուի ցորենոյ, գինւոյ և մըր-
 դաց : Իսկ եթէ լինի քամի և անձրև. ցույսնի
 լինել ժանտ և մահ :

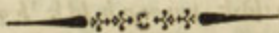

Յուդեոսն և զան պատահան էլանակաց
 ՚ի լէրայ էրէոպատան ամոց :

Յ ու ն վ ա ռ

 յունվարի ոք է հոռի՝ թէ լուսինն խաւա
 րի, ելանէ թագաւոր յարեւելից, և առ
 նէ բզմ՝ արիւնհեղուի, յաղթէ բազում զօրց
 աղ և ձիւն շատ լինի մարեխ. և լիուի յարե
 մուտս : Եւ յառնեն մեծամեծք ՚ի վր միմեանց
 պատերազմին ք բազարս և առնեն : Թէ բազ ու
 նի՝ ջուրք պակասին. ՚ի յառաջանալ տարւոյն՝
 թագաւոր մի փախտապահան լինի : Թէ եղջիւրն
 ողորդ՝ ցուրտ լինի. և թէ ՚ի կախ՝ անձրև լինի :
 Թէ արեգակն խաւարի՝ ո՞րն թագաւոր ելանէ ՚ի
 վր մըդկն, շարժէ զսուր՝ և աւերի զնա. և լինի
 յայնմ տարւոջ բարկուի : Թէ բազ ունի՝
 բազմանան գողք, և թագաւոր ո՞րն փախչի. խա
 շանց մահ, շարժին պատերազմունք : Թէ իջա
 նէ աղեղն յարեւելս՝ անձրևաց առատուի, և կը
 րեն մարդիկ զցաւս : Թէ յարեմուտս իջանէ
 տարին բարի և հողմային : հայ. գինի և պատե
 րազմունք յոյժ : || Թէ ՚ի հիւսիս՝ կմ հարաւ
 հնէ շատ հողմ : Թէ կայծակ լինի շնէ հողմ

յարևմտից. ծառք պակասին 'ի պտղոց. բայց
տարին լինի բարի: Թէ որոտայ՝ բարի է ամ է-
րաց և յաւելուին խաշնց. ցորեան, գինի շատ և
լիութի յամ՝ երկրի: || Թէ յաւուր շարժի՝ լինին
պատերազմունք, և պակասին շորքոտնէք. բայց
ամ իրաց աւատութի Թէ 'ի գիշերի, յճի մահ
տարածի՝ քաղաքաց փախոխութի և կռիւք. նե-
ղեն զմիմեանս, փախուտս յարևելս հիւանդութի
և յարուցմունք գետոց:

Փ ե տ ր վ ա ր Ի

Ի փետրվարի որ՛ Սահմի՝ Թ է լուսինն խաւա-
րի, լինի արիւնհեղութի 'ի մէջ Թագաւորաց, և
յարևելից ելանէ Թագաւոր մի, և զհամիթ առ-
նու. և վայ լինի արանց բազմաց և մահ. || Թէ
բակ՝ գինի և բամպակ յոյժ: || Թէ եղջիւրն ո-
ղորդ լինի, լիցի ցուրտ: || Թէ կախ՝ հարկանի
մուտք տարւոյն: Թէ արեգակն խաւարի, նաւա-
ղութի իրաց յայսմ ամի յամ՝ երկրի: || Թէ բակ՝
Թագաւոր մի ելանէ յարևելից և զբաղումս հը-
նազանդեցուցանէ և անկանի 'ի վր՝ երկրի տու-
գանք: Թէ իջանէ աղեղն յարևելս, բզի՛ ցաւք
տիրեն բաբելոցոց, և շարժուին լինի հեծելոց
յարևմուտս բզի՛ պատերազմունք. Թագաւոր
մի 'ի զօրաց իւրոց կորնչի. ձիւն յոյժ. խաղա-
ղութի 'ի մէջ մարդկան. բազմութի գազանաց.

մտանել հեծելոց յ որևմուտս. հողմք և անձ-
րևք: || Թէ յարևմուտս իջանէ, հողմ աստիկ,
աղքատուի յամ երկրի. արիւնհեղուի. հալա-
ծուքն. պատերազմունք, և զօրանան պարսիկք:
Թէ լինի կայծկ՝ սով յարևելից կողմանէ, մահ
մարդոց. սահաւուի կերակրոց, և պակասութի
պողոց ՚ի ծառս: || Թէ որոտայ, գարունն գեղե-
ցիկ. լիցի պտուղ յոյժ: || Թէ յուրբաթի
որոտայ, լինի կարկուտ և սով. հարք վաճա-
ռեն զորդիս: Թէ յաւուր և թէ ՚ի գիշերի լինի
երկրաշարժուի, սպականուի է մարդոց, իսկ ա-
նասնոց առողջուի և ամ իրաց առատուի. լիցին
ևս պատերազմունք. Թագուորք կռուիցեն ի մի-
մեանս, մեծամեծք քաղաքաց անկանիցին, և ի
միմեանս խառնակիցին. մարդիկ լիցին նենդա-
ւորք. իշխանք ասրաստամբողք. արևելից գլխա-
ւորն կորնչի. հեծելոց լիցի դադարութի, և
յեզխատոս անկանի սով:

Մ ա ր տ Դ

Ի մարտի ոչէ տրէ՝ թէ լուսինն խաւարի, ամ
իրաց թանկուի. քայց առողջուի է. ՚ի պարսիկս
մեծամեծք մեռնին, և լինի տարին քարի: || Թէ
բակ ունի, նշանիէ աւեր՝ ահ և մահ: || Թէ եղ-
ջիւրն ողորդ՝ այգուց պտուղք չորանան: || Թէ
՚ի կախ՝ երաշտ և հողմ. թէ արեգիկն խաւարի,

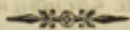
'ի հոռոմոց ելանէ որ հեծելովք յարալիա, բա-
 զում ազմուկք լինին: || Թէ բակ՝ հիւանդուի
 լինի և զտեղի նր առցէ այլ որ: || Թէ իջանէ ա-
 զեղն յարևելս, հեծեալք ելանեն. բայց հաս-
 տատուի լինի 'ի մէջ թագաւորոց, պտուղք շա-
 տանան. բայց երեք ամիս ողջոյն մահ անասնոց.
 Թագաւորն զջրանայ 'ի վր մեծամեծաց իւրոց.
 մահ 'ի վերայ երկրի և անձրև: || Թէ յարև-
 մուտս իջանէ, առատուի յամ իրս և խաղաղուի
 յամ երկրի. թէ կայծակ լինի բզմ՝ չարիք տի-
 րեն երկրի. բայց մեղք յոյժ: || Թէ որոտայ ա-
 շունն լինի չոր և պարզ. ձմեռն երկայն, խաշանց
 մահ, և մարդկան առողջուի: || Թէ յուրբաթի
 որոտայ, գարունն հողմային. մարդկան առող-
 ջուի. մեղք և գինի յոյժ, և պտղոց առատուի
 Թէ յաւուր շաբթի՝ 'ի մէջ գաղանաց և թա-
 գաւորաց կախ լինի. գողք կորնչին. աղքատք
 ճոխանան. յարևելից կողմն փնաս լինի.
 Բայց 'ի բոլոր երկրի և յամ քաղաքս բա-
 րուի. բարկուի վերանայ. լինի սակաւ հիւան-
 դուի, և թագաւոր ոմն մեռանի: || Թէ 'ի գիշե-
 րի շաբթի՝ լինի խաղաղուի. սաստիկ հողմն, և
 յոյժ ցորեան. սահմանն դիմիկաց լինի թշնամ-
 ւոյն, և թռչունք բազմանան:

Մ. պ Ր Ե Լ 8 .

Յապրիլի ք ք է Քաղոց՝ թէ լուսինն խաւարի, սով և տրամուխ լինի յերկրի. մեծամեծք խոնարհին. բայց ՚ի հայս լինի առատուի և ամբ բարի. ՚ի պարսիկս լինի սով մեծ և թագաւորք նց նուաճին: || Թէ բակ՝ ցաւք ՚ի մարդիկ. փախուտ թշնամեաց, ուրախուի յամ երկրի. թէ եղջիւրն ողորդ լիցի, այդիք լինին բարի: || Թէ ՚ի կախ՝ մահ լինի և խառնակի օդն: || Թէ արեղակն խաւարի, սպանումք թագաւորաց և պահասումք զօրց: || Թէ բակ առնու, լինի արիւնհեղուի. հողմ, յուր ճիւղանդուի ՚ի մարդիկ պակասումք ջուրց. բազմուի գողոց, և աս ՚ի մարդիկ: || Թէ իջանէ աղեղն յարեւս, խառնակումք լինի ՚ի թագաւորուի պարսից. մեծամեծաց կորուստ և սուգ և տրամուխ. յարեւելս մահ մեծի ուրումք, և հակառակուի ը թագաւորին արեւելից: || Թէ յարեւմուտս իջանէ, ելանէ թագաւոր մի յարեւելից կուսէ, հեղու զարիւն. տիրէ քաղաքաց, լինի ևս բզմ՝ պատերազմ, գերուի յերկրին պարսից. բազմուի գողոց. փախուտ մարդոց, և սակաւ խաղաղուի. թէ որոտայ՝ գաղնք և խաշինք կոտորին, և աղայոց մահ: || Թէ յուրբաթի որոտայ, ՚ի կողմունս հարաւոց

տարին լինի բարի, և առողջութի մարդոց. մեզք
 յոյժ. խաշանց բարի, շարժմունք և հարուածք
 մեծամեծաց. և կանանց բազմամունք: Թէ յա
 ռուք շարժի, լինի արիւնհեղութի յարեւելս. հե
 ճեալք տարածին չեւմ կրկիր, և խաղաղութի
 լինի անհաստատ. և ևս կործանութի թագաւորաց
 և գլխաւորաց: || Թէ ՚ի դիշերի շարժի՝ գե
 լութի լինի. և ՚ի տեղիս տեղիս բարի անձրև.
 բայց սպտերազմունք յոյժ և անբաւ:

Մ ա յ ի ս Ո .

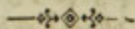
Ի մայիսի ոչ է Արաց՝ թէ լուսինն խաւարի,
 բարի է չմ արեւոց, և հակառակութի երկրին
 հռոմոց, և կոտորութի խտադոյն պլազգեց. աւե
 բեցին զգլխ տեղիս. յմմ կրկիր ծագեացի
 սուղ և մեծ տրամութի յանօրինաց. կանայք յղիք
 մեռանիցին. թագաւորն սպանանիցէ զոսոխ
 իւր. և ինքն մեռանիցի թողլով զաթոս իւր
 որդւոց իւրոց: || Թէ բակ՝ խառնակութի լինի
 յարապիկս և գազանք մեռանին: || Թէ եղջիւրն
 ողորդ՝ գողք բազմանան, և գազանք մեռանին:
 || Թէ կախ՝ թանկութի հացի և հիւանդութիւն:
 || Թէ արեգակն խաւարի՝ թագաւոր ոմն մեռա
 նի, և լինի հակառակութի մեծ: || Թէ բակ՝ թա
 գաւոր ոմն մտանէ յօտար քաղաք. բայց ոչ յա
 ճողի և յետս դառնայ, և լինի մարդկան առող

ջուրի: || Թէ իջանէ աղեղն յրևելա՝ մուտք շատ,
 ամեն արդիւնաւոր. մեղք և բամպակ թանկ. պա-
 տերազմ՝ բզմ: յարեմուտս աղքատուի. թագա-
 ւորն արևելից ՚ի դերուի վարի. իսկ մարոյն պա-
 տերազմի չէ այլ թագաւորի, և յետոյ խաղաղա-
 նայ: || Թէ յարեմուտս իջանէ՝ հիւանդուի,
 ջերմ. ծաղիկ և ցաւ: || Թէ կայծակ լինի, երեք
 օր հողմ՝ ելանէ, և լինի արիւնհեղուի, և այր մի
 մեծ մեռանի: || Թէ որոտայ, պտուղք շատանան,
 դինիք քացախին, և հիւանդուի: || Թէ յուրբա
 թի որոտայ, մարդկան մահ և անասնոց ծախք.
 հաց պակասի. գոգք շատանան. հաւատքն կորն-
 ջին. մարդիկ դիւատհարին. մեծամեծք չքանան.
 աղայք խանգարին յորովայնի: Թէ յաւուր շար-
 ժի՝ ջերմ՝ յոյժ, և թագաւոր մի ելեալ՝ առնէ
 արիւնհեղուի. և լինի մահ մեծամեծաց. մար-
 դիկ սպառին. չէ հեթանոսս կռիւ. ցորեան պա-
 կասուի. թշնամիք բաղմանան. հաւատացելոց
 թերահաւատուի: || Թէ ՚ի դիշերի շարժի, ար-
 քունեաց և հարստաց մահ. թագաւորաց ան-
 կուֆն. առատուի ցորենոց. և մարախ անկանի:

Յ ու ն ի ս Ծ .

Ի յունիսի ոք է Մեհեկի՝ թէ լուսինն խա-
 ւարի, սասանուիք աղքատաց և արիւնհեղուի.
 անձրեքն պակասին քառատուն օր. թագաւորն

բարեկացւոց սպանանէ զոսոխ իւր: || Թէ բազ՝
 յետ հինգ աւուր հողմ սաստիկ. անձրեաց պա-
 կասուք. գազանք մեռանին, և խաղաղուի լինի:
 || Թէ եղջիւրն ողորդ, գազանք մեռանին, և օդք
 խառնակին: || Թէ կախ՝ երաշտ և թանկուի:
 || Թէ արեգակն խաւարի՝ թաղաւոր մի ելանէ
 յարեւելս. և վեր ՚ի վայր առնէ զբզի՞ տեղիս,
 աղմուկ և սասանուք երկրի յերեսաց նր: || Թէ
 բազ՝ երթան հեծելք ՚ի հոռմոց յարեւմուտս.
 և առնեն զքաղաքս բզիս: || Թէ իջանէ աղեղն
 յարեւելս, վատակ բարի ՚ի կողմն հարւոց. ցաւ
 անկանի. մարդիկ և շունք կատաղին յերկրին
 սրբոց: || Թէ յարեւմուտս իջանէ, անձրե շատ
 ձէթ գինի և մեղք նոյնն շատ: || Թէ կայծակ լի-
 նի սղուի լինի անասնոց և թռչնոց: || Թէ որո-
 տայ՝ արիւնհեղուի լինի. հաց առատ և գինի թնկ
 բայց մարդկան առողջուի: Թէ յաւուր շարժի
 արիւնհեղուի, սրտնեղուի, արտասուք և հիւան-
 դուի. անկանի ասթոռ մեծ, ծառք ասկանին, և
 Աճ քաղցրութիւն հայի յՅ: || Թէ ՚ի գիշերի շար-
 ժի, մանր անասունք կոտորին. աղբիւրք բազմա-
 նան. ցորեան շատ. աշխարհի խաղաղուի:

Յ ու լ ի ս զ .

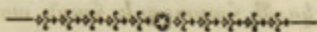
Ի յուլիսի ոգ է Արեգի՝ թէ լուսինն խաւա-
 րի, արիւնհեղուի լինի ՚ի խորասան և աւեր շատ.

քաղաքք շարժին. թագաւոր ժառանգէ զնա,
 յարեմուտս պատերազմունք: || Թէ բակ՝ անաս
 նոց և հողմոց և անձրեւոց բազմուի. և աղբիւրք
 առատանան և մարդկան առողջուի: || Թէ եղ-
 ջիւրն ողորդ լինի՝ երաշտ: || Թէ ՚ի կախ՝ անձ-
 րեւ լինի: || Թէ արեգակն խաւարի, որդի թագա-
 ւորի սպանանէ զհայր իւր, անցանէ լը արեւելս.
 առնէ զքզի՞ քաղաքս. բայց հեծելք նորա ցլը-
 ուին լը ամ՝ երկիր: || Թէ բակ՝ մահ հասանէ
 թագաւորի և որդւոց նր. լինի թշուառուի զօ-
 րաց նր. ելանէ արապիկն և առնէ Քնաս քաղմ:
 || Թէ իջանէ աղեղն յարեւելս՝ մեռցի թագաւո-
 րն, և խախանին գործք նր. հեծելք ելանեն և
 մտանեն յարեմուտս. պարսիկք պատերազմին լը
 այլազգիս և յազթեն նր. ՚ի բար իլօն և յարե-
 մուտս պատերազմունք լինին. ցորեան առատ:
 || Թէ յարեմուտս իջանէ, արիւնհեղուի ՚ի կող-
 մն հարաւոյ: || Թէ կայծկ լինի՝ պակասն անձ-
 րեւք, մեղք և բամպակ լաւ. ահ ՚ի վր երկրի և
 պատերազմ: || Թէ որոտայ՝ խաշանց մահ և ծա-
 ղիկ տղայոց. ցորնն շատ և ազատայ մահ: || Թէ
 յուրբաթի որոտայ՝ ձմեռն երկայնատեւ, տարին
 բարի ծառոց և անկոյ: Թէ յաւուր շարժի՝ ա-
 պականուի տղայոց, նեղուի մեծ ՚ի վերայ երկրի.
 ձայնք և որոտմունք շարժին: || Թէ ՚ի գիշերի
 շարժի, արքունիք յառնեն ՚ի վր միմեանց. մե-
 ծամեծաց հլւանդուի, և նաւուց կործանուին:

Օ զ ո ս տ ս ս թՔ .

Յօղոստոսի ող է Ա՛հեկի՛ թէ լուսինն խաւարի, յոյժ ցուրտ լինի. ապա անձրեւէ, հիւնդուի սաստիկ ՚ի կողմն հարաւոյ և հացն առատ. յարեմուտս սով և նեղուի. բզի՛՛ փայլատակմունք, ծառք նեղուի կրեն. առողջուի մարդկան. երեք ամիս անձրեւն պակասի, զքաղաքս հայատտանեայց առնուն այլազգիք յամ քաղաքս ձայն ահի և ՚ի խորասան արիւնհեղուի: || Թէ բակ ունի՛ հողմն ելանէ և լինի անձրեւ, և ՚ի տեղիս տեղիս խռովուի հոլով: || Թէ եղջիւրն ողորդ՝ հօտք բազմանան. յամի բարի: || Թէ կախ, անասունք մեռանին: || Թէ արեգակն խաւարի, մտանէ թագաւորն հօտմոց յարապիկն, և ելանէ արապն և կոտորէ զհօտմն, և լինի մեծ խառնակութիւն: || Թէ բակ՝ թագաւորն մեռանի և այլ ոք թագաւորէ. յաւուրս սր լինի խողազուի: || Թէ իջանէ աղեղըն ՚ի յարեւելս, ՚ի յառաջիկայ ամիսն ձիւն լինի, պարզ և ցուրտ. ՚ի հօտմն պատերազմունք բզի՛՛ք. արեմտից թագաւորն ՚ի դերուի վարի. ուսք լմիմեանս պատերազմին. խողազուի ընդ իմ երկիր: || Թէ յարեմուտս իջանէ, տարին բարի՛ պտուղք առատ՝ և փոխումն թագաւորին. մարդիկ ՚ի քաղաքէ ՚ի քաղաք փոխին. անկանի մահտարածի՛: || Թէ կայծակ լինի, ողբութիւն և աշխարհութիւն. հալածութիւն և խռովուի թագոյց և

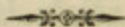
Երկրի նոյ: Թէ յառուր շարժի, լինի կախ և բա
զումք անկանին յերկիր. աշխարհք ազականին.
Տովք ցամաքին. ցորեն և ամ պտուղք լինին ա-
ռաստ: || Թէ ՚ի գիշերի, անձրև տատիկ մինչ ցե
րեսուն օր. լինի սաստիկ ցուրտ և տղայոց մահ:

Ս ե ալ տ ե մ բ ե ը = .

Ի սեպտեմբերի ոչ է Մարերի՝ Թէ լուսինն
խաւարի, ցուրտ նեղուի և խառլուի յամ երկ-
րի. զի յառնեն քաղաքք ՚ի վի քաղաքաց, և մե-
ռանի յարեմուտս այր մի մեծ և նոր խորհուրդ
շարժի ՚ի վի երկրի և պտտաւէ մեաս մարդին.
պտուղք երկրի չորանան: || Թէ բակ՝ անձրև
կարկտախառն եկեսցէ, կմ ձիւն հողմով հան-
գերծ. ցամք և ցուրտ լինի. ձմեռն բարի հողմ
սաստիկ: || Թէ եղջիւրն ողորդ լինի, անձրև բա
զում և մահ, և բարուին պակասի: || Թէ կախ
անձրև սակաւ և բարի յոյժ: || Թէ արեգակն
խաւարի՝ ամ իրաց նուազուի և մահ. պատե-
րազմունք և արիւնհեղուի. շատանան մարդաս-
պանք, և ապա առատուի յամ երկրի: Թէ բակ
լինի ցամաք և ցուրտ, և զարհուրումն ՚ի քաղա-
քի, և մուտք գինւոյ պակասին, ցորենն բազմա-
նայ: Թէ իջանէ աղեղն յարեւելս՝ պտղոց սակա-
ւուի և խաղաղուի յամ երկրի, բայց սերմն պա-
կասի. յերկրին բաբելացւոյ երեք ամ սով լի-

նի, և յարեմուտս անձրև. առիւծք մարդոց
 եօթն ամիս փասս առնեն: Թէ յարեմուտս իջա-
 նէ, անձրևոց պակասուի. ցաւք տղայոց. հաւուց
 և խաշանց առողջուի: Թէ որոտայ՝ առատուի
 հացի. անձրև բզի՞ և հիւանդուի: Թէ կայծակ
 լինի, առատուի ամ իրաց. և զօրք յարեւելից
 յարեմուտս երթան, և բզի՞ սրտտերազմունք
 լինին, և բարկուի ՚ի վր երկրի: Թէ յաւուր՝
 երկրաշարժուի լինի և խաղաղուի յՅի. պա-
 տերազմաց դադարուին. մեծատանց մահ. կա-
 նանց, տղայոց և խաշանց ցաւ: Թէ ՚ի գիշերի
 երկրաշարժուի, խաղաղուի և ուրախուի. ցորե-
 նոց լիութիւն. ծովք բազմանան:

Ն ո կ տ ե մ բ ե թ Պ .

Ի հոկտեմբերի ոգ է Մարգաց՝ թէ լուսինն
 խաւարի, տարին բարի, առատուի հացի և ամ
 իրաց. խաղաղուի ՚ի մէջ մարդկն. անձրև յոյժ
 և լիուի. այլ մի անկանի յիշխանուէն ՚ի լեռնէն
 տիւրոսի: Թէ բակ, ձիւն շատ և սաստիկ ցուրտ.
 անձրևք մեծամեծք: Թէ եղջիւրն ողորդ՝ ՚ի յա-
 ռաջանալ ամին բարի լինի: Թէ կախ՝ գուշակի
 մահ և կարկուտ: Թէ արեգակն խաւարի, տա-
 րին ցաւագին և մահաբեր լիցի: Թէ բակ՝ ահա
 լից լինի. հոռոմք փախչին, ծաղիկ բզի՞: Թէ ո-
 ռոտայ, անձրև բզի՞ և սաստիկ ջերմուի. մեծաց

մահ: թէ յուրբբաթի որոտայ, ելաննն իրաւնք,
 դաւանան մարդիկ ՚ի տեղիս իւրննց. հայ և գի-
 նին յոյժ, շարժուեալս զօրայ յարեմաից և ՚ի հիւ-
 սիտայ: թէ իջանէ աղեղն յարեւելս, անձրև շատ
 և վատակց աճուեալս, և բզի՞ լիուի լինի յերկրի.
 բայց մարդիկ վտանգին ՚ի ցաւոց, և բզի՞ պա-
 տերազմուեալս լինին յարեմաւոս, և ՚ի բաբելոն
 ժանդ. յարեւելս բազմուի վատակոց: թէ յա-
 րեմաւոս իջանէ, անկանի սով ՚ի կողմն հարա-
 ւոց: թէ կայծակ լինի, պտուղք ծառոց պակասին
 և բզի՞ քաղաքայ տապալուեալս: թէ յաւուր՝ երկ
 բաշարժուի լինի, տակաւ սասանի երկիր և ոչխա-
 րայ մահ: թէ ՚ի գիշերի շարժի, թաղաւորք
 քաղաքայ հեթանոսայ յօտար աշխարհ վախ-
 չին, և այլք առնուն զնց տեղի և զթաղաւորու-
 թիւնս. պտուղք ծառոց պակասին. անձրև քաղ-
 ցրք. ցորեանն զօրանայ. վայրի կենդանիք կորն-
 չին, և սպա երևի բազում խաղաղութիւն:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ Դ.

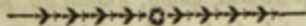
Ի նոյեմբերի որ է Հրոտից՝ թէ լուսինն խա-
 ւարի, ՚ի ժամանակս դարնան, աճի վատակն.
 ամ իրաց առատուի, և տղայոց շահեկնութիւն
 և յեհիմ լինի անձրև յոյժ, և ՚ի մէջ թաղաւո-
 րայ կռիւ, և մին մեռանի: թէ բակ՝ առատու-
 թիւն և խաղաղուի, և դեպք բազմանան թէ

եղջիւրն ողորդ՝ հաց և գինի շատ, և ցուբառ:
 Թէ կախ՝ դուշակի մահ և անձրև: Թէ արեգա-
 կըն խաւարի, կոտորուի անասնոց և դազանայ,
 և հիւանդուի տղայոց: Թէ բակ շարժին հե-
 ծեալք՝ յարեմուտս երթալով: Թէ իջանէ ա-
 ղեղն յարեւելս՝ երաշտուի, վատտակոց ժանդ, և
 յարեւելս թագաւոր մի՛ ՚ի թշնամեաց իւրոց մե-
 ռանի և տրամուի լինի, ևս լինի ձիւն շատ: Թէ
 իջանէ աղեղն յարեմուտս, առողջուի, խաղա-
 ղուի և առատուի: Թէ որոտայ, լինի մահ. վաս-
 տակք և այգիք լաւանան. ցորենն և գինին շատ:
 Թէ յուրբաթի որոտայ՝ լինի աւերուի. շար-
 ժին քաղաք և գիւղք. ելանէ թագաւոր ոքի յա-
 րեւելից և ապականէ զերկիր առաջի իւր: Թէ
 յաւուր շարժի, ջուրք շատանան, և լինի հողմ.
 և աքի պողաքեր. առատուի անչափ: Թէ ՚ի գի-
 շերի շարժի՝ յայն տեղին ուր լինի, կռիւ լինի
 և սասանուի, և փախուտ մարդկան:

Դ ե կ տ ե մ բ ե թ Պ .

Ի դեկտեմբերի օր է՝ Նաւասարդ՝ թէ լու-
 սինն խաւարի, լինի շատ անձրև և եղեամի. բայց
 օրն պարզ. դառնուի օդոց. խաղաղուի քաղաքի.
 յամառան պատերազմունք. բայց լիուի լինի.
 մարախ և ՚ի նմանէ փնաս, գարունն խառնակ և
 ծաղիկ անկանի: Թէ բակ ունի, ՚ի մէջ իշխանց
 սէր և խաղաղուի, ձիւն և կարկուտ. թագաւորք

մեռանին. և պարսիկք յանձրեաց սպականին: Թէ եղջիւրն ողորդ լինի, պահասուի և ցրտուի նշանակէ: Թէ կախ, լինի անձրև: Թէ արեգակն խաւարի, լինի խաղաղութիւն. բայց ՚ի չորեց կողմանց տարին խառնակ և տղայոց ծաղիկ: Թէ բակ ունի, շարժին հեծեալք յարևելից և յարևմուտս երթան. գինի շատ և ուրախուի լինի մարդկան: Թէ իջանէ աղեղն յարևելս, երաշտանան աւուրք, խառնակին ամպք, և շարժ սուր ՚ի վի երկրի. Թէ յարևմուտս իջանէ, աւասուի ամ իրաց և յամ երկրի. առողջուի մարդկան: Թէ կայծակ և Թէ հրացայտ լինին աստեղունք, հիւանդութիւն մարդկան, ցորեն և գինին շատ. պարսից կոտորուին: Թէ որտայ, յամ երկրի բարուի լինի, և վաստակ բազում: Թէ յուրբաթի որտայ՝ նուազուի լիցի յարևելս. Թէ յաւուր շարժի, այն տեղեաց մեծի յերկրին սատակուին և կռիւ լինի, և բազում պատերազմունք. Թէ ՚ի գիշերի շարժի, մեծամեծաց տրամուի. հեծելք շարժին և զօրք ելանեն. մարդկան նեղուի և աւերուին քաղաքաց. գլխաւորաց կոտորուին. և վաստակոց նուազուին:

Յորժամ ՚ի ինչոյ կրօնականն հինգանա-
հնգովոց. որս և հոշն Տանուտէրս :

Խոյ Վ .

Յորժամ Խոյն լինի տանուտէր. դարունն
այնիւ. ամ իրայ և ցորենոց առատուի, և
՚ի հաօմ տունկը չորանան. վասնի բարի. յերկ
րին բար իւօնի սով լինի. յասորիս գինին ա-
ռատ. յերկրին հողից անկանի մահ, և խա-
ղաղուի յերկրէն դիւթաց մինչ ՚ի ծովն հիւսի-
սոյ. յարեմաւաս լինի երկրաշարժուի, և բզմ
քաղաքք տապալին: Եւ յորժամ ՚ի հիւսիսոց
կոլմն տաղ ելանէ, քաղաքք ը միմեանս հարկա
նին. մեծամեծաց կորուստ ՚ի թագաւորաց կամ
յն: Եւ յորժմ աղեղն իջանէ, ամ աշխարհի
խաղաղուի ցուցանի. յամառան վասնի բարի, ևս
և լինի անձրև. մեղք և կիթ շատ. ձիւն թեթև
և մարդկան առողջութիւն :

Յուլ 8 .

Յորժամ Յուլն լինի տանուտէր. դարունն
գիւճային. յաւաջ շատ մի ցանկը՝ զի մուտք տար
ւոյն չէ՝ բարի: Յերկրին բար իւօնի լինի սով և
մահ: Յետ դարնան՝ հողմային. զի ցոյլն՝ գէջ
է և ջերմն. ելանէ ապականութիւն վասնիցոյ ՚ի
յերկնից: Յասորիս՝ մահ եղանց և խաշանց, և

՚ի տեղիս տեղիս ամառն աստիկ ջերմային. բայց հակառակ աստիկ լինի, յառաջ ձմեռն քաղցր և յետոյ ձիւն շատ. դարունն աղնիւ. ամբ բարւոյ աղէկութիւն ցուցանէ:

Երէմ-որն II .

Յորժամ Երկաւորն լինի տանուտէր. գարունըն միջակ. և ՚ի բզմ՝ տեղիս սով և տրամուխ: Յերկրին պարսից վաստիկ ոչ լինի, և ձմեռն սաստիկ վատ լինի. եղիցի կռիւ և պատերազմ իւրեարս. խռովի երկիրն ՚ի սահմանս պարսից, և շարժուին երկրին դիկաթայ մինչ ցովկիանոս ծովն և ՚ի բարիւն՝ բայց ոչ սաստիկ: Յատրիս և ՚ի միջկետս ձմեռն կակուղ, և զինին շատ քան զցորեան, և տարին առողջ. յետոյ ահագին հողմ ելանէ, և ծնունդք ոչ բազմանան. սաստիկ բերանացու և պակասութիւն աղբերաց:

Խեցգեղն Տ .

Յորժամ Խեցգետինն լինի տանուտէր. գարունըն յերկար և հողմային. ամբ պողաբերք աղաւանին և զինին սակաւ. վաստակ բարի լինի. բայց սակաւանայ անձրև: Անասնոց և գաղանց անկուսն, և տրամուխ ՚ի վր երկրի, սակաւուի արօտոց անասնոց, և ՚ի տեղիս տեղիս մարեխ երևի. ՚ի ձմեռն եղիցի թնկուի, և հողմ ելանէ: Որ հիւանդանայ սաստիկ նեղի ՚ի ցաւս Աշունն երկար տևէ, բայց լինի ցուրտ:

ԼԻՆԻՆՆԵՆ

Յորժամ Լուսինն լինի տանուտէր. գարունն
բարի. լիարար. վառասակք և ամ արմախք պողա
բերք. պտտառին ոտք վն շատ լինելոյ, և զի-
նին շատ: Յամառան անձրև բզի՞, և բազաբք
աւերին ՚ի սմբակաց: ՚Ի բաբ իլոն շարժումն լի-
նի ժողովրդոյ: Յասորիս արամուր լինի. զի օգն
առնու զվառասակն. անձրև անոյշ՝ յետոյ երաշ-
տի: Չմեռն սակաւ. զուրան սաստիկ, և ՚ի սաստ
կուհի ձմերան՝ մարտիսուղ նստի, և գաղանք սա-
տակին: ՚Ի տանէն յունաց զօրք ելանեն, և բա-
զում գաւառք ըստ հարկանին:

ՎԵՆՆԵՆ

Յորժամ Վոյսն լինի տանուտէր. գարունն
բարի, և լաւ վառուկ. բայց մուտք տարւոյն պա-
կասին. յայգուջ մի վաստիկեր՝ զի գինի ոչ լինի,
և պողաբերք ոչ տան զպտուղ: ՚Ի յերկրին ա-
րևելից ամպոյ սակաւուր. տարին ցաւազին և
աշացաւ բզի՞. զասորիս՝ սով և մարտի հարկա-
նէ: Յերկրին պարսից գլխաւոր մի անկանի, և
զօրք ելեալ սապատակեն, և զբզի՞ գաւառս առ-
նուն: ՚Ի տեղիս տեղիս աշունն ընդ երկար տեէ.
ձմեռն բազր և սով սաստիկ. յորմէ հարք զոր-
դիս վաճառեսցեն, և տեսցեն ամբն զվայս իւրենց:

ՎԵՆՆԵՆ

Յորժամ Վշիւն լինի տանուտէր. ՚ի գարնան

անձրև սակաւ. բայց ցորեանն շատ, և գինին
 սպականի: Ի հաօմ արամուլի անկանի և խառ-
 նակուքն տասրիկ: Ի հայս աւեր մասնէ, և բա-
 ժանեն զերկիր ՚ի մէջ իւրնեց, և տունք մեծա-
 մեծաց տասրալին: Յաւք անասնաց և եզանց,
 բայց վաճառուքն սակաւ. պիծակ հարկանէ զեր-
 կիրն. փորացաւ յարենէ. գազանաց մահ: Ամու-
 ռն անձրևային, և ամ պտղաբերք բարի լինին
 Յերկրին գլխաթաց խաղաղութի: Յաշնան անձ-
 րև. յետոյ երաշտ: Չմեռն բարի և ձիւն շատ
 Ի տեղիս տեղիս կարկուտ:

ԱՊՐԷՃ Մ.

Յորժամ Ապրիլն լինի տանուտէր. գարունն
 անձրևոտ ամպով՝ բայց կաուր յառջ երշտ, և
 յետոյ ցուրտ ահեղ և սոսկալի. վատ եղիցի տա-
 րին. զի օդք արամին ՚ի հրամանէն ան, և լինի
 խառնակուքն ամպոց և ճայթուքն վայլտակ-
 մանց, և ահեղ որտամանց. սասնի երկիր. գետք
 և ծովք յառնես, և ալէկոճել մրրկին: Գա-
 րունն խառնակ գայ յինոց՝ մինչ ցելանել բազ-
 մատակցն. պտղաբերք չարանան. գինին սակաւ.
 վտասակ բարի: Բայց հունձ սակաւ հասնի. կամ
 յամպոց, կամ ՚ի կարկակէ, կամ յայլ պատահարաց
 սակաւ շահեացի, և թրթուր երևի: Յերկրին
 պարօրից խառնակուքն և անկանին չէ իրեարս և
 շարժին զօրք նր, և թագաւոր երկրին այնորիկ
 ՚ի հոգս անկանի և թագաւորն յունաց շարժի

զօրօք իւրովք յաթոռոյ իւրմէ, և բղի՛ գաւառք
 ապականին ՚ի սմբակաց, և խոռոխ երկիրն. զի
 մուտք տարւոյն սպակոխն: Եւ ՚ի մտանել աղեղ-
 նաւորին՝ լինի սով. և յանցանել աշնան լաւ լի
 նի: Ամառն հողմային. ձմեռն թեթեւ. բայց
 սաստիկ ցուրտ, և ՚ի ձմեռան բոլոր անձրև :

Աղէղնա-որ Դ .

Յորժամ Աղեղնաւորն լինի տանուտէր. գա-
 բունն խաւնակ գայ յամպոյ մինչև յամառնային
 եղանակն. տարին հողմային. դաշտք լիարար
 վաստակօք՝ զինեաւ և ան սրտողով. բայց այգիք
 ապականին ՚ի կարկտէ, իմ յայլ պատահարաց.
 սաստիկ սիծակ, և սով ՚ի բղի՛ տեղիս, և շար-
 ժուհն զօրաց և ձայն պատերազմաց յարևելից,
 և յարևմտից, և շարժուհն ժողովրդոց ՚ի վր ի-
 բերաց: Չի գաւառք բազումք ապականին ՚ի
 սմբակաց. տունք մեծամեծաց տապալին ՚ի թա-
 դաւորաց, իմ յսոյ, և ՚ի ժամանակի նեղուն
 ուրանան ճնուղք զորդիս իւրննց, և տաղնուկ եր-
 կիր իբրև նաւ ալէկոծել. բայց յերկրին ա-
 սորւոց խոզաղուի, և լի ան բարւով. ՚ի սկիզ-
 բըն յառաջ ձմեռան, ջերմ և ցամաք, և ցորնն
 լաւ լինի քան զգարի, և ոչխարաց մահ :

Այծեղջի-ր Ծ .

Յորժամ Այծեղջիւրն լինի տանուտէր. գա-
 բունն լաւ և անձրև. սիծակ սաստիկ. պտուղք
 պակասին. դաշտք լիարար վաստակովք վս յա-

առաջ սերմանողոց. բայց 'ի բարձր տեղիս՝ զվաստակն օգն տանի: 'Ի հայս արամուլի անկանի, և մեծամեծք թափին յլինչից իւրենց: 'Ի կողմն հիւսիսոց և 'ի հարաւոց բարկուլի շարժի 'ի սմբակոց և ցամաքին աղբիւրք անդնդոց և գետոց. լինին ճայթմուէրք յերկնից, գաւառք ապականին 'ի կարկառ. տարին լինի ցաւաղին. և քաղաքք բազումք կորնչին. և մեղք պակասի: Իսկ որ յետոյ սերմանեացեն, յաշնանն բարի լինի: Չմեռն բարւոք. ցաւրտ և ձիւն ոչ լինի: Հայն յապրի լէն սղէ մինչ ցյուսնիսն: Թէ լուսինն խուարի՝ պողաբերք ապականին. մուտք բարի լինին և թէ 'ի տեղիս տեղիս ոչ ժանգահարեսցի:

Չրհոնն ։։։։

Յորժամ Չրհոնն լինի տանուտէր. գարունն դիջային. անձրեք մեծամեծք. պողոց առտուլի. 'ի դաշտային տեղիս մի սերմաներ, զի ժանգն առնու զվատտակն, և շարժումն զօրաց յարեւելից մինչև 'ի մուտս արեւու. և ապահովանան մարդիկ 'ի ծերպս վիմաց: Մահ խաշանց. առաջնոր դաց կորուստ. մեղք սոկաւ չեմ Երկիր. մարդկան առողջուլի առհասարակ. գնացք կարկառի. և հողմն դայ 'ի հիւսիսոց. պողոց լինի պակասուլի. 'ի տեղիս տեղիս հարկենէ թրթուր: Չմեռն ցամք. ցորեան և դարին շատ լինի: Իսկ յարեւելս սով լինի 'ի խաշին ամսոյն 'ի վեր. և դաշտք ոչ բերեն զպտուղ. վատտակն 'ի լերինս. այգիք լինին միջակ:

Զօ-ն Ի .

Յարժամ Չուկն լինի տանուաւոր . դարունն
միջակ, կտուր և անձրեւային . և յարուցմունք
գետոց: Յօրենոց և պտղոց աւատուի, մեղք սա-
կաւ . և ՚ի տեղիս տեղիս պատերազմունք: Մահ
տարածամ խաշանց, և սաստիկ փորոցւ Օսլք
շարժին . և լերինք լիարար վաստակօք: Մարա-
խն և թրթուր սպականէ զերկիրն պարսկոց:
Յարեւելս խաղաղուի . և յերկրին հռոմոց պա-
տերազմունք: Ամառն անձրեւային և բարւոք
՚ի հունձս հասանէ . մեծամեծաց մահ . խառնա-
կուսն աղոաց ը իրեարա: Յաշնն անձրեւք բզմն
և զոր ցանես ՚ի խաչին ամիսն՝ բարի լինի . ՚ի տե-
ղիս տեղիս ձիւն շատ: Աւ ՚ի հարկ ձմերան հարու-
շարժի՝ անձրեւ գայ, և լինի ցուրտ: Գինին շատ,
բայց ոչ յամ տեղի . մուտք միջակ . ամսոց որ
՚ի մէջ ձմերան ՚ի տասն կամ ՚ի տասն և հինգ՝
եղանց բարի . և տղայոց մահ:

*

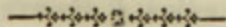
՚ի մէջրայ էօլնն Մոլորակաց՝ հանդէքն Սոլան-
 դացոցն, եւ ճանօնեալնն ինչ զքն յիւրաքանն-
 շինք աւուր ճնէալ անձանց :

ԼՂ ԳՄԳՆ Ծ .

րեզակն է իբր թաղաւոր եւ ուղեորիչ
 մոլար աստեղաց. զի ունի զառաւել տղ-
 դողականութի քան զայլս : Օր արեգական՝ է
 կիւրակէի առաջին ժամն ՚ի ցերեկն կամ յերե-
 կոցեան : Ասղանդն եթէ ՚ի կիւրակէի հանդի-
 սկոցի, ձմեռն լինի սաստիկ ցուրտ. գարունն՝
 բարեխառն. ամառն՝ չոր եւ տակաւագութ. ա-
 շունն՝ հողմային : || Ռոճիկ առատ. փ՝ գարին,
 ցորեանն. գինին. ձէթն. մեղրն. ոչխարն եւ ան-
 դեայք. փաւքսութի ՚ի մէջ աղնուայ. քսութի ընդ
 դէմ մեծամեծաց. մահ տղայոց եւ մանկամար-
 դոց : * Ծնեալն չի իշխանութի արեգական՝ լինի
 մսեղ. շառագոյն. լայնաճակատ. բարագունք.
 աչեղ. յարմարաքիթ. միջակաբերան. միջակա
 սրունդ. յարմարակղակ. կարմրախայտ եւ գե-
 ղեցկադէմ : || Բարուք ծանր. համեատ. առատ
 սիրտ. խորակոճ. սլատուասէր եւ քաղցրաբե-
 րան :

Լ Ե Ի Կ Ը

Ունի զոնազան արարս. մանաւանդ յաճելն և ՚ի նուազելն: նոյնն Քնասական համարի յաճման լուսնոյն՝ զլեկնդանիս կրտսելն. զարմտիս հաւարելն. զուզակցուի ամուսնացելոյն, և այլ սոցին նման սաք և արարք: Իսկ ՚ի լրմանն՝ շահեկան, և պիտանի: * Օր լուսնոյ է առաջին ժամե երկուշաբթի. յաւուր և ՚ի գիշերի: * Աստուածն եթէ յերկուշաբթի հանդիպի, ձմեռն բարեխառն. գարունն՝ զուխական. ամառն՝ միջակ և ազնիւ. աշունն՝ յոյժ խոնու, ջուրք բընառ ոչ սակասին. սակասուի ցորենոյ. բայց այլ սերմանց առատուի. գինի և ձէթ միջակ. ստատիկ նուազուի անասնոյ. հիւանդուի մարդիկն. փեռեկտուի ՚ի մէջ մեծամեծաց. արդանասցուկաննոց. սակասուի ապրշմի և մեղու: * Ծնելն ՚ի իշխանութի լուսնոյն՝ լինի սպիտակամարմին. մազառոտ. նեղակզակ. բոլորադէմ. ատամնաշարմար. միջակաչեաց. քնտի. փոքրաբերան. դազտերակ. հաստաթիկունք. երկայնաբաղուկ. յամրաշարժ. սպիտակամազ. լայնաճակատ. նստաքիթ. բացերես. փոխոխական. դիւրահիւանդ. երկրասէր. ջրասէր. և վաւաշոտ:

Հ Ե Ի Կ Ը

Պատճառ է զանազան փոթորիկս. սառնամանիս ալէկոծուիս. և զայլ օղային սղտորուիս. երբեմն և զստատիկ ջերմուիս. ծանր հիւանդուիս.

և շարժէ զանձինս 'ի խառվուլի' 'ի վիճաբանուլի
 յապտտամբուլի՝ յարեանհեղուլի, և յայլ բազ-
 մատեսակ թշնամուլի: * Օր հրատին է առաջին
 ժամն երեքշաբթի. 'ի ցերեկն կամ յերեկոյնն:
 Կաղանդն եթէ յերեքշաբթի հանդիպի, ձը-
 մեռն լինի ցրտային՝ անձրևային՝ խաւարչուտ և
 շատածիւն. դարունն՝ դիջային. ամառն՝ ջերմ.
 աշունն՝ չոր: || Յաւաջիկայ տարին՝ լինի այլէկո-
 ծուլի ծովու. նաւաբեկուլի. նուաղուլի ցորենոյ,
 և այլ արմառոյ. միջակուլի մեղու. ձիթոյ և մըր-
 դայ. առատուլի մաշի և հունդ սերմանոյ. պակտ
 ուլի դինոյ. մահ մանր կենդանոյ. նաև՝ իդայ
 առաւել հիւանդուլի և մահ. քան թէ արուայ:
 Երևի թէ բզիբ յաղնուայ մահուամբ գլեանս
 փոխեցեն: * Ծնեալն ը ի շխանուլի հրատին՝
 լինի թխամարմին. շառակնտեսիլ. ոլոր և փոք
 բամաղ. հրաչեայ. մեծապինչ. սակաւամօրուք.
 և անյարևարատամն. սրամտող. չարաբարոյ.
 չարահար. չարախնդայ. լեղուադար. կամա-
 պաշտ. թերահաստ. արենարբու. ամբար-
 տաւան. իդամուլ. խաբեբայ. ստերդմեայ. ան-
 դուլթ. յախշտակող. թշնամի խաղաղուլ և ան-
 յազ 'ի փաստահարուլ թենէ:

Փայլածունն Ծ .

Է այլայլուն՝ փոխփոխան՝ և երկաբուն. ընդ
 բարեոյն՝ բարեբարոյ. ընդ չարին՝ չարաբարոյ
 Օր փայլածունն է առաջին ժամն չորեքշաբա-

Թի, յառաւօտի, իմ յերեկոյի: * Ազգանդն եւ
 Թէ ՚ի չորեքշաբաթի հանդիպի, ձմեռն գլխ-
 ուար լինի՝ բայց ոչ ստատիկ ցուրտ. գարունն՝
 գէջ եւ ոչ գովելի. ամառն՝ քաջ ջերմ եւ աղ-
 նիւ: || Միջակ ցորեան, եւ այլ հունդք. կուժ
 գինւոյ՝ ձիթոյ՝ մեղու՝ առատ. բայց ՚ի տեղիս
 տեղիս սակաւուի ռոճկաց: Երեւի Թէ՝ յաշնան
 իցէ մահ գլխաւոր արանց. խելառուիք. կողա-
 ցաւուիք. գլխացաւուիք. վիժածք, եւ նոր համ-
 բաւք: * Օնեալն ընդ իշխանուի փայլածուին՝
 լինի մաղասամակարդ. ծանր եւ փափկամարմին.
 ունայնախոհ՝ երկրասէր՝ քաղցրախօս՝ յօժարա
 ծիծաղ՝ մարդեւոյդ՝ հպարտ՝ սաստաց՝ խորա-
 մանկ՝ նեղաճուկա՝ երկայնահոնք՝ սեւաչեայ՝ յար
 մարագէմ՝ նեղաքիթ՝ հաստաշուրթն՝ յարմա-
 րակզակ՝ եւ սիրօղ սեւաւ գղեստուց:

Լուսնի մասին Զ .

Պատճառէ զբարեկամութիս. զխաղաղութիս՝ ըղ
 հանդարտութիս՝ եւ զջերմեռանդութիս. մանաւնդ
 ՚ի մանկուէ հասակին: || Իշխէ ՚ի վի խոհեմ՝ հա
 մեռա՝ ամօթխած՝ ներհուն՝ աղատաբարոյ՝ զք-
 ուարճամիտ, եւ բարեպաշտ անձանց: * Օր լու-
 սընթաղին՝ է առաջին ժամն հինգշաբաթի, ա-
 ռաւօտու կամ յերեկոյին: * Ազգանդն եւ Թէ ՚ի
 հինգշաբաթի հանդիպի, ձմեռն լինի անոյշ.
 գարունն հողմոտ. ամառն ցանկիլի. աշունն անձ
 բեային: || Լ. աատուի ցորենոյ. ռոճկի՝ մրգայ՝

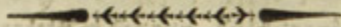
արմատեաց զինւոց և ձիթոց: * Օնեալն թ իշխա
 նուք լուսնթագին՝ լինի դեղեցկահասակ. կարմ
 րակայտ՝ փոփկամիս՝ հաստերկ՝ բարեձև՝ միջա
 կամատնեաց՝ գորշահեր՝ մեծածակատ՝ մեծաբե
 րան՝ մեծակոկորդ՝ հաստաքիթ՝ սեւաչեաց՝ ա
 տամիակսխա՝ լայնածնօտ՝ լայնակուրծ՝ և լայնա
 թիկունք: || Քարուք լինի հանդարտ՝ համեռտա
 կենցաղ՝ բարեհաճոց՝ անպատիր հաւատարիմ՝
 ժուժկալ՝ ընդունակ ամբ բարեց և հանճարոց:

Լ - - - Է է ը ն ♀ .

Արև զիշերալար ձայնի, իշխէ 'ի վր կանանց,
 երկխայլից՝ երաժշտաց՝ բարեբախտ, և զարդա
 րուն անձանց: * Օր լուսաբերին՝ է ուրբաթ.
 առջին ժամն յառաւօտու կմ յերեկոյն: * Կա
 ղանդն եթէ յուրբաթի հանդիպի, ջուրք ոչ
 պակասին. ձմեռն ծանր, և սաստիկ զառն զբր
 տոյ. դարունն հողմոտ. ամառն դէջ և անոյշ.
 աշունն մասամբ չոր՝ մասամբ հողմակոծ և անձ
 րեւոյն: || ապրուստն առատ՝ թէև ծանրագին.
 կութն շատ և լաւ. երևի նշան աչտոյաւուն, ծա
 նրբ աագնապ մեծանուն և սրտուական անձնց.
 տարածայնութի յայլեայլ կողմունս աշխարհի. և
 'ի տեղիս տեղիս գետնաշարժութի: * Օնեալն թ
 իշխանուք լուսաբերին՝ լինի բարձրահասակ
 զուարճերես՝ աչեղ՝ ճիճաղագէմ՝ հերտառ
 րած՝ և արծուաքիթ: || Քարուքն ճարտարա
 բան՝ խոհեմ՝ զթոտ՝ սիրելի՝ համեղախօս՝ զբօ
 սասէր՝ իգասէր և տափածու:

Երեւոյն Է .

Պատճառէ զերկս և զաշխատանս, զսով և ըզմահ, զանձկուի՛ զաւերածուի՛ և զայննորսի թըշուառուիս : || Տիրէ ՚ի վի՛ ծերոց՝ անկեւոց՝ և առանձնացեւոց . զօշորթաղ՝ վաշխակեր՝ կախարդ՝ զճուճ և մտայցոյլ անձանց : * Օր երեւակին է շաբաթի առաջին ժամն՝ յառաւօտու կամ յերեկոյնն : * Առաջինն եթէ ՚ի շաբաթի հանդիպի, չորուի և սղուի . ձմեռն ընդ երկար՝ հողմակոճ՝ սարսուռ՝ և սակաւ անձրեւային . զարունն հոսէ . ամառն՝ դէջ . աշունն՝ չոր և հով : || Բաղմատե սակ ամուսնուի . անկուճն հին տանց . երեքօրեայ և չորեքօրեայ տենտ . մահ ծերոց, անկեւոց, ոչխարաց, և սպրշմադորճ որդանց : * Ծնեալն չիշխանուի երեւակին լինի սևամաղձ . թխադէմ, մեծակղակ . մազոտ, հաստապրունդ, ջլոտ և նեղակուրճ : || Բարուք ազահ՝ խորախոհ՝ մտայցոյլ՝ յամրաշարժ՝ նենգոտ՝ բղջախոհ՝ առանձնակեաց, և սիրօղ սեաւ հանդերձից :

Յաշագո ժամուց Տուհնջեան և Գիշէբոյ :

Յունվար ամսոյ՝ օրն 10 ժամ. և գիշերն 14 :

Փետրվարի օրն 11 ժամ. և գիշերն 13 :

Մարտի օրն 12 ժամ. և գիշերն 12 :

Ապրիլի օրն 13 ժամ. և գիշերն 11 :

Մայիսի օրն 14 ժամ. և գիշերն 10 :

Յունիսի օրն 15 ժամ. և գիշերն 9 :

Յուլիսի օրն 14 ժամ. և գիշերն 10 :

Օգոստոսի օրն 13 ժամ. և գիշերն 11 :

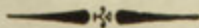
Սեպտեմբերի օրն 12 ժամ. և գիշերն 12 :

Հոկտեմբերի օրն 11 ժամ. և գիշերն 13 :

Նոյեմբերի օրն 10 ժամ. և գիշերն 14 :

Դեկտեմբերի օրն 9 ժամ. և գիշերն 15 :

Բայց ծանկ՛բ, զի այս ոչ ան ուրէ՛ս այսպի լինի, այլ
 ըստ աստիճանի երկրին թարչբուրէ և ցածուրէ՛ լինի
 և երկարուրէ՛ն և ուրն և գիշերոյն :

Յաղագս Կենսակերպի Բարձրագոյն Ներգործութիւն,
որչապատահին յիւրասանչեալ անուր յընթացն էրգո-
սասան ամսոց արեւոյն՝ հնարելչ ՚ի հանձարեղաց, զոր
Տէր էրաս աս ՚ի հարգ համանման Կենսակերպ, ՚ի լի-
նիւ զբուսանչ Բանասիրաց. զորս արեւոյն ՚ի ներգործ
՚ի ասանեւերգու աշխատեցեալ էրեւոյն :

ՀոօՏ :

Հոյ :

Տճ :

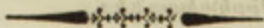
Յունկար :

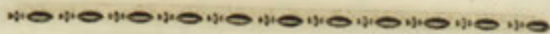
Արաց :

Ձիլգատէ :

Երայեցիք Սէբեւ. Ասորիք Աշահոյ. Բաղդէսայիք Թիւրք. Յոյնք և Մակե-
դոնայիք Փէռնիոյն. Հնչեն զամիսս Յորում
խուին, պալզամի յաւելինայ յանձն մարդոյն. և
ստամոքսն տկարանայ ՚ի կերակրոյ. վն յառաւօ
տու ջերմ ջուր ըմպելն օգտակիր է Կերակուրք
այսր ամսոյ՝ պարարտագոյն միսք. լաւագոյն ձը-
կունք. անուշեղէնք, և քաղցրահամ գինիք :
Պարտ է սակաւակեր լինիլ, և հեռի կալ ՚ի սա
ռըն կերակրոյ, և ՚ի սառն ջրոյ, մանուկնդ յե-
րեկոյին բաց Ֆուլոյ, զի զցաւ բերէ : Ձգոյշ լի
նիլ պիտոյ է ՚ի հանելոյ զարիւն, ՚ի գնալոյ ՚ի
բաղանիս, ՚ի լուանելոյ զգլուխն, ՚ի խմելոյ զգե-
ղորայս, և ՚ի գիշերային ժամու Ֆուլոյ յարտա-
քըս. անսուաղ կալն ոչ վնասէ :

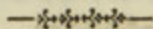
Յ Ե Կ Ը Թ Ժ :

- 1 Ա. յսօր տարեմուտ է հռօմայեցւոց :
- 2 Երևի համաստեղութիւնն խոյին :
- 3
- 4 Կէսն է ձմեռնային եղանակին :
- 5
- 6 Ա. յսօր ժամ մի կայ, (ասեն) յոր դառն ջուր
- 7 քըն քաղցրանան, և ծովք խառնակին :
- 8 Ա. յսօր բարի է սկսանիլ զգործս ինչ . և
- 9 ծովք խառնակին :
- 10 Եղանակն և օդն անհաւաստի է :
- 11 Պարզ է և սայտ :
- 12 13 14 Ծովք ալէկոծին :
- 15 Չմեռն սկսանի սաստկանալ :
- 16 Հիւսիսային հողմունքն սաստկանան :
- 17 18
- 19 Ա. իւրն արպային է. ի օրն կատարի, և ձմե-
- 20 աւն վերջն : Ծովք շարժին :
- 21 Սկիզբն ծաւուրն է, որ այլազգիք ինչ-իստ :
- 22 իմանայ ասեն. և արեգակն ՚ի ջրհոսն մտա-
- 23 24 նէ :
- 25 Ա. յսօր զոր ինչ սերմանեն՝ լու բուսանի,
- 26 և ծովք շարժին երեք օր :
- 27 28 Լուսինն միտակ ընթիւյ ի լուքերին :
- 29 30 Ա. յսօր ձկունք ՚ի բունոց յրոքս ելանեն :
- 31 Օդն մըրկախառնի :

Հօմոյնցոց : Հոյոց : Տճից :

Փետրվար : Մեհեկի : Չիլհիճճի :

Եւ յս ամիս առ եբրայեցիս ասի՝ Լէւոս. առ
 Լսորիս Լէւոս. առ Քաղդէացիս Մէհէհէ .
 առ Յոյնս և Մակեդոնացիս՝ Տիւարոս : Եւ
 յայսմ ամսեան՝ խառնակ հողմունք շնչեն .
 ձիւնք՝ անձրևք առատանան, և անասնոց կեր-
 պիւնքն հարկինին, և ջուրն սկսանի բլրձրանլ ՚ի
 ճիւղս ծառոց : Աերկուրք սոյն ամսոյ՝ չոր միսք,
 չոր մրդունք, և զանազան թռչունք. օդակն ՚ի
 կիր առնուլ զխստոր ՚ի վր տնկեցել հաւեղինց,
 և մանաւանդ խաշուն՝ հանդերձ կարմիր տաքտե
 ղիւ, բայց չափաւորանի : Ըստ խրատու բժշկաց՝
 եթէ տկար և ցաւազար իցէ բնուին, սխտոյա-
 նայ գործածել զգործունեայ մաճունս, առ ՚ի
 լուծանել զցուրան զցաւ գլխոյ : Եւ առա-
 լել հակիլ պարտ է ՚ի ջրով եփեալ մսունս՝
 քսն ՚ի խորովեալս : Պիտոյ է սակաւ ուտել, զի
 արիւնն աւելանայ, և հին արիւնն ՚ի յերակունս
 նրբանայ. զգուշանալի է ևս ը երկար անսուաղ
 մնալոյ, ՚ի յաճախ բաղանիս գնալոյ, յարիւն հա-
 նելոյ, յաղի ուտելոյ, և ՚ի ցրտային տեղիս նրն-
 ջելոյ :

Փ է * ր լ * ր :

1 Մինչ ցերեք օր անձրև լինի, իմ ախարտ լի
2 նի եղանակն. և լը թափելոյ զանձրևն առա
3 տու թիւն ցուցանէ :

4 5 Հնչէ նօտոսն. մըրկէ և որոտայ :

6 Այսօր սկասնի ջուրն բարձրանլ ՚ի ճառս :

7 Այսօր ջերմուին արեգական յօղն իջա-

8 նէ, և ճառք սաղարթանալ սկասնին :

9 Բարի է. ծովք երեք օր խառնակին :

10 11

12 Յօրէս ՚ի վեր՝ ցուրան սկասնի պակասել :

13

14 Այսօր ջերմուի արեգական ՚ի ջուրն իջանէ :

15 Արագիլն գայ. և լինի ցուրտ, և ծովք խառ-

16 17 18 նակին երեք օր :

19 20 Ոմանք ստեն թէ՛ արագիլն այսօր գայ :

21 Արեգակն ՚ի ձուկն մտանէ, և ջերմուի

22 արեգական ՚ի հողն իջանէ, և մանր թըռ-

23 չունք և մթելք ՚ի դուրս գան :

24 Յօրէս ՚ի վեր՝ լուք յայտնի լինին :

25

26 Աստի մինչ է օր ցուրտ լինի, զոր պէրպէս

27 28 ոճէ՝ զ ստեն. քն, պառուռ ցուրտ :

29 Օրծուունքն սկասնին դարձ առնել ՚ի

սահմանս մեր :

Հ-Յ :

Հ-յ :

Տ-Տ :

Մարտ :

Արեգ :

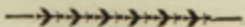
Մուհարրէմ :

Յորջորջեն զայս ամիս Եբրայեցիք և Ասորիք՝ Նէ-ան. Քաղցեացիք ՔանէՏօն. Յոյնք և Մակեդոնացիք՝ Չաննէսոն: Յորում երկիրն արթննաց, և պալղաֆն սկսանի նուազիլ ՚ի մարդն: Հաճամաթ առնելն, և զլեզ խմելն առ ՚ի մաքրել զլեզին՝ օգտակիր է: Բայց ոչ է պարտ հանել զարիւն յերակաց և ըմպել զջօրեզ շէրպէթ առանց հարկրուն. օգուտ է ևս լուանալն զինքն ջրով խոտոյ: Աերակուրք սոյն ամսոյ պարտին լինիլ նուրբ միսք, բարեխառն ըմպելիք, քաղցր ուտելիք, և թերախով ձուք: Բայց որով հետև միշտ պահք քառանորդոց հանդիպի մեզ յայսմիկ ամսոջ, պարտիմք հնազանդիլ պատուիրանաց եկեղեցւոյ, և ըս կարողուն հետի կալ յաննվ պրասից, ՚ի սոխից, ՚ի խոտորոց և ՚ի պղպայից, որք մնասեն, և վարիլ անմնաս կերակրօք որահոց, և սակաւ ուտելով: Քանցի յայսմ ժամանակի բազում անգամ պատահի մարդկան աչացաւութիւն, փողացաւութիւն, և խառնակուֆն արեան:

Մ Ի Խ Ի :

- 1 Յօրէս 'ի վեր քունն մարդոյ աւելանայ,
 2 և մինչև ցէ օր ծառք պատուաստին :
 3 Յուրտ և ֆրթունայ լինի :
 4 Այսօր վերջն է պէրտիւլ աճիւղին. և
 5 քարքազն գայ յերկիրն հոռմոց :
 6 7 Մըջինս 'ի դուրս ելանէ :
 8 9 10 Ֆրթունայ և անձրև :
 11 Աւերջն է ճ աւուր, զոր այլազգիք նէ՛ շոռ-
 12 13 կոչեն. որ է գարնանամուտ ևս լատինց :
 14 Ալէկոծութիւն երեք օր :
 15 16 Այսօր գեռունք ելանեն յերես հողոյ :
 17 18 Սայտ է, և սերկիւղի ծառ տնկելն լաւէ :
 19 Յօրէս 'ի վեր նաւք ելանեն 'ի ճանապարհ :
 20 Այսօր գարնանամուտ է Հայոց :
 21 Այսօր արեգակն 'ի խոյն մտանէ :
 22 Պիւլպիւլն խօսիլ սկսանի :
 23 Ըստ եղանակ աւուրս, լինի մինչ
 24 ցերեսուն օր :
 25 Այսօր ծովք շարժին, և ծիծեռնիկն
 26 գայ :
 27 Յօրէս 'ի վեր՝ կարելի է դեղ ըմպել :
 28 Շարապի շէմս է, և ցուրտ լինի մինչ ցե-
 29 երեք օր :
 30 31 Աւուրքս անձրևային լինին :

Հօճ :

Հոյ :

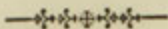
Տճ :

Ապրիլ :

Ահիլ :

Սֆֆֆ :

Ըստ եբրայեցւոյ, Եւս. լը Ասորեոյ Իււ. լը Քաղզէացւոյ, Քսոնէ. լը Յունաց և Մակեդոնացւոյ, Աւէ. Գրէ. ասի սոյն ամիս : Յորում մարդ ուրախ, և զուարճ լինի . զի դարնան եղանակն զքնուին մարդոց զօրութիւնսն, և յառաւօտուց զսակաւ ջուր ըմպելն օգուտ է սսնն բժիշկիք : Կերակուրք ամսոյս այսո ըիկ են՝ պախրու միս, և քաղցրեղէնք . նաև գաւինք, զայլիայք, և թթու կերակուրք : Փախշիլ սարա է յաղի իրոյ, ՚ի բողիկ, ՚ի թարայէ, և յամ տեսակ դառն և կծու խոտոց, զի զմնաս բերէ : Արիւն հանելն յերկց, ՚ի կեր առնուլն զզեղորայս, օծանիլն անուշահոտ խղովք և ըստ պահանջելոց գնալն ՚ի բաղանիս, առողջարար է մարդկային անձին : Սկասնին հնչել քաղցրաշունչ հողմունքն արևելեան, զեղեցկանց զարդարին երեսք դաշտաց և ձորոց, և երևին համայն վայելչութիւնք ծաղկանց, և ծառք ցուցանեն զորպիսութիւնս պտղոց իւրեանց :

Լուսին :

- 1 Լ. յօր կարիճն ցածանայ :
- 2 Ֆրթուհայ երեք օր :
- 3 4 Մառախլապատ լինի օդն ամ ուրեք :
- 5 Հողմ հարաւային և անձրև :
- 6
- 7 Եթէ այսօր անձրև լինի, նշան է առտուն
- 8 թէ և սահաւ լիցի. և եթէ ոչ լինի անձրև,
- 9 10 տարին չոր լինի :
- 11 Սպտ և շնորհաւոր է յոյժ այս երկու օր,
- 12 և ամենայն իր և գործ բարեշնորհ
- 13 14 15 լինի :
- 16 17 Ջրային, քամոտ, և Ֆրթուհայ լինի:
- 18 Ոմանք ասեն այսօր եմուտ նոյ ՚ի տասլանն,
- 19 բայց այս ոչ է այնքան հաւաստի :
- 20
- 22 Լ. յօր արեգակն ՚ի ցուլն մտանէ :
- 23 Օր սբ գէորգայ է . զոր այլազգիք էրէնէ
- 25 24 ասեն . և Ֆրթուհայ մի օր :
- 26 Յօրէս ՚ի վեր փշեն արևելեան հողմք, և
- 27 28 նիմպտոք սկսանին շնչել :
- 29 Գարունն սկսանի զօրանալ :
- 30 Նշան է ալէկոծուլեան, և հողմոց :

Հ-օԾ :

Հ-յ :

Տ-ճ :

Մայիս :

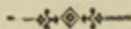
Մարերի :

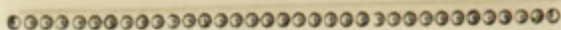
Րէպիլէվիլէ :

Յերբայեցւոյ Սիւան, Յասորւոյ Հ-չէր-ն. 'ի քաղղէացւոյ Փ-սհ-ն, 'ի յունաց և Մակեդոնացւոյ Տէղէ-ն կոչի սոյն ամիս : Յորում ջուրք մաքրին . քաղցրաշունչ հողմունք փըչեն . սափրայն աւելանայ 'ի մարդն, և այլ շատ ախար լինին : Ըստ բժշկաց սչ է պարտ շատ ուտել, այլ չափաւոր, զի յայսմանէ վէրէմ ընծայի . և որ շատ ուտէ, և 'ի ցերեկն քնի՝ ըզիս լինի : Աերահուրք պարտին նուրքք և դիւրամարք լինիլ, որպիսիք են գլուխք գառանց, և ճուտք . բէզէնէ խոտն ևս օգուտ է նախ քան ըզկերահուրն : Հեռի լինիլ պիտոյ է 'ի պարու մսէ, 'ի փաչայից, յաղի իրաց, և յսչ քամեցեալ մածնից, զի ամենեւին սափրայ լինի : Արիւն աւնուլն . զզեղորացս գործուելն, և չափաւորանլս 'ի բազանիս գնալն օգտակար և առողջարար է :

Մ Ե՛՛՛ :

- 1 Այսօր նախ է, սկիզբն մալթային, և
 2 անձրև գալն դադարի :
 3 Նաան ծաղկունքն սկսանին բանիլ :
 4 Ծովք խառնակին. ֆրթունաց երեք օր :
 5
 5 Յաճանալն կիսոյ կարճին, է նշան հողմակո
 8 9 ծուլթեան չորս, կամ հինգ օր :
 10 Հնչէ արեւմտեան հողմ, և երբեքն լինի
 11 12 13 անձրև :
 14 Գարնան հողմք դադարին ՚ի շնչելոյ, և
 15 այս օրս ուր լինի՝ այնպս գնաց մինչև երե-
 16 սուն օր :
 17
 18 Անձրևային քամիք հնչեն :
 19 20
 21 22 23 Արեգակն յերկաւորն մտանէ :
 24 Յայս օրէն ՚ի վեր՝ սկսանին ելանել ՚ի
 25 26 հովանոցն, որ է եպլա՞ն :
 27 Սկսանի ջերմութիւնն յաւելանալ :
 28 29
 30 Ալէկոծութիւն, և է ժամանակ բրելոյ
 31 զայդիս :

Հ-օհ :

Հ-յ :

Տ-ճ :

Յուենիս :

Մարգար :

Րէպիլաիլը :

Աւերբայ: Թահահ: Յասորիս՝ Թահահ: ՚ի քաղաքէ: Փոյնի: ՚ի յոյն և ՚ի մակեդ. Փօհօհոհոհ աջս ամիսս: Յորում արիւնն մարդոյ ի ջանէ, և սափրայն գօրանայ, և որովայնի ցաւս ընծայէ, և մերթ ևս տենդ: Սւտի ՚ի վաղորդայն ջուր ըմպելն օգուտ է՝ առ ՚ի լուանալ, և մաքրել զնոյն սափրայն. Աերակուրք սոյն ամսոյս պիտոյ է լինիլ միս ուլիոյ, և հաւուց, և թարմագոյն ձուք. որք ունին պարտ բնուի. օգտակար է դդում, և վարունգ առածելն չստսա. քի շիւղ. և զինին ևս ջրախառն լինիլ պիտոյ է: Պարտ է զդուշանալ յայնց ուտելեայ. որք են բնուք ջերմայինք. և ոչ է պիտոյ երբէք հոտտալ զմուշկ և զափրան, սյլ զքարեխառն բնուի ունօղ ծաղկունս: Եւ մի ախորժեսցիս դատարկ ճիւղ յայսմիկ ամսոջ, սյլ աշխատեալ չի կարեացդ. և եթէ հետիոտս քայլես յաճախ, օգտակարութիւն գտանես:

Յո՛ւնի՛ս :

- 1 Յօրէս 'ի վեր՝ հնչեն հիւսիսային հողմք :
 2
 3 4 Երևի համաստեղութիւնն կուսին .
 5 6 Անչէ հարաւային հողմ :
 7 Ծովք շարժին, և ֆրթունայ երեք օր :
 8
 9 Այսօր ինչն է, մինչև 'ի տարեղլուին
 10 11 այնպէս գնայ ասնն :
 12 13 Տարութիւնն առատանալ սկսանի :
 14 Այսօր զինչ գործ և սկսանին, բարի է :
 15 Նաև՝ նիլ գեան աւելանայ, և այլ ջուրք
 16 պակասին :
 17 Հիւսիսային հողմունք շնչեն. ալէկոծու-
 18 թիւն ծովու :
 19 20 Այսօր ամառնամուտ է Հայոց :
 21 Այսօր արեգակն 'ի խեցգետին մտանէ :
 22 Այսօր սկիզբն առնու փշել սամեկլին .
 23 ֆրթունայ երեք օր :
 24 Յիսուն աւուր տարուե սկիզբն է :
 25 Այսօր ծնեալ է Աղէքսանդր մակեդոնա-
 26 ցին . և ֆրթունայ է :
 27 28 Առն կոչեցել համաստեղութիւն երևի :
 29 Այսօր յոյժլաւ է ամ ինչ . թէ՛ ճանապարհ
 30 գնալ . թէ՛ վաճառ առնել . և այլ ինչ
 այսպիսիք .

Հ-ՕԺ :

Հ-Յ :

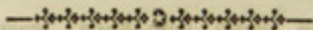
Տ-Ծ :

Յուզիս :

Հրատից :

Ճէմաղելէվիլէլ :

Եբրայեցիք Լէֆօն. Ասորիք Լէֆ. Քաղզէա-
ցիք Եէէէ. Յոյնք և Մակեդոնացիք Տէո՞ ա-
սեն զայս ամիս: Յորում ջերմուին զօրանայ.
լուք, մոծակք և մորեխք բազմանան: Աերա-
կուքք ամսոյս այսորիկ պարտի ուն անցելոյն՝ դիւ-
րամարսելի և թեթեւ լինիլ. և պարարտ միսք
ուլից և հաւուց, և թարմ խտոեղէնք. և սառն
օշարակք, շօռոփք և շէրպէթք: Չգուշանալ
պիտոյ է՛ի ջերմ և ՚ի չոր կերակրոց, ՚ի պահա-
րեղինաց, որք ջերմայինք են բնուք, և ՚ի խակ
մրգաց, յիչ քամեցել մածնից նաև յանսուաղ
մնալոյ, ՚ի յաճախ բազանխ գնալոյ, յարիւն
հանելոյ, և ՚ի կիր արկելոյ զգեզորայս՝ առանց
հարկաւորուն: Քանզի ՚ի մէջ ամսոյս այսորիկ՝
բնութիւնն մարդոյ թուլանայ. վնյ պատրաս
տիլ պիտոյ է յայսպիսեաց զի մի փնասիցի :

Յո՛ւն :

- 1 Յերեկոյին երևի համաստեղութիւնն կու-
 2 սին, որ է տուն լուսաբերին :
 3 4 Զ երմ լինի զի իշխէ արեւմտնն հողմն :
 5 Այսօր զօհրեամանի աստղն ծնանի, Քրթու-
 6 7 8 նայ օր մի :
 9 Այսօր նոյ ՚ի տապանէն ել ասեն ոմանք .
 10 11 Քրթունայ երեք օր :
 12 Յայսմ օրէս խաղողն խայտ լինի :
 13 14
 15 Մեծ Քրթունայ է, և ծովք խառնակին :
 16 17
 18 19 Անկայուն եղանակ և հողմք :
 20 Յայսմ օրէս ժամանակ է փայտ կտրելոյ :
 21 Այսօր արեգակն ՚ի կոյսն մտանէ :
 22 Այսօր զույեուղ աստղն սկսանի իշխել
 23 և Քրթունայ երեք օր :
 24 Այսօր ձմեռնային ցան ցանել՝ լաւ է :
 25
 26 խառնակ հողմունք շնչեն :
 27
 28 Ոմանք ասեն զզույեուղ աստղն այսօր,
 29 ծնանիլ . Քրթունայ երեք օր :
 30 31

Հ-Յ :

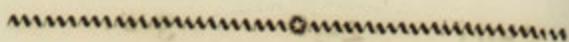
Հ-Ե :

Տ-Ճ :

Օգոստոս : Կաւասարդ : Նէմաղիլախըր :

Չայս ամսիս Եբրայեցիք Լշուշ Լսորիք Խշուշ. Քաղաէացիք Մէհեհէ. Յոյնք և Մակեդոնացիք Կոնստանտնուսն : Յայսմ ամսոյ յոյժ աւելի ջերմ հողմունք և ուրեք ուրեք սամեշիք շնչեն. և մարդկային կազմուածքն յոյժ թուլանան. և դրեթէ՛ յսմ դիշեր հիւսիսային հողմք հնչեն. վա՛յ ո՛չ է պարտ մերկ ննջել, և զձիս առնոց շուլի թողուլ ՚ի բացօթեաց տեղւոջ : Կերակուրք թթու ապրներք. դժմի զալիւայք. ուլի միսք և ջուտք. և սառն բնուի ունօղ կերակուրք, միրդք և ջրաւէտ գինիք : Հեռի կալ պիտոյ է՛ ՚ի կազամբոյ. ի՛նչ ՚ի լահանայէ. ՚ի լուծական դեղոց, յարիւն հանելոց, ՚ի ծոմ կեանայ, ՚ի ջերմ մերձենայոց, ՚ի շատ աշխատելոց, յանջուր գինի ըմպելոց, և ՚ի չքամած մածուն ուտելոց, զի փոս բերէ :

Օգոստոս :

- 1 Այսօր նեղու գետն եղիպտոսի աւելանայ .
 1 3 և այլ ջուրք ցածանան :
- 4 Այսօր սամեէլին վերջն է , և յայսմ յօ-
 5 բէս՝ ոչ շնչէ հողմ հիւսիսային :
- 6 7 Ծովք խառնակին և է ֆրթունայ :
- 8 Այսօր գտաւ ասնն եբրայեցւոց գիրն :
 9
- 10 Այսօր արագիլն . ցի լէյլէկն՝ գնայ յայլ
 11 12 երկիր ՚ի խշտ անել :
- 13 Համաստեղուիք նապաստակի , և դլիին
 14 ձկան երևին . ծովք խառնակին :
- 15 Այսօր զօհալ աստղն ծնանի ՚ի մարքայն
 16 ՚ի հարաւ :
- 17 18 Սկզբնաւորի աշունն հետեւաբար :
 19 Յայտոսիկ աւուրս լինին փասակար ջերմու-
 20 թիւնք . բայց յետոյ խաղողին :
- 21 22 Այսօր արեգակն մտանէ ՚ի կոյսն :
 23 Օձ աստղն երևի ընդ շամփուրին :
 24
- 25 26 Այսօր խաղողն՝ կատարել հասունակի :
 27 Այսօր զխոյն ՚ի մարեաց զատեն .
 28 ֆրթունայ երեք օր :
 29 Տարերք խառնակին ՚ի մարդն , և լինին
 30 բազում փորձութիւնք :
 31 Յայսմ օրէս՝ հրաման գոյ դեղ ըմպելոյ :

Հ-ՕԸ :

Հ-Ե :

Տ-Ծ :

Սեպտեմբեր :

Հոտի :

Րէճէպ :

Եւրպայեցեւիէն թւոյն. Ասորերէն թւոյն = .
 Քաղղերէն թւոյն. Յունարէն և Մակեդոն-
 նացերէն ինքն-պէ-նէն-անունի պսամբու Եւ-
 ՚ի մէջ սոյն ամսոյս՝ ջերմութիւն բարեխառնի, և
 և սէրն զօրանայ. դոյնն մարդոց աւերի. ՚ի
 տեղիս տեղիս լինին հիւանդութիւք, և վայժե-
 ղացաւուի երևի : Ուստի արիւն առնելն, դեղ
 ըմպելն՝ թէ պիտոյ իցէ, և անուշեղէն ուտելն
 և քաղցրահոտ հիւթօք օծանիլն՝ օգուտ է ա-
 սնն բժշկիք : Աերակուրք ամսոյս, շիշեկի միս,
 և մուհտատիլ ուտելիք՝ չախաւորանլ պահարե-
 ցեալք. ՚ի ջրեղերս, և ՚ի դրօսնատեղիս նստիլն
 օգուտ է : Ո՛չ է պիտոյ ևս ձգտիլ ՚ի միս այ-
 ժեաց, նասպատակաց և սողից, և ս՛չ ևս արա-
 դել ՚ի բաղանիս. զի մեաս բերէ : Ա.Յ. ա-
 միս նմանի մարտ ամսոյ :

Ս ե պ ե Տ Բ ե Բ :

- 1 Ա. յսօր նա՛հա է ասե՛ն աստեղաբաշխք,
 2 սլատրաստ Տնալ սլիտո՛յ է :
- 3 Հարաւային բէրէ՛նիչ աստղն երևի. որո-
 4 տայ, և անձրև է :
- 5 Յայսմ՝ օրէս՝ արիւն առնելն սլատեհ, և
 6 շնորհաւոր է :
- 7 Ծովք խառնակին, և այժ կոչեցնէլ աստղն
 8 9 երևի :
- 10 Ֆրթունայ, և վրդովու՛ն ծովու՝ տասն
 11 օր :
- 12 Ա. յսօր նեղոս գետն՝ յիւր տեղին իջա-
 13 նէ :
- 14 15 Բոյսք և ծառք դադարին յաճելոյ :
- 16 Ա. յսօր շատ հայիլ յամպն՝ առողջուի է :
 17
- 18 Ա. յսօր աշնանամուտ է Հայոց :
- 19 Ծառոց ջուրն ՚ի վայր դառնայ, և տե-
 20 րեն սկսանի ՚ի վայր գալ :
- 21 Ա. յսօր արեգակն ՚ի կշիռն մտանէ, և հասա
 22 րակի օրն ընդ գիշերոյ :
- 23 24 Ֆրթունայ է երեք օր հետևաբար :
- 25 26 Հրէայք յոյժ մեծարեն զայս օրս :
- 27 Արևմտեան հողմն հնչէ. երևի նշան անձ-
 28 29 րևոյ :
- 30 Հողմա՛կոծու թիւն, զի այժ իկն տեսանի :

Հ-ՕԺ :

Հ-Յ :

Տ-Ծ :

Հոկտեմբեր :

Սահմի :

Հապան :

Եւրպայեցիք Մ-բ-է-է-ն. Ասորիք Թ-շ-է-ն Է .
 Քաղզէացիք Փ-օ-Ք-է. Յոյնք և Մակեդոնա-
 ցիք Տ-է-ն անուանեն զայս ամիս: Ուստի պար-
 տիս գիտել, զի յայսմ ամսոյ խառնխառն հող
 մունք շնչեն, և արևելեան հողին զօրանայ, և
 ախտակրուիք խրոխտանան ՚ի մարդկային մարմ
 նի: Աերակուրք այս ամսոյ՝ պարտին լինիլ խո-
 բովուք հորթեմսից, և խաշմունք հաւեղինաց.
 մուհտատիլ ըմպելիք և ուտելիք. քաղցր և
 թթու նուռք և խնձորք: Արիւն և հաճամաթ
 առնելն, և զկահուղ դեղորայ ՚ի կիր առնուլն
 լաւ է: Պատրաստիլ պարտ է յանուաղ Ֆա-
 լոյ, ՚ի վր կերակրոյն խառնակ միրգս ուտելոյ,
 ՚ի բազանխան շատ նատելոյ, զի վնասակար է :
 Ասեն ևս ոմանք, թէ յայս ամսոյ տասնհին-
 գին՝ կտրած փայտն անագան փտի :

Հ ո ի մ է Տ Ե Ե Կ :

- 1 Ա. յսօր արևելեան հողքն շնչէ, և նահս է :
2
- 3 Ա. յսօր սողունք ամ ՚ի ներքոյ գետնի մտա
4 նեն :
- 5 Պսակ համաստեղութիւնն երևի :
6
- 7 Ա. յծեամ կոչեցեալ համաստեղութիւն երևի,
8 9 և ծովք շարժին, մի օր :
10 Ծովք ալէկոծին, և նահս է :
11 12
- 13 Պատրաստիլ պարտ է ՚ի ծովէ :
14 Եղանակն այսուհետև ցրտանալ սկսանի :
15 Ա. յսօր կտրած փայտն ոչ փութով փտի :
16
- 17 Հողմային, և անձրևային ժամանակ է :
18 19 20
- 21 Ա. բեղակն ՚ի կարիճն մտանէ :
22 Ա. յսօր եգիպտացիք սերմանեն :
23 24
- 25 Ղասըմի օրն է, տօն դեմետրեայ վկային :
26 Յայամ օրէս՝ խոյք ՚ի մտքիս թողանին :
27 Ա. յսօր ծիծեռունք ՚ի խշղայն երթան :
28 29
- 30 Ա. յսօր ամ թռչունք ՚ի բոցն սկսանին մը-
31 նալ, և սողունք ՚ի ներքոյ երկրի :

Հ-օՃ :

Հ-յ :

Տ-Ճ :

Նոյեմբերի :

Տրէ :

Րէմէզան :

Ըստ եբրայեցւոց Քաղիւ. ըստ Ասորւոց
 Քօօօն ւ. ըստ Քաղիւեացւոց Ալիւհաբ. ըստ Յու-
 նաց և Մակեդոնացւոց Ալիւհաբ. կոչի սոյն ամի-
 սըս : Ի մէջ որոց սկսանի ցուրտն, ոյժն մարտն
 լուր աւելանայ : Արեւիկայք այս ամսոյս են
 պարարտ, միւր ձկունք ըստ ժամանակին, և հէլ-
 վայք մեղրալժորմք, և յառաւօտուց սակաւ մի-
 տաք ջուր ըմպելն օգուտ է առողջուր, զի վա-
 րատուին է բզմն ցաւոց, և հիւանդուր : Պատ-
 րաստ կենալ պիտոյ է՝ գիշերն ՚ի պաղ ջուր ըմ-
 պելոյ, ՚ի յաճախ բազանիս գնալոյ, ՚ի դեղ ըմ-
 պելոյ, յարիւն առնլոյ. սակայն օգուտ է կիւր
 առնուլ զմաճունս ինչ բժշկականս, իբր ըրդ-
 դեղ նախապահողական :

Նոյն Բնութիւն :

- 1 Սկիզբն է հարաւային հողմոց շնչելոյ. ծովք
 2 խառնակին, և նահա է :
- 3 Այսուհետև սկսանի անձրևել, և աստի ՚ի
 4 վեր՝ ծովու ճանապարհն իննի :
- 5 Ասնն ոմանք փորձիւ, թէ լը հայոց՝ նոյեմ-
 6 բերի ան . և լը ֆռանկայ 11 ուղ լինի, նոյն-
 7 պէս գնայ ձմեռն :
- 8 Ծովք խառնակին երկու օր :
- 9 Անձրևք, և ջուրք բազմանան. ֆրթունայ
 10 11 12 երեք օր :
- 13 14 Իւլքերն. տուրուլմիշ լինին :
- 15 Ծովք վրդովին, և շարժին :
- 16 Հիւսիսային հողմ շնչել սկսանի :
- 17 Ֆրթունայ մի օր :
- 18 Ոմանք ասեն՝ զիւլքերն այսօր ան :
- 19 20 Այսօր սարգք, և ճանճք ջարդին :
- 21 Արեգակն յաղեղնաւորն մտանէ :
- 22 Յայսմ օրէս՝ ՚ի զիշերի սառն ջուր լմպե-
 23 լըն շատ մնաս առնէ :
- 24 Այսօր ծառոց տերեւք՝ ամէնն ՚ի վայր
 25 գան :
- 26 Սառն հողմունք հնչեն, ալէկոծուի, և անձ
 27 28 բև գայ :
- 29 Եամանակ է զձմեռնային սերմունս սերմա-
 30 նելոյ :

Հ-Յ :

Հ-Կ :

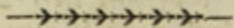
Տ-Ճ :

Դեկտեմբեր :

Քաղոց :

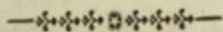
Շէլլալ :

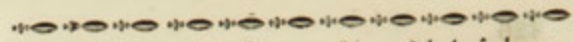
Չայն ամիս՝ Եբրայեցիք անուանեն Տէճէճ-
 Լարիք Քօօօն Է. Քաղզէայիք Քօյէօս. Յոյ-
 նք և Մակեդոնացիք ԼՔբէնէօս. և Լժեհնա-
 ցիք Տօսաէօն: Յորում սկսանի ցրտալին թատ
 կանալ, և հէլարէլժեհ խաղաղի յանձն մարդոց,
 և պալլաքն բաղմանայ: Նուզլայ, գլուքեամ և
 այլ պալլամային ցաւք յայտնի ՚ի մարդն անպա
 կաս, և մանաւանդ հազն: Աերակուրք ամայս
 այտորիկ են՝ հերիսայք, փաչայք, խորովուք և զա
 լիսայք շողգամից և քալամից. նա՛ւ հաւք և խալլի
 կըք և գլուխք ոչխարայ: Պատրաստ կեալ սկի-
 տոց է յայնց կերակրոց, որք ունին սառն բնուի.
 և ՚ի յաճախ բաղանիս գնալոց, յարիւն հանն-
 ւոց, ՚ի դեղ խմելոց, ՚ի սառն ջրոց, և ՚ի մրսե-
 ւոց :

Դ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ :

- 1 2 Լ մսկային, և պղտոր լինի աւուրբս :
 3 Սարգք և ճանճք ջարդին :
 4 5 Մեծ ֆրթունայ լինի :
 6 Լ ղեղնաւորն խոնարհի, և ՚ի կէս կարճին
 7 8 երևի :
 9 10 11 Նա հա է ասեն այսօր ֆրթունայ 5 օր :
 12 Սկիզբն է իս աւուր, զոր արաքացիք՝ արդ-
 13 14 15 ին ասեն. և տաճիկք՝ զէճէճէրն է
 16 Լ յսօր քաղցր ուտելին՝ լու է ասեն. և զը-
 17 լու իս ածելիւն՝ վատ :
 18 Չեռնամուտ է Հայոց :
 19 Հինգ օր ֆրթունայ հետեաբար :
 20 Սկիզբն աւնու ձիւն դալոյ .
 21 Լ յսօր արեգակն յայժեղջիւրն մտանէ :
 22 Յայսմ օրէս՝ ջերմուին ՚ի ներքոյ երկրի
 23 24 անցանէ :
 25 Ֆրթունայ լինի եօթն օր :
 26 Յուրան սաստկանայ :
 27 Մանրագոյն միտելքն սաստկին :
 28 Ա լեք ջարդէ, ելէ այս ներգործութիւնս ոչ
 29 պարտահրէժն ՚ի Գաւառի իֆէս, ոչ պարտէս քր-
 30 աքիճիւ զի կարէ պարտահրէժ այլուր յոր ոչ գը-
 31 անիւն դու :

 ԼՂ-առնօր ցուցանի թիւ լուսնին քանի ժամ, և քո-
 ւել լուսաւորել յերեկոյնն, և յետ երեկոյնն :

Յերեկոյնն

Յետ երեկոյնն :

օր	Ժամ.	քույլ.	
1	Լուսաւորել	0	57. յետոյ ո՛չ լուսաւորել:
2	Լուսաւորել	4	55. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
3	Լուսաւորել	2	53. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
4	Լուսաւորել	3	52. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
5	Լուսաւորել	4	50. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
6	Լուսաւորել	5	48. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
7	Լուսաւորել	6	45. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
8	Լուսաւորել	7	43. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
9	Լուսաւորել	8	40. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
10	Լուսաւորել	9	38. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
11	Լուսաւորել	10	36. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
12	Լուսաւորել	11	33. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
13	Լուսաւորել	12	31. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
14	Լուսաւորել	13	26. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
15	Լուսաւորել	14	24. յետոյ ո՛չ լուսաւորել
16	Խաւար	0	57. Յետոյ լուսաւորել:
17	Խաւար	4	55. յետոյ լուսաւորել:
18	Խաւար	2	52. յետոյ լուսաւորել:
19	Խաւար	3	50. յետոյ լուսաւորել:
20	Խաւար	4	48. յետոյ լուսաւորել:
21	Խաւար	5	45. յետոյ լուսաւորել:
22	Խաւար	6	43. յետոյ լուսաւորել:
23	Խաւար	7	40. յետոյ լուսաւորել:
24	Խաւար	8	38. յետոյ լուսաւորել:
25	Խաւար	9	36. յետոյ լուսաւորել:
26	Խաւար	10	34. յետոյ լուսաւորել:
27	Խաւար	11	31. յետոյ լուսաւորել:
28	Խաւար	12	28. յետոյ լուսաւորել:
29	Խաւար	13	26. յետոյ լուսաւորել:
30	Խաւար	14	24. յետոյ լուսաւորել:

Գոռ-շահո-էն-ն զԾննդէնէ լուսնի :

Եթէ որ ցանկաց վերահասու լինիլ, թէ յորում կիտի լուսինն ճնունդ առնու: Լից զըմպանակ մի արծաթեաց ծովու ջրով, և ուրկ 'ի ջուրն ձիթենեաց մոխիր. յորժամ լուսինն նորի՝ խառնեալ գալարի մոխիրն և պըղտորի ջուրն: Պատճառ սորին է՝ զի լուսինն խշտէ 'ի վր արծաթոց, ձիթենեաց, ծովու և այլ ամ ջրոց, և ջրային իրաց: Եթէ եղջիւր լուսնայն յարեւելս հայի՝ է նոր լուսինն. իսկ եթէ յարեւմուտս հայի՝ է հին :

Բայց թէ կամիցիս գիտել՝ լուսինն յորում կենդանակերպի է, կալ զբանիս լուսնոյն յորում ամի, կամ ամսի և իցես, մուտ 'ի յառաջիկայ աղիւսակս. և գայես անսխալ: Կակ՝ զօր ճննդեան լուսնոյն մի համարեր, այլ՝ յերկրորդ օրէն թուեալ :

Ահա շնորհ :

Յամի Տեառն 1797 նոյեմբերի 2. է լուսնի 24, բայց դու կալ 23, և մուտ 'ի խորանն աղիւսակիդ, և գայես լուսինն 'ի կոյս կենդանակերպին :

համընթ	յո-ն ժ-բժ.	վե-ր ժ-բժ.	Տար աբ.	առ- բժժ	Տար- նի	յո-ն նի-բժ.
L						
4	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ
2	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ
3	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ.
4	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ.
5	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ.
6	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ.	կոյս
7	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ.	կոյս
8	յոււլ	երկ	խեյ	առ.	կոյս	կշի
9	յոււլ	երկ	խեյ	առ.	կոյս	կշի
10	յոււլ	երկ	խեյ	առ.	կոյս	կշի
11	երկ	խեյ	առ.	կոյս	կշի	կար
12	երկ	խեյ	առ.	կոյս	կշի	կար
13	խեյ	առ.	կոյս	կշի	կար	աղե
14	խեյ	առ.	կոյս	կշի	կար	աղե
15	խեյ	առ.	կոյս	կշի	կար	աղե
16	առ.	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ
17	առ.	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ
18	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ
19	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ
20	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ
21	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու.
22	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու.
23	կար	աղե	այծ	ջրհ	ջրհ	խոյ
24	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու.	խոյ
25	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու.	խոյ
26	աղե	այծ	ջրհ	ձու.	խոյ	յոււլ
27	աղե	այծ	ջրհ	ձու.	խոյ	յոււլ
28	այծ	ջրհ	ձու.	խոյ	յոււլ	երկ
29	այծ	ջրհ	ձու.	խոյ	յոււլ	երկ
30	այծ	ջրհ	ձու.	խոյ	յոււլ	երկ

Լ	յուս	օգոս	սեպ	հոկ	նոյեմ	դեկ
Լ	նոյ	սեպ	հոկ	նոյեմ	դեկ	հունիս
1	առ	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ
2	առ	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ
3	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ
4	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ
5	կոյս	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ
6	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու
7	կշի	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու
8	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու	խոյ
9	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու	խոյ
10	կար	աղե	այծ	ջրհ	ձու	խոյ
11	աղե	այծ	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ
12	աղե	այծ	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ
13	այծ	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ	երկ
14	այծ	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ	երկ
15	այծ	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ	երկ
16	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ
17	ջրհ	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ
18	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ
19	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ
20	ձու	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ
21	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ	կոյս
22	խոյ	յոււլ	երկ	խեյ	առ	կոյս
23	յոււլ	երկ	խեյ	առ	կոյս	կշի
24	յոււլ	երկ	խեյ	առ	կոյս	կշի
25	յոււլ	երկ	խեյ	առ	կոյս	կշի
26	երկ	խեյ	առ	կոյս	կշի	կար
27	երկ	խեյ	առ	կոյս	կշի	կար
28	խեյ	առ	կոյս	կշի	կար	աղե
29	խեյ	առ	կոյս	կշի	կար	աղե
30	խեյ	առ	կոյս	կշի	կար	աղե

Գրուշմոմ-ի-ն զորսմոմ-ի-ն է լուսնոյն Թէ
 ո՛րպէ՛ս ի՛նչ է ծնեալն, զէրսո՛ր Թողուլն՝ հմմ զարթնն
 յո-ղէլն :

 Լուսնոյ յառաջին աւուր ճնեալն լինի
 կարճակեաց: Հիւանդացեալն երկբայի
 յաւուրս 14, 24 և 28. յետոյ առողջանայ: Ձե
 րակ թողուլն դեղնահարէ:

Ե2* Լուր ճնեալն՝ լինի երկայնակեաց. հիւ
 անդացեալն՝ մինչ ց12. օրն երկմիտ, յե
 տոյ լուսնայ. զարիւն յուղելն՝ բերէ և
 սրտաճառէ զակեղ:

Ե3* Լուր ճնեալն՝ լինի կարճակեաց. հիւ
 անդացեալն՝ տաղնապի, լակ յետոյ ա
 ռողջանայ. զարիւն թողուլն՝ մնասէ:

Ի 4* Ծնեալն թոյլ. հիւանդացեալն մինչև
 ՚ի 24 օր տաղնապի, ապա լուսնայ. ար
 իւն յուղելն միջակ:

Ի 5* Ծնեալն տղայ մեռանի, և հիւանդա
 ցեալն երկարանայ՝ ապա լուսնայ. ար
 իւն թողուլն քոսոտ առնէ:

Ի 6* Ծնեալն ցաւագար, և հիւանդացեալն
 ՚ի մերձ հետեւեալ ամսոյն 5 աւուրն սար
 զի. արիւնն՝ շահառէտ:

Ե7* Ծնեալն երկայնակեաց, հիւանդացեալն

երկմախ. արիւնն՝ փնաս է :

- յ8* Ծնեալն յերկոտասարդուէ մեռանի. հիւանդացեալն զինի 14 աւուրց մեռաւի. արիւնն փնաս է :
- յ9* Ծնեալն թուլամարմին. հիւանդացելն տագնաոլի և լաւանայ. արիւնն քոտակ զմարմինն :
- ՚ի 10* Ծնեալն երկայնակեաց. հիւանդացելն մահուիթ. արիւնն բերէ զդեղնուցաւուի.
- ՚ի 11* Ծնեալն վտանգաւոր. հիւանդացեալն յերկաւուրս յայանեցի. արիւնն փնակ :
- ՚ի 12* Ծնեալն միջակակեաց, հիւանդացելոյն զինի 15 աւուրց առիթ մահու. արիւնն յոյժ շահաւէտ :
- ՚ի 13* Ծնեալն կեցցէ. հիւանդացեալն ՚ի 18 երջդ աւուր վտանգի. արիւնն փնակ :
- ՚ի 14* Ծնեալն տկար. հիւանդացեալն 15 օր ՚ի մէջ վտանգի, յետոյ պարզի. արիւնն բերէ զհիւանդութիւն :
- ՚ի 15* Ծնեալն երկայնակեաց. հիւանդացելոյն զինի չորից աւուրց առիթ մահու. արիւնն շահաւէտ :
- ՚ի 16* Ծնեալն առոյգ. հիւանդացեալն յետ 28 աւուրց առողջանայ. արիւնն փնակ :
- ՚ի 17* Ծնեալն առոյգ. հիւանդացեալն յետ

աւուրց առողջանայ • արիւնն բերէ
զֆնաս •

Ի 18* Ծնեալն երկբայ • հիւանդացեալն զկը
նի 3 աւուրց առողջանայ • թողուլն զա
րիւնն շահաբեր :

Ի 19* Ծնեալն անոյժ • հիւանդացեալն զկնի
3 աւուրց առողջանայ • արիւնն բերէ
զհիւանդութիւն :

Ի 20* Ծնեալն յաղթանդամ • հիւանդացե
լոյն զկնի 7 աւուրց առիժ մահու • ար
իւնն ֆնաս է :

Ի 21* Ծնեալն երկբայսական • հիւանդացելն
Ի տանեցոյ աւուր հեռեկալ ամսոյն
առողջանայ • արիւնն շահաբեր :

Ի 22* Ծնեալն միջակակնց • հիւանդացելոյն
յառաջնում աւուր հեռեկալ ամսոյն
թողուլն զարիւնն շահաբեր է :

Ի 23* Ծնեալն տկար • հիւանդացելոյն զկնի
12 աւուրց առիժ մահու • արիւնն շահ

Ի 24* Ծնեալն երկբայսական • հիւանդացելն
առողջանայ • թողուլն զարիւնն է շահ :

Ի 25* Ծնեալն թուլամարմին • հիւանդա
ցեալն յեառութ աւուրց հեռեկալ ամ
սոյն սարգի • թողուլ զարիւնն շահ :

Ի 26* Ծնեալն և հիւանդացեալն վտանգա
ւոր • թողուլ զարիւնն շահ է :

՚ի 27* Ծնեալն միջակակեաց. հիւանդացել-
լոյն զինի 10 աւուր տալիժ մահու. ա-
րիւնն փասական :

՚ի 28* Ծնեալն միջակակեաց. հիւանդացելն
յառաջնում աւուր հեռեեալ ամսոյն
պարզի. զարիւն յուղելն, կամ զերակ

՚ի 29* Ծնեալն լինի վատոյժ. հիւանդացելն
յ30* վտանգաւոր. թողուլն զարիւն փաս :

Գո-շահու-ձ իւ-արհանէ ասեղաց :

Արեգական խաւարուձ պատճառէ զճա-
նըր ցրտուի. իսկ լուսնոյն՝ զչորուի :
Ի յաճախել այսոյիկ խաւարմանն՝ հարկիւ
հեռելի ստերջուի յապագայ ամս : Թէ իշխօղ
աստղն խաւարման՝ իցէ երեւակն՝ հեռելն երկար
տկարուիք, սքսորանք, պակասուի կենդանեաց,
ճլելք, չորեքօրեայ տենդք, մահ ձկանց, հեղեղ
գետորէից, ապականուի պտղոց, ժանկահարուի
և սոյնպիսի փասք : Ըստ այսմ գուշակեան և
զայլ իշխօղ աստեղաց : Սեաւ և կապտաշաղ
գոյն խաւարեցելոյն զարարս երեւակին ունի .
սպիտակագոյնն՝ լուսնիժագին, և կարմրաշաղն՝
հրատին. դեզնագոյնն՝ լուսաբերին. իսկ գոյնն
զգոյն փայլածուին :

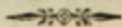
Խաւարուէն աստեղաց ՚ի հողմային կենդանա-
կերպս բերէ զասերջուի և զցամաքուի. ՚ի ջրա-
յինս՝ խոնաւուի և զմահ. յօղայինս՝ զհողմն,
զփեռեկառուէն և զժանտ. ՚ի հրայինս՝ զհրդեհոս
թիւն, զտապ, զմահ և զպատերազմ :

Գո-շահո-ն զժոհո-որ աստեղաց .

Գլխաւոր աստեղածէքն և տտաւորքն նախ
սրտաճառեն զժանտամահ. զի սպականեն և ըզ-
բեր և զպտուղ հողոյն. ուստի սով ժանտամահ :

Պատճառեն ևս զազմուկ՝ զապստամբուի և
զկռիւ. քանզի ունին զարարս կռուասէր հրա-
տին, երկադէմ փայլածուին և մարդատեաց
երևակին : Պատճառեն ևս մահ իշխանաց և մե-
ծամեծաց. քանզի զիւրեաւ սահին զբզամար-
մինք և փախկասունք յապականեալ օղոյն :

Պատճառեն ևս զյեղտիտխուի օրինաց՝ կար-
գադրուեց և իշխանուեց. զի յետ պատերազ-
մայ՝ փոխտխին իշխանք և թագաւորք, յազ-
թողք ունիցին զտեղի յազթելոյն, փոխտխե-
ցեն զօրէնս և զիրաւունս, երբեմն և զկրօնս :

Գո-շմէո-Քէ-նն ՚ի վէրայ հողմոյ եւ անչբեաց :

Մասա-սիբայ Աշ-ած է . Ոչ գոյ ձմեռն
առանց հողմոյ . ոչ սրտերազմ առանց
կանանց :

Հողմ ուր կտոխի՝ շնչէ, և զձայն նր լսես .
այլ ոչ զլսես, ուստի գայ՝ կամ յո երթայ :

(Պատգամ ԱՃ-յ՞ն է . Յօհ-ն . 3 . 8) :

Հիւսիսային հողմն է ցուրտ և չոր . սարգիչ,
առողջարար և պաշտպան եղծանելեաց : Բայց
փնասարար ծաղկանց, նորատունկ որթոց և մա-
տաղ անկոց . սակս սաստիկ ցրտութեանն :

Հարաւայինն՝ ջերմ և խոնաւ, տօթահար,
ժանտաբեր, լուսալօտ, վշտազին, վեհերոտ, կմ
դանդաղ . պատճառ փթեալ տենդի, կողացա-
ւութեան՝ և ուռուցման թոքի :

Արեւմտեանն՝ տամուկ և բարեխառն ջրա-
յին, անձրեւածին և որոտաբեր . ուրեք ուրեք
յամառան սարգիչ զօղն . ՚ի դարնան՝ և ՚ի ձմե-
ռան բերէ զանձրեւ կամ զձիւն :

Արեւելեանն է բարեխառն ջերմ և չոր . ա-
ռողջ, թշնամի փտեալ ժանդի՝ մարմնապաշտ-
պան . խի ձմեռնայինն ցուրտ և սառն լինի . փչէ

յարևարդալին, և գիշերայն յաւէա դադարի :

Հողմն տարեկան Կ՛մ յարամեայ, (որ ՚ի զանա
զան ժամու սակս տարւոյն հաւաստեաւ հնչէ)
երկդիմի է. ամառնային և ձմեռնային :

Ամառնային տարեկան հողմն սկսանի փչել
ուրժ աւուրբ յառաջ քան զերն Շնիկ աստեղն
և մնայ 10 օր. բայց ՚ի գիշերի ո՛չինչ է : Չմեռ-
նայինն է հակաւակ ամառնայնոյ՝ շնչէ հակա-
կայ ժամանակի :

Երևակն շարժէ զարևելեան հողմն : Լու-
սընթաղն զհիւսիսայինն : Լուսաբերն զմի-
ջօրեայն : Փայլածուն, ընկերանայ լը այլոյ :
Արեգակն և Լուսինն շարժեն զարևմտեան
հողմն : Յորժամ Լուսինն է ՚ի մէջ խոյին՝ աւ-
լածոյն և աղեղնուորին, հողմն հնչէ ՚ի մէջ ա-
րևմտից և ՚ի հիւսիսոյ : Երբ ՚ի մէջ ցլոյն՝
կուռին և այծեղջիբ, յարևելից՝ և ՚ի հարաւոյ :
Երբ ՚ի մէջ յերկուորի՝ կշռոյ՝ և ջրհասի՝ յա-
րևելից և ՚ի հիւսիսոյ հնչէ . խի երբ ՚ի մէջ
խեցդեանի՝ կարճի՝ և ձկան՝ փչէ ՚ի հարաւոյ և
յարևմտից :

Նշանս հողմոց յերկնս :

Ամպ շառագունեալ ՚ի հիւսիսոյ, կամ ՚ի հա-
րաւոյ ՚ի ժամ արևադալի, է նշան հողմահոսու
թեան : Շառագունել մուտք արևու. կարմ-
րայայտ ամպ զինի մտանելոյ արևու՝ զինի յորդ

անձրեաց, է նշան հողմոց :

Լուսին կարմրացեալ կամ ստուերամած .
նշանակէ զհողմ և զանձրե :

Թէ ՚ի պարզ արեւագալն երևի ամառ . կամ
յառաւօտու որոտայ, հնչէ հողմն :

Թէ հարաւային ծայր, կամ եղջիւր լուսնոյն
լոցէ սուր՝ հնչէ հարաւ . թէ հիւսիսայինն՝ փչէ
հիւսիս . իսկ թէ՛ երկօքանջիւր լուսնոյ ծայրն
լոցէ սուր, հեռեի հողմակոծ գիշեր :

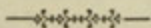
Յոր կոյս ՚ի գիշերի ցոլանայ առողն անտի փը
չէ հողմն :

՚ի ճննդեան լուսնոյ՝ եթէ հնչէ մինչև ցեր
բորդ օրն, հնչեացէ գրեթէ մինչ ցլրումն :

՚ի մտանելն արեգական ՚ի ձմեռնային կեն-
դանակերպսն՝ եթէ սրտասն երկինք, տարին լի-
նի հողմակոծ :

Յաճախել որոտմանց յամառան քան զփայ-
լատակրն՝ գուշակէ զհողմ :

Յորժամ հարաւ փչէ, չէ պարս ոչ սեր-
մանել և ոչ հերկել :

Նշան հողմոց ՚ի կենդանեաց :

Թէ բառք յաճախ ՚ի ջուրս ղողին՝ հնչէ
հողմ : Սողք եթէ ՚ի հիւսիս թռանին փչէ հա-
րաւ . իսկ եթէ ՚ի հարաւ՝ հնչէ հիւսիս :

Երբ Մրջիւնք ոչ աշխատին, այլ ղողին

ի բոցնս. երբ ընտանի հաւք մերձ ջրոց թըռ-
չին. նշան է հողմոց :

Նշանս անհրեաց ՚ի լուսամտէն արեգէն :

Յերեկեայ անձրևքն յարևադալէն. և ցայգե-
այն՝ յարևմտէն դուշակին :

Արեգակն երկաթադոյ ամսով ելեալ՝ եթէ
դառաւելոս իւր ձգէ ՚ի հարաւ՝ և ՚ի հիւսիս. հո-
սէ, և անձրևէ :

Ամս կապտագոյն՝ խարտեաչ՝ և մթնաշորթ
յարևելս, կամ յարևմուտս. պայծառատեսիլ
արեգակն յարևելս՝ կամ ՚ի մուտս, շառաւելք
արեգակն յեւն՝ կամ ՚ի մուտս ծածկեցիւք յամ-
պոց. եթէ իբր հրայիւ դունտ երևի արեգակն.
եթէ իբր ընդ վանդակապատս ցրուէ արեգակն
զիւր շառաւելոսն դուշակին անձրևք :

՚ի յարեգակն լուսնոյ :

Եզջիւր լուսնոյն բծաւոր յառաջ քան զլրու-
մըն. անձրևէ :

Լրացեալ լուսնոյ մէջն բծաւոր. պարզ օդ :
Թէ նոր լուսինն ունիցի զճայրի վերին կողմն
մուտ յեա լրմանն, և երբ մէջ լուսնոյն երևի
մուտ՝ մերձ լրմանն՝ հեռի անձրև :

Յեա երկոյ աւուրց՝ եթէ նոր լուսինն ոչ ե-
րևի և շնչիցէ հարս, բոլոր լուսինն լինի ձմեռ
նային :

Նոր լուսինն ամենուստեք սևայեալ՝ սաս
տիկ ալիսանջութիւն :

Եթէ յերրորդ աւուր լուսնոյն՝ ծայր եղջերն
իցէ շլագոյն, որ է արձձագոյն՝ և մեռելագոյն.
երկար անձրև :

Երկին վաղորդեայն շառագունեալ՝ մըրկի.
յերեկոյի կարմրայեալն՝ պարզի :

Լուսինն մեռելագոյն՝ կամ շլագոյն զանձրև .
շառագոյն՝ զհողմ . սպիտակագոյնն՝ զպարզութի
գուշակէ :

Եստուտ յատերղաբանից ասի շլագոյն լու
սինն անձրևէ . կարմրայեալն՝ վշէ . սպիտակն՝
պարզէ :

ԼՅԼ ԴՅԿՆՔ ԽՅԿԵՆՈՅ :

Եմպն եթէ հարաւոյ ՚ի հիւսիս չուէ, ևս՝ թէ
՚ի վեր ելանէ, անձրև . իսկ թէ ՚ի վայր իջանէ,
կամ փռի, և ցրի, օդն պարզի :

Չմեռան որոտն, և ամառան յառաւօտու
կամ երեկոյեան որոտալն՝ բերէ զանձրև :

Եչնան յաճախ փայլատակելն ՚ի հիւսիսոյ,
բերէ զանձրև : Եթէ ՚ի պարզ հարաւոյ ստէպ
ստէպ փայլատակէ, հետևեալ օրն անձրևեսցի :

Փայլատակելն առանց որոտման, երբ օդն է
պղտորուն՝ է նշան անձրևի :

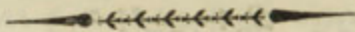
Օխածանն՝ կամ աղեղն օդոյն դէպ ՚ի հա
րաւ ձկտեալ . ևս՝ թէ արևմտին աղեղն յարև
ելս երևի, նշան է անձրևոյ :

Նշանք ՚ի կենդանեաց :

Գորոք եթէ փոյթ ընդ փոյթ բզկբզկան : :

Եւբազաղն զկնի արեւմտին խօսի : Հաւք յա-
ճախ թաւալին՝ և զինքեանս քթթեն. ևս՝ կա-
նուխ ՚ի բոյնս երթան, և անագան յարօտ ելա-
նեն յառաւօտն : Ծիծեռունքն սաւառել մերձ
ջրոց, կամ հուպ ը հուպ որմոց և գեանոյն թը-
ռանին : Ճսճողուք վաղքաջ ճնկճնկան :

Ճանճք, և լուք յոյժ քան զընդածին բարս
խրեանց խայթեն : Մեղուք ՚ի մեղուոցէն ոչ
հեռանան : Եզկնք՝ բարձրացուցեալ զգլուխս,
հոտտեն զօղն : Գայլք ուրոյն մերձենալով
՚ի շինութիւնս՝ վայնն : Եւ այլ բոլի՝ նման
ոցին, են նշանք անձրեաց :

Նշանք որոտման :

Եւրեգակն եթէ յառաւօտու՝ կամ յերեկոյնի
ամպապատ հանդերձ տապախասան սօթով երևի
և այս ՚ի գարնան՝ և յաշնան եղանակին, կամ
յսկզւանն ամառն, զարօտ և զփայլատակ բերէ :
Նոյնն յարդ ընդ աւազոց հօլմակոծեալ :

Մեաւ ամպն առաւել որոտայ. առաւելուցոյն
եթէ ՚ի սեւոյն շաւաղունի. ևս առաւել տօ-
տիկ՝ երբ ամպն շաւաղունի հանդերձ կանաչուք :

Սպիտակագոյն ամպն է անխտանց :

Ը զ գ ո շ ո ՚ Թ ՚ Ե ՚ Կ ՚ :

Ամենայն այսպիսի՝ և նման սոցին գուշակելիք պատճառին յաստեղայ՝ յայնմ՝ վայրի և տեղուոջ միայն, ուր աստեղք ծագեն, կամ խոնարհին ՚ի մի՝ և ՚ի նոյն ակնասհայեաց շրջանակի, որ ձկտի քառակուսորէն ՚ի ծայրածաւալ դաշտի, ցայն վայր՝ յոր տեսուի աչաց հաղիւ հասսնի. յի՝ տասն և վեց մղոնս :

Ա Ր Է Է Կ ՚ .

Օղոյ խառնուածն կարող է երբեմն զգուշակելին յերաշրջել և փոփոխել : Քանզի թէ գուշակիցի անձրեւ, և օդն իցէ բարեխառն, անձրեւէ. եթէ ցուրտ՝ ձիւնէ, կամ կարկտէ. խկ եթէ գաղջ ցօղէ, կամ մառախլապատի :

Չ գ ո շ ո ՚ Թ ՚ Ե ՚ Կ ՚ :

Մի ոք աստանօր անհրահանգ և անկիրթ՝ զայսպիսի գուշակելիսս դժուարածեան, և դժուարահաս իրողուն համարելով՝ յաւահնեալ՝ նախատիցէ զմեզ : Քանզի ոք միանգամ (ըստ բուժքաջ և անյաղթ փիլիսոսիոսն Դաւելիժ արձանագրէ) իմաստասիրուե տենչան բանից, և առ ՚ի նմանէն հեշտուէ ծայրիւ միայն մատին հանդիպին ճաշակեալք, յիմ կենցաղական հոգոց բարեաւ մնալ ասացելք. իմաստուն տենչմամբ, բազում յօժարութիւն, և ողջախոհ իմն

մոլուք առ յայսպիսի հանգէս վարելք բերին :

Մ. յայլիս Հարազատք՝ և զաւակք բնուի
 փերազանցազոյնս ևս (աներկբայաբար ասեմ).
 կարեն իմանալ՝ քան զըր զրեմս :

Բնական փոշակմանս՝ առ ՚ի փոքել Բնականաբար
 զնշանս Լէնչբեայ . Հոյնոյ . Չէրմոսեան
 և Լէնչբոնեան :

Նշանս պարզ և շատ էրանգի :

Ռատագոյն անձրեն՝ ջուրն՝ և ձիւնն ՚ի
 ձմեռնային ժամանակի. նշանակէ զքեր-
 մուին գարնան, և յամառան :

Ծիածանն (որն էրն էր Բնայնն աղէշն) մինչ
 յոյժ բարձրացեալ երևի յանձրեային եղանա-
 կի՝ գուշակէ զպարզ և զլաւ եղանակ :

Ծիածանն, որ յերեկոյին երևի յարևելեան
 կողմն՝ սակաւ հողմով, ցուցանէ զլաւ եղանակ :

Փայլատակելն յարեմուտս կոյս յերեկոյին
 նշանակէ զպարզ, և զլաւ եղանակ :

Մաշկաթե թռչունքն՝ եթէ բզի՞ թուով,
 և յանսովոր ժամանակի թռանին յերեկոյի.
 ցուցանեն զհեռեւել օրն լինիլ պարզ, և ջերմ :

Եղինք եթէ ընկողմանիցին ՚ի վր ձախ կող-
 ման. գուշակուին է պարզութեան եղանակին :

Լ. գումար եթէ կաշաղկոյնն յառաւօտու, է նշանակ լաւ և սպարղ եղանակին :

Նշանս անշիւոց :

Ծովային կամ լճային ջուրն՝ մինչ անդր քան զսովորն անշարժ, նոյնն արեգական առանց ջերմութի, նշանակնն զանձրև : Լ. գումարար, նաև նորանն հասեալ ջուրն, և անդր քան զչափն վերայեալն նշանակէ զյորդ անձրև :

Սակաւ ջուր լինիլն՝ ի ձմերնային եղանակին՝ ցուցանէ զգարունն ջրաւէտ լինիլ : Եթէ ի հիւսիսակողմն միայն փայլատակ լիցի յերեկոյին, նշանակէ զապտանի անձրևն :

Յաւէտ խայթօղ ջերմութի ի յամրան, գուշակէ յետոյ անձրև լինիլ :

Լուսինն եթէ ունիցի զսեաւ եղջիւր, գուշակումն է անձրևային եղանակի :

Սպիտակ և թանձր ամպն կուտակեցել, ցուցանէ զանձրև որոտմամբ :

Նշանս հողոց :

Բարդն, և կամ անշիւոց կոչեցեալ երկակենցաղ թաշունն, եթէ բղմ անգամ թաղկոյի ի ջուր, և բարբախեացէ զթևս, է նշան հողմոց : Արմարացոյն ծխածանն՝ գուշակէ զհողմն : Յերեկոյին փայլատակելն ի հիւսիսակողմն միայն՝ նշանակէ հողմ, և ցրտութի :

Փայլակն ի կէս աւուր՝ ցուցանէ հարաւային

հողմն : Ի պարզ գիշերի՝ նշանակէ յայնմ կողմանէ : գալ հողմն, ուր վայլակն է :

Շունն մինչ դառնայ, և պատի դէպ յերկիր նշանակի հողմ : Աթէ յերեսս պարզ երկնից փոքրիկ ամուր տարածեալ լինին, նշանակի մեծ հողմ : Գլխին ձկուքն • Իմ էօնուղ պաշտէնն՝ մինչ խաղալով շքջին՝ ի խաղաղ ծովու, ցուցա նի հողմ գալ յայնմ կողմանէ՝ ուստի դաննք :

Լուսինն մինչ երևի սպլտակ, և կարմիր շքջանակաւ • նշանակի հողմ :

Նշան : ջերմուհեան :

Փայլատակելն ՚ի պարզ ժամանակի մինչ օդն է ջինջ • նշանակէ ջերմութի :

Ի դարնան, և յաշնան ժամանակի՝ եղևամ անկանիլն՝ նշանակէ լինիլ լաւ և ջերմ եղանակ և օր :

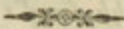
Ադուաք մինչ կան ընդդէմ արեգական, և կտուցօք քորեն զինքեանս • դուշակի լինիլ եղանակն ջերմային :

Քառպօն թռչունքն՝ մինչ թռանին յերեկոյին ժամու, ցուցանի լինիլ ջերմ եղանակ :

Նշան : ալէհոծուհ, և ճրքից :

Մինչ տատար ասող երևի • նշանակ ալէհոծուհ, և մրրկի : Մինչ շուրջ գլուսնիւ երևին կանաչ շքջանակք և սղտորութիք • նշանակի ալէհոծուհ : Մինչ նայն շքջանակք իցեն ճա-

պաղք, և կանաչ կամ սեաւ գունով . նշանակի մըրիկ մեծ : Սպիտակ և թանձր ամպն երևեալ յամարայնի, գուշակէ զալէկոծու թիւն, և զմըրըրկուքն եղանակին որոտամբ հանդերձ : Ուշաարք և եղինք մինչ փորեն օտիւք իւրեանց զերկիր՝ ՚ի յաշնան, և մօտ իրերաց ընկողմանին . նշանակի մըրկային լինիլ ձմեռն : Յերեկոյին որատաւն, նշանակէ զխառնակուի եղանակին, և յետ սուղ ժամանակի ալէկոծուի և մըրիկ :

Նշանս լուսինի, որով հարէ է ճանշել շարքը, և զխառնակէ եղանակն :

Սոր լուսինն՝ եթէ երևիցի նուրբ՝ պարզ և ջինջ՝ յերբորդ կամ ՚ի չորբորդ աւուր . նշանակէ զպարզուի եղանակին :

Ախաբողոր լուսինն՝ եթէ երևիցի յոյժ կարմիր . նշանակէ զհողմ : Եթէ երևիցի նսեմ և սեաւ ՚ի տեղիս ինչ . ցուցանէ զանձրև :

Եթէ երևիցի սեաւ, և բթացել եղջերօք . նշանակէ զանձրև և զջուր : Եթէ երևիցի կարմիր և միգապատ շրջանակաւ և բակիւ . ցուցանէ զալէկոծուի և զկարկուտ :

Լրացեալ լուսինն՝ եթէ ունիցի ՚ի շրջապատըն իւր սեաւ բիծ ինչ . նշանակէ զամպ, և զանձրև : Եթէ իցեն շուրջ զլուսնիւ երկու

կամ երեք շառաւիղք սեաւ ամաղով • ցուցանի
ալէ կոծու թիւն :

Ըստանոր ծանկ'ր • դէ լոսնն ունի գարս
ճամանէն , եւ գարս ճամանն :

Առաջին մասն և ժամանակն , որ պարունակէ
զեօթն օր, նաև է ջերմ և խոնաւ • նմանի գար
նան եղանակի : Երկրորդ մասն և ժամանակն՝
նմանապէս պարունակելով զեօթն օր, գոլով ջերմ
և չոր • նմանի ամառան եղանակի : Երրորդ մա-
սըն ևս ունելով զեօթն օր, նաև ցրտուի և չո-
րուի • նմանի դարնան եղանակի : Չորրորդ մա-
սըն նմանապէս պարունակելով զայնքան աւուրս,
և գոլով ցուրտ և խոնաւ • նմանի ձմերային ժա-
մանակի :

Եւստիս արեգակն , յորոց ճանաչի եղանակն :

Արեգակն մինչ երևի պարզ՝ ջինջ՝ և յոյժ
պայծառափայլ • դուշակէ զլաւ եղանակ, թերևս
առանց փոքր ամաղոյ ինչ : Արեգակն մինչ հա-
կի առ մուտս, լինի պարզ՝ լուսաւոր՝ և առանց
ամաղոյ • և նշանակէ զպարզուի հետեւ լաւութի :

Եթէ հակիցի ՚ի մուտս պարզ և առանց ամ-
պոյ, քայց մերձ առ իւր ունիցի զճաճանչաւոր և
զհրափայլ ամաղս • որ է նշան՝ ոչ անձրևելոյ
ցայնմ գիշերի, և ոչ ևս ՚ի հետեւալ աւուրն :

Արեգակն մինչ հակի ՚ի մուտս ունելով մերձ առ իւր ըստ նկատման մեր՝ կարմրադոյն, ճառանչափայլ, և ճապաղ ամպս. հաւաստի նշան է՝ թէ անձրև ։

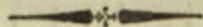
Արեգակն մինչ կարմիր, և նսեմ երևի. նշանակէ զանձրև ։ Արեգակն մինչ բարձրանայ ՚ի կորնթարգն երկնից, եթէ ցուցցէ ՚ի ճառագայթի իւրում ամպ ինչ մ՝ թին և սեաւ. նշանակէ զանձրև ։ Արեգակն ՚ի հակել իւրում ՚ի մուտս, եթէ ունիցի ՚ի ձախողմանն սեաւ ամպ ինչ, նշանակէ զարագումն անձրևոյ ։

Նշանս ծիածանի, որովհ գուշակէ էղանակն ։

Ծիածանն՝ եթէ յամպային, և յանձրևային ժամանակի երևի. նշանակէ պարզութիւն ։

Ծիածանն՝ եթէ առակայել տեսանի յարեգական ելանելն կամ ՚ի մտանելն. նշանակէ զպարզութի եղանակին հանդերձ հողմով ։ Մինչ երկու ծիածանք երևին ՚ի միասին. նշանակի անձրև ։ Ծիածանն եթէ երևի ՚ի պարզ ժամանակի. ցուցանէ զհողմ ։ Ծիածանն եթէ յոյժ կարմիր և դեղին երևի. նշանակէ ըլհողմ ։ Ծիածանն եթէ երևի յառաւօտեան ժամու՝ գուշակէ զհողմ դէպ յերեկոյին ժամու ։ Ծիածանն եթէ երևի յառաջ քան ըլկէս օրն. նշանակէ զանձրև և զհողմ ։ Ծիածանն եթէ երևի շուրջ զկէս առուրբ. ցուցա

նէ զ՞ուր : Միածանն եթէ երեւի զինի կէս ա-
 ուր. նշանակէ զտակաւ անձրե , և զլաւութիւն
 եղանակին : Միածանն եթէ երեւի արտաբոյ
 սովորական եղանակին և ժամանակի տարւոյն .
 դուշակէ զպարզութի և զչորութի : Ուստի գիտել
 պարտիս յայսմ տեղւոջ բազում հեղինակաց
 հաստատելն . թէ յառաջ քան զըալուստն Քի
 ՚ի դատաստան՝ քառասուն ամ ոչ երեւելոց է
 բնաւ ծիածան, ՚ի նշան ահագին վրէժննդ-
 րութիւնս, որ սպառնացիլ է ՚ի վերայ դատապար-
 տեալ մեղաւորաց : Նոյն հեղինակք ասեն՝ թէ
 նաեւ յառաջ քան զջրեհեղէն՝ ոչ տեղաց եր-
 բէք անձրե ՚ի վերայ երկրի . այլ ամ երկիր ուս
 դաներ յառատութի ջուրց աղբերց և գետոց :
 Եւ վսի պտուղքն՝ որք էին առաջ քան զջրհե-
 ղէն, յոյժ քաղցրաւոյնք էին քան զայժմեան
 պտուղո, և խտեղէնքն ևս ունէին զառաւել
 ներգործութիւնս և զգործութիւնս :

Համարում էնապննու-թիւնն Տարագայնն Տասանց, հա-
 մարէալ ՚ի Քրէմնց արխոտակէն, և յայլոց հէղթ-
 նակայ՝ առ ՚ի Ճանաչել զԷնակն Քարս,
 և զյօժարո-թիւնն նոցին :

Յաղագս Գլխոյ .

Գլուխ՝ որ է սլուր դէսլ ՚ի գագաթն՝
 նշանակէ զկայունուի, զհաստամտուի,
 զանուսուֆիականուի, և զնախանձոտուի, և զան
 պատկանուի, առ իմաստս :

Գլուխ՝ որ է մեծագոյն քան զպատկանն .
 նշանակէ զտգիտութիւն և զլիմարութիւն :

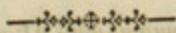
Գլուխ՝ որ է միջակ կազմողուք բացայայ-
 տէ զնրբամտուի, զուշիմուի, զխորագիտուի,
 և զլիշողականութիւն :

Գլուխ փոքր՝ բոցց ոչ առաւել երկայն .
 նշանակէ զհանճարեղուի, և զխոհեմութիւն :

Գլուխ երկայն և կակուղ . բացայայտէ
 զզոռուշութիւն, և զկարգադրողութիւն :

Գլուխ փոքր՝ բաց երկայնավիղ . արտա-
 յայտէ զտարաբախտութիւն, զսակաւախելու-
 թիւն, և զտկարութիւն :

Գլուխ տախարակ. ցուցանէ զցոփուի, և
զյանդգնութիւն :

Յաղագս Նախագո .

Մեծադոյն ճակատն. նշան է ծուլուի, դան-
դաղուի և փոքրախելուի. ունի տեսանի յեզինս :

Ներագոյն և փոքրագոյն ճակատն. ցուցա
զանուսուճնականութիւն, զտղխտութիւն, և
զշատակերութիւն :

Բոլորակ ճակատն նշանակէ զբարկու-
թիւն. զտարաբաղդութիւն :

Քառակուսի և չափաւոր ճակատն ցուցա
նէ զզօնուի, և զմեծուցիութիւն, ունի ել և յա-
ռիւծն :

Երկայն ճակատն նշանակէ զիմաստու-
թիւն, և զուշիմութիւն :

Փոսորակ ճակատն գուշակէ զամօթխա-
ծութիւն, և զպարկեշտութիւն :

Կնճռոտեալ ճակատն. ցուցանէ զթախ-
ծութիւն, և զտրամութիւն :

Գիսալի ճակատն. ցուցանէ զհամարձակն
և նմանի ցլոյ և առիւծոյ, որոյ օրինակն երևի
ի շունս, որք թէ ունիցին զբրդալի ճակատ
յոյժ բարկացողք լինին. բայց եթէ ունիցին
ճակատս առանց մաղոյ երկչոտ լինին :

Յ-ը-4՝ Յօնից .

Յօնք՝ որք են վայրահակք դէպ ՚ի քունն . ցուցանէ զնենդ , և զպատրոզութիւն :

Յօնք՝ որք հակեալ են դէպ յըռունկն . արայայտէ զնախանձ , և զքինականդութիւն :

Յօնք՝ որք են կամարաձևք՝ հասելք մինչ յըռունկն . նշանակէ զուսուֆասիրութի , և զնըքամուտի : Բայց եթէ կարի միակցին ընդ իրեարս . նշանակէ զսակաւմասան և զախուրն :

Յօնք՝ որք են երկայնամազք , և լայնադիրք ցուցանէ զգազանաբարցութիւն :

Յօնք՝ որք են ճաղատամազք . նշանակէ զմեղմն , զհեզն , և զըջանկատն :

Մի հաւատասցես զքեզ երբէք **աւն** իմ **աւն** , մարդոց՝ որ ունկցի ՚ի մի կցեալ զյօնս իւր վայրահակաբար , և միշտ ՚ի խոնարհ նկատիցէ . նաև այնմ որ ՚ի ծնէ շիւ ծնունկցի , զի լըմն ծի մասին , և զքեթէ՝ ամենեքեան այնպիսիքս ն՛նդաւոր են :

Յ-ը-4՝ Երէնց :

Երես վախ և նիհար . ցուցանէ զհոգացողն և զփոյթեանդն :

Փոքրագոյն երեսն՝ բայայայտէ զփոքրաւ

ողիտութիւն որ ցուցանի նմանութի կապիկի :

Եւ՛ երեսն՝ ցուցանէ զյամբն , և զդան-
դաղն . ու՛ երեւի յեզն , և յէջն :

Ստուար և լի երեսն՝ ցուցանէ զփափկասէ-
րըն , և զհեշտասէրն :

Յոյժ բոլորակ երեսն՝ ծանուցանէ լը
տղիտութիւն :

Տղեղ երեսն՝ հաղիւ կարէ ունիլ զքարի
վարս , և զսոլորութիւնս :

Երեսն՝ որ բազում անգամ քրանի դիւ-
րապէս վն սակաւ շարժմանց , և աշխատու-
թեանց . ցուցանէ զխորամանկութիւն , զքը-
սութիւն , և շատակերութիւն :

Երեսն՝ որ է փոսորակ ՚ի ճակատոց մինչև
՚ի կողակն , կամ ՚ի բերանն . նշանակէ զվատ
բարս և զսոլորութիւն . քանզի զպսակխիս՝ տեսա
նեմք լեալ բազում անգամ կաշառասէրս , տո
կոսառու և գող :

Յ-դ-Գ- Լ-չ-ց .

Աչք՝ որ արագապէս , և ՚ի զանազան կերպս
շարժի , և սրապէս տեսանէ , նաև մերթ շար-
ժի , և մերթ դադարի . նշանակէ զանհաւա-
տարմութիւն , զդողութիւն , զնենգութիւն , և ունիլ զպէս
պէս չարիս ՚ի սրտի :

Փոքրագոյն աչքն, ցուցանէ զաղխտուի, զփոքրոգուի, զարբեցողուի, և զտրամուի բարուց. որոյ նմանուին անասնի ՚ի կապիկս :

Աչք՝ որ է մեծ և փոս. նշան է գողութեան և աւազակութեան :

Չափաւոր աչքն՝ որ սակաւ ինչ հակի ուղտանն ոմանք՝ ՚ի կապուտաշորթն, նշանակէ լղբարուի, զնուրբ իմացականուի, զհաւատարմուի, զհետաքրքրուի, զքարի բնուի, և զխաղաղասիրութիւն :

Խաժակն՝ բայց փայլուն, բացայայտէ լղջանդգնուի, և զհակուի նի չարութիւն :

Չուարթագին, և քաղցրանկատ ակունքն նշանակեն զերկարակեցութիւն :

Ամենեւին սեաւ աչքն. նշանակէ զերկչտաուի, զակարուի, և զշահասիրուի : Բայց մինչ երևին անդ շիթք սակաւ ինչ մեղուազոյնք. նշանակէ զարդարամիան, զուշիմն, և զարին :

Եւ մինչ ոմանք յայնցանէ երևին քառակուսիք. նշանակէ զունօղն զերզանց բարուց :

Աչք՝ որ այնքան խորանկեալ է, մինչ թըռուի թէ ծածկեալ իցէ. նշանակէ զչարագործուի, զքարկուի, զվատթար սովորուի, զյանդգնուի, զխատաբարոյուի, զտաուի, զմոլեւիրուի, զվավաշտաուի, զհպարտուի, զգաւաճանութիւն, զնենգութիւն, և զնախանձ :

Կարի ի՞նչ կոկոն աչքն՝ կարմրաշորթ և
 փորրիկ՝ նշանակէ՛լ զանսանձուի լեզուին, և զան
 հաստատութիւնն սրաին :

Նեղագոյն աչքն՝ ցուցանէ՛ զանհաստա-
 տուի, և զդիւրախոխութիւնն յիմ՝ գործս :

Դժուարահայեաց աչքն՝ թէ՛ իցէ՛ զիճա-
 յին՝ ցուցանէ՛ զճշմարտախօսուի, և զկարգա-
 դրութիւնն ՚ի գործս յազագացս :

Յոյժ կապտագոյն աչքն՝ դեղին թարթ-
 չօք՝ ցուցանէ՛ զվատուի, և զխաբէութիւնն :

Լ.չք՝ որ բազում անգամ փակի և բանի.
 ցուցանէ՛ զերկչոտուի, և զթուլութիւնն :

Մթագոյն աչքն, ցուցանէ՛ զբղջախոհու-
 թիւնն, և զդինէսիրութիւնն :

Յ-դ-դ. Լ-ն-ի-ն .

Ըռունկն՝ որ է մեծ և լայնանիստ՝ նշանակէ՛
 զվավաշոտուի, զնենգուի, զյանդգնուի, զնա-
 խանձ, զազահուի, զտաքանուի, զժլատուի,
 զթամսութիւնն, և զերկչոտութիւնն :

Մեծ ըռունկն՝ բաց սչ լայնանիստ՝ նը-
 շանակէ՛ զքարեմտութիւնն, և զլուութիւնն :

Լ.րծուառունկն ՚ի քիթ՝ որ կեռացեալ է
 նման կաուցի արծուոց ցուցնէ՛ զվրէժխնդրու-

Թիւն, զՏեճառգուլի, զԿորովուլի և զՎալչոստուլի:

Բացունչն • իմ այնպիսի ըսունկն, որ ունի զերկու պինչս իւր բաց • նշանակէ զուարթամտութիւն, և զԿորովութիւն:

Ըսունկն՝ որ է սուր և բարակ ՚ի ծայրն • ցուցանէ զչայրակամն, զԿուարարուլի, և ունի երևի օրինակն ՚ի շունն:

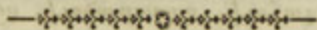
Ըսունկն՝ որ է բոլորակ, և կլորակ ՚ի ծայրըն • ցուցանէ զՏեճառգիւլուլի, ունի տեսանի օրինակն յառիւծն:

Ըսունկն երկայն • նշանակէ զԹեթևամտութիւն, և զգլխաշարժութիւն:

Ըսունկն կարի փոքրիկ • ցուցանէ զգողութիւն:

Ըսունկ յոյժ հակեալ ՚ի մի կողմն • բացայայտէ զանարդարն:

Ըսունկն՝ որ հաւասար գծիւ իջանէ վերուստ ՚ի վայր՝ ոչ ունելով զբարձրուլի և զցածուլի • նշանակէ զարիւլի, և զխոհամտութիւն:

Յազո Լէհնջաց •

Միջակ ականջն՝ որ ոչ մեծ իցէ, և ոչ փոքր • նշանակէ զհամեսան, և զկրթեալն:

Մեծ ականջն որ ՚ի վերկոցս բարձրացեալ

է • ցուցանէ զանխոհեմութիւն, զչառախօսութիւն,
 և զպարզութիւն յիշողականութեան, և զերկարութիւն կենաց :

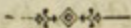
Փոքր ականջն՝ ցուցանէ զչարամտութիւն,
 զխորամանկութիւն, զնախանձոտութիւն, և զկարծութիւն կենաց :

Նուրբ և երկայն ականջն • նշանակէ
 զնախանձոտութիւն :

Ականջն՝ որ ընկողմանեալ կայ ՚ի վերայ
 գլխոյ • նշանակէ զբժամտութիւն, և զճուլութիւն :

Բոլորակաձև ականջն • նշանակէ զանհասկացողութիւն, և զանխելամտութիւն :

Գիսաւոր ականջն • ցուցանէ զլաւ ունկնդրութիւն, և զուշիմութիւն :

Յ-դ-գ-ն Բէրանոյ և Արիանոյ •

Բերան՝ որ է մեծագոյն և լայնաձիգ • բացասցատէ զչառակերութիւն, զհամարձակութիւն, զպատերազմասիրութիւն, և զանգթութիւն :

Բերան փոքր • նշանակէ զփոքրատարութիւն, և զկանաչի բարս :

Արթունք մեծ • ցուցանեն զողխտութիւն, զթանձրամտութիւն և զկռուարարութիւն :

Ըրթունք կարմրագոյն. նշանակեն զմաք-
րունի, նաև զգարի և զառաքինական կազմունի

Ըրթունք խամրացեալ և գունազուրկ.
բացայայտեն զպակասութիւնն առաքինուն, և
բարոյականութեան :

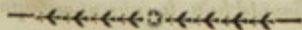
Ըրթունք հաստ, և սակաւ մի կախեալ
յարտաք' ՚ի բերանոյ. նշանակեն զտարտամու-
թիւն, զխտկամտութիւն, զլուրբահաւանունի,
և զանհաճելի բարս. ո՞վ երևի ՚ի ձիս և ՚ի
ջորիս :

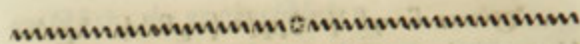
Ըրթունք նուրբ, և ՚ի վերկոյս սակաւ
ինչ ստուար՝ ը նմին և բերան մեծ. ցուցանեն
զմեծասրտութիւն, զուժեղութիւն, զազատա-
բարոյութիւն, և զիմաստութիւն :

Ըրթունք այնպէս վերացեալ ՚ի վեր, մին
չև երևիլ ընտերաց. ցուցանեն զկռուարարու-
թիւն, զչարակնութիւն, զինքնահաւանունի, և
զլեզուազարութիւն :

Չախաւոր շրթունքն ըստ քանակուն, և
ըստ որակուն. ցուցանեն զխորհրդապահունի,
զխորագիտութիւն, զգարութիւն, և զուսում-
նասիրութիւն :

Ըրթունք նուրբ՝ ունելով զբերան փո-
քրբ. նշանակեն զեղևնագործութիւն, և թու-
լասրտութիւն :

Յոգ Լեզուի և Լատինի :

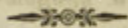
Լեզու թանձր և լայն. նշանակէ զթամսու-
թիւն, և զկոստութիւն :

Լեզու սպիտակ. բայցայստէ զաղքատու-
թիւն, և զողորմելութիւն :

Լեզու կարմիր և բարակ. նշանակէ զսրա-
մսութիւն առ ՚ի ստանալ զերս, և ստացուա
ծըս բազումս :

Երկայն, հաստ ատամունքն. ցուցանեն
զտրամութիւն, զարքեցութիւն և զեղեւնա-
գործութիւն :

Հաստ և լայն ատամունքն, որք հակին
դէպ յարտաքս, կամ դէպ ՚ի ներքս. նշանակեն
զպագշտութիւն, և զհեշտասիրութիւն :

Յոգ Ծնօտի . որ ասի չէնյէ .

Ծնօտ փոքր և կարճ, նշանակէ զխտաբա-
րոյութիւն, զնախանձոտութիւն, և զմոլեկա
նութիւն :

Ծնօտ բոլոր և կլորակ. նշանակէ զիգա-
բարոյութիւն, և զմեղկութիւն :

Ծնօտ երկայն և սուր. արտայայտէ զնննգ
ժոտութիւն, և զառաւել բարկացողութիւն :

Ծնօտ մտալի ՚ի ներքին կողմանէ . նշանա-
կէ զբզրախոհութիւն :

Ծնօտ շախաւոր , և իբր քառակուսի .
բացայայտէ զբարեբարոյութիւն :

Յ-դ-գ- շէք-դ , Բ-է-Վ-ն-ոյ և ծնօտնդ .

Խարտեաշ . ին կիսասև և կակուղ հերքն . ար-
տայայտեն զնրբութիւն , և զխոհմութիւն :

Գանդուր , և գռուղ հերքն . նշանակեն
զհպարտութի , զվատթարութի , և զաներկչտութի :

շերք՝ որք բուսեալ են գէղ ՚ի ճակատն .
ցուցանեն զանզղամութի , և զգազանաբարոյութի :

շերք շիկադոյն և հաստ . նշանակեն զան-
խոհականութիւն , և զանխելամուտութիւն :

շերք հաստագոյնք և խիստք . ցուցանեն
զկամակորութիւն և զինքնահաւանութիւն :

շերք սպիտակք . նշանակեն զերկչտու-
թիւն , և զամօթ խածութիւն :

Ճաղատ մորունն նշանակէ զբզրախոհու-
թիւն , և զհեշտասիրութիւն :

Բարեկազմ մորունն . ցուցանէ զբարե-
բարոյութիւն , և զհամեատութիւն :

Յ-դ-գ- Չ-յն՛ :

Չայն հաստ՝ նման փողոց . նշանակէ զգորե-

զուժիւն , և զարխուժիւն :

Չայն հաստ , և բարձր . ցուցանէ զհամարձակուժիւն , և զճոռոմաբանուժիւն :

Չայն բարակ և մեղմ . ցուցանէ զտխրահանուժիւն , զկարծկոտուժիւն և զերկչոտուի :

Չայն միջակ՝ ոչ հաստ , և ոչ բարակ . բացայայտէ զխոհեմուժիւն , և զճշմարտախօսուի :

Չայն՝ որ է նման ձայնի ոչխարաց , կամ այծից . է նշան տղխուժեան :

Չայն՝ որ ընդ ըռունկն ելանէ . բացայայտէ զսասբանուժիւն , և զչարակամուժիւն :

Մարդ՝ որ հազիւ թէ ծիծաղի . է նրբիմաց , և ուշիմ :

Մարդ՝ որ բազում անգամ ծիծաղի . է անխոհեմ , և սակաւիմաց :

Մարդ՝ որ բարձրաձայն ծիծաղի . է ստաբան , և ստասաց :

Մարդ՝ որ առանց պատճառի ծիծաղի և ՚ի ծիծաղելն բազում անգամ հազաց , ՚լմ շարժէ զգլուխն . է անհաւան , անմիտ և անխելք :

Մարդ՝ որ նուազ , և ցանցառակի ծիծաղի . յը «էյրէէ» է մտացի . ժլտտ . և հնարաւոր յարուեան , զոր ունի :

Յաղագս Պարանոյի . որև ասի վիտ :

Ալիզ՝ որ է հաստ , բայց ոչ զխրուժիւ մտց ,

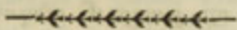
այլ մեծութեամբ օսկերաց, և ջլաց. նշանակէ զուժեղութիւն, և զզօրութիւն :

Ալիզ հաստ, և մսաւոր. ցուցանէ զբարկացողութիւն, և զայրացկամի :

Ալիզ երկայն և բարակ. բացօյացտէ զերկչութիւն, և զչարախորհուրդ լինիլն :

Ալիզ կարճ ցուցանէ զհամարձակութիւն և զյանդգնութիւն :

Ձգնյլ լինիլ պարտիս ասնն իմաստունք՝ յայնպիսի արանց, որք ՚ի բնուէ ունին զպակասուի և զերևելի տգեղութիւն ինչ յանդամն. զի բնապէս արտաբուստ յայտնիչ են նշանքս :

Յաղագս թիւնն, Լանջաց, Սեւնն, և Որոճայնն

Թիկունք լայն, ցուցանէ զկորուլութիւն, և զքաջութիւն :

Թիկունք միջակ, ցուցանէ զգովելի անձն :

Թիկունք կարճ, նշանակէ զաղահուլութիւն, և զքնչասիրութիւն :

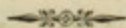
Լանջք՝ որ և ասի կուրծք, եթէ ծածկեալ իցէ մաղիւք մընչև ցորովայնն, նշանակէ զզիւրախիտութիւն, զանգթութիւն, և զանկրօնութիւն :

Լանջք՝ որ միայն ինքն է մատուցուած . ցուցա
նէ զարիութիւն :

Լանջք մեծ, ցուցանէ զմեծատգիութիւն,
և զհամարձակութիւն :

Ստինք՝ որք են կախեալ ՚ի կրծոց . նը-
շանակեն զքաջութիւն , և զզօրութիւն :

Որուայն մեծ . արտայայտէ զհպարտու-
թիւն , և զբախտութիւն :

Յ-շ-Գ- Բազմոց .

Բազումն թէ այնքան երկար լիցի, մինչ ցը-
ծունկն հասանիցէ . նշանակէ զնրբամայութիւն ,
զուժեղութիւն , զյանդգնութիւն , և զիզ
խշտեց :

Բազում այնքան կարճ, որ մինչև ՚ի բարձ-
ւրն հասանիցի . նշանակէ զչարամտութիւն , և
զչարախնդրութիւն :

Բազում որ է յոյժ մազալից , ցուցանէ
զվախշտութիւն :

Բ. յն՝ որ ՚ի խօսիլն յաւէտ շարժէ զձեռն
և զբազումն , է նախանձոտ , շատաբան և է-
շ-շ :

Բ. յն՝ որ ՚ի խօսիլն ոչ տարածէ զձեռն ,
և զբազումն , է հասունակ մտօք , մեծախոր-
հուրդ , և խոհեմ :

Յ-դ-4- Չե-ո-յ . Մ-ո-ո-ն-յ , և Ե-ը-4-յ :

Չեոք՝ որ է առաւել կարճ և փոքր , նշանակեն զուղղութիւն , և զհնարաւորութիւն :

Չեոք երկայն բարակ , և բարեկազմ , նըշանակեն զբարի սովորութիւն , զերկարուի կենսայ , զուղղասիրուի , զպատուասիրուի և զերկիւղածութիւն յԱստուծոյ :

Չեոք ստուար՝ եթէ ունիցին զկարճ մասունս քան զչափն աւելի . արտայայտէ զնենգաւորուի , զպարանակալութիւն , և զզողուի :

Չեոք թիւր՝ նշանակեն զչատակուլուի և զչատախօսութիւն :

Եթէ դողայ ձեռք ուրուք յառնուլն զիրինչ . նշանակէ՝ թէ փութով դառնայ ՚ի բարկուի , և է մարդ բարի բնութեամբ և ամօթխած :

Մասունք մած , և վայրակոր , նշանակեն զչարարարոյութիւն , և զազահութիւն :

Մասունք՝ փոքրիկ և բարակ . ցուցանեն զչիմարութիւն , և զտակաւախելութիւն :

Մասունք փոքր և հաստ . նշանակեն զհամարձակութիւն , և զչարակնութիւն :

Եզունդն սպիտակ՝ տափակ՝ կակուղ՝ նօսրը՝ կարմրակոյն՝ և կարի վայլուն . նշանա-

կէ, գուշիմութիւն, և զՏնարաւորութիւն :

Եղունգն կոր և դար • ցուցանէ զյափըշտակողութիւն, և զբժամտութիւն :

Եղունգն յոյժ կարճ • ցուցանէ զչարահամութիւն, և զչարակնութիւն :

Յառաջ՝ Սրտնից, և Ոտնից •

Սրունք բարակագոյն • նշանակեն զտղիտութիւն, և զմնասցկոտութիւն :

Սրունք հաստագոյն • ցուցանեն զհամարձակութիւն, և զարիութիւն :

Սրունք ջղալից • նշանեն զուժեղութիւն :

Սրունք կարճ և հաստ • ցուցանեն զանբարոյականութիւն, և զամարդութիւն :

Սրունք փայլեալ • բայայայտեն զվատութիւն :

Ոտք մասլից • նշանակեն զառաւել ցայտկողութիւն :

Ոտք փոքրիկ, նշանակեն զթեւեմանձնութիւն :

Ոտք հաստ և կարճ • ցուցանեն զառաւել տկարութիւն :

Ոտք բարակ և կարճ • են նշան չար վարուց :

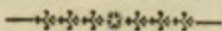
Ոտք երկարագոյն • նշանակեն զնենգութիւն :

Ոտք բարակ, և ծայրքն վերամբարձեալք • ցուցանեն զդարանակալութիւն :

Արձակութեամբ յուրանէ մեծասիրտ գողնու

Արագընթացն , որ զսպէ զինքն , և կորակնէ զերեսն , և կծկէ զբոլոր մարմինն . նըշանակէ զերկչոտութիւն , զժլատութիւն , և զաղուեսաբարոյութիւն :

Մանրութեամբ արագողն չարաբարոյ , և սնուօր ստի լինիլ :

Յոգաբանական Մարտիրոս .

Աւամորթն . յուրանէ զխորամանկութիւն , և զխորագիտութիւն :

Սպիտակ և կարմիր գոյնն . նշանակէ զուժեղութիւն , և զարիւթութիւն :

Սպիտակ գոյնն հանդերձ գեղնուք , յուրանէ զպակասութիւն ուժոյն :

Հրային գոյնն՝ հանդերձ փայլուն աչօր . յուրանէ զձգիլն առ մոլեգնութիւն :

Միջակ գոյնն՝ ՚ի մէջ սպիտակին , և սևին , յուրանէ զբարեբարոյութիւն , և զուշիմութիւն :

Յոգաբանական Բնականաբան .

Նախ պարտիս հասարակամիտս պահել ՚ի մտիքում . զի (ըստ մեծին ալպերտոսին) չափակից անդամքն , ըստ գունոյն , ըստ ձևոյն , լի քանակութիւն , լի կալուածոյն , և լի շարժման . յու-

ցանկն զքարի մտայն զընդաքոյս յարմարուի :
Բայց անդամքն , որք տեսանին ներհակ գտա-
նիլ ասացեալ յատկութեանց , ցուցանեն ըզ-
թիւրամիտն :

Երկրորդ՝ պարտիս գիտել . զի թէպէտ
նշանօք անդամոց ճանաչին բարք , և յօժա-
րութիւնք մարդկային . բայց ոչ դնեն նօքա
զհարկաւորութիւն . իբր թէ ՚ի հարկէ այնն
լինիլ պարտի մարդ . այլ ցուցանեն միայն ըզ-
ձկտուճն , և զհակուճն բնութեան :

Երրորդ՝ վստարութիւն նշանայ՝ զորոց ա-
սացու մինչև ցայժմ , ոչ է պարտ խոկոյն դատել
զմարդն . զի գուցէ լինիցի նշան պատահական ,
և ոչ բնական . իմ գուցէ յաղթել իցէ զայնպի
սի նշանաւոր հակմունս՝ ներհակ սոլորուք . իմ
թէ՛ թերևս յետս ընկրկիլ ներգործութեամբ
աղօթից :

Չորրորդ՝ զի գլխաւորութար կայանայ կտտա-
րիլ բնագննուին յաչս . ուստի եթէ դատուճն
աչայ համաձայն դասնիցի ը բնագննուի այլոց
մասանց , յայնժմ է ստոյգ քննուի , և ենթա-
դադրուի : Իսկ եթէ տարաձայն գտանիցի աչայ .
յայնժմ հաւանելի երևեացի ենթադրուի ,
որ լինի զաչայ : Այս ասնն բնագէտք բա-
զուճք թէ աչքն է կարապետ սրտին :

Աղփայնօր սկսանի՛նք հարգել զԲնօրն

Տօճարն Հայոց :

Աղփայն Ե Տօ ճար Հայոց :	Արժեքն		Նօթերն						
	Ն	Լ	Մ	Բ	Գ	Դ	Ե	Չ	Ն
Նաւասիրտ :	Ն	Լ	Մ	Բ	Գ	Դ	Ե	Չ	Ն
Հոռի :	Մ		Բ	Ե	Չ	Ն	Մ	Բ	Գ
Սահմի :	Գ	Մ	Չ	Ն	Մ	Բ	Գ	Դ	Ե
Տրէ :	Չ	Մ	Մ	Բ	Գ	Դ	Ե	Չ	Ն
Քաղոց :	Մ	Բ	Գ	Դ	Ե	Չ	Ն	Մ	Բ
Արաց :	Գ	Բ	Ե	Չ	Ն	Մ	Բ	Գ	Դ
Մեհեկի :	Ե	Գ	Ն	Մ	Բ	Գ	Դ	Ե	Չ
Արեգ :	Ն	Գ	Բ	Գ	Դ	Ե	Չ	Ն	Մ
Ահի :	Բ	Գ	Դ	Ե	Չ	Ն	Մ	Բ	Գ
Մարերի :	Գ	Գ	Չ	Ն	Մ	Բ	Գ	Դ	Ե
Մարգայ :	Չ	Ե	Մ	Բ	Գ	Դ	Ե	Չ	Ն
Հրտից :	Մ	Ե	Գ	Դ	Ե	Չ	Ն	Մ	Բ
Աւելեաց :	Գ	Չ	Ե	Չ	Ն	Մ	Բ	Գ	Դ

Ամսօրն և Կ ներեկօրն 'ի ներքս մուտա :
 Եօթներեակն 'ի վերուտա' և ամիսն 'ի դի
 մայ, և գայ 'ի մի տուփ և գտանես զօր ամ
 սամաին անսխալ :

Բուռն Տօմար Հայոց :

Աբհաթի Է :

Չ կրկնակ ամսոյն անյապէս արա : Ա՛ւլ զնաւասարդի ամիսն և երթ Է Է, որ Ֆայ՝ կրկնակ է հոռի ամսոյ : Ա՛ւլ զհոռի ամիսըն և զիւր կրկնակն և երթ Է Է, որ Ֆայ կըրկնակ է սահմի ամսոյ : Նոյնն և զայլն արասցես :

Աբհաթի Է Ե :

Չ կիսակ ամսոյն անյան արա : Ա՛ւլ զնաւասարդի ամիսն՝ և երթ քսանեւինն և կէս, որ Ֆայ՝ կիսակ է հոռի ամսոյ : Ա՛ւլ զհոռի ամիսն և զիւր կիսակն՝ և երթ քսանեւինն և կէս, որ Ֆայ՝ կիսակ է սահմի ամսոյն : Նոյնն և զայլն արա՝ :

Թուռաթի Է :

Չ թուռական անյապէս արա : Ա՛ւլ զթիւ մի յաբայ ամսոյն, և թուռն մինչև ցյայանուին . չորքարատեան և այն է : Իւտես թէ յառջին ամի իցես՝ Կ թիւ ՚ի բայ երթ : Յերկրորդին՝ Զ : Յերրորդին՝ Դ : ՚ի չորրորդին՝ մի ինչ երթար, զի նահանջ է :

Կալ զթուականն և բաժանեա՛ ՚ի չորս, մի մա-
որն նաճանջ է :

Եթէ կամիցիս զիտել՝ թէ յորո՞ւմ ամի իցես ,
կալ զթուականն և երթ ԿԿ , թէ 1 Ֆնայ՝ առա-
ջին ամ է . թէ 2՝ երկրորդ . թէ 3՝ երրորդ .
թէ Կ՝ չորրորդ ամ է , որ է նաճանջ :

Իննևսասնէբէմէն է :

Իննևսասներեակ այսպէս արա : Կալ զթուա-
կանն և երթ ԺԺ ԺԺ , որքան ԺԺ է՝ այնքան
իննևսասներեակ է , և որքան ՚ի տասնևինէն ՚ի
խոնարհ Ֆնայ, յայնք ամի իցես իննևսսներեկին :

Աէբադէրն է :

Աերադիր այսպէս արա : Կալ զթուականն՝
և տես թէ քանի նաճանջ կայ ՚ի նմա . կմ քա-
նի՛ իննևսասներեակ : Ապա զթուականն բազ-
մապատկեալ՝ զմին ժն արա : Ըստ նաճանջիցն՝
պակասեա՛ , և ըստ իննևսասներակայ՝ յաւել :
Ութն թիւ հանասազ ՚ի բայ երթ : Եւ զայ-
լըն երթ՝ ԸԸ . որ Ֆնայ՝ վերադիր է : Աերա-
դրով վերադիր այսպէս արա : Կալ զանցեալ ամի
վերադիրն . ժն ՚ի վր ան՝ վերադիր է առաջի-
կայ ամին : Ի նաճանջին՝ Ժ ան : Յիննևսաս-
ներեկին՝ ժք ան : Եւ թէ նաճանջն և իննև-
սասներեակն ՚ի միում ամի հանգիպին , ժն
ան՝ և այն է :

Եօթներեակն է :

Եօթներեակնն սյապէս արա : Ասլ զթուականն,
երեք ՚ի վր ան կամ չորս ՚ի բայ երթ , և զայլն
երթ 5 5 , որ մայ եօթներեակն է : Եւթ՝ աւե-
լեայ պատկեր աւուրն՝ եօթներեակն է առաջի-
կայ ամին , և քանիք լուսնին՝ վերադիր է տար-
ւոյն . բայց ՚ի նահանջի ամին՝ թիւ մի պակաս
կալ զաւուրս լուսնին՝ և սյն է :

Լէ՛՛ս ՚ի - Էրէմէնէ - արարածոց . և այլ : :

Չամն ՚ի սկզբանէ արարածոց՝ սյապէս արա :
Ասլ քճ ճգ , զթուականն ՚ի վր բեր և սյն է :

Յելանելոյն աղամայ ՚ի դրախտէն մինչ ՚ի
ճնուանդն քրիստոսի՝ են ամբ՝ քճգը : ՚ի Քրիս-
տոսէ մինչ ՚ի սքն գրիգոր՝ յի ամ է :

Չամն ճննդեանն Քրիստոսի սյապէս արա :
Ասլ Էճճգ , զթուականն ՚ի վր բեր և սյն է :

Չամն սբ լուսաւորչին սյապէս արա : Ասլ
միւր , զթուականն ՚ի վր բեր և սյն է :

Գիւտ գրոյ սյապէս արա : Ասլ ՃԺԷ , զթուա-
կանն ՚ի վերայ բեր և սյն է :

Տանուակէր տարւոյ սյապէս արա : Ասլ զթուա-
կանն , ը ՚ի վր ան՝ կմ Է ՚ի բայ երթ . և զայլն
երթ Ժք Ժք , որ մայ՝ զսկիզբն ՚ի խոյնն արա ,

և տուր ՚ի կենդանակերպան մի մի թիւ . ուր դա
դարի՛ սյն է տանուաէր տարւոյ :

Բարձեալ՝ կալ զթուականն և երթ ժբ ժբ ,
որ Ֆիայ՝ զսկիզբն յաղեղնաւորէն արս , և տուր
՚ի կենդանակերպան մի մի թիւ . ուր թիւն սպա
ռի , սյն է տանուաէրն . քանզի թուականն՝
յաղեղնաւորն եղաւ :

Եւոսեալս՝ էն այստէն է :

- Խոյ . Յուլ . Երկաւոր . Խեցգետին :
- Աւիւծ . Աոյս . Աշիւ . Աարիծ :
- Աղեղնաւոր . Այծեղջիւր . Զրհու .
- Չուկն :

Ծոռնոյ լուսնն է :

Ծոռնոյ լուսնի սյսպէս արա : Կալ հանա
պաղ լ կամ Կ, զվերադիրն և զկիսակն ՚ի բաց
երթ . որ Ֆիայ՝ լրուսն է լուսնի :

Լրուսն լուսնի սյսպէս արա : Կալ հանապաղ
խն , զվերադիրն և զկիսակն ՚ի բաց երթ . որ
Ֆիայ՝ լրուսն է լուսնի :

Զաւուրս լուսնի սյսպէս արա : Կալ զաւուրս
ամսոյն՝ և զկիսակն նորին ամսոյն՝ և զվերադիր
տարւոյն . և երթ լլ , որք Ֆիան՝ աւուրք
էն լուսնի :

Բողոքիւ լուսինն սոյսպէս արա : Ասլ ՚ի նաւա-
սարդի ամսամաէն մինչև ուր ես . զկէս վերա-
դրին ՚ի վր բեր և երթ 60 60, որ Ֆայ՝ բողոքէ :

Դարձեալ՝ կսլ զբողոքն և զթիւ վաթսնիցն ,
և զՖայեալն ՚ի վերադրէն ՚ի վր բեր . և երթ
30 30 , որք Ֆան՝ աւուրք են լուսնի :

Դարձեալ՝ կսլ զբողոքն և կրկնեա . և տես
թէ ք 60 ելանէ , զվաթսունն՝ զիշերոյն տուր .
և զաւելի Ֆայեալնն՝ 5 5 թիւ ժամ արա և
տունջեան տուր . և դասնես զճնունդ լուսնին՝
թէ յորում ժամու է : Իսկ ՚ի լրման , զվաթ-
սունն՝ տունջեն տուր , և զՖայեալն՝ զիշերոյն,
դասնես զլրուՖն՝ թէ յորում ժամու է :

Եւ ճմս առնջեան՝ են այսոսիկ .

Այդ . Ծայդ . Ջայրացեալ . Ճառա-
գայթեալ . Շառաւիղեալ . Երկրատես .
Շանթակող . Հրակաթ . Հուսիսայլեալ .
Թաղաթեալ . Աւաղօտ . Արիող :

Ժմս Գիշերոյ .

Խաւարակ . Աղջամուղջ . Մթացեալ .
Շաղաւօտ . Կամաւօտ . Բաւական . Խօթա-
փեալ . Դիզակ . Լուսաճեմ . Աւաւօտ .
Լուսափայլ . Փայլածու :

Եթէ կամիցիս զխակ զճնունդ լուսնի և զլը-

բուժիչ լուսնի թէ տիւ իցէ թէ գիշեր : Ասլ զա-
 լուրս ամսոյն յոր և իցես . զհասարակածն հա
 յոյ ՚ի վր բեր . թէ ՚ի ծնունդն և թէ ՚ի լը-
 բուժի . և երթ 30 30, որ ՚ի խոնարհ Տայ՝ երթ
 և ասան՝ տիւ, գիշեր . ուր թիւն սպառի՝ անդ է :

Բայց ՚ի ծննդեան՝ զտիւն դիր յառաջ , և
 ՚ի լըման՝ զգիշերն :

Լճահուս է .

Ամսամուտ սյապէս արա : Ասլ թիւ մի՝ և լը
 զկրկնակ նորին ամսոյ՝ և զէ երեակ տարւոյն ,
 և երթ 7 7 , թէ 1 Տայ՝ կիրակէ է , թէ 2՝
 քչի . թէ 3՝ Կչի . և այլն կարգաւ :

Օրագիւտն է :

Օրագիւտ սյապէս արա : Ասլ զալուրս ամ-
 սոյն՝ և զկրկնակ նորին ամսոյն՝ և զէ երեակ
 տարւոյն . և երթ 7 7 , թէ 1 Տայ՝ կիրակէ է :
 թէ 2՝ քչի . և այլն ՚ի կարգին :

Լաւաւորն է .

Առաջաւորաց բարեկենդան սյապէս արա :
 Ասլ հանապաղ 36 . զվերադիրն ՚ի բայ երթ,
 և տես թէ քան զյայտնուին աւելի է . և թէ
 ՚ի նմին ամսեան է ուր յայտնուին է . և թէ
 տակաս է՝ ՚ի յառաջիկայ ամիսն անցն : Օրա-
 գիւտ արա և ՚ի կիրակէ տուր . և թէ ՚ի կի-

բակէ հանդիպի՝ ՚ի միւս կիրակէն տնւր՝ առաջաւոր է :

Գարձեալ՝ տես թէ թուով՝ մի կամ երկու, կամ երեք ք զյայտնուին աւելի է՝ ՚ի յառաջիկայ ամիսն անցն , օրագիւտ արաւ և ՚ի կիրակէ տնւր . և թէ ՚ի կիրակէ հանդիպի՝ ՚ի միւս կիրակէն տնւր , առաջաւորաց բարեկենդանն : Գարձեալ՝ կսլ զյայտնուին . 4 թիւ ՚ի վի սն՝ և զգիր տարւոյն ՚ի վի բեր՝ առաջաւորաց բարե :

Լ-մ 4 շո-ն է :

Լուսն Չ առիւն սյսպէս արա : Կսլ հանանդ 46 . զվերադիրն ՚ի բաց երթ , և տես թէ քան զհասարակածն աւելի է , ՚ի նմին ամսեան է ուր հասարակածն է , և թէ պակաս է , ՚ի յառաջիկայ ամիսն անցն . օրագիւտ արաւ և ՚ի կիրակէ տնւր . և թէ ՚ի կիրակէ հանդիպի ՚ի միւս կիրակէն տնւր՝ զատիկ է : Գարձեալ՝ կսլ զհասարակածն . թիւ մի ՚ի վի սն՝ և զգիր տարւոյն ՚ի վերայ բեր՝ զատիկ է անսխալ : Բայց ՚ի նահանջին՝ թիւ մի պակաս կսլ , և այն է :

Գ-ն 4 շոյ :

Գիւտ գրոյ այսպէս արա : Գիտ զառաջաւորն , և տես զմիջոցն թէ քանի՛ օր է . և 5 ՚ի բաց սն , որ մնայ՝ յայնէն յառաջ տուր . ուր գագարի՛ այն է գիր տարւոյ :

Եւ զՏեառն ընդ առաջն՝ ուղղեալ գրովքն այս-
 սկէս : Թէ Կէն լինի գիր տարւոյն , մեծ պահոց
 յերկրորդ շաբաթի օրն գայ : Այսպէս՝ Եւ Կէն
 Եւ Կէն՝ մեծ պահոց յառաջին կերակէն գայ յետ
 կոյս . որ է սքնն Թէ ոգորոսի : Եւ Եւ Կէն ՚ի
 Ծայն՝ ՚ի բուն բարեկենդանի կերակէն գայ : Եւ
 ՚ի Կէն ՚ի յինն ՚ի սահակայ պարթևի կերակէն
 գայ : Եւ ՚ի Կէն ՚ի Կէն՝ ՚ի սքնն Սարգսի կի-
 րակէն գայ : Եւ ՚ի Կէն ՚ի Կէն՝ յառաջառ-
 ըի բարեկենդանի կերակէն գայ : Եւ ՚ի Կէն՝
 ՚ի նոյն շաբաթ օրն գայ :

Նաև՝ զաւետանն ուղղեալ գրովքն այսպէս : Թէ
 Կէն լինի գիր տարւոյն , յետ աշխարհամատրան
 կերակէն՝ Եւ լինի աւետիք լինի : Թէ Կէն՝ Եւ լինի .
 Թէ Կէն՝ կերակէ . և այսպէս կարգաւ : ՚ի Կէ-
 նն ՚ի Կէն՝ ՚ի նոր կերակէն գայ : Եւ Կէն ՚ի ձայն
 ՚ի դատիկ կերակէն գայ : ՚ի Կէն յառաջին ՚ի ձայն
 կազարդի կերակէն գայ : ՚ի Կէն ՚ի Կէն՝
 ՚ի լուսաւոր լինի կերակէն գայ : ՚ի Կէն ՚ի Կէն՝
 ՚ի լուսաւոր լինի Եւ լինի գայ : Եւ Կէն՝ օր չկայ :

Այլև՝ զվարդավառի միջոցն ուղղեալ գրովքն
 այսպէս :

Այսպէս ՚ի Գիւմն 7 շաբաթ է :

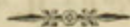
՚ի Կայնն ՚ի Կէն՝ 6 շաբաթ է :

Կիննն ՚ի Չայն՝ 5 շաբաթ է :

'ի Ղատօն՝ յՄ՝ 4 շաբաթ է :
 'ի Չայն՝ 'ի Տիւնն՝ 3 շաբաթ է :
 'ի Բէնն՝ 'ի Փիւրն՝ 2 շաբաթ է :
 և Քէնն՝ նոյնպէս օր չկայ :

Անսանահան շէ : :

Անսանահան շէ նոյնպէս արա : Անլ զնահան-
 ջըն և երթ լլ, օր Տիայ՝ ամսանահան շէ :

Անհէնն էն .

Ը | Լ | Գ | Ժ | Ի | Լ | Լ | Ժ

Ժ | Բ | Գ | Ե | Լ | Ժ | Ե | Գ

Ութն ան՝ 'ի վերայ ամսանահան ջըն յԱրաց
 տնէր՝ Գարնանամուտ է : Տիւն ունի ժամս 12 ,
 գիշերն 12 : Ժողովէ յինքեան աւուրս 91 .
 ժամս 6 մասունս 45 . կենդանակերպս 3 . խոյն,
 ցաւն , երկունքն :

Բան և վերջ ան՝ յԱրաց տնէր՝ աւետիք է :
 Երեք ան՝ 'ի Մեհեկի տնէր՝ անկատող է : Տա
 ներեք ան՝ յԱրեգ տնէր՝ ելատող է : Ինն ան՝
 յԱհի տնէր՝ Ամսանամուտ է : Տիւն ունի
 ժամս 45 . գիշերն 9 : Ժողովէ յինքեան ա-
 ւուրս 91 . ժամս 3 . մասունս 45 . կենդանա-
 կերպս 3 . խեղճէնն . աւիւնն . կոյնն :

Աւերջ ան՝ 'ի Մարգարաց տնէր՝ Աճածին է :

Ա կց անձ 'ի Հրատից տնւր՝ քբ Խաչ է : Տասն
անձ 'ի Հրատից տնւր՝ Աշնանամուտ է : Տիւն
ունի ժամն 12, գիշերն՝ 12 : Ժողովէ յինքնն
աւուրս 91 . ժամն 6 . մասունս 45 . կենդանա
կերպս 3 . կշնն , կարիճն , աղէշն-նրն :

Տասնևինն անձ 'ի Հրատից տնւր՝ պապանձու
մըն է զարարիպի : Երկու անձ Մ. և Է կաց տնւր
յղուի է եղիսաբեթի : Ա կց անձ 'ի Հոսի
տնւր՝ յիսնակաց բարեկենդան է : Քսան և 7
անձ 'ի Հոսի տնւր՝ քբ յակոբայ բարեկենդան
է : Ա կց անձ 'ի Սահմի տնւր Չմեանամուտ է :
Տիւն ունի ժամն 9, գիշերն 15 : Ժողովէ յին-
քեան աւուրս 92 . ժամն 6 . մասունս 45 . կեն-
դանակերպս 3 . աշծեղջի-րն , ջրհոն , ձո-հնն :

Եւ ի է՞ր ձմեռ ան եղանակն 92 է : Ա ք զի 6 :
ժամքն 'ի 4 եղանակացն ժողովին և լինի օրն
մի՛ 24 ժամ , ի տիւ և ի գիշեր : Եւ մասուն-
քըն ժողովին 'ի 4 աֆն և լինին օր մի՛ 24 ժամ .
ի տիւ և ի գիշեր : Եւ օրն այն 'ի ներքս անկա
նելով թիւ մի 'ի վերագրացն հայոց պակասե-
ցուցանէ . և զհերեակ այլազգացն կրկին աճե-
ցուցանէ . և զիստրվարի ամիսն 29 օր աւնէ . և
զձմեռնային եղանակն 93 օր : Եւ այն է ամ նա
հանջին՝ յորում այս լինի :

Տասնևեօթն անձ 'ի սահմի տնւր՝ յայանուէ
բարեկենդան է : Քսան և հինգ անձ 'ի սահմի

տուր՝ յայտնուի է : Չորս անձ ՚ի Քաղոց տուր՝
Տեառնընդառաջ է :

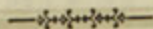
Չածածնին , զսբ խաչին , զյխնակամանն ,
և զսբ յակոբայ Օրոզիւան՝ ՚ի չորեքշաբա-
թէն յետ բեր՝ և ՚ի կիրակէ տուր : Եւ ՚ի հինգ
շաբաթէն յառաջ տար՝ և ՚ի կիրակէ տուր՝ և
այն է :

Չյնգէնան է թ

Չայնողիւտ այսպէս արա : Կալ ՚ի զատկէն
մինչ ուր ես . և երթ 40 40 , որ ՚ի խանարհ
մայ՝ երթ 8 8 , և գտանես :

Եթէ կամիցիս գիտել՝ թէ ձայնն որոյ դատու
է : Տես զթուականն եթէ կոճառ է , աջակող-
ման դատուն է՝ ուր սբ աւագանն է . և թէ
դար է՝ ձախակողման դատուն է :

Ո՛վ եղբայր իմա՛ , զի ՚ի Հայոց թուականն՝
թիւ մի աւելի կայ և բզմ՝ սխալանս գործ է :
Յորժամ վարք թուականն առնես Հայոց՝ և Հը
նովմայեցւոց . և Նահանջ . և Իննեթերեակ .
և զայն՝ որ ասէ , Եթէ կամիցիս գիտել՝ թէ
յորժամ ամի իցես : Չայս հինգ բանս յոր-
ժամ առնիցես , զաւելի թիւն ՚ի բայ երթ՝
զի ուղիղ գայ :

Յարմարայ:

Լ՛ւրճո՛ւս Ի՛րօ

Տայցից-այ:

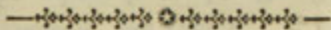
Լիւրճո՛ւս

Լիւրճո՛ւս

Եօթնեքերակ:

		Ճ	Կ	Է	Ը	Ս	Վ	Պ	Պ
Ղ	34 Յուելի:	Ճ	Կ	Է	Ը	Ս	Վ	Պ	Պ
Ե	28 Փեար:	Գ	Վ	Է	Ը	Ս	Վ	Պ	Պ
Ե	34 Մարա:	Գ	Ճ	Է	Ը	Ս	Վ	Պ	Պ
Ղ	30 Լարել:	Ղ	Վ	Ս	Է	Ը	Վ	Պ	Պ
Ղ	34 Մայիս:	Վ	Է	Ը	Ս	Վ	Պ	Պ	Պ
Ե	30 Յուելի:	Գ	Գ	Ղ	Վ	Ս	Է	Ը	Վ
Ե	34 Յուելի:	Ղ	Գ	Ս	Է	Ը	Վ	Պ	Պ
Գ	34 Օգոստոս:	Է	Վ	Ղ	Վ	Ս	Է	Ը	Վ
Գ	30 Սեպտեմբեր:	Ե	Վ	Ղ	Ս	Է	Ը	Վ	Պ
Գ	34 Զոհիմ:	Ճ	Վ	Ղ	Վ	Ս	Է	Ը	Վ
Է	30 Նոյեմբեր:	Գ	Ը	Վ	Ղ	Ս	Է	Ը	Վ
Է	34 Դեկտեմբեր:	Ե	Ը	Վ	Ղ	Ս	Է	Ը	Վ

Լ՛մտալն և Է՛ ներեկոլն ՚ի ներքս մուտ: Եօթնեքերակն ՚ի վերուտ՝ և ամիսն ՚ի դիմյ, և գտանես զօր ամսամոխն: Բայց ՚ի նահնջին՝ երբ ՚ի մարտի ամիսն մտնիցես, թիւ մի աւելի կալ զեօթնեքերակն:

Տօճաբ Հոօճայեցւոց .

Ռուսական այսպէս արա : Ա՛ւլ զհայոց
ձեծ թուականն . 304 ՚ի վերայ բեր՝ ձեծ
թուական է հոօճայեցւոց : Եւ զչքջանն՝ 532,
անտի ՚ի բայ երթ , որ Տնայ՝ վոքըր թուական է
հոօճայեցւոց , որ քննիկոն կոչի :

Վերադիր այսպէս արա : Ա՛ւլ զվոքըր թուա-
կանն՝ և երթ 49 49 , որ ՚ի խոնարհ Տնայ՝
զմին 11 արա . 9 թիւ հանապազ ՚ի բայ երթ
և զայլն երթ 30 30 , որ Տնայ՝ վերադիր է :

Վերադրով վերադիր այսպէս արա . կա՛լ
զանցեալ ամի վերադիրն , 11 ՚ի վերայ ա՛ծ՝ վե-
րադիր է :

Եւ յորժամ վերադիրն 9 լինիցի , ՚ի
միւս ամին 12 ա՛ծ՝ վերադիր է :

Վերադրէ՞լն էն :

Ժ ա | Ի Բ | Գ | Ժ Դ | Ի Ե | Ղ | Ժ Կ | Ի Ը | Թ |

Ի ա | Բ | Ժ Գ | Ի Դ | Ե | Ժ Զ | Ի Է | Ը | Ժ Թ | Լ

Եօթներեակ այսն արա : Անլ զվոքը թուակա
 նին, և երթ 28 28 , որ 'ի խոնարհ Տնայ՝ ը 4 4
 թուոյն 1 1 յաւել . և երթ 7 7 , որ Տնայ՝
 եօթներեակ է : Եւք դեկտեմբերի սատկեր ա-
 լուրն՝ եօթներեակ է առաջիկայ ամին , և քա-
 նիք լուսնին՝ վերագիր է տարւոյն . քայց 'ի նա
 հանջին՝ յորժամ 'ի մարտի ամիսն մտանիցես ,
 թուով մի աւելի կա՛լ զհերեակն : Եւ մուտք
 ապրիլին ևս՝ հերեակ : Յորժամ մուտք ապրի-
 լի՝ 'ի շքեթ և 'ի կիրակէ հանդիպի, միջոյ անամ
 նին և սք խաչին՝ եւ շաքաթ լինի, և յայլսն՝ 4 :
 Եւ թէ 'ի եշի և յուրբաթի հանդիպի , յեա
 սրբոյն գէորգայ՝ ը շաքաթ լինի . և յայլսն՝ 7 :
 Եւ թէ 'ի եշի հանդիպի , մէջ սք յակոբայ և
 յայանուէ՝ 12 որ լինի . և թէ յուրբաթի, 13
 և այլն կարգաւ :

Զերկնակն , զկիսակ , զճնունդ լուսնին , ըզ
 լրուճն լուսնին , զաւուրս լուսնին , զըոպէն
 զամսամուտն և զօրագիւտն, ուն զհայոցն արա՛ :

Յորժամ ճնունդ լուսնի առնես , կամ աւու-
 րբս , կամ լրուճն, 'ի տեղի կիսակին՝ զամսամուտն
 թիւն կալ , զի ուղիղ գայ : Եւ այսպէս արա
 ամսաթիւ , 'ի յունվրէ մինչև ուր ես՝ յամէն ամ
 սոյ թիւ մի կալ . իսկ յայն ամսոյն որոյ 'ի մէ-
 ջըն ես՝ անտի մի աւուրես :

Առաջաւորաց բարեկենդան այսօր արա : Ասլ
 Հանապաղ 35 . 'ի նահանջին՝ 36 . զվերագիրն
 'ի բայ երթ . և տնս թէ քան զտասն 'ի վեր է,
 'ի յունվար , և թէ պակաս է , 'ի փետրվար
 անցն : Օրագրելտ արա՝ և 'ի կիրակէ տուր . և
 թէ 'ի կիրակէ Հանգիպի , 'ի միւս կիրակէն տուր՝
 առաջաւորաց բարեկենդան է :

Դարձեալ՝ կալ զյայտնուին , և թիւ 'ի վե
 րայ ած՝ և զգիր տարւոյն 'ի վր բեր՝ առաջա-
 ւորաց բարեկենդան է :

Յայէն մինչ 'ի յնն՝ առաջաւորն 'ի յուն-
 վար է : 'ի նոնէն մինչև 'ի ճնն՝ 'ի փետրվար է :

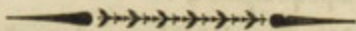
Լրուքն զտակի այսպէս արա : Ասլ Հանապաղ
 46 . զվերագիրն 'ի բայ երթ , և տնս թէ քան
 զհասարակածն աւելի է , 'ի նմին ամսի է՝ ուր
 հասարակածն է , և թէ պակաս է , յառաջի-
 կայ ամիսն անցն . օրագրելտ արա և 'ի կիրակէ
 տուր . և թէ 'ի կիրակէ Հանգիպի , 'ի միւս կի-
 րակէն տուր՝ զատիկ է :

Դարձեալ՝ կալ զհասարակածն . թիւ մի
 'ի վր ած և զգիր տարւոյն 'ի վր բեր՝ զատիկ է
 անսխալ : Բայց 'ի նահանջին՝ թիւ մի պակաս
 կալ , և այն է :

Յայէն մինչ 'ի ճնն , զատիկն 'ի մարտն է .
 յննէն 'ի ճննն յապրիլն է :

Գիւտ գրոյ պատկէս արա : Գիտ դաւաճաւորն,
 և տնս զմիջոյն՝ թէ քանի՛ օր է, և 5 ՚ի բայ
 առ, որ Ֆայ՝ յայ՞էն յառաջ տուր . ուր դա-
 դարի՛ այն է գիր տարւոյ :

Եւ տնս թէ առաջաւորն ՚ի յունվար է, 10 ՚ի
 բայ առ՝ գիր է տարւոյն : Եւ թէ ՚ի փետրվար
 է, 21 ՚ի վր ած, գիր է տարւոյն : Յետին օր
 բուն բարեկենդանի՛ քանիք փետրվարին գիր
 է տարւոյն :

Աշտարժ Եղանակս :

Յունվարի 4 օրն կաղանդէ . 6 յայանուի է :
 Փետրվարի 14, Տեառնընդառաջ է : Մարտի
 17, սկիզբն աւուրց արարչուի է . և արեգակն
 ՚ի մոլոր աստեղս մտանէ . որոյ անուանքն՝ են
 պսաքիկ . Լուծ . Եղջերու . Ծկաւորի . Փա-
 աւղնոտի . Արտախոյր : ՚ի մարտի 20՝ Գարնա-
 նամուտ է ՚ի 22 Արարչագործիլ մարդոյն է :
 Եւ արեգակն ՚ի խոյն մտանէ : Ապրիլի 7, աւե
 տիք է : ՚ի 14 անկասող է : Մայիսի 17, երև
 ունի խաչի է : ՚ի 17 խաչի գիւտ է : ՚ի 23, ելաս-
 տեղ է : ՚ի 19 յունիսի, Ամառնամուտ է, և
 դարձ ալեգական ՚ի խոնարհ : ՚ի 14 յուլիսի,
 քբ Յովհաննու ճնունդն է : ՚ի 15 յօգոտոտի,
 Աճածին է : ՚ի սեպտեմբերի 18 քբ Աճածնի

ճնունդ է 'ի ճնողայ խւրոյ . 'ի 14, սբ Խաչ է .
 'ի 18, Աշնանամուտ է . 'ի 27, սրապանձուճի
 է զսքարիայի . 'ի Հոկտեմբերի 10, յղուի է
 եղխաբեթի . 'ի Նոյեմբերի 8, արեգակն 'ի
 ծով մտանէ . և 40 օր 'ի վերայ ծովուն գնայ .
 'ի 18 Դեկտեմբերի դառնայ 'ի յետս . 'ի 27,
 յունվարի ելանէ 'ի զամառ . 'ի 18 Նոյեմբերի
 յինսկամուտ է . 'ի 23 ըմբռնաղ է . 19 Դեկ
 տեմբերի, սբ յակոբայ բարեկենդան է . 'ի 18
 ձեռնամուտ է, և բարձրանայ արեգակն . 'ի
 29 յայնուեր բարեկենդան է : Ինն ա՛ծ 'ի վր
 զաստի՛ն՝ յերկու ամիսն տո՛ւր՝ Համբարձուճի է .
 բայց 'ի մարտի ութ ա՛ծ : Եօթն ա՛ծ՝ 'ի 4 ամի-
 սըն տո՛ւր՝ վարդավառ է . այլ 'ի մարտի վեց ա՛ծ :

Եւ տես՝ թէ յորում ամի վերադիրն՝ 28
 27 . 30 . լինի, յորժամ առաջաւոր կամ զա-
 ւիկ առնիցես, թիւ մի 'ի յունվար՝ և թիւ մի
 'ի մարտ թո՛ղ . և զայլն 'ի փետրվարի և յապ-
 րիլի գտցես :

Ասն Աբէգ-էն :

Եթէ կամիցիս գիտե՛լ՝ թէ արեգակն յորում
 կենդանակերպի է . կալ 'ի մարտի 22 էն մինչև
 ուր ես, և տո՛ւր 'ի կենդանակերպս՝ 30, 30 սկըս
 եալ 'ի խոյէն . ուր դադարի, յայնմ կենդա-
 նակերպի է արեգակն :

Եթէ կամիցիս գիտե՛լ՝ թէ արեգակն յո-

բում գօտեռջ է . կալ 'ի հասարակած էն մինչև
 ուր ես, 2 [Թուռ] պակաս . և երթ 70, 70 : Որ
 'ի խոնարհ Քայ' 10, 10 [Թիւ տուր 'ի գօտին ,
 սկսեալ 'ի հրատէն . ուր [Թիւն սպառի, յայնմ
 գօտեռջ է արեգակն :

Եւ գօտիք են այսօրիկ . Հրատ . Երեգա
 կըն . Լուսաբեր . Փայլածու . Լուսին . Ե-
 րեակ . Լուսնթագ .

Եթէ կամիցիս գիտել [Թէ արեգակն յիմ
 գրի է' կամ քանի աստիճան բարձրացեալ'
 կամ քանի խոնարհեալ . կալ յայժեղջերէն մին
 չև ուր ես , և երկերիւրապատկեալ' . և տուր
 յամէն գիր' 1000, 1000 . Կմ 5, 5 օր , սկսել յայ
 բէն . ուր [Թիւն սպառի , յայնմ աստիճանի է
 և գրի : Չի բարձրանայ արեգակն յայժեղջե-
 րէն մինչև ցիսեցգետինն . և խոնարհի 'ի խեց-
 գեանէն մինչև յայժեղջիւրն :

Յայբէն մինչև 'ի քէն բարձրանայ . և 'ի
 քէն գարձեալ խոնարհի մինչև ցայբն :

Եթէ կամիցիս գիտել [Թէ արեգակն քանի
 հոլով աւնու' կմ քանի' ասպարէզ ընթանայ .
 կալ զժամ աւուրն , երեսնասպատկեալ' . այն-
 չափ հոլով աւնու : Գարձել' կալ զհոլովն ,
 հնգասպատկեալ' . այնչափ ասպարէզ ընթանայ
 յամէն օր' 10 մասն և կէս այլ աւելի' քան զ24
 ժամն :

Եթէ կամիցիս գիտել՝ թէ արեգակն յորում
 կիտի է . կալ զամս ՚ի սկզբանէ մինչև ՚ի մեծ
 թուականն հայոց՝ 5976 , և զմեծ թուականն
 ՚ի վր բեր , և երթ 365 , 365 : Որ ՚ի խոնարհ
 մնայ՝ զսկիզբն յերկնամիջակ կիտէն արա և տուր
 յամէն կէտ՝ 94 ամ երեք ամիս և երեք ժամ .
 ուր թիւն սպառի , յայնմ կիտի է արեգակն :

Եւ Էն Էն Էն Էն Էն Էն :

Կէտ երկնամիջակ՝ Գարնանային :

Կէտ ժամագիտակ՝ Ամառնային :

Կէտ եթերական՝ Աշնանային :

Կէտ սուղական՝ Չմեռնային :

Անն Լնննն :

Եթէ կամիցիս գիտել՝ թէ լուսինն յորում
 կենդանակերպի է . կալ զաւուրս լուսնին , եր
 կոտստանապատկեա՛ :

Իայց յառաջագոյն գիտացես թէ արեգա
 կըն յորում կենդանակերպի է . լից զթիւ սա
 կասուր արեգականն . և անտի յառաջ տուր
 յայլ կենդանակերպն 30 , 30 . ուր թիւն սպա
 ռի , յայնմ կենդանակերպի է լուսինն :

Գարձեալ՝ կալ զաւուրս լուսնին և կըրկ
 նեա՛ . հինգ ևս ՚ի վր ամ , և 5 5 թիւ տուր ՚ի

կենդանակերպան . բայց յայն կենդանակերպէն թուեա՛ ուր լուսինն ընծայեցաւ , և դրոցես անսխալ :

Եթէ կամիցիս գիտել՝ թէ լուսինն յորմ դուռոջ է . կալ զաւուրս լուսինն , երկոտասանապատկեա՛ . բայց յառաջագոյն գիտասցես թէ արեգակն յորմմ դուռոջ է . լինց զթիւ պահասուե՛ր արեգականն . և անտի յառաջ տնւր յայլ դուռան՝ 10, 10 թիւ . ուր թիւն սպասի, յայմ դուռոջ է լուսինն :

Գօթեաց անուանչն էն պարսկց լեզուաց :

Ձօհալ . Մուշթարի . Մառեսի . Հէմս .

Ձօհրայ . Օտարխո . Ղամար :

Հաւիդ Լուսնի .

Ձշաւիդ լուսնի այսիլ արա . կալ զքանիս լուսնին , երկոտասանապատկեա՛ . և տնւր յորէն յառաջին ամսոյն , և տա՛ այս անուն ամսոյ՝ յոր օրն այսչտի ինչ էր՝ ի օր յայմմ աւուր արեգակն գնացեալ էր , յայմ գիշերի՛ լուսինն ինոյն շաւիդ երթայ ՚ի տեղուոջն ՚ի կենդանակերպիցն . և օրագիւտիւ գացես :

Դարձեալ՝ կալ զնոյն քանիս շաւղին , և տա այսօր այսչտի մասն հեռի է լուսինն յարեգակէն . զի ամէն օր 12, մասն հեռանայ լուսինն յարեգականէ , ՚ի 15 օրն՝ 180 մասն , և ապա զինի լրմանն՝ ամէն օր 12 մասն . մի՞՞

գայ • և 'ի լքմանէն յառաջ խաւարի :

Եւ և թէ կամիցիս գիտել' թէ լուսինն քանի' ժամ լոյս տայ 'ի գիշերի' կամ քանի' ժամ լը խաւար հեռելի կալ զաւուրս լուսինն, չորեքսուսկեա' , և 55 թիւ ժամս արա , և զՖիացեալն կրկնեա' , և հան զհինգ և կէս ժամ , և զաւելորդն 'ի մասունս կիսաժամուն • բայց յընծայմանէն մինչև 'ի լքումն' զլոյսն գի' ը յառաջ և 'ի լքմանէն զխաւարն :

Ձուգաւորուի հայոց լը հռօմայեցւոց' այս սէս արա • կալ զաւուրս հայոց ամսոյն , և զյարակայն հռօմայեցւոց 'ի վր' բեր , և թէ չիցէ բաւական , զանցել ամիսն զհետ կալ • և զյայտնուին հայոց 'ի բաց երթ , որ Ֆիաց' աւուրք են հռօմայեցւոց ամսոյն : Դարձել' կալ զաւուրս հռօմայեցւոց ամսոյն , և զիւր յարկայն 'ի բաց երթ • զյայտնուին հայոց 'ի վր' բեր' աւուրք են հայոց • 'ի նաւասարդէն մինչ 'ի յայտնուին' զաւելեաց 5 օրն զհետ հայոց ամսոյն կալ : **Ե**ւ 'ի նահանջի ամիս' յորժամ 'ի մարտի ամիսն մասնիցես , թուով մի պահաս կալ զյարակայն :

ԽՐԴԱՏ ՊԵՂՄՈՏՄՈՏԻՆ Է

Տանի' ը սիրելի ընթերցող' զի 1281 թուակասին , բանալի տարեգիրն' (յմ) է , և նահանջէ յայնմ ամի • ուստի զոչ զբով եղեալ տուփքն' նահանջի տարիքն են : Իսկ դու' յորժամ տարին նահանջ լինի' և դաս հասնիս 'ի մարտի

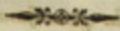
ամիսն, տուփ մի ՚ի վեր կէլ լն կարգիս . զնա յաւարտն և ոչ վրիպիս : **Չ** ի նաճանջ ամին՝ փետրավարի ամիսն, 29 օր լինի . և յայլ տարիս 28 : **Չ** խիան՝ 7 օր է . 3՝ փետրավարի յեւն առնու, և 4՝ ՚ի մարտի մուտա : **Ե**րբ տարին նաճանջ լինի, 4 ՚ի փետրավարէն առնու՝ և երեք ՚ի մարտէն :

Դարձեալ՝ և զայս ծանիր, զի **Հ**ողոց զալտեան կիրակէի օրն՝ բարեկենդան է եղևական պահոց : **Յ**ետ եղևական պահոցն 2 շաբաթ ուտեմք . սբ **Լ**ուսաւորչի պահք են :

Յետ սբ **Լ**ուսաւորչին 2 շաբթ ուտեմք . վարդավառի պահք են : **Յ**ետ յիսնակամօին 2 շաբթ ուտեմք . սբ յակոբայ պահք են : **Յ**ետ սբ սարգսին 2 շաբթ ուտեմք . մեծ պահքն են : **Ս**ոցա միջոցն աւելի և պակաս ոչ զայ մինչ ՚ի կարծ Յի :

Դարձեալ՝ տես թէ ծննդեան բարեկենդանն, ՚ի դշի գայ՝ դու յդշի արա՛ . և թէ յուրբաթի գայ՝ դու ՚ի եշի արա՛ . զի բարեկենդանն զպահսրն ոչ լուծանէ՝ բայց թթուքն լուծանէ :

Թթուին 1017ին՝ լրուքն լուսնին որ պարտ էր զինի գարնանամօին լինիլ՝ որ է հասարակածն, նախ ք զհասարակածն եղև . զի ՚ի մարտի տասն և ութին՝ լրուքն լուսնի հանդիսցաւ, ՚ի քսանին՝ գարնանամուտ : **Ն**երհակ լեալ հինգ հարիւրեկին . որ զլրուքն՝ մարտիս ցուցանէ . և զպատկեր աւուրն՝ շաբաթ :

Յերեմիս Արքեպիսկոպոսոս որս հետեմն զմն
 Առաջին գուպանսն, ցուցանեն զճոսանսն .
 Երկրորդսն՝ զմեր արարչն . Երրորդսն՝ զճոս-
 ներեմն . Չորրորդսն՝ զմեր պիտի և շինգեր-
 րորդսն՝ զսանուակն . Թուսանանան՝ մեր ար-
 արչն ընթանի . Տարեգրանն՝ պարզասոմարն գու-
 ճարի . Եօննեքեկանն՝ եմի պիտի քնն իցի՝ օրա-
 գիտ և սմանաւս ասնի : Այլարարանն՝ արի-
 սի լուսնոյն (յորոճ ճանկն լուսնի և լուսն
 լուսնի հանգերն ճանաւս անուրն որս գոն երեւիս)
 գուանի : Իմ սանուակն՝ անի արարչն :

*

ԹՎԱԿԱՆՆԵՐ ԿՆՅՆԵՐ	ՉԻՐԱՆՆԵՐ	ԼՅՈՒՆՆԵՐ	ՎԵՐՆՆԵՐ	ՏՆՆԱԿՆԵՐ
ա յ զ	ա	ա	ժ զ	Լ ա իւ ծ ն
ա յ է	բ	բ	ի ե	Կ ց ս ն
ա յ Ը	ն	ա	զ	Կ շ ի ա ն
ա յ թ	ճ խ	գ	ժ է	Կ ար թ ճ ն
ա յ ժ	ց	դ	ի Ը	Լ զ ե զ ն աւ ւ որ ն
ա յ ժ ա	ղ	ա	թ	Լ յ ճ ե զ ջ իւ ր ն
ա յ ժ բ	ժ	ա	ի ա	Ջ ր հ ս ն
ա յ ժ գ	վ	բ	բ	Չ ու կ ն
ա յ ժ դ	ճ	գ	ժ դ	ի ս ց ն
ա յ ժ ե	զ	դ	ի դ	Յ ու լ ն
ա յ ժ զ	զ	դ	ե	Ե ր կ աւ ւ որ ն
ա յ ժ է	ի ժ	ե	ժ զ	ի ս ե ց զ ե ա թ ն ն
ա յ ժ Ը	վ	զ	ի է	Լ ա իւ ծ ն
ա յ ժ թ	ն	զ	Ը	Կ ց ս ն
ա յ ի	է	դ	ժ թ	Կ շ ի ա ն
ա յ ի ա	ջ ա	դ	լ	Կ ար թ ճ ն
ա յ ի բ	ղ	ա	ժ ա	Լ զ ե զ ն աւ ւ որ ն
ա յ ի գ	ժ	ա	ի բ	Լ յ ճ ե զ ջ իւ ր ն
ա յ ի դ	չ	բ	դ	Ջ ր հ ս ն
ա յ ի ե	կ ճ	դ	ժ դ	Չ ու կ ն
ա յ ի զ	զ	դ	ի ե	ի ս ց ն
ա յ ի է	զ	դ	զ	Յ ու լ ն
ա յ ի Ը	ի	ա	ժ է	Ե ր կ աւ ւ որ ն
ա յ ի թ	ա յ	բ	ի Ը	ի ս ե ց զ ե ա թ ն ն
ա յ Լ	ն	զ	թ	Լ ա իւ ծ ն
ա յ Լ ա	է	զ	ի ա	Կ ց ս ն
ա յ Լ բ	ջ	զ	բ	Կ շ ի ա ն

ԹՎԱՆՈՒՄԻՆ ՆՆՆՆՆՆ	ՔՐԻՍՏՈՍ	ԵՍՈՒՍ	ԻՍԻՍ	ՏՎԱՆՈՒՄԻՆ
n յլգ	Ճ զ	է	ազ	Կարիճն
n յլդ	զ	ու	խդ	Լ զեղնաւորն
n յլե	չ	գ	ե	Լ յծեղջիւրն
n յլզ	կ	դ	ժզ	Զ րհոսն
n յլէ	փւ	է	խէ	Չուկն
n յլը	Ճ	ւ	ը	խոյն
n յլթ	խ	ա	ժթ	Յուլն
n յլս	ւ	բ	Լ	Երկաւորն
n յլսա	հկ	գ	ժա	խեցդեաինն
n յլսբ	է	է	խբ	Լ ախւծն
n յլսզ	ջ	դ	զ	Կոյսն
n յլսդ	Լ	է	ժդ	Կշիւն
n յլսե	դզ	ւ	խե	Կարիճն
n յլսզ	չ	գ	զ	Լ զեղնաւորն
n յլսէ	կ	դ	ժէ	Լ յծեղջիւրն
n յլսը	ա	է	խը	Զ րհոսն
n յլսթ	ժՃ	դ	թ	Չուկն
n յժ	խ	ա	խա	խոյն
n յժա	ա	բ	բ	Յուլն
n յժբ	հ	գ	ժգ	Երկաւորն
n յժզ	ըէ	դ	խզ	խեցդեաինն
n յժդ	ջ	է	ե	Լ ախւծն
n յժե	Լ	ւ	ժլ	Կոյսն
n յժզ	բ	ա	խէ	Կշիւն
n յժէ	ոչ	գ	ը	Կարիճն
n յժը	ը	դ	ժթ	Լ զեղնաւորն
n յժթ	ա	ւ	Լ	Լ յծեղջիւրն

Պարզաբանութիւնս ըստ Հանգանակաց :

Գիր տարւոյ (Ն)

Եօթնէնէն 7 :

Յունական 34 օր է . ՚ի եջի մտանէ :
 Յայանուի՛ յունականի 6 օրն 4 շի :
 Միջոց ուտիք՛ 6 օր :

Եւաջաւորաց բա. յունականի 44 :

Փետրական 28 օր է . կիրակի մտանէ :

Բուն բարեկեն՛ փետրականի 4 :

Տեառնընդառաջ՛ փետրականի 14. օրն շքթ :

Մարտ 34 օր է . կիրակի մտանէ :

Գարնանամուտ՛ մարտի 20. օրն ուրբաթ :

Չատիկ՛ մարտի 22 :

Եւրիլ 30 օր է . չորեք շքի մտանէ :

Եւետիք՛ ապրիլի 7 . օրն երեք շաբաթի :

Ենկաստեղ՛ ապրիլի 14 . օրն երեք շքթի :

Երեման խաչ՛ ապրիլի 49 :

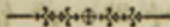
Համբարձում՛ ապրիլի 30 :

Մայիս 34 օր է . ուրբաթ մտանէ :

Հոգւոյ դաշուստ՛ մայիս 40 :

Ելաստղ՛ մայիսի 24 . օրն կիրակի :

- Սուրբ Գրիգորի բարեկենդան՝ մայիսի 31 :
 Յունիս 30 օր է • երկու շքի մտանէ :
 Ամառնամուտ յունիսի 19 • օրն ուրբաթ :
 Աարդավառ՝ յունիսի 28 :
 Միջոց ուտիք՝ 6 շաբաթ :
 Յուլիս 31 օր է • չորեք շաբաթի մտանէ :
 Ծնունդ յուլիսի 11 օրն շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Աճածին՝ օգոստոսի 16 :
 Միջոց ուտիք՝ երեք շաբաթ է :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • երեք շքի մտանէ :
 Սուրբ Խաչ՝ սեպտեմբերի 13 :
 Աշնանամուտ՝ սեպտեմբերի 18 • օրն ուրբաթ :
 Սուրբ գէորգայ բարեկենդան սեպտեմբերի 20 :
 Միջոց ուտիք՝ 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • երեք մտանէ :
 Յղուի Եղիաբեթի՝ հոկ 10 • օրն շաբաթ :
 Գիւտ Խաչ՝ հոկտեմբերի 25 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • կիրակի մտանէ :
 Յիննակաց բարեկենդան՝ նոյեմբերի 15 :
 Ըմբռնաղ՝ նոյեմբերի 23 • օրն թշի :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • երեք շքի մտանէ :
 Սուրբ յակոբայ բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 6 :
 Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ և 4 օր :
 Չմեռնամուտ՝ դեկտեմբերի 18 • յուրբաթի :
 Յայնուե բարեկենդան դեկ 29 • օրն երեք շքի :

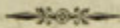

Բ

Եօթնեքէնի դ :

- Յունվար 31 օր է . չորեք շքի մտանէ :
- Յայտնուի՝ յունվարի 6 . օրն թշի :
- Միջոց ուտիք՝ 4 շաբաթ :
- Լուսջաւորաց բարեկենդան՝ յունվարի 12 :
- Փետրվար 28 օր է . շաբաթ մտանէ :
- Բուն բարեկենդան՝ փետրվարի 2 :
- Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 . օրն ուրբաթ :
- Մարտ 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
- Գարնանամուտ՝ մարտի 20 . օրն եշի :
- Չատիկ՝ մարտի 23 :
- Ապրիլ 30 օր է . երեք շքի մտանէ :
- Աւետիք՝ ապրիլի 7 . օրն թշի :
- Ասկաստեղ՝ ապրիլի 14 . օրն թշի :
- Երեման Խաչ՝ ապրիլի 20 :
- Մայիս 31 օր է . եշի մտանէ :
- Համբարձում մայիս 4 :
- Հոգւոյ դաշուտ՝ մայիս 11 :
- Ելատող՝ մայիսի 24 . օրն շաբաթ :
- Յունիս 30 օր է . կիրակի մտանէ :
- Սք գրիգորի բարեկենդան՝ յունիսի 4 :
- Լմառնամուտ՝ յունիսի 19 . օրն եշի :
- Արդաւլառ՝ յունիսի 29 :
- Միջոց ուտիք՝ 6 շաբաթ :
- Յուլիս 31 օր է . երեք շքի մտանէ :

- Ծնունդ յովհ Երեմի 11 • օրն ուրբաթ :
- Օգոստոս 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
- Աճառին՝ օգոստոսի 17 :
- Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ է :
- Սեպտեմբեր 30 օր է • քչի մտանէ :
- Սուրբ Խաչ՝ սեպտեմբերի 14 :
- Աշնանամուտ՝ սեպտեմբերի 18 • օրն եչի :
- Սբ դէորդայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի 21 :
- Միջոց ուտիք՝ 7 շաբաթ է :
- Հոկտեմբեր 31 օր է • չորեք շքի մտանէ :
- Յղուի եղիսաբեթի հոկտեմբերի 10 • ուրբաթ :
- Գիւտ Խաչ՝ հոկտեմբերի 26 :
- Նոյեմբեր 30 օր է • շաբաթ մտանէ :
- Յիսնակայ բարեկենդան՝ նոյեմբերի 16 :
- Ըմբռնաղ՝ նոյեմբերի 23 • օրն կիրակի :
- Դեկտեմբեր 31 օր է • քչի մտանէ :
- Սբ յակոբայ բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 7 :
- Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ և 3 օր :
- Չմեռնամուտ՝ դեկտեմբերի 18 • օրն եչի :
- Յայանուի բարեկենդան դեկտեմբերի 29 • քչի :

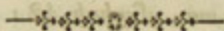
Գ

Եօնեբեւէ բ :

- Յունվար 31 օր է • երեք շաբաթի մտանէ :
- Յայանուի յունվարի 6 • օրն կիրակի :
- Միջոց ուտիք՝ 1 շաբաթ և 1 օր :

- Առաջաւորի բարեկենդան, յունվարի 14 :
 Փետրվար 28 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 4 :
 Տնընդառաջ, փետրվարի 14 . օրն եշի :
 Մարտ 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ մարտի 20 . օրն չորեք շքի :
 Չատիկ, մարտի 24 :
 Ապրիլ 30 օր է . քշի մտանէ :
 Աւետիք, ապրիլի 7 . օրն կիրակի :
 Անկաստեղ, ապրիլի 13 . օրն կիրակի :
 Երեւման խաչ, ապրիլի 21 :
 Մայիս 31 օր է . չորեք շքի մտանէ :
 Համբարձում, մայիսի 2 :
 Հողոյ դալուստ, մայիսի 12 :
 Ելաստղ, մայիսի 24 . օրն ուրբաթ :
 Յունիս 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Սբ գրիգորի բարեկենդան յունիսի 2 :
 Ամանամուտ յունիսի 19 . օրն չորեք շքի :
 Արդաւառ, յունիսի 30 :
 Միջոց ուտիք, 6 օր :
 Յուլիս 31 օր է . քշի մտանէ :
 Ծունդ յովհ, յուլիսի 11 . օրն եշի :
 Աճաճին, օգոստոսի 18 :
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է . կիրակի մտանէ :
 Սբ խաչ, սեպտեմբերի 15 :
 Աշնանամուտ, սեպտեմբերի 18 . չորեք շքի :

Աբ դէորդայ բարեկենդան, սեպտեմբերի 28 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 34 օր է . չորեքշաբթի մասնէ :
 Յղուի եղիսթի . հոկտեմբերի 10 . օրն եջի :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 27 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . ուրբաթ մասնէ :
 Յիւնահայ բարեկենդան, 17 :
 Ըմբանաղ, նոյեմբերի 23 . օրն շաբաթ :
 Դեկտեմբերի 34 օր է, կիրակի մասնէ :
 Աբ յսիսբայ բարեկենդան դեկտեմբերի 8 .
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ և 2 օր :
 Չմեանամուտ, դեկտեմբերի 18 . չորեքշաբթի :
 Յայանուի բարե . դեկտեմբերի 29 . կիրակի :

Դ

Եօնեբէմէ ա .

Յունվար 34 օր է : իջի մասնէ :
 Յայանուի յունվարի 6 . օրն շաբաթ :
 Միջոց ուտիք, 1 շաբաթ և 2 օր :
 Լաաջուորի բարեկենդան, յունվարի 14 :
 Փետրվար 28 օր է . եջի մասնէ :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 4 :
 Տընդաաջ փետրվարի 14 օրն չորեքշաբթի :
 Մարտ 34 օր է . եջի մասնէ :
 Գարնանամուտ, մարտի 20 . օրն երեքշաբթի :
 Չտտիկ, մարտի 25 :

- Ապրիլ 30 օր է • կիրակի մտանէ :
 Աւետիք, ապրիլի 7 • օրն շաբաթ :
 Անկատակ, ապրիլի 14 • օրն շաբաթ :
 Երեման Խաչ, ապրիլի 22 :
 Մայիս 31 օր է • երեքշաբաթի մտանէ :
 Համբարձում, մայիսի 3 :
 Հողոյ դալուստ, մայիսի 13 :
 Ելասաղ, մայիսի 24 • օրն ե՛շի :
 Յունիս 30 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Սք գրիգորի բարեկենդան, յունիսի 3 :
 Ամառամուտ, յունիսի 19 • երեքշաբաթ :
 Յուլիս 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Աարդալառ, յուլիսի 1 :
 Միջոյ ուտիք, 5 շաբաթ :
 Ծնունդ յուլիս, յուլիսի 11 • չորեք շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է, չորեք շաբաթ մտանէ :
 Աճածին, օգոստոսի, 12 :
 Միջոյ ուտիք, 4 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Սք Խաչ, սեպտեմբերի 16 :
 Անանամուտ, սեպտ 18 • օրն երեքշաբթ :
 Սք գէորգոյ բարեկենդան, սեպտեմբերի 23 :
 Միջոյ ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • թշի մտանէ :
 Յուլի եղևառ, հոկտ 10 • օրն չորեքշաբաթ :
 Գլուտ Խաչ, հոկտեմբերի 28 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • ե՛շի մտանէ :
 Յիննակոյ բարեկենդան, նոյեմբերի 18 :

Ըմբռնաղ՝ նոյեմբերի 23 . օրն ուրբաթ :
 Կեկեամբեր 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան, դեկեամբերի 9 :
 Միջոց ուտիք , 2 շաբաթ և 1 օր :
 Չմեռնամուտ , դեկտ 18 օրն չորեքշաբթ :
 Յայանուէ բարե՝ դեկտ 29 . օրն շաբթ :

Ե

Եօնեբէ-է է .

Յունվար 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Յայանուի , յունվարի 6 . օրն ուրբաթ :
 Միջոց ուտիք , 1 շաբաթ և 3 օր :
 Լաաջաւորայ բարեկենդան, յունվարի 15 :
 Փետրվար 28 օր է . չորեքշաբթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 5 :
 Տնընդառաջ , փետրվարի 14 օրն երեքշաբթ :
 Մարտ 31 օր է . չորեքշաբթ մտանէ :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 . օրն թշի :
 Չատիկ , մարտի 26 :
 Եպրիլ 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Եւտիք , ապրիլի 7 . օրն ուրբաթ :
 Ենկաստեղ , ապրիլի 14 . օրն ուրբաթ :
 Երեման խաչ , ապրիլի 23 :
 Մայիս 31 օր է . թշի մտանէ :
 Համբարձում , մայիսի 4 :
 Հոգւոյ զալուստ , մայիսի 14 :

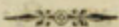
- Ելատաող, մայիսի 24 . օրն չորեքշաբաթ :
 Յունիս 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Սք դրիդորի բարեկենդան յունիսի 4 :
 Լմառնամուտ, յունիսի 19 . օրն ըջի :
 Յուլիս 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Աարդալառ, յուլիսի 2 :
 Միջոց ուտիք, 5 շաբաթ :
 Օնունդ յուլիս, յուլիսի 11 . օրն շքթ :
 Օգոստոս 31 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Լճամին, օգոստոսի 14 :
 Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է : ուրբաթ մտանէ :
 Սք խաչ, սեպտեմբերի 17 :
 Լճնանամուտ, սեպտ 18 . օրն ըջի :
 Սք դէորդայ բարեկենդան, սեպտ 24 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Յղուի եղիտա, հոկտեմբերի 10 . երեքշքի :
 Գլուտ խաչ, հոկտեմբերի 29 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Յիննակայ բարեկենդան, նոյեմբերի 19 :
 Լմբանաղ, նոյեմբերի 23 . օրն եջի :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Սք յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմբերի 10 :
 Միջոց ուտիք . 2 շաբաթ :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 . օրն ըջի :
 Յայանուե բարեկենդան, դեկտ 29 . ուրբթ :

Ձ

Եօնէրէնի զ .

- Յունվար 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Յայնուի , յունվարի 6 . օրն եշի :
 Միջոց ուտիք . 1 շաբաթ և 7 օր :
 Եռաջաւորաց բարեկենդան , յունվարի 16 :
 Փետրվար 28 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 6 :
 Տննդառաջ , փետրվարի 14 . օրն թշի :
 Մարտ 31 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 . օրն կիրակի :
 Ձատիկ , մարտի 27 :
 Եպրիլ 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Եւտիք , ապրիլի 7 . եշի :
 Ենկատեղ , ապրիլի 14 . եշի :
 Երեման խաչ , ապրիլի 24 :
 Մայիս 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Համբարձում , մայիսի 5 :
 Հողւոյ գալուտ մայիսի 15 :
 Ելատող , մայիսի 24 . երեքշաբաթ :
 Յունիս 30 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Սք դրիգորի բարեկենդան յունիսի 5 :
 Եմառնամուտ , յունիսի 16 . կիրակի :
 Յուլիս 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Արդաւառ , յուլիսի 3 :
 Միջոց ուտիք 5 շաբաթ :

- Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 • թշի :
- Օգոստոս 31 օր է • թշի մտանէ :
- Ըճածին օգոստոսի 14 :
- Միջոց ուախք • 3 շաբաթ :
- Սեպտեմբեր 30 օր է • եշի մտանէ :
- Սբ խաչ, սեպտեմբերի 11 •
- Ընանամուտ, սեպտեմբերի 18 • կիրակի :
- Սբ գէորգոս բարեկենդան, սեպտեմբերի 18 :
- Միջոց ուախք • 8 շաբաթ :
- Հոկտեմբեր 31 օր է • շաբաթ մտանէ :
- Յղուի եղևաբեթի, հոկտեմբերի 10 թշի :
- Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 23 :
- Նոյեմբեր 30 օր է • երեքշաբաթ մտանէ :
- Յիանակաց բարեկենդան, նոյեմբերի 20 :
- Ըմբւնաղ, նոյեմբերի 23 • չորեքշաբաթ :
- Դեկտեմբեր 31 օր է • եշի :
- Սբ յակոբոս բարեկենդան, դեկտեմբ 11 :
- Միջոց ուախք, 1 շաբաթ և 6 օր :
- Չմեանամուտ, դեկտեմբերի 18 կիրակի :
- Յայանուե բարեկենդան, դեկտե 29 • եշի :

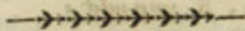
Ե

Եօննէրէնէ և :

- Յունվար 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
- Յայանուի, յունվարի 6 • չորեքշաբաթ :
- Միջոց ուախք, 1 շաբաթ և 5 օր :

- Լուսնաւորաց բարե , յունւարի 17 :
 Փետրվարի 28 օր է . թշի :
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 7 :
 Տնընդառաջ , փետրվարի 14 . կիրակի :
 Մարտ 31 օր է . թշի մասնէ :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 , շաբաթ :
 Ջատիկ , մարտի 28 :
 Եպրիլ 30 օր է . եշի մասնէ :
 Եւտիք , ապրելի 7 . չորեքշաբաթ :
 Ենկասակ , ապրիլի 14 . չորեքշաբաթ :
 Երեման խաչ , ապրիլի 25 :
 Մայիս 31 օր է . շաբաթ մասնէ :
 Համբարձում , մայիսի 6 :
 Հուլիսի դարձում , մայիսի 16 :
 Ելատաղ , մայիսի 24 . թշի :
 Յունիս 30 օր է . երեքշաբաթ մասնէ :
 Սբ դրիդորի բարեկենդան , յունիսի 6 :
 Եմաւնամուտ , յունիսի 19 . շաբաթ :
 Յուլիս 31 օր է . եշի :
 Արքալաւ , յուլիսի 4 :
 Միջոց ուտիք , 5 շաբաթ :
 Ծնունդ յովհ . յուլիսի 11 . կիրակի :
 Օգոստոս 31 օր է . կիրակի մասնէ :
 Եճածին , օգոստոսի 15 :
 Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է . չորեքշաբաթ մասնէ :
 Սբ խաչ , սեպտեմբերի 12 :

Ա. Նանամուտ, սեպտեմբեր 18 • շաբաթ :
 Սբ գեորգայ բարեկենդան, սեպտեմբեր 19 :
 Միջոց ուտիք, 8 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Յղուի եղիսս հոկտեմբեր 10 կիրակի :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 24 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • լըշի մտանէ :
 Յիանակայ բարեկենդան • նոյեմբերի 24 :
 Ըմբռնազ, նոյեմբերի 23 • երեքշաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • չորեքշաբաթի մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմբեր 12 :
 Միջոց ուտիք, 1 շաբաթ և 5 օր :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 • շաբաթ :
 Յայանուի բարեկենդան, դեկտեմբեր 19 • չորեքշաբաթ :

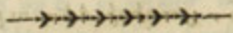
Ը

Եօնէբէմի գ .

Յունւար 31 օր է • հինգ շաբաթի մտանէ :
 Յայանուի, յունւարի 6 • օրն երեքշաբաթ :
 Միջոց ուտիք, 1 շաբաթ և 6 օր :
 Առաջաւորայ բարեկենդան, յունւարի 18 :
 Փետրվար 28 օր է • կիրակի մտանէ :
 Ըսն բարեկենդան, փետրվար 8 :
 Տնըդառաջ, փետրվարի 14 • շաբաթ :
 Մարտ 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Գարնանամուտ • մարտի 20 • ուրբաթ :

- Զատիկ , մարտի 29 :
 Լպրիլ 30 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Լւետիք , ապրիլի 7 . օրն երեքշաբաթ :
 Լնկատեղ , ապրիլի 14 . երեքշաբաթ :
 Երեման խաչ , ապրիլի 26 :
 Մայիս 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Համբարձում . մայիսի 7 :
 Հոգւոյ դալուստ . մայիսի 17 :
 Ելատեղ , մայիսի 24 . կիրակի :
 Յունիս 30 օր է . թշի մտանէ :
 Սբ դրիգորի բարեկենդան , յուն 7 :
 Լմառնամուտ , յունիսի 19 . ուրբաթ :
 Յուլիս 31 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Արդաւլառ , յուլիսի 5 :
 Միջոց ուտիք , 5 շաբաթ :
 Ծնունդ յովհ , յուլիսի 11 . շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Լճածին , օգոստոսի 16 :
 Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է , երեքշաբաթ մտանէ :
 Սբ խաչ , սեպտեմբերի 13 :
 ԼՀնանամուտ , սեպ 18 . ուրբաթ :
 Սբ դէորդայ բարեկենդան , սեպտ 20 :
 Միջոց ուտիք , 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . եշի մտանէ :
 Յղուի եղիսա , հոկտեմբերի 10 . երեքշի :
 Գիւտ խաչ , հոկտեմբերի 29 :

Նոյեմբեր 30 օր է . կիրակի մտանէ :
 Յիսնակաց բարեկենդան . նոյեմբերի 15 :
 Ըմբռնաղ , նոյեմբերի 23 . երկուշաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . երեքշաբաթի մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան , դեկտեմ 6 :
 Միջոց ուտիք , 2 շաբաթ և 4 օր :
 Չեռնամուտ , դեկտեմբերի 18 . ուրբաթ :
 Յայանուհ բարև՝ դեկտեմ 29 . երեքշաբաթ :

Թ .

Էօննէրէ-է գ .

Յունվար 31 օր է . չորեքշաբաթի մտանէ :
 Յայանուհ , յունվարի 6 . օրն երկուշաբաթ :
 Միջոց ուտիք , 2 շաբաթ :
 Առաջաւորաց բարեկենդան , յունվարի 19 :
 Փետրվար 28 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Ըռն բարեկենդան , փետրվար 9 :
 Տընդառաջ , փետրվարի 14 . ուրբաթ :
 Մարտ 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ . մարտի 20 . եշի :
 Չաաիկ , մարտի 30 :
 Ապրիլ 30 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Աւտիք , ապրիլի 7 . օրն երկուշաբաթ :
 Անկատակ , ապրիլի 14 . երկուշաբաթ :
 Երևման խաչ , ապրիլի 27 :
 Մայիս 31 օր է . եշի մտանէ :
 Համբարձում . մայիսի 8 :

- Հողւոց գալուստ • մայիսի 18 :
 Ելտատղ, մայիսի 24 • շաբաթ :
 Յունիս 30 օր է • կիրակի մտանէ :
 Սբ գրեգորի բարեկենդան, յուն 8 :
 Լմառնամուտ, յունիսի 19 • իշի :
 Յուլիս 31 օր է • երեքշաբաթ մտանէ :
 Աարդավառ, յուլիսի 6 :
 Միջոց ուտիք, 5 շաբաթ :
 Ծնունդ յովհ, յուլիսի 14 • ուրբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Լծածին, օգոստոսի 17 :
 Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է, քշաբաթ մտանէ :
 Սբ խաչ, սեպտեմբերի 14 :
 Լշնանամուտ, սեպ 18 • իշի :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան, սեպտ 24 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • չորեքշաբթ մտանէ :
 Յղուի եղիսա, հոկտեմբերի 10 • ուրբաթ :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 26 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Յիսնակաց բարեկենդան՝ նոյեմբերի 16 :
 Լմբռնաղ՝ նոյեմբերի 23 • օրն կիրակի :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • քշի մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 7 :
 Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ և 3 օր :
 Չմեռնամուտ՝ դեկտեմբերի 18 • օրն իշի :
 Յայտնուի բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 29 • քշի :

Ժ

Եօթնեղէնի բ .

- Յունվար 31 օր է . երեքշաբթ մտանէ :
 Յայտնուի յունվարի 6 . օրն կիրակի :
 Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ և 1 օր :
 Առաջաւորաց բարեկենդան՝ յունվարի 20 :
 Փետրվար 28 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան՝ փետրվարի 10 :
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 . օրն իշի :
 Մարտ 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ՝ մարտի 20 . չորեքշաբթի :
 Չատիկ՝ մարտի 31 :
 Ապրիլ 30 օր է . երկուշաբթի մտանէ :
 Աւտիք՝ ապրիլի 7 . կիրակի :
 Անկաստեղ՝ ապրիլի 14 . կիրակի :
 Երեման խաչ՝ ապրիլի 28 :
 Մայիս 31 օր է . չորեքշաբթի մտանէ :
 Համբարձում մայիսի 9 :
 Հոգւոյ դալուստ՝ մայիսի 19 :
 Ելասող՝ մայիսի 24 . ուրբաթ :
 Յունիս 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Սք գրիգորի բարեկենդան՝ յունիսի 9 :
 Ամառնամուտ՝ յունիսի 19 . չորեքշաբթի :
 Յուլիս 30 օր է . իշի մտանէ :
 Արդալառ՝ յուլիսի 7 :
 Միջոց ուտիք՝ 5 շաբաթ :

- Ծնունդ յովհ. յուլիանի 11. օրն եջի :
- Օգոստոս 31 օր է . եջի մտանէ :
- Լճածին՝ օգոստոսի 18 :
- Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ է :
- Սեպտեմբեր 30 օր է . կիրակի մտանէ :
- Սուրբ Խաչ՝ սեպտեմբերի 15 :
- Լճնանամուտ՝ սեպտեմբերի 18 . չորեքշաբթի :
- Սբ գէորգայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի 22 :
- Միջոց ուտիք՝ 7 շաբաթ է :
- Հոկտեմբեր 31 օր է . երեքշաբթի մտանէ :
- Յդուի կղխարեթի հոկտեմբերի 10. եջի :
- Գլուտ Խաչ՝ հոկտեմբերի 27 :
- Նոյեմբեր 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
- Յիսնակայ բարեկենդան, նոյեմբերի 17 :
- Ըմբռնազ՝ նոյեմբերի 23 . օրն շաբաթ :
- Դեկտեմբեր 31 օր է . կիրակի մտանէ :
- Սբ յսիօրայ բարեկենդան, դեկտեմբերի 8 :
- Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ և 2 օր :
- Չմեռնամուտ, դեկտի 18 օրն չորեքշաբթի :
- Յայանուէ բարե՝ դեկտ 29 . օրն կիրակի :

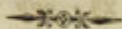
Ի

Եօնէքէմէ ա .

- Յունվար 31 օր է . բջի մտանէ :
- Յայանուի, յունվարի 6 . օրն շաբաթ :
- Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ և 2 օր :
- Լաաջաւորայ բարեկենդան, յունվարի 21 :

- Փետրվար 28 օր է • Եշաբթի մտանէ :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 11 :
 Տնընդառաջ, փետրվարի 14 օրն չորեքշաբթի :
 Մարտ 31 օր է • Հինգշաբթի մտանէ :
 Գարնանամուտ, մարտի 20 • երեքշաբթի :
 Ապրիլ 30 օր է • կիրակի մտանէ :
 Զատիկ, ապրիլի 1 :
 Աւետիք, ապրիլի 7 • օրն շաբաթ :
 Անկաստեղ, ապրիլի 14 • օրն շաբաթ :
 Երեման խաչ, ապրիլի 29 :
 Մայիս 31 օր է • երեքշաբթի մտանէ :
 Համբարձում, մայիսի 10 :
 Հողոյ դալուտ, մայիսի 20 :
 Ելատող, մայիսի 24 • օրն հինգշաբաթ :
 Յունիս 30 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Սք դրիզորի բարեկենդան յունիսի 10 :
 Ամառնամուտ, յունիսի 19 • երեքշաբթի :
 Յուլիս 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Արդավառ, յուլիսի 8 :
 Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
 Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 • չորեքշաբթի :
 Օգոստոս 31 օր է • չորեքշաբաթ մտանէ :
 Աճաճին, օգոստոսի 12 :
 Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է : շաբաթ մտանէ :
 Սք խաչ, սեպտեմբերի 16 :
 Աշնանամուտ, սեպտ 18 • երեքշաբթի :

- Սբ զԷորդաց բարեկենդան, սեպտ 24 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . թշն մտանէ :
 Յղուի եղևաա, հոկտեմբերի 10 . չորեքշաբթի :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 28 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . հինգշաբաթ մտանէ :
 Յինասկաց բարեկենդան, նոյեմբերի 18 :
 Ըմբռնաղ, նոյեմբերի 23 . ուրբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Սբ յսկոբաց բարեկենդան . դեկտեմբերի 9 :
 Միջոց ուտիք . 2 շաբաթ և 1 օր :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 . երեքշաբթի :
 Յայտնուի բարեկենդան, դեկտ 29 . շաբաթ :

Լ

Եօթնեքէմէ է .

- Յունվար 31 օր է : կիրակի մտանէ :
 Յայտնուի յունվարի 6 . օրն ուրբաթ :
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ և 3 օր :
 Լաաջաւորի բարեկենդան, յունվարի 22 :
 Փետրվար 28 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 12 :
 Տննդառաջ՝ փետրվարի 14 օրն չորեքշաբթի :
 Մարտ 31 օր է . չորեքշաբթի մտանէ :
 Գարնանամուտ, մարտի 20 . օրն թշնաթ :
 Ապրիլ 30 օր է . շաբաթ մտանէ :

- Չատիկ, ապրիլի 2 :
 Լևեաթ, ապրիլի 7 . օրն ուրբաթ :
 Լնկոտսեզ, ապրիլի 14 . օրն ուրբաթ :
 Երեման խաչ, ապրիլի 30 :
 Մայիս 31 օր է . թշաբաթի մտանէ :
 Համբարձում, մայիսի 11 :
 Հոգւոյ գալուստ, մայիսի 21 :
 Ելաստղ, մայիսի 24 . չորեքշաբթի :
 Յունիս 30 օր է . եջի մտանէ :
 Սբ գրիգորի բարեկենդան, յունիսի 11 :
 Լմառնամուտ, յունիսի 19 . թշաբաթ :
 Յուլիս 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Արդալառ, յուլիսի 9 :
 Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
 Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 . երեքշաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է, երեքշաբաթ մտանէ :
 Լճածին, օգոստոսի, 13 :
 Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Սբ խաչ, սեպտեմբերի 17 :
 Լճնանամուտ, սեպտ 18 . օրն թշաբթ :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան, սեպտեմբերի 24 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Յղուի եղիսա, հոկտ 10 . օրն երեքշաբաթ :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 29 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Յիսնակաց բարեկենդան, նոյեմբերի 19 :

Ը մբռնաղ, նոյեմբերի 23. Եշաբաթի :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմ 10 :
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 քչի :
 Յայտնուեք բարեկենդան, դեկտեմ 29. ուրբաթ :

Խ

Եօքնէբէմի զ :

Յունվար 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Յայտնուեք, յունվարի 6 . Եշաբաթի :
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ և 4 օր :
 Առաջաւորայ բարեկենդան, յունվարի 23 :
 Փետրվար 28 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 13 :
 Տնընդառաջ, փետրվարի 14 . օրն քչի :
 Մարտ 31 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ, մարտի 20 . օրն կիրակի :
 Ապրիլ 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Զատիկ, ապրիլի 3 :
 Աւետիք, ապրիլի 7 . Եչի :
 Անկաստեղ, ապրիլի 14 . Եչի :
 Մայիս 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Երեւման խաչ, մայիսի 1 :
 Համբարձում, մայիսի 12 :
 Հողւոյ գալուստ մայիսի 22 :

- Ելատող, մայիսի 24 • երեքշաբաթ :
 Յունիս 30 օր է • չորեքշաբաթ մտանէ :
 Սբ գրիգորի բարեկենդան յունիսի 12 :
 Լմառնամուտ, յունիսի 19 • կիրակի :
 Յուլիս 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Ատրդավառ, յուլիսի 10 :
 Միջոց ուտիք 4 շաբաթ :
 Ծնունդ յուլիս, յուլիսի 11 • քչի :
 Օգոստոս 31 օր է • քչի մտանէ :
 Լճածին օգոստոսի 11 :
 Միջոց ուտիք • 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • եշի մտանէ :
 Սբ խաչ, սեպտեմբերի 11 :
 Լճնանամուտ, սեպտեմբերի 18 • կիրակի :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան, սեպտեմբերի 18 :
 Միջոց ուտիք • 8 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Յղուի եղիսաբեթի, հոկտեմբերի 10 քչի :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 23 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • երեքշաբթի մտանէ :
 Յիմնակայ բարեկենդան, նոյեմբերի 20 :
 Լմբանաղ, նոյեմբերի 23 • չորեքշաբաթ :
 Դեկտեմբերի 31 օր է, եշի մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան դեկտեմբերի 11 :
 Միջոց ուտիք, 1 շաբաթ և 6 օր :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 • կիրակի :
 Յայտնուի բարե • դեկտեմբերի 29 • եշի :

Ծ

Եօթնէրէակէ Ե :

Յունվար 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :

Յայանուի՝ յունվարի 6 . օրն չորեքշաբթի :

Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ և 5 օր :

Լաաջաւորաց բարե , յունվարի 24 :

Փետրվար 28 օր է . թշի :

Բուն բարեկենդան , փետրվարի 14 :

Տնընդառաջ , փետրվարի 14 . կիրակի :

Մարտ 31 օր է . թշի մտանէ :

Գարնանամուտ , մարտի 20 , շաբաթ :

Ապրիլ 30 օր է . եշի մտանէ :

Զատիկ , ապրիլի 4 :

Աւետիք , ապրիլի 7 . չորեքշաբաթ :

Անկաստեղ , ապրիլի 14 . չորեքշաբաթ :

Մայիս 31 օր է . շաբաթ մտանէ :

Երեւման խաչ , մայիսի 2 :

Համբարձում , մայիսի 13 :

Հողոյ գալուտ , մայիսի 23 :

Ելատող , մայիսի 24 . թշի :

Յունիս 30 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :

Սք գրիգորի բարեկենդան , յունիսի 13 :

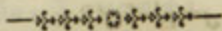
Լմառնամուտ , յունիսի 19 . շաբաթ :

Յուլիս 31 օր է . եշի :

Արդափառ , յուլիսի 11 :

Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ :

- Ծնունդ յովհ . յուրիսի 11 . կիրակի :
- Օգոստոս 31 օր է . կիրակի մտանէ :
- Լճածին , օգոստոսի 15 :
- Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ :
- Սեպտեմբեր 30 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
- Սբ խաչ , սեպտեմբերի 12 :
- Լճնանամուտ , սեպտե 18 . շաբաթ :
- Սբ գէորգոս բարեկենդան , սեպտեմ 19 :
- Միջոց ուտիք , 8 շաբաթ :
- Հոկտեմբեր 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
- Յղուի եղիսա հոկտեմ 10 կիրակի :
- Գիւտ խաչ , հոկտեմբերի 24 :
- Նոյեմբեր 30 օր է . քչի մտանէ :
- Յիսնակաց բա . նոյեմբերի 21 :
- Լմբռնաղ , նոյեմբերի 23 . երեքշաբաթ :
- Դեկտեմբեր 31 օր է . չորեքշաբթ մտանէ :
- Սբ յակոբայ բարեկենդան . դեկտ 12 :
- Միջոց ուտիք , 1 շաբաթ և 5 օր :
- Չմեռնամուտ , դեկտե 18 . օրն շաբաթ :
- Յայանուի բա , դեկտեմբերի 29 . չորեքշաբթ :

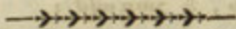
Կ

Եօնեքեմէ դ .

- Յունվար 31 օր է . եչի մտանէ :
- Յայանուի , յունվարի 6 . օրն երեքշաբթ :
- Միջոց ուտիք . 2 շաբաթ և 6 օր :

- Առաջաւորի բարեկենդան, յունվարի 25 :
 Փետրվար 28 օր է, կիրակի մտանէ :
 Տընդառաջ, փետրվարի 14 • շաբաթ :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 15 :
 Մարտ 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Գարնանամուտ մարտի 20 • ուրբաթ :
 Ապրիլ 30 օր է • չորեք շաբթ մտանէ :
 Զատիկ, ապրիլի 5 :
 Աւետիք, ապրիլի 7 • երեքշաբաթ :
 Ասկաստեղ, ապրիլի 14 • երեքշաբթի :
 Մայիս 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Երեւման խաչ, մայիսի 3 :
 Համբարձում, մայիսի 14 :
 Հողոյ դալուտ, մայիսի 24 :
 Ելատող, մայիսի 24 • կիրակի :
 Յունիս 30 օր է • չի մտանէ :
 Սբ դրիգորի բարեկենդան յունիսի 14 :
 Ամառնամուտ յունիսի 19 • օրն ուրբաթ :
 Յուլիս 31 օր է • չորեք շաբթի մտանէ :
 Ծնունդ յուլիս, յուլիսի 14 • շաբաթ :
 Արդալառ, յուլիսի 12 :
 Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
 Օգոստոս, 31 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Աճածին, օգոստոսի 16 :
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • երեքշաբթի մտանէ :
 Սբ խաչ, սեպտեմբերի 12 :

- Աշնանամուտ, սեպտեմ 18 • օրն ուրբաթ :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան, սեպտ 20 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • Իշի մտանէ :
 Յղուի եղիսա, հոկտ 10 • շաբաթ :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 25 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • կիրակի մտանէ :
 Յիսնակայ բարեկենդան • նոյեմբերի 15 :
 Ըմբռնաղ, նոյեմբերի 23 • երկուշաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • երեքշաբաթի մտանէ :
 Սբ յսկոբայ բարեկենդան, դեկտեմ 6 :
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ և 4 օր :
 Չեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 • ուրբաթ :
 Յայտնուի բարե՝ դեկտեմ 29 • երեքշաբաթ :

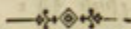

Եօնեբեմի գ .

- Յունվար 31 օր է • չորեքշաբաթի մտանէ :
 Յայտնուի, յունվարի 6 • օրն երկուշաբաթ •
 Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ :
 Առաջաւորայ բարեկենդան, յունվարի 26 :
 Փետրվար 28 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Տննդառաջ, փետրվարի 14 • ուրբաթ :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 16 :
 Մարտ 31 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ • մարտի 20 • Իշի :
 Ապրիլ 30 օր է • երեքշաբաթ մտանէ :

- Զատիկ ասորիլի 6 :
 Աւետիք , ասորիլի 7 . օրն երկուշաբաթ :
 Անկաստեղ , ասորիլի 14 . երկուշաբաթ :
 Մայիս 31 օր է . եջի մտանէ :
 Երևման խաչ , մայիսի 4 :
 Համբարձում . մայիսի 15 :
 Հոգւոյ գալուտ . մայիսի 25 :
 Ելատող , մայիսի 24 . շաբաթ :
 Յունիս 30 օր է . կիրակի մտանէ :
 Սբ գրիգորի բարեկենդան , յուն 15 :
 Ամառնամուտ , յունիսի 19 . եջի :
 Յուլիս 31 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Ծնունդ յովհ , յուլիսի 11 . ուրբաթ :
 Արդաւառ , յուլիսի 13 :
 Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Աճաճին , օգոստոսի 17 :
 Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է , քշաբաթ մտանէ :
 Սբ խաչ , սեպտեմբերի 14 :
 Աշնանամուտ , սեպ 18 . եջի :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան , սեպտ 24 :
 Միջոց ուտիք , 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . չորեքշաբթ մտանէ :
 Յղուի եղիսա , հոկտեմբերի 10 . ուրբաթ :
 Գիւտ խաչ , հոկտեմբերի 26 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . շաբաթ մտանէ :

Յիսնակաց բարեկենդան՝ նոյեմբերի 16 •
 Ըմբռնաղ՝ նոյեմբերի 23 • օրն կիրակի :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • թշի մտանէ :
 Սք յակոբայ բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 7 •
 Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ և 3 օր :
 Չմեռնամուտ՝ դեկտեմբերի 18 • օրն եշի :
 Յայանուէ բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 29 • թշի :

2

Եօնեքէմէ բ •

Յունվար 31 օր է • երեքշաբթ մտանէ :
 Յայանուէ յունվարի 6 • օրն կիրակի :
 Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ և 1 օր :
 Լաաջաւորաց բարեկենդան՝ յունվարի 27 :
 Փետրվար 28 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 • օրն եշի :
 Բուն բարեկենդան՝ փետրվարի 17 :
 Մարտ 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ՝ մարտի 20 • չորեքշաբթի :
 Եպրիլ 30 օր է • երկուշաբթի մտանէ :
 Չատիկ՝ ապրիլի 7 :
 Եւեաիք՝ ապրիլի 7 • կիրակի :
 Եսկաստեղ՝ ապրիլի 14 • կիրակի :
 Մայիս 31 օր է • չորեքշաբթի մտանէ :
 Երեման խաչ՝ մայիսի 5 :
 Համբարձում մայիսի 16 :

- Հողաց դալուստ՝ մայիսի 26 :
 Ելաստող՝ մայիսի 24 • ուրբաթ :
 Յունիս 30 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Սք դրեգորի բարեկենդան՝ յունիսի 16 :
 Ամառնամուտ՝ յունիսի 19 • չորեքշաբթի :
 Յուլիս 30 օր է • թշի մտանէ :
 Ծնունդ յովհ՝ յուլիսի 11 • օրն եշի :
 Արդալատ՝ յուլիսի 14 :
 Միջոց ուտիք՝ 4 շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է • եշի մտանէ :
 Ըծածին՝ օգոստոսի 18 :
 Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ է :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • կիրակի մտանէ :
 Սուրբ Խաչ՝ սեպտեմբերի 15 :
 Աշնանամուտ՝ սեպտեմբերի 18 • չորեքշաբթի :
 Սք դէորդայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի 22 :
 Միջոց ուտիք՝ 7 շաբաթ է :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • երեքշաբթի մտանէ :
 Յղուի եղևաօրեթի հոկտեմբերի 10 • եշի :
 Գիւտ Խաչ՝ հոկտեմբերի 27 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Յիննակաց բարեկենդան, նոյեմբերի 17 :
 Ըմբռնող՝ նոյեմբերի 23 • օրն շաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Սք յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմբերի 8 :
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ և 2 օր :
 Չմեռնամուտ, դեկտի 18 օրն չորեքշաբթի :
 Յայանուհ բարե՝ դեկտ 29 • օրն կիրակի :

Ղ

Եօ՞նէրէմէ՛ ա .

Յունվար 31 օր է . թշն մտանէ :

Յայտնուի, յունվարի 6 . օրն շաբաթ :

Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ և 2 օր :

Լաաշաւորաց բարեկենդան, յունվարի 28 :

Փետրվար 28 օր է . եշաբթ մտանէ :

Տնընդառաջ, փետրվարի 14 օրն չորեքշաբթ :

Բուն բարեկենդան, փետրվարի 18 :

Մարտ 31 օր է . հինգշաբթի մտանէ :

Քարնանամուտ, մարտի 20 . երեքշաբթի :

Եպրիլ 30 օր է . կիրակի մտանէ :

Եւետիք, ապրիլի 7 . օրն շաբաթ :

Չատիկ, ապրիլի 8 :

Ենկաստեղ, ապրիլի 14 . օրն շաբաթ :

Մայիս 31 օր է . երեքշաբթի մտանէ :

Երեւման խաչ, մայիսի 6 :

Համբարձում, մայիսի 17 :

Ելատող, մայիսի 24 . օրն հինգշաբաթ :

Հողոյ դալուտ, մայիսի 27 :

Յունիս 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :

Սք գրիգորի բարեկենդան յունիսի 17 :

Եմառնամուտ, յունիսի 19 . երեքշաբթի :

Յուլիս 31 օր է . կիրակի մտանէ :

Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 . չորեքշաբթի :

Աարդավառ, յուլիսի 15 :

- Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ :
- Օգոստոս 31 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
- Լճածին , օգոստոսի 12 :
- Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ :
- Սեպտեմբեր 30 օր է : շաբաթ մտանէ :
- Սբ Խաչ , սեպտեմբերի 16 :
- Լճնանամուտ , սեպտ 18 . երեքշաբթի :
- Սբ գէորգայ բարեկենդան , սեպտ 24 :
- Միջոց ուտիք , 7 շաբաթ :
- Հոկտեմբեր 31 օր է . թշի մտանէ :
- Յղուի եղիսա , հոկտեմբերի 10 . չորեքշաբթի :
- Գիւտ խաչ , հոկտեմբերի 28 :
- Նոյեմբեր 30 օր է . հինգշաբաթ մտանէ :
- Յիւնակաց բարեկենդան , նոյեմբերի 18 :
- Ըմբռնաղ , նոյեմբերի 23 . ուրբաթ :
- Դեկտեմբեր 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
- Սբ յակոբայ բարեկենդան . դեկտեմբերի 9 :
- Միջոց ուտիք . 2 շաբաթ և 1 օր :
- Չմեռնամուտ , դեկտեմբերի 18 . երեքշաբթի :
- Յայանուէ բարեկենդան , դեկտ 29 . շաբաթ :

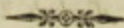
Ն

Եօննէրէմէ է .

- Յունվար 31 օր է : կիրակի մտանէ :
- Յայանուի յունվարի 6 . օրն ուրբաթ :
- Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ և 3 օր :

- Առաջաւորի բարեկենդան , յունվարի 29 :
 Փետրվար 28 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 19 :
 Տննդառաջ՝ փետրվարի 14 օրն չորեքշաբթ :
 Մարտ 31 օր է . չորեքշաբթի մտանէ :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 . օրն յաբթ :
 Ապրիլ 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Աւետիք , ապրիլի 7 . օրն ուրբաթ :
 Ջատիկ , ապրիլի 9 :
 Անկատեղ , ապրիլի 14 . օրն ուրբաթ :
 Մայիս 31 օր է . յաբթի մտանէ :
 Երեւման խաչ , մայիսի 7 :
 Համբարձում , մայիսի 18 :
 Ելասաղ , մայիսի 24 . չորեքշաբթի :
 Հողոյ գալուստ , մայիսի 28 :
 Յունիս 30 օր է . եշի մտանէ :
 Սբ գրիգորի բարեկենդան , յունիսի 18 :
 Ամառնամուտ , յունիսի 19 . յաբթ :
 Յուլիս 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Ծնունդ յովհ , յուլիսի 14 . երեքշաբթ :
 Արդավառ , յուլիսի 16 :
 Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է , երեքշաբթի մտանէ :
 Աճաճին , օգոստոսի , 13 :
 Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Սբ խաչ , սեպտեմբերի 17 :

- Ա. Հնանամուտ , սեփմ 18 . օրն յշաբթ :
 Սք դէորդայ բարեկենդան , սեպտեմբերի 24 :
 Միջոց ուտիք , 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Յղուի եղիսա , հոկտ 10 . օրն երեքշաբաթ :
 Գիւտ խաչ , հոկտեմբերի 29 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Յիսնակայ բարեկենդան , նոյեմբերի 19 :
 Ըմբռնաղ , նոյեմբերի 23 . եշաբաթի :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Սք յակորայ բարեկենդան , դեկտեմ 10 :
 Միջոց ուտիք , 2 շաբաթ :
 Չմեռնամուտ , դեկտեմբերի 18 յշի :
 Յայտնուե բարեկենդան , դեկտե 29 . ուրբթ :

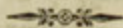
Մ

Եօննեբեմէ դ :

- Յունվար 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Յայտնուի , յունվարի 6 . եշաբաթի :
 Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ և 4 օր :
 Առաջաւորայ բարեկենդան , յունվարի 30 :
 Փետրվար 28 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Տնընդառաջ , փետրվարի 14 . օրն յշի :
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 20 :
 Մարտ 31 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 . օրն կիրակի :

- Լ. պրիլ 30 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Լ. ւետիք , ապրիլի 7 • եջի :
 Ջատիկ , ապրիլի 10 :
 Լ. նկատեղ , ապրիլի 14 • եջի :
 Մայիս 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Երևման խաչ , մայիսի 8 :
 Համբարձում , մայիսի 19 :
 Ելաստղ , մայիսի 24 • երեքշաբթ :
 Հոգւոյ դալուստ մայիսի 29 :
 Յունիս 30 օր է • չորեքշաբթ մտանէ :
 Սբ դրեգորի բարեկենդան յունիսի 19 :
 Լ. մառնամուտ , յունիսի 19 • կիրակի :
 Յուլիս 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Ծնունդ յովհ , յուլիսի 11 • քշի :
 Արդաւառ , յուլիսի 17 :
 Միջոյ ուտիք 3 շաբթ :
 Օգոստոս 31 օր է • քշի մտանէ :
 Լ. ծածին օգոստոսի 14 :
 Միջոյ ուտիք • 3 շաբթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • եջի մտանէ :
 Սբ խաչ , սեպտեմբերի 11 :
 Լ. շնամուտ , սեպտեմբերի 18 • կիրակի :
 Սբ դէորգայ բարեկենդան , սեպտեմբերի 18 :
 Միջոյ ուտիք • 8 շաբթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • շաբթ մտանէ :
 Յղուի եղիսաբեթի , հոկտեմբերի 10 քշի :
 Գիւտ խաչ , հոկտեմբերի 23 :

Կոյեմբեր 30 օր է . երեքշաբթի մասնէ :
 Յիանակաց բարեկենդան , նոյեմբերի 20 :
 Ըմբռնաղ , նոյեմբերի 23 . չորեքշաբթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է , եշքի մասնէ :
 Այլ յակոբայ բարեկենդան դեկտեմբերի 11 .
 Միջոց ուտիք , 1 շաբաթ և 6 օր :
 Չմեռնամուտ , դեկտեմբերի 18 . կիրակի :
 Յայանուէ բարե . դեկտեմբերի 29 . եշքի :

Յ

Եօնեքեմէ ե :

Յունվար 31 օր է . ուրբաթ մասնէ :
 Յայանուէ՛ յունվարի 6 . օրն չորեքշքի :
 Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ և 5 օր :
 Լուսջաւորաց բարե , յունվարի 31 :
 Փետրվար 28 օր է . քչի :
 Տընդառաջ , փետրվարի 14 . կիրակի :
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 24 :
 Մարտ 31 օր է . քչի մասնէ :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 , շաբաթ :
 Եպրիլ 30 օր է . եշի մասնէ :
 Եւետիք , ապրիլի 7 . չորեքշաբաթ :
 Ջատիկ , ապրիլի 11 :
 Ենկաստեղ , ապրիլի 14 . չորեքշաբաթ :
 Մայիս 31 օր է . շաբաթ մասնէ :
 Երեման խաչ , մայիսի 9 :

- Համբարձում, մայիսի 20 :
 Ելասող, մայիսի 24 • թշի :
 Հողոց գալուստ, մայիսի 30 :
 Յունիս 30 օր է • երեքշաբաթ մտանէ :
 Լմառնամուտ, յունիսի 19 • շաբաթ :
 Սբ գրիգորի բարեկենդան, յունիսի 20 :
 Յուլիս 34 օր է • իշի :
 Ծնունդ յուլիսի 11 • կիրակի :
 Արդավառ, յուլիսի 18 :
 Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ :
 Օգոստոս 34 օր է • կիրակի մտանէ :
 Լճածին, օգոստոսի 15 :
 Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • չորեքշաբաթ մտանէ :
 Սբ խաչ, սեպտեմբերի 12 :
 Լճնամուտ, սեպտե 18 • շաբաթ :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան, սեպտեմ 19 :
 Միջոց ուտիք, 8 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Յղուի եղիսա հոկտեմ 10 կիրակի :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 24 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • թշի մտանէ :
 Յիննակաց բա • նոյեմբերի 24 :
 Լմբանաղ, նոյեմբերի 23 • երեքշաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • չորեքշաբաթ մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան • դեկտ 12 :
 Միջոց ուտիք, 1 շաբաթ և 5 օր :
 Չմեռնամուտ, դեկտե 18 • օրն շաբաթ :

Յայտնուէր բա , դեկտեմբերի 29 . չորեքշաբթ :

Ն

Եօթնէրեւի դ .

Յունվար 31 օր է . ելի մտանէ :

Յայտնուի , յունվարի 6 . օրն երեքշաբթ :

Միջոց ուտիք . 3 շաբաթ և 6 օր :

Փետրվար 28 օր է . կիրակի մտանէ :

Առաջաւորի բարեկենդան , փետրվարի 4 :

Տննդառաջ , փետրվարի 14 . շաբաթ :

Բուն բարեկենդան , փետրվարի 22 :

Մարտ 31 օր է . կիրակի մտանէ :

Գարնանամուտ մարտի 20 . ուրբաթ :

Ապրիլ 30 օր է . չորեք շաբթ մտանէ :

Աւետիք , ապրիլի 7 . երեքշաբաթ :

Ջատիկ , ապրիլի 12 :

Անկաստեղ , ապրիլի 14 . երեքշաբթի :

Մայիս 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :

Երեւման խաչ , մայիսի 10 :

Համբարձում , մայիսի 21 :

Ելաստղ , մայիսի 24 . կիրակի :

Հոգւոյ գալուտ , մայիսի 31 :

Յունիս 30 օր է . չի մտանէ :

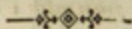
Ամառնամուտ յունիսի 19 . օրն ուրբաթ :

Աթ գրիգորի բարեկենդան յունիսի 21 :

Յուլիս 31 օր է . չորեք շաբթի մտանէ :

- Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
 Փետրվար 28 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Առաջաւորաց բարեկենդան, փետրվարի 2 :
 Տնընդառաջ, փետրվարի 14 . ուրբաթ :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 23 :
 Մարտ 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ . մարտի 20 . իշի :
 Ապրիլ 30 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Աւտիք, ապրիլի 7 . օրն երկուշաբաթ :
 Չատիկ ապրիլի 43 :
 Անկաստեղ, ապրիլի 14 . երկուշաբաթ :
 Մայիս 31 օր է . իշի մտանէ :
 Երեւման խաչ, մայիսի 11 :
 Համբարձում . մայիսի 22 :
 Ելատող, մայիսի 24 . շաբաթ :
 Յունիս 30 օր է . կիրակի մտանէ :
 Հողոյ գալուտ . յունիսի 1 :
 Ամառնամուտ, յունիսի 19 . իշի :
 Մք գրիգորի բարեկենդան, յուն 22 :
 Յուլիս 31 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 . ուրբաթ :
 Արդաւլառ, յուլիսի 20 :
 Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Աճածին, օգոստոսի 17 :
 Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է, թշաբաթ մտանէ :

- Սք խաչ, սեպտեմբերի 14 :
 Լճնանամուտ, սեպ 18 . Իշի :
 Սք գէորգայ բարեկենդան, սեպտ 21 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . չորեքշաբթ մտանէ :
 Յղուի եղիսա, հոկտեմբերի 10 . ուրբաթ :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 26 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Յիսնակայ բարեկենդան՝ նոյեմբերի 16 :
 Ըմբռնաղ՝ նոյեմբերի 23 . օրն կիրակի :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . քչի մտանէ :
 Սք յակոբայ բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 7 :
 Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ և 3 օր :
 Չմեռնամուտ՝ դեկտեմբերի 18 . օրն Իշի :
 Յայտնուի բարեկենդան դեկտեմբերի 29 . քչի :

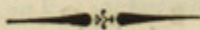
Ո

Եօնեբեմի բ .

- Յունվար 31 օր է . երեքշաբթ մտանէ :
 Յայտնուի յունվարի 6 . օրն կիրակի :
 Միջոց ուտիք՝ 4 շաբաթ և 1 օր :
 Փետրվար 28 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Լուսջաւորայ բարեկենդան՝ փետրվարի 3 :
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 . օրն Իշի :
 Բուն բարեկենդան՝ փետրվարի 24 :
 Մարտ 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Գարնանամուտ՝ մարտի 20 . չորեքշաբթի :

- Ապրիլ 30 օր է • երկուշաբթի մտանէ :
 Աւետիք՝ ապրիլի 7 • կիրակի :
 Ջատիկ՝ ապրիլի 14 :
 Անկաստեղ՝ ապրիլի 14 • կիրակի :
 Մայիս 31 օր է • չորեքշաբթի մտանէ :
 Երեման խաչ՝ մայիսի 12 :
 Համբարձում մայիսի 23 :
 Ելատող՝ մայիսի 24 • ուրբաթ :
 Յունիս 30 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Հողոյ գալուստ՝ յունիսի 2 :
 Ամանամուտ՝ յունիսի 19 • չորեքշաբթի :
 Սբ գրիգորի բարեկենդան՝ յունիսի 23 :
 Յուլիս 30 օր է • իշի մտանէ :
 Ծառնոց յովհ՝ յուլիսի 11 • օրն իշի :
 Արդախա՝ յուլիսի 21 :
 Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է • իշի մտանէ :
 Աճածին՝ օգոստոսի 18 :
 Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ է :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • կիրակի մտանէ :
 Սուրբ խաչ՝ սեպտեմբերի 15 :
 Աշնանամուտ՝ սեպտեմբերի 18 • չորեքշաբթի :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի 22 :
 Միջոց ուտիք՝ 7 շաբաթ է :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • երեքշաբթի մտանէ :
 Յղուի եղևտաբեթի հոկտեմբերի 10 • իշի :
 Գիւտ խաչ՝ հոկտեմբերի 27 :

Նոյեմբեր 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Յիսնակաց բարեկենդան , նոյեմբերի 17 :
 Ըմբռնազ՝ նոյեմբերի 23 . օրն շաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Սբ յակոբաց բարեկենդան , դեկտեմբերի 8 :
 Միջոց ուտիք , 2 շաբաթ և 2 օր :
 Չմեռնամուտ , դեկտե 18 օրն չորեքշաբթ :
 Յայանուէ բարե՝ դեկտ 29 . օրն կիրակի :

2

Եօննէրէնի ա .

Յունվար 31 օր է . ըջի մտանէ :
 Յայանուէ , յունվարի 6 . օրն շաբաթ :
 Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ և 2 օր :
 Փետրվար 28 օր է . եշաբթ մտանէ :
 Առաջաւորաց բարեկենդան , փետրվարի 4 :
 Տնընդառաջ , փետրվարի 14 օրն չորեքշաբթ :
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 25 :
 Մարտ 31 օր է . հինգշաբթի մտանէ :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 . երեքշաբթի :
 Ապրիլ 30 օր է . կիրակի մտանէ :
 Աւտիք , ապրիլի 7 . օրն շաբաթ :
 Անկատեղ , ապրիլի 14 . օրն շաբաթ :
 Չատիկ , ապրիլի 15 :
 Մայիս 31 օր է . երեքշաբթի մտանէ :
 Երեւման խաչ , մայիսի 13 :
 Համբարձում , մայիսի 24 :

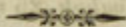
- Ելլատող, մայիսի 24 • օրն հինգշաբաթ :
- Յունիս 30 օր է • ուրբաթ մասնէ :
- Հոգևոյ գալուտա, յունիսի 3 :
- Լմառնամուտ, յունիսի 19 • երեքշաբթի :
- Սբ գրիգորի բարեկենդանն յունիսի 17 :
- Յուլիս 31 օր է • կիրակի մասնէ :
- Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 • չորեքշաբթի :
- Արքայախառ, յուլիսի 22 :
- Միջոյ ուտիք, 2 շաբաթ :
- Օգոստոս 31 օր է • չորեքշաբաթ մասնէ :
- Լճածին, օգոստոսի 12 :
- Միջոյ ուտիք, 4 շաբաթ :
- Սեպտեմբեր 30 օր է : շաբաթ մասնէ :
- Սբ խաչ, սեպտեմբերի 16 :
- Լճննամուտ, սեպտ 18 • երեքշաբթի :
- Սբ դէորդայ բարեկենդանն, սեպտ 24 :
- Միջոյ ուտիք, 7 շաբաթ :
- Հոկտեմբեր 31 օր է • թշի մասնէ :
- Յղուի եղիսս, հոկտեմբերի 10 • չորեքշաբթի :
- Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 28 :
- Նոյեմբեր 30 օր է • հինգշաբաթ մասնէ :
- Յիանակայ բարեկենդանն, նոյեմբերի 18 :
- Ըմբռնող, նոյեմբերի 23 • ուրբաթ :
- Դեկտեմբեր 31 օր է • շաբաթ մասնէ :
- Սբ յակոբայ բարեկենդանն • դեկտեմբերի 9 :
- Միջոյ ուտիք • 2 շաբաթ և 4 օր :
- Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 • երեքշաբթի :
- Յայանուե բարեկենդանն, դեկտ 29 • շաբաթ :

Պ

Եօ՛ւնէրէ՛տէ՛ . է

- Յունիար 34 օր է . կիրակի մտանէ ։
 Յայանուի յունիարի 6 . օրն ուրբաթ ։
 Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ և 3 օր ։
 Փետրվար 28 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ ։
 Առաջաւորաց բարեկենդան , փետրվարի 5 ։
 Տնընդ'առաջ՝ փետրվարի 14 օրն երեքշաբթ ։
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 26 ։
 Մարտ 31 օր է . չորեքշաբթի մտանէ ։
 Գարնանամուտ , մարտի 20 . օրն յշաբթ ։
 Ապրիլ 30 օր է . շաբաթ մտանէ ։
 Աւետիք , ապրիլի 7 . օրն ուրբաթ ։
 Անկատակ , ապրիլի 14 . օրն ուրբաթ ։
 Ջատիկ , ապրիլի 16 ։
 Մայիս 31 օր է . յշաբաթի մտանէ ։
 Երեման խաչ , մայիսի 14 ։
 Ելատող , մայիսի 24 . չորեքշաբթի ։
 Համբարձում , մայիսի 25 ։
 Յունիս 30 օր է . եջի մտանէ ։
 Հողոց գալուստ , յունիսի 4 ։
 Ամառնամուտ , յունիսի 19 . յշաբաթ ։
 Սք գրիգորի բարեկենդան , յունիսի 25 ։
 Յուլիս 31 օր է . շաբաթ մտանէ ։
 Ծնունդ յովհ , յուլիսի 14 . երեքշաբաթ ։

- Արդաւառ , յուլիսի 23 :
- Միջոց ուտիք , 2 շաբաթ :
- Օգոստոս 31 օր է , երեքշաբաթ մտանէ :
- Լճածին , օգոստոսի , 13 :
- Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ :
- Սեպտեմբեր 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
- Սբ Խաչ , սեպտեմբերի 17 :
- Լճանամուտ , սեպտ 18 . օրն քշաթ :
- Սբ գէորգայ բարեկենդան , սեպտեմբերի 24 :
- Միջոց ուտիք , 7 շաբաթ :
- Հոկտեմբեր 31 օր է . կիրակի մտանէ :
- Յղուի եղևառ , հոկտ 10 . օրն երեքշաբաթ :
- Գիւտ Խաչ , հոկտեմբերի 29 :
- Նոյեմբեր 30 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
- Յիսնակայ բարեկենդան , նոյեմբերի 19 :
- Ըմբռնաղ , նոյեմբերի 23 . եշաբաթի :
- Դեկտեմբեր 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
- Սբ յակոբայ բարեկենդան , դեկտեմ 10 :
- Միջոց ուտիք , 2 շաբաթ :
- Չմեանամուտ , դեկտեմբերի 18 քշի :
- Յայտնուի բարեկենդան , դեկտե 29 . ուրթ :

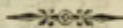
Չ

Եօնեկէնի զ :

- Յունւար 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
- Յայտնուի , յունւարի 6 . եշաբաթի :
- Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ և 4 օր :

- Փետրվար 28 օր է . երեքշաբթի մտանէ :
 Լուսնաւորաց բարեկենդան , փետրվարի 6 :
 Տընդաւառ , փետրվարի 14 . օրն թշի :
 Բուն բարեկենդան , փետրվարի 27 :
 Մարտ 31 օր է . երեքշաբթի մտանէ :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 . օրն կիրակի :
 Լպրիլ 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Լեւաիք , ապրիլի 7 . եշի :
 Լնկասակ , ապրիլի 14 . եշի :
 Ջատիկ , ապրիլի 17 :
 Մայիս 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Երեման խաչ , մայիսի 15 :
 Ելստող , մայիսի 24 . երեքշաբթի :
 Համբարձում , մայիսի 26 :
 Յունիս 30 օր է . չորեքշաբթի մտանէ :
 Հողաց գալուստ յունիսի 5 :
 Լմառնամուտ , յունիսի 19 . կիրակի :
 Սք գրիգորի բարեկենդան յունիսի 26 :
 Յուլիս 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Ծնունդ յովհ , յուլիսի 11 . թշի :
 Վարդավառ , յուլիսի 24 :
 Միջոց ուտիք 2 շաբթի :
 Օգոստոս 31 օր է . թշի մտանէ :
 Լճածին օգոստոսի 14 :
 Միջոց ուտիք . 3 շաբթի :
 Սեպտեմբեր 30 օր է . եշի մտանէ :
 Սք խաչ , սեպտեմբերի 11 :

- Անանամուտ, սեպտեմբերի 18 . կիրակի :
 Աբ դէորդայ բարեկենդան, սեպտեմբերի 18 :
 Միջոց ուտիք . 8 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Յղուի եղիսաբեթի, հոկտեմբերի 10 թշի :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 23 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . երեքշաբթի մտանէ :
 Յիննակայ բարեկենդան, նոյեմբերի 20 :
 Ըմբռնաղ, նոյեմբերի 23 . չորեքշաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է, եշի մտանէ :
 Աբ յակոբայ բարեկենդան դեկտեմբերի 11 .
 Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ և 6 օր :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 . կիրակի :
 Յայտնուի բարե . դեկտեմբերի 29 . եշի :

ՈՒ

Եօնեքէնէ ե :

- Յունվար 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Յայտնուի՝ յունվարի 6 . օրն չորեքշի :
 Միջոց ուտիք՝ 4 շաբաթ և 5 օր :
 Փետրվար 28 օր է . թշի :
 Առաջաւորայ բարե, փետրվարի 7 :
 Տընդառաջ, փետրվարի 14 . կիրակի :
 Բուն բարեկենդան, փետրվարի 28 :
 Մարտ 31 օր է . թշի մտանէ :
 Գարնանամուտ, մարտի 20, շաբաթ :

- Ապրիլ 30 օր է • Կշի մտանէ :
 Աւետիք , ապրիլի 7 • չորեքշաբաթ :
 Անկաստեղ , ապրիլի 14 • չորեքշաբաթ :
 Ջատիկ , ապրիլի 18 :
 Մայիս 31 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Երեւման խաչ , մայիսի 16 :
 Ելատող , մայիսի 24 • քշի :
 Համբարձում , մայիսի 27 :
 Յունիս 30 օր է • երեքշաբաթ մտանէ :
 Հողոյ դալուստ , յունիսի 6 :
 Ամառնամուտ , յունիսի 19 • շաբաթ :
 Սք գրիգորի բարեկենդան , յունիսի 27 :
 Յուլիս 31 օր է • Կշի :
 Ծնունդ յովհ • յուլիսի 11 • կիրակի :
 Աարդալառ , յուլիսի 25 :
 Միջոց ուտիք , 2 շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Աճածին , օգոստոսի 15 :
 Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • չորեքշաբաթ մտանէ :
 Սք խաչ , սեպտեմբերի 12 :
 Աշնանամուտ , սեպտե 18 • շաբաթ :
 Սք գէորգայ բարեկենդան , սեպտեմ 19 :
 Միջոց ուտիք , 8 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Յղուի եղևա հոկտեմ 10 կիրակի :
 Գիւտ խաչ , հոկտեմբերի 24 :

- Նոյեմբեր 30 օր է . իշի մտանէ :
 Յիննակայ բա . նոյեմբերի 24 :
 Ըմբռնող , նոյեմբերի 23 . երեքշաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . չորեքշաբթ մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան . դեկտ 12 :
 Միջոց ուտիք , 4 շաբաթ և 6 օր :
 Չմեռնամուտ , դեկտե 18 . շաբաթ :
 Յայտնուէ բա , դեկտեմբերի 29 . երեքշաբթ :

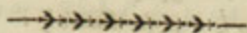
Ս

Եօնեբեմէ դ .

- Յունվար 31 օր է . եշի մտանէ :
 Յայտնուէ , յունվարի 6 . օրն երեքշաբթ :
 Միջոց ուտիք . 4 շաբաթ և 6 օր :
 Փետրվար 28 օր է . կիրակի մտանէ :
 Առաջաւորայ բարեկենդան , փետրվարի 8 :
 Տընդառաջ , փետրվարի 14 . շաբաթ :
 Մարտ 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Բուն բարեկենդան , մարտի 1 :
 Գարնանամուտ մարտի 20 . ուրբաթ :
 Ապրիլ 30 օր է . չորեք շաբթ մտանէ :
 Աւետիք , ապրիլի 7 . երեքշաբաթ :
 Չատիկ , ապրիլի 19 :
 Ասկաստեղ , ապրիլի 14 . երեքշաբթ :
 Մայիս 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Երեւման խաչ , մայիսի 17 :
 Ելասող , մայիսի 28 . կիրակի :

- Համբարձում, մայիսի 28 :
 Յունիս 30 օր է . թշի մտանէ :
 Հողաց գալուստ, յունիսի 7 :
 Ըմառնամուտ յունիսի 19 . օրն ուրբաթ :
 Սբ գրիգորի բարեկենդան յունիսի 28 :
 Յուլիս 34 օր է . չորեքշաբթի մտանէ :
 Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 . շաբաթ :
 Աարդալառ, յուլիսի 26 :
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ :
 Օգոստոս, 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Ըծածին, օգոստոսի 16 :
 Միջոց ուտիք, երեք շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է . երեքշաբթի մտանէ :
 Սբ խաչ, սեպտեմբերի 13 :
 Ըշնանամուտ, սեպտեմ 18 . օրն ուրբաթ :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան, սեպե 20 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 34 օր է . իշի մտանէ :
 Յղուի եղխառ, հոկտ 10 . շաբաթ :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 25 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . կիրակի մտանէ :
 Յիսնակաց բարեկենդան . նոյեմբերի 15 :
 Ըմբռնաղ, նոյեմբերի 23 . երկուշաբաթ :
 Դեկտեմբեր 34 օր է . երեքշաբաթի մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմ 6 :
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ և 4 օր :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 . ուրբաթ :

Յայտնուէ բարե՛ դեկտեմ 29 . երեքշաբաթ :

Ա

Եօթնէբէմէ 4 .

Յունվար 31 օր է . չորեքշաբաթի մտանէ :

Յայտնուի, յունվարի 6 . օրն երկուշաբաթ :

Միջոց ուտիք, 5 շաբաթ :

Փետրվար 28 օր է . շաբաթ մտանէ :

Բուաջաւորաց բարեկենդան, փետրվարի 9 :

Տնընդառաջ, փետրվարի 14 . ուրբաթ :

Մարտ 31 օր է . շաբաթ մտանէ :

Բուն բարեկենդան, մարտի 2 :

Գարնանամուտ . մարտի 20 . եջի :

Ապրիլ 30 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :

Աւետիք, ապրիլի 7 . օրն երկուշաբաթ :

Անկաստեղ, ապրիլի 14 . երկուշաբաթ :

Չատիկ ապրիլի 20 :

Մայիս 31 օր է . եջի մտանէ :

Երեւման խաչ, մայիսի 18 :

Ելատող, մայիսի 24 . շաբաթ :

Համբարձում . մայիսի 29 :

Յունիս 30 օր է . կիրակի մտանէ :

Հոգւոյ դալուստ . յունիսի 8 :

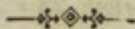
Բմառնամուտ, յունիսի 19 . եջի :

Ալ դրեգորի բարեկենդան, յուն 29 :

Յուլիս 31 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :

Ծնունդ յուլի, յուլիսի 14 . ուրբաթ :

- Աարդաւառ, յուլիսի 27 :
 Միջոց ուտիք, 2 շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Ըճածին, օգոստոսի 17 :
 Միջոց ուտիք, 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է, քշաբաթ մտանէ :
 Սբ խաչ, սեպտեմբերի 14 :
 Ըննամուտ, սեպ 18 . Իշի :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան, սեպտ 21 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է . չորեքշաբթ մտանէ :
 Յղուի եղիսա, հոկտեմբերի 10 . ուրբաթ :
 Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 26 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Յիսնակայ բարեկենդան՝ նոյեմբերի 16 :
 Ըմբռնաղ՝ նոյեմբերի 23 . օրն կիրակի :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . քշի մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 7 :
 Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ և 3 օր :
 Չմեռնամուտ՝ դեկտեմբերի 18 . օրն Իշի :
 Յայանուի բարեկենդան՝ դեկտեմբերի 29 . քշի :

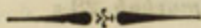
S

Նօննեբեմէ բ .

- Յունվար 31 օր է . երեքշաբթ մտանէ :
 Յայանուի յունվարի 6 . օրն կիրակի :

- Միջոց ուտիք՝ 5 շաբաթ և 4 օր :
 Փետրվար 28 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Առաջաւորաց բարեկենդան՝ փետրվարի 10 :
 Տննդառաջ՝ փետրվարի 14 . օրն էշի :
 Մարտ 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան՝ մարտի 3 :
 Գարնանամուտ՝ մարտի 20 . չորեքշաբթի :
 Ապրիլ 30 օր է . երկուշաբթի մտանէ :
 Աւտիք՝ ապրիլի 7 . կիրակի :
 Անկասակ՝ ապրիլի 14 . կիրակի :
 Ջատիկ՝ ապրիլի 21 :
 Մայիս 31 օր է . չորեքշաբթի մտանէ :
 Երեման խաչ՝ մայիսի 19 :
 Ելտաազ՝ մայիսի 24 . ուրբաթ :
 Համբարձում՝ մայիսի 30 :
 Յունիս 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Հողոց դալուսա՝ յունիսի 9 :
 Ամառնամուտ՝ յունիսի 19 . չորեքշաբթի :
 Սի դրիդորի բարեկենդան՝ յունիսի 30 :
 Յուլիս 31 օր է . թշի մտանէ :
 Ծաւնդ յուլիսի 14 . օրն էշի :
 Արդալա՝ յուլիսի 28 :
 Միջոց ուտիք՝ 2 շաբաթ :
 Օգոստոս 31 օր է . էշի մտանէ :
 Աճածին՝ օգոստոսի 18 :
 Միջոց ուտիք՝ 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է . կիրակի մտանէ :

- Սուշք խաչ՝ սեպտեմբերի 15 :
 Լճնանամուտ՝ սեպտեմբերի 18 • չորեքշաբթի :
 Սբ դէորդայ բարեկենդան՝ սեպտեմբերի 22 :
 Միջոց ուտիք՝ 7 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • երեքշաբթի մտանէ :
 Յղուի եղիաարեթի հոկտեմբերի 10 • երէկ :
 Գիւտ խաչ՝ հոկտեմբերի 27 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Յիսնակոյ բարեկենդան, նոյեմբերի 17 :
 Ըմբռնող՝ նոյեմբերի 23 • օրն շաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմբերի 8 :
 Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ և 2 օր :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբեր 18 օրն չորեքշաբթի :
 Յայտնուի բարե՝ դեկտեմբեր 29 • օրն կիրակի :

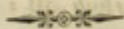
Բ

Եօ՛ւնէրէնէն ա .

- Յունվար 31 օր է • քշի մտանէ :
 Յայտնուի, յունվարի 6 • օրն շաբաթ :
 Միջոց ուտիք, 5 շաբաթ և 2 օր :
 Փետրվար 28 օր է • եշաբթի մտանէ :
 Լուաջաւորայ բարեկենդան, փետրվարի 11 :
 Տնընդառաջ, փետրվարի 14 օրն չորեքշաբթի :
 Մարտ 31 օր է • հինգշաբթի մտանէ :
 Բուն բարեկենդան, մարտի 4 :

- Գարնանամուտ, մայիսի 20 • երեքշաբթի :
- Լսարիլ 30 օր է • կիրակի մասնէ :
- Լեւաիք, ապրիլի 7 • օրն շաբաթ :
- Լնկատուող, ապրիլի 14 • օրն շաբաթ :
- Ջատիկ, ապրիլի 22 :
- Մայիս 31 օր է • երեքշաբթի մասնէ :
- Երեւման Խաչ, մայիսի 20 :
- Ելատող, մայիսի 24 • օրն հինգշաբաթ :
- Համբարձում, մայիսի 31 :
- Յունիս 30 օր է • ուրբաթ մասնէ :
- Հողոյ դալուստ, յունիսի 10 :
- Լմանամուտ, յունիսի 19 • երեքշաբթի :
- Յուլիս 31 օր է • կիրակի մասնէ :
- Սք գրիգորի բարեկենդան յուլիսի 1 :
- Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 • չորեքշաբթի :
- Վարդավառ, յուլիսի 29 :
- Միջոց ուտիք, 1 շաբաթ :
- Օգոստոս 31 օր է • չորեքշաբաթ մասնէ :
- Լճածին, օգոստոսի 12 :
- Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
- Սեպտեմբեր 30 օր է : շաբաթ մասնէ :
- Սք Խաչ, սեպտեմբերի 16 :
- Լճնամուտ, սեպտ 18 • երեքշաբթի :
- Սք գէորգայ բարեկենդան, սեպտ 23 :
- Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
- Հոկտեմբեր 31 օր է • թշի մասնէ :
- Յղուի եղիսա, հոկտեմբերի 10 • չորեքշաբթի :

Գլուտ խաչ , հոկտեմբերի 28 :
 Նոյեմբեր 30 օր է . հինգշաբաթ մտանէ :
 Յունական բարեկենդան , նոյեմբերի 18 :
 Ըմբռնաղ , նոյեմբերի 23 . ուրբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան , դեկտեմբերի 9 :
 Միջոց ուտիք . 2 շաբաթ և 4 օր :
 Չեռնամուտ , դեկտեմբերի 18 . երեքշաբթի :
 Յայանուհի բարեկենդան , դեկտ 29 . շաբաթ :

3

Եօնեբեմի . է

Յունվար 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Յայանուհի յունվարի 6 . օրն ուրբաթ :
 Միջոց ուտիք , 5 շաբաթ և 3 օր :
 Փետրվար 28 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Լուսջառորայ բարեկենդան , փետրվարի 12 :
 Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 օրն երեքշաբթի :
 Մարտ 31 օր է . չորեքշաբթի մտանէ :
 Բուն բարեկենդան , մարտի 5 :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 . օրն յշաբթի :
 Ապրիլ 30 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Աւտիք , ապրիլի 7 . օրն ուրբաթ :
 Անկատակ , ապրիլի 14 . օրն ուրբաթ :
 Չատիկ , ապրիլի 23 :
 Մայիս 31 օր է . յշաբաթի մտանէ :

- Երևման խաչ, մայիսի 21 :
- Ելաստղ, մայիսի 24 • չորեքշաբթի :
- Յունիս 30 օր է • եշի մտանէ :
- Համբարձում, յունիսի 1 :
- Հողոյ դալուստ, յունիսի 11 :
- Լմառնամուտ, յունիսի 19 • քշաբաթ :
- Յուլիս 31 օր է • շաբաթ մտանէ :
- Սք գրիգորի բարեկենդան, յուլիսի 2 :
- Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 • երեքշաբաթ :
- Վարդավառ, յուլիսի 30 :
- Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
- Օգոստոս 31 օր է, երեքշաբաթ մտանէ :
- Լճածին, օգոստոսի, 13 :
- Միջոց ուտիք, 4 շաբաթ :
- Սեպտեմբեր 30 օր է • ուրբաթ մտանէ :
- Սք խաչ, սեպտեմբերի 17 :
- Լշնանամուտ, սեպտ 18 • օրն քշաբթ :
- Սք գէորգայ բարեկենդան, սեպտեմբերի 24 :
- Միջոց ուտիք, 7 շաբաթ :
- Հոկտեմբեր 31 օր է • կիրակի մտանէ :
- Յղուի եղևա, հոկտ 10 • օրն երեքշաբաթ :
- Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 29 :
- Նոյեմբեր 30 օր է • չորեքշաբաթ մտանէ :
- Յիսնակայ բարեկենդան, նոյեմբերի 19 :
- Ըմբռնաղ, նոյեմբերի 23 • եշաբաթի :
- Դեկտեմբեր 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
- Սք յակոբայ բարեկենդան, դեկտեմ 10 :

Միջոց ուտիր, 2 շաբաթ :
 Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 թշի :
 Յայտնուէ բարեկենդան, դեկտե 29. ուրբթ :

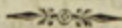

Ի

Եօննէրէնի զ :

Յունվար 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
 Յայտնուի, յունվարի 6 . եշաբաթի :
 Միջոց ուտիր, 5 շաբաթ և 4 օր :
 Փետրվար 28 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Առաջաւորաց բարեկենդան, փետրվարի 13 :
 Տնընդառաջ, փետրվարի 14 . օրն թշի :
 Մարտ 31 օր է . երեքշաբաթ մտանէ :
 Բուն բարեկենդան, մարտի 6 :
 Գարնանամուտ, մարտի 20 . օրն կիրակի :
 Ապրիլ 30 օր է . ուրբաթ մտանէ :
 Աւետիր, ապրիլի 7 . եշի :
 Անկատակ, ապրիլի 14 . եշի :
 Չատիկ, ապրիլի 24 :
 Մայիս 31 օր է . կիրակի մտանէ :
 Երեման խոչ, մայիսի 22 :
 Ելատող, մայիսի 24 . երեքշաբաթ :
 Յունիս 30 օր է . չորեքշաբաթ մտանէ :
 Համբարձում, յունիսի 2 :
 Հողոց դալուտ յունիսի 12 :
 Ամառնամուտ, յունիսի 19 . կիրակի :

- Յուլիա 31 օր է . ուրբաթ մտանէ :
- Սբ գրիգորի բարեկենդան յուլիսի 3 :
- Ծնունդ յովհ, յուլիսի 11 . թշի :
- Արքայալառ, յուլիսի 31 :
- Միջոց ուտիք 1 շաբաթ :
- Օգոստոս 31 օր է . թշի մտանէ :
- Լճածին օգոստոսի 14 :
- Միջոց ուտիք . 3 շաբաթ :
- Սեպտեմբեր 30 օր է . եշի մտանէ :
- Սբ խաչ, սեպտեմբերի 11 :
- Լճանամուտ, սեպտեմբերի 18 . կիրակի :
- Սբ գէորգայ բարեկենդան, սեպտեմբերի 18 :
- Միջոց ուտիք . 8 շաբաթ :
- Հոկտեմբեր 31 օր է . շաբաթ մտանէ :
- Յղուի եղիսաբեթի, հոկտեմբերի 10 թշի :
- Գիւտ խաչ, հոկտեմբերի 23 :
- Նոյեմբեր 30 օր է . երեքշաբթի մտանէ :
- Յիսնակայ բարեկենդան, նոյեմբերի 20 :
- Ըմբռնաղ, նոյեմբերի 23 . չորեքշաբաթ :
- Դեկտեմբեր 31 օր է, եշի մտանէ :
- Սբ յակոբայ բարեկենդան դեկտեմբերի 11 .
- Միջոց ուտիք, 1 շաբաթ և 6 օր :
- Չմեռնամուտ, դեկտեմբերի 18 . կիրակի :
- Յայտնուե բարե . դեկտեմբերի 29 . եշի :

Փ

Եօ՞ննէրէ՞ւէ Ե :

- Յունվար 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Յայանուէ՛ր յունվարի 6 • օրն չորեքշաբթի :
 Միջոց ուտիք՝ 5 շաբաթ և 5 օր :
 Փետրվար 28 օր է • թշի :
 Առաջաւորաց բարե , փետրվարի 14 :
 Տնընդառաջ , փետրվարի 14 • կիրակի :
 Մարտ 31 օր է • թշի մտանէ :
 Բուն բարեկենդան , մարտի 7 :
 Գարնանամուտ , մարտի 20 , շաբաթ :
 Ապրիլ 30 օր է • եշի մտանէ :
 Աւետիք , ապրիլի 7 • չորեքշաբաթ :
 Անկաստեղ , ապրիլի 14 • չորեքշաբաթ :
 Ջատիկ , ապրիլի 25 :
 Մայիս 31 օր է • շաբաթ մտանէ :
 Երեման խաչ , մայիսի 24 :
 Ելաստղ , մայիսի 24 • թշի :
 Յունիս 30 օր է • երեքշաբաթ մտանէ :
 Համբարձում , յունիսի 3 :
 Հողոց գալուստ , յունիսի 13 :
 Ամառնամուտ , յունիսի 19 • շաբաթ :
 Յուլիս 31 օր է • եշի :
 Մթ գրիգորի բարեկենդան , յուլիսի : 4
 Ծնունդ յովհ • յուլիսի 11 • կիրակի :

- Օգոստոս 31 օր է • կիրակի մտանէ :
 Արդալառ , օգոստոսի 1 :
 Միջոց ուտիք , 1 շաբաթ :
 Աճածին , օգոստոսի 15 :
 Միջոց ուտիք , 3 շաբաթ :
 Սեպտեմբեր 30 օր է • չորեքշաբաթ մտանէ .
 Սբ խաչ , սեպտեմբերի 12 :
 Աչնանամուտ , սեպտե 18 • շաբաթ :
 Սբ գէորգայ բարեկենդան , սեպտեմ 19 :
 Միջոց ուտիք , 8 շաբաթ :
 Հոկտեմբեր 31 օր է • ուրբաթ մտանէ :
 Յղուի եղևա հոկտեմ 10 կիրակի :
 Գիւտ խաչ , հոկտեմբերի 24 :
 Նոյեմբեր 30 օր է • քչի մտանէ :
 Յինասկայ բա • նոյեմբերի 24 :
 Ըմբռնող , նոյեմբերի 23 • երեքշաբաթ :
 Դեկտեմբեր 31 օր է • չորեքշաբթ մտանէ :
 Սբ յակոբայ բարեկենդան • դեկա 12 :
 Միջոց ուտիք , 1 շաբաթ և 5 օր :
 Չմեռնամուտ , դեկտե 18 • շաբաթ :
 Յայտնուի բա , դեկտեմբերի 29 • չորեքշաբթ :

.....

Ք

Եօթնեքէակ Դ :

Յունվար 31 օր է . Եջի մտանէ :

Յայտնուի՛ յունվարի 6 երեքշաբթի :

Միջոց ուտիք՝ 5 շաբաթ և 6 օր :

Փետրվար 28 օր է . կիրակի մտանէ :

Տնընդառաջ՝ փետրվարի 14 . օրն շաբաթ :

Եռաշաւորաց բարեկենդան՝ փետրվարի 15 :

Քէն համապաղ հահանջ է :

Ինչ զնոցեալն՝ հարց ՚ի

Փէրէն :

Եւ Քի մարդասիրին՝ փառք

յաւխտեանս ամէն :

Երդ Տօմարիս՝ որ վերջացեալ,

հարճ վերադարձն՝ առ հեղեակ :

Որովք լինիս՝ զու զխտացեալ,

Ինչ էր՞ ծնոսն՝ լոսնն առեալ :

Կենդանակերպքն՝ երկուտա	սան ,
շաւնչ ւ լուսնոյն՝ են ընթաց	ճան :
Իւրաքանչիւրքն՝ առանձնա	կան ,
են առ մէ մէ՝ առբաց ի շ	խոն :

ԱԷրադեր ժԼ.

Օճուհիդ լուսնի .

Լըսնի լուսնի .

Լըսնի .

Քննիս .

ժսնի .

Լըսնի .

Քննիս .

ժսնի .

Յուհիլար ժը ժ

Փերար Բ զ

Փերար ժղ ժ

Մարտ զ զ

Մարտ ժը թ

Լայրել Բ զ

Լայրել ժղ թ

Մայիս ա զ

Մայիս ժղ թ

Մայիս լա զ

Յուհիս ժե թ

Յուհիս Լ զ

Յուլիս ժղ ը

Յուլիս իթ Բ

Օդոս ժղ ը

Օդոստ իը Բ

Սեպտմ ժա ը

Սեպտ իղ Բ

Նոկտմ ժա ը

Նոկտ իե Բ

Նոյեմ թ ը

Նոյեմ իղ Բ

Դեկտմ ը ը

Դեկտ իղ Բ

ԱԿԵՐԱՊԻՐ ԻՅ

Օ՛րոհ-նոր լո-սի՛ն .

Լ՛րո-ն լո-սի՛ն .

Ա՛յս .	Ք՛նի՛ն .	Ժ՛նի՛ն .	Ա՛յս .	Ք՛նի՛ն .	Ժ՛նի՛ն .
Յուհւլ	է	է	Յուհւլ	իբ	ա
Փեւր	ղ	է	Փեւր	իա	ա
Մարա	է	է	Մարա	իբ	բ
Եւրբիլ	ղ	է	Եւրբիլ	իա	ա
Մայիս	ե	ղ	Մայիս	ի	ժբ
Յուհիս	դ	ղ	Յուհիս	ժը	ժբ
Յուլիս	դ	ղ	Յուլիս	ժը	ժբ
Օգոստ	բ	ղ	Օգոստ	ժղ	ժբ
Օգոստ	լա	ղ	Աեպմ	ժե	ժբ
Աեպմմ	իթ	ե	Հոկտմ	ժդ	ժա
Հոկտմ	իթ	ե	Նոյեմ	ժդ	ժա
Նոյեմ	իբ	ե	Դեկտմ	ժբ	ժա
Դեկտ	իէ	ղ	Յուհւլ	ժա	ժա

Ա Ե Ր Պ Ն Ի Ր Գ

Օճոհ-նոյ շու-ննի՛ :

Լ,բո-նի շու-ննի՛ :

Լ,բո-նի :	Ք-ննի՛ :	Ք-ննի՛ :	Լ,բո-նի :	Ք-ննի՛ :	Ք-ննի՛ :
Յուշուլ	իզ	ե	Փեար	ժ	ժա
Փեար	իզ	ե	Մարտ	ժբ	ժա
Մարտ	իե	ե	Լայրիլ	ժ	ժա
Լայրիլ	իզ	դ	Մայիս	ը	ժ
Մայիս	իզ	դ	Յուշիս	ը	ժ
Յուշիս	իա	դ	Յուլիս	ղ	ժ
Յուլիս	իա	դ	Օգոստ	ղ	ժ
Օգոստ	ժթ	դ	Սեպտմ	դ	ժ
Սեպտմ	ժբ	դ	Հոկտմ	բ	թ
Հոկտմ	ժե	դ	Նոյեմ	դ	թ
Նոյեմ	ժզ	դ	Դեկտմ	ա	թ
Դեկտմ	ժզ	դ	Դեկտմ	լա	թ

ԱԵՐՄԱՂԻՐ ԺԴ

Օ՞րն-նո՞ր շն-նո՞ր .

Լ՞րն-նո՞ր շն-նո՞ր .

Լ՞նչ .
Քննչ .
Չնչ .

Լ՞նչ .
Քննչ .
Չնչ .

Յուշով ժդ դ

Յուշով Լ Ը

Փեար ժբ բ

Փեար Խ Ը

Մարտ ժդ բ

Մարտ ԽԹ Թ

Այրել ժդ բ

Այրել ԽԹ Ը

Մայիս ժբ բ

Մայիս ԽԸ Ը

Յունիս ժա բ

Յունիս Խ Ը

Յուլիս ժ բ

Յուլիս ԽՂ Է

Օգոստ Թ ա

Օգոստ ԽԵ Է

Սեպտմ Է ա

Սեպտմ Խզ Է

Նոյամբ Է ա

Նոյամբ Խզ Է

Դեկտմ Ե ա

Դեկտմ Խա Ղ

Դեկտմ Ե ժբ

Դեկտմ Խա Ղ

Արարողիք ԻՆ

Օրհնանք լուսնի .

Լուսնի լուսնի .

Լուսնի .

Քրահի .

ժահի .

Լուսնի .

Քրահի .

ժահի .

Յուհիլ զ ժբ

Յուհիլ ժթ զ

Փեարբ բ ժբ

Փեարբ ժբ զ

Մարտ զ ժբ

Մարտ ժբ զ

Եւրեւ բ ժբ

Եւրեւ ժբ զ

Մայիս ա ժա

Մայիս ժզ ե

Մայիս լա ժա

Յուհիս ժզ ե

Յուհիս Լ ժ

Յուլիս ժե ե

Յուլիս իթ ժա

Օգոստ ժզ ե

Օգոստ իբ ժ

Սեպտմ ժբ զ

Սեպտ իզ ժ

Նոկտմ ժա զ

Նոկտ իզ ժ

Նոյեմ ժ զ

Նոյեմ իզ ժ

Դեկտմ ժ զ

Դեկտ իզ ժ

Յուհիլ թ զ

Ա Ե Ր Ա Պ Ի Ր Օ

Օճոսնիք լոսնիք .

Լրոսնիք լոսնիք .

Լրոսնիք .

Քոսնիք .

Քոսնիք .

Լրոսնիք .

Քոսնիք .

Քոսնիք .

Յուսնիք	իբ	ժ	Փեւոց	ը	դ
Փեւոց	իա	ժ	Մարտ	թ	դ
Մարտ	իբ	ժ	Եւրեիլ	է	դ
Եւրեիլ	իա	թ	Մայիս	է	դ
Մայիս	ի	թ	Յուսնիս	ղ	դ
Յուսնիս	ժթ	թ	Յուլիս	ե	դ
Յուլիս	ժը	թ	Օգոստ	դ	դ
Օգոստ	ժէ	ը	Սեպտ	բ	բ
Սեպտմ	ժե	ը	Նոկտմ	ա	բ
Նոկտմ	ժե	ը	Նոկտմ	լա	բ
Նոյեմ	ժգ	ը	Նոյեմ	իթ	բ
Դեկտմ	ժգ	ը	Դեկտմ	իե	բ

ԱԵՐԱԳԻՐ ԺԷ

Օճոս-նոք շոս-նոք .

Լբոս-նոք շոս-նոք .

Լբոս .

Քոսնոք .

Չոսնոք .

Լբոս .

Քոսնոք .

Չոսնոք .

Յուհիլ	ժ	ա	ը	Յուհիլ	ի	է	ը	
Փեւոր	ժ		է	Փեւոր	ի	ղ	ա	
Մարա	ժ	ա	է	Մարա	ի	ղ	ը	
Լսրիլ	ժ		է	Լսրիլ	ի	ղ	ա	
Մայիս	ժ		է	Մայիս	ի	ղ	ա	
Յուհիս	ը		ղ	Յուհիս	ի	ղ	ժ	ը
Յուլիս	ը		ղ	Յուլիս	ի	ղ	ժ	ը
Օգոստ	ղ		ղ	Օգոստ	ի	ը	ժ	ը
Սեպտմ	ե		ղ	Սեպտմ	ի		ժ	ը
Հոկտմ	դ		ղ	Հոկտմ	ժ	[ժ	ժ	ա
Նոյեմ	դ		ղ	Նոյեմ	ժ	ը	ժ	ա
Դեկտ	ը		է	Դեկտմ	ժ	է	ժ	ա

Ա Ե Ր Պ Ղ Ի Ր Ի Ր

Օճոն-նոյ լա-ննի .

Լըո-նն լա-ննի .

Լըոս .

Քոնիս .

Քոնս .

Լըոս .

Քոնիս .

Քոնս .

Յուհով	ա	է	Յուհով	ժղ	ժա
Յուհով	լ	է	Փեղոյ	ժե	ժա
Մարտ	ա	է	Մարտ	ժղ	ժա
Մարտ	լ	ղ	Լսլրիլ	ժե	ժա
Լսլրիլ	իթ	ղ	Մայիս	ժղ	ժ
Մայիս	իբ	ղ	Յուհիս	ժղ	ժ
Յուհիս	իէ	ղ	Յուլիս	ժբ	ժ
Յուլիս	իզ	ղ	Օգոս	ժա	ժ
Օգոստ	իե	ղ	Սեպտմ	թ	ժ
Սեպտմ	իդ	ղ	Նոկտմ	թ	թ
Նոկտմ	իզ	ղ	Նոյեմ	է	թ
Նոյեմ	իբ	ղ	Դեկտմ	է	թ
Դեկտմ	իա	ղ	Յուհով	ե	թ

ԱԵՐԱՊԵՐ Թ

Ծնունդ շնորհք .

Լրանալ շնորհք .

Լճակ .

Քրոնիկ .

Ժամիկ .

Լճակ .

Քրոնիկ .

Ժամիկ .

Յուշակ	ի	ե	Փետր	դ	ը
Փետր	ժ	ը	Մարտ	ե	ը
Մարտ	ի	ե	Ապրիլ	դ	թ
Ապրիլ	ժ	ը	Մայիս	դ	ը
Մայիս	ժ	ե	Յուշիս	ը	ը
Յուշիս	ժ	լ	Յուլիս	ա	ե
Յուլիս	ժ	լ	Յուլիս	ը	ե
Օգոստ	ժ	լ	Օգոստ	ի	թ
Սեպտմ	ժ	լ	Սեպտմ	ի	ը
Հոկտմ	ժ	բ	Հոկտմ	ի	ե
Նոյեմ	ժ	ա	Նոյեմ	ի	լ
Դեկտմ	ժ	ա	Դեկտմ	ի	լ

ԱԵՐՄԱԴԻՐ ԻԱ

Օճոճոճոճո լոճոճոճո .

Լճոճոճո լոճոճոճո .

Աճոճոճո .

Ջոճոճոճո .
Ջոճոճոճո .

Աճոճոճո .

Ջոճոճոճո .
Ջոճոճոճո .

Յուճուլ	թ	ժբ	Յուճուլ	իդ	դ
Փեւոր	ը	ժբ	Փեւոր	իբ	դ
Մարտ	ը	ժբ	Մարտ	իբ	դ
Լայրիւ	է	ժբ	Լայրիւ	իբ	դ
Մայիս	դ	ժբ	Մայիս	իբ	դ
Յուճիս	ե	ժա	Յուճիս	ի	ե
Յուլիս	դ	ժա	Յուլիս	ժը	ե
Օգոստ	դ	ժա	Օգոստ	ժը	ե
Սեպտմ	ա	ժա	Սեպտմ	ժդ	ե
Հոկտմ	ա	ժ	Հոկտմ	ժե	դ
Հոկտ	լ	ժ	Նոյեմ	ժե	դ
Նոյեմ	իթ	ժ	Դեկտմ	ժդ	դ
Դեկտ	իը	ժ	Յուճուլ	ժդ	դ

Ա Ե ր ա ղ Ե ր Բ

Օճոսնոք շուսնի՛ք .

Լրոսնոք շուսնի՛ք .

Լրոսն .

Քոսնիք .
Քոսնիք .

Լրոսն .

Քոսնիք .
Քոսնիք .

Յուսնլ	իէ	ժ
Փեար	իե	ժ
Մարա	իէ	Թ
Լսլբիլ	իզ	Թ
Մայիս	իե	Թ
Յուսիս	իզ	Թ
Յուլիս	իզ	ը
Օգոստ	իբ	ը
Սեպտ	ի	ը
Հոկտմ	ի	ը
Նոյեմ	ժը	ը
Դեկտ	ժը	ը

Փեար	ժա	դ
Մարա	ժդ	դ
Լսլբիլ	ժդ	դ
Մայիս	ժա	դ
Յուսիս	Թ	դ
Յուլիս	Թ	դ
Օգոստ	ի	բ
Սեպտմ	դ	բ
Հոկտմ	ե	բ
Նոյեմ	դ	բ
Դեկտմ	դ	բ
Յուսնլ	բ	բ

ԱԵՐԱՊԵՐ ԺԳ

Օրհնագր շնորհիւ .

Լրորհն շնորհիւ .

Լրորհն .

Քրահն .
ժամհն .

Լրորհն .

Քրահն .
ժամհն .

Յուհւլ	ժղ	ղ
Փեար	ժե	ղ
Մարտ	ժղ	ղ
Լարել	ժե	ղ
Մայիս	ժղ	ղ
Յուհիս	ժղ	ղ
Յուլիս	ժղ	ղ
Օգոստ	ժա	ղ
Սեպտմ	ժ	ղ
Հոկտմ	թ	ղ
Նոյեմ	ը	ե
Դեկտ	ե	ե

Յուհւլ	լա	ա
Մարտ	բ	ա
Լարել	ա	բ
Լարել	լ	ա
Մայիս	իթ	ժբ
Յուհիս	իե	ժբ
Յուլիս	իե	ժբ
Օգոստ	իե	ժբ
Սեպտ	իղ	ժբ
Հոկտմ	իղ	ժա
Նոյեմ	իբ	ժա
Դեկտմ	իա	ժբ

ԱԿԵՐԱՊԻՐ ԻԴ

Օճնուհիւր լուսնի .

Լըսուհի լուսնի .

Լըսուհի .	Քննի .	Քննի .	Լըսուհի .	Քննի .	Քննի .
Յուսվար	ղ	ե	Յուսվ	ի	ժա
Փեար	դ	ե	Փեար	ժը	ժ
Մարտ	ղ	դ	Մարտ	իբ	ժա
Լայրել	դ	դ	Լայրել	ժը	ժ
Մայիս	դ	դ	Մայիս	ժը	ժ
Յուսիս	բ	դ	Յուսիս	ժղ	ժ
Յուլիս	ա	դ	Յուլիս	ժղ	թ
Յուլիս	լա	դ	Օգոստ	ժղ	թ
Օգոս	իթ	դ	Սեպտ	ժղ	թ
Սեպտմ	իը	դ	Հոկտ	ժբ	թ
Հոկտմ	իը	դ	Նոյեմ	ժա	թ
Նոյեմ	իե	դ	Դեկտ	ժ	ը
Դեկտմ	իղ	բ	Յուսվ	ժ	ը

Ա Ե Ր Վ Պ Ե Բ Ե

Օճոս-նո շո-նի՛ :

Լ րո-նո շո-նի՛ :

Լ րո-նո .

Քո-նի .

Չո-նի .

Լ րո-նո .

Քո-նի .

Չո-նի .

Յո-նի

Ե Գ

Փ Ե Ր Վ

Ը Ը

Փ Ե Ր Վ

Ե Գ Բ

Մ արտ

Ժ Ը

Մ արտ

Ե Գ Բ

Լ արեի

Ը Ը

Լ արեի

Ե Բ Բ

Մ այիս

Ը Ը

Մ այիս

Ե Բ Բ

Յո-նիս

Է Ը

Յո-նիս

Ե Բ Բ

Յո-նիս

Չ Ը

Յո-նիս

Ե Բ Բ

Օգոստ

Ե Է

Օգոստ

Ժ Ը Բ

Ա եսմ

Գ Է

Ա եսմ

Ժ Է Բ

Ն ոկամ

Գ Է

Ն ոկամ

Ժ Գ Բ

Ն ոյեմ

Բ Է

Ն ոյեմ

Ժ Ե Բ

Ն ոյեմ

Լ Գ

Ղ եկտ

Ժ Գ Ժ Բ

Ղ եկտմ

Լ Գ

Ա երադեր ժ.Օ.

Պատմություն լուսնի.

Լրումն լուսնի.

Այս.	Բնի.	Ժամ.	Այս.	Բնի.	Ժամ.
Յուշով	ժգ	ժբ	Յուշով	իբ	դ
Փետր	ժա	ժբ	Փետր	իզ	զ
Մարտ	ժբ	ժբ	Մարտ	իե	զ
Ապրիլ	ժա	ժբ	Ապրիլ	իզ	զ
Մայիս	ժա	ժա	Մայիս	իզ	ե
Յունիս	ժ	ժա	Յունիս	իե	ե
Յուլիս	ժ	ժա	Յուլիս	իդ	ե
Օգոստ	բ	ժա	Օգոստ	իդ	ե
Սեպտմ	զ	ժ	Սեպտմ	իա	դ
Հոկտմ	զ	ժ	Հոկտմ	իա	դ
Նոյեմ	դ	ժ	Նոյեմ	ժժ	դ
Դեկտմ	դ	ժ	Դեկտմ	ժժ	դ

Արարելիք Ինչ

Օրհնանք լուսնի .

Լուսնի լուսնի .

Լուսնի .	Քրիստոս .	Քրիստոս .	Լուսնի .	Քրիստոս .	Քրիստոս .
Յուսնիլ	բ	ժ	Յուսնիլ	ժէ	դ
Փետր	ա	Թ	Փետր	ժլ	դ
Մարտ	բ	Թ	Մարտ	ժէ	դ
Ապրիլ	ա	Թ	Ապրիլ	ժլ	դ
Մայիս	ա	Թ	Մայիս	ժե	դ
Մայիս	լա	ը	Յուսնիս	ժդ	դ
Յուսնիս	իԹ	ը	Յուսնիս	ժդ	բ
Յուսնիս	իը	ը	Օգոստ	ժբ	բ
Օգոստ	իէ	ը	Սեպտմ	ժ	բ
Սեպտմ	իե	ը	Նոյեմ	ժ	բ
Նոյեմ	իե	ը	Նոյեմ	ը	բ
Նոյեմ	իզ	ը	Դեկտմ	ը	բ
Դեկտմ	իզ	է	Յուսնիլ	դ	ա

ԱԵՐԱՊԵՐ Ը

Օճուհիք լիւսի .

Լըսուհիք լիւսի .

Լըսուհիք .

Քուհիք .

ժուհիք .

Լըսուհիք .

Քուհիք .

ժուհիք .

Յուհիք	իւ	ը	Փերտը	չ	բ
Փերտը	ի	է	Մարտ	է	ւ
Մարտ	իւ	է	Լայրիլ	ե	բ
Լայրիլ	ի	է	Մայիս	ե	ւ
Մայիս	ժթ	է	Յուհիս	դ	ւ
Յուհիս	ժը	չ	Յուլիս	դ	ժբ
Յուլիս	ժէ	չ	Օգոստ	ւ	ժբ
Օգոստ	ժչ	չ	Օգոստ	լւ	ժբ
Սեպտ	ժդ	չ	Սեպտմ	իթ	ժբ
Նոկտ	ժդ	չ	Նոկտմ	իթ	ժբ
Նոյեմ	ժբ	չ	Նոյեմ	իէ	ժւ
Դեկտ	ժբ	ե	Դեկտմ	իէ	ժւ

ԱԵՐԱՂԵՐ ԺԹ

Օճոռնդ լոռնի .

Լըռնի լոռնի .

Լըռնի .

Բռնի .

Ժռնի .

Լըռնի .

Բռնի .

Ժռնի .

Յուհիլ	ժ	ե	Յուհիլ	իե	ժա
Փեւոր	թ	ե	Փեւոր	իդ	ժա
Մարտ	ժ	ե	Մարտ	իե	ժա
Եւրիլ	ը	դ	Եւրիլ	իդ	ժ
Մայիս	ը	դ	Մայիս	իդ	ժ
Յուհիս	ղ	դ	Յուհիս	իբ	ժ
Յուլիս	ղ	դ	Յուլիս	իա	ժ
Օգոստ	դ	դ	Օգոստ	ժթ	ժ
Սեպտմ	դ	դ	Սեպտ	ժը	թ
Հոկտմ	բ	դ	Հոկտմ	ժէ	թ
Նոյեմ	ա	դ	Նոյեմ	ժզ	թ
Նոյեմ	Լ	դ	Դեկտմ	ժե	թ
Դեկտմ	Լ	դ	Յուհիլ	ժդ	ը

Ա, Երազեր Լ,

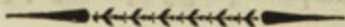
Օճոն-նո լո-ննի .

Լ, բո-նն լո-ննի .

Լ, ֆո-նն .
 Բո-նն .
 Օ-նն .

Լ, ֆո-նն .
 Բո-նն .
 Օ-նն .

Յուհիլ	իբ	բ	Փեւոր	ժբ	բ
Փեւոր	իէ	բ	Մարտ	ժդ	բ
Մարտ	իթ	բ	Լ.սլրել	ժդ	ժ
Լ.սլրել	իէ	բ	Մայիս	ժբ	է
Մայիս	իէ	բ	Յուհիս	ժա	է
Յուհիս	իե	բ	Յուլիս	ժա	է
Յուլիս	իե	ա	Օգոստ	թ	է
Օգոստ	իդ	ա	Սեպտմ	է	է
Սեպտմ	իբ	ա	Հոկտմ	է	է
Հոկտմ	իա	ա	Նոյեմ	ե	դ
Նոյեմ	ի	ա	Դեկտմ	ե	դ
Դեկտ	ժթ	ա	Յուհիլ	դ	դ

Ի Գնապիտոնի արարելալ Տարնախաղաց Գործիւ :

Մէ գաղան խաղայ՝ շահի և մեծուհն նշան
է . հարկիք և բարի գտանէ , անուն և
լանէ հարկած . 'ի բարի ճանապարհ երթայ
և ուրախանայ :

Թէ գաղաթն խաղայ՝ բարի է . և սիրի յա-
մննեցունց . մեծուհ և փառաց հանդիպի . մեծ
թագաւոր տեսանէ . յիշխանաց պատիւ առնու
'ի ճանապարհ երթայ . շահի և ուրախանայ :

Թէ ծոծրակն խաղայ՝ զերծանի 'ի չարէ և
'ի հոգոց , 'ի նեղուհ և 'ի տանջանաց :

Թէ աջ կողմն գլխոյն խաղայ՝ զոր ատէ , սիրէ .
երկար ճանապարհ երթայ , և շատ շահի և բար
ւոյ հանդիպի և դառնայ բարով : Թէ ձախ
կողմն գլխոյն խաղայ՝ 'ի չարէ ազատի . կամ որ-
դի լինի . մեծ բարի գայ իւրն յաւազաց և յազ
գէ . ըղձակի հանդիպի . շահու և մեծութեան :

Թէ գլխոյն վերի կողմն խաղայ՝ 'ի հոգս ան-
կանի . բայց պատիւ առնու : Թէ ամ գլուխն
խաղայ բարի և շատ իրաց հանդիպի . և շատ
երբ անկանի իւրն . գաղտ երբ տեսանէ և լսէ :

Թէ ճակատն խաղայ՝ պատուի 'ի բաղմաց և

զամ զոր լսէ՝ առնէ, գանձ գտանէ. դատաւորուի վայելէ. մեծանայ յաւաղէ և ՚ի վառս հասանի :

Թէ աջ քներակն խաղայ՝ զնոյն մեծանայ յաւաղէ. ՚ի սգոյ զերժանի. ՚ի հոգս անկանի յաղագս կանանց՝ և մեռանի : Թէ ձախ քներակն խաղայ՝ լիուի և ուրախուի հանդիպի . շնորհք առնու. պատուոյ և մեծուի է խորհուրդ. կամ կռուի ընդ մարդոյ :

Թէ աջոյ յօնքն խաղայ՝ սրտհեշտուի է, և կորուստ գտանի : Թէ ձախն՝ լիուի և խնդման հանդիպի. յերկար կեանք յորդորի և շահի . կամ հիւանդանալոյ նշան է :

Թէ յօնամէջն խաղայ՝ համբաւ լսէ նեղուի. անպատեհ բան առնէ, զնոյն տրտմի և վիբուորի :

Թէ աջ աչաց առաջի աղբիւրն խաղայ՝ սրտ նեղուի, սգոյ և տրտմուի հանդիպի բայց բարի գտանէ. կամ ընդ թշնամւոյն կռուի, վէրք և լաց լինի : Թէ ձախ աչայն՝ շատ բարւոյ և առողջուի հանդիպի . զհեռաւորն տեսանէ և սրանեղի :

Թէ աջ աչաց յետի աղբիւրն խաղայ՝ շատ բարւոյ հանդիպի, զիւր հեռաւորն տեսանէ և խնդայ. իրաց հանդիպի և վայելէ : Թէ ձախ աչայն՝ հարստուի և մեծուի հանդիպի . մօտեսայ առ աւագ. տեսանէ զազգականս և խնդայ. բարուի կամ իրք անկանի իւրն ՚ի նմանէ . Թէ

շատ և թէ սակաւ իրք գտանէ :

Թէ աջ աչաց վերի կողն խաղայ՝ հարստուի
և հարկիք է . մեծանայ յաւագէ . ինչ ժողովէ
և ցնծուի կրէ . կամ արտասուէ և սրանեղի .
բայց շուտով զերծանի : Թէ ձախ աչայն՝ ատե
լուի և լաց է . բայց յետոյ բարի է . ուրախուի
և խնդուի , և սրանեղուի հիւր գայ :

Թէ աջ աչաց ներքի կողն խաղայ՝ ՚ի հեռի
ճանապարհ երթայ . զհեռաւորն տեսանէ . բա
րի գտանէ և խնդուի : Թէ ձախ աչայն՝ շատ
բարւոյ հանդիպի . ցանկայ և հասանի . ցնծայ և
ուրախանայ . կամ ազգի ատելուի է . լալոյ և սը
գոյ հանդիպի :

Թէ աջ սրտուղն խաղայ՝ սրանեղուի է :

Թէ ձախն՝ բարի գտանէ :

Թէ աջ ակն ամէն խաղայ՝ շատ բարւոյ հան
դիպի . առողջանայ և ազատի ՚ի դժուարուէ .
՚ի մեռելոց իրք անկանի իւրն և ընտանեաց , և
հեռաւորն գայ : Թէ ձախն՝ շատ և առատ բար
ւոյ հանդիպի . մեծարի յաւագաց և գանձ գտա
նէ . հարկիք և հարստուի . բայց սրանեղի և
չարանայ :

Թէ աջ ակն ամէն վայրօրն խաղայ՝ զիւր հե
ռաւոր մարդն տեսանէ : Թէ ձախն հիւանդա
նայ , բայց սպրի :

Թէ աջ վերի արտեանուկն խաղայ՝ հեռա
ւոր մարդ գայ իւրն . տրտմի և լայ . բայց իւր

բանն ը կամայն լինի : Թէ ձախն՝ հեռաւոր
կարեւոր տեսանէ և խնդայ, և առողջուի խնդու-
մըն և բարի գտանէ :

Թէ աջ ներքի արտեւանուէրն խաղայ՝ լայ և
սրանեղուի է • կամ մեծ բարի գտանէ ՚ի մարդ-
կանէ : Թէ ձախն՝ լայ և սրանեղուի է • բայց
իւր հեռաւորն դայ :

Թէ սկաւառակն խաղայ՝ ՚ի մեծ մարդոց
հարկիք աւնու :

Թէ աջ կողմն քթին խաղայ՝ սակաւ մի հի-
ւանդանայ • յատելու է և ՚ի նեղու է զերծանի •
կռուց և վիճի հանդիպի՝ որ ոչ է կամակից •
բայց զօրանայ և աղատի ՚ի չարէն : Թէ ձախն՝
իրք անկանի՝ կամ որդի լինի իւրն • մարանչի ը
թշնամուցն՝ բայց յաղթէ՝ բան զոր զուգէ՝
բարի դայ իւրն • նոյն ՚ի հիւանդու է առողջանայ
և սիրոց հանդիպի :

Թէ ամ քիթն խաղայ՝ ՚ի մեծամեծաց շահ
աւնու :

Թէ քթի ծայրն խաղայ՝ ՚ի սրարտուց աղա-
տի և հարստանայ :

Թէ աջ կողմն ծայր քթին խաղայ՝ ցաւոց
հանդիպի : Թէ ձախն՝ յանկարծ մարդ կռուի
ընդ ինքն :

Թէ աջ քթախոյն խաղայ՝ ը մարդոց սէր դնէ :

Թէ ձախն՝ ՚ի սրարտուց աղատի :

Թէ քթին օղն խաղայ՝ հարստանայ :

ԹԻՆ ԵՐԿՈՒ ԱՂԻՆՆԻ ԽՈՂԱՅ՝ ՀԱՐԱՄԱՆՆԱՅ • ԲԱՅԿ
ԽԵՐ ԸՆՏՈՒՆԻՆ ՄԵՌԱՆԻ :

ԹԻՆ ԿՅ ԱՉ ԱՅՈՒՆ ԽՈՂԱՅ՝ ԽՐՈՄԻՆՆԻ ՀԱՆՂԻԱԿԻ •
ԳՈՐԾ ԳՈՐԾԻ ԵՆ ԱՄՈՅԻ • ԱՍԿԱՒ ՄԻ ՀԻՒԱՆՂԱՆՆԱՅ
ԵՆ ՈՂՉԱՆՆԱՅ • ԳԱԼԼԵՔ ԵՆ ԱՂԱՄԱՏԱՐՔ ՀԱՆՈՒԿԻ
ԽԵՐԻՆ : ԹԻՆ ՃԱԽՆ՝ ՈՐՂԵԻ ԼԻՆԻ ԽԵՐԻՆ ԵՆ ԽՆՂԱՅ ԱՐՐՈՒ
ՏԵՂՈՒ • ԲԱՐԻ ՍԻՐԵԼԼՈՅ՝ ԳԱՆՃԻ ԵՆ ԼԻՈՒՆ ՀԱՆՂԻ
ԱՂԻ :

ԹԻՆ ԿՅ ԱՉ ՔՆՍՈՒԿՆ ԽՈՂԱՅ՝ ԱՐԱՆԵՂՈՒԻ ԵՆ •
ԽԽՈՒ ՀԻՒԱՆՂԱՆՆԱՅ՝ ԲԱՅԿ ԱՍՂՐԻ : ԹԻՆ ՃԱԽՆ՝
ՃԱՅՆ ԳՈՒԺԻ ԼՍԻ ԵՆ ԽՐՈՄԻ • ՚Ի ՃԱՆԱՂԱՐՏ ԵՐԹԱՅ
ԵՆ ԽԵՐ ԲԱՆՆՆ ԱՂԵԿ ԳԱՅ :

ԹԻՆ ԿՅ ԱՉ ԵՐԵԱՆ ԽՈՂԱՅ՝ ԱՌՈՂՉՈՒԻ ԵՆ • ԵՆ ԳԱՆՃ
ԳՈՒՆԵՆ • ՚Ի ՆՈՅՆ ԱՆՂԱՅ ՓՈԽԻ ԵՆ ԱՐԱՏԵՂՈՒ :
ԹԻՆ ՃԱԽՆ՝ ԱՍԿԱՒ ՄԻ ԽՐՈՄԻ ԵՆ ԱՂԱՐԱՆՆԱՅ • ՎԵՐՔ
ԼԻՆԻ ԽԵՐԻՆ • ԱՂԱՄԱՏ ԳՈՒՆՈՅ ՀԱՆՈՒԿԻ ԵՆ ՉՈՒՄՈՎ
ՄԵՌԱՆԻ :

ԹԻՆ ԿՅ ԱՉ ԿՈՂՄԱՆ ԿԼԻԱՆՆՆ ԽՈՂԱՅ՝ ԳՈՒՆՆԱՅ
ԵՆ ԽԵՐ ՃԱՆԱՂԱՐՏԵՆ • ԱՐԱՏԵՂՈՒ ԵՆ ՉԱՌ ԲԱՐԻ ԼԻ-
ՆԻ ԽԵՐԻՆ • ԿՄ ԱՄԿԵՆ ՄԻ ԱՂԱՐԱՆՆԱՅ : ԹԻՆ ՃԱԽՆ՝
ՀԵՌ ԽԵՐ ԱՂԳԻՆ ԿՈՒԼԻ • ՀԻՒԱՆՂԱՆՆԱՅ • ԲԱՅԿ
ԱՍՂՐԻ • ԸՌՂԱԿ ԳԱՅ ԽԵՐԻՆ ԵՆ ՈՒՐԱԽԱՆՆԱՅ :

ԹԻՆ ԿՅ ԱՉ ԿՈՂՄԻ ԿՂԱԿԻՆ ԽՈՂԱՅ՝ ՎԻՃԻ ԵՆ ԿՐՈ-
ՈՒԻ Ը ԽԵՐ ԱՂԳԻՆ • ԱՍԿԱՒ ՄԻ ԱՂԱՐԱՆՆԱՅ ԵՆ ԱՐՈ-
ՏԵՂՈՒ • ՚Ի ՆԵՂՈՒԻ ԱՆԿԱՆԻՆ՝ ԵՆ ԱՃ ՓՐԿԵՆ • ՚Ի ԳՈ-
ՒՆՈՅ ԵՆ ՚Ի ՉԱՐԵՆ ԱՂԱՄՈՒ : ԹԻՆ ՃԱԽՆ՝ ՀԵՌԱՒՈՐ
ՃԱՆԱՂԱՐՏՈՐԴ ԳԱՅ ԵՆ ԽԵՐ ԱՂԳԵՆ • ԿՄ ՀԵՌԱ-

ւոր ճանապարհ երթայ . 'ի սահաւ զաւոյ ող-
ջանայ և խնդայ :

Թէ աջ սկանջն խողայ՝ համբաւ լռէ յաղ-
գահանէ . խնդուի և լիուի է . յանկարծ բար-
ւոյ հանդիպի . սիրի յամենեցունց , շահի և
զուարճանայ . բայց տկարանայ՝ կամ աղղականն
մեռանի : Թէ ձախն՝ հեռաւորն դայ . յիշեն
զինքն 'ի բարին՝ 'ի հեռուստ բարի զօրոյ
լռէ . յանկարծ խնդուի և մեծ առողջուի է
աչք աւաղայ իւրն քաղցրանայ . լռալիկ դայ իւ-
րն ուստի ակն ոչ ունի :

Թէ աջ սկանջն դմակն խողայ՝ լնդ մարդ
դատուխողի : Թէ ձախն՝ զինքն 'ի բարին յիշեն :

Թէ աջ սկանջն վերի կողմն խողայ՝ 'ի հոգս
անկանի : Թէ ձախն՝ յանկարծ դանձ գտանէ :

Թէ աջ սկանջն տակն խողայ՝ բարի գտանէ՝
ուստի ակն ոչ ունի . Թէ ձախն՝ չէ բարի :

Թէ ամբ բերանն խողայ՝ 'ի սրտէ սիրելցի
սիրելի հեռաւոր համբուրէ և մեծարի 'ի սի-
րելուցն :

Թէ լեզուն խողայ՝ կուի և խառլուի է . ասե-
լուի և աղաղակ . թշնամի խօսի չի ինքն . սրանե-
ղուի և վիճոյ նշան է :

Թէ աջ կողմն լեզուն խողայ՝ հարստանայ :
Թէ ձախն՝ բարւոյ հանդիպի :

Թէ լեզուն ամէնն խողայ՝ 'ի մատնողայ և 'ի
զըստարտողայ զգոյշ լիցի և սրատրաստ կայցի :

Թէ վերի շուրթն խաղայ՝ համբաւ լսէ սպանման . վէճ է և խռովուի . կռիւ և ատել լուի . սրտնեղուի և զէն, իմ հեռաւոր գայ իւրն ճօշք է . վատ զըոյց լսէ և տրամի :

Թէ ներքինն՝ սրտնեղի, վիճի և յաղթէ . ում ցանկայ՝ հասանի . հեռաւորն գայ, և բարւոյ նշան է :

Թէ շրթանց երկու կողմն խաղայ՝ խօսք լսէ և վիճի . խնդայ ՚ի զաւակէ . բամբասի ՚ի մարդ կանէ . զէն է՝ տրամութիւն և սուգ :

Թէ ներքի և վերի շրթունքն խաղայ՝ սիրելին համբուրէ :

Թէ աջ կողմն վերի շրթան խաղայ՝ կռիւ լինի և խօսք . ՚ի մարդկանէ սրտնեղի և ՚ի սուգ անկանի, իմ զաւակ լինի խնդման . սրտհեշտի և ուրախանայ : Թէ ձախն՝ սէր, խնդուի և խաղաղուի է . զաւակ լինի բարի և շնորհաւոր . յանկարծ խնդայ ՚ի զաւակէ . վճարէ ընդարտս և սիրելի գայ իւրն :

Թէ վերի շրթանց մէջն խաղայ՝ համբուրէ զո և կամի . զըոյց լսէ և տրամի :

Թէ ներքինն՝ տրամի :

Թէ աջ կողմն ներքի շրթան խաղայ՝ սրտհեշտի և ուրախանայ : Թէ ձախն ուրախանայ :

Թէ աջ կողմն շրթան խաղայ՝ իւր անձին առողջուի է : Թէ ձախն՝ կարիճ տղայ լինի իւրն :

Թէ շրթներն խա՝ բարի և ընդակ գայ իւրն :

ԹԻ՛ է աջ կողման բերանոյ կապն խաղայ՝ բարձ
րանայ և յաղթէ զթշնամին իւր : ԹԻ՛ է ձախն՝
յաղթէ ևս թշնամւոյն . ՚ի բարի հեռաւոր տեղ
երթայ . յաղթէ չարակամի և մեծանայ :

ԹԻ՛ է աջ կողմն վերի բերանոյն խաղայ՝ դանձ
դտանէ . սրահեշտի՛ և բարւոյ հանդիպի . ըս-
ղակի և մեծուէ : ԹԻ՛ է ձախն՝ յաղթէ թշնամ-
ւոյն և բարւոյ հանդիպի . հեռաւորն դայ և
զօրանայ :

ԹԻ՛ է առատաղն խաղայ՝ սրանեղանք անկանի :

ԹԻ՛ է աջ կողմն առատաղին խաղայ՝ բարի
դտանէ և ուրախանայ : ԹԻ՛ է ձախն՝ պակաս մի
հիւանդանայ և շուտով առողջանայ :

ԹԻ՛ է աջ թուշն խաղայ՝ ՚ի թշնամեաց պատ-
րաստ կայ : ԹԻ՛ է ձախն՝ մեծ բարուի՛ դտանէ :

ԹԻ՛ է աջ երախն խաղայ՝ հարստուէ՛ նշանէ :

ԹԻ՛ է ձախն՝ իրաց մի ըսղակի :

ԹԻ՛ է աջ կողման կլափն խաղայ՝ սրահեշտի
և ուրախանայ , և աչքն շատ բարի տեսանէ :

ԹԻ՛ է ձախն՝ ըսղակ դտանէ :

ԹԻ՛ է կլափան ծայրն խաղայ՝ զոսկի և զար-
ծաթ դտանէ :

ԹԻ՛ է կլափն խաղայ՝ շահի նշան է :

ԹԻ՛ է աջ խամ՝ ծիծն խաղայ՝ առողջուի է :

ԹԻ՛ է ձախն՝ խնդայ և ուրախանայ :

ԹԻ՛ է վաղքն խաղայ՝ սրանեղուէ զըոյց լսէ :

ԹԻ՛ է աջ կողմն վզին խաղայ՝ ՚ի հեռուստ

տեղաց շահ դաց խւրն . զբաղում ինչն գտա-
նէ և ընդակի տիրանաց . մեծուի առնու՝ ուս-
տի տինն զ ունի և ուրախանաց : Թէ՛ ձախն՝
գլխաւոր լինի և խնդաց . մեծուի առնու . հարց-
տանայ՝ և աչօքն շատ բարի տեսնէ . ցնծուի և
ողորմուի գտանէ, իմ անսպասեհ բան գործէ,
և յաւագէ իմ յագգէ ը վայր զբոց լսէ :

Թէ՛ ամէն վիզն խաղայ՝ մեծ նեղուի դաց խւր
վերայ . խւր կեանքն սրահասի . կամ սրտ ճա-
տանի վիզն և տունն այրի :

Թէ՛ աջ կողման թիկնամէջն խաղայ՝ սրտ-
նեղանք է :

Թէ՛ ձախն՝ բան առնէ՝ զոր չէ՛ արժան :

Թէ՛ աջ թիկն խաղայ՝ յորողայթէ սրտ-
բաստ կեալ սրտ է : Թէ՛ ձախն՝ ուրախա-
նայ խւր սրտի :

Թէ՛ թիկնամէջն խաղայ՝ հարտտանայ ինքն .

Թէ՛ աջ անթատակն խաղայ՝ յիւր ձեռաց
գործոյն ընդակի : Թէ՛ ձախն՝ մեծուի հանդի
պի . ցնծու թեան և սիրոց նշան է :

Թէ՛ բէճն խաղայ՝ հարտտանայ և սրտհեշ
տի, իմ ցնորք է և տրամուի . պատրաստ կաց-
ցէ ՚ի շարէ և ՚ի կնոջէ : Թէ՛ ձախն՝ առող-
ջուի է , նոր ազանի . բարի լինի խւրն . կամ
անսպասեհ բան գործէ :

Թէ՛ աջ թիկունքն խաղայ՝ նոր ազանի :

Թէ՛ ձախն՝ խնդիրք խւր կատարի :

Թէ աջ ծղին խաղայ՝ գլխացուի անկանի և
լաւանայ . զնոյն ՚ի սափրայէ ցաւոյ հանդիպի
հարկանէ . Թէ ձախն՝ խնդուք և ցնծուի է .
զինչ բարի կամի՝ գտանէ յընկերաց . սրարգև
՚ի մարդկանէ . շահի և ըռզակի :

Թէ աջ արմուճնին խաղայ՝ սիրելւոյ հանդի-
պի . սէր է լաւ և բարի . ՚ի բան արքունեաց
մտանէ . կամ սակաւ մի տկարանայ . գլուխն
ցաւի և արտմի ՚ի ցաւոյ, և հիւանդանայ և Աճ
հանէ ՚ի հիւանդուէ . Թէ ձախն՝ բարի է և
ցնծուի . հիւրն դնայ՝ և զերծանի . ցնծայ և
սրտհեշտի, կամ յօտրոյ վերաւորի և հիւազնոյ :

Թէ աջ բազուկն խաղայ՝ զայր և կին համ-
բուրէ . ՚ի կնոջէ սիրի . հասանէ խնդուի , և
սիրելի գտանէ . Թէ ձախն՝ մեծ բարւոյ և շա-
հի հանդիպի . բարի և շնորհաւոր է . պատուի
՚ի մարդկանէ , և ըռզակ գտանէ :

Թէ աջ թևն խաղայ՝ ցաւոյ և նեղուի հան-
դիպի . Թէ ձախն՝ ՚ի ցնտան մտանէ :

Թէ աջ բազկի ձուկն խաղայ՝ գլխացուուի
հանդիպի . Թէ ձախն՝ յիւր ընտանեացն բա-
րի զրոյց լի է և բարի լինի :

Թէ աջ ձեւոյ թաթն խաղայ՝ վէճ դայ
մեծ և ծեծ . ազմուկ է . և յոյժ վերաւորի
՚ի մարդկանէ . Թէ ձախն խա՛ր՝ բարի գտա-
նէ . արծաթոյ ոսկւոյ , և զանձի հանդիպի .
յաւազէ իրք աւնու , կամ վիճի չ մարդ :

Թէ՛ աջ արին խաղայ՝ բարի գործոյ հանդիս
պի, կամ կռուոյ և աղաղակի. Թէ՛ ձախն՝
չստ բարւոյ հանդիպի. կ՛մ արծաթ շահի:

Թէ՛ բոյթն խաղայ՝ ՚ի մեծ մարդոյ սիրի,
և սրտուի. յաւադէ իրք առնու. անկասկած
բարի գտանէ. շնորհի ՚ի մեծայ սարդք և մե
ծուի. բարի խօսին զնմանէ առ մարդիկ. աղք
կամ կղբարք իւրով խնդան. Թէ՛ ձախն՝ հա
րըտուի և հարկիք է. աղէկ լինի իւրն. բար
ւոյ և դանձի հանդիպի. զինչ կամի՝ առնու.
տանն սուտ իրք վտան իւր, և ինքն ՚ի մեղս ան
կանի:

Թէ՛ աջ խաժլ մասն խաղայ շարի հանգիպի.
դէշ խօսք լսէ. ճօշան զինքն, և զուր վերա
ւորի. ՚ի լեզու անկանի. վտա խօսին զնմանէ
առ մրդիկ. Թէ՛ ձախն՝ բարի է և ուրախուի.
խորհուրդ բարի խորհի. դուժ գտանէ. գովք
լսէ. իրք զոր կամի գտանէ:

Թէ՛ աջ միջի մասն խաղայ՝ վէճ անկանի.
վիճի և յաղթ է թշնամեոյն. բարի գտանէ՝
ուտաի ակն սչ ունի. վախի ՚ի մեծ բան. հա
րըտուի և շատ ընդակ լինի իւրն ՚ի մեծէ:

Թէ՛ ձախն՝ կռուոյ և սրանեղուն նշան է.
վիճի և յաղթ է. իրք գտանէ և խնդայ. զերծա
նի ՚ի տրամուէ, և բարի գայ իւր վերայ:

Թէ՛ աջ ծաղ մասն խաղայ՝ ՚ի բարին յի
շի շատ բարի գտանէ. հարստանայ և շահի.

Խնդրուածքն կատարի . հեռաւոր սիրելի դայ .
 յոյ բարի գտանէ . թէ ձախն խաղայ՝ զին-
 քնն ՚ի բարին յիշեն . շատ բարւոյ հանդի-
 պի . ՚ի յուազէ մեծանայ . սրտիւ յորդորի և
 խնդայ , և իւր սրտի խորհուրդն յայտնի :

Թէ աջ ճկոյթն խաղայ՝ ըզգակի հանդի-
 պի . գանձ գտանէ և հարստութիւն . պարգևք
 յոյ . զուր տրամի . ՚ի ճօշք անկնի և զերձնի .
 թէ ձախն՝ վէճ է և ազազակ . վատ խօսք ա-
 սեն վս իւր . կամ բարձրանայ և հարստանայ .
 ՚ի տրամուէ ալտաի , ՚ի բարի տեղ յիշի ՚ի
 մեծամեծայ :

Թէ աջ ձեռն ամէնն խաղայ՝ հարկի ՚ի մե-
 ծայ . մեծարի ՚ի մարդկանէ , հարստանայ և
 ցնծայ . կամ չոր դայ իւրն՝ պատրաստ կայցէ .
 թէ ձախն՝ բարի գտանէ՝ ուստի ակն ոչ ու-
 նի . ՚ի մեծ մարդոյ հարկիւր առնու . պարգևս
 ՚ի թաղաւորէ . խնդայ և հարստանայ . ամէնն
 բարի լինի իւրն . :

Թէ աջ ձեռայ ամէն մատուցն խաղան՝
 տրամի . բայց յետոյ սրահեշտուի դայ իւրն .
 չարն հեռանայ իւրմէն . Մճ չ ինքն է . թէ
 ձախն՝ գանձուց և պատուց հանդիպի :

Թէ աջ ձեռայ վերի թաթն խաղայ՝ նա-
 խանձ և դաւ դնեն չ ինքն , և յաղթել չկարեն

Թէ աջ ուսն խաղայ՝ առողջուե նշան է , և
 նոր հալաւս ազանի . թէ ձախն՝ իրք անկա-

նի խըն և խնդայ • պարզևս յնյ առնու •
պատուի ՚ի մեծայ :

Թէ աջ ծիծն խաղայ՝ ռոճկի և ուրախանայ •
ազգականքն զօրանան • սիրելիքն բազմանան •
նոյն և ծանօթք շատանան • Թէ ձախն՝ հե-
ռաւոր մարդ տեսանէ , և յընտանեաց խնդայ •
մեծուի հասանի կամ վիճոյ հանդիպի , և ահա
մայ վերաւորի և դժուարի :

Թէ աջ կողմն կրծոյն խաղայ՝ բարւոյ հան
դիպի • ՚ի չարէ և ՚ի հոգոյ աղատի • կուճաշի
տիրանայ և մեծուի հասանի • կամ զործ գործէ
զոր չէ՛ արժան • և ապաշուէ շատ • Թէ ձախն՝
ամքն սիրեն զնա • զչարն որ զալոյ է՝ Մճ ան-
յուլցանէ ՚ի նմանէ :

Թէ ամէն կուրծքն խաղայ՝ զոր սիրէ՝ զիրկս
արկանէ • խնդման յառջքէ • բերկրումն անձին •
բարւոյ աւետար է • հարստանայ և սէր դտանէ :

Թէ աջ կողմն սրտին խաղայ՝ բազմանան
սիրելիքն՝ և ուրախանայ • Թէ ձախն՝ տըրտ-
մութիւն հատանի :

Թէ սիրան խաղայ՝ սրանեղուն է և հոգ • խը-
մարդն մեռանի • յանկարծ սրանեղուն և տըրտ-
մութեան հանդիպի :

Թէ աջ զիհ թևի ներքի կողմն խաղայ՝ յօ-
տար երկիր երթայ • Թէ ձախն՝ հիւանդանայ՝
և շուտ ողջանայ :

Թէ աջ զիհ կողոյն խաղայ՝ շահի հան •

դիտլի . 'ի տեղւոյն փոխի և 'ի ճանապարհ եր-
թայ . սակաւ մի տկարանայ՝ բայց յառնէ . թէ
ձախն՝ իւրն որդի ծնանի . կամ զնոյն 'ի ճանա-
պարհ երթայ . փոխոխուի է տեղից 'ի տեղի :

Թէ աջ ողն խաղայ՝ կին առնու և զուակ
խնդման լինի . թէ ձախն՝ զուակ բարի լինի
իւրն , և մեծութիւն գտանէ :

Թէ մէջ ողանն խաղայ՝ բարի է իւրն :

Թէ աջ մտանն խաղայ՝ հարստանայ . թէ
ձախն՝ նոյն է :

Թէ երկու մտանքն խաղան՝ հրատուի է իւրն :

Թէ աջ կողն խաղայ՝ մեծութի գտանէ . կին
առնու բարի . բարձրութի և խնդուի է . զոր
ինչ խնդրէ յիսյ՝ կատարի . թէ ձախն խա-
ղայ՝ կին առնու և զուակ խնդման լինի . 'ի
հոգոյ զերծանի . որտհեշտի և մեծ լինի :

Թէ աջ կողմն փորուն խաղայ՝ մեծանայ և
բազակի . թէ ձախն՝ շատ լայ և տրամի :

Թէ առէն փորն խաղայ՝ զինչ խնդրէ յիսյ՝
տայ նմա ՄԾ :

Թէ փորն խաղայ՝ բարի է և մեծութի :

Թէ աջ կողն խաղայ՝ 'ի հիւանդութե ազա-
տի . թէ ձախն՝ յայլ ճանապարհ երթայ :

Թէ աջ կողմն կողնն խաղայ՝ բարի է իւ-
րն . թէ ձախն՝ նոյն է :

Թէ աջ քովն խաղայ՝ մեծութե բախուի գտա-
նէ . թէ ձախն՝ որդի լինի իւրեան . կամ 'ի

մահու երկիւղէ ազատի :

Թէ պորան խաղայ՝ շահ գայ իւրն . իւր բարիքն բազմանան . զերծանի ՚ի հոգոյ . կին առնու . կամ ՚ի կնոջէ խնդայ :

Թէ աջ կողման փոքրափորն խաղայ՝ հարստանայ . թէ ձախն՝ ըռզակի յսոյ , և յազքատուէ ազատի :

Թէ փոքր փորն ամէնն խաղայ՝ բարի զըոյց լսէ՝ և խնդայ . բազմանան իւր ինչքն . բարի կնոջ զխալի . հարստանայ և մեծանայ :

Թէ երանքն խաղայ՝ մեծ բարի լինի յառաջայ . Մ.Տ տայ զխնդրելին . զինչ ուզէ՝ առնու , խորհուրդն կատարի , և արու զաւակ լինի խնդման :

Թէ աջ կողմն երանայն խաղայ՝ հարստնայ . թէ ձախն՝ մեծանայ և ուրախանայ :

Թէ ծայրն խաղայ՝ կամ տակն՝ մեծանայ . կամ գէն գայ իւրն :

Թէ ծածուկ մարմինն խաղայ՝ յազգէ բարի գտանէ . խնդուի և ուրախութիւն :

Թէ աջ ձուն խաղայ՝ հարստանայ , և ծերանայ , և իւր կամքն կատարի . թէ ձախն՝ յայլ կին մերձենայ , և իւրն շնորհաւոր որդի լինի . խիստ սրտհեշտի . հարկիք առնու և գովի . ՚ի տուն ցնծուե երթայ . կամ հարստաննեայ հանդիպի :

Թէ երկու ձուն միահետ խաղան՝ շնորհա-

ւոր որդի լինի . [Թէ աջ ձուտասկն խաղայ՝
 ըռզակ առնու՝ ուտտի ակն ոչ ունի . կամ յայտ
 նի լինին դաղանիք իւր . [Թէ ձախն՝ առնու
 ըով ուղէ և ուրախանայ . կամ սրանեղանք է :

[Թէ ցայլքն խաղայ՝ չէ կնոջ ննջէ և ՚ի բա-
 բին յիշէ . հասանէ իւր ցանկուէն . զնոյն
 իրք որ ուղէ՝ առնու . իւր խորհուրդն կատա-
 բի և բանն յաջողի :

[Թե ցայլքն խաղայ՝ ըռզակի յիւր գործոյն .
 [Թե ձախն՝ ՚ի մեղս անկանի , և ՚ի չարէ պատ-
 րատ կայցէ :

[Թէ աջ ձուն խաղայ՝ լինի իւր բանն զոր
 առնէ . [Թէ ձախն՝ խնդուի և սրտհեշտուի է .
 խնդման և շահի հասանի :

[Թէ մէջ ողին խաղայ՝ սրտհեշտի և խնդայ :

[Թէ աջ կողմն ողին խաղայ՝ բարուի դատ-
 նէ և յաւար վարէ . [Թէ ձախն՝ նոյն է :

[Թէ նստոյ տեղին խաղայ՝ դէպ ՚ի ձուն՝ չար
 է . տուգանայ հանդիպի . ծախուի իւր իրքն
 և զէն լինի . սուգ հանդիպի իւրեան . ան-
 կասկած արամի :

[Թէ աջ բոււմբն խաղայ՝ մտանի ՚ի մար-
 դոյ . այլ Ա՛ճ յաջողէ նմա և զերծանի , և
 իւր [Թչնամբն մեռանին . զուր խօսին զիւր-
 մէն զօրաւոր . տան բան անպատեհ . [Թէ
 ձախն՝ սուտ անեն վն իւր . բարի առնէ մար-
 դոյ և չշահի . ՚ի մեղս անկանի և սրանեղի :

բայց շուտով ուրախանայ :

Թէ երկու բուսբի ներքեւն խաղայ՝ իրքան կանի իւրն՝ ուստի ակն ոչ ունի . յանկարծ շահի . անշնորհ մարդոյ՝ բարի առնէ :

Թէ աջ անդամն խաղայ՝ բարի է և խնդուի . ցնծայ և սրտհեշտի . կամ գաղտ զքուցեւն զինքն . պակաս մի երկնչի . վախէ յիւր անձնէն . արտ մուի է և զէն . Թէ ձախն՝ բարի է . ան ուրախ լինի . նոր տղանի և խնդայ . կամ ճշան զինքն . մարդ Թշնամանայ չի ինքն, և զինի հանդիպի սակաւ մի յիւր բանէն :

Թէ անդամոց դրուցի կողմն խա՞ զօրուի է :

Թէ աջ անդամոց դրուցեւն խաղայ մեծանայ և բարձրանայ յոյժ . Թէ ձախն՝ շատ ըզակի տիրանայ :

Թէ աջ անդամոց ներքեւն խաղայ՝ սրանեղուի հասանի . Թէ ձախն՝ սրտհեշտանք է :

Թէ աջ ծունկն խաղայ՝ մօտենայ առ աւագըս մեծուի և հարկիք է , կամ ՚ի վէճ և ՚ի դաւանկանի . Թէ ձախն՝ առ աւագ մտանէ . ՚ի հարկիք ելանէ . կատարի իւր բանն առ աւագ . կամ զէշ զրոյց լսէ :

Թէ աջ դրուցի ծունկն խաղայ՝ մտանեւն զինքն , և բարով զերծանի . Թէ ձախն՝ առ Ժամայն զերծանի :

Թէ աջ ներքի ծունկն խաղայ՝ աւետիա լսէ . Թէ ձախն՝ ՚ի դատաստանէ ուրախոյ և խնդայ :

Թէ աջ սրունքն խաղայ՝ հարստուի է . ՚ի մեծաց դովասանուի առնու . Թէ ձախն՝ հարբատու թիւն է :

Թէ աջ ամ սրունքն խաղայ՝ ահ որ կայ իւր վր անցանի . Թէ ձախն՝ յամ նեղուէ ազատի :

Թէ աջ ուղքն խաղայ՝ յոր է սրունքն , բարւոյ նշան է . վիճի և բարի գտանէ . ցանկայ և խնդայ . յիւր մօտաւորացն մարդ մեռանի . մօտենայ առ աւագ . հարկիք առնու և մեծա նոյ . Թէ ձախն՝ թշնամեայ յաղթէ՛ ըստ բարի և շնորհաւոր լինի . կամ սուգ է՛ և տրամուի . այլ յետոյ բարի գտանէ . հարկի յայ . պարզևս և սէր առնու ՚ի մեծ մարդ կանց և հարստանայ :

Թէ աջ ներսև ուղքին խաղայ , բարի գրոյց լսէ և ուրախանայ . Թէ ձախն՝ ՚ի ճանապարհ երթայ :

Թէ աջ կոճն խաղայ , սգոյ և լալոյ հանդի սի . իւրն սիրելի մարդ մեռանի և տրամի . Թէ ձախն՝ խօսք ելանէ իւր վերայ խնդուք և ցնծուե է . բերկրի ՚ի սիրելեաց . գտանէ բարի յաւագայ . հասանի ուրախուե :

Թէ աջ կոճի գրուցի կողմն խաղայ , հետ մեռելի երթայ . Թէ ձախն , սրահեշտանք է :

Թէ աջ կոճի ներսի կողմն խաղայ , ՚ի մեծ մարդկանց հարկիք առնու . բարի է և սաքս հեշտուի . Թէ ձախն , ուրախուի է յոյժ :

Թէ աջ ոտից Թաթն խաղայ, սրտհեշտանք է և ուրախուի յոյժ. ծանրանայ ՚ի վր մարդ կան. հաստատի իւր դործն յսյ. ՚ի դործ անճային գնալ նշանակ է. ՚ի ճանապարհ երթայ. դատի վս իւր ասլրանայն և դառնայ բարով. Թէ ձախ ոտիցն, բարի է և շահ, ըղակն շատանայ. մօտենայ առ աւագ և փառաւորի. ճանապարհ է խնդման և բարձրուի. մտանէ յարքունիս. շատ խնդայ և հարստնյ:

Թէ աջ ոտից կոճն խաղայ՝ ղինի հանդիպի և յետոյ ըղակի:

Թէ աջ կրքնկան կախ ջիւն խաղայ՝ օտար ղրոց լսէ. Թե ձախն՝ օսվլաթ առնու և սրտ հեշտի:

Թէ աջ ոտից ներբանքն խաղայ, ՚ի ճանապարհ երթայ. վէրք հասանի իւրն. հերքի յիւր ազգէն. ՚ի ծանօթից տրտմի. ահի իրք հանդիպի. բայց յետոյ բարի լինի իւրն. ՚ի տրտմուէ ազատի. իրք դտանէ և շահի. հարստանայ և խնդայ. Թէ ձախն, ՚ի ձեռն աւագաց, մեծուի և իշխանուի և հարկիր առնու. իւր բանն յաջողի. ՚ի դարպաս մտանէ. մեծանայ և հարստանայ:

Թէ աջ ոտից ամ Թաթն խաղայ՝ տրտմի յիւր ազգէն, հեռանայ յազգէ իւրմէ. նոյն և Թեթեանայ առ ծանօթս իւր. կամ ՚ի ճանապարհ երթայ և իշխանուի դտանէ, և շահի:

Թէ ձախ ոտիցն՝ հեռանայ յազդականայն
 և արտաթի . սակաւ մի հիւանդանայ և ապրի . ՚ի
 ճանապարհ երթայ . հարկիք և շնորհ առնու՝
 ուստի ակն ո՛չ ունի . մեծանայ և բարձրանայ :

Թէ աջ ոտից ներքեւն կամ վերին խաղայ՝
 ՚ի ճանապարհ արդիւնաւոր երթայ . մեծուե
 հասանի և սրտհեշտի յանկարծ խնդայ և հա
 բրատանայ . Թէ ձախ ոտիցն՝ բարի լինի իւրն
 յանկարծակի . յաւազաց ռոճիկ առնու . խըն
 դայ ՚ի ճանապարհի . սէ՛ր է և բարձրուի :

Թէ ոտից մէջն խաղայ՝ մարդ վիճի ը ինքն
 և ծեծվի :

Թէ աջ կրնկան վերեւն խաղայ՝ օտարանայ
 յերկրէ , և զըոյց լսէ բարի . Թէ ձախն՝ ՚ի
 մէջ չարւոյ անկանի :

Թէ աջ կրունկն խաղայ՝ մեծուի է . բայց
 հետ մեռելի ընթանայ . մատնեն զինքն՝ և բա
 րով զերծանի . Թէ ձախն՝ տօլվաթ և բարի
 է . ուրախանայ և խնդայ :

Թէ աջ ոտն ամէնն խաղայ՝ ՚ի ճանապարհ
 երթայ . Թէ ձախն՝ բարի դայ իւրեան՝ ուստի
 ակն ո՛չ ունի :

Թէ աջ ոտից բոցթն խաղայ՝ գնայ յիւր-
 մէն արտմուի . հեռաւորն դայ , ՚ի մարդկանէ
 շահի և հարստանայ . Թէ ձախն՝ առողջուի է
 անձին . հեռաւոր տեսանէ . սիրելիքն բազ-
 մանան . յո՞յ ըզգակի՛ և խնդայ , և ամբն սի-

րեն զնա . կամ ցաւք գիպի իւրն և հիւանդա-
նայ սաստիկ :

Թէ աջ ոտից խաժլ մատն խաղայ՝ հիւան-
դանայ մինչ ՚ի մահ . տրամի և վախէ . բայց
յետոյ բարի լինի իւրն ՚ի փորձուի անկանի և
աղափ , և իւր գնացած մարդն գայ . թէ ձա-
խըն՝ հարստուի և հարկեաց՝ մեծուի և խնդուի
հասանի . կամ վէրք ընդունի ՚ի ստոյ՝ և տրտ-
մի . վախէ ՚ի շառէ՝ որ ոչ գայ իւրն :

Թէ աջ ոտից միջի մատն խաղայ՝ սրանե-
ղուի գայ . ՚ի վիշտ և ՚ի տրտմուի անկանի , և
մեծ փոթորակ գայ իւրն . մարդ կռուի լը ինքն
և ծեծվի , և չար լինի . թէ ձախն՝ վիճուի
է . ՚ի մեծ աղաղակ անկանի . զուժ առնու .
բազմանայ կռիւ . մեծ զէն անկանի լը ազգա-
կանի և՛ վիճի . կամ ցնծուի է մտայն . սիրով
հետ մարդոց ասուլիս առնէ , շատ բարւոյ հան
գիպի և ուրախանայ :

Թէ աջ ոտից ծագ մատն խաղայ՝ գտանէ
զինչ ուղէ . հարկիք և սէր . կամ վիճի լը ծա-
նօթի և թշնամիքն շատանան . թէ ձախն՝ յաղ-
գէ հեռանայ . բաժանի ՚ի տանէ և յորդուոյն .
դնայ յայլ տեղ և յաջողի . կարի հանգիստ և
լաւ լինի . բամբասեն զինքն առ կանայս :

Թէ աջ ոտից ճկոյթն խաղայ՝ մեծուի և
հարստուի տայ Ա՛ճ իւրն . լինի զոր կամի .

յաւազաց շնորհք առնու . ըռզակի և բար-
ւոյ հանդիպի . կամ իրք կորուսանէ :

Թէ ձախն՝ արամի յաւազէ . աղմուկ ՚ի սի-
րելեաց . վէրք ՚ի յաւազաց . անպատեհ բան
լսէ . յաղթեն ազգականքն իւր . կամ ՚ի վա-
ճառէ շահի . դանձ և առողջուի և շատ բարի
գտանէ :

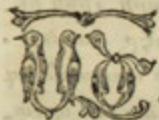
Թէ աջ ոտից ամէն մատուներն խաղան՝ հե-
տեակ ՚ի ճանապարհ երթաց . բարի լինի իւ-
րն և ինդայ . ցնծուի և մեծ սէր գտանէ .
սլարգևս առնու ՚ի յսյ . հեռաւոր օտար մարդ
ճանօթանայ ընդ ինքն . ՚ի մարդկանէ պատ-
ուի և բարւոյ հանդիպի :

Թէ ձախ ոտիցն՝ խիստ դատուաք է , նեղու
թիւն է և վէրք . ցաւք լինի . սրանեղի ՚ի խօ-
սից . աղքատանայ և դարձեալ փորձի :

Թէ տափողն խաղայ՝ ինդայ և ՚ի ձի հեծ-
նու և ՚ի բարի ճանապարհ երթաց :

Երազտհան հարուստ և Գեղեցիկ, շոր մա-
 ցեալ է Դաննէլէ Մարգարէի՝ Վան
 պէտպէս ահաւոյ :

տեանուէն յերազի, լաւ է տեսա-
 նողին, և յամէն չարէ ազատի և
 հարկիքն աւելանայ, և ՚ի բանտէ ազատի, թէ
 աղքատ է հարստանայ . թէ հիւանդ է՝ ողջա-
 նայ : Ա՛ճ ՚ի տան քում տեսանել՝ նորոգուի է :
 Ասող տեսանել լաւ է : Ասող յիւր տանն
 տեսանել՝ իւր տան բարիքն աւելանայ . թէ
 օտարական լինի՝ խաղաղութիւն ՚ի տուն երթայ :
 Ասողք տես՝ ՚ի ճանապարհ երթայ և շահի :
 Ատեղք յերկնից անկեալ տես՝ մեծամեծայ
 մահ է և կորուստ : Ասպար առնուլ տես՝ զիւր
 կամ զայլոյն՝ սքստիւ է : Ասպարն՝ որ է զալ-
 խանն՝ երկրի տիրանայ : Աբեղայ տեսանելն՝
 փառք և պատիւ է . կամ կռիւ : Ազաղաղն՝ ՚ի
 պատարազ բարի է, և կռուոյ նշան է : Ազ-
 ուալ տես՝ թշնամիք արձակին ՚ի վերայ քո .
 աղօթք արա՛ որ ազատիս : Աթոռն՝ մեծուի և

բարձրուի է : Աթոռ նստիլն՝ բարձրուի է :
 Ալևոր զինքն տես՝ հարստուի է և շահ : Ալիւ
 բըն՝ շահ է իրաց և բարւոյ : Ալիւրն՝ ուժ է :
 Ալիւր ամանոյն , ըռզակ է : Ակներև տեսանես
 կամ քար՝ աղախին է և ծառայ : Ականջն յե-
 րացի , աղջիկ է և կնիկ և աւետիս : Աղաւնին՝
 շնորհք է : Աղուեսն յերացի՝ աս է և երկիւղ
 և իլլաթ : Աղուէսն՝ թշնամի է . որ թէ որ-
 սաս զաղուէսն՝ զթշնամիդ յաղթես : Աղուէ-
 սըն թէ ՚ի մարդոյն վախշի , իւր պարտականն
 յիւրմէ վախշի : Աղուեսի հետ թէ կախ անէ ,
 հետ իւր կարևորին կախ անէ : Աղուեսի հետ
 թէ խաղայ աղվոր կնկան ծանօթանայ : Աղջիկ
 իւր ծոցն՝ խնդուի է : Աղջիկ փոքր շատ շահ է
 և բարի : Աղջիկ երեսայն՝ ցնորք է և նեղուի :
 Աղջիկ տեսնուլն՝ ամէնն լաւ է , և կին տեսնու-
 լըն՝ լաւ է և խնդուի , և իւր սրտի կամքն կա-
 տարի : Աղբ իւրն՝ իրաց շահ նշանակ է : Աղ-
 բ իւրն լուացիլի շահ է : Աղբերէ ջուր առնու-
 լըն՝ վատ է : Աղբերէ ջուր խմելն՝ շնորհք է :
 Աղն և անանուխն՝ անոյշ խօսք է և բարի : Աղ
 տեսանես՝ կսկիծ է : Աղ սպիտակ տեսանես՝
 դրամ է և շահ : Աղ սև տեսանես՝ վատ խօսք
 է և տրամուի : Աղ կտրած տես՝՝ կախ խափա-
 նի : Աղի ձուկն՝ կսկիծ է և հողս : Աղքն՝ չա-
 փնոյն շահ է տեսնողին : Աղքն մարդոյն՝ հարամ
 ուժիկ է և շահ : Աղեղն՝ շատ զըոյց է և ճօշք

և բամբաս: Աղեղնաւոր զինքն տեսնել՝ թըշ-
 նամի և լեզու է: Աղիւս հանելն՝ տանն շինուի
 է և լաւ: Աղքատին իրք շնորհելն՝ շահ է և
 բարի. և պարզե ՚ի յսյ քեզ կատարեալ: Ա-
 ղէկ հալաւն՝ շատ ժամանակ է՝ ուրախուի և
 շնորհք. Ամանաթ առնուլն և պահելն՝ քոր-
 դուի է: Ամբաստանել զոք յերազի՝ վնաս է
 խիստ և վատ. Աճօղն է: Արմաւն՝ շատ բա-
 րի է և անոյշ խօսք: Այծն և քօշն՝ ճանաչօրհ
 ցուցանէ: Այրեցեալ զհանդերձն տես՝ վնաս
 մահու է և երկիւզ: Այրել և աւիլել տես-
 նէ զտուն իւր՝ ամենեւին պիղծ չար և վնաս է:
 Անձրեն՝ ժամանակ բարի է: Անդաստանն՝
 վատակ է և ժամանակ բարւոյ: Անասունն՝
 հալալ ըռոճիկ է: Անոյշ ուտելու զինչ որ լի
 նի՝ լաւ է և հալալ ըռոճիկ, և անոյշ խօսք է:
 Անուշահատ իրքն՝ լաւ է և հալալ ըռոճիկ: Ան
 կանիլ ՚ի դեան՝ թօթափի յընչիցն և աղքա-
 տանայ: Աչքն՝ դանձի շատուի է: Աչք բա-
 զում տեսանես՝ հարստուի է: Աչս մեծս ունիլ
 կենաց յաւելուի է: Աչս հանելն՝ կինն կամ
 որդին մեռանի: Ապարանջանն՝ նեղուի է և
 հոգ: Ապրջանն՝ հարկեւոր կնիկ է: Ապրջանն
 այր մարդոյ պարոնուի է: ապրջան տեսնու կին
 մարդ՝ թէ այրի է, այր առնու. թէ այր ունի
 աղայ լինի Ապրշուի՝ լաւ է և ըռոճիկ և շահ:
 Ապաշխարօղն՝ իւր հաւատքն է: Առիւծ տես՝

թագաւոր է լիբբ • կամ աւագ իշխան՝ և մեծ
 մարդ : Ա. ուիւծ. ք երկու. ք ընդ միմեանս կռուին ,
 ք թագաւոր կամ ք մեծ մարդիկ կռուին : Ա. ու
 իւծին հետ կռվիս , ընդ մեծ մարդոյ կռվիս . կմ
 ՚ի կռիւ անկանիս : Ա. ուիւծին վերայ նստած լի
 նիս և քշես , նա դու ՚ի պարոնուլի վարիս : Ա. ու
 իւծէն թէ վիսխիս՝ և առիւծն յետեւէդ չդայ ,
 ՚ի չար կամէ անհոգանսս : Ա. ուիւծն ՚ի դէմդ
 ելանէ և հրոսնայ քեզ՝ նա ահ հասանի քեզ ՚ի
 մեծ մարդոյ : Ա. ուիւծն անամօթանայ , թշնա
 մի արձակի յերկիրն այն : Ա. ուիւծի միս ուտել
 յերազի , ՚ի չար կամէն բարի դայ իւրեան : Ա.
 ոու տեսանելն ՚ի տան քում , գանձի և շահ :
 Ա. տամուկն՝ ազգերն է : Ա. տամուկն ամէնն
 ընկնի՝ շատ գանձ գտանէ : Ա. տամի առաջին ընկ
 նի , իւրն սուգ հանդիպի • կամ ՚ի ճանապարհ
 երթայ : Ա. տամուկն առաջինս հանել՝ որդւոյ
 մահ է : Ա. տամուկն ներքինս հանել՝ արամուց
 է , և թէ վերինս ազգական մեռանի : Ա. տա
 մուկն մեծս հանել՝ մօտաւոր ազգական ոք մե
 ռանի : Ա. տամուկն սրբելն՝ զայլոյ վաստակն
 ուտէ : Ա. տամուկն սևացեալ՝ հիւանդուլի է :
 Ա. բեզակն տեսանել՝ թագաւոր է : Ա. բեզակն
 յիւր ձեռքն տեսնուլ՝ պարոնուլի է տեսնողին :
 Ա. բեզակն խաւար տես՝՝ այն տեղաց պարոնին
 չար դայ : Ա. բեզակն յիւրում տեղւոջ տես՝՝
 թագաւոր մեծ է : Ա. բեզակն յերկնից անկել

տես՝ թագաւորաց մահ է : Արեգակն ՚ի կողմանէ տես՝ նեղուի է : Արեգակն ՚ի ներքոյ ամպոյ տես՝ երկրի նեղուի է՝ կամ պայծառուի : Արեգակն և Լուսինն ընդ իրեարս ընթանալով տես՝ թագաւորք են և կռիւ և հիւանդութիւնք ցուցանեն : Արեգակն և Լուսինն պարանդք ընթանալ տես՝ բաժանումի է երկրի : Արեգակն և Լուսինն նորիւն՝ բաժանիլ երկրի է : Արծաթ սք և յիստակ տեսանես՝ հաւատք է : Արծաթն՝ կամ նեղուի և ծանրուի է . Արմաւենին՝ զաւակ է և ուրախուի : Արմաւենի ծառն՝ քան զամէն ծառ լաւ է : Արիւն հեղուին փնաս մեծ է և դէն : Արիւն տես՝ կամ արիւն աւնուլ՝ շնորհք է : Արծիւն յերազի աւագ է և մեծ պարոն : Արծւոյն վր նասիս՝ պարոնուի տիրանաս : Արծւոյն հետ կռիւ կամ զարնես՝ հետ մեծ մարդկանց նախանձիս և կռիւ : Արծիւն զքեզ զարնէ, ՚ի սլոնէ դէն հասանի քեզ՝ կամ լեղուով անհարկուի : Արմաւք հաւք տեսանես, կնիկ է հարկեւոր . գեղեցիկ և շնորհք : Արջ տեսանես՝ անիրաւ և անդէտ մտոյ խօսք է . և ամէն գէշ գազան, թշնամի է : Աւետարան տեսանես, հալալ մուրատ է : Աւագ տես, հալալ ռոճիկ է և շահ : Աւագէրէց մեռած, կենդանացիլ տես՝ մեծ զրոյց կենդանանայ : Աւագակ տես՝ զգուշացիր ՚ի կռիւ : Աւագ զինքն տեսանել, բարի է և խիստ լաւ : Աւագ

տեսանես թշնամի արձակի յերկիրն : Աւագ
տեսանել կամ խօսիլ, շնորհք է և բարի : Աւրէ
դըն որ է սուլուիս, շատ դանձ է :

Բ

Բառնալ զինքն յումերէ տես'', շահ է և բարի : Բառնալ և ընկենուլ զինքն յումերէ, վընաս մահու է : Բարձր տեղաց ընկնիլն, չէ' բարի, ֆիաս է : Բարձր տեղաց վերայ քայլես՝ մեծուի դտանես : Բարբառոտի ձայն լսես և այլ սաղերու, անոյշ խօսք է : Բարե տալ յերազի, կուի է : Բաղաց տես'' որդի է և մեծուե նշան . կամ լաւ մարդ է : Բաղուկ աղնիւ տես'' շահ դուշակէ : Բաղուկ աղտեղի, զդուշացի'ր 'ի մեղաց : Բաղնիք տես'', հոգս է : Բաղնիք երթաս, 'ի պատընք անկանխ : Բաղնեց դուրս գաս, 'ի հոգոց աղատիս : Բաղնիք լուացվիլն, չարչարնօք լռոճիկ է : Բաղանիս լուացվիլն կամ մէջն կենալն, մեծ նեղուի է : Բաղտես'' մեծ մարդ է : Բակ շինելն կամ հիմն արկանելն, բարուի է : Բահն, լեզու է : Բամպակ տես'', արդարուի է և սրբուի : Բանձար տես'', շահ է : Բանձար աւեր տես'', չէ' լաւ : Բաշիուլն, չէ' աղէկ : Բեւեռ ժողովելն, լեզուք է : Բեեկն տես'', կամ ժողովելն, մեծ բարուի է : Բերդ տես'', 'ի վր թշնամեաց իրաւանաս : Բերդ մտանելն, ամբուի է և պա-

րիսալ : Բերդ աւիրելն , ՚ի նեղուէ՛ ազատիս :
 Բերանն՝ ձեռնատուուի է : Բերանոյ ցամաքիլն
 իւր ռոճիկն սրակասի : Բիր տես՝՝ Կ՛մ առնուա՛
 եղբայր է կամ որդի : Բիր կոտորելն՝ եղբայր
 մեռանի . կամ ազգականն : Բլուր տես՝՝ երկրի
 շինուի է և խաղաղուի : Բու տես՝՝ նեղուի է :
 Բուրլառ առնուլն կամ շարժելն չէ՛ աղէկ .
 կախ է : Բուրդ սպխտակ տես՝՝ կամ առնուա՛
 մեծ առողջուի և հալալ ռոճիկ և շահ է : Բրդ
 սև՝ սուղ է և լաց : Բուք արկանելն՝ ձայն գու-
 ժի գոյ յերկիրն : Բող կնոջ խօսիլն՝ փառք է :
 Բող տեսանել կամ խօսիլ և Կ՛մ խաղալն՝ շահ
 է : Բոկիկ զինքն տես՝՝ զէն գայ իւրն : Բորոս
 զինքն տես՝՝ գանձն շտանայ . մեծուի և շահ է :
 Բորակ տես՝՝ կամ ժողովել , կսկիծ է : Բողկ
 ուտելն , առողջուի է և շահ : Բրինձ տեսանել՝
 շահ է և բարի : Բրել Կ՛մ գործել՝ մեծ բա-
 րութիւն է և շահ :

Գ

Գառինս տեսա՝՝ մեծ շահ է : Գառինս զննե-
 լըն , չէ՛ բարի : Գառինս լուանալ , զէն է և
 արամուի : Գազան տեսա՝՝ , կախ է և երկիւղ
 առանց վնասու : Գազան շտա տես՝՝ , ահ է : Գա-
 զանն որ գոչէ , երկրի նեղուի է : Գազանի խա-
 ղալն , թշնամւոյն հաշտուի է : Գազանի փախ-
 ջիլն , խաղաղուի է : Գաբանքն , աւաղ է և

մեծ ու ի : Գանձ տես՝՝ կամ առնուլ , շահ է :
 Գանձն և կուսման իտխտ աղէկ է : Գարի տես՝՝
 բարակ է , գարի սերմանել իմ ժողովել՝ բռնիկ
 է : Գայլ անամօթ տես՝՝ թշնամի է : Գայլն
 թէ սղանանես՝ զթշնամիդ յաղթես : Գայլուն
 զարնես և չի մեռանի , նա հետ կնոջ մեղք դոր-
 ծես , և թէ մեռանի , քո բանն ՚ի բարին յա-
 ջողի : Գայլի միան թէ ուտես , ՚ի մարդոց հա-
 բամ ուտես : Գայլադուսն՝ անհաւատ մարդ է :
 Գաւազան տես՝՝ ամբանաս իրէմ թշնամւոյն :
 Գաւազանն ՚ի յախին , լաւ է : Գաւազանն ՚ի
 ձեռնն որդի է . իմ մեծ շահ է : Գաւաթ բըռ-
 նել ՚ի ձեռքդ՝ զաւակ խնդման է : Գետ և հե-
 ղեղ ելանելն յերազի՝ հեծելի նշան է : Գետ
 անցանելն՝ հեծել է : Գետ յատակ հայիլն՝ ա-
 ռատուի է : Գետ սղտոր՝ լիուի է : Գետ լուսոյ
 վիլն՝ նեղուի է : Գետին ՚ի վայր երթալն՝ թըշ-
 նամին յաղթ է զինքն : Գերի տանիլն նեղուի է :
 Գերի զինքն տեսանել՝ մեծ ու ի է և շահ : Գե-
 բանն որ կոտրի , տանուաէր մեռանի , և վնաս է :
 Գերեզման բանալն , վնաս է : Գերեզման զին-
 քըն , վատ է : Գեղեցիկ սրտակերօք զինքն տե-
 սանել , վատք է . գեղեցիկ սրտակեր նկարած
 տես՝՝ նոյն է : Գէշ հոտ առնուլն՝ գէշ խօս-
 քէ : Գէր զինքն տեսանել , տղայոց աճուքն է :
 Գինի անսպակ տեսանել իմ խմել և իմ գնե-
 լըն՝ ուժ է և շահ : Գինի դեղով խմելն , հա-

բամ՝ առճիկ է: Գինձ տեսանել, անոյշ խօսք է: Գինձ ուտել կամ ժողովելն, կռիւ է: Գինտ հաքնիլն, շահ է մեծ: Գինտ հանելն յականջէն, մնաս մահու է: Գիշերի 'ի ճանապարհ երթալն, նեղուի է: Գիսաւոր ասող տես՝, մեծուի է և պատիւ: Գիրք կարդալն, ժողովք ցուցանէ: Գիր տեսանել կամ կարդալն, իւր մարմնոյն նեղուի է և ցաւ: Գիր գրելն, բարի և հալալ մուրատ է: Գլխատել զինքն տես՝ մնաս մահու է: Գլուխն յանձնէն 'ի զատ տեսանել, յօտարուի երթայ: Գլուխ կտրած 'ի ձեռքն առնուլ, շատ զանձ գտանէ • գլուխն դեղ քսելն, անոյշ խօսք է • գլուխդ յածիլէս, յամէն նեղուի աղատիս • գլուխն այլոյ ածիլելն, 'ի ցաւոյ դժուար զերծանի • գլուխ լուանալ կմ գլխաւոր տեսանելն, զէն ցուցանէ • գլուխ սպխտակն, յանկարծ շահ է: Գխտոր տե՛ն ցնորք և աղքատուի է: Գնտի խողալն, պարոնին լաւ է • վաքր մարդոյ զէշ է: Գոթի զքեզ տեսանելն, հարատուի է և լաւ: Գոմէշ տեսանելն, շահ է և ուրախուի • գոմէշ 'ի գետն, բարի զըոյց գայ իւրեան: Գոմ շինելն, շահ է և ուրախուի: Գոյնզոյն հալաւն, խնդուի է: Գորտ տես՝, հաւատացեալ մարդ է • գորտ շատ հաւատացել մարդիկ են • գորտան ձայն լսելն խնդուի զըոյց գայ • գորտն թէ սպանանես, հետ հաւատացեալ մարդոյ հաշումն առնես:

Գտակ հազնիլ տե՛՛հ հարկիք է : Գրաւական
 հանել ՚ի տանէն , մեաս մահու է : Գրօղ տես՛՛ ,
 մահն մտացերէ : Գրիչն և կաղամարն իրիցուն
 խելք է . կամ ճաննորհ . գրչի ամանն , կին է :

Գ

Գահեկանն յուսերէ ՚ի յինքն առնուլ և տե-
 սանել , շահ է . կամ կին առնու և տղայք վաս
 տակի : Գամոնն , հիւանդուի է : Գանակ տե՛՛ ,
 կամ գնել , չէ՛ լաւ . վատ լեղու խափանի : Գա-
 նակ շինօղն հիլլայով մարդ է : Գաշտ տե՛՛ , ա-
 հու բան առնես : Գաշտէն ՚ի դուրս գաս , ՚ի
 նեղուէ ազատիս : Գատաւորն , Աճ է . դատա-
 ւոր տեսանել , պարոնին պարոնուին յաւելա-
 նայ . դատաստանն , մեղաց քննուի է : Գարպաս
 շինելն , կամ դարպասի դուռ շինելն , կամ դար-
 պաս տեսանելն , հարուստ կին է . դարպաս լայ-
 նացեալ , պարոնուի է . դարպաս փակելն , մեծ-
 մարդ անկանի . դարպասն , ՚ի թագաւոր է , պա-
 տիւ է : Գարբին տե՛՛ , մեծ մարդ է : Գարբ-
 նուին թէ ինքն առնու , լաւ տանուտէր լինի :
 Գարբնի տարուածն զինչ որ լինի , ամէնն բա-
 րի է : Գեկանն ՚ի յայլ մարդ տայ , կամ կո-
 րուսանէ , կամ գողանան , ամէն հոգոց ազատի .
 թէ հիւանդ է , ողջանայ : Գեկան և դրամ , թէ
 աշունն տեսնուս , արիւնհեղուի է . և թէ ՚ի
 գարնան ժամանկին տեսնուս , բոր և ծաղիկ է :

Դեզին պղինձն, հաճաթ է որ կատարի : Դեզին սեխն . դեզին հալաւն . դեզին ձի հեծնուլըն, դեզինն ամենեւին վատ է և հիւանդութի : Դե տես', զնաս, նեղութի և մեղաց նշան է : Դըդում ցանեւն, ջերմ է, և ուտելն, հիւանդութի : Դի տեսանես, զըոց բարւոց է : Դի պակ տես', կամ ազանիլ, մեծ պատիւ է : Դմակ տես', կամ ուտելն, հիւանդութի է . կամ անհոգութի : Դուռն տեսանել կամ առնուլ, պատիւ է և հեա մեծ մարդոց ծանօթանայ : Դուռ բանալն, իւր բախան բացիլ և իւր կամքն կատարի : Դուռ ձգելն, մեծ մարդ անկանի, և կործանուի : Դուռ կտարելն, մահու նշան է : Դուռն ելանելն, չէ' բարի : Դուր տես' պատիւ է : Դրամ տես' կամ ժողովել, ազահութի է : Դրացնին բարւ տալն, կոխ է :

Ե

Եզն տեսանել' ահն զնայ : Եզն նստման անհոգութի է . կամ մեծ աւետիս դայ . կամ զուգակից սիրելի : Եզին միսն ուտելն, աղէկ է : ումանք տեսն թէ նեղութի և հիւանդութի է : Եզինք և սայլք, նեղութի է : Եզանց կալիլն, երկրի ահ է կամ թշնամի : Եզն մորթել' զնաս մահու է : Եկեղեցի տեսանել կամ շինելն' վատք է : բաց ոմանք տեսն թէ նեղութի է : Եզ ուտելն, բարի է : Եզնիկն 'ի տան տես' զուգտ

կից է . Կամ սիրելի գայ իւրն : Եղջերուն՝ երկ-
 րի նեղուի է : Երգէ հոնն՝ արամուի է : Երկիրն
 խնդուի է : Երկանք աղալն կամ տեսանելն ,
 անհանգստուի է : Երկաթ տես՝՝ կամ գնել ,
 արամուի է և յոյժ վատ : Երկաթով ծեծելն՝
 նեղուի է և ցաւ : Երակ առնուլն՝ սրբուի է :
 Երակ կարելն՝ վնաս մահու է : Երես լուանալ
 տես՝՝ գէն է : Երես կարմիր՝ բանն աղէկ լինի :
 Երես դեղին՝ մեղք է : Երես աղէկ մեծ վատք է

Չ

Չանդակի ձայն լսես յերազի՝ խնդուի է և ու-
 րախուի : Չարտալու ուտելն՝ արամուի է :
 Չաֆրանն՝ հիւանդուի է : Չաֆրանով կե-
 րակուրն՝ լաւ է : Չենելն՝ մեծ նեղուի է :
 Չինուոր տես՝՝ պատրաստ կաց , զի արամուի
 է : Չմրուժն՝ լաւ է հաւատքին և բանին :
 Չնտանն յերազի , մեծ հոգս է և սուգ : Չուռ
 նայն կամ զձայնն լսես՝ անձրե է կամ կռիւ :
 Չրոյց տալն՝ նեղուի և չարուի է : Չրեհն՝
 պարոնուի է : Չըրխ հագնելն՝ գէն է :

Ի

Իբէց մեռած տեսանել՝ մեծ զրոյց խախանի :
 Իբէց ՚ի մեռելոյ յառնել՝ հին խօսք ՚ի զրոյց
 գայ : Իշ բաղում տես՝՝ նեղուի է : Իշ խա-
 ուրն չէ՝ նախանձ է : Իշ անամօթ , չէ՝ աղէկ :
 Իշ զմեղուք ծամել , թշնամեաց կորուստ է :

Իշ ճերմակ տես՝ կամ յօտար, կամ բարձեալ և հեծեալ՝ բարի է և պատիւ :

Ը

Ընդ իշխանսն խօսիլ տես՝ բարի է և յանկարծ շնորհք : Ընդ այլ ումեմն մարդոց խօսիլ ըն՝ շահ է և վատք : Ընդ այլ կնոջ խօսիլ, տրամուխի է : Ընդ անօրինի խօսիլն՝ սրբուխի է : Ընդ աղբի խօսիլն՝ չէ՛ աղէկ : Ընդ կուսի հաց ուտելն՝ բարի է . Ընդ բող կնոջ ննջելն՝ վընաս է : Ընդ մօրն ննջել՝ անհողուխի է : Ընդ անասուն զմտաւ ածելն՝ վատ է : Ընտել զընայն՝ բախտաւոր լինիա : Ընդ խաղաղ գետ անցանելն, չէ՛ աղէկ : Ընդ պղտոր գետ անցանելն՝ նոյն է : Ըզունկն կտրել, վնաս է : Ըզունկ ունենալ, ազբատուխի է : Ընկղի ծառ տես՝ աճամուխի է : Ընկուղ ժողովելն, չէ՛ աղէկ : Ըռումբն, երկիր է : Ըրախի խմելն ուրախուխի է : Բայց ոմանք ասեն թէ տրամուխի է :

Թ

Թագաւոր ողջունելն յերազի՛ վատք է : Թախ տրն՝ մեծուխի է : Թախա կանգանչ տես՝ ցաւ է : Թամբարարն՝ իրաւարար մարդ է : Թանաք եփելն, լաւ է : Թանաք ՚ի վերտա վաթէս գէշ խօսք է : Թարախով զինքն տես՝ շահ է և հարստուխի : Թարախն թէ՛ արիւն ականն ելանի, ՚ի մեղք զործ ժպրհի : Թարքախի զինքն

տեսանել՝ բարի է : Թւաւոր զինքն տես՝՝ հող
 ւոյ դիպի : Թ՛թու մածուն ուտելն , հարամ
 ուճիկ է : Թ՛թի ծառն , հարուստ մարդ է :
 Թ՛իւր զինչև իցէ , նեղուի է : Թ՛ղի ծառն , լիրբ
 մարդ է : Թ՛ուղ դալար տեսանել կամ ուտել՝
 ֆեսա է և փոշիմանուի : Թ՛ուղ չոր ուտելն՝ շահ
 է : Թ՛ուխ մօրուս ալեոր տեսանելն՝ շահ է :
 Թ՛ուխ զինքն տես՝՝ մեծուի է անձինն : Թ՛ըս-
 չիլն յերազի՝ յայլ տեղ երթայ : Թ՛է յիւր կը
 տուրէն յայլ կտուր թռչի նա իւր կինն թո-
 զու և այլ կին տանու : Թ՛է թռչի որ բարձ
 րանայ , ՚ի լաւուի հասանի : Թ՛է թռչունն յան
 ձըն քո մերձենայ , մարդ երանէ զքեզ : Թ՛ըս-
 չուն արձակելն , մեծ բարուի է : Թ՛ռչուն փախ
 չիլն՝ մեծ ֆեսա է : Թ՛ռչնոց կռփիլն՝ ֆեսա է :
 Թ՛ռչունն թէ խաղայ ի քեզ , քո թշնամիքն
 սիրեն զքեզ :

Ժ

Ժամատուն զարդարած տես՝՝ արքայուէ ար-
 ժանի լինիս : Ժամ երթալն՝ կեանքն բարի
 լինի : Ժամատուն մտանելն՝ հաւատքին լաւ է :
 Ժամատունն աղօթելն՝ լաւ բան տանել է :
 Ժամ տանելն , աղէկ է : Ժամահար տես՝՝ զըս
 րուէ հասանիս կամ նեղութիւն է : Ժուռ-
 դալն , սչ է աղէկ : Ժողովք տեսանել , ժը-
 խորու՞ն է : Ժամացոյց տեսանել՝ օգուտ է :

' Ի մանկութե՛ն զինքն ալևոր տես՝ կենաց յաւելութեան է: ' Ի յալևորութե՛ն զինքն մանուկ տեսանել՝ նոյն է: ' Ի ծովակի նստիլ, զուարթութի է անձինն: ' Ի նաւ նստիլն, պատիւ է: ' Ի բարձր տեղւոջ նստիլ, պատիւ առնու յաւագաց: ' Ի յանասպատի նստիլ, հիւանդութի ցուցանէ: ' Ի բարբարոս նստիլ՝ նեղութի է: ' Ի կին նստիլ, բարի է և լաւ: ' Ի ձի ճերմակ նստիլ կամ՝ ի սև, պատիւ է և բարի: ' Ի ձի վազան նստիլն՝ խիստ աղէկ է: ' Ի ձի գնացող նստիլ, շահ է: ' Ի սև ջորի և ի ձի նստիլն, ի մեծամեծաց շահ տեսանէ: ' Ի դայլ նստիլ, նեղութի է: ' Ի կառ նստիլ, մեծ պատիւ է: ' Ի լաց նստիլն՝ շատ նեղութի է: ' Ի բարձր տեղւոջէ՛ն անկանիլ, ի վառաց անկանի: ' Ի լուծս դնել զեզինս՝ զրոյց է: ' Ի սերմանիս ձեռն արկանել կամ՝ վարել՝ բարի է: ' Ի ջրհոր կամ՝ ի գետն անկանիլ, ի նեղութի անկանի: ' Ի ջրհորէ՛ն ի գետէ կամ՝ ի ծովէ ելանելն, պատիւ է և ազատութի: ' Զելանելն, զնաս է մեծ: ' Իրիցու խաչ առնուլն՝ տրամութի է: ' Իրք մի ուղեն քեզանէ, պատիւ է: ' Ի գերեզման զինքն տեսանել, դատաստանաց հանգիստի և բանտի: ' Ի մեռելոց իրք առնուլն, շահ է և բարի: ' Ի մեռելոց պագ առնուլն, զէն է և վնաս: ' Ի թռչման զինքն տես՝ յայլ երկիր վարի և մեծութե հանգիստի: ' Ի վայրի դազանէ հալածիլ,

ի զօրաւոր մարդոց պատրաստ կայիր, կամ թըշ-
նամի յազթէ քեզ :

Լ

Լոյս տեսանես՝ Յի խաղաղութի է : Լոյս շնջիւ
արամութի է աւաջնորդաց : Լուսին և արեգա-
կրն տեսանես յայդին, վնաս է աղդին : Լուսնի
ատողն, խիտ շահ է : Լուսինք բաղումք՝ ա-
ճումն է երկրին : Լուսինն կարմիր, վնաս է :
Լուսինն խաւար՝ թաղաւորի մահ է : Լուսինն
ք տեսանես, ք թաղաւոր յառնեն ՚ի վի մի-
մեանց : Լուն, ուճիկ է : Լուծ դնելն, վատ
է : Լուծք եղանց, բարի է : Լեռն բարձր
արամութե ազատիս : Լէհէսն, հարուստ կնիկ
է : Լիմոնն՝ անոյշ խօսք է :

Խ

Խաչակերբել զինքն տես՝ մեծ պատուոյ նշան
է : Խաչն՝ չարչարանք է : Խաչախարն՝ դաւարի
մարդ է : Խաւարն՝ նեղութի է : Խաւեարն՝ հի-
ւանդութի է : Խաղողն՝ անձրև է և ցնորք : Խա-
ղողի ատենն լաւ է : Խաղող սպխտակ՝ խնդումն
է : սև խաղողն՝ լաց է : Խաղող ժողոված՝ գանձ
է : Խայտ հանդերձ տես՝ աւագ մեռանի : Խար
տալ տես՝ օտար կին մերձենաց : Խարփիզակ
սև և սպխտակ կամ կանաչ տեսանելն՝ աղէկ է :
բայց ուտելն՝ հիւանդութի է : Խիարն՝ ուրա-

խուրի է: Խեցեղէն աման ունիլն՝ ուրախուի է: Խմոր ուտելն, շահ է: Խնդալն, չէ՛ աղէկ խըն ծորն, տղայ և աղախին է, և ուտելն՝ շահ: Խըն-
 ծորն թէ չը քեղ տան՝ աւետիս է: Խնծորի ծա-
 ուրն՝ մեժ մարդ է: Խուլն և համրն, շահ է: Խուսկ ծխելն, ինչք և ապրանք է և անոյշ խօսք
 խորոված միս ուտելն՝ շահ է: Խող մեժ տես՝
 մահ է. կամ այլազգի: Խողի միս ուտելն, աղ-
 զականայ մահ է: Խոտն, լաւ մարդ է: Խոտ ժո-
 ղովելն՝ պատիւ է և փառք:

Ծ

Ծաղկեալ անդատան տեսանես՝ շահ է և ու-
 րախուի: Ծաղիկն անհողուի է: Ծաղիկ քա-
 ղել, կին առնու: Ծաղկիլն բարի է: Ծաղկած
 ծառն, նոյն է: Ծաղիկն և բորն, սրտնեղուի է:
 Ծառ անկելն, յիշատակ է. կամ այլ բան
 բարի: Ծառ պողով, բարի է: Ծառ կրտ-
 բել կամ այրել, մնաս է: Ծառն թէ ծուխ լի-
 նի, չէ՛ լաւ. ծառին տերեւն թափի, արիւն հե-
 ղուի է. ծառ անկանիլ, մարդոյ մահ է. ծառ
 մեժ խլիլ, յաւազայ ո՞նն անկանի. ծառոյ տես՝
 զքեզ նստեալ, փառք է. ծառի վր զնալն, նոյն
 է. ծառ կանաչ, գանձ է. ծառ չոր, տրամուի է
 վատ մարդ և չարակամ է քեզ: Ծառ զուգե-
 լըն, կին է: Ծամ կտրելն, բաժանու՞նն է:
 Ծառայն, աւետիք է և խնդուի: Ծարաւիլն,

չէ՛ բարի: Օսնր շալակելն՝ մեծ մեղք է: Օ՛ր
 ծաղիլն՝ տրամուխ է: Օ՛րիճն՝ տղայ է կամ մե-
 ծուխ: Օ՛նանիլ կնոջն, մեծ շահ գայ: Օ՛ու-
 նըր ամեկն առ Ա՛ճ՝ յոյս է: Օ՛ուլ տես՝՝ շատ
 հեծել է. ծուլ պղտոր, նեղուխ է. ծուլ ցամաք
 լիուխ է ծի. ծոֆն լուացիլին՝ շահ է. ծուլայ-
 ին, մեծ թշնամի է. ծոֆն ՚ի ներս երթաս, ՚ի
 վր թշնամեաց իրաւանաս. ծոֆն զմարդն ՚ի նե-
 րս քարչէ, տեսնողն գողի ձեռօք սպանիլի:

Վ

Վամուրջ շինելն՝ յոյժ լաւ է: Վայճակն՝ խռօ
 վուխ է: Վանաչ ծաղիկն, բարի է: Վապած տե՛
 անհողուխ է: Վարկուան, երկրի նեղուխ է: Վս-
 բան, նեղուխ է: Վապուպն, աւերուֆն է: Վա-
 զամբի տակ հանելն, փնաս է լը Դանիէլի: Վե՛ն
 դանի զինքն ՚ի գերեզմանի տես՝՝ մեծ զըոյց է:
 Վին առնուլն, փնաս մահու է: Վին հերարձակ,
 նոյն է: Վին գեղեցիկ և զարդարած, երկիր է
 կամ քաղաք: Վնօջ հեր կարելն՝ յոյժ փնաս է:
 Վոյս զինքն տեսանել՝ խիստ շահ է: Վուժն՝ որ-
 դի է: Վուժ ջրով տես՝՝ բարի է ամենեւին.
 կուպղայ տես՝՝ պատիւ է. կումաշ տես՝՝ հուր
 է. կորեկ տես՝՝ կամ ուտել՝ լիուխ է: Վրակ
 անկանիլն՝ մահ է և սով: Վտաւ հանել՝ չէ՛
 բարի: Վօշիկ տեսանել կամ ազանիլ, ճա-
 նապարհ է: Վոյտ տեսանել՝ ժողովք է:

Հայ տեսանելն՝ բարի է և լաւ : Հաւն՝ զբ-
 ուարթաւն է : Հաւ սիրամարդ տես՝ մեծ իշ-
 խան է : Հաւ ՚ի ձուռի վր՝ յանկարծ շնորհք է :
 Հաւ ՚ի խօսելն՝ մարդ ՚ի կենաց անկանի : Հա-
 ղորդ առնուլն՝ ծեծ է մարդոյն : Հասկ քաղե-
 լըն, ուրախուի է ըստ սղատոնի : Հարսանխոն՝
 տրամուի է : Հայրասպեան՝ մեծ զըրոյց է : Հայրն
 մեռած կենդանացեալ՝ մեծ շահ է : Հալաւն
 այրած՝ շահի ՚ի կնոջ է : Հանդերձն՝ հեծել
 է և թշնամի : Հանդերձ կորուսանելն՝ քնաս է :
 Հանդերձ դոյնգդոյն ունիլ՝ նոյն է : Հեռաւոր
 զինքն տես՝ կամ զայլ ոք՝ շատ շահ է և բարի :
 Հիմն արկանել՝ հարստուի է : Հիմն ՚ի վր հե-
 ման դնել և շինել, բարի է : Հիմն ՚ի շինուա-
 ծոյն դուրս տես՝ գերեզման է : Հիւանդ տե-
 սանել՝ նեղուի է : Հող բառնալ տես՝ նոյն է :
 Հում միտ ուտելն՝ մեծ զըրոյց է : Հոր փորելն-
 յոյժ նեղուի է :

Չ

Չեռն լուանալ տես՝ բարի է : Չեռն ճրագ՝
 որդի լինի : Չէթ եփելն՝ հիւանդուի է : Չի-
 թե՛նով օծանիլն՝ շնորհք է : Չիթասպտուղ ժո-
 ղովելն՝ բարի է : Չի նստիլն՝ մուրատ է և լաւ :
 Չու տեսանել կամ ժողովել՝ կռիւ է : Չոր
 տես՝ կամ անցանելն՝ ՚ի նեղուի աղատիս :

Չուկն ՚ի ջրէն հանել՝ ամօղ լինի կամ ձիւն , և
կամ լինի ջերմ : Չուկն ՚ի կրակին՝ երկրի նե-
ղութի է : Չուկն չար լեզու է , և վատաբանութի :

Ղ

Ղան կամ սուլթան տես՝ անչափ աղէկ է :
Ղեկաւ դնալն , հետ մեռելոյ դնայ : Ղամպար
վառելն՝ բարի է : Ղեստի տես՝ չէ՛ բարի :

Ճ

Ճանապարհ երթալն և յետ դառնալն՝ բա-
րի է : Ճանապարհ երթալն՝ ՚ի նեղուէ աղա-
տիս : Ճոպան կամ չուան տես՝ երկայն ճանա-
պարհ է : Ճառ գրոյ տես՝ և լսել՝ հոգս է :
Ճնճղուկ տես՝ կամ ունիլ՝ բարի է : Ճրակ վա-
ռեալ տես՝ ծածուկ գործք յայանին : Ճրագ
անցեալ տես՝ կործանութիւն է տան :

Մ

Մանուկ մորուօք կամ ծեր ալևոր տեսնել ,
կենաց յաւելութիւն է և շնորհ : Մատանի կամ
պատմութեան տես՝ կամ շինել տաս՝ իշխանութի
է : Մատանի կտորած վնաս է : Մատանի կորու-
սանել՝ կին կամ սիրելին մեռանի : Մատանի
այլոյ աւնուլ՝ անհոգութի է : Մատանի ք ունիլ՝
ք կին աւնու : Մատանի արծաթի՝ ՚ի նեղուէ
աղատիս : Մատակ յուղտ նստիլն՝ հիւանդութի
է : Մարդարիտ տես՝ մեծուէ նշան է : Մար-

դոյ լեարդ ուտել՝ զանձ տեսանէ : Մարդոյ ու
 կրք ուտել՝ ՚ի բանտ մտանէ : Մեծահասակ զին
 քըն տես՝ փառք է : Մեծ փակեղ ուսոյն արկն
 մեծ շնորհ է : Մեռել տես՝ կամ զազգահանն՝
 կամ ՚ի մեռել է իրք առնուլն՝ կամ մեռել կեն
 դանանալն մեծ և անցեալ զըոյցն յառնէ : Մե
 ուած զինքն տես՝ շատ ապրի : Մեռելն թէ խո
 սի , զգոյշ լեր մի հաւատար ումք : Մեռել
 թաղելն՝ շիոթումն է : Մեռել ՚ի գերեզմանի
 տես՝ խախանի չարն : Մեռել բազում տես՝
 արձակին թշնամիք : Մեղք ուտելն , մեղք է և
 սրտնեղանք : Միտես՝ և կամ ուտել , հիւան
 դուի է : Միքք յի եմշեղէն ուտելն , հիւանդուի
 է : Մոմ վառած՝ ուրախուի է և որդի : Մո
 բեխն՝ հոգս է և Յինեղուի Մութն , և մուկն՝
 մնաս է և չար : Մորուօք զինքն տես՝ շնորհք
 է : Մորուս գէշ , զէն է , և փետելն խաղաղուի :

Յ

Յաթու նտուլն՝ բարձրուի է : Յաւազ եր
 թալն՝ բարի է : Յաւազան ձեռն արկանելն՝ ՚ի
 մեծ մարդոյ իրք առնուս : Յաղաքէ ջուր խը
 մելն՝ բարի է : Յամպոյ ճայթմունս լսելն՝ չէ
 բարի : Յարջ է հալածիլ՝ ՚ի կուոյ ազատիս ,
 կամ յաւազ է պատրանտ կայ : Յեկեղեցի եր
 թալ տես՝ ՚ի ծանրուի ազատիս : Յերկինս ե
 լանել , մեծ պատիւ է : Յերկինս ձեռն ՚ի վեր
 կալով , մահ է : Յերազի իրք ուղելն՝ պատիւ է :

Յերազի երազ պատմեւն՝ յոյժ լաւ է : Յիւր
 երկրէն ելանել՝ ՚ի նեղուէ ազատի : Յորս եր-
 թալն՝ բարի է . Յուզտ նստիլն՝ պատիւ է :

Ն

Նախիր տեսանես որ ՚ի գիւղն գայ՝ աւագ է :
 Նախիրն որ շուրջ գայ՝ խռովուի է : Նապաս-
 տակ ունենալ՝ իւրն նման տղայ կու լինի : Նա-
 ւորդ լինիլն՝ զքոյց ելանէ : Նաւ ոսկւոյ կամ
 արծաթի տես՝ բարի է : Նաւ նստիլ, շատ ժա-
 մանակ ապրի : Նաւ երամով, ՚ի հեռատանէ
 շահ գայ : Նաւ գանձով, նեղուի է : Նաւ այ-
 բիլն՝ երկրի խռովուի է : Նաւ կոտրած՝ մահու
 նշան է : Նոր իրք տես՝ յօտարուի երթայ :
 Նուռն՝ յօտարաց շահ է :

Ը

Ըայիկ սպիտակ տեսանել կամ ագանիլ՝ ար-
 դարուի է . սեն՝ արամուի է . աղտոտն՝ մեղք է :
 Ըեղջ ցորենոյ տեսանել՝ դամ է : Ըէնք շինե-
 լըն՝ բարուի է , և քակելն՝ վնաս : Ըէրպէթ
 խմելն՝ խելաց հաւելուի է : Ըիշ իւղով ոռ-
 ճիկ է և շահ : Ըողն վառք է : Ըուք առնելն
 մեծ պատիւ է : Ըունք ընդ իրեար կուլին՝ չի
 աղէկ : Ըունն հաջէ կամ խածնէ՝ լեզու է : և
 ՚ի չար մարդէ պատրաստ կաց : Ըունն՝ կամ
 թեւաւոր գազանք՝ թշնամիք են :

Ո

Ոսկի խնձոր տեսանես՝ պատիւ է : Ոսկին կամ
արծաթն՝ շահ է : Ոչխար տես՝ ձմեռն է և ցուրտ
Ոչխար սև՝ սուգ է և տրամուխ : Ոչխար ՚ի ճա-
նապարհի՝ հարստուի է : Ոջիւ կոտրելն՝ մա-
շուքն է : Ոսկր քերելն՝ լաւ է : Ուղտ տեսանես
պարոն է : Ուղտ ՚ի նստման՝ հաւատք է կմ նը-
ւապուի : Ուղտ պէսէրէկ՝ չէ՛ լաւ : Ուղտ ք
կռլին՝ իշխանք կռլին :

Չ

7

Չամիչն՝ յոյժ ֆեստ է : Չամանն՝ կռիւ է և
աղաղակ : Չանկն՝ տրամուի է : Չարիս զինքն
տես՝ ՚ի չարէ աղատի : Չիրն՝ սակաւ շահ է :
Չողանն՝ ճանապարհ է : Չոր ծառն՝ մեռեալ
մարդ է : Չոր միսն՝ ռոճիկ է շահ : Չուխայ սպի
տակ տես՝ արդարուի է : Չուխայ կանանչ՝ հո-
րըստուի է : Չուխայ սև՝ տրամուի է :

Պ

Պատարագ տեսանել՝ կռիւ է : Պարտէզն՝ բա-
րի է և արդարուի : Պարտէզ գործելն՝ բարի
է : Պաղ կոտրել տես՝ խափանի չարն : Պըզ-
պեղ տես՝ կսկիծ է : Պղպեղ ուտես՝ թշնամեաց
պատրաստ կաց : Պսակլիլն յոյժ լաւ է . ոմանք
տսկն թէ՛ կռիւ է : Պսակ զարդարած տես՝
նոյն է : Պսակ արծաթի հիւանդուի է : Պսակ

Ի փշոց՝ մեծ շահ է: Պսակ քարեղէն մեծուի է:

Զ

Զ աղարջ շինելն՝ մեծուի է . և աւիրելն՝ շինուի: Զ աղարջի աղունն և ջհտի սատակն՝ հեւանդուիք են: Զ հում տեսանես, հետ անհաւատ մարդոց խօսիս: Զ այլամ հաւն (որ է տէ՛վէզուշին) թէ տես՝ ՚ի նեղուէ աղատիս: Զ ուր քբ ըմպելն՝ խիտ լաւ է . և սպրկիկ ջուրն՝ նոյն է: Զ ուր ՚ի տան քում տես՝ չէ՛ աղէկ: Զ ուր սղտոր տես՝ կամ ըմպել՝ արամուի է: Զ ուր ՚ի գնացման տես՝ բարի է: Զ ուր ՚ի գետէ առնուլն՝ փաս է . խկ յաղբերէ առնուլն բարի է: Զ ուր շատ տես՝ կամ անցանել՝ հեծեալք են:

Ռ

Ռազատ մտանելն՝ նեղուի է: Ռէհան ծաղիկն՝ բարի է: Ռոճիկ տես՝ յո՛ժ վատ է: Ռումբ կանգնած տես՝ մեծուի է և պատիւ: Ռումբ ՚ի ձեռին ունիլ՝ ճանապարհ է և երկիր Ռուս տես՝ մեծ հակառակուի է: Ռովախ ձրգելն՝ թողուի է հոգւոյ և մարմնոյ և ամ բանի

Ս

Սաղ տեսանես՝ մեծ մարդ է: Սալորն՝ առողջուի է: Սաղաւարան՝ անհոգուի է: Սամիթ դալար տես՝ լաւ է: Սամիթ չոր՝ չէ՛ լաւ: Սան

դուղ կանգնած տես՝ մեծուի է և բարի: Սան-
կըն և զընհն՝ ծանրուի է: Սանտր ածեղն՝ զէն
է: Սարօք ջորի կամ ձի տես՝ մեծուե հասա-
նիս: Սենեակ քակեղն՝ ՚ի կնոջէ բաժանի: Սի-
սեռն՝ բարի է: Սլունն նեղուի և կռիւ է: Սըխ
տորն և սոխն և սասոնն՝ կսկիծ են: Սոխ և սս
գի միս ուտելն՝ հիւանդուի է: Սուգն՝ ուրա-
խութիւն է:

Վ

Վախեալ կամ վառեալ զինքն տես՝ հարլա-
տուի է: Վանք և աբեղայ տես՝ նեղուե ամ-
բոխ է: Վառած զոք տես՝ վնաս է: Վարդ
տես՝ կին առնու: Վարդ քաղեղն՝ բարի է:
Վարտան՝ բարի է: Վիշապ տես՝ պարոն կմ
աւաղ է. ոմանք ասեն թէ նեղուի է:

Տ

Տաճար զարդարած տես՝ բարի է: Տաճար
սյրիլն՝ խռովուի է: Տաճիկ տես՝ արձակուճի
է թշնամեաց: Տախտ դիտակով, բարի է:
Տանձ ուտելն՝ հիւանդուի է: Տարեխն՝ ճանա-
պարհ է: Տիկն և տիկինն՝ տրամուի է: Տղայ
՚ի գերկն առնուլ՝ ցաւ է և հիւանդուի: Տուն
շինեղն՝ յոյժ բարի է: Տունն աւիրել՝ չէ՛ բա-
րի դանձի և ոսկւոյ զէն է: Տուն իւր կամ զայ-
լոցն աւիրած տեսանել, չէ լաւ. անիրաւուի է:
Տուն իւր կամ զայլոցն արծաթի տես՝ վնաս

մահաւ է: Տունկ արկանեւն՝ աղգաց օրհնուի է:

Յ

Յեկն որ է չամուռ՝ փնաս է և տրամուի: Յե-
յըն՝ լեզու է: Յիցն՝ չար լեզու է: Յից հանե
լըն՝ նեզուի է: ոմանք ասեն թէ՛ լաւ է: Յոր-
եանն՝ ցնորք է: Յուլ բռնեւն՝ աղէկ է:

Փ

Փայտ տեսանեւն կամ՝ առնուլն՝ յոյժ բարի է:
Փոխինս ուտեւն՝ զէն է: Փող հարեւն՝ թըշ-
նամիք կորնչին: Փող հարկանեւն՝ մեծուի է, և
բախտի տիրանայ: Փուկայ խմեւն՝ հիւանդուի
է: Փուշ հատանեւն՝ թշնամեաց կորուստ է:
Փուշն թէ՛ ՚ի յամիգ ժողովեա՝ չար ժամենակ է:
Փոքր մարդ տես՝՝ շնորհք է:

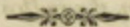
Ք

Քաղաք մտանեւ տես՝ բարի է: Քաղցր իրք
ուտեւն՝ չէ լաւ: Քար ձգեւն՝ փնաս է: Քա-
րինս ժողովեւն՝ լեզու է: Քար ՚ի հիմն ձգել՝
թշնամի է: Քարի վր նստիւն՝ զամ է ցի ֆեքր:
Քացախ խմեւ տես՝՝ խախանի չարն: Քղամիդ
հաղնիւն՝ խնդութիւն է:

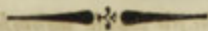
Օ

Օձն թէ՛ հետ իւրն խօսի՝ այնպիսի բան առնէ
որ ամէն մարդ և Յ ամ զարմանայ: Օձն թէ՛

սպանանէ՛ զիւր թշնամին յաղթէ : Օձն թէ
 'ի մահճի տեսնու՛ կին առնու : Օձն թէ խայ-
 թէ՛ 'ի թշնամեաց զէն զայ : Օձն թէ յիւր
 վերայ յարձակի՛ 'ի թշնամեաց ահ զայ : Օձն
 թէ՛ 'ի փորն մտնու 'ի թշնամեաց չար խօսք
 ըսէ : Օձն թէ՛ 'ի վերայ անկողնոյն սպանանէ
 իւր կինն մեռանի : Օձն թէ տեսնու և չվտի
 'ի թշնամեացն անհոգանայ : Օձն թէ յիւր
 տան մէջն տեսնու՛ իւր կինն հետ իւր թշնա-
 մանայ : Օձն թէ երկու կտոր առնէ՛ յիւր
 թշնամւոյն՝ իւրեան շահ զայ : Օչնտար տե-
 սանեւ կամ՝ խմել՝ կռիւ է :

Արդ՝ սվ որ երազ տեսնու՛ զարհուրի և վա-
 լսէ , յեշեոցէ զԳանիէլ մարգարէն և զերեք
 Մանկաւնքն և զԱթանաղինէ հայրապետն .
 Եւ երեք մամ վառէ յեկեղեցին , և եօթն
 ծաւնք կրկնէ , և զվերոյ գրեալ սքքս յեշէ ,
 ամէն շար երազ 'ի բարին կատարի իմ :

Լուսնիւ Երազացոյց .

Լ = = ջ Ի ն

Րն Լուսնին՝ բարի է ամ իրաց . զի ազամ նոր ստեղծաւ . սերմանել . անկել ՚ի ճանապարհ երթալ . հիմն արկանել . զի այսօր սկիզբն արար նոյ տապանին , և մոլտէս այսօր եհան զժողովուրդն յեղիստոսէ , և գաբրիէլ այսօր ետ ողջոյն մարիամու , և սողմօն այսօր սկիզբն արար տաճարին . հիւանդն ողջանայ . կորուսան գտանի երազն ՚ի բարին կանօրի :

Երէն-

Օրն՝ չէ՛ բարի . զի նախաստեղծն այսօր անկաւ , և կայէն այսօր սպան զհասկէլ և շողախեցաւ երկիր յարենէ նր . որ ծնանի՝ հեղ և խոնարհ լինի , այլ շնացօղ . հիւանդն չապրի . կորուսան մինչև ՚ի իս օրն գտանի . տունկ դնելն . նաւ ուղղելն՝ լաւ է . երազն երեք օրն կատարի :

Երէս

Օրն՝ բարի է ամ իրաց . որ ծնանի շնորհաւոր լինի և սրտերազմօղ . զի այսօր դշխոյն

հեղինէ զխաչն եզխտ , և սողովօն այսօր ծնաւ .
 դներ , վաճառել , բարի է . կորուսանին գտանի .
 հիւանդն ողջանայ . վախուցեալն դառնայ . ե-
 րազն ՚ի բարին կատարի :

Չր

Օրն՝ պահպանուի է . մի՛ դներ . մի՛ վաճա-
 ր . մի՛ ՚ի դուրս ելաներ . զի այսօր քակեաց
 նաբուզողոնոսոր զտաճարն , և մողքն այսօր բե-
 րին զընծայսն , և հերովդէս խաբեցաւ ՚ի մո-
 գուցն . որ ծնանի՝ շնորհաւոր լինի և մեծուն
 հասանի . հիւանդն մեռանի . երազն սուտ է :

Հր

Օրն՝ բարի է ամ իրաց . մեղուն տղէկ գայ .
 սերմանել . տնկել . ՚ի ճանապարհ երթալ նաւ
 ուղղել . որ ծնանի՝ բախտաւոր լինի . զի այսօր
 եմուտ նոյ ՚ի տապանն , և սողովօն զտաճարն
 շինեաց . կորուստն գտանի . հիւանդն ողջանայ
 երազն ՚ի բարին կատարի :

Աէ

Օրն՝ բարի է ամ իրաց . մանկունս յուսուքն
 տալ . զի այսօր եմուտ Տրն առ դպիրս . զամ
 ինչ գործել բարի է , և այսօր առաքեաց Տրն
 զառաքեալսն ՚ի քարողուի . հիւանդն ողջանայ .
 որ ծնանի , բախտաւոր լինի . կորուստն մինչև
 ՚ի իս օրն գտանի . երազն ՚ի տարին կատարի :

Ե՞՞

Օրն՝ պահպանուի է • զի այսօր արտաբսեայ
Լ՛ճ զադամ ՚ի դրախտէն • որ ծնանի՝ պիտակոս
լինի և դող • հիւանդն յոյժ նեղի՝ բայց ապրի •
երազն սուտ է :

Ո-՞

Օրն՝ բարի է ամ իրաց • զի այսօր եղև սկիզ-
բըն թլիխատուի, և լեղուքն այսօր բաժանե-
ցան • հիւանդն ողջանայ • կորուսան գտանի •
որ ծնանի՝ ձայնեղ լինի և ճերանայ • երազն՝
ուլթ օրն կատարի :

Ի՞նչ

Օրն՝ բարի է • զի այսօր մկրտեցաւ Քս • որ
ծնանի՝ յերկարակեաց լինի • դնել • վաճառել •
ի ճանապարհ երթալ • մանուկ մկրտել • թա-
գաւոր տեսանել • առ աւագ ՚ի դատաստան մտա-
նել • կորուսեալն գտանի • հիւանդն լաւանայ •
երազն ՚ի բարին կատարի :

Տ-՞ն

Օրն՝ ՚ի ծնունդն է • մի ինչ գործեր՝ չէ՛ բա-
րի պատրաստ կաց յամ իրաց • մի երդնուլ և
մի երդուլ տալ • մազ մի հարթել • որ ծնանի՝
խեղդամահ լինի • հիւանդն ողջանայ • փախու-
ցեալն գտանի • երազն երեք օրն կատարի :

Տ-՞ն և Է՞

Օրն՝ աշխարհ ջրհեղեղաւ ջնջեցաւ • ամ ինչ

գործել չէ՛ բարի . մի երդնուլ և մի երդուն
տալ . զի այսօր էկուլ կէտն զյօնան , և մի ՚ի
ջուր մտանել . որ ծնանի՛ շուտով մեռանի . մի
՚ի ճանապարհ գնալ՝ զի այսօր ելաւ աղամ ՚ի
դրախտէն . հիւանդն յառնէ . երազն օրն կնարի :

Տաճնէք 1-

Օրն՝ չէ՛ բարի . մի երդնուլ և մի երդուն
տալ . յիմ իրաց պատրանաւ կաց և աղօթեալ .
զի այն օրն պահպանուի է . հիւանդն մեռանի .
երազն երեք օրն կատարի :

Տաճնէք 2

Օրն՝ բարի է յիմ իրաց . գործել . հիմ արկա
նել . հարսանիս առնել . որ ծնանի՛ իմասն լի
նի . հիւանդն նեղի . երազն ՚ի բարին կատարի :

Տաճնէք 3

Օրն՝ հնազանդուի է յիմ իրաց . մի ինչ գոր
ծել . որ ծնանի՛ չարեաւ մեռանի . հիւանդն նե
ղուի կրէ . զի Քս յայն օրն խաչեցաւ . երազն
քառասուն օրն կատարի :

Տաճնէք 4

Օրն՝ բարի է յիմ իրաց . որ ծնանի՛ զօրաւոր
լինի . որ հիւանդանայ՝ յառնէ . զի Քս այն
օրն աւերեաց զգոթիսան . շինել՝ տնկել՝ վաճա
ռել՝ բարի է զոր ինչ գործես շնորհաւոր լինի .
կորուսան գտանի . երազն յօրն կատարի :

Տօնն է՛ց

Օրն՝ բարի է յոյժ ամ իրաց . սերմանել .
անկել . հարսանիս առնել . մանուկ ՚ի յուսուժն
տալ . առ աւաղ մտանել . զի Քս յայն օրն պատ
ուեցաւ ՚ի մոգուցն . որ ծնանի՛ գեղեցիկ լինի ,
չատակեաց և մեծատուն . կորուստն ոչ գտանի
հիւանդն ապրի . երազն երեք օրն կատարի :

Տօնն է՛օրն

Օրն՝ բարի է . հիմն արկանել . պատերազմիլ .
հիւանդն ամբողջ ելանէ . երազն յօրն կատարի :

Տօնն է՛ր

Օրն՝ բարի է հարսանիս առնել . ՚ի ճանապարհ
երթալ . զի Քս պսօր աղատեաց զհողիան . որ
ծնանի՛ զըրախօս լինի . հիւանդն ողջանայ . ե-
րազն բարի է :

Տօնն է՛ն

Օրն՝ բարի է ամ իրաց . սերմանել . անկել .
մանուկ յուսուժն տալ . յաւաղ մտնել . զի Քս
յայն օրն պատուեցաւ . որ ծնանի՛ բախտաւոր
լինի և հանճարեղ . բայց արբեցող և լեզուա-
ւըն վատ և շնացող . զի սկիզբն կայէնէն է և
դատերաց նի . հիւանդն մեռանի . ՚ի թշնամեաց
պատրաստ կայ . երազն ՚ի բարին կատարի :

Քսն

Օրն՝ բարի է ամ իրաց . զի Աճ յայն օրն

երևեցաւ աբրահամու և օրհնեաց զնա . սերմանել . շինել . վաճառել . 'ի ճանապարհ երթալ . յաւազ մտանել , և ամ ինչ գործել բարի է . որ ծնանի՝ խոնարհ լինի և աղօթասէր . Բայց 'ի հուր անկանի կամ 'ի ջուր . զի Աճ յայն օրն աւերեաց զսոգոմ . հիւանդն վտանգի . երազն սուտ է :

Քաննե՞ր է՛

Օրն՝ չէ՛ բարի . մի ինչ գործել . զի պապանձուքն զաբարիայի է . մի վաճառել . մի գնել . մի երդնուլ և մի երդուքն տալ . հիւանդն նեղի , կամ մեռանի . որ ծնանի՝ աղօթասէր լինի . երազն սուտ է :

Քաննե՞ր է՛

Օրն՝ մի ինչ գործել մեզս որ չիոթորակիս . Բայց հիմն արկանել , վաճառել , գնել , մանուկ տալ յուսուքն . և ամ ինչ բարի է գործել . որ ծնանի յերկարակեաց լինի և աւազաց սիրելի . զի յայն օրն՝ հրաման ետ Տրն գաբրիէլի , աւետիս տալ սքյ կուսին Մարիամու . հիւանդն լաւանայ . երազն 'ի բարին կատարի :

Քաննե՞ր է՛

Օրն՝ բարի է ամ իրաց . զի Քս աշակերտացն երևեցաւ , որ ծնանի՝ բախտաւոր լինի . առատամիտ և յաջողակ . 'ի ճանապարհ երթալ , գնել և վաճառել՝ բարի է . վախու

յեալն դայ • կորուստն գտանի • հիւանդն մահ
առիթ • երազն յերեսուն օրն կատարի :

Քսնն-չորս

Օրն՝ չէ՛ բարի • պատրաստ կայ յիմ իրաց •
ոչ ՚ի ճանապարհ գնալ • ոչ վաճառել և ոչ
գնել, և ոչ առ աւագ մտանել • որ ծնանի՛ անօ
գուտ լինի և անվաստակ • փախուցեալն դառնայ
զի յայն օրն աւերեցաւ ելիմ • երազն սուտ է •
հիւանդն ողջանայ :

Քսնն-հինգ

Օրն՝ պահպանուի է յիմ իրաց • մի երդնուլ՝
մի երդուքն տալ, և մի ուրեք գնալ • զի չար է և
յայն օրն ծնանի նեռն • որ ծնանի՛ չէկ լինի •
շատամօրուս և ցանկացօղ • փախուցեալն դառ-
նայ • հիւանդն մեռանի • երազն սուտ է :

Քսնն-վեց

Օրն՝ բարի է յիմ իրաց գործել • բայց մի երդ-
նուլ • որ ծնանի՛ շուտ մեռանի • փոխ առնուլ •
սերմանել • ՚ի ճանապարհ երթալ • հարսանիս
առնել • կորուստն գտանի • զի Քս յայն օրն ծը-
նաւ • հիւանդն վտանգի • երազն բարի է :

Քսնն-էօ՞

Օրն՝ բարի է յիմ իրաց • զի աբրահամ յայն
օրն պատարագեաց զորդին իւր, և մանանայն
յայն օրն տուաւ ինչլի • որ ծնանի՛ կարգաւոր

լինի և երկիւղած յսոյ • կորուստն գտանի, երա-
զըն սուտ է :

Քաննեռն

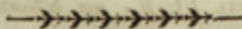
Օրն՝ բարի է ամ ինչ գործել • մանուկ յու-
սումն տալ • առ աւագ մտանել • հարսանիս առ-
նել • զի յայն օրն տարան զընծայն Քսի • որ
ճնանի՛ գեղեցիկ և շնորհաւոր լինի • կորուստն
նչ գտանի • հիւանդն նչ ապրի • երազն ե-
րեք օրն կատարի :

Քաննեմն

Օրն՝ բարի է ամ ինչ գործել • տնկել՝ շինել
հարսանիս առնել • որ ճնանի՛ բախտաւոր լի-
նի և հանճարեղ, բայց արբեցող • լեզուան
սիրելի և գործովքն շնացող • հիւանդն մեռա-
նի • երազն լաւ է :

Երեռն

Օրն՝ բարի է ամ իրաց • կնքել • սրահել •
հիմն արկանել • ՚ի ճանապարհ երթալ • զի այ-
լազգիքն յայն օրն դարձան • հիւանդն ողջա-
նայ • կորուստն գտանի • բայց ՚ի նաւ մի նրա-
տիլ • որ ճնանի՛ արբեցող և բախտաւոր լի-
նի • երազն բարի է :

Երուշաղայի էրզնի՝ ՚ի վերայ երէրասան
էնդամնաէ երալնցն .

- 1 Ա՛նուքն ըռզակի . երազն բարի է միշտ ։
- 2 Ա՛ղմուկ և կուիւ է . յընկերաց տրամիս ։
- 3 Չայն աւետեց լսես . օտար վաստակ ուտես
- 4 Ընդ վայր մի լսեր . շահիւ ՚ի բանէդ ։
- 5 ՚ի կանանց վերք հասանի . ռիսակալուի է ։
- 6 Սէր տեսանես . յոյսն բարի է ։
- 7 Պատրաստ կաց . սուտ և ընդ վայր է ։
- 8 Ա՛ռ աւագս բարձրանաս . ՚ի դրացեաց
տրամիս ։
- 9 ՚ի չարէ պատրաստ կաց . մի մարդ հար-
կանի ՚ի քէն ։
- 10 Յորդոր է և ուրախ . առնուս զոր խորհիս ։
- 11 ՚ի տանէ վնասիւ . միջակ է ։
- 12 Ք՛ա ըռզակն շատանայ . հեռաւոր դայ ։
- դԱ երոյգրեալ երազացոյցն՝ կարես իմանալ
ը լուսնոյ կենդանակերպից ընթացիցն՝ որք ե-
դեալ կան ՚ի միուսում երեսն ։

Կանոն ԼՂբնն ասանայ • Դեղ թնայ • Բազնն
 Գնայ • Ըննուած շննայ • Որասայ • Փայա և
 ասնասնէ հարեայ • Սեբմանայ՝ աննէայ՝ և
 պարուասանայ :

Ի ներքոյ եղել աղիւսակին՝ գիւն (Լ) նշանակէ
 ւա • (մ) = ճնւէ • (վ) = վատ : Իսկ զհետեւել
 կանոնս կարես գտանել նմանաւ լը լուսնոյ կնն
 դանակերպից ընթացիցն :

12 Կենդանակերպսն են :

Խ • Ց • Ե • Խ • Ա • Կ •

Կ • Կ • Ա • Ա • Զ • Չ •

ԼՂբնն	Լ	վ	վ	Լ	մ	վ
ասանայ •	Լ	Լ	Լ	վ	Լ	մ
Դեղ թն	Լ	վ	Լ	Լ	վ	Լ
նայ •	Լ	վ	Լ	մ	Լ	Լ
Բազննն	մ	մ	վ	Լ	Լ	վ
Գնայ •	վ	Լ	վ	վ	վ	Լ
Ըննուած	մ	Լ	մ	վ	մ	վ
նայ •	Լ	վ	մ	մ	վ	Լ
Որասն	վ	վ	մ	մ	մ	վ
նայ •	վ	Լ	մ	մ	վ	Լ
Սեբման	Լ	Լ	մ	Լ	վ	Լ
նայ •	Լ	մ	վ	Լ	վ	վ
Անասնէ	մ	Լ	Լ	վ	Լ	Լ
նայ •	վ	վ	վ	Լ	մ	վ

Ա մէն մէկ բնաբանի առաջին շարքն՝ առաջին շար կենդանակերպիցն են . ոյ , խոյին . Յուլին . Երկաւորին . խեցգետնին . Ասիւծին . Կուսին : Եւ երկրորդ շարքն՝ երկրորդ շար վեց կենդանակերպիցն են . փ , Աշուն , Կարճին . Աղեղնաւորին . Այծեղջիւրին . Զբհոսին . Չկան : Յորոյ պատճառ է և բնաբանքն նօսր գրով իբր շաղկապելով զերկոսին շարան՝ ՚ի միջոցի երկուցն եղան :

Ա՛ր-ա-ո-ն-ն-ն Յա-ա-ճ-ա-ր-ի-ր Յո-յ-ա-հ-այ :

Այլ զաւուրս լուսնոյն՝ կրկնեօ զքանիա լուսնոյն . 5 թիւ ևս անձ ՚ի վր աւուրց լուսնոյն . յետոյ՝ 5 5 թիւ տուր ՚ի կենդանակերպիցն . յայնմ կենդանակերպէ թուելով ուր լուսինն ընծայեցաւ և նորեցաւ . կամ ուր Արեգակն ներկայօրէն գտանի , և զկենդանակերպ լուսնոյն անսխալ գտչես : Ապա տես՝ թէ քանի՞ երգն է լուսնի կենդանակերպն՝ ՚ի խոյէն համարելով յայնքաներդ համարն յուցանէ զքոյդ խնդիր :

Քէշ Օրնա՛ն :

Յամի Տ՞ն 1799 , Յունիտի 14 , Կամի ոք իմա նալ թէ Լուսինն յորճամ կենդակերպի իցէ : Գիտասցէ՛ զի յունիտի 14՝ լուսինն է իբր 22 . կրկնեցէ զ22 , լինին 44 . 5 թիւ ևս վերադիր արասցէ . լինին 49 . որ ունի 9 անգամ 5 , և 4 թիւ աւելի մնայ : Իսկ արեգակն՝ ՚ի յունիտի

14, է ՚ի խեցդետին կենդանակերպն : Բայց
 լուսինն՝ ՚ի յերկաւոր կենդանակերպն նորեցաւ :
 Ուստի՝ զՅ անդամ հինգն՝ ՚ի յերկաւոր կենդա-
 նակերպէ յառաջ տալով՝ գնամք . (ոպ ՚ի վե-
 րոյ ասացաւ . թէ ուր լուսինն ընծայեցաւ
 և նորեցաւ) : Ա. յսնս . մին 5 յերկաւորն . մին
 5 ՚ի խեցդետինն . մին 5 յառիւծն . մին 5 ՚ի
 ՚ի կոյսն . մին 5 ՚ի կշիռն . մին 5 ՚ի կարիճն . մին
 5 յաղեղնաւորն . մին 5 յայծեղջիւրն . մին 5
 ՚ի ջրհոսն , և Ֆայ 4 թիւ աւելորդ վն ձկան :
 Ուրեմն յայսմ ամի ՚ի յունիսի 14 . Լուսինն է
 ՚ի ձուկն , որ է երկոտասաներդ կենդանակերպն
 ՚ի խոյէն համարելով : Ա. բդ՝ տես յերկոտասան
 երրորդ համարն երազացուցին՝ որ ասէ . Քո
 լուզակն շատանայ . հեռաւոր գայ : Եւ միւս
 աղիւսակի երկոտասաներորդ կենդանակերպն
 . ասէ Ա. բիւն առնուլն՝ միջակ է : Դեղորայս
 խմելն՝ լաւ է . լը այոց և զայլն կարգաւ իմն :

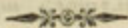
Մո-ս Լընգաէան յերկոտասան կենդանակերպն :

Ա. բեզակն ՚ի 10, կամ ՚ի 11 հետեւալ ամսոցս
 մտանէ ՚ի կենդանակերպն , ցր . ՚ի Մարտի ՚ի
 խոյն . յԱպրիլի ՚ի ցուլն . ՚ի Մայիսի յերկա-
 ւորն . ՚ի Յունիսի ՚ի խեցդետինն . ՚ի Յուլիսի
 յԱռիւծն . ՚ի Նոյեմբերի յԱղեղնաւորն . ՚ի
 Դեկտեմբերի յԱյծեղջիւրն : Բայց յՕգոս-
 տոսի 11, կամ 12, մտանէ ՚ի Աոյսն : Նոյնպս .

՚ի Սեպտեմբերի ՚ի Աշխուհ . ՚ի Հոգտեմբերի
 ՚ի կարիճն : Ա.ՅԼ՝ ՚ի Փետրվարի 7 , կամ 8 . ՚ի
 ձուկն . և ՚ի յունվարի 9 , ՚ի Ջրհոսն մտանէ
 արեգակն :

Յ ա յ տ ն ու թ ի ւ ն

Խաւարոսն Արեգակն Եւ Առնիճ՝ յմէ 1830,
 Ֆինչ զմէ 1995 :

՚ի 1830 և 1926 ամի : Խաւարոսն Առնիճ՝
 ՚ի 24 փետրվարի յառաւօտու , և ՚ի 20 օ-
 գոստոսի . արեգական՝ ՚ի 10 փետրվարի յա-
 ռաւօտու . յ8 մարտի և ՚ի 5 օգոստոսի յա-
 ռաւօտու :

՚ի 1831 և 1927 ամի : Առնիճ՝ ՚ի 18 յունիս-
 սի . ՚ի 13 դեկտեմբերի ՚ի կէս աւուր :
 Արեգական՝ ՚ի 4 յուլիսի յառաւօտու , ՚ի
 17 դեկտեմբերի յառաւօտու :

՚ի 1832 և 1928 ամի : Առնիճ ՚ի 12 յունվար-
 րի զ1 ժամու կէս աւուր , ՚ի 24 դեկտեմբե-
 րի յառաւօտու . արեգական՝ ՚ի 24 յուլի-
 սի յառաւօտու :

՚ի 1833 և 1929 ամի ոչ լինի :

- 'ի 1834 և 1930 ամի : Լ ուսնի՝ յՑ յուլիսի յա
 ռաւառու, 'ի 24 նոյեմբերի յառաւառու .
 արեգական, 'ի 24 մայիսի 'ի կէս աւուր, 'ի
 17 նոյեմբերի 'ի կէս աւուր :
- 'ի 1835 և 1934 ամի : Արեգական, 'ի 14 մայի-
 սի յառաւառու, յ7 նոյեմբերի յուսն :
- 'ի 1836 և 1932 ամի : Լ ուսնի՝ 'ի 18 ապրիլի
 յառաւառու . արեգական, յ2 մայիսի յա-
 ռաւառու . 'ի 20 հոկտեմբերի :
- 'ի 1837 և 1933 ամի : Լ ուսնի՝ յ9 ապրիլի յ7
 ժամու յառաւառու . արեգական՝ յ2 մայի-
 սի յառաւառու, 'ի 26 հոկտեմբերի :
- 'ի 1838 և 1934 ամի : Լ ուսնի՝ 'ի 28 մարտի
 յ1 ժամու յառաւառու . 'ի 20 օգոստոսի
 յ1 ժամու կէս աւուր . արեգական՝ 'ի 1
 մարտի յառաւառու . 'ի 26 օգոստոսի 'ի
 կէսաւուր :
- 'ի 1839 և 1935 ամի : Արեգական՝ յ2 մարտի
 յառաւառու, 'ի 15 օգոստոսի 'ի կէսաւուր :
- 'ի 1840 և 1936 ամի : Լ ուսնի՝ 'ի 4 փետրվարի
 'ի 10 ժամու յառաւառու . արեգական՝ 'ի
 20 փետրվարի 'ի կէսաւուր . 'ի 14 օգոս-
 տոսի յառաւառու .
- 'ի 1841 և 1937 ամի : Լ ուսնի՝ 'ի 18 յունիսի
 յառաւառու . 'ի 22 յուլիսի յառաւառու,
 յ7 փետրվարի յառաւառու . 'ի 4 յուլիսի

- 'ի կէսաւուր • յ30 դեկտեմբերի յառնու :
 'ի 1842 և 1937 ամի : Լուսնի' 'ի 6 յունվարի
 'ի կէսաւուր • 'ի 14 յունվարի յառաւօ-
 տու • արեգական' 'ի 24 յունիսի յառաւօ-
 տու • 'ի 16 դեկտեմբերի յառաւօտու :
 'ի 1843 և 1938 ամի : Լուսնի' 'ի 28 մայիսի •
 'ի 24 նոյեմբերի 'ի 11 ժամու կէսաւուր :
 արեգական' 'ի 14 յունիսի 'ի կէսաւուր •
 'ի 6 դեկտեմբերի :
 'ի 1844 և 1939 ամի : Լուսնի' 'ի 18 մայիսի
 յ9 ժամու կէսաւուր • 'ի 11 նոյեմբերի 'ի
 11 ժամու 'ի կէսաւուր • արեգական' յ3
 մայիսի • յ3 յունիսի • 'ի 17 հոգտեմբերի •
 'ի 25 նոյեմբերի :
 'ի 1845 և 1940 ամի : Լուսնի' յ8 մայիսի 'ի
 կէսաւուր • յ31 հոկտեմբերի 'ի կէսա-
 ւուր • արեգական' 'ի 23 ապրիլի յառա-
 ւօտու • 'ի 17 սեպտեմբերի 'ի կէսաւուր :
 'ի 1846 և 1941 ամի : Արեգական' 'ի 11 ապրի-
 լի յառւօտու • 'ի 5 հոկտմ'' 'ի կէսաւուր :
 'ի 1847 և 1942 ամի : Լուսնի' 'ի 18 մայիսի 'ի
 կէսաւուր • յ9 սեպտմ'' յառաւօտու • արե-
 գական' յ9 ապրիլի յառաւօտու • 'ի 24
 սեպտեմբերի յառաւօտու :
 'ի 1848 և 1943 ամի : Լուսնի' 'ի 4 մարտի յա-
 րաւօտու • յ30 օգոստոսի • արեգական'

- 'ի 20 փետրվարի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ . 'ի 18 մարտի . 'ի 15 օգոստոսի 'ի կէսաւուր :
- 'ի 1849 և 1944 ամի սչ լինի :
- 'ի 1850 և 1945 ամի : Լուսնի' 'ի 22 յունվարի յ7 ժամու 'ի կէսաւուր . արեգական' 'ի 20 յունիսի 'ի կէսաւուր :
- 'ի 1851 և 1946 ամի : Լուսնի' յ3 յունվարի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ . 'ի 28 յունիսի . արեգական 'ի 14 յուլիսի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ :
- 'ի 1852 և 1947 ամի : Լուսնի' յ3 յունվարի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ . 'ի 18 յունիսի 'ի կէսաւուր . 'ի 5 հոկտեմբերի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ . արեգական' 'ի 6 յունվարի 'ի կէսաւուր . 'ի 4 յուլիսի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ . 'ի նոյեմբերի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ :
- 'ի 1853 և 1948 ամի : Արեգական' 'ի 24 մայիսի 'ի կէսաւուր . 'ի 17 նոյեմ' յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ :
- 'ի 1853 և 1949 ամի : Լուսնի' յ30 ապրիլի 'ի կէսաւուր . 'ի 21 հոկտեմբերի 'ի կէսաւուր . արեգական' 'ի 12 մայիսի 'ի կէսաւուր . 'ի 6 նոյեմբերի :
- 'ի 1855 և 1950 ամի : Լուսնի' 'ի 19 ապրիլի 'ի ժամու յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ . յ2 մայիսի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ . 'ի 27 սեպտեմբերի յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ :
- 'ի 1856 և 1951 ամի : Լուսնի' յ7 ապրիլի յ8 ժամու յԱՌԱՎՈՒՄՆԸ . յ30 օգոստոսի յ7

- Ժամու՛նի կէսաւուր . արեգական՝ ՚ի 10 մարտի
 յառաւօտու . ՚ի 4 սեպտեմբերի ՚ի կէսաւուր :
- ՚ի 1857 և 1952 ամի : Արեգական՝ ՚ի 12 մար-
 տի յառաւօտու . ՚ի 4 սեպտեմբերի յուսիս :
- ՚ի 1858 և 1953 ամի : Առանձին ՚ի 14 փետրվա-
 րի ՚ի կէսաւուր , ՚ի 10 օգոստոսի ՚ի կէսա-
 ւուր . արեգական՝ յ2 մարտի յառաւօտու ,
 ՚ի 25 օգոստոսի յառաւօտու :
- ՚ի 1859 և 1954 ամի : Առանձին՝ ՚ի 28 յունիս-
 սի , ՚ի 22 յուլիսի ՚ի կէսաւուր . արեգական՝
 յ30 յունվարի յառաւօտու , ՚ի 17 փետրվա-
 րի ՚ի կէսաւուր , ՚ի 13 յուլիսի ՚ի կէսաւուր
 ՚ի 14 յուլիսի ՚ի կէս գիշերի :
- ՚ի 1860 և 1955 ամի : Առանձին՝ ՚ի 22 յունվա-
 րի ՚ի կէսաւուր . արեգական՝ յ9 յունվարի
 ՚ի կէսաւուր . ՚ի 17 յունվարի յառաւօտու .
 ՚ի 4 յուլիսի ՚ի կէս գիշերի . ՚ի 6 դեկտեմ-
 բերի ՚ի կէս գիշերի :
- ՚ի 1864 և 1956 ամի : Առանձին՝ յ7 յունիսի .
 ՚ի 5 դեկտեմբերի յառաւօտու . արեգական՝
 ՚ի 23 յունիսի ՚ի կէս գիշերի . ՚ի 16 դեկտեմբ :
- ՚ի 1862 և 1957 ամի : Առանձին ՚ի 29 մայիսի յ3
 Ժամու՛ն յառաւօտու . ՚ի 22 նոյեմբերի ՚ի 4
 Ժամու՛ն յառաւօտու . արեգական՝ ՚ի 13 մայի-
 սի . ՚ի 13 յունիսի . յ9 նոյեմբերի . ՚ի դեկ-
 տեմբերի :
- ՚ի 1863 և 1958 ամի : Առանձին՝ ՚ի 18 մայիսի

՚ի կէս գիշերի • ՚ի 11 նոյեմբերի յառաջօտուռ • արեգական՝ յ8 մայիսի ՚ի կէսաւուր • ՚ի 27 սեպտեմբերի յառաջօտուռ :

՚ի 1864 և 1959 ամի : Արեգական՝ ՚ի 11 ապրիլի ՚ի կէս գիշերի • ՚ի 16 հոկտեմբերի յառաջօտուռ :

՚ի 1865 և 1960 ամի : Առանի՝ ՚ի 29 մարտի յառաջօտուռ • ՚ի 19 սեպտեմբերի ՚ի կէսաւուր • արեգական՝ ՚ի 19 ապրիլի յառաջօտուռ • ՚ի 4 հոկտեմբերի ՚ի կէս գիշերի :

՚ի 1866 և 1961 ամի : Առանի՝ ՚ի 14 մարտի ՚ի կէսաւուր • ՚ի 10 սեպտեմբերի • արեգական յ2 մարտի ՚ի կէսաւուր • ՚ի 28 մարտի • ՚ի 25 օգոստոսի ՚ի կէսաւուր :

՚ի 1867 և 1962 ամի ոչ լինի :

՚ի 1868 և 1963 ամի : Առանի՝ յ2 փետրվարի յ2 ժամուռ յառաջօտուռ • արեգական՝ ՚ի 24 յուլիսի ՚ի կէսաւուր :

՚ի 1869 և 1964 ամի : Առանի՝ ՚ի 13 յունիւարի ՚ի կէսաւուր • յ8 յուլիսի • արեգական՝ ՚ի 24 յուլիսի ՚ի կէսաւուր :

՚ի 1870 և 1865 ամի : Առանի՝ ՚ի 13 յունիւարի յառաջօտուռ ՚ի 11 ժամուռ • ՚ի 28 յուլիսի ՚ի կէսաւուր • ՚ի 16 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր • ՚ի 14 յունիւսի յառաջօտուռ • յ9 հոկտեմբերի յառաջօտուռ :

՚ի 1871 և 1966 ամի : Արեգական՝ յ3 յունիւսի ՚ի կէսաւուր • ՚ի նոյեմբերի յառաջօտուռ :

- ՚ի 1872 և 1967 ամի : Լուսնի՝ յ8 մայիսի ՚ի կէսաւուր . յ31 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր . արեգական՝ ՚ի 23 հոկտեմբերի յաւաւումու . ՚ի 5 դեկտեմբերի :
- ՚ի 1873 և 1968 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 29 ապրիլի յ8 ժամու ՚ի կէսաւուր . ՚ի 20 հոկտեմբերի յաւաւումու . արեգական՝ ՚ի 11 ապրիլի . ՚ի 12 մայիսի յաւաւումու . ՚ի 6 հոկ՝ յուաւումու :
- ՚ի 1874 և 1969 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 17 ապրիլի ՚ի կէսաւուր . ՚ի 10 սեպտեմբերի յ2 ժամու յաւաւումու . արեգական՝ յ30 մարտի ՚ի կէսաւուր . ՚ի 25 սեպտեմբերի յաւաւումու :
- ՚ի 1875 և 1970 ամի : Արեգական՝ ՚ի 1 և ՚ի 22 մարտի յաւաւումու . ՚ի 14 սեպտ՝ յումու :
- ՚ի 1876 և 1971 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 24 փետրվարի ՚ի 11 ժամու ՚ի կէսաւուր . ՚ի 20 օգոստոսի ՚ի 10 ժամու ՚ի կէսաւուր . յ3 սեպտեմբերի ՚ի կէս գիշերի :
- ՚ի 1877 և 1972 ամի : Լուսնի՝ յ8 յուլիսի . ՚ի 1 օգոստոսի ՚ի կէսաւուր . արեգական՝ յ9 և ՚ի 27 փետրվարի ՚ի կէսաւուր . ՚ի 24 և ՚ի 25 յուլիսի յաւաւումու :
- ՚ի 1878 և 1973 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 1 փետրվարի ՚ի կէսաւուր . արեգական՝ ՚ի 27 յուլիսի յաւաւումու . ՚ի յուլիսի ՚ի կէս գիշերի :
- ՚ի 1879 և 1974 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 18 յուլիսի . ՚ի 15 դեկտեմբերի յաւաւումու . արեգակն

՚ի 6 յունվարի յառաջօրու . յ2 յունիսի ՚ի կէսաւուր . ՚ի 26 դեկտեմբերի :

՚ի 1880 և 1975 ամի : Լուսնի՝ յ8 յունիսի ՚ի 40 ժամու յառաջօրու . յ2 դեկտեմբերի ՚ի 44 ժամու յառաջօրու . արեգական՝ ՚ի 23 մայիսի . ՚ի 23 յունիսի ՚ի 46 նոյեմբերի . ՚ի 15 դեկտեմբերի :

՚ի 1884 և 1976 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 25 նոյեմբերի յառաջօրու . արեգական՝ ՚ի 43 մայիսի ՚ի կէսաւուր , յ7 հոկտեմբերի յառաջօրու :

՚ի 1882 և 1977 ամի : Արեգական՝ ՚ի մայիսի յառաջօրու . ՚ի 26 հոկտեմբերի յառաջօրու :

՚ի 1883 և 1978 ամի : Լուսնի՝ յ8 ապրիլի յառաջօրու . ՚ի 29 սեպտեմբերի ՚ի կէսաւուր . արեգական՝ ՚ի 28 ապրիլի ՚ի կէսաւուր . ՚ի 44 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր :

՚ի 1884 և 1979 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 24 մարտի ՚ի կէսաւուր . արեգական՝ ՚ի 42 մարտի ՚ի կէսաւուր . յ7 ապրիլի . ՚ի 5 սեպտեմբերի յառաջօրու :

՚ի 1885 և 1980 ամի՝ ոչ լինի :

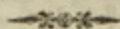
՚ի 1886 և 1984 ամի : Արեգական՝ յ3 օգոստոսի ՚ի կէսաւուր :

՚ի 1887 և 1982 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 23 յունվարի ՚ի կէսաւուր :

՚ի 1888 և 1982 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 23 յունվարի ՚ի կէսաւուր . յ9 յուլիսի յառաջօրու . ՚ի 23 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր . արեգական

- 'ի 17 յունիսի յառաջօրու . 'ի 24 յունիսի
 'ի կէսաւուր . 'ի 18 հոկտմ' 'ի կէսաւուր .
 'ի 1889 և 1984 ամի : Արեգական' 'ի 14 յու-
 լիսի յառաջօրու . յ7 դեկտեմբերի 'ի կէսա-
 ւուր :
- 'ի 1890 և 1985 ամի : Առանի' 'ի 12 փետրիւ-
 րի յ8 ժամու յառաջօրու . 'ի 12 մայիսի յա-
 ռաջօրու . արեգական' յ2 յունիսի յառա-
 լօրու . 'ի 15 դեկտեմբերի յառաջօրու :
- 'ի 1894 և 1986 ամի : Առանի' 'ի 10 մայիսի
 'ի 5 ժամու յառաջօրու . յ30 հոկտեմբե-
 րի յառաջօրու . արեգական' 'ի 11 ապրիլի
 'ի կէս դիշերի . 'ի 22 մայիսի 'ի կէսաւուր .
 'ի 16 հոկտեմբերի 'ի կէսաւուր :
- 'ի 1892 և 1987 ամի : Առանի' 'ի 27 ապրիլի
 յ9 ժամու 'ի կէսաւուր . 'ի 20 սեպտեմբերի
 յառաջօրու . արեգական' 'ի 10 ապրիլի յա-
 ռաջօրու . 'ի 4 հոկտեմբերի յառաջօրու :
- 'ի 1893 և 1988 ամի : Արեգական' 'ի 1 ապրի-
 լի 'ի կէսաւուր և 'ի 25 սեպտեմբերի 'ի կէս-
 աւուր :
- 'ի 1894 և 1989 ամի : Առանի' 'ի 6 մարտի 'ի
 5 ժամու յառաջօրու . 'ի 13 օգոստոսի 'ի 4
 ժամու յառաջօրու . արեգական' 'ի 20 մար-
 տի . 'ի 23 սեպտեմբերի 'ի կէսաւուր :
- 'ի 1895 և 1990 ամի : Առանի' 'ի 18 յուլիսի .
 'ի 12 օգոստոսի յառաջօրու . արեգական'

- ՚ի 16 փետրվարի ՚ի կէսաւուր . ՚ի 6 մարտի
 յառաւօտու . յ3 օդոտասի յառաւօտու :
- ՚ի 1896 և 1994 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 12 փետրվա-
 րի յառաւօտու . ՚ի 6 փետրվարի ՚ի կէսա-
 ւուր . արեգական՝ ՚ի 25 յուլիսի յառաւօտու :
- ՚ի 1897 և 1992 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 28 յունիսի-
 արեգական՝ ՚ի 16 փետրվարի յառաւօտու .
 յ3 յուլիսի ՚ի կէսաւուր :
- ՚ի 1898 և 1993 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 5 յունվա-
 րի յառաւօտու . յ8 յունիսի ՚ի 4 ժամու ՚ի
 կէսաւուր . ՚ի 12 դեկտեմբերի ՚ի 5 ժամու
 ՚ի կէսաւուր . արեգական՝ ՚ի 6 յունվարի .
 յ2 յունիսի . յուլիսի . ՚ի 26 նոյեմբերի .
 ՚ի 25 դեկտեմբերի :
- ՚ի 1899 և 1994 ամի : Լուսնի՝ ՚ի 29 մայիսի
 յառաւօտու . ՚ի 24 նոյեմբերի յառաւօտու
 արեգական՝ ՚ի 13 մայիսի յառաւօտու . ՚ի
 17 հոկտեմբերի ՚ի կէսաւուր :
- ՚ի 1900 և 1995 ամի : Արեգական՝ ՚ի 12
 մայիսի յառաւօտու . ՚ի 5 նոյեմբերի ՚ի
 կէսաւուր :

Աստուծոյ երկնայնացիք, հաճաճաճեալիս
 Բնակոյնի որ է շուշէ :

ուսնի առաջին օրն՝ ոչ է բարի • բորտ-
 տուի կու բերէ : Արկիդի և երկր օրն՝
 երակ մի առնուր եռք կու բերէ և հիւանդուի :
 Կ՝ 5 և 6 օրն՝ երակ մի առնուր , և թէ առնուս
 արիւնդ պակասի , և դու չորանաս և հիւանդա-
 նաս : 7 և 8 երակ մի առնուր , և թէ առնուս՝
 զինչ որ ուտես՝ քեզ ոյժ չտայ և սիրտդ դողայ :
 9՝ արիւն մի առնուր , և թէ առնուս՝ երեք ան
 գամ երեսիդ գոյնն երթայ : 10 և 11՝ ոչ է բա-
 րի • զմարդն չորացնէ և հիւանդացուցանէ :
 12 և 13՝ երակ առնուլն բարի է • զմարդն զի-
 րացնէ : 14՝ արիւն մի առնուր • կու հիւանդնս :

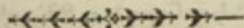
Առննի 15՝ յամ ժամ արիւն մի առնուր •
 լամ մարդն կու աւիրէ և դողուի կու բերէ , և
 զինչ որ ուտէ և խմէ՝ զամէնն փոխէ : 16՝ բա-
 րի է եթէ ՚ի տարւոջն մի անգամ առնուս : 17՝
 եթէ առնուս՝ այն տարին առողջ լինիս : 18 և
 19՝ ոչ է բարի , մի առնուր : 20՝ յոյժ բարի է ,
 զինչ որ ուտես՝ մարսեցնէ և զներսեն սրբէ :
 21՝ բարի է առողջ կենայ մարդ : 22 ուժով և
 պնդասիրտ առնէ զմարդն : 23՝ սիրտդ ուրախ

լինի և բարի է : 24՝ խեղճն աւելանայ մարդոց :
 25 և 26՝ բարի է : 27 երակ առնուլն՝ ինչ ցնդ
 որ է յանկարծամահ լինի մարդ : 28՝ 29 և 30՝
 ոչ է բարի՝ մի առնուր . նա ևս՝ է՝ ոչ ըզունկ
 կարէ , և ոչ դեղ լամէ :

Յառաջ շար առաջին :

Այս է չար աստղն՝ զոր յայտնեաց **ԱՃ** յես-
 ուայ քահանային և ասաց : Յորժամ երեսիդ
 դէմ լինի՝ մի գնար . բարի բան մի գործեր .
 թուղթ մի գրեր : Յորժամ յանդունդքն լինի՝
 տուն մի շիներ . հիմն մի ձգեր . մի վարեր . մի
 անկեր : Սուլաւ յաղթեաց Յեսու քահանայն
 որդւոցն իլի յայնմ ժամանկին՝ որ էին կռիւտ :

Լուսնի 1 11 24՝ յարեւելքն է : 2 12 22՝
 ՚ի մէջ հարաւոյ և արեւելից է : 3 13 23՝ ՚ի հա-
 րաւային կողմն է : 4 14 24՝ ՚ի մէջ հարաւոյ և
 արեւմտեան է : 5 15 25՝ յարեւմտեան կողմն է :
 6 16 26՝ ՚ի մէջ արեւմտի և հիւսիսոյ է : 7 17
 27՝ ՚ի հիւսիս լինի : 8 18 28՝ ՚ի մէջ հիւսիսոյ
 և արեւելից է : 9 19 29՝ ՚ի յանդունդս լինի :
 10 20 30՝ ՚ի յերկինս լինի :

առաջին • երկրորդ , և երրորդ անձն • ի՞նչ Լ .
 բամ , Հայկ և Տիգրան • կամ ո՞վ ոք և իցէ :

Եւ յառաջ քան զԹաքուցանիլ երկոց իրացն
 յերկոց անձանց՝ Արշակ որ է գուշակողն , ՚ի մի-
 ջոյ եղեալ 24 համարելի մանր քարանցն՝ տացէ
 Առաջնոյն՝ մին քար • Երկրորդին՝ 2 • Երրոր-
 3 քար տացէ :

Ապա՝ գուշակողն տացէ երկոց անձանցն զայս
 պատուէր • ո՞վ ոք ՚ի ձէնջ Թաքուցանէ Լ՝ առ-
 ցէ ՚ի միջի Տնացեալ 18 քարանցն զայնքան քար
 որքան ինքն ունի • որ գաղէ Բ՝ երկկոցս այնքան
 քար առցէ՝ որքան ինքն ՚ի ձեռին իւրում ունի .
 իսկ որ առնու Գ՝ չորս անգամ այնքան քար
 կալցէ որքան ինքն ունի , և զՏնացեալ քարինս
 Թողցեն ՚ի յայտնի • որ լինի անխախտ մինն այս
 Թուոցս • 1 • 2 • 3 • 4 • 5 • 6 • 7 : Յետոյ՝ ին-
 քըն Արշակ զերիս իրան և զերիս անձինսն քար
 լոր զմտաւ ածեալ և տպեալ կարգաւ ՚ի մտի
 իւրում , հեռանայցէ տակաւ ինչ՝ մինչ երեքեան
 անձինքն Թաքուցան զերիս իրան լա հաճոյից իւ-
 րեանց , և կոչեսցի ինքն ՚ի տես զ՚ի միջի եղեալ
 քարինսն և ՚ի գուշակու Տնացեալ քարանցն՝
 Թէ ո՞վ զինչ Թաքոյց : Երբ Արշակ դառնայ
 և տեսանէ զ՚ի միջի Տնացել քարինսն՝ Թէ մին
 քար է Տնացել , առաջինն ունի Լ • 2 ունի Բ •
 3 ունի Գ : Իսկ զՏնացեալ քարանցն գուշա-
 կու Տն՝ յաղիւսակոջդ :

Օրհնութիւն Քրիստոս թուոց :

Հայկ .	Պօղ :
Խորհեաց ,	Խորհեաց 4 .
Երեքստակեան ,	Եւրարի 12 .
Ախեան	Ախեցի . 66 .
Հաւասար է կիսածղ ,	Ե. յն .
Չմին կիսած բաժինն եռաստակեան Եռաստակեցի . 18	Չորքան ըննեակս ունի բազմացուցածղ ,
Չերկուս : Ուրեմն քո առաջին խորհած թիւն էր 4 :	Ե. յն այդպէս էր :
Չի յայսմ կերպի՝ որքան ըննեակ , այնքան երկեակ համարի :	

Օրհնութիւն Գրքի թուոց :

Հայկ .	Պօղ :
Խորհիւր ,	Խորհեաց 3 .
Երեքով բազմացն .	Եղաւ 9 .
Ախէ՛ .	Ախեցի 5 4 .
Ախածղ բարաբար է ,	2 5՛ :

Առաւ հայնէ՛ ՚ի հառն պահէ զ՚ի հայն ՚ի ՚ի :

Ախած իղ մեծ բաժինն երեքստակեան . Երեքստակեցի . 15 : Որքան ինն ունիս : Մի միայն : Ուրեմն քո խորհածն էր 3 , այն : Չի որքան ինն այնքան երկու , և մին համարն՝ որ ՚ի մտի պահեցի :

Այլ կերպ ի որհեաց :

Խորհեան , Խորհեաց 3 .

Կրկնեան . Կրկնեցի 6 :
 Գիր վերայ 4 ևս . Գրի 40 :
 Հնգով բազմացն . բազմացուցի 50 :
 Այեան հեան 42 . Այեցի . 62 :
 Տասնով բազմացն . արարի 620 :
 Քանի է ողջն . Աւեցհարիւր 20 :
 Ես յետոյ լուեկայն՝ մտօքս բառնամ 320 'ի
 620 թուոյն , մեան 300 . ուրեմն խորհած թիւն
 էր 3 : Այսպէս և յերկու թիւս . զի որքան
 հարիւր ելանէ այնքան մի մի թիւ իմացեալ
 լինի փոխան հարիւրոյն . բայց յետ բառնա-
 լոյն 'ի նմանէ զթիւն 320 :

Գո-շահո-ն խորհած ա-ռ-ը Հ-բ-ն-ն :

խորհի՛ր . խորհեցայ . Ուրբաթ :
 Աւուր թիւն կրկնեան . Կրկնեցի 42 :
 Աւերադիր արան 5 թիւ . արարի 47 .
 Բազմացն հնգով . ելաւ 85 :
 Բազմացն տասնով ևս . ելաւ 850 :
 Քանի հարիւր ունիս . Ութ :
 Ես ծածուկ մտօքս 200 իմ 250 դուրս ձգեմ
 մեան 600 : Ուրեմն վեցերդ օրն , ի՞նչ Ուրբաթն
 է քո խորհած օրն : Այսպէս և յայսմիկ քա-
 նի հարիւր որ ելանէ , 'ի բայ բառնալի է 'ի
 նոցանէ զթիւն 250 . լը վերոյդրել խրատու :

Տըպտէան Ղարապետ-ի-նս :

Ելամ մի Հաւուց արած էր 'ի դաշտի , և յան

ցանեւ ի այն այլ միւս հաւու, ողջունեալ զնս՝
ատայ . բարեւ ձեզ հարիւր հաւ, և նոքա ասա
ցին . մեք ոչ եմք հարիւր հաւ . այլ՝ մեք և չ
զմեզ, և քան զմեր կէսն . և կիսոց կէսն, և դու
ևս ի մեզ . ապա լինիմք հարիւր հաւ : Արդ՝
լմնս քանի հաւ էին ՚ի դաշտին՝ 36 .

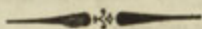
Քառասուն մարդ գնացին ՚ի բաղնիս . Քաղ-
նեպանն էառ ՚ի նոցանէ 40 ստակ . բայց երեք
տեսակ մարդ էին բաղնիս գնացողքն : Մին
տեսակ մարդն՝ կէս կէս ստակ . մինն՝ մին մին
ստակ, և մին տեսակն՝ երկու երկու ստակ : Եւ
թէ կամիս լմանալ թէ, յամէն տեսակէ քա-
նի՝ մարդ կային ՚ի բաղանիսն, էին 20 մարդ
կէս կէս ստակ տուող . տասն մարդ՝ մէկ մէկ
ստակ տուող, և 10 մարդ՝ երկու երկու ստակ
տուող :

Մին մարդ ունէր իւրն հետ մի դառն . մին
զայլ, և մին խուրձ խոտ : Իբրև էհասս ՚ի գե-
տախ, ի գեան անմնաս անցոյց զնս այսու կեր-
պիւ, Յառաջ անցոյց զգառն միայն, յետոյ լա
խոտն միայն, և եբեր յայս կողմն գետոյն զգա-
ռն . թողեալ աստ զգառն՝ անցոյց զգայլն մի-
այն . ապա եկն՝ և զգառն վերստին անցոյց :

Եւր ոմն օրհնեաց զմանուկ մի և ասէ . ապ-
րիս՝ որքան ապրեցար, և այլ այնքան կեցցես .
երկիցս ևս այնքան : Նաև՝ Ա՛ճ յաւելցէ քեզ
զմինն ՚ի տարերց իմոց՝ որ լինիցիս հարիւրա-

մեայ : Արդ՝ եթէ կամիս իմանալ թէ օրքան
 ամեայ էր մանուկն այն , էր ութամեայ և երեք-
 ամեայ :

Մին մարդ՝ ունի մին ութ զտրանոց աման լի
 ձիթով . կամի կիսել զայն ձէթն , և ունի եր-
 կու այլ որիչ աման . մէկն 3 զտրանոց և մէկն
 5 զտրանոց . այս երկու ամանաւս զայն ութ զի-
 տրո ձէթն պսիս կիսեալ : Յառաջ լի՛ց 3 զըտ-
 րանոցն և թափէ ՚ի հինգ զտրանոցն . դարձեալ
 լի՛ց երեքանոցն և թափէ ՚ի հնգանոցն , և Ֆայ
 յերեքանոցուֆն՝ մէկ զիտր . թափեալ զհնգանո-
 ցնն որ լի է ՚ի մէջ ութանոցին . և զմի զիտրն
 որ Ֆայ յերեք զտրանոցն՝ լի՛ց ՚ի հնգանոցն .
 յետոյ լի՛ց միւսանգամ 3 զտրանոցն և թափէ
 ՚ի հնգանոցն . և լինի 4 զիտր ՚ի հնգանոցն և
 4 յութանոցի մէջն :

Աշտնագին Ռճշմէմն Գեղորայ՝ Է Նույն :

Ստատորն խորովեալ՝ և զպճեղն ՚ի մեղրն թա-
 թախեալ կե՛ր . կամ զինքն զխատորն եփեալ՝
 մեղրով կե՛ր :

Այլ Դեղ :

Ստորոված բողկն՝ տաք տաք մեղրով կե՛ր :
 Կամ զվարդն՝ գինին և մեղրն՝ ը իրար խառնել
 կե՛ր : Կամ զնուշն աղան և մեղրով խառնեալ՝ այ

զուցն և երեկոցի ժամուն , մին մին դըրկալ կեն
մինչև յերեք օր : Եւ կամ զՄիանալին՝ որ
օդուտ է ոչ սակաւ . նոյնն յերեկոցին և առա-
ւօտուն կեն :

Ասոն ճիճոսի :

Առ զդեղձն և զտերևն . քամեա՛ զիւր ջուրն
յառաջ խմեա՛ զկաթն՝ որ ճիճուն ՚ի կաթն յա-
մէ . յետոյ խմեա՛ զդեղն՝ որ հանէ զերկայն զքո-
լոր և զտախակ ճիճուն :

Ասոն չի՛ն՝ որ արիւնն շարարի ,

Սղկեա՛ զմէրմէան ուղ փոշի և լի՛ց ՚ի քիթն .
կամ զպաճուճի աստառի ներքին քերէ և լի՛ց
՚ի քիթն :

Ասոն հայասնի :

Չուղտու մէղն 3 անգամ անօթի խմէ , մեծ
օդուտ է , և լաւանայ :

Ասոն օջահարի :

Չզաղտիկուն ճեճեա՛ , դիր ՚ի վի՛ր : 2 , զՊա-
նիրն բարկ քացախով արարեալ , դիր ՚ի վի՛ր .
3՝ զՄատուտակն՝ որ է քաղցր մարտին , ճե-
ճեա՛ և դիր ՚ի վերայ : 4 զինճորի տերևն ճե-
ճեալ՝ երեք անգամ դիր ՚ի վերայ :

Ասոն աստիճայաի :

Աննաջ դորտան ճրագուն եթէ յինքն հա-

տուցանես, դուրս գայ. կամ զեղինճ խտան եփեալ և զբերանդ ՚ի վր գողորշւոյն կալ. կամ զմանանեխն և զքնկուղն անապակ զինով կփեալ և սա բերանդ :

Ասոն ոջլի :

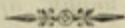
Աս սպանդի հունդ 1 դրամ. աղս և խառնեալ ՚ի պախրու ճրագուն և օճ զանձնդ. կամ զթթու նռան կեղեն և խնկի փոշին շիրիկ ձիթով եռացո, և օճ զանձնդ երկու անգամ ՚ի տարին : կամ (որ հաւաստի է) առ 1 դրամ ժիպակ, և շողեալ զայն սակաւ ինչ թքով հետ հինայի, և լից ՚ի փոքրիկ տոպրակ մի, և սրկ ընդ պարանոցդ ՚ի վայր. կամ պահեսալ ՚ի ծոցդ. ոջլիք բնաւ չքանան :

Ասոն որդոնց անիոց :

Չծծումբն ծխես. կամ թրջեալ զծծումբըն և միացո՛ւ ջրոյն. ապա ցանեալ յո և կամ միս՝ սատակին :

Ասոն լուոց :

Չտատակի ջուրն առեալ՝ ներկեալ զկտաւն և սա ՚ի վերայդ. կամ ձգէ՛ ՚ի ներքեդ՝ լուր ոչ մերձենան :

Այլ ինչիս 4ին 4աղանիս :

Ո՛վ ոք զվարդենուոյ արմատն յինքն պահէ՛ յօձէ ոչ խածանի :

Եթէ զոք կատարած շուն խածանէ, զթթենւ
ւոյ տերէն ծեծեալ, դի՛ր ՚ի վր խածածին :

Որ դեղ մահու իցէ արբեալ, զտատասկն
ծեծեալ, թող զջուրն խմէ :

Ո՛վ որ սովորի միշտ սակաւ ինչ մէջ խմել,
դիւրն կամ զմատաղ ջերմն, ՚ի բազում ցաւ
ւոյ աղատ լինի առանց կարծեց յոյժ օղուա է :

Կարիճն չորացուցեալ և մոշի եղեալ՝ կար
ճահարի դեղ է :

Ձուլ ոք եթէ կարիճ հարկանէ՝ աղ առ
նու ՚ի բերան և ցուրտ ջուր • փութով անցա
նի կսկիծն :

Բ՛ա զկարիճն կենդանի և դի՛ր ՚ի շիշայ մի՛
որ իցէ ձիթենի իւղով լի • որքան հաննայ այս
ձէթս՝ այնքան ուժովանայ վա՛նորոգ կարճ ճրի :

Եթէ ոք հարկանիցի յօձէ՝ կամ ՚ի կարճաց
կամ յայլ թունալի կենդանեաց, կալցէ կայծ
մի հրոյ մերձ խածած տեղւոյն • մինչև թոյնն ՚ի
մի ժողովեալ և ուռուցեալ պայթիցի ժայթն
և աղտօիցի թիւնաւորեալն :

Գարձեալ՝ եթէ ոք հարկանիցի ՚ի թիւնալի
զեռնոց, աւցէ զթորթիկ խտան՝ կամ զծաղիկն
և կամ զարմատն նորին՝ որն և դտանիցի ՚ի
պատրաստի, և ծեծեալ՝ դիցէ ՚ի վր խայթած
տեղւոյն • որ խիւղոյն քարշեալ զժահրն թտօիէ

արտաքս : Սա և մեղքած ծուկ կոչի • որոյ զծա-
ղիկն յոյժ ժողովէ մեղուն :

Չ ծոթրինն եփեալ քացախով , սա ՚ի բե-
րանդ • և մանանեխն ծեծել , քսեալ ՚ի գլուխդ
զմոռացկոտութիւնն տանի :

Եթէ կամիս սպիտակացուցանել զանօթ ինչ
ծխեալ զայնպիսիսն ծխով ծծմբոյ :

Եթէ կամիս՝ որ ստուկ մի կրակի վր ըն ե-
ռայ , ձգեալ գնտակ մի արճճոյ ՚ի մէջ ստկան :

Եթէ կամիս իմանալ զպատճառ անծնելուք,
արձն իոյէ՝ թէ էգն • սա զջրվաթն երկոցունց
յայլ և այլ անօթս , և ՚ի նս անկ սակաւ ինչ
թեփ , և ծածկել պահեսցես զաւուրս 9 • ապա
բայ զնս , և տես՝ յորոյ ամանուք և յանօթի
դանիցին որդունք կամ այլ ժժմունք • նս է
պատճառ անծնելութեան :

Կանանց ծիծն եթէ ուռոյց պտտահի , սա
զաֆրան բաւականին , և եփէ ջրով թանձր ուն
սպեղանի , և ՚ի վր կտաւոյ քսեալ դի՛ր ՚ի վր
ուռածին , ուռոյցն քաշէ , և ապաքինէ : Եւս՝
թէ ՚ի վր ծծին խոց բացուէ • զաֆրանն ծեծէ
բարակ , և ցանէ ՚ի վր խոցին , և առողջանայ :

Ասն սաստիկ տաքուք • որ պտտահի ՚ի մըր
սածուէ (որ սսի սաթլճամ) : Ա՛ռ 1 ֆունդ
մարալի պող , և ձգէ փէչի թունտ կրակի մէջն
այրէ մինչ որ սպիտակի ուն ձիւն , և ապա առ

բարակ ծեծէ և կոկ քարի վերայ ջրով հարէ, որ հարելով չորանայ և լինի ուն վոշի, բոլորն ՚ի միասին խառնեալ բաւականին յստակ ջրով և տուր քաբուլի ունեղ հիւանդին խմէ սհաթն 1 ըռաւմկայ . և որքան աւելի խմէ յոյժ օգուտ է :

Ատան բերանի լաբայի, իմ եարայի դեղ . առ կէս ֆունդ երաժ մարալի պօղ . 12 մնխլ շիպ . 2 ստաքան կարմիր գինւոյ թունտ քալախ ՚ի միասին եփեալ այնքան՝ որ լաւ ցամաքի հան և բարակ ծեծէ, ևս խառնեալ ՚ի մէջ 2 մնխալ լաւ լեղակ, և 2 մնխալ քեաթհնտի, 5 մնխալ ծեծած նապաթշաքար, բոլորն ՚ի միասին լաւ հարէ որ լինի ուն վոշի, և ապա ցանէ ՚ի վր եարային, իմ լաբային և թէ խոյն բերանի երկար լինի որ մատդ ոչ հասանի, յայն ժամ կարես վիչել եղեգամբ ՚ի վր խոյին :

Որ մազ ոչ բուսանի :

- 1 Ագուալի ճրագուն ուր օճանեալ մազ ոչ բուսանի :
- 2 Աղունոյ լեղին յոր վայր քսեալ մազ չի բուսանիր :
- 3 Աննկաթն ուր քսեալ մազ չի բուսանիր :
- 4 Այծու լեղին նշադրով շաղախեալ՝ ուր քսեալ մազ ոչ բուսանի :
- 5 Ատուլի չորացած աղբն վոշի արս և մաղեալ . բարկ քացախի հետ մածեալ՝ որ լի-

յի թանձր օժուն • սովաւ շիկան զթափելի
մաղըն՝ ոչ երբէք բուսանի :

Ասան ճաղ Բոսանէլոյ :

- 1 Եւաշանն եփեալ կաթնով • քսեան , կամ
լուայ ուր կամիս • մաղ բուսանի :
- 2 Ղաղի • կամ խողի իւղն ուր կամիս օճ •
մաղ բուսանի :

- 3 Ամբէլիթիս , կամ Ֆարմաթիչիս • ըստ
լանցւոյ : Այնչ սեաւ ուն զկուպր •
ստէպ սովաւ ներկելով զհերս և զյօնս ,
օգուտ է , և սկտանի մաղ բուսուցանել :
Ասայքանս բաւական համարիմք աստա
նօր վա օգտի հերաց , և հերաթափուեց :
Ունիմք ևս զգոյղն ինչ դեղորայք սակս հե
րաթափուեց , նշանակեալ ՚ի միուս փոք
րիկ բժշկարանի • տեսցես ՚ի վերջն :

Դարման վասն կտրեալ անդամոց • կայի-
նով , կամ դանակով : Այս է դեղ՝ ճերմակ
լօբին , լաւ չորացուցանել և ապա ծեծել բա
րակ , իբրև գիտչի • յետոյ մաղեան և ցանեան ՚ի
վր կտրեալ խոցին • այնքան՝ մինչ դադարեայի
արիւնն , և առողջանայ :

Աս մարմնոյ ճարդավածի , յոր և իցէ տեսի .
Այս է դեղն՝ 1 թաս լաւ երաղ • 1 թաս լաւ
քացախ , և մասն ինչ սաղոն 1 կմ կէս չաթ
վար , և 1 մսխալ գնֆարայ • այս բոլորն ՚ի

միասին խառնել ջերմացո՛ւ , ապա փոյթ ը փոյթ ,
 և թացեալ կտաւով դի՛ր ՚ի վերայ ճարակ-
 լոյն և ուռուցին , ստէս ստէս փոխելով : Ա՛ռ
 քեզ այլևս դարման . եղան աղբն ջերմաջերմ
 դիր ևս ՚ի վ՛ր ջարդվածին և ուռուցից . կամ
 եթէ դժուար թուեսցի աղբն այն դործածել
 ոմանց՝ կարեն այս աղբն քամել , և զջուրն սր
 ուն բրիմօչկայ , թացել կտաւով դնել ՚ի վ՛ր
 տկարացեալ անդամոց . միայն սնորտ է շուտ
 շուտ փոխել զբրիմօչկայն : Նաևս դարման ե-
 թէ ՚ի բարձր տեղուոյ իմ՝ յարաքայէ , և կամ
 ուն և իցէ եթէ անկանիցի սք լեալ անյոյս՝ և
 թէ բոլոր անդամքն լինի ջարդել . սնորտ է
 նախ՝ թողուլ զարիւն . և ապա՝ 1 իմ 2 կենդա-
 նի ոչխար մորթել խկոյն և մաշկով նոցին ջեր-
 մաջերմ , փատատեա՛ նովաւ զհիւանդն , և
 թնղ այննս , մինչև առողջասցի :

Գործեալ ևս դարման . կրակով , իմ եռա-
 ցած ջրով , եթէ երված լինի որ անդամն և իցէ
 մարմնոյ : Ասլ զվերոյգրեալ զաղբն , և կամ
 զջուր նորա . ուն նշանակել եմք վս ջարդվա-
 ծին . և ը այնմ օրինակի կարող ես դարմանել
 զսա : Իսկ եթէ սաստիկ լինի երվածն , և սկսա
 նի յանտօնն հուր փոխիլ . հարկ է փութով հո-
 դուլ վս այն . որ սկսանի տակաւ սա սկս սեանա-
 լըն : Ա՛ռ զչողգամն , լաւ քերեա՛ , և դի՛ր ՚ի
 վ՛ր խոցին շուտ շուտ փոխելով զչողգա մն : Իսլ

եթէ այսու դեղով ոչ բժշկեսցի՛ հիւանդն •
յայնժմ՝ հարկ է հմուտ բժշկաց ձեռնարկել :

Յազարս ուլան ցաւոյն • (որ ասի սրղազայ
ցաւ) • Եթէ ՚ի մրսածուէ սրտաճի • այս է
դեղն : Ա՛ռ 1 տի շալֆէի • 2 դրդալ քցի •
1 դրդալ մեղր , խառնեալ ՚ի միասին եփեալ 1
բուժիլ ջրով • ապա քամեալ • յետոյ այն ջրով
ողողեալ զուլն՝ և թափեալ : Ա՛յլ ևս դեղ • սրտի
ուլան • կամ ձայնի • եթէ ՚ի մրսածուէ բըն
ուած լինի • առ ձուի դեղնուցն և կարմիր նա-
բաթ փոքր ինչ • 1 թաս ում • 2 դրդալ
չայի ջուր • 1 փոքր դրդալ նուշի իւղ • այս բո-
լորն բարեօքան խառնեալ դրդալով , զի միաւո-
րեսցի • յետոյ յառաւօտու անօթի ըմպէ :

Ա՛ս ուռուցի ոտից • որ սրտաճի երբեմն ու-
մանց անյայտ պատճառիւ : Ա՛ռ եաւշանի գլխի
ծաղկունքն մասն ինչ , և սակաւ երազով ան-
՚ի մէջ սղուղի , և չորս կողմունս լաւ ծեփեալ ,
դիւր ՚ի փեչն , միայ անդ մինչ զօր մի յետոյ հա-
նեալ զայն քսեալ ՚ի վր ուռուցեալ տեղւոյն :

Ա՛ս Կանանց տեռատեսից՝ որոց արիւնն կապ
լինի : Ա՛յս է դեղն՝ առ զչօճնապիլ խոտն , և
տուր ըմպել հիւանդին ՚ի տեղի չայի , և լընմին
խառնեալ դոյզն ինչ զաֆրան • օգտէ յոյժ , և
արձակէ զարիւնն : Բայց հարկաւոր է այսպի-
սեաց ջերմ պահել զինքն , մանաւանդ ոտքերն •
աւելի ևս հարկաւոր է՝ զդուշանալ ՚ի մնասկրց :

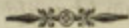
Կերպ աշխիւ Թանաս շինելոյ :

Մ.ա 48 մսխալ սև կխտոր խոթոր ջարդեալ իմ' մինն 6 կտոր . 36 մսխալ սև զաղ առաւել կա նաչ լինի . իմ' լաւն . 12 մսխալ սամխ արապի լաւ սպիտակն լինի : Նախ՝ կխտորն մին օր դրբ ջել այնքան ջրով, որ զինքն ծածկէ . ապա լից մին բուժիլ զինւոյ թուետ քացախ, զաղն և սամխն, ՚ի միասին բոլորն խառնեալ թող Ֆայ մինչ ց2 օր . յետ ց2 աւուրց՝ լից ՚ի վր'նր ևս 2 բուժիլ պարզ ջուր . (իսկ եթէ լինի անձրևի ջուր յոյժ լաւ է) և ապա բերանն լաւ կապեան դիւր ՚ի ջերմ տեղւոջ . դէմ՝ արեգական Կմ ՚ի վր' տաք փեչի . Ֆալ մինչ ց3 օր, և յետ 3 աւուրց ձգեան մէջն 3 մսխալ նապաթ, թող ևս Ֆայ մինչ ց5 օր, ՚ի ջերմ տեղւոջ . ՚ի լրանալ յիշել աւուրցն քամեան յստակ շորով յայլ բուժիլն . և բերանն լաւ ամրացն՝ պահեան ՚ի հով տեղւոջ . և այնպէս սկսեան դործածել : Իսկ ՚ի Ֆայել տակի տուրան, լից ևս ՚ի վր'նր 2 բուժիլ յստակ ջուր, և թող Ֆայ 16 օր ՚ի ջերմ տեղւոջ, և ալան քամեան . սս լինի հասարակ թանաք :

Դարձել ևս՝ կերպ սև թանաք շինելոյ : Մ.ա 24 մսխալ սև մազու, 24 մսխալ յստակ կանաչ կուպարու . (իմ' սև զաղ), և 24 մսխալ սամխարապի . բոլորն ջոկ ջոկ բարակ ծեծեան և խառնեան ՚ի միասին, և ապա լից ՚ի մէջ 3 ըշ-

տոճիանոյ շուշայի մէջն , և լի'յ վերէն կէս ֆնդ
 գինւոյ լաւ քայտախ . ևս 2 ըշտոփ անձրեւի յըս-
 տակ ջուր և ձիւր 'ի նմա զսրողունոյ մի աղ , ա-
 սպա դի'ր զշուշայն յարեգակն . 5 կմ 6 օր , և
 կմ 'ի մուլայիմ փէչն , և օրն 3 անգամ շար-
 ժիր զշուշայն , և որքան աւելի շարժես այնքան
 շուտով հասանի թանաքն , և յետոյ պարզեալ
 այլ շուշայի մէջն . և սկսի'ր 'ի գործածել :

Ամա առ կէս ֆնդ սև մազու . խոժոր ծեծէ
 և անի 2 ըշտոփ քայտախի մէջն և դի'ր 'ի վր փե-
 չին , կմ յարեգական , Ֆիսոլ մինչ ց' 15 օր . և
 ամէն օր զշուշայն շարժիր . խի յետոյ խառնեալ
 մէջն 6 մսխալ երած սև դաղ , թող մնայ . և
 լինի գովելի սև թանաք :

Աէբոյ՝ Մոճ Սոլեաւէայո-ցոնէւոյ :

Առ դեղին մում որքան կամիր , և 2 այնչափ
 աղբեր ջուր խառնեալ 'ի միասին' և դի'ր 'ի վր
 կրակին մինչև որ սկսանիցի մոճն հալիլ . յետոյ
 թող սակաւ ինչ դադարի որ բովանդակ հա-
 լեալ մոճն գայ յերես ջրոյն . ապա սա աման
 մի ապակի՝ որ արտաքուստ ողորկ և կոկ լինի .
 զապակի ամանն թաց ցուրտ ջրով , և մինչև
 'ի կէսն կոխեալ հալած մումի մէջն . հան զապա-
 կի ամանն ը իւր կպած մումն . թող այն կպած
 մոճն սառի . յետոյ բաժանեալ զսառած մոճն

յապակի ամանէն : Աւ այսնքա՛ այնքան կրկնեա՛
 որ բոլոր մոմն յաւարտ հասանի . յետոյ՝ այսպի
 սի կերպիւ սառուցել մոմն դի՛ր յարեն և ՚ի դի
 շերեայ ցօղն մայիսի ամսոյն . յաճախ անգամ
 շքեա՛ զտարածել մոմն , և այսնքա այնքան ժա.
 մանակ թող՝ որ նման բամբակի սպիտականայ :
 Բայց՝ եթէ արեն իցէ սաստիկ ջերմ՝ որ հալե-
 ցէ զմոմն , երկիցս յաւուրն ցօղեա՛ աղբեր ջրով
 զտարածեալ մոմն :

Այլ էն էն ինչ :

Դի՛ր զմոմն յարեն , հանապազօր թայց միան-
 դամ աղբեր ջրով . յաճախ լաւա զմոմն ջինջ և
 և մաքուր ջրով . յետոյ զմոմն շինեա՛ տախակ
 տախտակ բարակ ուն թուղթ՝ որ արեն լաւ ՚ի
 ներսն մտանէ և ունիցիս սլայծառ մոմ ուն ձիւն :

Արհէոս Գաղանի ին լծորդոնէ Գոնոյ :

Առ հինգ քրիստալեայ բոլորչի ապակի այլև-
 այլ դունով . Կ սպիտակ . երկրճն՝ դեղին . եր
 բորճն՝ կարմիր . չորճն՝ կապոյտ . վերջինն՝
 սևաւ . Աթէ յարեու ժամանակին կալցես թլլ
 թով զշող արեու յերից կմ յերկուց . կմ յոր
 քանից և իցէ քրիստալեայ և բոլորչի ապա-
 կեայն . վայրուտ ՚ի վեր միմեանց ուղղակի հան
 դէպ և կից եղելոյ . գտցես զարմանալի գաղտ-
 նիս և արհեստս :

Լ ճորդո-ի-ն գլխաւոր գո-նոյ :

Սպիտակ գոյնն լի սևոյն՝ լինի մոխրաշաղ .
 լի դեղնոյն՝ լինի դեղնաշորթ . լի կարմը-
 րոյն՝ լինի գոյն որդան . լի կապուտոյն՝
 լինի մոխրագոյն :

Դեղնն գոյնն՝ լի կարմրոյն՝ լինի ոսկէգոյն . լի
 կապուտոյն՝ լինի կանաչ . լի սևոյն լինի
 թուխ :

Կարմիր գոյնն՝ լի կապուտոյն՝ լինի ծիրանի :
 լի սևոյն՝ թուխ կարմիր :

Կապոյտն լի սևոյն՝ լինի թուխ կապոյտ :

Յ-դաժ- Է-րո-յ՝ ոմանց հինգանէաց :

Լ ալուծն է ազատական՝ հաճոյական՝ ընտելա-
 կան՝ յաղթասէր՝ հսօր՝ արդար՝ զթոտ՝
 հպարտ՝ և գիշատող :

Փիղն որ է ֆիլն , է խոհեմ . դաւաճան և
 նախանձոտ :

Ուղան՝ վրէժխնդիր և զշարեցող :

Երկվարն որ է ձին , փոփոխական՝ մեծամիտ՝
 ներսզիմօղ՝ արշաւօղ՝ սրամտօղ և սնասպարծ :

Իշն է ազտեղի՝ խոտելի՝ ծոյլ՝ հլու՝ բզջախոհ՝
 համբերօղ՝ անզգայ և երկայնակեաց :

Ա արագն՝ որ է վայրի խոզն , դժնեայ և արև-
 նահեղ : Խոզն՝ վախաշոտ , երկրասէր՝ անյագ :

խուլ, անտեղի և բղջարաս: Ինձն ամբարտա
 ւան, չարասիրտ, քնքուշ, դուռ, նենգաւոր,
 վտաս, և երբեք երկչոտ: Արջն՝ որկրամոլ
 կլանօղ, խտտաբարոյ, բղջարաս, կատաղի,
 վայրաբնակ, խորամանկ, նենգաւոր, կեղծա-
 ւոր, և չարաչափ: Գայլն՝ անհաշտ և յախ-
 ասկօղ: Աղուէսն է՝ խափշիկ, նենգաւոր, չա-
 րադործ և դարանօղ: Կապիկն՝ նենգժոտ, խա-
 բեբայ, բղջարաս, բամպառակ, ռխակալ,
 հեգնօղ և ստայօղ: Հաւնն՝ բարկացօղ և ա-
 դահ: Կատուն՝ դող, դաղտառ, վտրահոգի և
 վնասադործ: Մուկն՝ քսու և վնասօղ: Նա-
 պաստակն՝ երկչոտ և զապիր: Կաղնին՝ գաղտառ
 և վիրաւորիչ: Գորան՝ զղուիչ և վայրահնչու:
 Օձն, խորամանկ և եղբայրատեաց: Կարիճն,
 չարալեզու և կշտամբօղ: Ճանճն՝ զղուիչ և
 ամարդի: Սիրամարդն՝ փառամոլ: Արաղիկն՝
 բուլծ և ուսումնաստ: Արծիւն՝ ամբարիշտ և
 կլանօղ: Զայլամի, ծոյլ և անհոգ: Յինն՝
 սւարառու և բազմակուլ: Ագռուն՝ աներես
 և լեզուազար: Անձեղն որ է Կաչաղակն՝ լեզ-
 ուազար և շոգրորթօղ:

Բանի է ինչ հանելու-է՛ս ասացեալս 'ի Գլխանոց:

Ե՛՛՛

Մանուկ մի քաջ աշխօր հա՛ստակ, սակ,
 կապէր կըրծոցըն դաստա՛ստակ,

է նա բարի անմեղ տե
և քրիստոսի ինքն օրի

տակ ,

նակ :

Ե. Դ

Ե աննըման ազվոր տի
ինքըն ճնանի ըզ մայրն օ
փոքու մասըն թէ քեզ պի
դու լաւ սիրէ ըզ որսորդ

կին ,

ձին ,

տին ,

նին :

Ե. Ե

Զ ամէն շրջի ինքն ՚ի քա
ունի ծախու մաղէ կըր
զինւոյ ունի ազվոր տը
ւօժտէ ձըրի դանկի կո

բեր ,

ճեր ,

կեր ,

թեր :

Մ. Զ

Ի յԱստուծոյ բանն է նմա
հերն վայելուչ և դուռը ե
է նա բարի ւազվոր ըն
բայց զօձն ուտէ զինչ ըզխո

ներ ,

կեր ,

կեր ,

տեր :

Խ. Զ

Չ էտ միակէց հադնի խո
ւինքն ՚ի բընէ մաղեղնա
զորմէ ասէն թէ չէ՛ աղ
ղի Քրիստոսի կայ նենգա

շոր ,

ւոր ,

վոր ,

ւոր :

Ն. Զ

Շ ըխուկ մի կայր զէտ ըզՖը
ւինքն խաւար մուշտակ ու
խալայր քաջօլ կենայր ւյաւ

բէր ,

նէր ,

նէր ,

՚ի հետ տանձին զաչերն ա- ծէր :

Զոր՝

Լստուած չարար, եղև նա նոր,

չստ հիացայ ես վասն այ- նոր,

թէպէտ նման է ՚ի փայտ չոր,

ըննա սիրէ խիտ ձիւ- ւոր :

Լըստ-էս

Ձէտ ըզայար խիտ է ՚ի յար,

սիրէ զմորթին ւատէ զքան ջար,

ամ ինչ կարգամ զիւրմէ քեզ ճար,

խելօքըն ծօլ է զէտ խի կար :

Վաստ-

Որպէս տիկին ուշիկ զը նայ,

պարան ՚ի հետըն քարչ կաւ զայ,

բազմի յոսկի բարձի վե բայ,

որսիկ առնէ զէտ ըղբա զայ :

Սոր՝

՚ի սուլտանի մեծ քարկա նան,

կայր մին ուստա խիտ աննը ման,

առանց հորի և մարա քան,

գործէր բարակ գործ անխա փան :

Ուն՝

Գայր ՚ի յայզին որպէս ըզ գող,

ւազահ ուտէր ինքըն խա զող,

գիրացեր է զէտ զգեր գող,

բայց ինք չարթէ քան մէկ մի փող :

Ս=4

Հանց գեղեցիկ հաւ իմաս	տուն ,
որ չէ՛ տեսեալ հանցեղ գի	տուն ,
երբ գողըն գայ մըտնէ՛ ՚ի	տուն ,
նա զազազակ բառնայ ՚ի	բուն :

Ս:բ=5ար4

Ուր բուրատան կայ ու պար	տէզ ,
ու շատ դալար ու կանանչ	սէզ ,
անդ կու ճեմի չըտայ քար	տէզ ,
իւր անձն ամէն ոսկի տը	րէզ :

Լբառ=ա:1:1

Տեսայ փոքրիկ մոնոզո	նակ ,
ուունէր պլուզ իւր կընկը	դակ ,
յառաւօտուն սկսընոյր մի-	նակ ,
պաշտէր անոյշ քաղցր եղա	նակ :

Լնճէղն

Չէտ զնահէն հանց սուր եր	թայ ,
համլայ կապէ դարտակ դառ	նայ ,
զէտ զասորի երէց կար	դայ ,
ուտէ չորթան և թարխա	նայ :

Խ=զոզ

Չարմանք ասեմ քեզ սիրե	լի ,
կին մի ծընաւ գըռուզ որ	դի ,
տըղան ունի ալիք ծե	րի ,
երբ ծերանայ դառնայ սև	ի :

Գ

Ըղջուրն հրոյ նման տե	այ :
ու հանց պայծառ քան զլուսըն	կայ :
քան զծիրանի ծով կու ծը	վայ :
շառոց արիւն հեղեալ է	նա :

Ը

Թէ շատ կախայ չտիես ՚ի	ձախ :
դոցես ՚ի յաջ դայ խիտտ յա	ճախ :

Բ

Բաժն է ժանի բան շողկա	պած :
գիջ ըղջիւտ վիճակիտ վա	կած :

Դ

Կամբըռէ մշակ ծառայ դա	տես :
կախեալ զատէնըն վայե	լես :

Ը

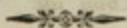
Խապառ ժըպտիս լաս լը կո	ծով :
լտտ առաջի խաչի թըռչիս կա	ռով :

ԺԶ

Սաղմոս ասն վշտահա	ձայն :
առաջապահ առ ճըչա	ձայն :

ԼԲ

Փրփրացաւ ցաւ ցա	ւօք :
քարացաւ աւտը ցա	ւօք :

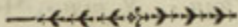
Ծանխի՛ր սիրելի իմ , զի եթէ կամիցիս զբօս-
 նուլ սովաւ և կարգալ առաջի ուրուք , յամէն
 ասն աւարտիլն հարց թէ կալած զիլն կայ ՚ի
 նմա՛ թէ ոչ , և յորում ասէ թէ՛ կայ , զի վր
 նորին եղած թիւն ժողովես ՚ի միասին , և հա-
 մարեան սկսել ՚ի յայքէն . ուր թիւն դարարի՛
 կալած զիլն այն է : Բայց զխտացի՛ր՝ զի թէ յա-
 աջին տունն միայն կայ ասէ , այն ֆէ է : Եւ
 թէ ՚ի վերջին տունն միայն կայ ասէ , անդ շիտ-
 թուքն է . զի ՚ի վերջին տունն՝ երկու զիր կայ ,
 որ չկայ ՚ի միւս այլ տունն , ի՞ր և օ : Բայց
 որովհետև արտաքոյ են ՚ի թուոյ երեսուն և վեց
 գրոյն օ և ֆ , բարւոք է զի մի կալցեն զայնս .
 զի անշիտ թ մնացեն այլքն : Եթէ յամէն ասն
 մէջն կայ ասէ , այն այքն է :

Ծանխի՛ր և զինի սորին հետեւել բոլորակացս
 զկիրառուի . զի 34 տունք են սոքա , որք և ա-
 սին . Բնաբանք . որոյ իւրաքանչիւրն՝ ՚ի վր
 միոյ միոյ իրոց արարել է : Որք են այսքիկ :

(Հաւատ . Յոյս . Սէր . Արախջին . Չա-
 խու . Շաղիկ . Հալաւ . Գօտի . Մատանի .
 Բանալի . Մեղք . Զուր . Գինի . Հայ .
 Աղ . Արմաւենի . Չիթենի . Արդ . Հա-
 մապիւռ . Բարբիօն . Անթառամ . Մանու-
 շակ . Շուշան . Նօնօֆար . Ոսկի . Արծիթ .
 Մագիկ . Ալայեկ . Պղինձ . Երկաթ . Արճիճ) :

Ա. ԲՐԴ՝ մինչ կամօրցիս դու առաջի ուրուք հայել
 'ի բողոքական, նախ զսո՛ զոր աստ գրեցի՝ ըն-
 թերցի՛ր առաջի նորա • զի իմացեալ թէ՛ սր-
 քան բան 'ի սման գոյ՝ այնպէս կալցի զոր և կա-
 մօցի : **Ե**ւ սկսել յառաջին բողոքակէն՝ ընթեր-
 ցի՛ր կարգաւ : **Ե**ւ յամէն բողոքակի աւարտի-
 լըն՝ հարց թէ՛ կո՞յ կալած բանն 'ի նմա թէ՛
 ո՞չ • և յորում ասկոցէ թէ՛ կո՞յ, զ'ի միջինս-
 թին եղած թիւն՝ ժողովեալ 'ի միասին, երթ
 'ի բնաբանն, որք կարգաւ համագրեցելք են
 յիւրաքանչիւր բնաբանի վերայ : **Ե**ւ այսպէս
 լաւագոյն 'ի կիր արկեալ՝ աշխատանքն շինու-
 զին մի 'ի զուր լինիցին :

Եւ յիրաւի՝ զի թէպէտ տղայականք են այ-
 սօքիկ, բայց և մեք ո՞չ սակա չափահասիցն, այլ
 վասն նոցին ածաք զսոսա 'ի տպուքն • զի պա-
 րասկելով 'ի ստին՝ յետս քարշիցին 'ի մնասա-
 կար խաղուց, և ընդ գրոյն լիցի դատարկուի
 նոցին • որովհետև տղայական բարուցն՝ այս-
 պիտիքս են ախորժելիք :

Յորժամ կարդաս զայս նախա զոյն ,
 ու զու խոհեմ իմաստնա զոյն ,
 բարևոք պահես մըտառա զոյն ,
 թէ կայ թէ ոչ կալած մար զոյն :

Օրինակեալ հետևա

և այս ահա երկրորդա

դայս ևս խնայն պահեան նոյն

ղև ստոյգ գայցէ հաշուին հան

պէս,

պէս,

պէս,

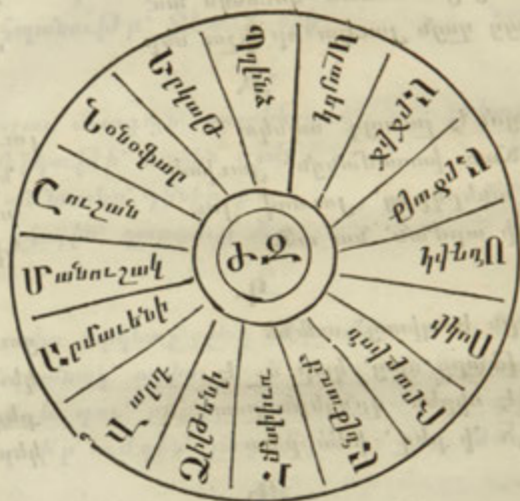
ղէս:

Զըմուտ լեալ քո 'ի կիր առ ման,
 բոլորակիս երբորդ ճըս ման,
 արդ անթերի 'ի յիշեց ման,
 քեզ առ պահեան թարց մառայ ման:

Ա խորժելի յորմորդ կար զօք,
 մինչ դու հրճուիս բոլորս կօք,
 տեղեկուք խորին մը յօք,
 այնպէս և զայս ստահո՞ւ բօք :

Նորոգ բանիս որ տպե
բոլորակիս որ ճըբե
ըզբօսնլոյ իսկ աղա
'ի յաշխատանս ո՛չ նայե

ցաւ,
ցաւ.
գաւ,
ցաւ:

Ա

Հաւատըն սբ՝ Լանկեղծա
 քարի դործովք՝ ՚ի սուրբ սըբ
 հաճոյ յաստուած՝ զունօղն առ
 բայց զայն յաւէտ՝ որ միշտ սեր

ւոր,
 տէ,
 նէ,
 տէ:

Բ

Յոյն է ըստոյդ՝ ահնկա
 անճառ խոսամանցն՝ յաւխտե
 որ աներկբայ՝ յուսով յու
 լինի արժան՝ նա ամե

լուհե,
 նից,
 սայ,
 նից:

Գ

Սէրն է պխտոյ՝ ամենե
 որ թարց որոյ՝ կար ոչ է
 եթէ սիրես՝ զընկերն ըստ
 զԱճ ՚ի քեզ՝ իմն բնա

ցուն,
 կեալ,
 քեզ,
 կեալ:

Դ

Մրախջինդ սյդ՝ որ կայ ՚ի
 է քեզ ընծայ՝ ՚ի սաղի
 յերուսաղէմ՝ յորժամ՝ զը
 և դու մեզ բեր՝ և մահրա

զլուխդ՝
 մայ.
 նատ,
 մայ:

Ե

Ըզ չախուդ զայդ՝ նաղշուն ներ
 պահեսա ՚ի քեզ՝ դու յոյժ սի
 զի մեզ բերցես՝ յորժամ ՚ի
 կարապետու՝ դայցես բա

կեալ՝
 ըով.
 սուրբ.
 ըով:

Չ

Հասկին անձինդ՝ է օրի	նակ ,
մեռելու թիք քու մ' պատա	նաց .
մեռն և դու՝ զախտըն հոգ	ւոյդ՝
պահպանու թիք՝ Տեառն օրի	նաց :

Է

Հալաւ մարդոյն՝ պարկեշտու	թեամբ՝
ըզմերկու թիք՝ անձին ծած	կէ .
մի պճնասէր՝ լինիր բա	րուբ՝
որ զհոգին՝ զարդուց մեր	կէ :

Ը

Գօտիդ արկեալ՝ ընդ մէջ ան	ձինդ
է նըշանակ՝ արիու	թեան .
արի և դու՝ ըմբիշ հան	դոյն՝
մարտիր ու ժգին՝ ընդ մոլու	թեան :

Թ

Մատանին է՝ քեզ զարդ պատ	ուոյ՝
նաև պարզե՝ իշխանա	կան .
ուրեմն և դու՝ զիշխան հո	գիդ՝
մի առնիցես՝ ծառայա	կան :

Ժ

Բանալին է՝ իր իմն ազ	նիւ՝
քոյդ օրինակ՝ մտաց խո	րին .
զի վակիցես՝ ընդդէմ չա	րեաց՝
և բանայցես՝ միշտ առ բա	րին :

ԺԸ.

Մեզքն է ազնիւ ճաշակ հա մեզ,
 զոր իմաստից՝ գու առա կենն .
 եթէ տեղեալ՝ լիցիս վար ժեալ,
 յամէն կարեաց՝ ըզքեղ վրք կենն :

ԺԹ.

Զուք աղբերաց՝ զազան մարմն նոյ,
 մաքրազարդեալ՝ առ լուս նայ .
 Զուքք արտասուաց՝ ախտն հոգւոյ՝
 ՚ի բաց մերժեալ՝ սլայծառա նայ :

ԺԳ.

Գինի ուրախ, ասէ առ նէ,
 արքայն Գաւթիթ սուրբ մարդաբէն,
 մի շատ խմէր՝ արբած գո լով,
 որոյ սլատիժն՝ է վոխաբէն :

ԺԴ.

Հայն ըզմարմին՝ ըն բուծա նէ,
 բանն ըզհոգին՝ կեցուցա նէ .
 ըստ շնորհալուոյն՝ սուրբ Ներսիս սի,
 զոր երգելով՝ մեզ ցուցա նէ :

ԺԵ.

Ազն համեմիչ, է կերակրոց,
 որ ՚ի հոտիլն, ոչ ինչ օդ տէ .
 նոյնպէս և գէտք, թէ թիւրիցիս,
 զոր Տէրն իսկ մեր, վըճռահատէ :

ԺԶ.

Արմաւենին, է բարձրագոյն,

որ 'ի քառասուն' տարւոջ ա ճի .
 'նոյն թիւ աւուրբք' 'ի մօրն ար զանդ .
 մեր ընդ մարմնոյն' հոգին հա ճի :

ԺԼ

Չիթենին է' բողոք տա յին .
 մշտասաղարթ' տերև կա 'նաչ .
 լիջիւր և դու' զտերև հոգ ւոյդ .
 անթափ սրահմամբ' յարածա 'նաչ :

ԺԼ

Աարդն է իշխան' տարմից ծաղ կանց .
 հոտով անոյշ' քան զամե 'նայն .
 զանուշութի' վարուցդ և դու' .
 առ բուրեցո' քիմն ամե 'նայն :

ԺԹ

Համատիւռն է , ծաղիկ սլայ ծառ ,
 որ արքայիկ , օձն է պահ պան .
 ծաղիկ հոգւոյդ , դարանա կալ ,
 օձն փնասող , կալ զայն ւըս պան :

Ի

Բրաբխոնն է , ծաղիկ դրախ տին ,
 զոր հըրեշտակն , եբեր կու սին .
 եթէ լինիս , և դու մա քուր ,
 արժանանաս , 'նոցունց տե սին :

ԻԼ

Անթառամն է , ծաղիկ դե զին ,
 փոքրադունեղ , միշտ գունաւ ւոր .

Նըման նոցա , որք փոքր են յաշս ,
իսկ առ ԱՃ , միշտ փառաւ ւոր :

ԻԲ

Մանուշակն է կապուտա գոյն ,
նախածաղիկ , գարնան գուշակ ,
առ հանդերձեալ , կենաց գարնան ,
քեզ աստ ճարեա՛ , և դու թոշակ :

ԻԳ

Հուշան ծաղիկն , է համա տխր ,
լուսաղգեստիցն , երանե լեաց .
որք և փայլին , յարքայու թեան ,
լստ սուրբ գըրոյ , հաւատաւ լեաց :

ԻԴ

Նօնօֆարն է , եղէգնա ձե ,
ի ջրաշեղջ , տեղիս բուսեալ ,
ի ջրոյ ախտից , մարութ կաջիբ ,
զահն Աստուծոյ , բարւոք ուսեալ :

ԻԵ

Ոսկին ասի , ՚ի մէջ եօթնից ,
հրահալելեաց , անապահան .
հողի մարդոյն , միայն ա սի ,
ի մէջ զգայնոց , անմահահան :

ԻԶ

Արծաթն ՚ի վաշխ , եթէ տաջի ,
կամ որ լինի , արծաթասէր .
սուրբ լեառն արժան , նա չէ՛ կացման ,

սաղմոսերգուն որպէս ա-

սէր :

ԻԷ

Սընդիկն է նիւթ , փոյթ շարժա
որ ոչ մընայ , միշտ հաստա
նըման փոփոխ , ւերկմիտ մարդ
որոց հաւատք , չեն հաստա

կան ,
տուն •
կան ,
տուն :

ԻԸ

Ալայեկն է , ազտոյն օրը
կրկին պատճառ , նոր նորոգ
նոյնպէս և դու , զհոգիդ օրը
արա՛ դարձեալ , լուսոյ նը

բէչ ,
ման •
բեալ ,
ման :

ԻԹ

Պըղինձն առակ , առեալ լի
ի սէր անկեղծ , քոյդ ընկե
ղոր թէ որք ոչ , սեռն սի
հնչմամբ սուկաւ , նոքա բե

նի ,
րին •
րեն ,
րին :

Լ

Երկաթն է կարծր , և ժանկա
քարասըրտից , գոլ օրի
ժանկոտ անձանց , զալիբ գոր
և անզըզից , գոլ հանգու

սէր ,
նակ •
ճոյ ,
նակ :

ԼԱ

Լըճիճն է թոյլ , կապար ա-
որ ՚ի պարզելն , ոչ դիմա
նոյնպէս տըկար , անձն ՚ի վըշ
վազվազակի փոյթ ուրա

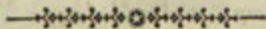
նարգ ,
նայ •
տի ,
նայ :

Սոյնապիտիքս որք աստ եղան ,
 շէն հասարակն Տըսաց Տարդէմն :

Այլ տըղայոց կաթ ջամբեցան ,
 զիս ՚ի հասոցէն շափ այբմէն :

Եւ ուն ՚ի սկիզբն սորին ասայաւ , թէ լւ
 տուն է սա : Որոց Եօթն՝ են ՚ի վերայ իրաց
 ազանեւեաց և կրեւեաց : Եօթն՝ են ՚ի վերայ
 կերակրեւեաց և ըմպեւեաց : Եօթն՝ են ՚ի վե
 րայ ծաղկանց հոտոտեւեաց : Եօթն՝ են ՚ի վե
 րայ Կ հրահաւեւեաց : Իսկ առաջին երեքն՝
 յայտնի՝ են : Որք չորս անգամ եօթն , և մի
 երեք լինին : Որոց բաժանուամն և իրքն՝ խո
 հական մտաց ոչ է դարասէս : Որք և ամբին՝
 գրեթէ հային ՚ի հողևորականն կոյս . զի դե
 տաւորուի իրէք իրի՝ եթէ չիցէ առ կայացել
 ՚ի հողևորն , իրն այն ընդունայն է :

Ուստի սիբո՛ւն անբէլ ինք	բն :
՚ի հարց անքիւրցս մեհայ	նն :
Մեք զիջանիւն աքիւր հի	բն :
Եւ զի՛ հեփնէլ ոլարսսս	հն :

Աւարտութեան խոհեմակներ հնոց իմաստասիրաց
Բարոյակներէս :

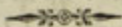
Յաղագս Խելաց և Հանճարոյ :

Պղտարքոս ասէ՛ Ճանապարհորդք 'ի տունս
և 'ի հայրենիս դառնալ փութան • խի
խմաստասէրք 'ի խելս և յիմաստութիւնս :

Իխանդոս հարցափորձեալ յուժեքէ՛ թէ 'ի
մէջ այլոց խորհրդակցաց՝ ո՞ իցէ անուագոյն,
ասաց՝ Ժամանակն :

Բարքիոս ասէ, Պարտ է յամենայնու՛մ զվախ-
ճան իրին նկատել, և ապա ձեռնուրկել 'ի նոյնն
Սենեքա ասէ, Որ ոչ կամի տրտմիլ • մի տըրտ-
մեցուցէ զայլ ոք :

Իխանդոս ասէ՛ Ողջախոհագոյն է նախապէս
պատրաստիլն, և պահելն զանձն 'ի կրից, քան
զկնի անկման ամբաստանելն :

Յաղագս Քաջութեան և Արիւնքի

Աղէքսանդրոս ասէ • Ոչ է վայելուչ թա-
ղաւորաց զողանալ զյաղթութիւնս :

Մասնիտս ասէ • Ընկալ յօժարուք զմահն
բարի, եթէ պարտ իցէ, զի մի գուցէ յետ սա
կաւուց զմահն գտանիցես • բայց զբարին ոչ :

Յ-դ-4- Բարեհաճոց եւ Սիրելեաց :

Դինն Հռովմայեցի ասէ • Որքան զբարեկամս
ստացել ես, այնքան զաչս, զականջս, զձեռս,
և զայլ զգայարանս ունիս առ իմանալ զքոյդ
օգտուի, և եթէ համարիցիս զքեզ Աճ գու ոչ
սխալեսցիս • զի ՚ի միում անձին զբաղում ան
դամս ՚ի քեզ ցուցանես, որովք առաւել քան
զայլս կառավարես զքեզ և նախախնամես :

Աղխարբոս ասէ • Փորձեա՛ զբարեկամս ՚ի ժա
մանակի ձախորդուէր, քանզի ոսկին հրով վոր
ձի, իսկ բարեկամս ՚ի վիշտս և յանձկուիս :

Արխատոսել ասէ • Ամենեցուն հաճոյ գոլն,
յոյժ դժուարին է : Սիրել զանպատեսս ատրա
ժամու, դնելի է հաւասար ընդ ատելուէ :

Դիմոկրիտես ասէ • Որ ոչ կարէ օգնել սիրե
լեաց՝ զանկարուին յայտնէ, իսկ որ ոչ կամի
զչարուին բացայայտէ :

Եփեկիւրոս ասէ • Մի՛ զոք յանզգաց առնի
ցես քեզ բարեկամ • զի մի և դու չե՛ նոսին հա
մարիցիս : Ընդ խստասրտի և չե՛ կամակորի մի
հաղորդակցիր • զի ՚ի կեանս քոյս գերեսցէ ըդ
քեզ, և յանցանելն քո մարդկապէս ընդդէմ
հաճուէ նորին՝ ՚ի յաւիտեան լքեսցէ զքեզ :

Կրիստոն ասէ . Որք բարեկամաց զհաճոյսն խօսին սակս հեշտուէր , 'ի վախճանի զթշնամանսն կրեսցեն :

Եղիբատոս ասէ . Հանդիպուէմք փորցուէց , զբարեկամս փորձէ և զթշնամիս հրատարակէ :

Սեքեստոս ասէ . զխորհուրդս զորս 'ի ժամանակի սիրելուէ լուար , 'ի ժամանակի լուծման մի բացայայտեր . զի թէպէտ ոչ սիրելուոյն՝ այլ սիրոյն վնասեսցէ :

Յաղագս իշխանութեան :

Որք 'ի վերայ բազմաց ահեղք են՝ 'ի բազմից երկնչին , զի յորմէ ամենեքին սարսիս , և ինքըն յամենեցունց սարսի :

Սահրաաէս ասէ . չար իշխան է այն . որ իւրում անձին ոչ իշխէ :

Դիմոկրիտէս ասէ . որք խորհին ունել զիշխանուի 'ի վերայ այլոց , պարտին նախ իշխել անձանց իւրեանց :

Կղիտարբոս ասէ . Թէ ընդ իշխանուի կեալն ոչ ուտար , մի ձեռնարկիցես զիշխանուի :

Պղատոն ասէ . Որք լը մեծամեծաց հաղորդակցին . զմեծ զգաստուի պարտին ունել : Լնձամբ անձին յաղթելն գերագոյն է , քան զամենայն յաղթութիւն :

Դիոգինէս ասէ . Պարտէ վարել ընդ իշխանաց իբրև ընդ հրոյ . ոչ այնքան մերձենալ

զի կկղկցիմք , և ոչ այնքան հեռանալ՝ զի ցըք
տանայցեմք :

Եւպանիոս թեսպացին՝ տեսեալ ուրեք զզօրս
բազումս զեղեցիկս և քաջամարտիկս թարց
զօրավարի ասէ՝ որպիսի ինչ է գազանս այս՝ որ
ոչ ունի զգլուխ :

Դիոզինէս ասէ . Չար իմն մեծ է՝ մինչ վատ
թարքն լաւագունիցն իշխեն , և չարագոյն իմն
է՝ մինչ անմիտքն ՚ի վերայ իմաստնոց կարգին :

Յաղագս էրդման :

Սոկրատէս ասէ . Չ երդուին եկեալ ՚ի վճ քո
պարտիս ընդունել վճ երկուց պատճառաց ,
մի՛ զի զանձն քո ազատիցես ՚ի կասկածանաց ,
իսկ միւսն՝ զի բարեկամն քո զերծանիցես յու-
րոգայթէ : Եւսև՝ որ ոչ հաւատայ երդման
ընկերին , դիւրին է նմա երդնուլն սուտ :

Յաղագս իբրատու եւ իմաստուն էմն :

Պլատոն ասէ . Ամենայն մտկացուի որոշեցն
յարգարուէ և յայլոց առաքինուից , խաբէ-
ուի ասի և ոչ իմաստութիւն :

Տիմոթէոս ասէ . Արմատ խրատուն դառն է ,
բայց պատուն քաղցր . խրատն բարեշնորհաց
զարդէ . իսկ վատաբախտիցն ապուէն :

Սոկրատէս տեսեալ զոմն մեծատուն և անհրա-
հանգ , ասէ՝ ահա անասուն իմն ոսկեղէն . եր-
բեմն ՚ի հարցանելն ոմանց ցնա թէ՛ սի է գե-

զեցկազոյն 'ի մէջ կենդանեաց , ասէ՛ մարդ-
խրատու զարդարեցեալ :

Արխատիսոս ասէր աշակերտաց իւրոց՝ զայնպի-
ոի ինչս ստացարուք 'ի յաշխարհի այսմիկ , որ
'ի նաւաբեկուէ լողացցեն ը ձեզ 'ի վի ալեաց :
'ի հարցանելն ոմանց թէոգինէսի՝ թէ զի՞նչ
բառնայ երկիրն ծանրազոյն զինքինէ . ասէ՛
զմարդ անհրահանգ և անխրատ :

Իմատասէր ոմն ունէր զերկու աշակերտս , մի-
նըն յոյժ մտացի , և պղերդ առ 'ի ուսանիլ ,
իսկ միւսն անմիտ և ջանացօղ , որոց յոչինչ
շահելն , հալածեց զնս և ասէ՛ երկոքեանդ 'ի
կորուսա եղիջի՛ք . զի մինդ կարէ և ոչ կամի .
իսկ միւսդ կամի՛ և ոչ կարէ :

Յազգո՞ Բարեբօհառու՞ և Վասշուէրո՞ :

Արխատուել ասէ . Ոչ հիւանդաց բազում
ոսկեղէն , և ոչ անմտից բարեբախտուի ինչ
օգտէ . այլ հիւանդաց բժիշկ , և վատաբախ-
տից պիտոյ է բարեկամ :

Իբրիոն ասէ . Հիւանդաց զբերինս բառնալ ,
և անմտից զմեծուի շնորհելն մի և նոյն է :

Պղիտարքոս ասէ . զանբախտուի քո թագո՞ .
զի մի զթշնամին քո ուրախացուցանիցես :

Սոկրատէս ասէ . մի զտուգ և զտրամուի նախա-
տինս ումբ վարկիցես . զի բախտն հասարկց է,
և հանդերձելուսն՝ անտես յամենեցունց , և

այսպէս ոչ 'ի բարեբախտիլն քո ուրախացիս,
 և ոչ 'ի վատաբախտիլն քո տրամեսցիս . բախ-
 տըն նման է աղեղնաւորի . որ երբեքն ճարտա-
 րապէս հարի 'ի նպատակն . երբեքն մերձ 'ի նը
 պատակն , և երբեքն հեռի 'ի նմանէ :

Հերակլէս ասէ . բազդն նման է անիրաւի ու-
 մնմն պատկողի . որ զանարժանս բազմիցս պատ-
 կէ , և զարժանիս լքէ :

Քսենոֆոն ասէ . Դատնագոյն է հանդիպիլն
 և զքիլիլն 'ի բարեաց . քան ոչ հանդիպիլն :

Յաղագս Բնաց և խոսարձանութեան :

Թէոդոլմոս ասէ . նմանին մեղք դարանողի , աք-
 դելողի 'ի մէնջ զբարեբարութիւն Աստուծոյ :

Յովսէփոս ասէ . Ոչ յարմատախիլն ախտից ,
 դիմամարտին բնութիւնք :

Աղխոտարքոս ասէ . Ոչ զհուր չէ հանդերձից , և
 զչարակրուի 'ի սրտի չէ երկար ժամանակ պարտ
 է թագուցանել :

Արիստոտէլ ասէ . Ոչ արտաքոյ անմեղուն կա-
 ցուցանէ զանձն . որ զյանցուածս իւր հեղա-
 բար խոտտովանի :

Պիթագորաս ասէ . Չ մեղս քո մի փութացիս
 ծածկել բանիւք . այլ ջանասջի՛ր 'ի ձեռն
 հրատարակման բուժել զնոյնս :

Յաղագս Բժշկաց :

Թրոֆիլոսի հարցին ոմանք՝ թէ ո՞ր իցէ բժիշկ

կատարեալ , ասէ . այն որ զհնարաւրսն և զան
հնարսն կարէ ճանաչել :

Երինոս ասէ . Քչմարիտ բժիշկք և հարստաք
բարեկամք այնպիկ են՝ որք 'ի ժամու նեղուէն
'ի նպատ հասանին :

Յաղագս՝ չաղաչակն օրհնաց :

Գիւթէնէս , զօրէնս հոգիս քաղաքաց գոլ ա-
սէ . զի ուն մարմին զըկեցել 'ի հոգւոյ՝ մեռել է
այսպէս քաղաք առանց օրինաց աւերակ :

Ջկիւրոսի հարցին՝ թէ զո՞ համարիտ անիրաւ
ասէ՝ զայն որ ոչ հնազանդի օրինաց .

Եպիքոսոս ասէ . ուն բժիկք փրկուիք են հի-
ւանդաց . այսպէս օրհնքն զըկելոց :

Յաղագս՝ անտուհո-լէն :

Բարեբախտուին առաւելացել քան զչափն՝
պատճառէ 'ի յանմիտս զանառակուի :

Յաղագս՝ զգօհո-լէ եւ արծաթ-պաշտո-լէ :

Կեանք արծաթասիրացն նմանին սգաւորաց
սեղանոց . որք թէ և զամ ինչ ունիցին , սակայն
զայն որ ուրախացուցանէ ոչ ունին : Ոչ զխօսս
'ի մեռելոց , և ոչ զչնորհս ինչ 'ի յարծաթա-
սիրաց պարտ է խնդրել :

Պիտիգոն ասէ . կերակուր արծաթասիրացն է
ցանկուի շահից . վայ յափշտակումն ընչից նո-
ցին ուն զհեղումն արեան զմահ ածէ 'ի վրնց :

Արխատոտէլ ասէ • Նմանին մեծատունք ազաճք
 ջրոողից • քանզի ուն ք լցմամբ ջրոյն միշտ
 ծարաւին • այսպէս նոքա լցմամբ ընչից ոչ
 յազենան :

Պիտիզոն ասէ • Ոչ զձի քաջ կամ ազնիւ ան-
 ուանեմք զս արծաթապատ սանձիցն և սալա-
 րիցն , և ոչ զմարդ պատուական զս ընչիցն ,
 այլ զս խոհեմուհիցն և առարինուհիցն :

Արխատոտէլ ասէ • Աղքատուին բազում ըն-
 չից է կարօտ • խիկ ազաճուին ամենայնի :

Սոկրատէս ասէ • Մեծատանց ինչք նմանին
 թզենեաց • որք բուսանին ՚ի յապառաժս և
 ՚ի տեղիս դժուարագնացս • յորս թէպէտ ոչ
 հասանին ձեռք մարդկան • սակայն պտուղք նո-
 ցին թռչնոց և ազուաւուց լինին կերակուրք :

Յաղագս որժառնիւն և աղաստնի :

Արխատէս նախատիւր երբեմն ՚ի մեծատանէ
 ումեմէ՛ զս աղքատուհ , և ասէ՛ աղքատուին
 իմ զինէն ոչ պատմագրէ զչարուհի ինչ • բայց
 հարատուի քո զանուան մոլուքք զքեզ պրտուրէ

Քսենոֆոն ասէ • Մեծատուն անհրահանգ
 սիղք է արծաթապատ :

Դիմոսթէնէս ետեօ երբեմն զարծաթասէր ոմն
 մեռեալ , զոր բարձեալ տանէին ՚ի թաղել ,
 ասէ ասն կենդանի ոմն առանց կենաց սնեալ
 որ զկեանն իւր այլոց թողու այսօր :

Սոկրատէս ասէ . Բարի է ստանալ զինչս վս
երկուց պատճառաց . նախ՝ զի ՚ի գիպուածոց
կարևորաց դիւրաւ զերծանիցիս , և երկրորդ զի
անկեւոյ բարեկամին քո օգնել կարիցես :

Յառաջս արբէյո՞ւնք :

Պղտարքոս ասէ . Աշխարհս ապականի ջրով
և հրով . խի տունք արբեցողաց ասկինի զինւով :
Դիտզինէս ՚ի խրախճանի լմիք քանզի յաճա-
խանս մատուակէին նմա զգինի , և նա ըն-
կալեալ զայն հեղոյր յերկիր . և յասելն ո-
մանց . թէ ընդէ՞ր տունէր զայն անպատեհօ-
րէն , ասէ՝ եթէ ըմպիցեմ զսա , զիս և զինքն
՚ի միասին կորուսանէ . բայց ՚ի հեղանիլն յեր-
կիր՝ ինքն միայն կորնչի :

Ամաքարէս ասէ . ՚ի մատուակել բաժակին
զառաջինն արբցես յօժարուք . զերկրոն՝
թշնամնօք . խի զրբոն՝ ՚ի մուկնիլ բրկմց :

Մենանարոս ասէ . զինւոյն է բացայայտելն
բարեկամաց զբարս բարեկամաց :

Յառաջս պատե՞ոյ ծնողաց :

Արխտոտէլ ասէ . Պատ է որդւոյ ոն զծա-
ռայ հնազանդիլ հօր և մօր իւրում , առա-
ւել քան զծառայ , զի որդին բնուք է ծառայ .
խի սպասաւորն օրինօք միայն :

Սոկրատէս ասէ . Այնպէս պատուեան զծնողս
քոյս . ոն զի կամիս զի որդիք քոյք պատուեա-
ցեն զքեզ :

Եւրոպիտէս ասէ : Որ զճնօղս իւր 'ի ժամա-
նակի կենաց իւրոց պատշաճաննս պատուէ . 'ի
կենդանուէր և 'ի մահուան սիրի յԱճյ :

Սոկրատէս ասէ . Չորպիսի հարկս մատուցա-
նես այժմ քոյոց ճնողաց . զայնպիսիս ընկալ-
ցիս յորդւոց քոյ 'ի ծերուէր :

Եպիքրոտոս ասէ . Զանան զորդի քո թողուլ
խրատեցել՝ քան թէ հարուստ : Դուստր ստաց
ուած օտար է և հօրն թշնամանք : Ընդ ուս-
տերս և ի դասերս քոյս մի ծիծաղեսցիս . զի
մի յետոյ լայցես զնոսա :

Յաղագս շոգմոզա-բէտն :

Պղիտարքոս ասէ . Որպէս նապաստակաց են
թշնամիք շունք . այսնն և սիրելուէր մարդ-
կան՝ են ատելիք շոգմոզք :

Սոկրատէս ասէ . Լտեան զշոգմոզս իբրև ըր
մօլորեցուցիչս , զի երկոքեան սք հաւատողա-
ցըն ինքեանց , հաւասարանն զնասեն :

Դիոգլինէս ասէ . 'ի վր շոգմոզաց , ոնն 'ի վր
գերեզմանաց անուն սիրելուէր միայն գոլ գրե-
ցեալ : Եհարց զտա ոմն 'ի բարեկամաց իւրոց՝
թէ ո՞ 'ի մէջ գազանաց սաստկապս զնասէ ըր
մարդ . պատասխանեաց , 'ի վայրենեաց օճն և
ինձն . իսկ յընտանեաց շոգմոզքն :

Լրիատոտէլ տեսեալ զորդի ուրումն մեծատան

զի պատեալք էին զնովաւ շողմոզք, ասէ՛ որ
պատանի ողորմիմ ՚ի քուսմդ գլորման :

Յաշագո չաջատահեալ է եւ շատազգո է :

Եւրոպիտէս ասէ . Ոչինչ է բարեատհմուի առ
ինչս, զի ինչք զվատթարս մեծացուցանեն եւ չը
ընտիրան լքեն :

Թէոտիմոս ասէ . Քաջազգի դու իմն մի զայ-
նոսիկ որք ՚ի բարեաց եւ ՚ի հարստուեց են ծը-
նեալք, այլ զայնոսիկ որք զբարիս դործեն յօ-
ժարութեամբ :

Ջենոն ասէ . Ոչ է խոհեմուի ընտրել զա-
բըս ՚ի մեծամեծաց, այլ զմեծամեծս յազքոց :
Սոկրատես ողինտացի՝ երբեքն ՚ի նախատիւն
յուսեմէ՛ թէ իցէ ՚ի հարց աներեւելաց, (ք՛
յազքատայ) . ասէ՛ այդ է իմ գովուի . զի ազ-
զըն իմ յինէն սկսանի :

Յաշագո լուսեմն :

Պղիտարքոս ասէ . ՚ի նատիւն ընդ օտարաց ՚ի
սեղանի՛ լուսի պատուեան զիմատասէրս :

Սոկրատէս ասէ . Բարւոք է միշտ խօսիլն զայն-
ցանէ զորս հաւատեալ գիտեմք, եւ առ որս
հարկաւոր է . ապա թէ ոչ բարւոք է լուսիլն :
՚ի յառնէ չարէ եւ ՚ի լուսկաց զգուշացիր :

Եւրիստոտէլ ասէ . Որ ոչ գիտէ լուսիլ . նա
ոչ գիտէ խօսել :

Դիմոկրիտէս տեսեալ զոմն զի շատ եւ չը վայր
խօսէր . ասէ՛ սա ոչ եթէ ունի զկարողութիւն

խօսելոյ, այլ զանկարողութիւն լռելոյ :

Արիատոտէլի 'ի հարցանելն ուրուքն թէ զինչ է դժուարագոյն 'ի կենցաղում այսմիկ, ասէ՝ լռելն զայն զոր ոչ է պարտ խօսել :

Չդիմոսթէնէս նախատէին թէ բերան նորին հոտեցել իցէ, ասէ՝ 'ի պատճառս պատմելոյ զանպատմելիս, հոտեցաւ բերան իմ :

Յաղագս փոստոյ :

Պղիտարքոս ասէ . Ոչ ոք բարի սիրելով ըզփառս՝ չար լինի, քանզի բարուիք փոխանակ դուզնաբէի դժուարութիւն զփառս յաւիտենականքս առ բերէ :

Արիատոտէլ ասէ . Իշխանութի մեծ է՝ ոչ ընդունելն զպատիւ՝ և արժանի պատուոյ զանձն ցուցանել :

Սոկրատէս ասէ . որոց փառաց և ցանկայցես ցանկաւ և նոյին բարեաց գործոցն :

Իրակլէս ասէ . Վարձագոյն ճանապարհ ժամանելոյ 'ի փառս՝ է բարեսիրութիւնն :

Յաղագս ճակոտան :

Սոկրատէս ասէ . Լաւագոյն համարեա՞ զբարւոք մեռանիլն, քան զչարացար սպրիլն :

Սեկունդոս ասէ . Քունն մահ է՝ և երկիւղ | մեծատանց, և իղձ աղքատաց :

Ֆիլիստոն ասէ . Մահ զհողի ոչ կորուսանէ, այլ անմարտեր կեանս՝ սա ասէր, 'ի գերեզմա-

նայ ոչ ոք հաւատարիմ սիրելի :

Եւրոպիդէս ասէ . Պարտ է զնորածինս ողբալ
 զի 'ի չարիս գան և 'ի դառնութիս աշխարհի ան-
 կանին , իսկ զվախճանելան խնդուք ուղարկել
 զի 'ի չարեաց զերծանին :

Կուսիանայիքն , մինչ ծնանի ոք՝ լան զնա .
 իսկ մինչ մեռանի ոք՝ երանեն զնա :

Յաղագս շարունէ և անդամսնէ էմանց :

Պիթագորաս ասէ . 'ի հուր և 'ի կին անկա-
 նել մի և նոյն է :

Սեբոտոս ասէ . 'ի վր չարաց կանանց բարւոք
 է կնիք :

Դիմոկրիտէս ասէ . Ընդ իշխանութի կանանց
 գրաւելն զթշնամանս մեծամեծս առ բերէ :
 Եթէ կամիս կնոջ զերախտիս առնել՝ ընկեա՛
 զնա 'ի դետ . զի չի՛ք կնոջ երախտիս 'ի միտ
 ածել ամ ցաւոյ գոյ բժշկութի , իսկ կնոջ անզ-
 դամի ոչ բնաւ :

Բռնադատեցին զոմն 'ի փիլիսոփայից ածել ըզ
 կին , և բերին առ նա զքաղում կանայս՝ իբր
 թէ ընտրեացէ զոյն և կամիցի . իսկ նա ընտ-
 րեաց զփոքրիկ ոմն 'ի նոցանէ , և 'ի հարցանե
 լըն ցնա՝ թէ հի՛մ ընտրեցեր զփոքրիկդ զայդ
 ասայ՝ գաղանաց փոքրագոյնն է ընտրելի մինչ
 ոչ գոյ հնար զերծանելոյ :

Ոմն 'ի փիլիսոփայից շինէր զտուն և դնէր զհիմն

յաղիւսոյ և վերակերտէր զնա ՚ի սերտից քա-
րանց , և յասելն ոմանց թէ ընդէ՞ր գործեր
անպատեհս . ասէ՛ կամիմ՝ զկին ածել , և նա
եկեալ փոխարկեսցէ զներքին ՚ի վերին , և զվե-
րինն ՚ի ներքին , և յայնժամ ուղղեսցի շին-
ուածն տան :

Դիողինէս ասէ . Հարիւր այր ՚ի միում տան
կենալ կարեն , բայց երկու կին ոչ երբէք :
Աին յորժամ խրատ տայ կնօջ , նմանին ի թիւ
քարբի , որ հաղթդէ զգառնուի իւր այլոց օձից :
Սեկունդոսի հարցին թէ՛ զի՛նչ է կին չար .
ասէ . Ան ընկզմիչ , տան մըրիկ , անհոգուն
արգել , կենաց կողոպտիչ , հանապազօրդ մա-
խանք . բաղմադ լմի պատերազմ , հացակից դա-
զան , աթոռակից վիշապ , ի թ մարդաղբեստե-
ցեալ , ինքնայօժար կռիւ , անժուժ զիճուն ,
սուր թափանցիկ , կարաւ երկպառակ , կատու
խիւրնկէց , աղուէս պօսպօղօղ , դայլ արաբա-
ցի , հանապազօրդ կաթիլ ՚ի տան , և լ վայր
տուգանք :

Դիողինէս տեսեալ զպառաւ ռնն պաճուճեցել
ասէ՛ ՚ի կենդանեացս հրաժարեցիւ ես , և վն
մեռելոց ոչ պատեհապէս զարդարիս :

Յուզմի Բարեբարոյից կանանց :

Սիրտք ասէ . Անօջ իմաստնոց երանեցեալ է
այր նորին , և թիւ ամաց նք կրկնակի . կին
բարի՛ արեգակն ծաղեալ ՚ի բարձանց տեառն

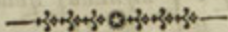
իւրում , և զեղեցիկուի կնոջ բարւոյ տան նր :
 Պարզ և ՚ի անէ՛ կին խոնարհ , և չի՛ք զին նր :
 Սաղովմոն ասէ . Աին ժրագլուխ , պտակ է ա-
 ուրն իւրում : Աին երկիւղած և հանճարեղ ե-
 թէ գտանիցի , պատուականդոյն է քան զականս
 պատուականս , վստահ է ՚ի նա սիրտ առն իւ-
 րոյ , և աւարայ ոչ կարօտասցի :

Յազակո հաճեալուի՛նն :

Ազէքսանդրոս ասէ . Ոչ ումեք պարտ է ստա
 նալ զմեծուի և զպատիւ , որովհետև ոչ որ
 դիպած բախտի է հաստատուն , այլ յամում
 ժամու յեղախոխի և զայլանդակս ընդունի :
 Սա ասէր , կամ վեհ պարտի լինել ոք , կամ
 վեհից զհարկս տալ :

Դարձեալ ասէ Ազէքսանդրոս , բազումք ՚ի
 մարդկանէ մինչ կարեն զօրուք և ուժգնուք
 զվրէժս խնդրել , կմ կատարելք իբրև զու-
 նըս՝ լեզուօք իւրեանց մնասել ջանան : Սա ա-
 սէր ամ յաղթուի լինել պարտի ՚ի խնամոցն
 վերնոյ :

Թէոդորոս ասէ . Ամենայն կատարեալ շին-
 ուած՝ սկիզբն է աւերման :

Բանս պիտանիս, օգտահարս եւ խոհէճահանս հս-
 ւասէսլ յոմէմնէ Թանասիս է 'ի զմնս-
 զմն Գրոց :

Ա. գ ա հ ու թ իւ Ն ւ :

Չորս իրս առնեն զճարդն ագահ :

Երկիւղն չքաւորուի . Ենթարկիլն 'ի ներքոյ
 ծառայուի . նախանձ դէսլ առ այլս . քաղմուի
 որդւոց :

Չորս իրս ծնանին յագահութենէ :

Գողուի . ԵրդՏնազանցուի . Խաբէուի .
 Մարդասպանութիւն :

Չորս իրս աղչաբարոյցանեն զճարդն :

Կանայք . Խաղալ դրամով զխաղս . Չար
 ընկերն . Առնել զգաւս :

Ի Չորս իրս ծնանին յաղչաբարութենէ :

Գործել զչարուի . Անարգուի անձին . Ապա
 կանուի մարմնոյ . Խանգարումն ընտանեաց :

Չորս իրս առաւել զմօթահարութիւնս
 Թերեն չմն զայլ :

Աղքատանալ . Ընդունել զնախատինս . Ազմ
 չել զայլս . Լինել մեքթեալ յընկերակցուի :

Չորս իրաց պարտի հոգալայրն վասն հնոջ իւրոյ :
 Միշտ լինել զբաղեալ ՚ի գործ ինչ . Երկն-
 չիլ յինքէնէ . Ըստ պատշաճի կերակրել
 զնա . Չախաւորաբար զգեստաւորել :

Չորս իրս էն անգին :

Գիտուի . Առողջուի . Ազատականուի . Առա-
 քինուլթիւնն :

Չորս իրս էն անգամաւիչս :

Քարն յետ ելանելոյն ՚ի ձեռաց . Բանն որ
 ելանէ ՚ի շքթանց . Գիպողունն յետ որոյ ան-
 ցելոյն . Ժամանակն մինչ հանց :

Չորս իրս էն անյագէնաւիչս :

Հուրն . Հողն . Դժոխքն . Արնն :

Չորս իրս էն , որս էն անօգուտս զհնի ամենելոյ :

Ննջումն . Մտածումն . Չկնի գործելոյ քըն
 նելն . Տրամուլթիւնն :

Չորս իրս պարտ է ամենել աշակերտն :

Պատուել զվարդապետն իւր . Լինել յոյժ
 զգաստ ՚ի լսելն . Բազմիցս կրկնել զորս լը-
 ուաւն . Աւնուլ զխրճրդ ՚ի գիտնագունից :

Չորս իրաց ոչ հարէ հասանիլ ճարդ ասանց աշխարհից :
 Գերազանց գովասանուի . Բազում գիտուի .
 Ստացուածոց . Իշխանուլթեան :

Չորս իրս ասն զնորոքելն աշայ :

Գեղեցկուի դիմաց . Պէտպիտուին գունոց .

Արտաքին կազմուածն . Պարզուի երկնից :

Չորս իրս հարկաւորս էն ապաշնարողին :
 Խոստովանել բերանով . Չղջալ սրտիւ .
 Աճարել գործով . յարատեւել ՚ի գործս
 բարիս :

Չորս իրս ծնունդն նախապէս զասէլուիւնն :
 Լրբաբար խօսիլն . Մեղանչելն . Ազատ
 թիւնն . Բաժանել զինչս :

Չորս իրս էն , որս թիւրէն զարդարուիւնն :
 Սէրն . Ատելուիւնն . Երկիւղն . Շահասիրուիւնն :

Չորս իրս զուրապ մեղանչան զարդն
 յարժանապատուուիւնն :

Ստացուածքն . Ուժեղուիւնն . Գիտուիւնն . Խո
 բամանկուժիւնն :

Չորս Բանս էն , որոց յառիւստէս պար
 իտ ուշ գնել :

Թիչ յոյժ առատաձեռնուիւնն ոչ կարէ յարա
 տեւել . Թիչ իմացականուիւնն ոչ միշտ օգնէ .
 Թիչ ճոռումբանուիւնն երբեմն սլատրէ . Թիչ
 չախաւորուիւնն բնաւ ոչ կորուսանէ զիւրն :

Չորս իրս էն , որս առաւելապէս զբար
 ճէն զբանախոսուիւնն հոգւոյն :

Անկարգ Սէրն . Արբեցողուիւնն . Ազատուիւնն .
 Ատելուժիւնն :

Չորս էն աւետիս գլխաւորագոյն Բարեխոսաց :
 Բարեկամ բախտի . Բարեկամ սեղանոյ . Բա

բեկամ պաշտօնի • Բարեկամ հաւատարիմ :
 Առաջինն՝ հրաժարի մինչ բախտն տեւի • Երկ
 րորդն՝ աներեւութանայ մինչ բառնի սեղանն •
 Երրորդն պահէ զկապ բարեկամութի մինչ տեւի
 պաշտօնն • և Չորրորդն՝ յարատեւի մշտապէս :

Չորս հերթ ճարտիչ անարդարապէս հո-
 րոտանէն զբարեհաճութիւնն :

Հարուստն բռնադատեալ ՚ի հարկաւորութի •
 Իշխօզն զրկեալ յիշխանութի • Տերն մա-
 շեալ յամաց • Բարեբախտն նուաճեալ ՚ի
 ձախորդութենի :

Չորս իրս շարժեն զճարտն ասանել զբա-
 րեցարութիւնն :

Հասն • Երկիւղն • Յոյսն • Սէրն :

Չորս իրս ծնանին ՚ի բարեհաճութիւնն :

Աշխատութի խելաց • Տգիտութի ինքեան • Ան-
 արդար արարք • Անիրաւ լճիւղ :

՚ի շորս իրաց ծնանին բարեհաճութիւնն :

՚ի ծանակութեաց • Յանարդութեաց • Յապերախ-
 տութեանց • Յանիրաւութեանց :

Չորս իրս ճարտիչ զբարեհաճութիւնն :

Քաղցրաբանութի • լըկժառութի • Սոթն • Ալը-
 ճարութի :

Չորս լաւ անբարեհաճութիւնն ասանել
 բարեհաճութիւնն :

Ազանգացուցանի զհոգին • Տկարացուցանի •

դգայուիս . Աստնէ զստացուածս . Արագէ
զճերուծիւնս :

Չորս իրս էն , որս Բորթոսէն զԲաբելոնիւն :

Չօրեղագոյն կազմուածք . Քաղցրահամ կե-
րակուրք . Ընտանեկցուի ընդ կանանց . Պա-
րապորդուին :

Չորս իրս էն , որս Տերժէն զԲաբելոնիւն :

Ըմպել զսոսկ ջուր . Ուտել զհոլ կերակուր .
Հեռի կալ ՚ի կանանց . Աշխատիլ հանապարհ :

Չորս իրս հորթէն զԲորս , եւ զԲաբելոնիւն Տարդոյն

Պատիւն . Սէրն . Քաղցրաբանութիւն կը-
նոջ . Գինին :

Չորս իրս օգտահարս էն հոտահեղոյն Բանաւար :

Պատուել զմեծամեծս . Չվշտացուցանել զոք .
Խօսիլ սակաւս . Կեալ առանձնաբար :

Չորս էն Գործս Բանաւարայ :

Յախշտակել զինչս . Մերժել զազքատս . Մե-
ծացուցանել զչարս . Արհամարհել զառքնիս :

Չորս հերոյ Տարդիւն ճանաչելէս եղէն Գերդանց :

Սողովմոն մինչ կոչեցաւ իմաստուն . Արիս-
տատէլ մինչ կոչեցաւ փիլիսոփայ . Ախրճիլի-
ոս մինչ կոչեցաւ բանաստեղծ . Սքն Պողոս՝

մինչ կոչեցաւ առաքիլ : Առաջինն՝ ուսուցա-
նէ իմաստուի . երկրորդն՝ փիլիսոփայուք . եր-

րորդն՝ բարձրագոյն ոճով . չորրորդն՝ կա-
տարեալ եւ կենդանի հաւատով :

Չորս էն որս ներածէն զճարդն 'ի գիտութիւնն :
 Սէրն սատուոյ . Հեշտուին ընթերցման .
 Յանկուի շահելոյ . Ներչնչութիւն Մ. ճային ,
 Չորս իրս ոչ հարէն գողացել լինել 'ի ճարդիմնէ :
 Գիտուին . Կամքն . Արհեստն . Խելքն :

Չորս իրս արժանի էն ճծի գործուի :
 Խնդրել զխորհուրդս . Ապրիլ աշխատութիւն
 բով . Գլխաւ առ տառասպեալս . առնել զը-
 զորմութիւնն :

Չորս գործս պարտ է 'ի հիշարդիմնէլ նախապէս :
 Կատարեալ սէր առ ընկերս . Քաղցրաբա-
 նուի առ ամենեկին . Ուսուցանել զտղէտս .
 Միշտ սատուել զճերս :

Չորս գործս էն յոյժ գործիչ :
 Առնել զխաղաղուի . Պահել զարդարուի .
 Կանգնել զանկեալս . Օգնել կարօտելոյ :

Չորս իրս դարձանէն զբարաստանն :
 Պատիւն . Հմտուին առ 'ի դատել . Պատ-
 ժել զչարագործն . Առնել զքարերարուի :

Չորս իրօս հորոհանի դատաստանն .
 Սիրելուք . Ատելուք . Երկիւղիւ . Շահա-
 սիրութեամբ :

Չորս իրս պարզանի դատարարի :
 Լսել զթաճապէս . Պատասխանել խահ-
 մապէս . նկատել մտերմութիւն . Դատել յայտնի :

Չորս իրս Գասանին 'ի պաւսաճանօղս :

Մեծագոյն քաղցրուի 'ի բերանն՝ որով խաբէ . Մահաբեր լեղին 'ի սրտի՝ որով թիւնաւորէ : Սուա ծիծաղն 'ի յերեսն՝ որով պատրէ . Մահաբեր գործն՝ որով կեղծէ :

Չորս հերպ ճարդիչ հասանին հարստուէց :
 Խաբեբայք . Ագահք . Նրբամիտք . Հետաքրքիրք :

Չորս իրս վերահասանին առանց պրահոց :
 Արհամարհուք ինքեան . Չքաւորուի . Սով . Հիւանդութիւն :

Չորս իրս ցուցանին ունիլ զվաթաբաժոյն էլ :
 Անարգել զխորհուրդս . Չարապէս սկանիլ զիր ինչ . Առնել առաւել քան զոր կարէ . Յափշտակել զվաստակս այլոց :

'Ի չորս իրաց զմեծագոյն Կասան ընդունի էրհէր :
 'Ի ծառայէ մինչ թագաւորէ . 'Ի խելագարէ մինչ յաբեցեալ է . 'Ի լիտի կնոջէ մինչ ամուսնանայ . 'Ի աղախնոյ մինչ լինի տիկին և ժառանգ :

Չորս են երջանիտ-իւնս , որս հոբար
 հին Բաղմից յաներջանիտ-իւնս :
 Բաղմուի որդւոց . Բաղմուի հարստունց . տիրել 'ի վերայ հայրենեաց . Ունիլ զբաղումբարեկամս :

Չորս իրս նրբացուցանեն զՔայրա-Թիւնս :

Իղձն վիճաբանեւոյ . Բարեխառնեցեալ մտա-
ծուքն . Կենցաղավարիւն ընդ խմատունս .

Շնորհելն զաուրս :

Չորս իրս յոյժ օգոտիւրս են զօրոգւելոց :

Բաղմուի դրամոց . Բաղմուի մարդկան .
Առատուի զինուց , և ուտելեաց . Գիտել ըզ-
բարս հակառակորդին իւրոց :

Չորս իրս զօրացուցանեն զճարդս :

Բանտկանուին . Ուժեղուին . Արիական քա-
ջուին . Տկարացեալ թշնամին :

ՉՉորս Գործս առնեն ընծայս և առնսն :

Մերժեն զագահուին . Ծածկեն զմոլուին .
Յաւելուն զագնուուին . Խանդարեն զթշնամին :

Ի շորս իրս ոչ հաճի ճարդս առնել ընդէրոհից :

Ի հրամայելն ՚ի միում քաղաքի . Ի կենտե-
ցիւն լի կնոջ իւրում . Ի շահիլ զօգուտ ինչ .
Ի ուտել յամանէ իւրմէ մինչ քաղցել իցէ :

Չորս իրս նախապէս ծնանին զԹշնամա-Թիւնս :

Խօսել լըբաբար . Բղջախոհուի . Ագահու-
թիւն . Ծաղր առուքն :

Չորս հերոս ճարդիչ են Թշնամա-Թիւնս :

Որ միշտ է ՚ի մէջ մեղաց . Որ կարէ առնել
զբարի , և ոչ առնէ . Որ ոչ գիտէ , և ոչ կա-
մի ուսանիլ . Որ գիտէ , և ոչ կամի ուսուցանել :

Չորս իրս անյագեան ի շէտ Գրանին 'ի ճարգից :
Յանկալն հարստուեց . Տեսանելն զնորագոյնս :
Բաղձալն 'ի գիտել . Լսելն աղանջօք :

Չորս իրս ոչ վայելէն լինել 'ի Բեբան ի մասանոյն :
Գովել զոչ գովելին . Ոչ գովել զգովելին .
Ներհակիլ ընդդէմ այնմ՝ զոր ոչ իմանայ .
Առուիլ ընդ դրացւոյն անամօթաբար :

Չորս իրս ի յառանգէն զհասցաւորանո-
ւորանէլ քան զայլն :

Մարմնական ցանկուին . Մեծագոյն ձախոր-
դուին . Նուաճուսն Երկիւղի . Չախաղանց
յաջողութիւնն :

Չորս իրս ծնունդն 'ի շար լեզուէ :

Սերմանել զխռովուի . վատահամբաւել զբա-
րի անուն . Ննդաւորաբար թարգմանել .
Անել զչար վարդապետուի :

Չորս իրս ծնունդն 'ի Բարի լեզուէ :

Ներածուսն սիրելու . Գովաբանուի մարդ-
կան . Ուսուցուսն կերպի ապրելոյ . Արդիւնք
կեցութեան :

Չորս յառանգանոս ուսանջն 'ի լսելն :

Լսել մտերմութիւն . Լսութիւն . Համբերութիւն .
Հնազանդութեամբ :

Չորս իրս հեշտացուցանէն զլսելիսն :

Քաղցրահնչիւն երգելն . Պարտարութիւն խօսի .

լըն • Հաճեւլաբար բարբառիլն • Հնչուցի
դրամոց :

Չորս իրս խաբէն զճարդն :

Յանկուին շահեւոյ • Քաղցրուին բանից •
Սակաւուին խելաց • խորամանկուին կնոջ :

Չորս իրս պարսի առնել ճարդ առ ՚ի կեւ
խաղաղութեամբ :

Տեսանել • Լսել • Լուել • Համբերել :

Չորս իրս էն որս առնեն զճարդն խոհէ՛՛ :

Սոխորական ուսումն • Փորձաւուին իրաց • Գի-
շերացին մտածումն • Հետեւումն խոհեմ արանց :

Չորս իրս ուսուցանել խոհեմութեան :

Յիշել զանցեալս • Վարդադրել զներկայս •
Նախատեսանել զհանդերձեալս • Հանդար-
տել զտարակուսանս :

Չորս իրս ապահանեն զխոհեմութեանն :

Սիրելուին • Ատելուին • Երկիւղն • Շահա-
սիրութիւնն :

Չորս կելոյ ճարդիկն ունին զպիտանաւորութեանն
Տե՛՛ծ ի խոհեմութեանն :

Քահանայք առ ՚ի դնել զազաշխարուին • Գա-
տաւորք առ ՚ի տալ զլճիւս • Բժիշկք առ ՚ի
բուժել զհիւանդս • Փարթամք առ ՚ի կիրար-
կանել զխարթամութիւնս :

Չորս իրս Գլխաւորապէս Քննեն Կամք-
ւոյ իրհէն արանց :

Խօսեւլ, և դործեւլ զդարշելի իրս • Բայցա-
սեւլ զարդարուի • Արհամարհեւլ զայլս • Հա-
ւատալ ամենից ասողաց :

Չորս իրս արգելուին զնոսրո՛ւնն-ի-նն :

Հաւատալն ասրիլ ՚ի բազում ժամանակս •
Ամօթն խոստովանելոյ • Երկիւղն վճռոյ •
Յուսահատութիւնն :

Չորս իրս ոչ հարեն ծածկել :

Հալալն • Սիրելն • Բարկանալն • Յաւոյնիլն :

Չորս իրաց ծառայեն ճարգիկ :

Քաղցրագոյն բանից • Շահեցման դրամոյ •
Պատժոյն ձախորդուեն • Օգնելոյ անձին :

Չորս իրս ծնանին ՚ի ծերո-ի-նն :

Տկարուի զգայուեց • Նուաղութի ուժոյ • Երկ-
չտութիւնն • Արծեցողութիւնն :

Չորս իրս ասէրեն յասիտէն զճուղո-ի-նն :

Մթագոյն տեղիք • Աւանձնական հանգստու-
թիւնք • Տրամական կիբք • Ընդունացն մտած
մունք :

Չորս Գլխաւորագոյն իրս պարհանին

հաստէլարշի մոյ :

Օգնական լինիլ բարեաց : Նուաճել զչարս •
Պատուել զաւարինիս • Անգնել զանկելս :

Չորս իրս հասարէն զգործն :

Հմտուին արհեստին • Հետեւել խոհեմագու-
նից • Պահպանել զկիրարկումն • Քարուք ար-
տաբերութիւն :

Չորս իրս ոչ հարէն անել 'ի Բողո՝ճ ժամանակն :
Կռուարար մարդն • Անխոհեմ բռնակալն •
Անիրաւաբար ժառանգն • Չտխազանց մխսողն :

Չորս իրս երհարէն զհէմն :

Կեալ ժուժկալուք • Բնակել ընդ այնս՝ առ
որս յօժարի • Լինել առողջարար տեղւոջ •

Ուրախ լինիլ յարաժամ :

Չորս իրս պարտն գլխաւորապէս գամնել 'ի հէմն :
Գեղեցկուի 'ի դէմն , և 'ի յանդամն • Ողջա-
խոհուի 'ի մարմնի • Համեատուի 'ի բարս •
Հանճարեղուի 'ի գործաւնուիս տան :

Չորս իրս պատուելապէս Բողո՝ճն հանայս :

Ունիլ զգեղեցիկ և զերխտասարդ այր • Ու-
նիլ զքաղում որդիս • Ունիլ զքաղում և ըզ-
պատուական զգեստս • Ունիլ իշխողուի , 'ի
վերայ ամենայն ընտանեաց :

'ի շորս իրս յոյժ վշտահրէն հանայս :

Մինչ տեսանեն զայրն սիրել զայլ կին • ըզ-
Տունն ազակել բողմիցս • վշտակրել կարօտուք
որդւոց • Մինչ մեռանին նորա տարաժամ :

'ի շորս իրս հոգո՝նակիլ պարտ է հէմն :

Սիրել զայր իւր • Ոչ զայրացուցանել զնա •

Սակաւութք բաւականանալ . Ունիլ զմեծ ըր,
զուշուի դէպ առ ինքն :

՚ի շորս յապհո-թիւնս պարտ է գիտել,
նա՛ որ հասի մտահնանալ :

՚ի գեղեցկուի դիմաց . ՚ի մաքրուին բարուց .
՚ի հարստուի ընչից . ՚ի հարազատուին տոհմի :

Չորս իրս ոչ հարենս սպառել ընդ
սառնց Բազում հրթո-թեանց :

Գիտել զքերականուի . Շարագրել ուղղաւի .
Քարոզել լաւապէս . Ազգմել զոտանաւորս :

Չորս իրս պապհանին հրօնաւորին :

Սակաւիցս ելանել արտաքոյ վանաց . Պահել
զհնազանդուի առ մեծաւորն . Փախչիլ ՚ի դա-
տարկուի . Յաճախապէս լինել ՚ի յաղօթս :

Չորս իրս յոյժ հաճելիք են , որս գործել
պարտին սա մն ոս :

Իմաստուի . Չերմեռանդուի . Խոնարհուի .
Չզուսնի :

՚ի շորս սառել հաճի Աստուած :

՚ի միաբանուի եղբարց . ՚ի սէր ընկերաց . ՚ի
հպատակուսն ամուսնակցաց . ՚ի դարձուսն մե-
ղաւորաց :

Չորս իրս պարտ է սանել հայրն որդւոյն :

Տալ նմա զգարի սովորուի . Ուսուցանել նմա
զարհետ իմն . Լծել զնա ենթ հրամանի .
Իւրում . Սնուցանել զնա սիրով :

Չորս իր քա ասանեն Գոչ սահաւ պիտանիք, որք էն
յոյժ հարհաւորք :

Պատուել զամենեսին բանիւ . խօսիլ զճշմար
տուի . Ոչ զայրացուցանել զոք . Կենցաղավա
րիւ ընդ առաքինեաց :

Չորս իր ք ճհանին ՚ի հաւասարոյ :

Ղշմարտուի իրաց . Բարուի բարուց . Սնու
ցուցն հոգւոյ . Պաշտուցն Աստուծոյ :

Չորս իր ք Գլխաւորապի պատճառէն զհէշտուիւնն :
Քաղցրահնչուի ձայնի . Գեղեցկուի կերպա
րանաց . Համեղագոյն կերակուրք . Տաղկա
ւէտ տեղիք :

Չորս հերպ Տարբիչ Բարեւոյ, Տիւն էն Լաւհէն
իւնէանց զայլն :

Թագաւորն զհպատկս իւր . Հայրն զորդին
իւր . Այրն զկին իւր . Արդապետն զա
շակերտն իւր :

Չորս իր ք Տերժէն զհպարտուիւնն :

Աղքատուին . Արհամարհիւն . Ծերանալն .
Հիւանդուլթիւնն :

Չորս իր ք հպարտացոյցանէն զհարգի :

Ստացուածք . Կարողուի . Արժանապատուու
թիւն . Ազնուականութիւն :

Չորս իր ք ասն զճանճրուիւնն :

Տունջենական անձրւնն . Շատախօսուի կողոր-

դաքացից • Չմեռնային հողմն • Տառապարա-
կրական աշխատանքն :

Չորս իրս ոչ հարէն ճանաչել :

Թուչուն հաւուց ՚ի յօդն • Հառաւիղն նա-
ւի ՚ի ծոփն • Պանապարհն օձի ՚ի յանտառն •
Կեանքն մարդոց յերկառարդուի իւրում :

Չորս իրս ասնէն զճարդն ճոճութան :

Համարձակուի • Խելամտուի • Հարահիւ-
սուի • Սուրբութիւնն :

Չորս էն որս ճաշարագոյնս էն ասն զճահն :
Ծերուի ընդ աղքատուի • Պակասուի զգա-
յուից • Հնանալն ՚ի մեղս • Բանտարկիլն հի-
ւանդութեան :

Չորս իրս ճահացոյցանէն զճարդն յաստ ճան-
ժամանակն :

Գեղեցիկ կինն • Տրամուի խթանն • Թունա-
լի կերակուրն • Ապականեալ օդն :

Չորս յապոյցութեանս գամնէն ՚ի ճանկոյնս :

Փութապէս զայրանալ • Արագապէս շքել •
Դիւրապէս մոռանալ • Յօժարաբար խաղալ :

Չորս իրս աստեղապէս փայլէն ՚ի ճարդն :

Գեղեցիկուին մարմնոյն • Իմաստուին հողւոյն •
Բարի համբաւն վարուց • Պարտաբութիւնն
խօսելոց :

Չորս իրս պիտանիս էն ճարդոց աշխարհէ յայնօրէի :
Պանաչել զինքն • Տանիլ անիրաւուից •

Բարևոք կառավարել զընտանիս, Ո՛չ տալ
զիշխանութի ՚ի ձեռս կանանց :

Չորս իրս ասն զԵՏՊՊՅՆ արարտաբան Տարդէն :
Մեռանիլն որդւոց . Կորուսան ընչից . Յա-
ռաջադիմութի թշնամեաց . Նուաճումն բա-
րեկամաց .

՚ի շորս իրաց ոչ էարէ գործել Տարդն :
՚ի գալոց ծերութի . ՚ի կորստենէ բարեկամաց .
՚ի վշտալի պատահմանց . ՚ի հասանելոց մահ-
ուան :

Չորս իրս ասնէն զՏարդն հասարեալ :
Սիրելն զԼ՛Ծ . Սիրելն զընկերն . Առնել այ-
լոց զայն՝ զոր կամի առնել ինքեան . Ոչ կա-
միլն առնել այլոց զայն՝ որ ոչ կամի վասն ին-
քեան :

Չորս իրս պատգամն իսկէ՛ծ Տարդոյ :
Պահել զարդարութի . Մեծացուցանել զբա-
րիս . Կանդնեցուցանել զանկեալս . Խրատել
զմոլորեալս :

Չորս էերպ Տարդի՛է անհամճոյանան Աստուծոյ :
Ազքատ հպարտն . Ստասաց փարթամն . Բըղ-
ջախոհ ծերն . Բանսարկուն ՚ի մէջ եղբարց :

Չորս իրս ցոցանէն զՏարս Տարդոյն :
Խօսակցութի . Տրամադրութի մարմնոյն . Իզ-
ձըն հողւոյն . Աիրքն կերպարանաց :

Չորս հէրոլէ- Տարախրոսս Գասնի՛ն առանց
հէղճան արէմն :

Կուսուի ՚ի տղայուի . Ժուժկալուի յառա-
տուի . խոնարհուի յաջողուի . Համբերուի
՚ի ձախորդուի :

Չորս իբօս հէշամանն Տեժ-Տեժն :

Երթալն ՚ի յորս . Ընդունիլ զպատիւ . Խօ-
սել զզարմանալիս . Գովաբանիլ յայլոց :

Չորս Տղս Գասնի՛ն զաթարագոյն ՚ի Տարգն :
Սպանել զընկերն . Ասել չար զայլոց . Առ-
նուլ անիրաւարար զինչս օտարայ . Հրապարա-
կաւ նախատել զոք :

Չորս Էն առաւել Գարշէլի Տուր-Թիւնս ,
որս Գասնի՛ն հարէն :

Ուրանալ զԼ՛ծ . Դաւաճանել զհայրենիս .
Սպանանել զճնօղս . Պատրել զընկերն :

Չորս իբս Տաժի՛ն զՏուր-Թիւնն :

Առատաձեռնուի ՚ի ծախելն . Շոխաբանուի
՚ի խօսիլն . Հաճատուի ՚ի բարս . Խորաման-
կուի ՚ի գործս :

Չորս հէրոլ Տարգի՛ն զՏուր-Թիւնն Տոռանան
զընկալեալ Բարեբարու-Թիւնն :

Տղայն զինի զարդացման . Աղքատն զինի ելա-
նելոցն յարժանապատուուի . Հստարան շա-
ղախեալ յամբարտաւանուի . Բանտարկեալն
յետ ազատութեան :

Չորս իրս ծնանին ՚ի յոսոսոյ ։

Սերախուի մարմնոյ . Աեցուի հողւոյ . Թե-
թեուի աշխատանայ . Աեանք երկարատե ։

՚ի շորնոյ իրոց ծնանին նախնի ։

՚ի Յանկուէ պատուոյ ։ ՚ի Յանկուէ շահուոյ .
՚ի յերջանկուէ այլոյ . ՚ի յատելուէ դրացւոյն ։

Չորս իրս Բերժէն զնախնի ։

Ջրկուսն իշխանուի . Եամանուսն յաղքա-
տուի . Անասուսն զդայուեց . Պակասուսն
զօրութեանց ։

Չորս նիւնէն , յորոց ծնանին ան շարիս Նի ։

Նախանձ . Ազահուի . Հպարտուի . Հեշ-
տասիրութիւն ։

Չորս հերոս ճարդիկ ասէն զքնսեանց շահել
աստուել չան զոր շահին ։

Իերասանքն . Փաստաբանքն . Ոտիկանքն .
Բժիշկքն ։

Չորս հերոս ճարդիկ ասէն զքնսեանց շահել
աստուել չան զոր շահին ։

Մաքատուն ՚ի կառավարելն . Հողագործն
՚ի սերմանելն . Աւճառականն ՚ի վաճառելն .

Ղուամարպազն ՚ի խաղալն ։

Չորս իրոց արասանի ասէն աստուել շահ ։

Տանիլ զձուս ՚ի քսակի . Բաղել զհուր ՚ի
ճոցի . Ստուցանել զօձս . Աննել զբարի ա-
պերախախց ։

Չորս հէրպիւն - ոչորճո-լիւնս հաճելիս էն յ :
Տուրք աղքատաց . Ներել անիրաւունց . Խրա
տել զմեզանչօղս . Ուղղել զմոլորեալս :

Չորս պարասուորո-լիւնս ունի որդին դէպ
սու հայրն :

Պատուել զնա . Հնազանդիլ նմա . Ոչ
արամեցուցանել զնա . Օգնել նմա մինչ ծե-
րացի :

Չորս իրս ասնէն զճարգն որդիբճոյ :

Սոլորուի երթալոյ ՚ի զինեառունս . Ընկերակ
ցելն չորկրամոլից . Ունիլ զքաղուժ եկա-
մուս . Հանապազորդական հանգստուին :

Չորս իրս յոյժ որոգայլիւնս էն ՚ի ճիջ այլոց :
Կեալ ՚ի ներքոյ հրամանի բռնակալաց . Հա
ւատալ հողմոց . Լինել նախընթաց ՚ի պա-
տերազմի . Կենակցել ընդ խելագարս :

Չորս ասուել ունի ճարգն չան զոր հարժէ :
Չթշնամիս . Չմեղս . Չամս . Չպարսու :

Չորս իրս ունի ճարգ սահա չան զոր հարժէ :
Իմացականուի . Բարուի . Բարեկամ .

Տախական ցանկութիւն :

՚ի շորս իրաց ծնանի հարճագոյն ուրախ-լիւն :
Լզատել ՚ի բանակ . Լմուսնանալ չ կնոջ .
Մտանել ՚ի զինուորուի . Հասանել արժա-
նապատուութեան :

Չորս գործս են, որս յոյժ շարապի՛ն է՛նք
արհմենն ։

Թագաւոր անիրաւ ՚ի թագաւորեւն . Անհող
անձն ՚ի կրօնի խրում . Իմաստունն առանց
գործոց . Փարթաֆն առանց ողորմուէ ։

Չորս գործս գաւառի՛ն յ՛Յէ՛ յոյժ շարապի՛ն ։

Քրիստոնեաց վիճասէր . Աղքատ հպարտ .
Ծեր առանց կրօնից . Աին առանց ամօթոց
և անպարկեշտ ։

Չորս էրս են, յ՛Յէ՛, որս շարապի՛ն է՛նք արհմենն ։
Մեծաւոր առանց առաքինուէ . Ժողովուրդ
առանց օրինաց . Մարդ առանց կրթուէ .

Տղայ առանց հնազանդութեան ։

Ասն շորս էրաց շնէ՛ն էրաւամբ պատէրազն .
Ասն հաւատոց . Աս արդարուէ . Աս պա-
հեւոյ զխաղաղուի . Աս գոլոց աղատ ։

Չորս էրս պիպէն զճարդն առնէլ զպատէրազն ։
Խաղմուին գոնձուց . Փառասիրուին . Յան-
կուին . Յոլովուին զինուց ։

Չորս Էսասգոյն գործս առնէ պատէրազն ։
Դատարկացուցանէ զքաղաքն . Առբերէ ըզ-
նուաղուի կերակրոց . Ստիպէ զմարդիկ հեռա-
նալ ՚ի հայրենեաց . Պատճառէ զսով ։

Չորս են պեռակս պատնիցայ հասարակապէն ։
Առաջինն վս սիրահարուէ . Երկրորդն՝ ան-

յազենալի ցանկուհի . Երբորդն՝ առ ՚ի յափշ-
տակել զինչս . Չորբորդն առ ՚ի հաչակել :

Չորս էն առախճանս ՚ի բելոն :

Տեսանելն . Խօսակցիլն . Շօշափելն . Ժա-
ռանդելն :

Չորս իբրս Գառնել պարտին ՚ի Բարի սպասաւորն
Հանճարեղուի ՚ի ծառայելն . Արագուի ՚ի-
սպասաւորելն . Քաղցրաբանուի ՚ի խօսիլն .

Հաւատարմուի յառեւորելն :

Չորս իբրս Գո-Թաղի հողոպանն զսպասուածս
՚ի ճարդհանէ :

Հրկիղուին . Բանակալն . Հեղեղն . Կարկուտն .

Չորս իբրս ասն ճարդոյ զԹեմափոյն վնչս :

Հողածուին որդւոյ . Կորուստն ընչից . Ան-
տկնունել ՚ի դիպուածն . Թշնամեաց . Նուա-
ճուին բարեկամաց :

Չորս իբրս էն որս Բանանին ՚ի ճարդհանէ ,
յեթոյ ոչ հարէն դարձուցանել :

Կուսուին մինչ սարականի . Կեանքն մինչ
բառնի . Համբաւն մինչ ազտեղանայ . Ան-
դամն մինչ հատանի :

Չորս իբրս առաւել Գնանն , Խ էն առանց օգտի :
Բղջախոհուին առանց որդեճնուի . Ատեղա-
կան տրամուին . Ընդունայն մտածմունքն .
Խածատող նախանձն :

՚ի չորս դիպուածս աստուծոյ Տարս :

՚ի հասանիլ արժանապատուութի . ՚ի վախճիլ
յաղքատութի . ՚ի հրաժարիլ նախատանաց .

՚ի հարստացուցանել զօրդիս իւր :

Չորս հերոս Տարսից անընամբար արիւն
՚ի վերայ այլոց :

Փարթամք . խաբեբայք . Հպարտք . Հա-
մարձակք :

Չորս իրս արայացուցանեն զծերն :

Սիրտն . Ունայնտիրութիւն . Լեզուն . Յանկուիւն :

Չորս իրս դարձուցանեն Բողոքս զՏարս
՚ի արուն իւր :

Սէր կնոջն . Այելչութի տանն . Ո՛չ զտանե-
լըն զընկերակիցս . Աշտադոյն ժամանակն :

Չորս իրս արասանն զՏարսն ՚ի ասնէ :

Ըռակել զարշոտութիւն . Սասկազոյն ծուխն .
Կաթիլ անձրեաց . Լրբենի և շատախօս
բարկութի կնոջն :

Չորս իրս այ Տարսն ասանց Էստու քնսէան :

Գխտութիւն մինչ ուսուցանէ . Ճրագն մինչ
լուսաւորէ . Այելչական արարողութիւն մինչ
առնէ . Քաղցրաբանութիւն մինչ ՚ի կիր արկանէ :

Չորս իրս գոգոտիւն Բազում անգամ :

Կամքն կնոջ . Բազդն յաջողակ . Գոյնն ե-
րեսաց վն զօրծեցելոց . Հողմն հասանուտ :

Չորս իրս լայնելու զ էն սահմանայն :

Նախատեսանել զայն ժամերդուին զոր ասելոց է ՚ի վաղիւն . Արթել զինքն յուսուցնասիրուի ՚ի մի մասն զիշերոց . Մեկնել աշակերտաց իւրոց զգժաուրին իրս . Լինել քաղցրաբարոց ընդ նոսա :

Չորս իրս սաջալէրէն սահմանայն , զի քարոտսակէն ասիցէ զժամն :

Բազմուին ունկնդրողաց . Բազմուին եկամտից . Հասուցն առաւել զխտուի . Պատիւն որ շահի ՚ի նոյանէ :

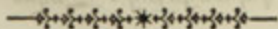
Չորս իրս պարտէ ունիլ սարոյշն :

Օանուցանել ժողովրդեան զօգտակար իրս . Նշանակել զնիւթն զորմէ ընձեռէ . Ոչ կըրի նել բազմիցս զայն՝ զոր միանգամ ասաց . ՚ի կիր արկանել զհամառօտութիւն :

՚ի շորս իրոց հոթնէն է օգտակարսակէն :

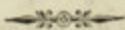
՚ի կենցաղավարելոց ընդ ամենից . ՚ի վըշտանալոց վասն իւրաքանչիւր իրաց . որք ոչ են լը հաճուի մերոց .

՚ի ցաւելոց առ վնանցելոց իրաց . ՚ի կամելոց զայնս որ ոչ է հնար ունիլ :

Ընտիր հասուածս ծաղկասողեալս յէ-
րեւելի Բժշկաբանաց, զոր ան ոս հա-
րէ ունիլ առ յեւն պատրաստ :

Ս գուա օթթալմիքա լատինացւոց : Եւ
կապտագոյն ջուր ինչ բաղադրական .
յոյժ մասնաւոր է սորա գործունէութի ՚ի դիպ-
ուածս բաղմատեսակ ախտից աչաց, զի է սրբիչ
մաքրիչ, զովացուցիչ, կակղացուցիչ և ցամա
քեցուցիչ բնութեամբ :

Արթէմիզիս վուկարիս, լը լինց. լը տաճկց
միսկ օթու . և լը մեզ նգած աղիկ : Եւ բոյս ինչ
որոց արմատն է երկացն կարմրերանդ . տերեւքն
անուշահոտ են և բաղցրահամ . լի է իւղով, և
զոյսցական աղիւ, և բնութի թուլացուցանէ
զարդանդն, և լուծանէ զխցանս դաշտանի կա-
նանց : Սա ունի միւս ևս ներգործութի, զի եթէ
եփեալ զնա սպիտակ գինեաւ արբուսցեն ծնըն-
դական կնօջ, դիւրաւ վիժէ . օգտէ և միջա-
հատական տենդի : Չափն ՚ի մի դրամէ՝ մինչև
յ2 կամ յ3 խառն ընդ վեց ունկի ջրոց :

Ե. սթէր , կամ թինթօրիուս ֆլու բրիմուս
լինց : Ա խոս ինչ բազմաստեղնեան , երկայն ,
կարմիր . տերև նր է երկայնաձև՝ դոյզն ինչ
դառնահամ , և համեմային : Իսկ արմատ սորա
դառնահամ , որ է դեղ ուլնացաւուն՝ եթէ
եփեալ ջրովն ողողեսցի ուլն (յն պողազն) :

Ե. բարութուս , կի՞ ունէտօ , կամ քօմարուս՝
լինց . և լը մեղ մաթուղենի . զոր եփեալ ՚ի
ջուր և եդեալ ՚ի վր ուսուցից , վազվազակի
ցրուէ զսս : Մէմայիլոն , կի՞ ունէտօ , և կամ
աւալութում . կեղև սորա և տերևք է դեղ
ուլան ցաւոյ , (յն պողազի) , եթէ եփեալ ջրով
ողողեսցի ուլն :

Ե. ուրանթիում , կի՞ արանցիում , կամ աու-
րանճիում , ևայլն լը լս՞ : Ա պտուղ անուշա-
հոտ , որոյ երկու են տեսակք , զառաջինն կո-
չեմք ՚ի մեր բարբառ նարինջ՝ զոր լտախնք մա-
լում օստիրում անուանեն : Իսկ տաճիկք թու-
սունջ . կեղև նր է ընտիր՝ և լինի դեղ լըդէմ
տկարուն ստամոքսի , ջրաց և ուղղոյ . քանզի
լի է իւղով և ցնդական աղիւ : Մէջ նր դեղին
և հիւթալից , և թթու ուղ գլեմոնն , և բնուք
թուլացուցիչ : Իսկ երկրն ՚ի բարբառ լանց՝
աուրանթիում տուլէ , իսկ տճից՝ բօրթու-
գալ : Սա է ախորժահամ և բնուք զովացու-
ցանէ զջերմութի սրտի , դիմակալէ փտախտուն ,
հանապաղօրեայ տենդից , և փորահարուն մանա

անդ յորժամ խառնի լը շարարի . բաղադրելոյ վարդի ջրով : Իսկ ծաղիկք սր գեղեցկատեսիլ , հինգթերթեն , սպիտակ և հոտաւէտ , որք են գեղք ազդողականք լըդէմ տկարուն սրտի և ջը լաց , ցաւոյ գլխոյ , ստամոքսի , որովայնի և ար գանդի , զի է խթիչ բնութեամբ :

Լ. չէթապուլում լը լա" : Լ. բոյս ջրասէր . որոյ երկու են տեսակք՝ առաջինն մեծ և կծուա համ . իսկ միւսն կոչի լը լա՞նց աչէթապուլում մարինում մինուս , և բնութք բացողական , որով և յորդեն զմէզն և ապարինեն զջրգողութիւնն և զզալուկն :

Լ. նէթում , լը լա' և լը մեզ սամիթ : Բնութեամբ է ջերմ և չոր . յորմէ չափաւոր ուտելն դադարեցուցանէ զթանչս , և արգելու զհեծկլաալն :

Լ. նիմայ ըռէի լը լա" : Լ. ջուրն եփեալ և պարզել նիւթն կի՞ շիրէն ըռաւէնդի , որ յոյժ օգտէ ըմպելն չափաւոր փորադնացուն ցաւոյն :

Լ. մբէլիթլա կի՞ ֆարմաթիչլա : Լ. հող ինչ սեաւ , մածուցիկ ու՞ զկուպր յաճախել ՚ի հան քրս քարանց , բնութք է ջերմ . միանգամայն և դեղ սատակիչ ճճեաց և որդանց որովայնի , օգտէ նաև լըդէմ ախտի հերաթափուն , ստէպ ներկելով սովաւ զհերս և զյօնս :

Լ. նկուկլա լա" . լը աճկց ելան պալըզք . լը մեզ օձաձուկն մարմնոյ և մեծութն ման է հա-

սարակ օձի , այլ ստուար ք գնա , որոյ վն և կո-
չեցաւ յանուն նր , ունի զմորթս իւղայինս և
մածուցիկս . զոր եղեալ 'ի վր ուսուցից' կակ-
ղացուցել ցրուէ : Բայց ախորժաճամ է և սաս
մոքսի դժուարամարտելի : Սորա իւղն ունի ըզ
գործունէութի բժշկել զխլուին , եթէ փոքր ինչ
ջերմացուցեալ արկցի 'ի մէջ ականջաց , և մի-
անգամայն եթէ օժանէ երեսն' սրբէ զբիծս (յ՛ր
բէբէնս երեսայ) , կամ թէ օժանեսս զգլուխ ,
բուսուցանէ զհերս գլխոյ . նոյնն զտակարէ
ընդդէմ թունից :

Լ մուքա լւ լտ . լւ տճ եաղըն թօնթուսու
լւ մեղ մրուր կմ գիրդ իւղոյ , որ 'ի պարզին իւ
ղոյ իջանէ 'ի յատակս անօթոյն . բնութ է կակ
ղացուցիչ և միանգամայն ապարինէ զցաւս գըլ
խոյ , եթէ ջերմացուցեալ արկանիցի 'ի վերայ
ճակատուն :

Լ նսէր լւ լտ . լւ տճ'' գաղ . լւ մեղ սաղ : Լ
թեաւոր կենդանի մի ջրասէր 'ի ձե բաղի , այլ
մեծ ք զայն' և փոքր ք զկարպ' յաճախել յճ ամ
միս սր պարարտ և ախորժաճամ , բայց յաճախ
ուտելն պատճառէ զփնաս ստամոքսի , իւղ սր
եթէ օժանեսս զգլուխ , բուսուցանէ զհերս ,
որոյ թախել իցէ 'ի պիտակէ . խաղաղացուցա-
նէ զշնջուքն և զթնդուքն ականջաց . մեղմէ ըզ
ցաւս թանջից եթէ ջերմացուցել գիցի 'ի վր
ախտացել մասին մարմնոյն : Աղկզանք այսր կեն

դանւոյ , զոր լատինք կոչեն՝ քէնօքօբբուս , լի
 նի դեզ ազդու լըդէմ միզարկեւլուե , և կալուա-
 ծոյ դաշտանի կանանց : Չարին 'ի կէս արամէ ,
 մինչև ցփի ամբողջ , և լը ոմանց նախնի հեղի-
 նակաց՝ ունի զօրուի ևս միժողական : Իսկ ըզ
 մորթ ոտից ար լոսել 'ի ջուր ըմպեն , և լինի
 դեզ օգտակար 'ի դիպուածս հոման արեան
 առթելոյ 'ի թանչից :

Լ.չէթում լտ" , և լը մեզ քացախ : Լ. թըթ-
 ուածն գինւոյ , որ 'ի կիր արկանի 'ի կերակու-
 բրս . զօրուք է թուլացուցիչ և զովացուցիչ ,
 և իբրև ճշգրիտ դեզթափ լըդէմ ամ փտախ-
 աից , ժանտախտից և թիւնոյ ակիսնի , դիմա-
 կալ է ամենակերպ թիւնալից օդոց և հիւթոց ,
 քանզի տեսանեմք , զի խորշակահարաց զպատ-
 մուճանն թացել քացախը զգեցուցանեն նց ,
 և սպարինեն : Դարձեալ՝ օգտաւէտ է 'ի դիպ
 ուածս ամ ջերմախտից , զի փարատէ զջերմուի
 արեան , հասանէ զծարան , շարժէ զքիրան ,
 զատանէ զփեսասակար հիւթս խառնելս լը արեն
 միանդամայն և փարատէ զզուանս ստամոքսաց ,
 և ևս մարբէ զվերս լուացմամբ , և չտայ նե-
 խիլ նոցա :

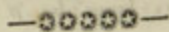
Լ.չէթօ շիլիթիթիթօ , կմ սգուելլիթիթօ ի-
 տալացուց . լը տճ . ասասողան սիրքէսի . և լը
 մեզ՝ քացախ ծովային սոխոյ , կմ մկնտիոյ :
 Լ.նօսրէ զկալչուն հիւթս մաղասի , մանալնդ

Տերոց, օգուտ է ջրդողունն, և շնչարդելունն,
դիմակալէ վտակտունն, և ունի մասնաւոր դոր-
ճունէսունի՝ ՚ի շիջուցանել զճարաւն, չտին՝ ՚ի մի
դրդալէ մինչև ցերկու :

Ա. չէթօ սաթոււնօ, կամ աչէթօ լիթարճի
լիօ, կամ օսսի աչէթատթօսի բիօմսօ լիգուլի-
տօ, և կամ աչէթօ տի բիօմսօ խաւացուց .
ը աճ՝ միւրտեսէնկ սիրբէսի, կամ դուրշուն սիր-
բէսի . և ը մեզ՝ քայախ քարմարցակի, զոր
բազադրենն ՚ի մի սօդալ ՚ի զաագոյն քայախէ, և
՚ի կէս լիպրա քարմարցակէ, որ լինի դեզ օդ-
տակար ըդէմ խազաւարտից՝ ելնդոյ՝ այտու-
ցուց՝ և վերայ քաղցկեղի և դազդիտականի և ը
հանրան ըդէմ ամ խոցից պատճառելոց յապա-
կանուէ արեան, եթէ թայնլ կաւուն արկանի-
ցի ՚ի վր նց . այլև ըդէմ բորբորման աչայ,
զի է թաւլացուցիչ և սեղմիչ բնուք : Բայց
դիտելի է՝ զի միշտ պարտ է յայդպիսի դիպուա-
ծը բարեխաւանել զայն օղուլ և դառն ջրով
և յայնժամ աւ ձայնի արլուա վէճէթօ մինչ-
բալէ տի կօուլարտ :

Ա. չէթօ տէի դուաթթօ լատրի տի մարսի
լիա, կամ աչէթօ քօնթրա բէսթէ, կամ օսսի
աչէթիքօ աւօմաթիքօ խոլց : Ա. չէթուամ ան-
թիբէսթիլէնցիալէ ը լանց . աճ՝, տեօթ
խաւարղար սիրբէսի . ը մեզ քայախ ը ժան-
տակտի, զորոց զբազմազան օդտաւէտունի և

զհանդամանս 'ի մի բան բովանդակել բացա-
 յայտ ծանուցից յետադայ պատմութիս : Չայս
 քայտիս աներկեան 'ի զործ արկանէին չորս հըռ-
 չակաւոր դողք 'ի ժամանակի ժանտախտի 'ի
 քաղաքն մարտիկեայ , որով թացեալ զհոտուե-
 լիս և զչօշտիելիս՝ համարձակ մտտէին 'ի դո-
 զանալ զինչս և զկարտախ մեռելոց 'ի ժան-
 տախտէ : Յոյժ օգտուէա է յամենայն ա-
 ռաւօտու ըմպելն 'ի ամանէ յերկու տրամէ մին
 չև յիւրից , կարևոր և պատշաճ դատեցան 'տախ-
 նի հեղինակք՝ զկիրառուի սր 'ի դիտուածս տա-
 բախտիսկ ախտից . յաւէտ ևս վկայէ խկապէս
 քաջ և հմուտ միքայէլ բէտտէն բժիշկ եղիլ-
 տացւոց արքային . մանաւանդ՝ յայսմ 'ի տա-
 բաքազը ժամանակիս որ 'ի 1830 ամի յամ
 տեղիս մեքէզ զհեղամադձուի . (յի քօլէռա մօռ-
 պուս) : Այժմ 'ի Մոսկով երևելի բժիշիք հետա-
 մուտ եղէն և դտին զայս քայտիս որ զհեճամեճ
 օգուտս բերէ առ 'ի պահպանել անձին . վայ և
 մքք դայս քայտիս անդադար 'ի զործ ամէսք 'ի
 ժամանակս այսր ախտի՝ լը հրամանի բժշկաց :

Բիէթրօլիուսմ , կամ լաբիսօլէուսմ լատ-
 տ՝ թաշեաղը . և լը մեղ՝ իւղ բարի : Ա՛ հեղէ
 զուկ զօրէն կալրաձիւթոց . բայց ալնիւ և ըն-
 տիր համարի սպիտակն , յայն սակս հարկ է 'ի

կիր առնուլ զայն • որ է դեզ օգտակար չդէմ
 թունից , և տկարուք ջղաց , միանգամայն և սա
 տակէ զորդունս և զճճիս որովայնի , և կակղէ
 զիւրծս : Չափն մինչև ցչորս շիթս խառն չ
 շաքարի : Այլև՝ շահաւէտ է 'ի դիտուածս ցա
 ւոց ոսկերաց և ջղաց , եթէ ջերմացուցել օժ
 ցի նովաւ ախտացեալ մասն մարմնոց :

Բռանգաուր սինայ , լը լա" : Այ խոտ իմն կակ
 զացուցանօղ , ուղ զճնճղկաբլիթ խոտն , զոր
 կաթնով կամ ջրով եփեալ դնեն 'ի վի ուռուցի
 կակղացուցել ցրուէ , կամ հասուցանէ : Աւ լը
 մեղ սախ՝ արջնտեղի խոտ :

Բուզլոսի ֆլօրէս : Այ ծաղիկ խոտոց միոց , ս
 րոց խոտն՝ նմանի կովի լեզուի • զոր պարսիկք կո
 շեն կեաւ զբլան • որոց ծաղիկն , կամ ծաղիկն
 քաշած զիլապանման ջուրն մասնաւոր յըմ
 պելն՝ յոյժ օգտակար է , ցաւոց կրծոց , և հո
 վացուցմամբ զօրութիւն տուօղ սրտի :

Բօլուս արմէնի լը լա"՝ զոր պարսիկք ասն՝
 քիլարմէնի : Այ կարմիր հող նիւթաւոր , հո
 վացուցանօղ • և փորագնացուք է օգտակար դեզ
 պարտ է փոքր ինչ խառնել չջրոց , ապա ըմ
 պել :

Բիսթօրթէ ըռատիք՝ լը լա" • և լը ուռ
 սոց սախ կալգան : Այ արմատ ինչ կարմիր ,
 դեզ է թուլուք զաւակատան կանանց , և ա
 ռաւել հեղման արեան տեւատեսուք և վիթ

ման երախայի, յորմէ մասն ինչ փոշի արարել ջրով կամ արախով և կամ կարմիր գինեաւ ըմպելն զաւակատունն և մէջքն սնտէ, և արիւն-կանգնէ, և ինքն բուսանի ամուրեք:

Բէզօար, որ է դեղթափն լը լա՛ . լը աճ՛ , փանդէ՛՛՛՛՛ . գովելին և յոյժ զօրեղագոյն է կապկինն: Ա՛ օգուտ դեղ սրտի մարդոյ, զօրութիւն տուօղ, և քրանաբեր, փոքր ինչ հարեալ ջրով ըմպել, բազում օգուտս բերէ անձին ըստ ամենայնի:

Բէլլիգիս մինօր, լը լա՛ . Ա՛ խոտ իմն, յոյժ օգտակար վերաց, բուսանի ամուրեք ՚ի դաշտս, քանզի յայսմ խոտոյ չորացուցել և փոշի շինել, սպարտի ունիլ ամ ոք, որ ՚ի վերաւորին սրով՝ փութանակի ցանել ՚ի վը վերայն՝ ողջացուցանէ այնու՝ զվէրս. լըմամենից պատահի երբեքն դանակաւ, կամ այլ սրով կտրել զձեռս կամ զայլ մասունս մարմնոյ:

Բասթիքքէ տի ճինկսէնկ՝ ըստ խոտը՛ : Ա՛ զանգուած ինչ քաղաղրել, ՚ի 5 ունկի՛ ճինկսէնկ արմատոյ լոսելոյ, ՚ի 10 ունկի՛ վանիլիա պողոյ լոսելոյ, ՚ի 10 շիթ հասէնցա տի ամպրա. ՚ի 5 արամ թինթուրա տի քանթէրէլէ . ՚ի 50 շիթ՝ իւզ կինամոնի, և 15 լիպրայ մաքուր շաքարէ . յոր յաւել այնչտի մուշիլլաճճինէ . որչտի պէտք իցեն առ յօրինելոյ զանգուածս զայս . արարել հատիկս՝ որ կշռիցէ 24, կմ 30

ցորեանս . 'ի զանգուածոյ աստի 'ի մի իմ՝ յերկուս ժամս միանգամ՝ առնու հիւանդն չորս իմ հինգ հատ առ իւրաքանչիւր նուազ : Չօրաւոր է յոյժ դեզս 'ի դիպուածս տկարուք ջղաց, և առնի անդամոյ, և միանգամայն գրգռէ ըզսազմբն :

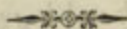
Բհիլլիբէա, իմ չիբբուս լւ լա' : Եւ ծառինչ բազմոստեան, որոյ ծաղիկքն՝ են սպիտակ. լինի դեզ ազդու լըդէմ ցաւոյ գլխոյ . մանաւանդ՝ յորժամ խառնի լը քացախոյ և դիցի 'ի վերայ ճակատու :

Բլանչէնթա րօզարում . լւ լա' . և լւ մեզ թանձրաթան վարդի, (յթ') վարդն զանգել քացախով, իմ եփեալ, դնեն 'ի վերայ ճակատու առ 'ի բուժել զցաւս գլխոյ :

Բիբէա մէլանօ լւ լա' , տճ'' սիաս պիպէո . և լւ մեզ՝ սեաւ պղպեղ . զոր 'ի վարարկանեն 'ի կերակուրս . նաև 'ի դեզորայս : Որ է ցըբուիչ վիքոյ՝ արծարծիչ ազդեցուք տամնքսային՝ և փորային հիւթոյ, աճեցուցիչ ախորժակաց՝ զօրացուցիչ ջղաց տամնքսի՝ և ընդերական խողովակաց՝ փարատիչ տաբէբսիտ անուանեալ ախտի հեծկլտանայ, և անդամալուծուք . այլև օգտէ 'ի դիպուածս ջղային դըթուարամալուք . զի է խթիչ բնուք . յորմէ պարտ է առնուլ 12 իմ 13 հատ 'ի դնալն յանկողին : Բազում օգուտ բերի կիրառուք

տորա : Գոյ միւս ևս սպխտակ բիբէր՝ որ կոչի լըւա՞ բիբէր ալպոււմ . հոտուէտ , բայց մի և նոյն է զօրուին լը սեաւին : Այլ բայ ՚ի սոցանէ այլև իմն տեսակ մէխակահոտ սղպեղի՝ որ կոչի ՚ի բարբաւ լա՞՝ բիբէր կարիօբհիլաթոււմ : Բայց միայն հոտով տարբերի ՚ի նոցանէ՝ այլ զօրուլթիւնքն մի և նոյն են :

Բիբէր լօնկոււմ , կամ մաքրօբիբէր լըւա՞ , տա՞ տաւը ֆիլ ֆիլ , և լը մեզ բիբար ևս : Ի պտուղ ինչ խակ՝ երկայն՝ ստուար՝ իբր զմատըն մանկան , և գոյն նր մթին կարմիր . համն տտիպ է և միանգամայն խայթօղ : Սա վն բոււււրն խթողական զօրուի իւրոյ՝ մեղմէ զտարուի թունից , արծարծէ զզօրուի ստամոքսի , և ջրղայ , առատացուցանէ զսաղմ , ցրուէ զփուրըս և փարստէ զխիթս ստորին որովայնի :

Գալլայ թուրցիբայ լըւա՞ : Ի զխտորն (յի մազու) , զոր ծեծեալ և փոշի արարել ցանեն ՚ի վր խարշել ձուոյ , և տան ուտել փորագնացուի ցաւ ունօղ հիւանդին :

Դիբթամինի քրէթիցի վէրի ֆօլիայ՝ լըւա : Ի տերև զօրեղապոյն բուսոյ միոյ . որ զրէթէ յայս տերևոցս փոշի արարել՝ 10 կամ 15 գրան՝ (յի) 15 ցորենաքաշ , ջրով խառնել տան ծըննդական կնօջ . որ մեծաւ դժուարուի ծնցի երեխայն , կամ թէ մեռել լիցի յարգանդի ,

փուլթով վիժէ, և է տեռատեսուի արեանն բա-
ցող: Եւ եթէ ՚ի ամանէ փոքր ինչ ՚ի տեղի չա-
յի մին քանի առաւօտ՝ երկարատե տենդ ու-
նեցող հիւանդն ըմպէ, տենդն կտրվի. և
ինքն է արբեցուցանող:

Չինդիբէր ըռադիքս լւ լա՛, լւ աճ՝ դէն
ճեֆիլ. և լւ մեղ՝ ասի տաք դեղ: Ա՛ բնուի
ջերմ և չոր՝ մտքբող գիճուի փողին, և մտք-
սեցուցանող դիւրաւ դիւրահուրն:

Ա՛ ինայէուս լւ լա՛. և լւ մեղ: Ա՛ ողնի
կենդանին քառուանի. զոր պրել խորովիլ
չորացուցանեն և շինեն փոշի, յորմէ կէս մըս
խալ՝ ջրով խառնել տան՝ ջրգողել և դեղնուի
ունող հիւանդին՝ ամ առաւօտ որ մէջն՝ արագ
արագ ելանելով՝ ջրգողելոյն ջուրն, և դեղ-
նուին ՚ի դուրս մղէ. զի է յոյժ միզաբեր դեղ:

Ա՛ գուուս՝ լւ լա՛. և լւ մեղ երկվար կամ ձի:
Ա՛ կենդանի ծանօթ ամենեցուն: Սորա կա-
թըն, (ուղ և իշոյն) ոչ գոլով այնքան պարարտ
օգտակար է ՚ի դիսուլաճս թարթետուի նուրբ
ախտի (յո՛ բարակացալի), շնչարգելուի, հը-
նագոյն հալից, վերնոտուի, և այլոց այսպիսի
նուազացուցիչ ախտից: Եւ եղունգն սր փո-
շիացուցիլ, լինի դեղ ազդու լըգէմ՝ լուսնո-
տուի և կարծրասնդուի արգանդի. չամն ՚ի 20
ցորենոյ մինչև ց60: Իսկ գ. քակորն ՚ի վար ար-
կանեն ՚ի դեղ փողացաւուի և կշտացաւուի:

Ըտիերիթուս լուսբրիքորում թէրրէս -
թրի սսի լւ լտ'' : Որ է յոյժ օգտակար դեղ
սակերաց ցաւոյն, քամւոյ և ուռուցի, զոր ար
տարուստ քսեն 'ի վի ցաւակիր տեղեացն, և
որ փութով կաղդուրէ ցաւս :

Թանայէթում լւ լտ'' : Այ խոտ ինչ հոտա
ւէտ, որ սսի լւ տճկց բուսադրան • խոտն՝ ծա
ղիկն և արմատն է դեղ քամւոյ ցաւոյն, ճը
ճեաց կորզիչ, և կանայի զաւակատան ցաւոյն
յոյժ օգտակար դեղ, բուսանի ամուրեք, և
'ի ծաղկանց սրին զգուլտականման ջուրն քար
շեալ՝ տան ըմպել վս քամւոյ ցաւոյն :

Թէսթուդո լւ լտ'' : Այ յամրաշարժ կենդա
նին կրիեաց, որ աամկօրէն սսի (թօսպաղայ) •
որոյ ձուն դեղ է քամւոյ ուռուցի, զոր մածեւ
'ի վի կոտաւոյ՝ դենն 'ի վի ուռուցել ամորձեցն
տղացոյ, ուռուցն իջանէ :

Թուսիլադօ լւ լտ'' : Այ խոտ ինչ • յոյժ օգ
տակար ըմպելն վս հաղի • նոյնն և ծաղիկն նո
րին • զոր և ուռւք՝ մաշխմաշխայ սսեն :

Թրիֆօլիի աղուաթիցի լւ լտ'' • լւ ուռուսայ՝
տրէֆօլ սսի • և լւ մեղ նունուֆար : Այ յոյժ
օգտակար դեղ ցինկօթնի (յս՝ նազուլէի) ցա
ւոյն, արիւն յատակօղ և կալուածոց բացօղ :

Թէրրա քաթէքում բրէբարաթում լւ լտ,
լւ տճ'', գէհատ հինտի • լւ պարսից՝ գէուվհէ
Այ հող, կամ կաւ ինչ բաղադրել 'ի բաղմատենի

նիւթոց • բնուիք է սեղմիչ • որով արդեւու
 գլուծուի որովայնի , զիսխուի և զթքանուի
 արեան , և զգարչահոտուի շնչոյ և բերանոյ •
 այլև օդտէ լըգէմ վրիպակաց ձայնի • զոր պարտ
 է ունել ՚ի բերանն , և ՚ի լուծանիլն՝ կլանել ,
 չափն մի դըրամ ամբողջ :

Իսլափէ ըռատիքս լը լտ" • լը պարտից դօլի
 սաբայի : Այ արմատ յոյժ զօրեղ լուծօղ , ներս
 նային կծու խոնաւուի և մաղասի՝ յստակօղ և
 ճճեաց՝ դուրս մզօղ դեղ , յորմէ մին մսխալ
 ճեճեալ և փոշի արարել՝ ջրով յառաւօտու ըմ
 պէ ոք , բաւականին լուծէ , և զներսնային
 խոնաւուին և զմաղասն մօքրէ :

Իմփէրաթօրիէ ըռատիքս : Այ քարաւուղի
 արմատն • դեղ՝ կանացի արեան և բաբափ
 լի արձակօղ :

Լափիս բէնգօառ լը լտ" : Որ է փանդէհերն :

Լիթարճիրիուս աուրի լը լտ" • և լը մեղ՝
 քարմարցակ ոսկւոյ • որով լուացել զամ վէ
 ըրս դժնեայ՝ խիոյն ցամաքեցուցել բուժէ :

Լուբուս լը լտ" • և լը մեղ գայլ : Այ գա
 ղան ծանօթ ամյն • սորա իւղն՝ մեծ օգուտ է
 ջղաց օճեւն :

Լուփուլուս լը լտ" : Այ անուն ծաղկալի խո
 տոյն խմէլի • լը թուրքաց հմէլ սափ • և լը ու
 սայ խմէլ : Յորմէ եփեն զիւլայն , է զօրուի
 քեֆ տուօղ , միզաբեր , և կանացի արեան շար

Ժող • զոր եփեալ ջրով՝ կամ զինեալ դնելն
 ՚ի վր ծեծեալ անդամոց և ուռուցի օգնէ՝ ցա-
 ւըն կազդուրէ, և զուռոյցն նստուցանէ :

Լինում լը լտ" • և լը մեղ՝ կտաւատ • ՚ի-
 սերմանց աստի հանեն զիւղ • որ է վարատիչ
 և խթիչ ցաւոց որովայնի, վատթար հաղի,
 ախտի գաղղիականի և սնդուէր մորթոյ • ՚ի
 սմանէ ևս հանեն կաթն, որ է դեղ սերմա-
 կաթուէր՝ հազից և երիկամաթեոուէր • սնորտ է
 ըմպել մասնաւոր յառաւօտու ՚ի ծումուտ :

Խամօմէլ լը լտ" • է անուն հռօմանի ծաղ-
 կին, լը թուրբաց փափաթեայ չիչէյի ասի, և
 լը ոռւսաց ռամաշկայ • է յոյժ կակղացուցիչ
 և ցաւոց կազդուրիչ • կալուածոց և կանայի
 արեան՝ արձակօղ դեղ ըմպելն իբրև չայ :

Արանալ լը լտ" : Երոյս մշտադալար, մե-
 ծատերև՝ հիւթալից՝ դառնագին՝ և թիւնա-
 ւոր • որ սովորաբար բուսանի յամերիկա և
 յափրիկէ • զոր ստէս կախեն առ սարսաօք և
 որմովք տանց իւրեանց • և է դեղ ազդողական
 լըղէմ ցաւոց գլխոց, և ուռուցից • կապելով
 ՚ի վր վշտանգեալ մասին մարմնոց :

Աալինա լը լտ" • և լը մեղ՝ հաւ : Ե թըռ-
 չուն ընտանի և ծանօթ ամյն • որոյ միսն հա-
 մեղ է և առողջարար • ճարս նր է ուտելի ցոր
 չափ թարմ է՝ մանաւանդ վրիպակաց ձայնի •
 և ՚ի հնանալն՝ լինի ազդու լըղէմ ամ ուռու-

ցից պատճառելոց ՚ի թթախտուէ : Արուն
այսր հաւու զոր լատինք կալլուս անուանեն , և
լն մեզ աքաղաղ ունի ճարոյ իբրև հաւ .
յորմէ կազմեն դեղ լնգէմ ուսուցից , կարծ-
րուէց , ջղաց և ցաւոց ոսկերաց օժանելով :
Սերական անդամ նր չորացուցիլ և փոշիա-
ցուցիլ ՚ի վար արկանեն իբր դեղ նուազուն
սազմի . չտին ՚ի 40 ցորենոց մինչև ց60 :

Հէլէնի ըստգիրքս լն լա" : Այ արմատ ինչ
կարծր և անուշահոտ , զսոյն արմատոյս չորն
փոշի շինել փոքր ինչ գինեաւ ըմպելն , վն
ստամոքսի ցաւոյն և թուլուեն , յոյժ օգնէ .
ունի և միզաբեր զօրութիւնս :

Հէմատիթիս լախիս լն լա" . լն մեզ արե-
նաբար . և լն ուսաց ասի՝ կրովի կամին :
Յորմէ փոքր ինչ փոշի արարել՝ ջրով յըմպե-
լն օգուտ է , սաստիկ հեղման արեան փորոյն
և կամ տեւատեսութեան կանանց :

Հխասփուս հերբայ լն լա" . է զուպ և ծօթ-
րին կոչեցիլ խտան : Այ յոյժ օգտակար՝ կրծոց
հազի՝ արիւն յստակօղ , և ստամոքսի զօրուի
տուօղ :

Ճէլաթինա տի բօմօ լն խալցի . լն տճ" , էլ
մա փէլթէսի : Այ մաճուած խնձորոց . դիմա
կալ է թալկուէ , և տկարուէ սրտի , զի է զօ-
րացուցիչ և զովացուցիչ բնութ՝ մանաւանդ
ջուր սր օգուտ է վրկալիլ ձայնի :

Ղէլաթինա տի քօթօնիա խոլց . լւ ան՝ այ-
վայ փէլթէսի : Ա մաճուած սերկէլի , գերա
հռչակ է ՚ի մասին օգտաւէտուն ՚ի դիպուածս
փորահարուն , թանչից , տկարուն ստամոքսի ,
և սրտի , որով արգելու զփսխուքն և զիւրաւ
մարսեցուցանէ զկերակուրն : Չափն ՚ի մի դրկա
լէ մինչև ցերկու :

Մաթրիքարիա լւ լտ՝ : Ա բոյս հոտաւէտ
և դառնահամ . սր տերևն և ծաղիկն է դեղ
ազու լըէմ ախտից արգանդի , և նուազուն
ամսական պարտուց կանանց : Չափն ՚ի բռա-
նէ մինչև ցմի . զօր օրէն է՝ արկանել ՚ի մէջ
բինթա ջրոյ եռացուցելոյ . զկնի 12 ժամուց քա
մեան զայն կտաւով յայլ ապակի անօթ , և ա-
ռեալ լինի ըմպելիս այս միջոցի 24 ժամուց՝
երկու ունկի առ խրաքանչիւր նուազ :

Մէնթահա բիբէռիթա լւ լտ՝ . լւ ան՝ ընկ-
լիղ նանկսի . և լւ մեղ անանուխ կմ (նահնայ)
անէղից : Սորա տերևն եփեալ ՚ի ջուր և ար-
բուցեալ՝ դեղ լինի ստամոքսի՝ ջրաց՝ լուծման
որովայնի՝ փսխման՝ փքոց՝ և ցաւոց որովայնի .
իւղ սր խաւերէն կոչի՝ օլիօ հասէնցիալէ տի
մէնթա բիբէռիթա : Որոյ ներգործուն
նոյն է լւ տերևոյն : Չափն ՚ի չորս շէմ մինչև
ց60 խառն լւ շաքարի : Ունի սա միւս ևս աղ-
դուունի ՚ի ցրտացուցանել զբերանն : Իւղ այս
կոչի ռուսերէն մետնօեա մասլօ . իսկ ջուրն
մետնանայ վատա :

Մուսիա լը լա" . և ըստ մեզ՝ մուսեայ : Արու
անուամբ հասարակօրէն նշանակի մարմին եր-
կարառե ամաց մեռելոց օճեցեալ աղղի աղղի
բալասանօք՝ հալուէլւք՝ կարուք՝ զըմաովք՝
խնկօք՝ և սոցին նման համեմային նիւթովք .
որոց ընտիրն է սեաւ , փայլուն , և սաստկահոտ ,
ի կիր արկանի սովորաբար ՚ի դիպուածս յո-
րում ոք երկնչի կմ խրանու յն և իցէ իրաց :
Նաև՝ դեզ է օգտաւէտ ստ լըդէմ խախտել
և խորտակեալ ոսկերաց , և ճմլեալ անդամոց
և թուլացեալ ջղաց :

Մալուս լը լա" . ըստ մեզ խնճոր : Օսնօթ
ամյն . բայց ընտիրն որ լինի սպիտակասուն
կարմիր , մաքուր նրբակեղև , փայլուն , մէջն
սպիտակ իբրև դձիւն , սառնատեսակ ջրալիր ,
սակաւտկորիզ և ակտրժահամ : Ար է դեզ ՚ի
դիպուածս ակարուր սրտի , ակոնտանոտու-
թեան և խցանաց :

Մալուս լիմննիա , կամ մալուս մէտիբա .
ըստ մեզ լեմնն : Այսպտուզ ճանօթ ամյն , ո-
րոց մէջն ջրալիր , և թթու ուղ աղոխ , որ է
փարատիչ փտախտուր , և ամենակերպ ջերմ
ակտից , պատճառելոց յուժգնուէ , մեղմէ և
զչորուի թունից , և արդէլու դյորդառատ հո-
տունն արեան . զի է զուլացուցիչ և թուլացու-
ցիչ բնուք , մանաւանդ յորժամ խառնի ընդ
շաբարի բազադրելոց հասարակ ջրով : Աեղև
սորա է դեզ լըդէմ ակարուր ստամոքսի . ՚ի կե-

զևոյ ստատի ելուզաննն զիւզ ինչ ոսկէգոյն , որ
լինի դեզ լըդէմ տկարուն ստամոքսի և ուղղոյ .
զի է թթիւ իմ գրգռիչ և ճճէհալած : Չա-
փըն յՁ շթէ մինչև յ10 :

Մէլ ըտտ լա" . լը մեզ մեզր : Բայց լաւն է
սպիտակն . օգտակար է կրծոց . շնչարդելուն
և հազից . զի է թուլացուցիչ՝ անօսրիչ՝ մար-
սեցուցիչ և յոյժ մեղմաւիլ լուծիչ բնուի . և
օգուտ է ՚ի դիպուածս ախտի ելախանդականի
և դժնեայք բորոտուն . զոր մնրթ է ՚ի գործ-
արկանել թէ՛ ՚ի ներքուստ առատօրէն ուտե-
լով՝ և թէ՛ արտաքուստ օժմամբ . այլև օգուտ
է հեծկլամնոյ հին հազից և այլ ախտից կրծոց :

Մէլ ուղղաթում լը լա" . որ լը մեզ ասի մեզր
վարդի , և տուր սովաւ ողողել զկոկորդն և
զըերանն առ ՚ի բուժել զվէրս :

Մաննա լը լա" . և ինլց լը մեզ մանա-
նայ : Բայց լաւն է սպիտակ և մարուր և ա-
ռաւել օգտակար , զի լուծէ մեղմապէս և
թէթ և ապս զփնասակար հիւթս ստամոքսի և
փորոտնոց , անօսրէ զթանձրամոծուի տողունից .
կակղացուցանէ զկուրծս և զորկորս մեղմէ
զհազս և կազդուրէ զցաւս որովայնի . զի է
թուլացուցիչ բնուի : Չափն ՚ի 8 տրամէ
մնչև յ24 :

Մէլ բուրլիալիս լը լա" . ըտտ անճ" ետպան
ֆէսլիէնի . և լը մեզ վայրի ուհհան : 1; բոյս

ինչ բաղմատեսակ . յորս երևելի են երկու տեսակք . առաջինն կոչի մէքուրիալիս մաս . որոյ ցողունն է երկայն իբր մի ոտնչափ , բոլորակ . այս բոյս լի է գոյացական աղիւ . ունի մասնաւոր իմն ազդուուի ՚ի բանալ զմանբամասնեայ երակս , և ՚ի գրգռել զգաշտանս կանանց , եթէ արգանակ՝ կամ խաշու կալմեալ արբցի , զի է բացողական՝ միզաբեր , և մեղմապէս լուծիչ :

Մարրուպիում լա՛ : Այս բոյս ազդու հոտուէտ , օգտուէտ ՚ի դիպուածս դալիան , խցանայ՝ փայծեղան և լերդի , և արգանդի . նոյնպէս՝ շահաւէտ է նորագոյն ախտից՝ թոքոց , շնչարգելուեց և ցաւոց կրծոց , և նուազուն ամսական սարսուց կանանց : Չափն ՚ի կէս տրամէ մինչև ցմին :

Մակնէզիա ալպա՝ կամ մակնէզիա ուսթաբստ ռուսաց ասի մագնիզ՝ լա՛ ան՝ . կիւրվերչիլէ քայմաղբ : Այս փոշի ինչ յոյժ սպետակ թեթեւ , յինքն քարշէ զմնասաբեր և զախտարծարծ հիւթս մարմնոյ . յորոց սատճառին տկարուի ստամոքսի . ցնցուէն մկանանց՝ կամ ջղաց , խէթք ստամոքսի և որովայնի , քարախալճիա ախտն՝ և փորահարուի , և այլ ախտք սոցին նման : Ունի և գործունէուի ՚ի լուծել մեղմամբս զորովայնն՝ և բանալ զանցս միզի : Չափն ՚ի 20 ցորենոյ մինչև ցիկս ունկի խառն լա՛ գաղջ ջրոյ ՚ի սահ առաւօտու :

Մարթիա լիմաթուրայ ըստ լա՛ : Եւ անուն՝
խարտել և փոշի արարել պողպատին , յորմէ
քսան գրան՝ ընդ կէս մսխալ ծեծեալ խորա-
սանի և երեք մսխալ մեղու խաննել , օգուտ
է ուտել որդն և ճճի ունօղ հիւանդին ,
զորս մեռուցանէ և ճճուս ՚ի դուրս մղէ :

Մէլիլոթում ըստ լա՛ . ըստ ան՝ կօնճայ
ասի մեծ : Եւ խոտ ինչ՝ ունի ծաղիկս սպիտակս
յոյժ օգտակար դեղ է . հովացուցիչ , և կա-
լուածոց կանայի դաշտանի լուծօղ , և ան
ուրեք բուսանի :

Միլիփիդում ըստ լա՛ : Եւ անուն պապուկ
զեռնոյն , զոր ժողովել չորացուցանեն , և
փոշի շենեալ՝ փոքր ինչ գինեաւ կի՞ ջրով
տան ըմպել ջրգողել կի՞ դեղնուք ցաւ ու
նօղ հիւանդին զի է յոյժ միզաբեր , որ ա-
րագ միղեցուցանելով՝ զներսնային կծու խո-
նաւուիս բաժանէ , և ՚ի դուրս մղէ :

Շէքաբհուլ կի՞ սխարում լա՛ : Եւ բոցս
վայրի : Ծաղիկ սր նման մանուշակի , որոց
հառքն եփել իջուր և արբուցել , դէղ է ա-
պականուք արեն , և նուազուք սաղմի , այլև
յրուէ զգոլորշիս արգանդի և զբզէ զդաշտա-
նըս կանանց . որով և պատրաստէ ՚ի յղուի ,
զնոյն գործունէուի ունի և արմատն սր :

Ունգիլեթում բաղիլիզօնիս ըստ լա՛ : Եւ
յոյժ օգտակար սպեղանի , ան վիշայ մաքրօղ :

Ուրի՛նա՛ կամ լօթիու՛մ ըստ լստի՛նաց .
 ըստ ան՝ սխտիկ՝ կի՛մ խորար . և ըստ մեզ՝ ասի
 մէզ : Որ է յաւելուած գիճուեց ըմպելեացն
 յորմէ մարթ է ճանաչել զխօթուիս , կի՛մ զհի-
 ւանդուիս , և միանգամայն գուշակել զնշանս
 եթէ մահահրաւէրս՝ և թէ կենսատուս : Արդ
 եթէ մէզն իցէ առատ՝ տհաս՝ ջրային՝ և անգոյն
 նշանակէ թէ ախտն ՚ի վեր երևել է ՚ի տկա-
 րուէ և յանզօրուէ ջղաց և ՚ի մանրաթելից ստա-
 մոքսի . քանզի քաջայայտ է՝ թէ յայնժմ ոչ
 սնուցանէ , և ոչ զօրացուցանէ զմարմինն :
 Խսկ եթէ իցէ նուազ՝ կարի իմն թանձրա-
 հիւթ և ներկել , կի՛մ նաև վաղընդփոյթ
 պղտորել՝ և մըրալից , գուշակէ՝ թէ ախտն գո-
 յացեալ է ՚ի նոյն տկարուէ ջղաց՝ և ՚ի դանդաղ
 մանէ առնելուե՛ ստամոքսի և ընդերաց : Բայց
 եթէ գոյնն միզի լիցի նմանագոյն ելեկտրոնի ,
 կամ ևս մթագոյն՝ ցուցանէ զխօսանուի մաղձի
 լը արեան : Այլ եթէ փրփուր ինչ դեղնագոյն
 ՚ի վեր երևի յերեսս նր՝ , յայնժմ գուշակէ ըզ-
 դալուկն : Դարձեալ՝ եթէ լը մէզն արտաքս ե-
 լանիցեն հատորիկ մանուէք մսեղինաց՝ գուշա-
 կէ զծիւրիլն և զսպառիլն լերդի , կի՛մ այլ ըն-
 դերաց : Եթէ ՚ի վիճակի սաստիկոյն ջերմուե՛
 մէզն ախտակրին յոյժ կարմրագոյն և սևագոյն
 լինիցի , ցուցակ է տոչորման և բորբոքման

արեան , և կամ ներքին մասանց մարմնոց , և
 է յոյժ վատթարագոյն : Իսկ եթէ իցէ մըրա
 լից դեղնագոյն՝ և կամ ՚ի գոյն նարնջոց , և կա-
 ըի ստէպ և առատ , և զազրահոտ ցուցակ է ար
 մատախլելոց խօթուէն որովհետև յայնժմ
 սկսանի նուազել ջերմութիւն , օր քան զօր՝ զը-
 ուարթանալ ոգի նր , և դառնալ յառաջին
 առողջութի իւր , և նշանս այս առ լատինս ձայ-
 նի՝ գրիտի :

Ունդվէնթում նէրվինում : Եւ կանաչագոյն
 իւղանման սպեղանի , զոր արտաքուստ օժանեն
 և քսեն ՚ի վր քամւոյ ցաւով ախտայել ան
 դամոյն և ոսկերացն՝ և նուազել կամ թու-
 լացեալ երակացն և ջլացն :

Ունդվէնթում տէալթէ ըստ լա՞ : Եւ սպա
 զանի կակղացուցանօղ և արձակօղ կալուածոց
 ուռուցից :

Ունդվէնթում տիկէսթիւում ըստ լա՞ :
 Եւ սպեղանի ընդհանուր ամ վերաց և յոյժ
 օգտակար . մածել ՚ի քաթանոց դիւցի ՚ի վր
 վերաց :

Ունդվէնթում լեթարդիրիում , ըստ լա՞ :
 Եւ սպեղանի հօլացուցիչ և խոնաւուէ վերին
 ցամաքեցուցիչ և յոյժ օգտի ջրջրուկի՝ որ ը
 ուռուսաց ասի զօլօտուխայ :

Ունդ վէն թուամ նիհիլում ալքում ըստ լտ' :
 Ե սպեղանի սպիտակ հովացուցիչ և ցամա-
 քեցուցիչ վերաց, մանաւանդ 'ի ջրոյ կամ
 'ի հրոյ սրտահեցեալ վերաց՝ առաւել ևս
 օգտէ :

Չխոնիա՝ կամ մալուս չխոնիա ըստ լտ' .
 և ըստ մեզ՝ սերկելիլ : Ե ծանօթ ամլն սլը-
 տուղս այս, և զօրատու սրտի և ստամոքսի .
 զի է սեղմիչ : Աորիզք սր լինին դեղ հաղից,
 թոքոց, արիւն թքանողաց՝ թանչից՝ և փորա-
 հարուն : Չափն 'ի կէս դրամէ՝ մինչև ցմի, զոր
 պարտ է եռացուցանել ը չորս ունկի ջրոյ : Այլ
 օգտէ ուռուցից և ցաւոց աչաց, շրթանց՝ լեզ-
 ուի և բերանոց, եթ է դիւրի 'ի թրմոց 'ի ջուր
 ջերմ ժամս երիս, և արկցի 'ի վր սցտուցեալ և
 ցաւադնեալ մասին մարմնոց :

Չիքլամինուս ըստ լտ' . ըստ տճ'' եէր սօ-
 մունու . և ըստ մեզ՝ նշանակի՝ հաց խողի : Ե
 խոտ երկայնացողուն . զոր ծեծեալ և եղեալ
 'ի վր ուռուցից՝ շուտով ցրուէ և հասուցանէ :

Ռադիքս նշանակէ արմատ . ո՛ և իցէ :

Սալբուունէլլա՝ կամ քոխթալլօ մինչև ա-
 լէ ըստ լտ' . և ըստ տճ'' սէրչօ հիւզէամա :
 Ե աղ ինչ արուեստական, կազմեալ է՝ 'ի
 շքնչորակէ, և 'ի մուքուր ծծմբոյ . որ է դեղ
 հրատապ տենդից և բորբոքողականուց . զի է
 թուլացուցիչ՝ միզաբեր՝ և զովացուցիչ

բնուիք, և արգելու զհոսումն վավաշտական, սպառէ զհիւթս սերմնակաթուհի և պնտէ զսպո զական զօրուին: Չափն 'ի 12 ցորենոց մինչև ցմի տրամ ամբողջ:

Սաթիւում հեռչինում լւ լտ", կմ սալէք. և լւ մեզ մեղքապ կամ սահլապ (ուամկօրէն): Քաղցրացուցանէ զտողունս 'ի խժային աղի հիւթոց, կակղացուցանէ զկուրծս, մեղմէ ըզհապս, ապաքինէ զփորահարուինս, զթանչս, և զհոսումն արեան: Չափն 'ի կէս տրամէ՝ մինչև ցմի ամբողջ, խառն լւ կէս լիտր ջրոց, և 'ի մասնաւորի՝ զախտս թոքոց:

Սպիւռիթօ տի սալ ամօնիաքօ, լւ իտլց. լւ տճ" նշատր ոուհու. և լւ մեզ՝ ողի անուշատրի (յթ՝ նշատրի ըսպիրտն): Այ ողի ուժգին հոտակէտ, թափանցիկ, նուրբ, ցնտական, և կիզանօղ լեղուի և բերանոց. զոր մարթ է 'ի կիր առնուլ եթէ 'ի ներքուստ ջրախառն ըմպելով և եթէ արտաքուստ հոտամամբ օծելով. որ է հոչակաւոր լւղէմ յուի և մնասաբեր օդոց և հոտոց, ժանտախտից, մահաբեր տենդից, ախտից ջղաց, և նեարդից, անդամալուծուհի, յօդուածացաւուհի, պիսակաց, ցաւոց զլսոց, հարուածոց իժից և կարճաց, զի է ջերմացուցիչ, խթիչ, և քրանաբեր բնուիք: Չափն՝ 'ի 6 շթէ մինչև ց20 խառն լւ չորս կմ 5 ունկի ջրոց. դարձեալ՝ եթէ բաղադրիցի լւ իւղոց ձի-

Թապալտողոյ, Կ՛մ քաղցր նշոյ. լինի դեղ լըզէմ
 հարուածոց օձից, ցաւոց յօդուածոց, միջաց,
 ջղաց այլոց, այսպիսի ցաւոց, օժեալ նօքօք
 զցաւագնել մասունս մարմնոց, և շիեալ ուժ-
 դին. զի բաղադրել ողին այն լմտանիցէ ՚ի
 ծակտիս մորթոյ որով և բժշկի. վարի և առ
 ՚ի հոտոտալ. որ կարի սթափողական է և զգաս
 տացուցիչ, որով իսկ և իսկ զգաստացուցանէ
 զնուազելն, Կ՛մ զթալկացեալն : Դարձել ու-
 նի սա զմասնաւոր գործունէուի յինքն ձգել ըզ
 զթոյնս աւթելս ՚ի թիւնաւոր սնկոց, եթէ
 արբցի լը նախաւանդել չափու և կանոնի :

Սբ իւրթօ տի ֆուլիճիւնէ լը իտլց. լը տճ՛
 դուռում ռուհու. և լը մեզ՝ ողի ձանձախար-
 թի : Յոյժ օգտաւէտ է սորա գործունէուի ՚ի
 դիպուածս անդամալուծուի, լուսնոտուի,
 բաբախման սրտի, դողդոջման ձեռաց աւթե-
 լոց յերկիւղէ, և ախտից ջղաց, և մկանանց
 մարմնոց : Այլ և արդելու զպտոցտս գլխոց, և
 զախտս ախոնդանաց և արգանդի : Չափն ՚ի չո-
 րրս շթէ մինչև ցքսան յաւուրն :

Սուս կամ բօռքուս լը լտ՛. և լը մեզ խոզ :
 Ի կենդանի՝ որոյ միս՝ է պարարտ յոյժ համեզ,
 բաց դժուարամարսելի. իսկ իւզն՝ է դեղ
 կակղացուցիչ ուռուցից, և մեղմիչ զցաւս ջը-
 ղաց՝ սկեբաց՝ և երակաց. լեղի սր լինի դեղ
 լըզէմ ցաւոց ահանջաց, և հերաթափուի :

Աինուամ առօմօֆէսուաթուամ լաւա՞ . ըստ
 Եփեսոսի շէրապ . և լաւ մեզ՝ գինի հան-
 դերձեալ երկաթով կամ պողպատիւ , բազադը-
 բեալ ՚ի չորս ունկի՝ ամենանուրբ խարտածոյ
 երկաթոյ , ՚ի մի ունկի կինամոնէ , և ՚ի չորս
 լիտր սպիտակ և աղնիւ գինւոյ : Օ այս ամ օ-
 բէն է լինուլ յանօթ ապակեայ . զինի չորից ա-
 տուրց պարտ է հեղուլ զգուշուք յայլ ապակի
 անօթ , այնն զի մի խառնեացի մրուրն լաւ մա-
 քուր հեղանիւթոյն , և ապա տո՛ւր ըմպել հի-
 ւանդին երկու կամ երեք անգամ յաւուրն՝ զկը-
 շիւ միոյ դրգալի մինչև ցերկու : Չգեացի գինըմ-
 պուիս այս ցերեսուն և ցբառասուն օր , և տես-
 ցի օգտուի սր մեծ ՚ի զօրացուցանել զտկարուի
 ջղաց մկանանց և ստամոքսի , ՚ի յարծարծել
 զազդեցուի փորային հիւթոյ՝ ՚ի նորոգել զոյժն
 տկարացել յերկար խօթուէ՝ ՚ի ցրուել զախ-
 տարծարծ հիւթս խառնելս յարեան , ՚ի լու-
 ծանել զխցանս լերդի , ՚ի փարատել զախոնդա-
 նուի և զգալուկն , ՚ի բարեկրգել զգործողուի
 մարսողուե , և ՚ի բժշկել զջղային դժուարումար
 սուիս . զի է խթիչ կամ գրգռիչ բնուք :

Տօռօնիքում բառտալիանքէս՝ կամ տօռօնի-
 քում ռօմանօռում : Երոյս ինչ գարոնագոյն
 երկայն՝ իբր երկու ասնաչափ և բոլորակաձև
 բազմաճիւղ . տերև սր է լայն՝ բոլորշի՝ պայ-
 ծառ , կանաչ լաւմանուե մեղրապոպի . ծաղիկն

սպիտակ և ճառագայթածև, որոյ արմատն փաշխացուցել և արբուցեալ խառն դաղջ ջրով լինի դեղ օգտակար ըդէմ ստուաման գլխոյ և բաբախման սրտի . և լը ոմանց դեղ է ևս լը դէմ թիւնից :

Բաբհանուս սաթիվուս լը լա'' . և լը մեղ՝ բողի : Եւ արմատ ինչ բուսոյ իրիք ծանօթ ամենեցուն : Ոմանք, սեաւ՝ որք և են դեղք օգտակարք ընդդէմ սքոռսութի՝ միզարդելուէ՝ երիկամնաժետուէ, ջրդողուէ, զի են խթիչ և մեղմացուցիչ բնուի :

Փիմփինէլայ լը լա'' : Եւ խոտ ինչ՝ յոյժ օգտակար՝ ուլան (յի՝ պողազի) և բերանոյ ցաւոյ . զոր եփել ջրով՝ զբերնն և զուլն ողողելն օգտէ :

Քրէթայ ալբայ լը լա'' : Եւ ջերմակահողն լը պարսից գէլի սփիտասի . և լը ռուսաց՝ մէլ՝ օգտակար դեղ է կարմիր քամւոյ, զոր պարտէ փորք ինչ հարեւ ջերմ ջրով՝ յետոյ քսել . իջուցանէ զուռոյցն՝ և կազդուրէ ցաւն :

Քարիօբհիլուս առօմաթիբուս լը լա'' . լը տճ'' քառանֆիլ . լը մեղ մեխակ : Եւ ծանօթ ամիցն : Իւզ սր է միանգամայն օգտակար և մեղ միչ ցաւոյ ատամանց : Չափն յերեք շթէ մինչև ց6 զոր պարտ է կաթեցուցանել դոյզն ինչ ՚ի վր բամբակի և դնել ՚ի ծակոյկն փոհլ ատամանց . նա ևս դեղ է ցաւոյ գլխոյ . լը նմին օրինակի օգուտ է հելն ՚ի դիպուածս տկարուէ

ստամբուի և ջղաց . ցաւոց որովայնի առթե-
լոց 'ի փքոտուէ . զի է խթիչ բնութեամբ :

Քօռնուս մասքուլա լւ լա'' . լւ մեզ՝ չուս
կմ զօղալ : Եւ պտուղ ինչ ծանօթ ամյն .
միանգամայն է դեղ փորահարուէ , հոսման ո-
րովայնի՝ և թանչից . զի է սեղմիչ և զովացու-
ցիչ բնութեամբ :

Քամէլուս լւ լա'' . լւ մեզ ուղտ : Եւ կեն-
դանի ծանօթ ամենեցուն : Սորա մէջն մեծ-
օգուտ է շնչարդելուէ , և իւղն օգուտ է թան-
չացաւուէ և կարծրալինտ ուռուցից զոր կակղա
ցուցանէ կմ՝ ցրուէ : Ասթն առողջարար է և
մաքրիչ ապականուէ արին , և ստինքն այսր
կենդանուց պատրաստեն 'ի յղուի , յորժամ ոք
դոյզն ինչ ուտիցէ զայնմանէ . ուն հաստատեն
բազումք 'ի փորձառուաց :

Օլէում ամիկտալարում տուլչէ լւ լա'' . և
լատ մեզ՝ իւղ քաղցր նշոյ : Որ է դեղ լեզէմ
խթիչ կմ ցաւոց արդանդի , չոր հազից , դըր-
դըւման շնչերակաց և թոքոց , պնտուէ որովայ
նի , այրեցման միզի , թիւնից և ջրգողուէ . զի
է կակղացուցիչ , թուլացուցիչ և խաղացու-
ցիչ բնութ : Չսին 'ի կէս ունկուց մինչև ց2 :

Օլէում չիթուի լատ լա'' . և լատ մեզ՝ իւղ
կեղևոց կիտրոնի : Եւ իւղ ոսկէգոյն անուշահոտե
դառնահամ , որ է դեղ օգտակար լեզէմ ախ-
տից առթելոց 'ի տկարուէ . զի է խթիչ և

զօրացուցիչ բնութիւն . և ՚ի մասնաւորի ՚ի սատակել զօրդունս և զՃՃիս որովայնի : Չափն՝ յերկու շթէ մինչև ց6 խառն փոքր ինչ ջերմ ջրով : ՚ի նոյն պէտս կարգի և իւզն լեմոնի . պէճկամաթթօի և նարնջոյ :

Օլէուճ Վօլաթ իլէ միւխաթ իքաէ մօսքհաթաէ ըստ լա՛ . ըստ տճ՛՛ հինախատան ճէվիղին եաղը . և ըստ մեղ՝ իւղ մշկահատ ընկուղոյ : Եւ իւղ դեղնադոյն՝ ախորժահատ՝ միանգամայն և դեղ աղդու լըդէմ փորահարուէն՝ փքախտուէն դժուարամարսուէն՝ հեծկլտանաց՝ լաթիչ՝ գըրդուիչ՝ զօրացուցիչ՝ և փքահալածիչ բնութիւն : Չափն՝ յ2 շթէ մինչև ց10՝ յաւելլով ՚ի նոյն շաքար սպիտակ , ըստ կշռոյ միոյ տրամոյ՝ մինչև ցունկի մի . զոր պարտ է առնել երկոցս անգամ յաւուրն : Նոյնն՝ օգուտ է լըդէմ տկարուէն ստամոքսի և ստորին որովայնի , դժուարամարսուէն , նողկման , փսխման , և փորահարուէն , երկու կճ երեք անգամ յաւուր օժելով զայն ՚ի վր ստամոքսի , և սրտոյ մանկանց տղայոց :

Օլէուճ քամբհօուաթուճ լա լա՛ . տճ՛՛ քաֆուր եաղը՝ և լա մեղ իւղ քաֆրոյ : Սա լինի թանձր , քափրահատ և ցնդիլն , որ կաղ մի , ՚ի չորս ունկուղ իւղոյ ձիթապտղոյ , և միոյ ունկուղ քափրոյ , որ վրի արտաքուստ ՚ի փարատել զջաւս անդամոց , և ՚ի ցրուել զուռոյցս մասնաւորս :

Օգտիմէլ սիմբւլիկս սալբի : Եւ քացախով
 և շաքարով շինեալ դեղ հովացուցիչ և ստա-
 մոքսի կարօղուի տուօղ ըմպելի ինչ . զոր պար
 սիկք սքանջամին ասեն : Օրինակ շինելոյն այս
 է . մին չայի թաս յստակ ջուր , երկու չայի
 թաս լաւ դինուոյ քացախ , մին չայի թաս յըս-
 տակ մեղր կամ շաքար . շորս մսխալ չոր անա-
 նուխ (յի՛ նահնայ) . խառնել զայս ամ՛ ՚ի միա
 սին ՚ի մէջ բղղոյ , և եդեալ ՚ի վի՛ հանդարտ
 կրակի՛ եփեա՛ . յետոյ պարզեալ պահեա՛ ՚ի
 մէջ շուշայի , և փոքրիկ ինչ եփեալ զգարուոյ
 ջուր և յստակեալ՝ խառնեա՛ ՚ի միասին՝ և տո՛ւր
 տաքուի ունօղ հիւանդացելոյն :

Օլէուամ անտա ըստ լա՛ : Եւ իւղ ինչ օղ-
 տաւէտ որով . օճել զթուլացեալ մասն մարմ
 նոյ՝ և շփեալ առ հրով զի մտանիցէ ընդ ծակ-
 ախ մորթոյ . ՚ի զօրուէ նորին բժշկուի լինի
 տկար անդամոցն :

Օլէուամ օլիվաուում . ըստ լա՛ . ըստ տճ՛՛
 զնթն եաղբ . և ըստ մեղ ձէթ կի՛ իւղ ձիթա
 պողոյ : Ծանօթ ամիցն սա ստեպ վարի ՚ի կե-
 թակուրս և ՚ի դեղորայս , որ է վարատիչ ցա-
 ւոյ յօդուածոյ , սատակիչ ճճեաց , մեղմիչ
 բորբոքման երիկամանց կակղացուցիչ կալուա
 ծոց որովայնի , և դիմակալ թունից . զի է
 կակղացուցիչ , և խաղաղիչ բնուի : Չափն
 ՚ի կէս ունկուոյ մինչև ցերկու . ՚ի կրկնելն

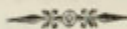
զիշիոն առթի լուծումն որովայնի . վարի և արտաքուստ առ ՚ի յինքն ձգել զթոյնս կար ճաց , և թունաւոր տղրկաց . և ՚ի փարատել զցաւս յօդուածոց :

Օւէում ֆօէնիքուլի լը լա . ըստ տճ՛վ աէ դինէ եաղը . և ըստ մեղ՝ իւղ սամթի : Եւ իւղ ինչ դեղնագոյն , սամթահոտ , և ջերմահամ , միանգամայն և դեղ օգտակար ըդէմ խթից և ցաւոց որովայնի , տկարուէ ստամոքսի , և տենդից առթեւոց ՚ի տկարուէ . զի է խթիչ և դրդուիչ բնուի : Չափն յ2 ցորենոց մինչև ց10 խառն փոքր ընդ շաքարաւ : Աւրի և արտաքուստ ՚ի բուժել զանդամալուծուի , զցուրտ ուռոյցս . զցաւս ատամանց և ոսկերաց , ևս ստամոքսի և ստորին որովայնի : Ի ստորին կարգս դասին և իւղքն անխօնի , քառվիի , և երեցկի :

Օքուլի քանքուի , կի՛ լաբիս քանքուի ըստ լտ . ըստ տճ՛ այնի սէրէթան՝ և լը մեղ ստուգաբանի ակն խեցգետնոց , (յի աւբի աչքն) : Եւ նիւթ ինչ սպիտակ , որ գոյանայ ՚ի գլուխ և ՚ի ստամոքս խեցգետնոց , և է դեղ օգտակար ըդէմ փորահարուէ հոսման արեան , և հրասպատ տենդից , զի է ձգող , սեղմիչ և զո վացուցիչ բնուի : Չափն ՚ի կէս տրամէ . մինչև ցմի խառն մի լիտր ջրոց : Աւ ՚ի մասնաւորի ՚ի մաքրել զարիւն , յինքն ձգել զթթու և զտախլ հիւթս ստամոքսի , և ՚ի խափանել զփսխումն :

Ֆիլիքուս քառիքս, ըստ լտ • ըստ պարսից
ինձիր • լը մեզ՝ թուզ : Եւ պատու ախորժա-
համ և ծանօթ ամցն, որ է դեզ կրծոց և
հազից, ևս ցաւոց երիկամանց, զի է կակ-
ղայուցիչ և թուլացուցիչ բնուի : Նոյնս
և կակղացուցիչ հասուցանէ զուռոյցս ըստե-
րաց, եթէ եփիցի կաթամբ՝ և ողողեցի բե-
րանն :

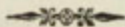
Ֆլորէս Էպուլուս, կի՞ սամպուքուս Էպու-
լուս, լը լտ'' • լը տճ'' եէր միւրվերի : Եւ թուփ
ինչ զազրահոտ • և դառնահամ, ծաղիկ սր-
օղուտ է լը ամի, ևս ՚ի վերընձիւղել զմազս
զլիսոյ :

Աս միզարգելուն հոսման գաղղիական հիւ-
թոց ՚ի սաղմանց խողովակէ (որ ասի սուզանակ)
ևս լուծման արգանդի կանանց, որոց պատա-
հի փոխանակ տեւատեսական արնն հոսիլ հիւթ-
սպիտակ շարաֆոյ նման՝ ընկնլ պալսամում
քոխայիվայ քսան կաթիլ • զոր պարտ է խառ-
նել լը մի ձուոյ դեղնուցի, լը մի տրամ խիժի ա-
րաբիոյ, լը լտ'' ասի կուժի արապիքում • լը մի
տրամ ծեծեալ քաղցր նշոյ, յաւելլով լը նմա
փոքր ինչ շաքար՝ և կէս ֆունդ գոլ ջուր զոր

բոլորն խառնել 'ի միասին քամեա՛ քաթ'նով և
 լն'ց 'ի մէջ շուշայի, յետոյ 'ի միջոցս 12 ժամուց
 պարտ է ըմպել, բաժանելով ը չափու ժա-
 մու. և զինքն պարտ է պահպանել յըմպելնց և
 'ի կերակրոց վնասակարաց :

Փոշի լուծողական օգտուէտ է 'ի դիպուա-
 ծըս յարբուխոյ և իջուածոց . մանաւանդ՝ առ
 թեւոց 'ի թանձր հիւթոց . մաքրէ մեղմապէս
 քերելով և 'ի դուրս վանելով զաղտեղուի ստա-
 մոքսի, և ստորին որովայնի : Բաղադրի
 'ի կէս դրամ եալափայ արմատոյ լօսելոյ, և
 յերկու դրամ քրէմօրէ տի թարթարոյ փոշիա-
 ցելոյ . զոր ըմպեն խառնել փոքր ինչ գոլ ջրով,
 'ի պահ առաւօտուն 'ի ծովուստ :

Պատճառովն ինչ որ զանազանսն և զսանազանսն ինչ
 շարժուց, 'ն զինքն ինչն ընկերացոյցսն Բժշկարա-
 նին, որ յեփէմեղաւնն ։

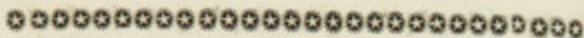
Լիպրա լւ լւ" . լւ տճ" իւղ տրամ և լւ
 մեղ լիտր . է չափ նշանակիչ հարիւր տրամոյ
 քանակուէ, որ և իցէ իրաց . յորում սարու-
 նակի երկոտասան ունկի և կէս ։

Կուժժա լւ լւ" . լւ մեղ կաթիլ կի՛ շիթ
 լւ ուսաց կապլեա . որով իմանամք զկաթ-
 ուած մի դուղնամաննի՛ն և իցէ հեղանիւթոյ ,
 որոյ վաթսուն կաթուածն կշռէ լւ բժշկաց
 զմի ամբողջ տրամ . ուրեքն 60 կապլեան կի՛
 60 շիթն և կի՛ 60 կաթիլն մի տրամ է , և
 այս մի շիթն կամ կաթիլն է զուգակշիռ միոյ
 ցորենոյ ։

Ունչիտ լւ լւ" . ըստ մեղ մի ունկի . ըստ
 ուսաց ունցիլ . է կշիռ դեղօրէից որ առնէ
 ութն տրամ , կամ երկոտասաներրորդ մասն
 լտեր և չորս տրամ . ուստի 50 ունկիքն առնեն
 400 տրամ ամբողջ ։

Գրանում ունում, ըստ լւ" : Է ցորենա
 քաշ կշռոյ քանակն, որոյ 60 գրանն եւրոպա-
 յի դեղածախքն՝ համարեն 1 մսխալ, որ է դրախ
 մայ . և ութն դրախմայն է 1 ունցիլ , և 12
 ունցիլն է 1 լիբրայ , որ է ֆունդ ։

Յօգուտ համբախց ասպարէճս աստանօր զտեարակն
Դաւիթ Բժշկին՝ որ յաշագս հաշիւամարդն ։

Յաղագս ցաւոյն կամ հիւադուեն՝ զորմէ
են բանք աստանօր, կարևոր վարկու-
ցեալ նախադիել զոսկաւ ինչ զխտելիս,
ասեմ նախ առաջին զանուանէ նր. որ ասի
հայրամարտ ։ Սա է բառ յունական տառա-
դարձեալ ՚ի լատին բարբառ, և թարգմանի
մաղձաթախութի կամ մաղձահեղութիւն. որ
է անուն վաղնջական յատկացել ցաւոյ ինչ,
որով մարդ անդադար փըսխէ և լուծանէ
զլոկ մաղձ. և վննմանակցութեան ընդ այսմ
ցաւոյ ըստ ինչ ինչ մասանց և յատկու-
թեանցն, նոյն անուն եղաւ և սմա ։

Արդ՝ այս ցաւ երևեցաւ զառաջինն ՚ի սլան-
կալայ հնդկաստանի ՚ի գիւղաքաղաք Ճեշօր ՚ի
1816 ամի ան. ապա և յայլ բազում տեղիս
և ՚ի քաղաքըս հնդկաց աշխարհին. ուղ ՚ի
բումբայի, ՚ի մատրաս, և յայլս մինչև ՚ի
բթավիայ և ՚ի սմարան, և յայլ քաղաքս
մալայի. նաև ՚ի սասրայ, ՚ի սաղտատ, ՚ի
բուշեռ, ՚ի շիրաղ, ՚ի թեհրան, և յայլ քա-
ղաքս պարսկաստանի. և այս՝ ոչ լն որում
փոխադրական, այլ յապականեալ օդոյ ինչ
պատճառեալ. զորոյ ցարդ քննեալ ներ-

հուն բժշկաց և բժշկապետաց անդլիացւոց
 ոչ գտին զխսկութիւն պատճառին : Միայն
 այսչափ ինչ ծանուցաւ իբրև ստոյգ . թէ ՚ի
 յօդն գոյանայ սպականութի ինչ հակակիր
 մարդկային բնուի . ոչ ամ մարդոյ , այլ ու-
 մանց . կամ մանաւանդ բազմաց . և չի իսկ
 յայտնի թէ որ տեսակ մարդոյ , և ո՞ր բնուի
 է առաւել հակառակ . զի ամ հասակի և բնու-
 թեան և կազմուածոյ դրեթէ հաւասար պա-
 տասի . միայն թէ մանկանց և տղայոց ոչ տե-
 սու պատասխիլ այնպէս յաճախ . եթէ ոչ մի
 ում ՚ի հազարաց :

Եւ ո՞պ զանձն , նոյպէս և զժամանակն ոչ
 գիտէ խտրել այս ցաւ . զի ո՞պ յամառան և ՚ի
 տօթագին եղանակս , նոյնպէս և ՚ի ձմեռան և
 ՚ի ցրտագին ժամանակս անխտիր երևի . բայց
 լը մեծի մասին յամարայնի ՚ի ջերմագին եղա-
 նակս :

Դարձեալ յերևիլ ուրեք նշանի այսր ցա-
 ւոյ , պարտին բնակիչքն առհասարակ զգու-
 շանալ փութով . ծխել ՚ի բնակարանս իւ-
 բեանց զխուռնկ , կամ քացախ՝ արկել ՚ի վի-
 ջերմացուցեալ աղիւսի կամ աղուրի , և կամ
 յայլ ինչ այսպիսի . այլև ստէպ հոտոտել
 զխստոր , սոյ և զսոսկ քացախ . և լը ամի յստակ
 և մաքուր պահել զտեղիան . այլև ՚ի կարի
 ստիպել հարկին , պարտ է փոխել զբնակարա

ներն, Կամ զտեղին, և գնալ յայլուր հեռաւոր
Կամ ՚ի մերձակայ, ուր մաքուր իցէ օդն. զգու-
շանալ պարտ է և ՚ի շքրջելոյ յարևու Կամ
՚ի սօթաժամու աւուրն զի, փնասակար է յայն,
ժամ :

Ամեցեալ յայսմ վայրի ը կարի օգնել
ախտացելոյ ժանտախտիւս կալիւրամարսս,
առաջի առնեմք զկնի այսր զայլ ևս մետասան
տենդս սմին նմանս, որք՝ ՚ի ներդործուիս հայե-
ցեալ յարտաքինս, գողցես մի և նոյն են ը
այսմ, բայց յիրում բաղմօք զանազանին :
Պատշաճ համարեցաք յաւելուածս զայս նախ՝
վսայն զի հիւանդացելն միով ՚ի մետասան տենդի
ցլս մի՛ համարելով ախտանալ կալի-
ւրամարսսիւ՝ յուսահատեսցի թերևս առողջա-
նալ, այլ ծանիցէ թէ գոն ևս այլ նմին նման
ցաւք ոչ այնչափ երկնչելիք : Երկրորդ առի-
թըն որ յորդոր եղև մեզ յայս էր՝ առաջի առ-
նել որչափ մտրթ է պսցծառապէս զպատճառս,
յորոց բղխի վերոյանուանեալն
կալիւրամարսս :

Պատահաւեալն եւ իբրապ թիշիտաւեան ցաւոյն նորագ
 ծագելոյ 'ն հարկէն եւ երեւելոյ 'ն զանազան աշխարհ
 ոք անուանեալ էր շէ

Կալիբրամարայս :

ԱՅՍ ցաւ ունի երեք տեսակ սկիզբն, կամ
 երեք կերպիւ կարէ յառաջանալ . առա
 ջին կերպն է այն , զի յառաջ սկսանի յան
 կարծ ցաւիլ պորտն մարդոյ , կամ փորն շուրջ
 զպորտոյն . ապա յետքանի բոպէից, կամ սակաւ
 ժամանակի՝ սկսանի փսխել 'ի բերանոյն և լու
 ծանել յորովայնէ անդադար մինչև 'ի վերջն,
 կամ մինչև 'ի մեռանիլ հիւանդին :

Երկրորդ կերպն է այն , զի համարեա թէ
 բոլոր անդամն՝ և մանաւանդ ձեռքն , և 'ի
 նոսա առաւել մատուցն , ևս և ոտքն , և 'ի
 նոսա առաւել սրունքն կամ ոլոքն , սկսանին
 յանկարծ կարկամիլ կամ քաշվիլ մինչև յոյժ,
 հանդերձ վերոյգրեալ ցաւով պորտոյն , բայց
 սակաւ քան զայն . ապա յետ սակաւ բոպէից
 անցանելոյ սկսանի հիւանդն նոյնպէս փսխել
 և լուծանել անդադար :

Երրդ կերպն է՝ յորում մարդ յանկարծա
 կի ուշաթափի և փրփրի, և շատ թուլանայ . և
 յետ քանի մի բոպէից նոյնպէս փսխէ և լուծանէ :

Արդ յերևա կերպս յայտասիկ, յորժամ սկըսանի հիւանդն փսխել և լուծանել. յառաջին կ՛մ յերկրորդ անգամս փսխէ և լուծանէ միայն ըզ կերածն, և ապա հետ դհետէ թէ փսխեալն և թէ լուծեալն փոխին ՚ի պարզ ջուր. և միանգամայն ըսուէ քան զըսուէ և սասիճան քան զաստիճան առաւելու և սաստկանայ լուծումն և փըսխումն անդադար :

Յորժամ այս այսպէս լինի, հիւանդն սաստիկ ծարաւութիւն կրէ, և շատ ջերմութիւն կամ տաքութի ՚ի ներսն. որով յայրեցմանէ սրտին, անդադար աղաղակէ և ջուր խնդրէ. յերեսաց գոյնն՝ և շրթունքն, որ է պօռններն՝ առհասարակ կապտանան. ուն և ծայրք մատանցն ձեռաց. ոտքն և ձեռքն շատ առաւել սառնանան կ՛մ սրտին. ունչքն կամ քիթն սրանայ և բարականայ. և ՚ի բոլոր մարմնոյն և յանդամոյն հոսին ամենասառն կամ շատ սրաղ քրտունք. զարկ բազկին, որ է նամզն, նուազի յոյժ և թուլանայ այնքան, մինչև չլինիլ զգալի, նուազի կամ բարակի և ձայնն հիւանդին այնքան, մինչև դժուարաւ լսէ մարդ. և արագ շունչ առնլովն, կամ շուտ շուտ հեղալովն հազիւ թէ սրհէ զկենդանութիւն. այլև գանգատի հիւանդն շատ

վիճակի միջոցն , և ոչ բնաւ դտանէ հան-
դարտութիւն յանկողնի իւրում :

Եւ յայտոսիկ ամի սոսացաք , ոչ դա-
դարի լուծումն և փոխումն՝ սլլ հետ վհետէ
առաւելու և սաստկանայ . և վերջապէս լու-
ծեալն կամ փոխելն փոխարկին ՚ի դոյն արեան ,
և կամ ՚ի դոյն ջրոյ՝ յորում լուացեալ իցէ
միս . և եթէ դեղն ոչ արագեսցէ , կամ շուտ
չհասանի , յետ երեք կամ չորս ժամուց կամ
սհաթից արագի մահն , և ազատէ զոչորմե-
լի հիւանդն ՚ի ցաւոյն : Բայց գիտել պարտ է ,
զի այս ցաւ ոչ է փոխադրական կամ փոխ-
վող , ոսկ ժանտամահն է , և այլք այսպիսիք .
այլ պատճառի անմիջապէս յատկանութենէ
ինչ օդոյ , ոսկ սասցաւ ՚ի յառաջաբանու-
թեան :

Յետ մեռանելոյ հիւանդին . յորժամ բացցի
որովայն նր և մասունք ներքին անդամոցն զլն
նետցին , ուղեղն գլխոյն , և խախտոցոյն , կամ
ստամոքսն , և փորոտիքն ամ , և ս առաւել
թոքն և լեարդն գլտանին լի յորդագոյն ա-
րեամբ . և աղիքն առհասարակ փոխեալ ՚ի
բնաւոր դրից իւրեանց :

Արդ Գեղ և Գարեամն յայտին հիւանդութեան
է այս ինչ , զոր նշանակէն ՚ի ներսոյ . զոր և
պարտ է շուտակոյն ՚ի փոքր գինել որքան հարե-
լին է :

Եթէ ցաւն լինի ըստ առաջնոյն 'ի վերոյ նշանակեալ երկոյ կերպից՝ յորժամ հիւանդն նոր սկսանի վշտանալ կամ նեղանալ 'ի ցաւոյ սորոտոյն, պարտ է շուտով տալ ըմպել զնեղքոյ զրեալ դեղդ ։

Ընկալ

ուճ հոճ շուտ սրտի ունի ճիշտ
 ջուր միջոցն հոճ ամբողջ երեւոյն հոճի .
 ինչ ամանիոյ հոճ նմանի ստան ե հոճի հոճի .

Չայտոսիկ 'ի միասին խառնել տնւր ըմպել . Բայց թէ հիւանդն չկարասցէ պահել զայս դեղ, և զզուեալ յետ դարձուցցէ, պարտ է կրկին տալ և երկուս, մինչև կարողացի պահել ։ Այս դեղ օգտէ աստուծով և աղատի հիւանդն ։

Եթէ ցաւն իցէ ըստ երրորդ կերպին, յորժամ անդամքն սկսանին կարկամիլ կամ քաշվիլ՝ հանդերձ ցաւով որովայնին, կամ սորոտոյն, պարտ է շուտով երակ հատանել, և արիւն թողուլ մինչև քառասուն կամ յետուն մսխալ . այլև 'ի վերոյգրեւ դեղոյն մատուցանել մի անգամ ։

Եթէ ցաւն ըստ երրորդ կերպին լինի, յորժամ հիւանդն սկսանի ուշաթափիլ և փրփրիլ և թուլանալ, պարտ է յերես հիւանդին յաճախ և շուտ շուտառան ջուր սրսկել և կտաւ ինչ տողորեալ կամ թրչեալ սառն

ջրով, դնել ՚ի վերայ կրծիցն, և ՚ի ջերմա-
նալն՝ փոխել վերստին. այլև տուր հատուտել
զատորև գրեալ դեղն ոգելից կան ըռուհն՝ շուտ
շուտ :

Ընկալ

անուշադր՝ որ է ներշափիք երէւ Քոճիւ
լաւ հէք Տէ՛հ Քոճիւն :
ջր-ը հասարակ համ ընկելի երէւ Քոճիւն :

Ձայս ՚ի միասին լաւապէս խառնեալ, լից ՚ի
մէջ փոքրիկ շիշայի, և գրեբանն պինդ փակել
իհարկաւորութեան ժամու ՚ի գործ անկ :

Եթէ յայս երրորդ կերպն պատահացի
և կարկամիլ կամ քաշվիլ անդամոցն՝ լը եր-
կրորդ կերպին, յայնժամ պարտ է ևս երակ
հատանել և արիւն թողուլ, որպէս գրեցաք
ի վերոյ. և յետ ՚ի յուշն գալոյն հիւանդին,
տուր նաև ՚ի վերոյգրել դեղոյն սովով, թի-
րաքի ջրով և անանուխի իւղով շինեալ :

Եւ բանղի յայսպիսի տկարութեան, հի-
ւանդի սիրան և ստամոքսն շատ անհանդարտ
լինի. եթէ չկարողասցի ընկալնուլ զդեղն հե-
ղուկ կամ ջրի, պարտ է յայնժամ տալ դե-
ղահատ, կամ հապ այսպիսի :

Ընկալ

հէ՛լօմե՛լէ՛նա չսան ցորենաւաշ .
Քիլաւ որ է ամբիօն երէւ ցորենաւաշ .
իւղ անանխոյ ասան և հինգ հմե՛լէ

Ձայս ՚ի միասին խառնեալ հապարս և տուր,
 եթէ և զսոյն յետս դարձուցանէ հիւանդն,
 պարտ է կրկնել շատ անգամ մինչև կարողա-
 նայ սրահել, նաև պարտ է առնել հօղնայ այսու
 դեղորէիւք :

Ընկալ

Ջուր Էրնճի համ Գարուոյ յնոռն հստու

Ջուր Էրնճի համ Գարուոյ յնոռն հստու

Ձայստսիկ խառնել ՚ի միասին կէս ժամէ ՚ի կէս
 ժամ հօղնայ արս :

Եթէ այս ամ դեղորայք չօգտեսցեն ինչ
 և ոչ դադարեսցի լուծումն և փխտումն հիւան
 դին . և սառնութիւն ձեռացն և ոտիցն առա
 ւելասցի, և երեսն բոլորովին կատասցի, և
 զորի բազկին, կամ նամզին առաւել նուազես
 ցի, յայնժամ փութով պարտ է պատրաստել
 զջերմ կամ տաք ջուր . և դնել զհիւանդն
 ՚ի մէջ ջրոյն բոլոր անձամբն մինչև ՚ի պա-
 րանոցն կամ ՚ի վիզն թաղեալ . և յամենայն
 կողմանց լաւապէս ծածկել, և սրահել այնպէս
 մինչև քսան բոպէ, կամ տաղիղայ, եթէ հի-
 ւանդն կարողասցի տոկալ կամ դիմանալ . և
 թէ ոչ, որքան կարէ այնքան մնացէ ՚ի ջուրն
 սակայն մինչև ՚ի պատրաստիլն ջրոյն վասն բո-
 լոր անձին, պարտ է շուտով պատրաստել զսա
 կաւ տաք ջուր, և արկանել ՚ի սօթիլկայս,
 և զայս կապել ՚ի մէջ ափից ձեռացն, և ՚ի
 ներքոյ ոտիցն . և կամ աղիւս, որ է աղուս
 կամ թուղայն՝ ջերմացուցանել, և պատա-

տեալ կտաւով ինչ դնել 'ի նոյն տեղիսն :

Յեա հանելոյն 'ի ջրոյ զհիւանդն , պարտ է լաւապէս սրբել և մաքրել զբոլոր մարմինն , և այնպէս հանգուցանել յանկողնի կամ 'ի դռակի իւրում և ծածկել յամ կողմանց . նաև թիրաքի ջուր քսել 'ի վր ստամոքսի 'ի դրսի կողմանէն , ութն մատնաչափ 'ի վերքան զպորտն . որ թէ չողտեսցէ ինչ՝ կմ շահ չունիցի , պարտ է յայնժամ շղանցի մուխ կոչեցեալ դեղն մաճուճանել կմ կայնել 'ի նոյն տեղին . թողլով 'ի վերայն իբրև ժամս քան և չորս . այլև առնել հողնայ այսու դե զորէիւք :

Ընկալ

Խէ՛լմնդ մին ճաշու .

Խաւսի Խէ՛լմնդ քսան և հինգ ցորենաչաշ .

Քարեջուր ութն քան ճաշու .

Ձ այսոսիկ 'ի միասին խառնեալ . յամէն կէս ժամու կամ սհաթի հողնայ արան . ընդ նմին կրկնեան և զվերոյդրեալ տաք ջուրն , թաղելով դարձեալ զհիւանդն մինչև 'ի վիզն . և պահելով 'ի ջուրն որքան կարասցէ ճեալ , մինչև հանգարտեսցի ամ :

Եւ զի հիւանդն ուն ասացաք շատ ծարաւուի կրէ՛ և պապակի և ջուր խնդրէ , ոչ է պարտ տալ ջուր ամենեւին , որ շատ մնաս է . այլ միայն սակաւ ինչ դարեջուր թոյլ

տալ առնուլ ՚ի բերանն և ողողեալ ՚ի դուրս
 թափել :

Դարձեալ պատահի, որ յետ հանդարտե-
 լոյ հիւանդին և լաւանալոյն՝ միզարկել կամ
 գողկապ լինի . որոյ դեղն այս է :

Ընկալ

որի՛նչ Էմ Գառնայ ասոն Գառնայ .

Գոլ Զո-ր Էրե-ու-ն Էրե-ու-ն Գառնայ .

և ՚ի միասին խառնել տուր ըմպել . ք նմին ա-
 բա և զվերոյդրեալ հողնայն թիրաքի ջրով
 շինեալ՝ մի կամ երկու անգամ . այլև կտաւ
 ինչ ստէպ կմ շուտ շուտ տողորեալ կամ
 թրջեալ ՚ի ջերմ կամ ՚ի տաք ջուր, դէ՛ր
 ՚ի վր փոքրափորին . և կամ զհիւանդն նստե-
 ցուր ՚ի տաք ջուրն :

Այլև պատահի զի հիւանդն շուտ շուտ
 ձգուտայ . եթէ այն ձգուտալն չդադարի, սակաւ
 ինչ լաւ գինի ջերմացո՛, և տուր զի ըմպէ,
 այս օգտէ և ազատէ աստուծով :

Նաև եթէ հիւանդն յետ լաւապէս առող-
 ջանալոյն՝ միայն թուլութիւն ունիցի, սարտ
 է տալ յայնժամ զդեղ զօրացուցանող . այս
 է մի մոխալաչտի բինաբինայ գինեաւ խառնեալ .
 և կամ այլ այսպիսի դառննահամ դեղ :

Իսկ կերակուր հիւանդին յամենայն ժա-
 մանակս տկարութեան իւրոյ ոչ այլ ինչ սար-
 տի լինել, եթէ ոչ՝ խարշած ջուտի ջուրն .
 և կմ նշատայ, կմ սալապ եփեալ մատուցի :

Դիտելէ՛ք ինչ վտան օճանց դեղորեկն ։

Յոմանս ՚ի նշանակեալ դեղորեկնց գտանին
կազմեալք ՚ի զանազան դեղոց , զոր պարտ է
ուսանիլ . որպիսի է թիրաքի ջուրն , որ լա-
տիներէն կոչի դինդիւրաօբիայ ։

Ընկալ

Թէրուս , կամ ափիօն չսան Տոխալ
լաւաֆոյն արաղ . . Հարիւր չսան եւ ուլն Տոխալ
չուր հոբէ կամ ըճպէլէ . Հարիւր չսան եւ ուլն Տոխալ ։

Չայտոսիկ ՚ի միասին լաւապէս խառնեալ
՚ի մէջ պուժիլկայի , դիւյի յարեու աւուրս
տասն և չորս . յետ այնորիկ քամեսցի թղթով .
և այն քամեալ պարղ ջուրն արկեալ ՚ի
պուժիլկայն վերստին , ՚ի գործ արկցի ըստ
պիտեւոյն ։

Այլև գոն դեղորայք ինչ , զորս անհը
նարին է կազմել . զի կարօտին զանազան գոր
ծեաց , և հմտուի . և այսպիսիք՝ ուն և այլքն ,
ուր իցեն դեղավաճառք կամ արգերք , դիւ-
րաւ գտանին առ նս լատինական անուամբն .
իսկ ուր չիցեն դեղարանք իմ արգերք , զանց
արարել զնոքօք , միւսովքն նշանակեալ դե-
ղորեկիւք պարտ է վարիլ . և բաւական է ։
անուն ըստ լատինացոց .

Կելօմիլաս . որ է կէլօմէլան . որ երեւն է ՚ի

Բանի մերուս. էլէն անհնար իցէ յի
 ձեւ. Բերէլ, Բուսակն էն միւս որ
 զորայսն. այնքանս արթունն. և
 ինչն անանխոյ :

Անդճայ դարտիֆուլայ, որ է չնորհնայն
 յըշասակէալն աստանօր :

Եմբլասարմ կէնթէակալիս. որ է շղանցիկ
 հոնն. այն է ճանճ աստանխոյ. ասլէղանի
 կամ հակլամ արած :

Օլիկմ մէնթի բէյբերէգի. որ է ինչն
 անանխոյ :

Մաննայ, որ է որիշան :

Համայնաջինջ զօրուի կալիրամարտի (լատին՝ Cholera morbus), որ անցել 'ի հնդկաստանէ տարածեցաւ դոգրեալ 'ի բոլոր Ասիա, ձգեցաւ և առ մեզ առ խաղաղասէր բնակիչս հիւսիսոյ : Համբաւ 'նրին միայն զարհուրելի բաւական եղև զբաւել 'ի կենաց զբազում ողորմելի անձիւնս, որք 'ի վաղուց լուել էին զահագին ներդոր ծուխս 'նրին : Չոր տեսեալ արթուն կառավարուե Ռուսաստանի ձեռնամուխ եղև 'ի մեծամեծ պատրաստուիս : Նախ՝ մինչդեռ չէր ցաւոյն տարածել 'ի բոլոր Մոսկով, սկիզբն արարին տպագրել զբազում շահաւէտ խրատս առ 'ի պահպանել զանձինս 'ի ցաւոյն . և ապա 'ի տիրել 'նրին բոլորովին մայրաքաղաքիս՝ կառուցանել զառժամանակեաց հիւանդանոցս :

Պատրաստուիքն՝ զորս առնէին, են այսոքիկ . յիմ՝ աւուր երկիցս կամ երկուս անգամ ծխէին զքաղախ, ածեալ զայն 'ի վր ջերմացել աղիւսոյ . զձեռս և զզաշկինակս տողորէին (թրջէին) սակաւ ինչ քացախով և ստէպ ստէպ հոտոտէին . յանկիւնս տան կամ 'ի վր պատուհանից դնէին զաման ինչ լցեալ կրով խառնելով լէհասարակ ջրոյ : Բաց յայսմանէ բժիշկք հրամայեն ևս առնուլ յաբդերքէ զպաքառուդօվանա սմուլա չափով մին ունցիյ . ածել զայն 'ի բուժիլքայ ինչ լցել ռոմով և խառնել զայն 'ի միասին թողուլ օր մի հանդարտիլ . ապա յիմ՝ առաւօտու և երեկոյի ըմպել մի փոքրիկ ռիւմքայ ջուր

խառնեալ մի չայի դրդալ գեղիւս :

Ա. ՚ի տալ գիտուի մերագնէից և գեղանա-
կէն , որով բժշկէին աստ զախտացելս կալիրա
մարպսիւ յառժամանակեայ հիւանդանոցս , ա-
ռաջի առնեմք աստանօր զհամառօտ եղանկ ինչ
բժշկելոյ զտկարացելս կալիրամարպսիւ . որ միա
շունչ ընկալել եղև յառժամանակեայ բժշկա-
կան խորհրդարանէն , որ փորձեալ զայն ՚ի բա-
զում դիպուածս սլատշաճ համարեցաւ հրատա
րակել յօգուտ հասարակաց :

Յորժամ հիւանդն զգայ զցաւ , տնւր նմա
ըմպել մին կերակրոյ դրդալով զմագնէզիւս . ք-
զի մագնէզիւս տրորել ՚ի մէջ ջրոյ , խափանէ
զփսխումն և տայ հիւանդին լուծանել : Ապա
դի՛ր զախտացելն յանկողնի և ծածկեան զնա սա-
ւանով մինչև ցկուրծս . իսկ ՚ի կրծոցն մինչև
ցոտս սիւսեան ՚ի վր սաւանին զմանրոցն կամ ըզ-
մնացորդն չորացել խոտոյ (զորոյ սլատրատելն
ցուցցուք ՚ի ստորև) : ՚ի նոյն ժամու զգասցէ
հիւանդն զգոլորշիս ՚ի մարմնոյն և զոլուանաձև
քրտունս յերեսաց : Թողեալ փոքր մի ներգոր-
ծել գոլորշեացս , տնւր հիւանդին զնոր կտա-
ւիս և սրբեան մաքուր զքրտունս մարմնոյն . ուշ
դի՛ր յայսմ վայրի զի մի մրսեցուսցես և զոչ մի
անդամ ախտացելոյն : Չկնի փոխելոյ կտաւ-
եացն դի՛ր կրկին զհիւանդն յանկողնի և ծած-
կեան սաւանով , լը առաջնոյն սիւսեան ՚ի վր ծած-
կոցին զմնացորդն խոտ ց և կրկնեան զայս երկիցս

կամ երիցս անդամ : Յորժամ այս այսնս առ-
նես հիւանդն զգայ զհանդարտութի . փսխումն և
լուծումն դադարի և նա նոյնժամայն ննջէ, որ-
ով և ցաւն անձնաս խափանի :

Յետ առողջանալոյ հիւանդին , զորայն զնա
լաւ հօֆֆմանեան կաթլովք , տալով նմա յնմ
առուր յերեկոյի և յառաւօտու տասն տասն կա-
թիլս , և կերակրով որ բազկանայ ՚ի ջրոյ՝ լաւ
մաքուր մսի եփելոյ լի դարւոյ . ընդ սմա տնւր
ուտել հիւանդին սպիտակ հաց , բայց մի ամե-
նելն կերիցէ թթու հաց , և զայլ աղի իրս .
կամ ըմպիցէ զթթու ըմպելիս :

Պատրաստութի նապորդի խոտոյ :

Ա՛րկ զչորացեալ մնացորդս զայստսիկ յաման
ինչ և թրչեան զայնս եռացել ջրով , բայց մի լի-
ցի հեղհեղուկ . ապա խառնեան զայն փայտեայ ի-
րօք ինչ և նոյնժամայն ծածկեան , զի մի գոլոր-
չիքն ցրուեսցին : Յետ այսորիկ՝ յորժամ մնա-
ցորդքն խոտոց ծածկեսցին գոլորչեօք՝ հան զայ
նըս և սիւռեան ՚ի վերայ սաւանի հիւանդին ուղ
ի վերոյ ասացաք :

Սրտեռանդն կարեկցութի առ ողորմելի ակա-
տացեալս կալիւրամարսիւ ոչ տայ մեզ բաւա-
կանանալ այսու երկոքումքք եղանակօքս , զոր
ի վերոյ ցուցաք . այլ անհրաժեշտ պարտաւոր
կացուցանէ զմեզ յերևան ածել զնմ ինչ որոյ
միանգամ խմացելէ օգուտն : Անչ ոչ անտեղի
համարիմք նշանակել յայտմ վայրի զայլ եզս

նակ ևս բժշկելոյ զհիւանդացեալս կալիբա-
մարսսիւ, զորոյ թէնս օգուան մեք անձամբ
անձին չեմք տեսեալ, բայց լուեալ յարժանա
հաւատ բժշկաց՝ որք զշահնորին ոչ ուրանային:

՚ի նոյն խկ ՚ի պատահել ցաւոյս .

նախ պարտ է՝

Թողուլ զարիւն կէս չայի թաս .

յետոյ ըմպել փոքր ինչ ձիթենւոյ լուղ :

Իսկ ՚ի սկսանիլ կարկամիլ անդամոյն արո-
րեան զբոլոր մարմին հիւանդին քայտախով
խառնելով ընդ ոռուսի պիպարի, խստորի և
խալդարի . ապա ՚ի վերայ կրծոցն դի՛ր զբը-
լիթ (ցո՛ւ Լէբեօշքա) խառնեալ խալտարիւ :
Ամ մարթ է ևս՝ դնել զզգրուկս ՚ի վերայ
կրծոցն, և ապա արորել զանդամս հիւան-
դին կանֆարայիւ . ասեն ևս՝ ոմանք ՚ի հը-
մուտ բժշկաց թէ՛ փանղահրն արկեալ ՚ի
վարդի ջուր և տուեալ հիւանդին բազում
օգուտս բերէ :

Ի վերայ շարաշար անդից, զոր իստապիտէ հո-
շն՝ Գեղարքէ Բեռնիչիօղա :

Տենդոս այս չարարար՝ է ախտ ինչ դժնադակ
և իբր թիւնաւոր, յազգէ ընդհատ տեն-
դից, որ սովորաբար առաւել տիրապետէ յաշ-
նան՝ քան յայլ եղանակս տարւոյ : Առա-
ւել գտանի ախտս այս յեւրոպիա, և յայլ
նահանգս ինչ իդալիոյ, մանաւանդ ՚ի տեղիս
ցածագոյնս և դեճս, և այն առաւելապէս ՚ի գիւ-
ղականս, որք բնակին յայդպիսի գիճային
վայրս, և ապրին դժուարամարսելի կերակրե-
ղինօք : Չիք տենդ ինչ այնքան շուտափոյթ
մահահրաւեր իբրև տենդոս այս. որ և բա-
զում անգամ ՚ի միջոցս քսան և չորից ժա-
մուց, կամ յերկուս և յերիս աւուրս սպա-
նանէ. յայն սակս պատշաճ վարկաք տենդ-
չարարար անուանել : Երկոտասան են տեսակք
այսր տենդի, որք զանազանին ՚ի միմեանց ան-
ուանադրուք, երևուլթիւ, նշանաւ պլուվքն
հանդերձ. զորս մի առ մի տեսցես բացատրել
յառաջիկայդ :

Առաջին տեսակն կոչեցեալ յիտալացոց՝
Ֆիսպուէ բէռնիչիօղա քօլէպիքա, այսինքն
տենդ չարարար և զայրազին, որ պատահի յան-
բարեխառնութիւ և յառատութիւ սուր և ա :

պահանեալ մաղձից , և այլ հիւթոց , յան-
 մարսուէ , և 'ի կերակրոց , որք դիւրաւ
 թթուին 'ի սդամոքսն . որպիսի են կոզի ,
 ճարսն մսոց , քաղցրաւենիք , ձմերուկն , սեխն ,
 կեռասն , և այլ միրգք , որք են զով և թուլա-
 ցուցիչ բնուի : Երբեք ևս պատճառի յուժ-
 գին լուծիչ և ործուցուցիչ դեղորէից , 'ի վնասակար սունկոց , և 'ի թիւնաւոր դեղորէից մը-
 տելոց 'ի ստամոքսն , 'ի սաստիկ կրից և յերկիւ-
 դէ , 'ի ցրտուէ 'ի տոթագին ջերմուէ և 'ի
 թանչացաւուէ : Սա նախ բերէ սաստիկ լու-
 ծողութիւնն 'ի վերուստ և ստորուստ , և ապա
 ուժգին ջերմութիւն 'ի ծագն ստամոքսի և աղեաց ,
 անձկութիւն , ճնշումն կրծոց , կերկերումն ձայնի ,
 և ձգւումն . տկարանայ տեսութիւն աչաց ախտա-
 կրին , և եթէ այսպիսի լուծողականութիւն յարա-
 տեէ , ոչ է մտրթ նոց այլևս պատասպարիլ և
 սթափիլ : Դարձել՝ ախտակիրն կրէ զժրւ սաս-
 տիկ և զարկն բազկի լինի՝ արագ մանր՝ գաղտնա
 դոյն՝ և անհաւասար . իսկ 'ի յարատե յառա-
 ջանալ ախտիս զարկն նուազի այնքան՝ մինչև
 լինի անզգալի . ծայրք անդամոց ցրտանան . 'ի
 վեր երևի ցուրտ քիրտն միայն յերեսս . մէզն
 լինի արգելական , և ստէպ ստէպ զգայ զգողո-
 ջումն սրտի . ձեռք և ոտքն ցրտանան և փոխար
 կին 'ի դոյն կապոյտ . կրէ զոյգ ը ախտիս և ըզ-
 թալկութիւն , զուշագնացութիւն և զհեծկւտանս :

Այլ գիտե՛լ արժանն է . զի 'ի դադարիլ տեն
 դի՛ զոյգ լը նմին դադարին և վերոյիշել նշանքն
 բոլորովին : Բայց եթէ ատն լիովին թափել
 իցէ զթոյն իւր և արմատացել, յայնժամ լինի
 յոյժ վտանգաւոր և երկիւղալի, և առաւել ք
 զամ աղետալի է այն, յորժմ վերստին դարձ
 առնէ լուծողուն այլովքն հանդերձ : Դարման
 նորա են խթիչ սեղմիչ և խաղողիչ դեղորայքն .
 ոսկի են՝ ջուրն կինամոնի կամ անանխոյ . լիզ-
 ուօռէ անօտինօ . և լաւտանօ լիզուխո : Չոր
 օրինակ . սա երկու ունկի՛ ջուր կինամոնի կմ
 անանխոյ, և երեսուն շիթ լիզուօռէ անօտինօ
 մինէ աւելէ հօֆֆման . յաւելլով 'ի նոյն 2½
 շիթ՝ լաւտանօ լիզուխո . և տնր ըմպել հի-
 ւանդին յամ ժամու մէն մի դրդալ սեղանոյ
 մինչև ցդադարուքն ատիս : Ըմպելին նք սար
 տի լինել ջուրն խորովել հացի՛ եթէ դտանիցի
 առ ձեռն ստոքստ՝ օգտակար ազոյն ևս է հայն
 վար սակի : Եթէ այսու նպաստիւք ոչ դադրի
 վրսխուքն և լուծուքն որովայնի, յայնժամ օրէն
 է տալ նմա ժամէ 'ի ժամ երկու դրդալ սեղանոյ
 ճիւլապակէ տի սալինա . յորոյ վք սարտ է յա-
 լելուլ 15 կմ 20 կաթիլ լաւտանօ լիզուխո :
 Նոյնն և օգտաւէտ է թրմոյն երիցկի, և սիէ-
 ոօ տի լաթթէ վինօզօ ֆօռթէ՛ առ 'ի պահպա-
 նել զոյժ ատտակրին, և առ 'ի շարժել զարտա
 շնչուի մարմնոյ : Նոյնն և կարեւոր և օգտա-
 կար է թանալ զոտս ատտակրին 'ի մէջ ջերմա-

գին ջրոյ , և յետոյ բարևոք չորացուցել ջերմ պաստառաւ՝ դնել 'ի նրբանսն ոտից զջերմ կղմինդրս : Իսկ եթէ կիրառութիւն այսոցիկ դեղորէից չիցէ հնար ստանալ զտենչացեալ ներգործուի և զօգուան , յայնժամ պարտ է տալ ախտակրին վեց անգամ յաւուրն ընկուզա չափ զհետագայ դեղն : Ա՛ռ երկու տրամ՝ սալ տի սօտա , զոր մարթ է լուծանել բաւականաչափ հիւթով կիտրոնի՝ յաւելլով 'ի նոյն տրամ մի էթէռէ . երկու տրամ՝ թինթուռա տի սուչչինօ , չորս տրամ՝ քօնֆէցիօնէ ճիւղինթինա , և նոյնչափ՝ շաքար սպիտակ և մաքուր :

Ընդ այսոցիկ գլտել արժան է՝ զի զկնի դադարման տենդիս պարտ և պատչաճ է փոյթ ընդ փոյթ ձեռնամուխ լինել 'ի գործածութիւն քինա քինաի առ 'ի խափանել զվերադարձումն այսպիսի դժնդակ և զայրագին տենդից : Յայսպիսի դիպուածս օրէն է լոյծ պահել և զորովայնն սոսկապէս 'ի ձեռն թեթեւ գրեխաց՝ յօրինելոց երիցկաւ , և այլ խթիչ դեղորէիւք : Աերակուրքն պարտին լինել սնուցիչ և կարի սակաւ քանակութիւն , և չափաւոր ինչ շարժումն է ևս շահեկան :

Երկրորդ տեսակն կոչի յիտալացւոց՝ ֆէպպուէ բէռնիչիօզա տիսէնթէռէքա . այսինքն տենդ չարարար խառն ընդ արիւնային փոր-

Հարուժե՛ն : Պատճառք սորա գրեթէ նոյն են
 ընդ պատճառուոյ չարարար և զայրագին տեն
 դի . որպէս աւանդեցաւ վերագոյնդ : Ի դի-
 պուածս ախտիս հասարակօրէն զուղընժաց
 լինի ջերմութի՛ ուժգին , արիւնային փորհա-
 րութիւն , խիթք սրբանին , սաստիկ ցաւ
 ստամոքսի և ստորին որովայնի , նողկանք սրտի
 և հեծկլտանք . լեզուն լինի չոր և խիստ ,
 մէլն թանձր և քրքմագոյն , զարկ բազկին լի
 նի մանր և արագ . կղկղանքն ՚ի սկզբան անդ
 լինի մաղձագոյն , ապա մաղասային , հուսկ յե-
 տոյ արիւնային . երբեմն ախտակիրն բռնուք
 շարժի ՚ի փսխել . այլ ՚ի դադարիլ տենդի՛
 զոյդ ընդ նմին անհետ լինին և նշանքն : Աւ-
 եթէ տենդս այս երեք կամ չորս անգամ
 դարձ առնէ մի զկնի միոյ , ոչ է մարթ ախ-
 տացելոյ այլևս պատասարիլ և սթափիլ .
 որոյ դեղ է նախ՝ տիասքօռտիօ , կամ լաւտա
 նօ լիզուխտօ , ջուրն անանխոյ կամ կինամո-
 նի . և ապա քինա քինա առատօրէն :

Արրորդ տեսակն կոչի՛ Փէպպուէ բեռնիչիօ
 զա սուսքուռէնժա , կոչի և ըստ նախնեաց՝
 Փլուսօ էբաթիքօ . այսինքն հոսու՛ն լերդա
 կան : Տենդ այս չարարար՝ դուշակի ՚ի ստէպ
 ստէպ արտաթորմանէ մագոյն հիւժոյ խառն
 ընդ կղկղանաց , հանդերձ նուազմամբ սրտի ,
 ցրտուք ձեռաց և ոտից , նուազմամբ ձայնի ,

և տագնապաւ շնչառուք : Դարձեալ՝ որպէս
 'ի դիպուածս այլոց չարարար տենդից, նոյն-
 պէս 'ի դիպուածս յայս թուլանան զօրուիք
 ջղաց և բոլոր մարմնոց • զարկ բազկին բազ-
 խէ մանր, և նուրբ • որոյ սեփական դեղ է
 քինա քինա, զոր օրէն է տալ առատօրէն :
 Այլ եթէ տենդս այս վերակրկնէ, անվրէպ
 սպանանէ : Բայց երբեք ևս դէպ լինի, եթէ
 ախտակիրն իցէ երիտասարդ, և վիճակեալ
 զօրեղ կազմուածոց, զի յերկարուէ ախան,
 և յայնժամ կոչի՝ քոօնիքա :

Չորրորդ տեսակն չոկի՝ ֆէպպուէ բէռնի-
 չիօզա քառախքա : Տենդս այս չարարար՝ ճա-
 նաչի 'ի սաստիկ ցրտոց, 'ի ջերմութի, ընդ ո-
 բում զուգընթաց լինի և սրադոյն իմն ցաւ
 'ի վերին ծագն ստամոքսի, 'ի ստէպ ստէպ
 ուշագնացութի, 'ի տաղտկութենէ, 'ի դժգու-
 նութի դիմաց, 'ի հառաչանաց, 'ի հեալոց, 'ի
 կաղկանձմանէ, և 'ի վոքրիկ բաղխմանէ շնչե-
 րակին • որոյ դեղ է ջուր կինամոնի, լաւտա
 նօ լիդուխոօ, լիդուօռ անօտինօ • և այլ սոցին
 նման խթիչ և խաղաղացուցիչ դեղորայք,
 և յետ այսոցիկ քինա քինա : Գիտելի է՝ ե-
 թէ տենդս այս չորս կամ հինգ անգամ դարձ
 առնէ, անվրէպ սպանանէ :

Հինգերորդ տեսակն անուանի 'ի նոցանէ՝
 ֆէպպուէ բէռնիչիօզա քառախքա տէլ սօվա-

Ճօ, այսինքն չարարար տենդ ործայուցիչ՝
 գտեալ ՚ի վերջին ժամանակս ՚ի սօվաճօ բշկէ:
 Սա նախ բերէ դողուճն և ջերմութիւն սաս
 տիկ, և սպա ստէս ստէս փրստումն, յա-
 րակցեալ ՚ի նոյն ցաւ ստամոքսի, և ուժգին
 ծարաւ. որոյ դեղ նոյն է ընդ վերնոյ: Բայց
 եթէ զարկն լինի ուժեղ և լի, և ՚ի վեր երևին
 նշանք եռայման. յայնժամ նախ պիտոյ է ե-
 րակահատուի, և սպա ՚ի կիր առնուլ զքինա
 քինա:

Ա եցերորդ տեսակն յորջորջի՝ ֆեպպոէ բեռ
 նիչիօզա ախաֆօռեթիքա. այսինքն չարարար
 տենդ բրանաբեր: Սա նախ բերէ քիրան յոր
 դառատ, և սպա դողուճն և ջերմութի ուժ
 գին, զուգընթաց ցրտութեանգամոց, և թու-
 լութիւն ջղաց և բոլոր անդամոց, և տազնա-
 սլաւ չնչառուէ. մին ՚ի մեծադոյն փասուց
 որ միշտ կից գտանի ընդ ախտիս՝ է արագումն
 տուրեւառուէ շնչոյ, և հաշումն բովանդակ
 մարմնոյ մանաւանդ մանրուին, արագուին, և
 անզօրութիւնն զարկի բազկին: Երբեք մարթ
 է ՚ի դիպուածս այսորիկ տենդի ստանալ զա-
 սպքինուի, եթէ փոյթ ընդ փոյթ ՚ի կիր
 արկանիցի քինա քինա ՚ի սկզբան անդ տեն-
 դիս. բայց եթէ ախտն ժամանեացէ յաստի-
 ճան ինչ, հասարակօրէն անպտուղ և վայրա-
 սլար լինի նպասան քինա քինա, և այլ ամե

Նայն դեղորկէից , և առաւել քան զամենայն վտանգաւորագոյն է այն , յորժամ վերագարծցի տենդն :

Եօթներորդ տեսակն կոչի՝ ֆեպպուէ բէռնիչիօղա սինքօբալէ , այսինքն չարարար տենդ թալկայուցիչ : Սա գուշակի ՚ի յաճախակի թալկայմանէ , որ ՚ի դոյզն ինչ շարժմանէ ճնանի նուազումն սրտի . դողումն և ջերմութի որ զուզընթաց լինի ընդ տենդիս այսորիկ՝ երբեքն լինի առաւել և երբեքն նուազ . զարկ բաղկին հատանէ արագ , մանր յոյժ և նուրբ . քիրան ՚ի վեր երևի միայն ՚ի ճակատն և ՚ի պարանոցն . աչքն տկարանայ , և մթազնի . և եթէ ոչ աճապարեալ փութով դարմանեսցի , մեռանի անվրէպ . որոյ դեղ է հոտոտալ զիրս զօրացուցիչս և սթամիիչս . որպիսի են՝ մելիսսէ , լիգուուս անօտինօ , ևն , արբուցանելով ստէպ քինաքինա :

Ութերորդ տեսակն ասի՝ ֆէպպուէ բէռնիչիօղա ալճիտա . այսինքն չարարար տենդ սառուցիչ : Սա ճանաչի ՚ի սաստիկ դողդոջմանէ և ՚ի ջրոյ . իբր զի թէ ոք ըմբռնեսցի յախտէ , առժամայն ամենայն անդամք մարմնոյն ցրտացեալ սառին , մինչև լինել իբր դի այլագունեալ գլխովին . զոր յայն սակս կոչեն տենդ ցրտասառոյց . և ցրտութիս այս յարատեւեալ մնայ մինչև ցաւարտ տենդիս՝ առանց

ջերմանալոյ ամենեւին • սովորաբար զուգըն
 թաց լինի և ծարաւ ինչ ուժգին , չորուի և
 կարծրուի լեզուի , և կերկերու՞ն ձայնի : Ի
 վախճան տենդիս , (եթէ կեցցէ աստակիրն)
 ՚ի վեր երևի ջերմութիւն ինչ թեթեւ , և
 տարածանի ՚ի զանազան մասունս մարմնոյն՝
 մանաւանդ ՚ի ծայրոն • և յայնժամ օրէ՛ն է
 խկ և խկ ձեռնամուկս լինել ՚ի գործածու-
 թիւն քինաքինաի առ ՚ի արդելուլ զվերա-
 դարձու՞ն այսորիկ տենդի չարարարի :

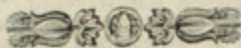
Իններորդ տեսակն անուանի՝ Ֆէպպուէ բէռ-
 նիչիօղա բլէուուիթիքա , այսինքն տենդ չա-
 բարար կշտային • զոր մարթ է ճանաչել ՚ի
 ցրտոյ , ՚ի սարսափոյ , օրում զհետ զայ ջեր-
 մուի , պտոյտ զլխոյ , նոզկանք սրաի , վախու՞ն
 և ծարաւ սաստիկ : Եւ զինի այսոցիկ հիւանդն
 զգայ զցաւ ինչ ուժգին և խայթիչ ՚ի մի
 կողմն կրծոց կամ ՚ի կուշան , մանաւանդ ՚ի
 վայրկենի՝ յորում աստակիրն հազայ : Չարկն
 բազկի լինի արագ , խիստ , և անկանոն , մեզն
 թանձր և մըրրալից • կրէ հազ սաստիկ , և
 ցնորու՞ն , և դժուարաշնչուի , որոյ դեղ նոյն
 է ընդ դեղոց բորբոքման թոքոց • և ՚ի դա-
 դարիլ նշանաց՝ օրէ՛ն է խկ և խկ ձեռնա-
 մուկս լինել ՚ի գործածուի քինաքինային ք
 եղանակին՝ զորմէ նշանակեցաք ՚ի տեղի իւ-
 րում :

Տասներորդ տեսակն կոչի՝ ֆէպպուէ բէռնիչիօղա քօլիբա, այսինքն չարարար տենդ խիթաւոր : Աստու այս հասարակօրէն զոյգ ունի ընդ իւր զանհնարին խիթա ստորին որովայնի և արգանդի, զվերախառուի, զնողկանս զանձկուի, զործուֆն զչորութիւն լեզուի, և զսաստիկ ծարաւ : Չարկ բազկին լինի մանր և անկանոն. երբեմն ևս հոսէ զքիրտն ցուրտ. և դեղն՝ դրեխ կակղացուցիչ, ֆօմէնթա, արբուցանելով թիւրակէս, լաւտանօ լիզուխոօ, և այլ դեղս խաղաղիչս. երբեմն մարթ է ևս երակ հատանել, եթէ իցէ զօրեղ և խիստ զարկն բազկին : Եւ զինի դադարման տենդին՝ օրէն է փոյթ ընդ փոյթ ՚ի կիր արկանել զքինաքինա առ ՚ի խտիանել զվերա դարձուֆն նորին :

Մետասաներորդ տեսակն ասի՝ ֆէպպուէ բէռնիչիօղա սօբօօղա, այսինքն չարարար տենդ թմբբեցուցիչ, կամ քնաբեր : Յօրժամ սկսանի ոք ըմբռնիլ յախտէս յայսմանէ՝ լինի թմբբեալ և ախշեալ, մինչև լինել իբր ննջեալ կամ արբեալ անզգայ գլխովին, կրելով զուշաբարձուի. երբեմն և զհետ գայ թլուատուի լեզուի, և երբեմն հեծկլտանք : Եւ եթէ տենդս այս երկու կամ երեք անգամ դարձառնէ, անվրէպ սպանանէ. որոյ դեղ է երակահատուի, լուծողական

գրեխք, խարանադեղ, և այլ դարմանք որք
պատճառեն զսթափուի: Եւ յետ դադար-
ման տենդիս օրէնէ առատօրէն ՚ի կիրարկա-
նել քինաքինա:

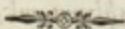
Իսկ երկոտասաներդ տեսակն անուանի՝ Ֆէսլ
պէս բէռնիչիօղա չիէքա տէլ մօռանտի, այ-
սինքն չարարար տենդ կուրացուցիչ՝ դտեալ
՚ի մօռանտի բժշկէ: Ըմբռնեալքն յախտս
յայս լինին իբր կոյր, զոյգ ունելով ընդ իւր
զլօրանջուքն, զկերկերուքն, զցըրտուի, զլոզ
դոջուքն զանուժուի ձեռաց և ոտից, զանձկուի,
զնողկանք սրտի, զծանրուի և զցաւ գլխոյ,
զփսխուքն՝ զթուլուի ջղաց և բոլոր մարմ-
նոյն, զցնորուքն, զթմբրութիւն, զծարաւ
սոստիկ, զպտտուքն գլխոյ, և զթախժուքն:
Չարկն բազկի հարկանէ նուաղ՝ խիտ՝ և
անզօր. և մէղն մըրալից, և թանձր: Եւ յի
դադարիլ տենդի՝ զոյգ ընդ նմին դադարին և
նշանքն բոլորովին. և դեղն՝ երակահատուի.
լուծողականք, և խարանադեղք: Եւ յետ ա-
ւարտելոյ զտենդն՝ ՚ի կիր առնուլ զքինաքինա:

Համարում ճանօթեցնելն լատին լիճակաւոր

Արք. Եպիսկոպոսոսց առևանջաբնակ

Հայոց :

՚ի ժամանակաց անոյի մեծին Պետրոսի և
կայսերուհւոյն Աստարինէի երկրորդի և այլոց
յետագայ կայսերաց՝ վիճակաւոր արքեպիսկոպոսք
Հայոց ՚ի Ռուսաստան բնակելոց, միշտ
արժանացան մատչիլ յամենողորմ աթոռ Նոյս
և ընդունիլ զյատուկ կայսերական խնամս՝
թէ ՚ի սակս սրաշտօնի հողևոր հովուուեք և թէ
՚ի նպատամատոց լինիլ քաղաքաց և հասարակուեց
Հայոց բնակելոց ՚ի Ռուսաստան, ՚ի
Արաստան և ՚ի Պետասարապիա . որոց թիւ հասանէ
ցմիլ իոն մի : Որք քանզի լս մեծի մասին
յորդորանօք հովուացն եկե՛լ են յայլ անբուեց,
վս այն և լս հաւատոց սուրբ են յարգել զնս իբրև
զառաջնորդս և զհարս :

Ասն այսր պատճառի արքեպիսկոպոսք
Հայոց շարժե՛լք ճշմարիտ նախանձայուզուք
՚ի պաշտօնէ առ նոր հայրենիս իւրեանց, միշտ
հողացան անկել և արմատացուցանել ՚ի հօտի
իւրեանց, ու՛ղ հարք ՚ի գերդաստանս, զբարի
միաձայնուի չ զճշմարիտ լուսաւորուի և զմիա-

չունչ բերուին 'ի խաղաղ պաշտօնատարուին
 հասարակականս : Ողևորեալք նոյնպիսի սխրա-
 գործուքք 'ի ժամանակս պատերազմաց և խա-
 ղաղուեր լը տաճիկս և լը պարսս, ոչ 'ի դերև հա-
 նին նք զառիթս ուղղելոյ զգիտաւորուի ազգին
 յայն ինչ՝ յոր ձգէր և Ռուսաստան . այլ 'ի
 ներքս կոչմամբ զժողովուրդս իւրեանց միշտ
 բաղմացուցին զընակիչս այսր տէրուեր . ուի յայտ
 է 'ի Առամաթիոյ պարգևելոյ այլևայլ հասա-
 րակուեր հայոց և 'ի մեծախառ Ուքազիոյ հրա-
 տարակելոյ վասն սոյնօրինակ պատահմանց :

Յայսպիսի կենցաղօղուտ հայրենասիրուի
 հովուացն հայոց Առավարուի տէրուերս հա-
 յեցաւ ողորմածուք , և արժանացոյց զնս զա-
 նազան պատուանշնա ա գերազանցուեր , թէ 'ի
 վիպուի արժանաւորուեր նց և թէ 'ի ցոյց Այ-
 սերական գթուերն առ բոլոր ազգն Հայոց :

Այսպիսի գերազանցուք պատուեցաւ արքե-
 պիսկոպոսն Յովսէփ 'ի ժամանակս մեծի թա-
 գուհւոյն Ատտարինէի երկրորդի , ընկալել 'ի
 նորին Այսսերական մեծուէ զականակապ տնա
 կիտ՝ զխաչ՝ զփիլոն (մանթի) և զականակապ
 խաչ 'ի վր զեղարի , և 'ի տէրուեր Պօղոսի առաջ
 նոյ զառաջին աստիճան պատուանշանի սքն Ան
 նայի . նոյնն ընկալաւ ևս զիշխանուի (քնեա-
 ղուի) Ռուսաց տէրուեր արղութինսքիյ Տոկո-
 ռուքով կոչեցեալ , այն է՝ երկայնաբաղուկ Ար-

դու թեանց : 'Ի նմին ժամանակի վարդապետք նորին ընկալան զերկրորդ աստիճանն նոյն պատուանշանի . խկ աւագ քահանայք՝ զականակապ և զոսկի խաչս :

Արքեպիսկոպոսն Ափրեմ 'ի ժամանակս Աղէքսանդրի առաջնոյ ընկալաւ զառաջին աստիճանն պատուանշանի սբյն Աննայի, զականակապ խաչ 'ի վր վեղարի, և ապա յաւուրս կաթողիկոսուն զպատուանշանն սբյն Աղէքսանդրի Նեվսկոյ :

Արքեպիսկոպոսն Ներսէս 'ի Արաստան բնակեալ Հայոց 'ի ժամանակս կայսեր Աղէքսանդրի առաջնոյ պատուեցաւ պատուանշանաւ սբյն Աննայի առաջին աստիճանի և ականակապ խաչիւ 'ի վերայ վեղարի :

Արքեպիսկոպոսն Յովհաննէս 'ի Ռուսստան բնակեալ Հայոց յորժամ էր 'ի Պեսսարապիա ընկալաւ զպատուանշանն սբյն Աննայի առաջին աստիճանի :

Արքեպիսկոպոսն Գրիգոր 'ի Պեսսարապիա բնակեալ Հայոց՝ 'ի նոյն թագաւորէն պատուեցաւ պատուանշանաւ սբյն Աննայի առաջնոյ աստիճանի և ականակապ խաչիւ 'ի վր վեղարի :

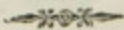
'Ի ժամանակի թագադրուն Այսսերն Նեկողայոսի Յովհաննէս արքեպիսկոպոսն 'ի Ռուսստան բնակել Հայոց պատուեցաւ ականակապ խաչիւ 'ի վերայ վեղարի . խկ Գրիգոր արքեպոսն Պեսսարապիոյ պատուեցաւ խաչիւ

սըյն Ալատիմիրայ երկրէ աստիճանի : Առ նս
եղեալ վարդապետք և այլ վարդապետք և ա-
ւադ քահանայք ոմանք արժանացան պատուա-
նշանի երկրորդ և երրորդ աստիճանի սըյն Ան-
նայի և չորրորդ աստիճանի սըյն Ալատիմիրայ
խկ այլք ընկալան զականակապ և զոսկի խաչս :

Ի դնելն զդաշն խաղաղուէ ը Պարսս ՚ի 1828
ամի , վիճակաւոր արքեպիսկոպոսն ՚ի Արաստան
բնակեալ Հայոց Ներսէս՝ արժանացաւ մեծա-
փառ Առամաթի և պատուանշանի սըյն Աղէք-
տանդրի Նեվսիկոյ և ըստաջարկուէ նոյն արք
եպիսկոպոսին՝ եկեղեցականք Հայոց եղեալք
Ի Հայաստան և ՚ի Արաստան մեծեալ են ՚ի
չարս պակեւոց պատուանշանաւ սըյն Աննայի
երկրորդ և երրորդ աստիճանի և սըյն Ալատի
միրայ չորդ աստիճանի : Բայ յայդցանէ և ո-
մանք ՚ի քաղաքական անձանց արժանոցան այլև
այլ աստիճանայ ըստաջարկուէ նոյն եպիսկոպոսին :

Ի յունվարի 1828 ամի ընծայեաց տէրուին
մեծի պատրիարքին բոլոր Հայաստանի և Ար-
թողիկոսին Էջմիածնի զականակապ նշան սըյն
Աղէքսանդրի Նեվսիկոյ :

Ի հոկտեմբերի 1830 ամի Արտուկեա վիճա-
կաւոր արքեպիսկոպոսն Հայոց Արղէրում նա-
հանգի արժանացաւ պատուանշանի սըյն Աննայի
առաջին աստիճանի ՚ի սակս ծառայուէն մա-
տուցելոյ Տէրութեանն Ռուսաց :

Համարոյ Տոնօթեալիւն վանն Հայ-

է-էան Տէմարանիւն Տեաքց Լազա-

րէանց :

Հայկական աղղալոյս Ճեմարանն Երևե-
լեան լեզուաց, որ արդէն երևելի դաեալ ընդ
ամ Ռուսաստան յինքն հանդոյց զհովանաւո-
րուի տիեզերակալ կայսերն Ռուսաց, ընկա-
լեալ 'ի նմանէ զանուն Ինստիտուցի (որ է Ճե-
մարան), կառուցաւ 'ի Մոսկով 'ի ներգործա-
կան ներքին խորհրդականէ 'ի հրամանատարէ
և ասպետէ Յովհաննու Լազարեանց և յերջան
կայիշատակ եղբօրէ նորին յիշխանապետէն Յո-
վակիմայ Լազարեանց 'ի 1816 ամի . որք 'ի
պէտս մշտնջենաւորուի սորին եղին զմեծ գլուխ
դրամոյ 'ի կայսերական լամբարդն յարդիւնա-
բերուի, այլ և թողին զպէսնս շինուածս, յո-
րրս և զայլ բազումս յաւելին երեք որդիք վե-
հազնեայ իշխանապետին Յովակիմայ Լազա-
րեանք, որոյ ամենեցուն գին ցամն 1830 հաշ-
ուի իբր միլիոն մի ռուսլի :

Նպասակ Ճեմարանիս է նախ՝ պատրաստել
զմանկունս յարբունի զինուորական և 'ի քաղա

քական պաշտամունս : Երկր՝ ուսուցանել ըզ
 դիտնական և զգործնական ուսմունս արեւելնն
 լեզուաց , առ ՚ի պատրաստել զթարգմանիչս
 հարկաւորս տէրուէ ՚ի քաղաքական և ՚ի վաճա
 ւական կապակցուիս ընդ ասիական տէրուիս :
 Երկր՝ հասուցանել զվարժապետս ՚ի պէտս հայ
 կական դպրոցաց յայլ և այլ քաղաքս ռուսու
 տանի և հայաստանի հիմնելոց : Չրի՞ր՝ հան
 դերձել զուսուսուրնլ պաշտօնեացս եկեղեցւոյ
 ըուսուսուրչիւրօն հայոց : Եւ հինգերի՞ր՝ պատրաս
 տել զբժիշկս : ՚ի կառուցմանէ անտի ճեմա
 րանիս մինչև ցայսօր՝ աշակերտք իբրև չորեք
 հարիւրք աւարտեալ զընթացս ուսմանց մեկ
 նեալ են ՚ի զանազան քաղաքս Ռուսիոյ և նուի
 բեալ զանձինս յայլ և այլ պաշտամունս , ՚ի սո
 ցանէ իբր յիսուսք օրինաւոր հարցաքննուք
 Այստերական համալսարանին մոսկովայ ընկա
 լեալ են զարժանաւորուի ուսուսնասիրաց՝ որ է
 սաուդէնդից և գանդիտատաց :

Քեմարանս մինչև ցամա 1827 , օգոստոսի 19
 կայր ի հոգատարուք զօրագլխապետին թնդա
 նօթական զօրաց Արաֆ Ալէքսէյ Անդրէասնն
 Արակչևի , զօրուք հրովարտակին տուելոյ ՚ի
 մեծ Այստերէն յԱլէքսանդրէ աւաջնոյ ՚ի 30
 յունիսի 1825 ամի : Իսկ յօրէն 19 օգոստոսի
 1827 ամի , ըստ օրինակի այլոց ուսուսնական
 դպրոցաց՝ անկաւ ի վերատեսչուք նախարարին

ազգային լուսաւորուէ , ապա ըն օրագրուէ նա-
խարարակոյտ ժողովոյն (.քովիդէդ) ՚ի 1828 ա-
մի հաստատուի Նորին Ապսերական մեծուէ
յանձնեցաւ զօրագլխապետին հեծելազօրաց
ղեներալի Աղէքսանդրու քրիստափօրնն Պեն-
կենդորֆի : Հօրաբարձու Ճեմարանիս է այժմ
անդրանիկն յորդիս իշխանապետին Յովակի-
մայ Պետական խորհրդականն և Ասպետն
Յովհաննէս Յովակիմեան Լազարեանց . Առ-
ուավարիչ է եղբայր սորա Պետական խորհր-
դականն և Ասպետն Խաչատուր Յովակիմեան
Լազարեանց . Անդամ խորհրդարանի Ճեմա-
րանիս է եղբայր սոցա Հազարապետն (իմ պոլ-
կովնիկ) և Ասպետն Ղազարոս Յովակիմեան
Լազարեանց . Իսկ Կարգավար է ՄեքայէԼ
ճայրագոյն Արդապետն Սալլանթեանց :

Բաց յայսցանէ դտանին և այլ պաշտօնա-
տարք , սյն է , վերատեսուչ , կրօնուսոյցք յե-
կեղեցականաց , դասատուք , աւագ և կրտսեր
ուսուցիչք , վերակացուք , բժիշկ ՚ի հիւան-
դանոցի վս տկար մանկանց , անտես , առնա-
դպիր , համարակալ , դատաքննիչ դրոց , կա-
ռավարիչ տպարանին , և այլք , որոց թիւ հա-
սանէ իբր ցերեսուն , և որոց ոմանք են ՚ի հա-
մալսարանէ տէրուէն : Առ վերակացուի աշա-
կերտաց՝ վարձու կալեալ լինին ՚ի զանազան
ազգաց արք հմուտք , բարեբարոյք և լեզուա-

դէտք ; որք յամ ժամանակի չ մանկունս գո-
 լով՝ դէտ լինին վարուց նոցա ՚ի զըոյցս զանա-
 զան լեզուաց : Թիւ ձրիավարժ աշակերտաց
 ճեմարանիս սահմանեալ է լինել երեսուն կմ
 թէ առաւել՝ քառասուն , որոց տասունք միշտ
 լինելոց են զաւակք աղքատ եկեղեցականաց հա-
 յոց և ինքեանք քահանայացուք կմ վարդապե-
 տացուք • իսկ մնացելքն՝ որդիք աղքատ աշխաբ
 հականաց մերոց • զայսպիսի որդեգիրս ընտրէ
 և ընդունի խորհրդարանն ճեմարանիս , որոց
 անմիջական անդամք են երեք որդիք և երեք
 փեսայք նոյն Տեարց Լազարեանց , Աարգավա-
 բըն և այլ զօրագլխապետք • իսկ պատուանուն
 անդամք են ծայրագոյն Պատրիարգն ամ հայոց
 և վիճակաւոր Աբբեպիսկոպոսք հայոց վրաստա
 նի և ռուսաստանի : Բաց ՚ի ձրիավարժ աշա-
 կերտաց ընդունի ճեմարանս ՚ի հայոց և յօ-
 տար ազգաց , զայլ լիաթ ոշակ , կիսաթ ոշակ և
 զերթե եկ աշակերտս , յորոց առաջինք՝ վա միոց
 ամի հատուցանեն զ750 ռքլիս • երկրք՝ զ450
 և երրք զ250 : Չրիավարժ որդեգիրք՝ ընկա-
 լեալ լինին ՚ի ճեմարան ՚ի 10 ամաց հասակէն
 մինչև 914 , որք ՚ի մտանելն իւրեանց՝ պարտին
 չ ինքեանս բերել զաղերսագիրս և զվիայագի-
 բըս զօրինաւոր ծննդենէ իւրեանց զմկրտութե-
 նէ և զախտանալոց բնական և պահպանող պի-
 սակաւ ծաղկի՝ ստորագրեալ ՚ի բժշկէն :

Առարկայք ուսմանց և դիտութեանց

՚ի ճեմարանիս յայժմեան լի -

ճակի ևն սոքին :

1. Լեզու հայոց .	12. ալիէպրա .
2. Լեզու ռուսաց .	13. երկրաչափութի .
3. Լեզու գաղղկացւոց .	14. բնագիտութի .
4. Լեզու գերմանացւոց .	15. գեղագիտութի .
5. Լեզու լատինաց .	16. հոգեբանութի .
6. կրօնագիտութի քրիստոնէական լի հայոց և ռոմաց դաւանութի .	17. տրամաբանութի .
7. քերականութի ՚ի հինգ լեզուս .	18. բարոյագիտութի .
8. ճարտասանութի ՚ի հինգ լեզուս .	19. պատմութի եկեղեցական .
9. պատմութի ըհանուր քաղաքական .	20. անճաբանութի հաւատաճառ .
10. աշխարհագրութի .	21. վայելչագրութի .
11. թուաբանութի .	22. նկարագրութի .
	23. կարաւուսն :

Բայ ՚ի սոցունց ՚ի կանոնագրութեանս ճեմարանին՝ որ տալիլ է հայերէն, ռուսերէն և գաղղկերէն, նշանակեալ կան և այլ լեզուք և զանազան ուսմանք դիտութեաց, որոց դասատու-

ութիւն կախի զյաճախուէ ուսանողաց և ուսուցչաց : Աշակերտք ուսանին զամս եօթն . և յիւրաքանչիւր տմի զամիսս մետասան , և 'ի յուլիսի հանգստանան զբօսանօք . բաց 'ի կիւրակէից և հանգիսաւոր տօնից՝ յամ ւաւուրս ձգի ուսումն ժամս ութ . յառաւօտու 'ի 8 ժամէ ց' 12 . զկնի ճաշու յ2 ժամէ ց' 6 ժամն : Բաժանին աշակերտք 'ի չորս դասատունս . յորոց յիւրաքանչիւրսն մնան զրեթէ զամս 2 և ք չափոց զարգացմանն ամբառնան 'ի բարձր դասատուն , և անտի 'ի համալսարանն Այսերական : Ունին աշակերտք 'ի սլատրաստի զամ ուսումնական գործիս , զմատենաս գիտուեց , զգրիչ , զթուղթ , զճացոյց սլատկերս , զարուեստակերտ գունտս , զաղիւսակս , զգործիս նկարչուե , զմատենադարան , և զայլ նմանս : Այսպիսի կարևոր հանգամանօք զարդարել ճեմարանս՝ մարթի կարգիլ 'ի դասս երևելի մեծագործութեանց , ք որում յանձին բերէ զանբաժան կնիքս նոցունց , զցանցառուին իմն , զօգտակարուին , և զհարկաւորուին : Ընթերցել մեր զպատմուի ազգիս՝ գտանեմք այն զի բազումք 'ի հայոց կառուցեալ են զեկեղեցիս , այլք ըլքաղաքս , ոմանք զվանորայս , այլք՝ զայլ ինչ , սակայն բաց 'ի Տիխիսոց Ներսիսեան օգտակար գպրոցէն և տպարանէն , սակաւ տեսանեմք թէ 'ի մերայնոց ոք կանգնեալ իցէ ճեմարա

անշարժ եկամտիւք յաւերժացեալ և յոլոլուք
 լեզուաց, գիտունց, ուսուցչաց և գործնց հարս
 տացեալ. յորոց թէ քանի՞ անթիւ բարունք
 հոգւոց և մարմնոց զօրեն գետանալ յեկեղեցի և
 յազգ. հայոց՝ չէր ինչ դժուարին մարդարէա-
 նալ, եթէ տրամագրուի ազգին զուգաչափ ձայ-
 նակցէր նստատակի ճեմարանին և հիմնադրացն,
 այլ սակայն փորձն ցուցանէ թէ ազգ մեր տա-
 կաւին չէ այնչափ բորբոքեալ հրով լուսաւոր
 գիտունց հաւասար այնց ազգաց, յորոց միջև
 բնակէ, և տացէ Տէր զի օր լք օրէ ընդունե-
 լով զօգուտ և զլուսաւորուի այսր ճեմարանի
 ղդ ընդ մեծահարուստ և գերօգտակար տղա-
 րանի սորին, ևսև այլոց դպրատանց, հուսկ
 ուրեմն մտցէ ՚ի շարս այլոց լուսաւորեալ ազ-
 գաց, որ այժմ ծաղկին յեւրոպիա ամենայն
 կենցաղօգուտ գիտութեամբ և իմաստու
 թեամբք :

Վ Լ Խ Ճ Ը Ն :

Յ Ա Ն Ա

Գլխաւոր առարկայից պարունակէ
 ւոյ յէջիմբրակէիս :

Երէ՛ս .

Նախերգութիւն	3.
Յառա՛գս անճորտր աստեղաց	8.
Յառա՛գս հայեցողաւծոց ճորտրահաց	10.
Յառա՛գս հայեցողաւծոց 12 հենդանահերպից	11.
Յառա՛գս երկնայնն համաստեղութեանց	12.
Յառա՛գս խաւարճան արեգահամեաւ լուսնի	17.
Յառա՛գս աստուտր աստեղաց	21.
Յառա՛գս գոշահամեա ճշմոջէնաստր արեգի	25.
Յառա՛գս ճշմոջէնաստր գոշահամեա եղանակաց	59.
Յառա՛գս 12 հենդանահերպից	87.
Յառա՛գս էօնն ճորտրահաց	91.
Յառա՛գս ներգործութեաց պատահելոց յ12 աստր	101.
Յառա՛գս ճանդեան լուսնի	126.
Յառա՛գս որսանութի լուսնի, ղորպիտութեան նորին՝ որ ճանդի յայնժամ	129.
Յառա՛գս խաւարճան աստեղաց	132.
Յառա՛գս գիտաստր աստեղաց	135.

- Յաղագս Հողմոց և անձրևաց 136.
 Յաղագս Բնաշինութեան Ծառաբանաց և Տառնաց 150.
 Յաղագս Բուսնաբանութեան Հայոց 168.
 Յաղագս Գործարարական Կրթության Կարևորութեան 184.
 Յաղագս Գրքի Կարևորութեան, Երկրագործական Կրթության Կարևորութեան 192.
 Յաղագս Կրթական Կրթության Կարևորութեան և Կրթական Կարգի 195.
 Յաղագս Ծննդաբանության և Ընտանեկան Կրթության 259.
 Յաղագս Ծառաբանության 278.
 Յաղագս Երկրագործական 300.
 Յաղագս Ընտանեկան Երկրագործական 327.
 Յաղագս Երկրագործական Գրքի Կարևորութեան և Կրթական Կարգի 335.
 Յաղագս Բնաշինութեան Կարևորութեան և Ընտանեկան 339.
 Յաղագս Երկրագործական Կարևորութեան և Կրթական 349.
 Յաղագս Ընտանեկան Կրթության Կարևորութեան 354.
 Յաղագս Ծննդաբանության, Ընտանեկան, Երկրագործական, Կրթական 358, 359.
 Յաղագս Բնաշինութեան Կարևորութեան և Կրթական 359.
 Յաղագս Կրթական և Կրթական Կարևորութեան և Կրթական 366.
 Յաղագս Կրթական Կարևորութեան և Կրթական 367.
 Յաղագս Ընտանեկան Կրթական 369.
 Յաղագս Կրթական Կարևորութեան և Կրթական 369.
 Յաղագս Կրթական 374.
 Յաղագս Կրթական Կարևորութեան և Կրթական 389.
 Յաղագս Կրթական Կարևորութեան և Կրթական 404.

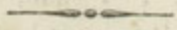
- Յաղագրութեան արարչաց 427, 432, 450.
 Յաղագրութեան գաղափարներ համեմատաց 434, 446, 447.
 Յաղագրութեան յիշատակարարական արարչութիւն 427.
 Յաղագրութեան ուղեցրածութեան 428, 438, 454.
 Յաղագրութեան ստորագրութիւն, ընդաց կարգադրութիւն 428.
 429, 434, 434, 436, 437, 453, 442, 443.
 Յաղագրութեան համեմատարարութեան արարչութիւն 428, 438.
 Յաղագրութեան զարգացման արարչութեան 428, 434, 432.
 Յաղագրութեան զարգացման արարչութեան 443, 446, 450.
 454, 455.
 Յաղագրութեան արարչութեան սրբութիւն 429.
 Յաղագրութեան ընդհանրութեան կարգադրութիւն 432, 438.
 429, 446, 447.
 Յաղագրութեան կարգադրութեան հիշատակարարութիւն 454 430, 434.
 429, 443, 445.
 Յաղագրութեան զարգացման արարչութեան 429, 434, 437.
 Յաղագրութեան ճշմարտութեան կարգադրութիւն 434, 445.
 429, 447, 456, 457.
 Յաղագրութեան հերթաբերութեան 429, 452, 459.
 Յաղագրութեան իշխանութեան 430.
 Յաղագրութեան հերթաբերութեան արարչութեան 430.
 Յաղագրութեան թիւերի արարչութեան արարչութեան 430, 434.
 Յաղագրութեան գաղափարականութեան 430 436, 444, 454.
 454.
 Յաղագրութեան յիշատակարարութեան 430.
 Յաղագրութեան ընդհանրութիւն 430.
 Յաղագրութեան շնորհաբերութեան 432, 438, 446, 455.

- Յուզմութն այստեղից 432, 434, 439.
 Յուզմութն զինքաց փառաբանութիւնք . . . 441, 432.
 Յուզմութն ի շնորհաց ցաւոյն 433.
 Յուզմութն զքրտոց ցաւոց 434, 442, 445,
 454.
 Յուզմութն արեւմտեան լեւան . . . 434, 442, 459.
 Յուզմութն արեւմտեան զինք 435.
 Յուզմութն զինքաց 435, 440, 449, 450.
 Յուզմութն արեւմտեան զքրտեւոյ 436, 447.
 Յուզմութն արեւմտեան զինք 438.
 Յուզմութն զարեւմտեան ցաւոց . . . 439.
 Յուզմութն արեւմտեան ցաւոց . . . 439, 449, 454.
 Յուզմութն արեւմտեանց . 439, 444, 449, 450, 452,
 454.
 Յուզմութն արեւմտեան . . . 439, 444, 445, 454.
 Յուզմութն արեւմտեան ցաւոց 439, 442.
 Յուզմութն զարեւմտեան ցաւոյն . . . 440, 444, 442.
 Յուզմութն արեւմտեան լեւան . 440, 445, 446, 460.
 Յուզմութն արեւմտեան (արեւմտեան) . . . 440.
 Յուզմութն զարեւմտեան արեւմտեան . . . 440, 444.
 Յուզմութն զարեւմտեան արեւմտեան . . . 440, 444.
 Յուզմութն արեւմտեան զինք 442, 446, 447,
 450, 454, 459.
 Յուզմութն արեւմտեան լեւան արեւմտեան . 442, 444, 450.
 Յուզմութն արեւմտեան 443, 456.
 Յուզմութն ի տարեկան, ի տարեկան ի ճշման արեւմտեան 444, 454, 452.

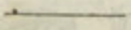
- Յաղագս արհեստանորոն-Լեւն 444.
- Յաղագս իցանաց 444, 446.
- Յաղագս հայծէղան 446.
- Յաղագս շէրդի 446, 453.
- Յաղագս Լոսոց 446, 450, 454, 455.
- Յաղագս Ջրջրո-հի (սօլօսու-նայի) 449.
- Յաղագս հրատարակ արեւրի 450, 458.
- Յաղագս հարուածոց օջից 452.
- Յաղագս շո-սնորոն-Լեւն 452.
- Յաղագս Բաբարճան արարի 452, 454.
- Յաղագս Բժշկէլոյ զԼեւն-նա-որեւն . 454, 457.
- Յաղագս ցաւոց աստմանց 454.
- Յաղագս արժուարմամբոն-Է 456.
- Յաղագս անուանց և սանահոն-Է շաքոց . . 464.
- Յաղագս հաշիւմարդսն, (հօլէրի) 462.
- Յաղագս Արսէպոյ հայոց 494.
- Յաղագս հայոց Ճիմարանի Տեարց Լաւարեանց . 490.

Գլխաւոր շնորհակէտ արարողութիւն

Երեւ	Տող	Սեւ	Ուշիշ
199	20	6 օր	6 շաբաթ
200	4	սեպտ 28	22
204	24	յունիսի 46	19 հիւրակի
207	14	դեկտ 49	29 չորեքշաբթ
208	26	երեք շաբթ	շաբաթ
220	27	սեպտ 12	43
233	2	յուլի 26	49
233	3	2 շաբթ	երեք շաբթ
244	6	6 օր	5 օր

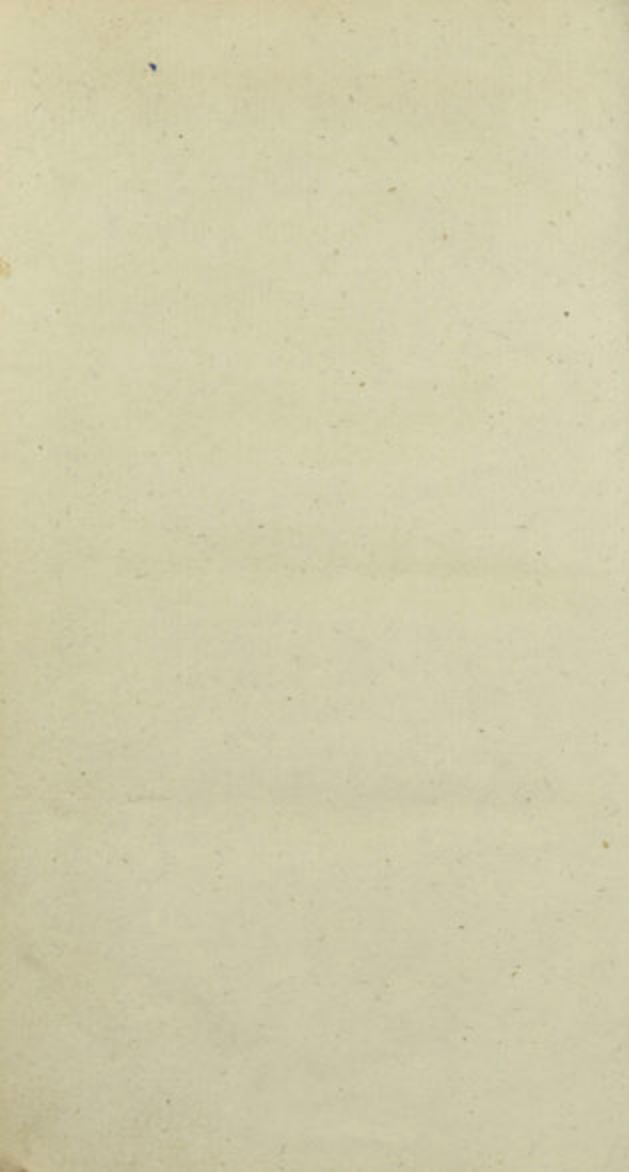

Ի բաց թողեալ է յերեսն

199 . 22 . Օգոստոս 34 օրէ կշի մասնէ :

W. J. O. H. G.

200

